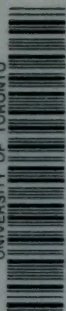
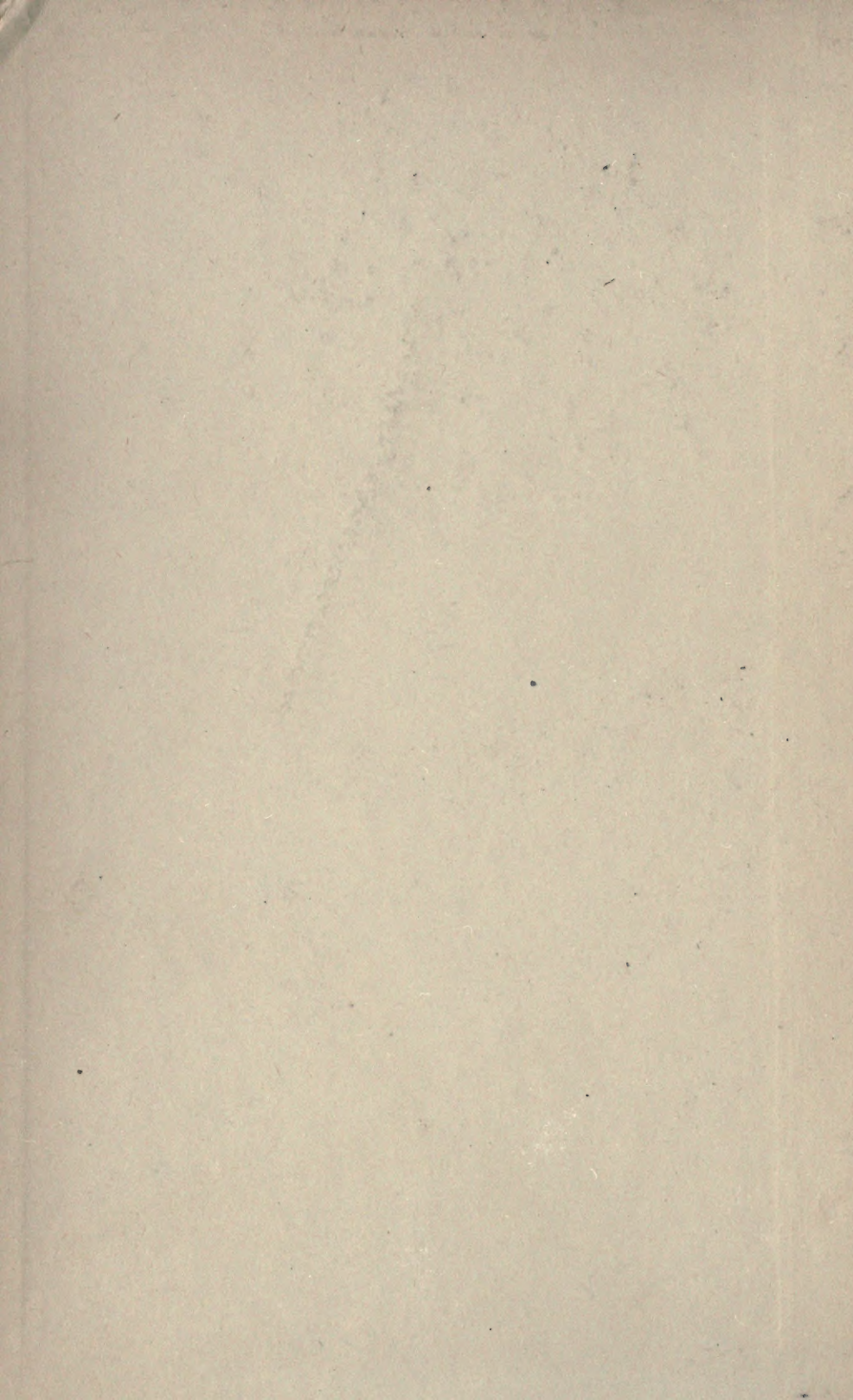

UNIVERSITY OF TORONTO

3 1761 01778141 0

ARISTOTELIS METEOROLOGICORVM
LIBRI QVATTVOR

Digitized by the Internet Archive
in 2009 with funding from
University of Toronto

LGr
A717met F

Aristotelis Meteorologicorum Libri Quattuor

RECENSUIT

INDICEM VERBORVM ADDIDIT

F. H. FOBES

CANTABRIGIAE MASSACHVSETTENSIVM
E TYPOGRAPHEO ACADEMIAE HARVARDIANAE
M DCCCC XVIII

151897
23-8-19

COPYRIGHT, 1919
BY F. H. FOBES

PA
3893
M7
1919

**PARENTIBVS
SACRVM**

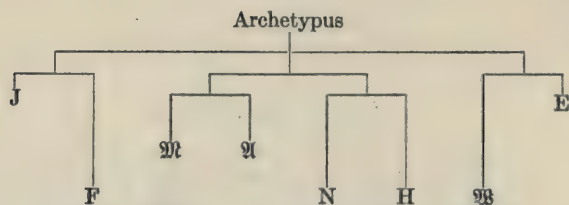
PRAEFATIO

ARISTOTELIS *Meteorologicorum* libros denuo mihi recensere ad-gredienti haec ante omnia proposui, primum ut codices manu scriptos quam plurimos alios maiore alios minore cura excuterem atque complurium textum qui in libro primo exhibetur cum textu Bekkeriano conferrem; deinde ut, codicum inter se adfini-tatibus ut tunc maxime possem in ordinem digestis rudique instructo stemmate, eos reicerem quos vel nullius esse preti cen-serem vel minimi, in ceteris omnes *Meteorologicorum* libros conferrem atque ob eam causam perpenderem ut si minus ad pristinam auctoris integritatem at certe ad deperditum arche-typum illum unde omnes codices fluxisse satis multis appareret indiciiis¹ propius contextum reducerem; deinde ut in apparatu critico non solum codicum optimorum lectiones commemora-rem, iis solum omissis quae ad vocum scribendarum rationem pertinerent, sed etiam e commentatoribus antiquis fidelius hic illic proferrem testimonia quam ante edita *Commentaria in Aristotelem Graeca*, maxima illa in verbis magistri recte perci-piendis adiumenta, vel summis curis fieri posset. Quae igitur in primo consilio exsequendo et in altero profeci, ea, cum aliquos abhinc annos in publicum dederim,² hic supervacaneum sit integra repetere; satis, quod mihi videtur, dixero si codicum stemma iterum depictum paucis illustravero atque orthographi-cas rationes attigero quibus obsecutus voces exscripserim.

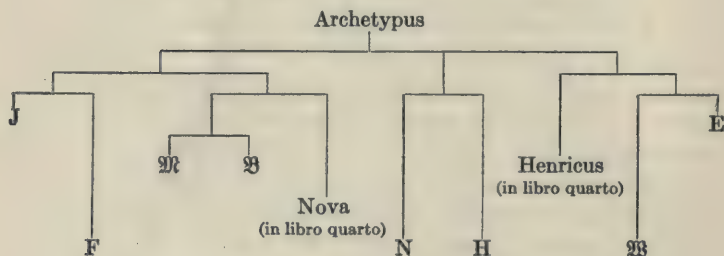
In stemmate codicum illud fortasse notatione vel maxime dignum quod, codice Matritensi (M; v. infra, p. xl) modo cum H N cohaerente deinde cum J F, maior est in libris tertio et quarto codicum H N auctoritas quam in prioribus. Contami-nati autem sunt F et B codices et versio Henrici; B enim et versio Henrici cum H N codicibus conspirant, modo cum N modo cum E B codex F.

¹ *Classical philology*, x (1915), 193–194.

² *Classical review*, xxvii (1913), 249–252; *Classical philology*, x (1915), 188–214, 297–314.

CODICVM STEMMA IN LIBRIS PRIMO ET ALTERO

CODICVM STEMMA IN LIBRIS TERTIO ET QVARTO

Ut aliis in rebus ita in re orthographica E et J codicum auctoritati, illius praestantis, huius ab illo secundi, plurimum constanter tribui. Quaecumque ergo vel in E codice vel in J repperi *ν ἐφελκυστικά* ante vocales posita, vocalium *κράσεις* in unam syllabam coeuntium, elisiones vocalium, haec omnia retinui.¹ Neque *ν ἐφελκυστικά* ante consonantes posita neque hiatus inter vocales retinui nisi ubi et in J codice exstiterunt et in E. Melius fortasse fecissem si in notis criticis exhibuissem quaecumque vel ad hiatus vel ad elisiones pertinentia praeberent J et E codices; at multitudinem notarum iam grandiore nolui inhabilem reddere atque onerosam; in tabulam autem primam instruxi quae de J et E codicibus vel hiatus vel elisiones admittentibus mihi visa sunt alicuius esse momenti.

¹ Uno solum loco, nisi fallor, J et E codicibus inter se dissentientibus ambiguitatis vitandae causa hiatum admisi: 364a9 *ἐκείνα*] J: *κειν* E₁.

TABULA PRIMA

Vocabula in vocali desinentia	Sequitur in Ji Ei vocalis; non interpuncti	Sequitur in Ji Ei vocalis; inter- puncti	Elisa est vocalis in Ji Ei; non interpuncti	Elisa est vocalis in Ji Ei; inter- puncti	Sequitur in Ji vocalis; non interpuncti	Sequitur in Ji vocalis; inter- puncti	Sequitur in Ei vocalis; non interpuncti	Sequitur in Ei vocalis; inter- puncti
ἀλλά	...	...	101	...	5	...	3	...
ἄλλα	1	1	...	...	...	...	...	...
ἀπό	5	...	17	...	1	...	3	...
ἄρα	1	...	1	...	...	...	...	...
ἄτε	1	...	...	...	...	...	...	...
αὐτός	23	3	...	...	7	...	3	1
γε	4	...	1	...	1	...	2	...
δέ	119	13	229	2	54	...	142	4
δὴ	4	...	...	...	3	...	1	...
διά	...	...	41	...	...	...	1	...
διό	14	...	...	...	1	...	1	...
διότι	1	...	...	...	...	...	1	...
ἑαυτοῦ (αὐτοῦ)	2	...	...	...	...	...	...	...
εἰ	9	...	...	...	2	...	...	...
εἶτε	1	...	...	...	...	...	1	...
ἐνεκα	1	...	...	...	...	...	...	...
ἐπεὶ	3	...	...	...	3	...	3	...
ἐπειδὴ	2	...	...	...	...	...	...	...
ἐπὶ	1	...	58	...	...	...	3	...
ἐτι	7	...	...	...	2	...	3	...
ἦ	82	...	...	...	12	...	6	...
ἦτοι	1	...	...	...	...	...	...	...
ἴνα	...	...	...	...	1	...	1	...
καί	586	...	...	...	30	...	24	...
καίτοι	5	...	...	...	...	...	...	...
κατά	...	...	44	...	...	...	...	...
μέντοι	3	1	...	...	...	...	...	...
μετά	...	...	10	...	...	...	...	...
μεταξύ	2	...	...	...	...	...	...	...
μέχρι	...	...	...	...	1	...	...	...
μή	44	2	...	...	4	1	1	...
μηδὲ	...	...	2	...	1	...	2	...
μήτε	2	...	3	...	4	...	1	...
ὅτε	1	...	1	...	...	...	...	...
ὅτι	35	1	...	...	1	...	2	...
οὐ	...	7	...	...	...	...	...	...

TABULA PRIMA (*pars altera*)

Vocabula in vocali desinentia	Sequitur in J, E ₁ vocalis; non interpunxi	Sequitur in J, E ₁ vocalis; inter- punxi	Elisa est vocalis in J, E ₁ ; non interpunxi	Elisa est vocalis in J, E ₁ ; inter- punxi	Sequitur in J vocalis; non interpunxi	Sequitur in J vocalis; inter- punxi	Sequitur in E ₁ vocalis; non interpunxi	Sequitur in E ₁ vocalis; inter- punxi
οὐδέ	...	...	9	...	3	...	2	...
οὐκέτι	1	1	...	...	...	...	...	...
οὔτε	10	...	8	...	4	...	5	...
οὕτω	...	...	...	...	...	...	1	...
παρά	...	...	10	...	...	...	...	...
περὶ	41	...	...	...	4	...	1	...
ποῖος	2	...	...	...	...	...	...	...
πρό	1	...	...	...	...	...	...	...
ποτέ	...	...	2	...	...	...	...	...
τε	19	...	5	...	6	1	7	...
τίς	15	...	7	...	6	...	2	...
τίς	11	...	...	...	1	...	3	...
ὅπό	7	...	17	...	4	...	1	...
ὥστε	18	...	24	...	4	...	11	...
Nomina	251	116	...	...	12	5	13	4
Nomina propria	7	1	...	...	2	...	...	...
Pronomina et adiectiva demonstrativa	61	9	17	...	20	...	12	...
Pronomina et adiectiva relativa	30	...	1	...	6	...	2	...
Adiectiva	182	77	2	...	15	5	13	6
Adiectiva verbalia	27	24	...	...	3	3	1	...
Verba	309	168	4	...	25	4	14	10
Participia	84	22	...	...	8	...	4	1
Adverbia	85	15	6	...	13	...	5	...
Articuli	817	...	...	...	50	...	39	...

Ex altera autem tabula apparet *ν ἐφελκυστικά* multo saepius in E codice ¹ quam in J esse posita.

¹ Cf. F. A. Trendelenburg, *Aristotelis De anima libri tres*, Ienae, 1833, p. xxiv.

TABULA ALTERA

Post <i>ν ἐφελκυστικὸν</i> posita est in J ₁ neque in E ₁ consonans; non interpunxi	20
Post <i>ν ἐφελκυστικὸν</i> posita est in J ₁ neque in E ₁ consonans; interpunxi	3
	<hr/> 23
Post <i>ν ἐφελκυστικὸν</i> posita est in E ₁ neque in J ₁ consonans; non interpunxi	103
Post <i>ν ἐφελκυστικὸν</i> posita est in E ₁ neque in J ₁ consonans; interpunxi	34
	<hr/> 137

Nec vero desunt alia in quibus mihi quidem visa est vel J solius vel E solius auctoritas satis esse quae lectionem difficiliorum comprobaret. Codicibus ergo J et E inter se dissentientibus formas ταῦτόν, τοιοῦτον, αἰεί, ἐάν, ἐαυτοῦ, οὕτως (sequente consonante), μέχρι (sequente vocali), πᾶς (praeunte consonante), ἅπας (praeunte vocali), potiores duxi quam ταυτό, τοιοῦτο, αἰί, ἄν, αὐτοῦ, οὕτω, μέχρις, ἅπας, πᾶς. Vocabuli ἄλως pluralem nominativum bis ἄλω reddidi (344b2, 373a27, codicibus J et E consentientibus), bis autem ἄλως (374a15, 377b34, J codice lectionem difficiliorum praebeante). Vocabuli ἔσω sive εἶσω in forma alterutra codicibus J et E consentientibus eam in loco quoque praetuli formam cui suffragatus sit codicum consensus; dissentientibus J et E codicibus codicis J auctoritati sum obsecutus (366a19, b21; cf. etiam 367a17). Similiter in κάω sive καίω vocabulo ubicumque dissenserint (341b2, 26, 371a31, 388a6), antiquioris sum obsecutus auctoritati; haud quaquam tamen censeo Aristotelem ipsum, iis saltem locis in quibus, velut 389b21–22, vocabulum iteraverit, alteram modo formam posuisse, modo alteram. τελείωσις constanter codice E praebeante, J codicem inter τελείωσις et τελέωσις fluctuantem secutus sum. Formas μώλυσις et ψεκᾶς nusquam in textum recepi; ubicumque autem in codicibus manu scriptis inveni, rite in notis criticis exhibui. At cum neque in textum receperim neque in notis criticis exhibuerim formas γίνομαι, γινώσκω, μίγνυμι, μίγνύω, μίξις, μίξις, οἰθείς, πλεῖον, σώζω, argumenta e silentio concludere nisi caute non licebit (e.g., 370b16, ubi non πλεῖον sed πλεόν praebeant J F H N Ξ). Codicis E scribae μίγνυμι nihilo plus mihi quidem

significare videtur vel de orthographicis scribae rationibus vel de codicis E parente quam scribae eiusdem forma *κεινέω*. Litteras quibus distinguuntur formarum geometricarum puncta intervallis parvis disposui; illas autem artius collocavi quibus vel lineae distinguuntur vel formae; litteris Δ B igitur designantur puncta Δ et B, litteris ΔB ΔE lineae ΔB et ΔE. Interpunctionem verborum eo saepe immutavi quo facilius vel nostri sermonis norma retineretur vel interpositiones illae sive interiectiones conspicerentur quas Graeci *παρεθέσεις* vocabant. In capitibus distinguendis Bekkerum secutus sum (cf. infra *Epitomen* editioni Basileensi tertiae depromptam).

Denique de critici apparatus ratione, cum in eo brevitati studuerim (non ita tamen ut vocabula Graeca contraxerim), plenius fortasse praemonendum est. Ac primum quidem de codicum commemoratione, qua in re cum hanc mihi legem posuerim ut codices quos secutus essem silentio praeterirem, eos a quibus discessissem diligenter significarem, e silentio licebit iis omnibus locis argumentum concludere in quibus de codicibus neque de re orthographica agitur (cf. supra, p. viii). Lemma autem ubi e lectione varia non protinus manifestum fuerit, ex ipsa lectionum variarum serie eliciendum erit; e.g., 355a24, ubi prius *καὶ* omisisse codicem E, posterius praebere, ex eo tantum colligi potest quod in *ἀνξήθῃναι* vocabulo facta est de lectionibus variis mentio. Ita etiam in illis lectionibus variis commemorandis quae nihil exhibent novi nisi ordinem vocabulorum commutatum lemmata saepius omisi; e.g., 340b20, ubi *ἐστὶν* verbum non omittunt codices A H N sed alium in locum traiciunt (cf. contra 385b22, ubi commemorata codicis B lectione significatur lemma non *ἡ μὲν γῆ* esse sed *μὲν γῆ*, recentem autem codicis N manum *ἡ* non traiecisse sed iterasse; 377a9, ubi ex eo quod in contextu adest *αὐτοῦ* vocabulo lemma intellegitur audiri non *ἐπαρθέντος τοῦ* sed *αὐτοῦ ἐπαρθέντος*). Ubi autem eodem loco scribae duo nonnulla omiserunt, alter plura alter pauciora, haud raro verbis ab illo omissis qui plura omiserat lemmate usus sum ad ea designanda quae omisit alter; e.g., 344a24, ubi non *ὁμοία* sed *ἡ* omittebat Thurotus. Neque desunt loci in quibus quae omisit alter scriba pro lemmate habui quo id designarem quod alter non sane omisset sed depravasset; e.g., 341a9, ubi codicis N

corrector et restituit vocabulum primo omisum et addidit alia vocabula quattuor. At quoties vocabulum ex adventicio inseruerat scriba alter, hoc in notis criticis modo cum vocabulis finitimis exhibui ex quibus efficeretur lemma ad alterius scribae errorem indicandum (e.g., 359b23, ubi $\tau\epsilon$ particula caret codex $\mathfrak{B}$), modo ea re lemma prorsus omisi quod ipso erroris vel ad initium lineolae vel ad exitum situ accurate significatum erat e vocabulo utique inserto constare errorem neque ex quoquam alio (e.g., 379a, ubi ad finem lineolae decimae post $\epsilon\rho\gamma\alpha\zeta\omicron\mu\acute{\epsilon}\nu\omega\nu$ nihil est unde oriri potuerit adventicium illud $\tau\omicron\upsilon\tau\omicron$). Ubi ab altero scriba verbum depravatum est, suum tamen in locum collocatum, ab altero male collocatum nec tamen depravatum, brevitatis studiosus, postquam formam depravatam in notis criticis exhibui, iterum in traiectione verborum commemoranda ponere nolui; e.g., 369b16, ubi non $\epsilon\nu\alpha\pi\omicron\sigma\beta\epsilon\nu\nu\acute{\mu}\epsilon\nu\omicron\nu$ sed $\epsilon\nu\alpha\pi\omicron\sigma\beta\epsilon\nu\nu\mu\acute{\epsilon}\nu\omicron\nu$ male collocavit codicis N scriba. Quae lectiones variae sine siglis signis ( ) inclusae sunt ad id siglum referendae sunt quod antecedit (e.g., 365a28: $\kappa\acute{\alpha}\tau\omega\ \phi$ - in rasura habet non $\mathfrak{B}$ codex sed E); quae tamen una cum siglis signis ( ) inclusae sunt, ad lemma aliquod lemmate dato aut longius aut brevius (e.g., 390b5: habet N_{rec.} et $\delta\sigma\tau\omicron\upsilon\nu$ et $\nu\epsilon\upsilon\rho\nu$).

A versione Henrici Aristippi codicibus E et $\mathfrak{B}$ consanguinea¹ Latinas quasdam lectiones in libri quarti apparatu repetii, saepius tamen quae dissentirent ab his codicibus quam quae consentirent; at non ita repetii ut e silentio concludi posset argumentum.

Commentatores Graecos Alexandrum Aphrodisiensem, Olympiodorum, Ioannem Philoponum in notis criticis non adhibui nisi quid praebent vel per se memoratu dignum vel quod codicis cuius Aristotelei lectioni simile est. Siglis autem talibus adhibui qualibus usus est H. Diels, 'Zur textgeschichte der aristotelischen *Physik*.'² Si quid de uno tantum commentatore tradidero, intellegetur me nihil quod ad rem pertineat in reliquis repperisse; si quid de duobus, me in tertio nihil repperisse; si quid autem paraphrasi tantum Olympiodori (Op; v. infra, p. xlviii) tribuero, intellegetur nihil quod ad rem pertineat in Ac, Al, Ap,

¹ *Classical philology*, x (1915), 307.

² *Abhandlungen der königl. akademie der wissenschaften zu Berlin*, 1882.

Oc, Ol, Pc, Pl, Pp inesse. Cum tamen non possit fieri quin in tantis commentariorum molibus luctans multa inscius praetermiserim, veniam lectoris peto. Quae autem de commentatoribus attuli idcirco vel maxime spero usui futura quod Idelerus, quippe qui ex editionibus commentatorum Aldinis necessario sua hauserit, non semper distinguere potuit a verborum commentatoris contextu lemmata modo immutata modo dilatata. Signis ( ) siglum commentatoris inclusum lectionem cognovisse significat commentatorem etsi totidem verbis non exscripserit (e.g., 376a31 τὴν (ante KP)] ἡ Op: om. E B Ap; 379a24 συνεξατμίξειται] συνεξατμίξειν Ap).

Quas in libris impressis inveni lectiones et coniecturas silentio plerumque praeterii, semper fere cum easdem in codicibus reperi. Principis etiam editionis perpaucas adhibui lectiones easque ex iis saepius locis in quibus codici E dissentiat.¹ Lectionum quas in compluribus recentis aevi editionibus neque ullo in codice inveni, diligenter sum conatus auctores indagare (Bekkerus enim in huiusmodi difficultatibus nihil adiuvabat; immo vero ipse nonnumquam ita in contextu verborum dat Morellii lectiones ut putes eas codicum consensu niti: 342a8, 12, b20, 362a33, b25, 376a5, 8, 377a22, b28); cum tamen nec primam editionem Wechelianam nec Morellii editionem in manibus habuerim,² non dubito quin saepe erraverim. Quae ipse conatus sum in contextu verborum emendare, ad vv. 368a5, 378a8, b1, 385b5 reperientur. Si quis autem putaverit me, quotiescumque a Bekkeri lectionibus discesserim (cuius labori atque subtilitati quis in scriptis Aristoteleis versatus plurimum non debet?), hoc in notis criticis indicare debuisse, liceat mihi excusare quod commodius putaverim et has lectiones, a quibus discesserim, unum in locum redigere et una cum iis exhibere quae non satis accurate Bekkerus in notis suis tradiderit.

Loci igitur in quibus a textu Bekkeriano discessi, iis tantum omissis in quibus de orthographia, interpunctione, aliis minoris

¹ Cf. *Classical review*, xxvii (1913), 250.

² M. Schwab, *Bibliographie d'Aristote* (Paris, 1896), 985, 1300, 984. Quas prae bui editionis Morellianae lectiones, viri docti H. J. M. Milne humanitati debeo. Wecheli editionem nullam potui reperire ante a. 1547 impressam.

momenti rebus agitur, hi sunt: — 338a26 πρότεροι] πρότερον Bk.; b22 φορᾶ τῇ] φορᾶ Bk.; 25 μέρη καὶ εἶδη] εἶδη καὶ μέρη Bk.; 339a11 ἐπειδὴ] ἐπεὶ Bk.; 20 οὐ] ὃν Bk.; 22 συνεχῆς] συνεχῆς πως Bk.; 31 ὄθεν] ὡς ὄθεν Bk.; 36 δὴ] δέ Bk.; b2 δὴ om. Bk.; 5 τῇ om. Bk.; 6 δὴ om. Bk.; 17 διότι] ὅτι Bk.; 25 καὶ om. Bk.; 35–36 ἐντεῦθεν ἡμῖν] ἡμῖν ἐντεῦθεν Bk.; 340a6 τε om. Bk.; 32–33 πέφυκεν ὕδωρ] ὕδωρ πέφυκεν Bk.; b18 κινήσεως] κινήσεως τε Bk.; 21 ἐχόμενα] τὰ ἐχόμενα Bk.; 33 ἀνωτέρω] ἄνω Bk.; 341a1 ὑψηλῶν] ὑψηλοτάτων Bk.; 24 μᾶλλον] μάλιστα Bk.; 31 βίᾳ κάτω] κάτω βίᾳ Bk.; 34–35 θάττον, ἐκπυροῦται θάττον] μᾶλλον ἐκπυροῦται Bk.; b18 δὴ] δέ Bk.; 28 ἐὰν] καὶ ἐὰν Bk.; 342a1 ἐκθλίβεται καὶ ἐκκρίνεται] ἐκκρούεται καὶ ἐκθλίβεται Bk.; 7 τινος om. Bk.; 8 δὴ] δέ δὴ Bk.; 10–11 τὴν γῆν καὶ εἰς τὴν θάλατταν] θάλασσαν καὶ εἰς γῆν Bk.; 12 καὶ om. Bk.; 14 Philoponi lemma inserui; 30 ταῦτα σελήνης] σελήνης ταῦτα Bk.; 36 ἐπὶ] καὶ Bk.; b20 ὁμόχροιαν] ὁμοίχροιαν Bk.; 30 τινες] τινὲς καὶ Bk.; 35 φαίνεσθαι] φαίνεται Bk.; 343a14 τόπῳ om. Bk.; 16 οὐ] οὐδὲ Bk.; 21 δέ] δέ καὶ Bk.; 25 ἐωραμένοι] ὠμμένοι Bk.; 32 ὄντων αὐτῶν] αὐτῶν ὄντων Bk.; 35 ὡς] ὅτι Bk.; b24 ἐνταυθοῦ] ἐνταῦθα Bk.; 31 τινι] τινὶ δις Bk.; 33 καὶ] καὶ Bk.; 344a16 ἄνωθεν] τῶν ἄνωθεν Bk.; 29 μένιν] διαμένειν Bk.; b4 μεθισταμένων] μεθισταμένων τῶν ἄστρον Bk.; 20 πλείους] οἱ πλείους Bk.; 36 ἐγένετο] ἐγίγνετο Bk.; 345a2 Νικομάχου ἐγένετο] ἐγένετο Νικομάχου Ἀθήνησιν Bk.; 7 τοῦ] τε τοῦ Bk.; 15 ἀστέρων] ἄστρον Bk.; 18 αὐτῶν] αὐτοῦ Bk.; 23 πεπονθὼς] πεπονθὸς Bk.; 31 εἶναι φασι] φασὶν εἶναι Bk.; b1 νῦν om. Bk.; 2 τὸ] οὕτως ἔχει, καὶ τό τε Bk.; 6 τῆς] ἀπὸ τῆς Bk.; 17 μῆδ'] μῆτ' Bk.; 26 τοῖς om. Bk.; 30 μόνον τὰ] τὰ γε Bk.; 36 γιγνόμενον] τὸ γιγνόμενον Bk.; 346a9–9a ἀέρα — μέγεθος om. Bk.; 9a–d Olympiodori lemma inserui; 12 ζφδίων] ζφδίων κύκλος Bk.; 14 τὸν om. Bk.; 19 τῶν] τῶν τε Bk.; 33 ἔσται] ἔστι Bk.; b7 πρότερον εἶπομεν] εἶπομεν πρότερον Bk.; 8 καὶ] τε καὶ Bk.; 13 δέ om. Bk.; 31 πάλιν φέρεται] φέρεται πάλιν Bk.; 34 διὸ] διόπερ Bk.; 347a2 δεῖ δέ] καὶ δεῖ Bk.; 29 ἐν] ἐπὶ Bk.; 35 σύστασιν τὴν τοιαύτην] τοιαύτην σύστασιν Bk.; b7 + 8 ἀτμίξει] ἀτμίξειν Bk.; 21 τε] δ' Bk.; 27 θερμὸν] τὸ θερμὸν Bk.; 29 ἐκλείπει] ἐλλείπει Bk.; 348a1 δέ om. Bk.; 33 ἐστὶ om. Bk.; b3 ψυχρῶ] τῷ ψυχρῶ Bk.; 8 νέφους] τοῦ νέφους Bk.; ποιεῖ] ποιεῖ, ὅτε δέ χάλασαν Bk.; 20 μετέωρον] μετέωρον ὃν Bk.; 349a13 διαπορήσαντες] προαπορήσαντες Bk.; 24 ῥέων] ῥέον Bk.; 29 λέγοιεν ἂν τι] ἂν τι λέγοιεν Bk.; b5 μιᾶς] ἐκ μιᾶς Bk.; 7 τὸ (post

πλῆθος) om. Bk.; 20 πολλαχού] πολλαχῇ Bk.; 21 νομίζει] νομίζοι Bk.; 350a8 ἐπικρεμάμενοι] ἐπικρεμάμενος Bk.; 20 τὸ om. Bk.; 30 σημεία] σημείον Bk.; b25 εἰ] εἶπερ Bk.; 26 αἰεὶ] αἰεὶ δὴ Bk.; 28 εἰς] ἐπ' Bk.; 32 οὔτι] οὐ Bk.; 351a4 κοίλων] κοιλιῶν Bk.; 5 αὐτοῖς] αὐτοὶ Bk.; 9 θάλατταν] θάλατταν, φανερά Bk.; 13 καθεῖς] καθιεύς Bk.; 14 δέ] δὴ Bk.; 27 σώματα] σώματα τὰ Bk.; b6 ἀπιούσαν] ἀπιούσα Bk.; 7 πληθύνουσα] πληθύνουσα Bk.; 9 περὶ τὴν] τὴν περὶ Bk.; 19 ὑστέραν] ἑσχάτην Bk.; 20 μακροὺς χρόνους] χρόνους μακροὺς Bk.; 28 τὰ περὶ] περὶ τὴν Bk.; 32 οὖν] δ' οὖν Bk.; 352a8 ποτε] τότε Bk.; 12 προειρημένην] εἰρημένην Bk.; 34 τόπον μάλιστα] μάλιστα τόπον Bk.; b3 οὖν] οὖν δὴ Bk.; 5 ἀεναοὺς εἶναι τινας] τοὺς μὲν ἀεναοὺς εἶναι Bk.; 10 τῶν ὁρῶν συστάσεις] συστάσεις τῶν ὁρῶν Bk.; 27 ἐγχειρήσαι] ἐπιχειρήσαι Bk.; 31 ταύτῃ] ταῦτα Bk.; 353a11 ἂν om. Bk.; ἡ om. Bk.; 12 ἀπὸ ταύτης] ἀπ' αὐτῆς Bk.; 13 χρόνου προϊόντος] προϊόντος τοῦ χρόνου Bk.; 15 ὑπολείψει] ὑπολείπει Bk.; 16 Τάναϊς] Τάναϊς ποταμός Bk.; 19 καὶ om. Bk.; 25 χερσεύει] χερσεύεται Bk.; b4 συνεστάναι] συστήναι Bk.; 17 τῆς om. Bk.; 28 ποτάμια] ποταμιαῖα Bk.; 29–30 τοσαῦται καὶ τοιαῦται] τοιαῦται καὶ τοσαῦται Bk.; 354a6 τε om. Bk.; 14 τὰ δ' ἤδη] πάντα δ' ἤδη τὰ Bk.; 19 ἔτι] ἐκεῖ Bk.; 21 Τυρρηνικός] ὁ Τυρρηνικός Bk.; b20 παντός] παντός ἐστιν Bk.; 28 λεπτότατον] λεπτότατόν τε Bk.; 31 καταφέρεται] κάτω φέρεται Bk.; 355a14 Ἡράκλειτός] ὁ Ἡράκλειτός Bk.; 16 ἐστὶν ὕδασιν] ὕδασιν ἐστιν Bk.; 20 αὐτοὺς παριδεῖν] παριδεῖν αὐτοὺς Bk.; b1 καὶ (ante τῶν) om. Bk.; 12 ἄτοπον om. Bk.; 22 ἀναριθμῶν] ἀναριθμήτων Bk.; 24 ἐπιβλέψαντά] ἐπιβλέψαντί Bk.; 27 διαμείναι] διαμείναι Bk.; 356a7 οἶον] οἶαν Bk.; 9 μὲν] μὲν καὶ Bk.; 24 γῆν] τὴν γῆν Bk.; b30 ἀναχωρῶν] ἀποχωρῶν Bk.; 357a6 εἰ] εἶτε Bk.; 8 ἐγένετο] γέγονε Bk.; 24 κἂν] καὶ Bk.; b7 συγκαταμισγόμενον] συγκαταμιγνύμενον Bk.; 12 ἔτι] ἔτι δὲ Bk.; 13 γῇ] ἡ γῇ Bk.; 17 οὖν] δ' οὖν Bk.; 24 ἐπειδὴ] ἐπεὶ Bk.; 33 καὶ (ante τοῦτο) om. Bk.; 358a1 τε] τε, καὶ Bk.; 15 δ] τὸ δ' Bk.; 25 ὕοντος] ἐν τοῖς ὑετοῖς Bk.; b12 τε om. Bk.; 18 λέγωμεν] λέγομεν Bk.; 30 ἀλλ' ἢ] ἀλλὰ Bk.; 33 μεταβάλλει] συμμεταβάλλει Bk.; 359a12 τὸ] τινός Bk.; 20 τι om. Bk.; 33 τε (ante τὴν)] δὲ Bk.; 34 χροῖαν] χροῶν Bk.; b1 κάλαμοι] κάλαμος Bk.; 2 τούτων] τούτων οὖν Bk.; ἐμβάλλοντες] ἐμβαλόντες Bk.; 3 μέρος om. Bk.; 15 Σικάνῃ] Σικανικῇ Bk.; 20 ποῖοι] ποῖοι δὲ Bk.; 21 δὲ om. Bk.; 22 ὕδατος] ὑδάτων Bk.; 24 ὅσα] ὅποσα Bk.; 360a6 ἐν] ἐν τε Bk.; 9 διπλῆς] διττῆς Bk.; 17 ἐπειδὴ] ἐπεὶ Bk.; 19

ἀνέμου] τοῦ ἀνέμου Bk.; 31 γὰρ om. Bk.; b7 κατὰ] καὶ κατὰ Bk.;
 14 διάφορον] διαφορὰν Bk.; 20 τόπων] τόπον Bk.; 28 γενέσθαι]
 γίνεσθαι Bk.; 361a5 ἀπό] ἀπ' αὐτῆς Bk.; 13 θέρος] θέρος τε Bk.;
 30-31 ξηρὰς ἐκ γῆς] ἐκ γῆς ξηρὰς Bk.; b33 γίγνεται] γίνεται τι Bk.;
 36 μάλιστα πλησιάζει] πλησιάζει μάλιστα Bk.; 362a19 ἐν] ἐπ' Bk.;
 22 χειμερινὰς] τὰς χειμερινὰς Bk.; 29 πνεύσωσιν] πνέωσιν Bk.; 33
 πόλον] πόλον τὸν Bk.; b1 ἀγόμεναι] ἀγόμεναι γραμμαῖ Bk.; 6
 δυνατόν] δυνατά Bk.; 23-24 τέ τις τοὺς] τις τοὺς τε Bk.; 25 πλά-
 τος] πλάτους Bk.; 35 διέχειν] διήκειν Bk.; 363a2-3 ἕως — πνεῖ
 seclusi; 8 ὁ (ante νότος) om. Bk.; 22 καὶ (post δέ) om. Bk.; 30
 μὲν om. Bk.; b4 ᾧ] οὐ Bk.; 19 χειμερινῆς] χειμερινῆς πνεῖ Bk.; 20
 ἀπὸ δέ] ὁ δὲ ἀπὸ Bk.; 33 τῷ] τῷ θρασκίᾳ, οὔτε τῷ Bk.; 364a14-15
 καὶ μέσης] κοινὸς ἀργέστου καὶ μέσου Bk.; 22 διὰ τὸ] τῷ Bk.; 24
 μὲν] δὲ Bk.; 30 τὸν] τὸ Bk.; b22 χαλαζῶδεις] χαλαζώδης Bk.; 30
 ἀστραπὰς δὲ ποιοῦσιν] ἀστραπαῖοι δὲ Bk.; 365a4 τῶν ἄλλων πνε-
 όντων] ἄλλων ἐκπνεόντων Bk.; 8 post ἀπαρκτίας lacunam indicavi;
 16 γε ante παρειλημμένα coll. Bk.; 17 πρότερον] πρότερος Bk.; 18
 ὕστερον] ὕστερος Bk.; 21 καὶ] καὶ τὰ Bk.; 27 τὸ et μὲν om. Bk.;
 32 μένειν] μένει Bk.; b4 ξηραينوμένην] ξηραينوμένην καὶ Bk.; 10
 ἐπομβρίαις] ὑπερομβρίαις Bk.; 13 πολλαχῇ] πολλαχοῦ Bk.; 30
 ποῖον] ὁποῖον Bk.; εἴη] ἂν εἴη Bk.; 33 πλήσσει] τύπτει Bk.; 366a5
 νηνεμίας] νηνεμία Bk.; 13 νυκτὸς] καὶ νυκτὸς Bk.; 20 ἔξω] ἔξωθεν Bk.;
 25 θάλαττα] ἡ θάλασσα Bk.; 31 καὶ om. Bk.; 32 τὸ] τό γε Bk.;
 33 ἐκ] ἀπὸ Bk.; b3 ἐν om. Bk.; 4 τε om. Bk.; 17 παραπλήσιον]
 παραπλήσια Bk.; 20 γὰρ γίγνεται] γίνεται γὰρ Bk.; 29 τοιοῦτον
 δῆ] τὸ αὐτὸ Bk.; τὸ om. Bk.; 31 πολλαχῇ] πολλαχοῦ Bk.; 32 τῆς
 om. Bk.; 367a3 ἀνῶδει] ἐξανῶδει Bk.; 8 νῦν] νῦν ἔτι Bk.; 12 γῆν]
 τὴν γῆν Bk.; 30 ἀθρόως] ἀθρόον Bk.; 32 τρέπεσθαι] περιτρέπεσθαι
 Bk.; 34 πολλῆς ὄντα καὶ ψυχρὰς] ψυχρὰς ὄντα καὶ πολλῆς Bk.; b4
 ἐκλειπούσης] ἐπιλειπούσης Bk.; 6 ἀπόρροια] ἀπορροή Bk.; 26 ἀκρό-
 νυχον] ἀκρόνυχου Bk.; 27 μεσονύκτιον] μεσονύκτιοι Bk.; 31-32
 ὀφιαίτερον ἐκλείψως ὀφιαίτερον] ἐκλείψως πρωϊαίτερον Bk.; 368a3
 οἶων] ὦν Bk.; 5 ἐν σκεύει om. Bk.; 16 καὶ om. Bk.; 24 παντοδα-
 πὴν] παντοδαπὰς Bk.; φωνήν] φωνάς Bk.; 30 εἰσιν] ἐστὶν Bk.; b14
 οὐ] οὐ κατὰ μέρος Bk.; 23 δέ] ἂν Bk.; 24 πλάτος] πλάτος μὲν Bk.;
 25 σφυγμός] ὁ σφυγμός Bk.; ἄνω] ἄνω καὶ Bk.; 30 τε om. Bk.; 33
 γίγνονται σεισμοί] γίγνεται σεισμός Bk.; 369a7 φύσις] φύσις αὐτῶν
 Bk.; 12 ὑπολαβεῖν] ὑπολαμβάνειν Bk.; 23 ἐκπηδῶντες] πηδῶντες Bk.;

35 ἡ γιγνομένη] γιγνομένη ἡ Bk.; 36 ἐπίπτουσα] εἰσπίπτουσα Bk.;
b1 ψόφοι] οἱ ψόφοι Bk.; 16 τὴν om. Bk.; 29 τό τε τῆς] τῆς τε Bk.;
370a15 φάντασιν] φαντασίαν Bk.; 18 ἀπ'] ὑπ' Bk.; 19 μᾶλλον
τοῦτο] τοῦτο μᾶλλον Bk.; 22 τε om. Bk.; 30 διακρινόμενη] ἐκκρινο-
μένη Bk.; b15 συγκρινόμενον] συνεκκρινόμενον Bk.; ἡ πλήθος ἐνυπάρ-
χον] πλήθος ἐνυπάρχη Bk.; 27 ἐν] κύκλον Bk.; 33 κάτω δέ φέρεται]
φέρεται δέ κάτω Bk.; 371a4 νιπτικῶς ἐχόντων] νιφετῶν ὄντων Bk.;
πνεῦμα] πνεύματα Bk.; 7 οὐδέ] οὐ Bk.; 11 γῆν] γῆς Bk.; 22 διῶν
πρὶν ἢ] διεξιῶν πρὶν Bk.; 24 ἔφθασε] ἔφθασε διῶν Bk.; 29 πνεῦμα]
πνεύματα Bk.; 31 ἐθεωροῦμεν] συνέβαινε Bk.; b7 ἐπακολουθεῖν]
συνακολουθεῖν Bk.; 11 δέ] δέ καὶ ἀστραπαὶ Bk.; 17 πάντων om. Bk.;
30 μετοπωρινὴν] ὁπωρινὴν Bk.; 32 δὴ om. Bk.; 33 οὐ om. Bk.;
372a12 τῆς γῆς] τῇ γῇ Bk.; 14 εἰ om. Bk.; 19–20 γίγνεσθαι τὴν
ἀνάκλασιν] τὴν ἀνάκλασιν γίγνεσθαι Bk.; 373a2 ἱρις] ἡ ἱρις Bk.; 3
ἀναγκαῖον κύκλον] κύκλον ἀναγκαῖον Bk.; 16 ἔστι] ἔστω Bk.; b23
γίγνεσθαι (post ἐναντίας)] γίγνεσθαι τε Bk.; 35 ἀνάκλασις] ἀνακλά-
σεις Bk.; 374a19 λέγομεν] ἐλέγομεν Bk.; b1 ῥαίνη ῥανίσιν] ῥανίσιν
ῥαίνη Bk.; 2 ἀνέχρη] ἀνέχει Bk.; 3 σκιάζη] σκιάζει Bk.; 13 ἐκλείπειν]
ἐκλιπεῖν Bk.; 27 αὐτὸ] ταῦτο Bk.; 375a3 ὄψις] ἡ ὄψις Bk.; 10 ἱρις]
ἡ ἱρις Bk.; ξανθότερον] ξανθότατον Bk.; 15 ἐγγύτατα] ἐγγυτάτω Bk.;
19 ζοφερῶ] ζοφερῶ ὄντι Bk.; 24 τιθέμενα] τιθέμενα ἔνια Bk.; 32
μακροτέρα] μακροτέραν Bk.; b4 πλείω] πλείον Bk.; 9 ἡ πρώτη om.
Bk.; 16 γενέσθαι] γίγνεσθαι Bk.; 21 ἐὰν] ἐὰν αἱ Bk.; 22 ὥσπερ] ὥσπερ
Bk.; ἦ] ἦ ἡ Bk.; 28 αἰ ἐλαττον] ἔλαττον αἰ Bk.; 31 ἡ Α]
τὸ Α Bk.; 34 ὁποιοῦν] ὁποιοῦν Bk.; 376a4 Κ Η] ΗΚ Bk.; ΗΚ]
ΚΗ Bk.; 5 λόγος] ὁ λόγος Bk.; ΜΚ] τὴν ΜΚ Bk.; 8 γε ἦ] τῇ
πρὸς Bk.; 11 Β] τὸ Β Bk.; ΚΜ] ΜΚ Bk.; 13 τοῦ] τὴν τοῦ Bk.; 20
ΚΗ] τὴν ΚΗ Bk.; ΚΠ] τὴν ΚΠ Bk.; 21 ΠΜ] τὴν ΠΜ Bk.; 25
ὄνπερ] ὅπερ Bk.; 28 ΗΠ] ΠΗ Bk.; 31 τὸ om. Bk.; 32 ΚΜ τοῦτον
τὸν] τὴν ΜΚ τὸν αὐτὸν Bk.; γάρ om. Bk.; b1 τὴν] τὸ Bk.; 2 τὴν]
τῇ Bk.; περιφέρειαν] περιφερεία Bk.; 4 ἔλαττον τοῦ ΜΠ] ἐλάττω
τῆς ΠΜ Bk.; 5 δειχθήσεται] δείξομεν Bk.; 6 ΠΚ] τὴν ΠΚ Bk.;
ΠΗ] τὸ ΠΗ Bk.; 7 καὶ — ΜΚ seclusi; 10 ΜΑ] ΜΗ Bk.; 16
ποιήσουσι] ποιούσι Bk.; 18 ΗΜΠ] ΗΜΠ καὶ Bk.; 23 *προσπερι-
ζομένων*] πρὸς τῇ γῇ στηριζομένων Bk.; 29 ὀρίζων] ὁ ὀρίζων Bk.;
29 ΑΚΓ] ΑΒΓ Bk.; 30 οὐ] ᾧ Bk.; 377a6 Β] Ο Bk.; 7 Ψ Τ] ΨΤΩ
. Bk.; ΨΤΟ] ΨΤΩ Bk.; 8 ΟΤ] ΤΩ Bk.; 9 αὐτοῦ, ἐπαρθέντος] ἐπαρθέν-
τος αὐτοῦ Bk.; 10 μεσημβρίας· ὅσον] μεσημβρίαν· ὅσῳ Bk.; κατώ-

τερον] κατώτερος Bk.; 19 μείζω τὰ πορρώτερα] τὰ πορρωτέρω μείζω
 Bk.; 20 θερινὰς] τὰς θερινὰς Bk.; 22 τὸν] τὸ Bk.; τελέως] παντελῶς
 Bk.; ἡ om. Bk.; 29 παρηλίων] παρηλίου Bk.; b5 πυκνότερον] πυκνὸν
 Bk.; 7 τοῦ ἡλίου seclusi; 8 διὰ — ἐνόπτρων seclusi; δέ (post διὰ)
 om. Bk.; 22 κλωμένην] κλωμένης Bk.; 26 νότιος] νότος Bk.; 28
 δυσμὰς] τὰς δυσμὰς Bk.; 378a3 ὑπὸ τὸν ἡλιον seclusi; 6 διασπᾶσθαι]
 διικνεῖσθαι Bk.; 8 <γιγνομένης συστάσεως>] ὄντος Bk.; 9 πλαγίου]
 πλαγίας Bk.; 28 χρυσός, χαλκός] χαλκός, χρυσός Bk.; 31 ἡ (ante
 δρόσος) om. Bk.; b1 οὐδέ] οὐ Bk.; 5 αὐτῶν ἀπάντων] πάντων αὐτῶν
 Bk.; δὲ σκεπτέον] δ' ἐπισκεπτέον Bk.; 10 αἷτια διώρισται] διώρισται
 αἷτια Bk.; 11 συζυγίας] τὰς συζυγίας Bk.; 16 θ' om. Bk.; 32 ἡ
 (post καί) om. Bk.; 379a5 πάντων τῶν ἄλλων τούτων] τῶν ἄλλων
 ἀπάντων Bk.; 12 γε om. Bk.; 19 ἐνδεές δέ ὄν] τὸ δὲ ἐνδεές Bk.; 24
 συνεξαμίζεται] συνεξαμίζει Bk.; 25 οὐκ] οὐκέτ' Bk.; 30 θερμόν]
 θερμός Bk.; b4 διό] διὸ καὶ Bk.; 20 ἐκάστῳ] ἐκάστη Bk.; 23 καὶ om.
 Bk.; 24 δι' om. Bk.; 380a13 τελέωσις] τελείωσις τις Bk.; 18
 μεταφοραῖς] μεταφορᾷ Bk.; 31 ἡ (post δ') om. Bk.; b32 ἐν τῷ
 ὑγρῷ ὁ] ὁ ἐν τῷ ὑγρῷ Bk.; 381a7 τε om. Bk.; 10 καὶ (post τεχνι-
 κοῖς)] ἡ Bk.; 11 τι om. Bk.; 31 ἐκτὸς καὶ τὰ ἐντὸς] ἐντὸς καὶ τὰ
 ἐκτὸς Bk.; b16 οἶον] ὅμοιον Bk.; 18 πλήθος] τὸ πλήθος Bk.; 382a4
 τε om. Bk.; 10 ἐξ ὑγροῦ καὶ ξηροῦ] ἐκ ξηροῦ καὶ ὑγροῦ Bk.; 20 αὐτήν]
 αὐτῆς Bk.; 23 ὑπείκει] ὑπείκειν Bk.; 25 συνεστὸς] συνεστηκός Bk.;
 27 δῆ] δὲ Bk.; 28 παρὰ] περὶ Bk.; οὖν om. Bk.; 31 πάσχει] πάσχει
 τὸ πάσχον Bk.; 33 ἀπουσία ἢ παρουσία] παρουσία ἢ ἀπουσία Bk.;
 b15 γὰρ] μὲν γὰρ Bk.; 30 μὲν] μὲν εἰς ὕδωρ Bk.; 31 περὶ om. Bk.;
 383a5 ὥς] οἶον Bk.; 8 ἔσται] ἔστιν Bk.; 10 καὶ om. Bk.; 14 + 18
 ψυχροῦ] τοῦ ψυχροῦ Bk.; b9-10 ξηροῦ θερμοῦ] θερμοῦ ξηροῦ Bk.; 21
 ὕδατος] ὕδατος ἔχει πλέον Bk.; 22 ψυχροῦ] ψυχροῦ ὥς οἱ πάγοι Bk.;
 23 πυρός] πυρὸς ὥς ὁ κέραμος Bk.; 33 οὐ om. Bk.; 384a2 ἐψεται]
 ἐξέψεται Bk.; 10 ὕδωρ] τὸ ὕδωρ Bk.; 25 δὲ om. Bk.; 27 ψυχρά]
 ψυχρότατα Bk.; 30 ὥς] ὥσπερ Bk.; b6 τι om. Bk.; 14 ψυχθεῖς]
 ψύχει Bk.; πῆγνυται] πῆγνυται, ὥστε πρὸς πῆξιν ἀμφοτέρων δεῖται·
 διὸ ἄλυτον Bk.; 20 μόνον] μόνης Bk.; 27 ἔνεστι] μὲν ἔστι Bk.; 33
 ἐκ om. Bk.; 385a2 τῷ] καὶ τῷ Bk.; b4 + 5 ὁ om. Bk.; 5 πίττα καὶ
 inserui; 7 κρύσταλλος] κρύσταλλος (πᾶς γὰρ κρύσταλλος Bk.; 10 ἡ
 (ante ἐλκτά)] εἰσὶν Bk.; 20 ὄντων] ὄντων δὲ Bk.; 24 ὥστε] ὥστε γε
 Bk.; 25 πόροι] οἱ πόροι Bk.; 29 ἀκαμπτα μὲν καὶ ἀνέθιυντα] καμπτὰ
 μὲν καὶ εἴθυντὰ Bk.; 30 οὐ δύναται τὸ μῆκος] τὸ μῆκος δύναται Bk.;

386a12 εἰς] ἡ εἰς Bk.; 13 χώρισις] χωρισμός Bk.; δέ] δ' ἡ Bk.; 18 θλάσις] θλάσις μὲν Bk.; 31 μὴ inserui; b4 ἐνίοτε — συνέρχεται seclusi; 25 οὐδ' ἔδωρ seclusi; 30 δύνανται] δύναται Bk.; 33 πάντα] πάντα ἐστὶ Bk.; 387a6 μὴ ὑγρά ἦ, τὰ] ἡ ὑγρά ἦ Bk.; 13 σύγκεινται] σύγκειται Bk.; 21 μὴ] ἡ μὴ Bk.; 29–30 ἀέρος ἐπὶ μῆκος] ἐπὶ μῆκος ἀέρος Bk.; b1 γὰρ] δέ Bk.; 12 διό] διό καὶ Bk.; δ' (post μικρὰν) om. Bk.; 13 θυμίασιν] ἀναθυμίασιν Bk.; 15 πέπηγεν] πήγνυται Bk.; 20 δύναται παρέχεσθαι] παρέχεσθαι δύναται Bk.; ἀδύνατα] οὐ δύναται Bk.; 28 ἐστίν om. Bk.; διακάεσθαι] διακάεται Bk.; 388a6 ξηροῦ] ξηρόν Bk.; 12 χυμοῖς καὶ ὀσμαῖς] ὀσμαῖς καὶ χυμοῖς Bk.; 13 οἶον om. Bk.; 14 χαλκόν, χρυσόν] οἶον χρυσόν, χαλκόν Bk.; 24 ψυχρόν] τὸ ψυχρόν Bk.; 28 ὅποσα σκληρὰ ἢ μαλακὰ] ὅσα μαλακὰ ἢ σκληρὰ Bk.; b2 ἐν om. Bk.; 5 ὁ om. Bk.; 6 ἀποξηραίνεται ὑπὲρ] ἀναξηραίνεται ὑπὸ Bk.; 7 δὴ ἅπας] δέ πᾶς Bk.; 14 καὶ (ante θερμοῦ) om. Bk.; 25 καὶ (post ἤλεκτρον)] ἡ Bk.; 31 λιβανωτοῖ] λιβανωτὸς Bk.; 389a9 τήκεται ταῦτα] ταῦτα τήκεται Bk.; 20 διό] διό καὶ Bk.; 31 γὰρ] δέ Bk.; b7 συνέστηκε] συνέστη Bk.; 8 σῆψις εἰσίν] σῆψις ἐστίν Bk.; 17 μάλιστα τοῦτο] τοῦτο μάλιστα Bk.; 20 στερεώτερα] στερεώτατά Bk.; 22 ὁ om. Bk.; 27 δέ τούτων] τούτων δ' Bk.; 390a3 ἦττον] γῆς ἦττον Bk.; 4 δὴ om. Bk.; 5 καὶ om. Bk.; 6 λόγος] ὁ λόγος Bk.; 11 ἕκαστον] ἕκαστα Bk.; ὀφθαλμός] ὁ ὀφθαλμός Bk.; 19 ὥσπερ] ὥσπερ καὶ Bk.; 21 μόνον] μόνον Bk.; 22 οἶον] οἶα Bk.; σώματα] σώματα, ᾧ Bk.; b3 ὑπὸ om. Bk.; 5 νεῦρον] νεῦρα Bk.; 8–9 θερμοῦ καὶ ψυχροῦ] ψυχροῦ καὶ θερμοῦ Bk.; 10 ἔτι om. Bk.; 12 ψυχρότης καὶ θερμότης καὶ] ψυχρότητος καὶ θερμότητος Bk.; 14 εἰ] ἐπεὶ Bk.; 17 ἡ om. Bk.; 20 ἀνομοιομερῆ] μὴ ὁμοιομερῆ Bk. (Confer quoque 358a10, 363b14, 366b21, 367b1, 368b26, 372b32, 377b20.)

Quae autem in notis criticis falso rettulit Bekkerus, haec sunt: — 339b32 ἀν] ras. unius litterae F; 340a19 διαπορήσαν'' (i.e. διαπορήσαντες) F; 26 πορρώτερον F H; b21 τὰ habet N; 27 ἀτμῖδος γὰρ (omissis ἔστιν et μὲν) N₁; 341a30 τὸ alterum om. F₁ (habet H); 342a10–11 εἰς γῆν καὶ εἰς θάλατταν N₁: εἰς τὴν γῆν καὶ εἰς τὴν θάλατταν corr. N₁; 29 -ν ἡ in ras. E_{rec.}; pro δ' ἡ exhibet E₁ δὴ; 32 ριπτουμένοις H; b9 ἐπιπροσθήσεις F H N₁; 343a5 βαρύτατα χρόνω ex βαρυτάτω χρόνω corr. E₁; 33 ἀπάντων, ἀλλ' F₁; b25 προσπεφιλονεικῶς F; 344a21 τύχη H; 23 φορὰ non hic sed in v. 24 om. E; 28 ἀστέρων H; 31 φορὰς τοῦ κομήτου ἡ τελευταία F₁: recte E₁; 36 συνίστηται F; 345a2 'Αθήνησιν om. E₁ F H N; 7 ἀστέρων

Η Ν; 12 *προδιέλθωμεν* Η; 18 *αὐτοῦ* Η; b16 *μένοι* Η; 34 *ἀποκρίνεσθαι τοιαύτην* F; 346a36 *τοιούτων* ☉☉ (*supra scripto ἀστέρων*) F; *ἀστέρων τοιούτων* Η Ν; b12 *ἐκπιμπραμένης* Ν; 347b13 *πῆξιν* F₁; 28 *πυρὸς habet* F: om. E₁; 348a33 *εἰσὶν αἱ* F₁; b18 *ἐλάττων* E₁; *θάττων* Η; 349a16 *εἵποιεν* E_{corr.} Η Ν; b2 *ἀφιέντας* F; 13 *δὲ* (post *τούτους*) F; 31 *αὐται* Η: *αὐταί* Ald.; 350a17 *ὄσσην* N₁; b19 *μαρτυρίου* Η; 351a13 *καθεὶς ἐδυνήθη* F; 15 *συνεχῇ* Η: *συνεχῶς* Ald.; 26 *καὶ περίοδον habet* E: om. Ν; b22 *πλήθος τὸν* F; 26 *μὴ habet* E: om. F₁; *πρῶτοι* F Η: *πρῶτον* Ald.; 352a1 *μέμφιος* Η; 3 *πλείω* F; 10 *τῶν habet* F: om. Η Ν; 11 *ἐδύνατο* F; 18 *τῶν παθημάτων τῶν τοιούτων τὴν τοῦ εἶναι μεταβολὴν* N₁; b6 *ὑπὸ γῆς* F; 353a15 *ὁ τε χρόνος* Η Ν; b1 *αὐτοῖς* F Η; 18 *περὶ τὴν* F; 354a14 *τὸν* Ν; 20 *ὁ* (post *δ'*) *habet* E; b4 *δόξειε* (-e in ras.) E₁; 34 *γ' ἔνιοι* F; 355a1 *καὶ habet* Η; 17 *ὑποκαόμενον* Η Ν; 18 *πάν ὁ ἥλιος* Η Ν; 22 *ὕγρᾱς οὔσης τὸ πρῶτον* F; 35 *τε προσηκόντως habet* Η: om. F; b24 *ἔτι βλέψαντι* E; 356a3 *ἔκαστα* Η; 8 *ἤρξαντο* F; 16 *ρευσοῦνται* F Η; b8 *αἰδίων* F; 357a12 *μὴ δὲ καὶ τὸ* Ν; 22 *ἀλμυρὰ* F; b18 + 21 *ιδίειν* F Η; 31 *εἶδος τούτων τοῦ* F; 33 *δὴ* F: *δὴ καὶ* E Η Ν; 358a10 *ἅπαντα* Η Ν; 30–31 *τόπων ξηρῶν καὶ* Η; b14 *ὄσω* E; 33 *μεταβάλλειν* N₁; 359a9 *ὀλίγου* F; 15 *ἔχει post σωματῶδες ponit* H_{corr.}: om. Η₁ Ν; b2 *κατακάουσι* Ν; 360a26 *συμβόλων* F; 28 *οὗτος* F Η; b6 *πολλοὺς* F; 15 *τὸ habent* F Η; 23 *τὴν* F; 361a1 *ταύτὸν* F; 14 *δὲ* Η; b8 *γίνεται λαμπρόν* Η; 362a29 *ταῖς θεριναῖς πνεύσωσιν* F Η; *οἱ ἐτησῖαι habet* F₁; b14 *κατὰ τε* F; 363b3 *ἔστω ἄρκτος* F: *ἄρκτος ἔστω* Η Ν; 24 *ἀργέτην* (*supra posito ἀργέστην*) F; 364a11 *τῆς γῆς* F Η; 25–26 *τὰ δ' E F Η*; b12 *εἰ* E₁; 22 *δὲ ἀπαρκτίας* Η; 365a16 *γε* (post *μέχρι*) *καὶ* Η: om. F; 17 *πρότερος* F; 21 *συναληλείφθαι* Η; b30 *κινητικώτατον* Η; *ἐστὶ* Η; 366a8 *γίγνεσθαι καὶ* F; 25 *ὅπου θάλασσα ῥοώδης ἢ χώρα* F: *ὅπου θάλαττα ῥοώδης ἢ ἢ χώρα* Ν; 27 *τοὺς habet* F; 29 *ἔδηψον* Η; *ἀπὸ τοιαύτης* F: *ἀπὸ τῆς τοιαύτης* Η Ν; b14 *προσπίπτων* F; 29 *τοιούτον δεῖ* F; *νοεῖν τὸ γινόμενον* F Η Ν; 367a4 *ῥαέντος* N₁; b8 *ἦ* F; 26 *ἀκρώνυχτοι* F; 31 *ὀφθαλμικόν* E F: *πρωιαίτερον* Η Ν; 368a3 *γὰρ ἀντιτυπήσει* Η; 11 *ἂν habet* F₁; 16 *γὰρ ῥαπιζόμενος* Η; 27 *τὸ αἷτιον ὕδωρ* E; 29 *οἱ τῶν κυμάτων ἄνεμοι* F₁: *τῶν κυμάτων οἱ ἄνεμοι* F_{corr.}; 30 *ἐστὶν αἷτια* om. F₁: *supra add. F_{corr.}*; 369a30 *ὡς παρεκάσαι* F; 35 *ἢ ante γιγνομένη ponunt* F Η; b16 *ἀστραπὴν εἶναι τὴν τούτου πυρὸς* Ν; 18 *γινόμενον* Ν; 370a5 *οἶαν* F; 9 *καὶ habet* F; 13 *τε non habet* F; 21 *ἀφανίζειν* F Η; b13 *ἄμφω*

ταῦτα δυνάμει H N; 371a5 ξηρὰν καὶ θερμὴν εἶναι H N; 7 δὲ F: γὰρ E N; 9 ὁ non habet H; b15 δὲ πρηστήρων H; 372a2 δὲ τῆς ἐκτός καὶ ἀπ' ἐναντίας F; 12 καὶ νύκτωρ ὁμοίως οὐδαμῶς F; b4 ἔχειν πάντη ἐπεὶ H N; 17 ὁμαλῆς N; 373a13 δὴ N; 16 δὴ F; 19 δὲ μὴ νοεῖν F₁; 29 γίνονται N; b9 ὁ (ante πλησίον) habet F; 21 ὅη F; 33 ἡ habet N; 374a30 ἀνακλωμένη F₁; b1 ἐὰν ᾗ H: ἐὰν εἷς N; 20 μελάντερα ex λάντερα corr. N; 26 μηδὲν H; 33 ἐπὶ F; 375a26 ἔτι N; 28 ἀνθῶν καὶ διαλανθάνειν λαμβάνοντες F₁; b3 δὴ E: δὲ F₁; 33 ὁ (ante ἐφ') τὸ E; 376a15 β̄ habet E₁; 22 οὐδὲν H; 28 π̄ ἡ H; 32 τοῦτον τὸν F H N; b23 προσπτεριζομένων E₁ F: πτεριζομένων H₁: πῖτσομένων N; 377a9 αὐτοῦ ante ἐπαρθέντος ponunt F H N; 19 μείζω τὰ πορρώτερα F; 27 τῆς τὸ ἐφ' F; b4-5 ἡ τοῦ νέφους σύστασις F₁; 378a2 οὐσα ante ἡ H N; 13 τῆς γῆς F; 15 ἐγκατακλειομένη H; 25-26 συστάσεως γεγονὸς N; 32 ταῦτα διὸ ἔστι μὲν ὡς ὕδωρ F; 379a6 τι F; 17 τῆς F H; 33 καὶ (ante τὸ κινούμενον) habet N; b8 συνιστάναι F; 22 τῆς habet F: om. E; 380a6 οὖν habet E; b30 μεταφορᾶ F; 381a1 ταῦτό F: τὸ E₁; 7 πνεύριαν H N: πῦνύριαν F₁; 12 ἂν habent F H N; 28 ὅταν ξηρότερόν τι γίγνηται F: om. E₁; 382a3 ξηροῦ μὲν γῆ F: ξηροῦ μὲν ἡ γῆ H N; 4 διὰ τοῦτο H; b20 τὸ (post αὐτὸ) habet H: om. E N; 32-33 ἡ ψυχρῶ ἡ ξηρῶ ἡ ὑγρῶ ἡ θερμῶ F₁; 383a27 ἐχόντων γῆς F; b2 τοῦτο στόμωμα E; 12 ἅλυτα F H; 16 θάτερον θάτερον F H; 33 οὔτε E: οὐδὲ H N; 34 οὔτε H: οὔτε γὰρ N; 384a22 χωρίζεται ὁ F; 24 τυρόν F; b25 δὲ παχύνονται καὶ F₁; 385a16 ἀνήλατον H; 23 πηγνυται H; 32 μόλιβδος H; b24 εἶθὺς H; 29 ἄκαμπτα μὲν τὰ ἀνείθυντα H; 30 οὐ δύναται τὸ μῆκος F H N; 386a3 ἂν habent E F; 6 καὶ εἷς F: καὶ ἡ εἷς N; 15 παραλλάττοντας F; b19 + 21 ἀνήλατα H; 387a6 δὲ ὑγρὰ ἡ τὰ τοιαῦτα N₁; 8 πολὺ δὲ σχιστὰ δὲ κατὰ μῆκος F₁; 16 ἡ ὅσα H; b6 κνείσα E₁; 20 δὲ ἀδύνατα H; 388b8 ταύτης F; 26 πίγνυνται F; 28-29 συνεξέρχεται — θερμοῦ om. F; 33 ὑπὸ πυρός H; 389a14 λιβανωτὸς F H N; 29 τινα εἶναι H N; 390a4 ὅπου δὲ πλείστον F₁ H; 6 μᾶλλον ἢ (om. ἄλλο) H; b8 τοιοῦτοis F; 18 τε habet F.

Nec raro paucioribus quam debuit codicibus attribuit Bekkerus lectionem: — Tit. μετεώρων H N; 339a15 τεσσάρων H N; 340a10 γίνηται H N; b21 καὶ ante τὰ om. H N; 341a1 ὑπερβάλλει F H N; 14 ἐαυτὸ F H N; 19 τοῦ E₁ F N₁; 24 μᾶλλον F H N; 342a8 δὲ om. E F H N (δὴ habet E); b20 ὁμόχροιαν E F H N; 343b19 ἐφ' H N; 344a16 τῶν om. H N₁; 29 μένινει F H; 34 αὐτὸν

HN; 345a15 ἀστέρων FH N; b1 νῦν habent FH₁ N; ἀστρολογίας HN; 36 τὸ om. EFHN; 346b36 δὲ ὁ F_{var.} HN; 347b7 ἀτμίζει E_{corr.} FH N; 8 ἀτμίζει EFHN; 348b1 τὸ ψυχρὸν FH N; 20 ὃν om. FH N; 349a11 ἐστίν om. FH N; b11 τὸν δμβρον HN; 14 φθίνειν HN; 21 νομίζει EFHN; 350a8 ἐπικρεμάμενοι E_{corr.} HN; διαπηδῶσι FN; b16 νέσος HN; 28 εἰς F₁ HN; 351a4 κοίλων FH N; 27 τὰ (post σώματα) om. EFHN; 36 ξηρῶν HN; b6 ἀπιούσαν FH N; 352a2 κάτω FH N; 3 ἄνω FH N; 12 προειρημένην FH N; 353b4 συνεστάναι FH N; 22 ἀπαντᾷ E₁ HN; 354a6 ὅπου HN; 21 ὁ (post καὶ) om. FH N. b28 τε (post λεπτότατόν) om. EFHN; 355a23 θερμαινόμενον F₁ HN; 27 ὦραν FH N; 34 ἀπομένει HN; b5 καὶ τὸ πότιμον HN; 356a14 ἄν om. FN; b22 ἡ om. EH₁; 30 ἀναχωρῶν FH N; 357a16 ἐμμεμγμένην HN; b7 ὑγρὸν F₁ N; 358a15 δ' om. HN; b30 ἀλλ' ἡ μόνον FH N; 359b1 κάλαμοι FH N_{corr.}; 2 οὖν om. FH N; 8 τε HN₁; 20 δὲ om. E₁ F₁ HN₁; 24 ὅσα FH N; 360a6 τε om. FH N; b20 τόπων E_{corr.} FH N; 23 ἄν FH N; 361a13 τε om. FH N; b20 κατακαφθέν HN; 33 τι om. FH N; 362a11 μὲν om. HN; b1 γραμμαὶ om. EF₁ HN; 18 μήπω FH: μῆ' N; 23 πλεῖον FH N; 24 τε om. HN; 25 πλάτος EFHN; 34 ὦν om. E₁ N₁; 35 ὁ αὐτὸς FH N; 363a13 κεκαυμένου FH N; 15 τῇξιν E_{corr.} F_{corr.} HN; τὸ om. FN₁; 22 δὲ καὶ FH N; 28 αὐτὸν F₁ HN; b2 τὸ μὲν ἐφ' HN; 33 οὐδέ H₁ N; 364a32 ταυτοῦ HN; b5 ἀργέται FN; 10 ἐὰν FH N; 22 χαλαζώδεις E_{var.} FH N; 23 καυματώδεις FH N; 365a8 ἀργέτας FN; 18 ὕστερον FH N; b19 εἶναι καὶ ταύτην FH N; 23 προτέροις FN; 27 συνεχῶς HN; 366a20 ἕξω FH N; 22 ἄν FH N; 25 θάλαττα HN; b17 ποιεῖ FH N; 21 τοιαῦτα γὰρ γί(γ)νεσθαι F₁ HN; 367a8 ἔτι om. F₁ HN; 30 ἀθρόως FH N; 368a7 μαραινομένου HN; 369a12 ὑπολαβεῖν FH N; 370a30 διακρινόμενη F (-ακρ- ex corr.) HN; 371a16 γίνηται HN; b5 καὶ F₁ HN; 7 εἰσέπιπτεν E_{corr.} HN; 372a11 οὐδέ HN; 18 ταυτόν HN; 19-20 γίνεσθαι τὴν ἀνάκλασιν FH N; 373a16 ἔστι (post E.) FH N; ἔστιν E; b24 τε om. E₁ FH N; 375a1 τριχῶς E_{corr.} F₁ N; b11 ὦ (post φαίνεται ἐφ') FH N; 22 ἡ om. FH N; 25 αἰ om. F₁ N; 28 ἄν FH N; 376a21 μ̄ π̄ FH N; 26 κ̄ π̄ HN; b1 δ̄ ε̄ κ̄ μ̄ H₁ (ut videtur) N; 2 τὴν E_{corr.} FH N; περιφέρειαν E_{corr.} FH N; 4 ἑλαττον FH N₁; τοῦ FH N₁; 7 καὶ λοιπὴ — MK om. EFH₁ N; ἐὰν FH N; 12 ἐὰν FH N; 13 Π om.

$E_{\text{corr.m.1}}$ H_1N ; 18 καὶ (post $H\text{M}\Pi$) om. FHN ; 22 ὑπὸ $F_{\text{corr.}}$ HN ; 28 ὁ om. FHN ; 377a10 μεσημβρίας FHN ; ὅσον FHN ; 16 αἰεὶ FHN ; 22 τὸν μεσημβρινὸν FHN ; b28 τὰς post τε om. $EFHN$; 34 ἄλως $E_{\text{corr.}}$ FHN ; 378a19 ἐστὶ HN ; 31 οἶον ἡ δρόσος F_1HN ; b16 τὰ θ' ὁμογενῇ FHN ; 379a6 ἐὰν FN ; 30 θερμόν EHN_1 ; b13 ἔτι om. EF_1 ; 380a13 τις om. FHN ; 15 τέλεον HN ; 18 μεταφοραῖς $EFHN$; b30 ὄνομα FHN ; 32 ἐν τῷ ὕγρῳ ὁ EF_1H_1N ; 381a21 μεμολυσμένα $E_{\text{rec.}}$ FHN ; b18 τὸ om. FHN ; 382a28 παρὰ E_1F_1HN ; 31–32 τὸ πάσχον om. F_1HN ; b13 ὁρός EFH ; 23 πάντα FHN ; 30 εἰς ὕδωρ om. EF_1HN ; 383b10 λυτὰ EHN ; 23 πλέον HN ; 384a27 ψυχρὰ F_1HN ; b21 μόνων EF ; 385b10 εἰσιν] ἡ $E_{\text{corr.}}$ FHN ; 12 ξύλον FHN ; 20 δὲ om. $EFHN$; 386a19 μὲν om. $EFHN$; 32 μορίῳ FN ; 387a13 σύγκεινται $E_{\text{corr.}}$ HN ; 16 ἡ ὅσα HN ; 19 ἄκανστα FH ; b13 θυμίασιν EHN ; 20 δύναται παρέχεσθαι FH ; 28 συνεχὲς ἐστὶν ὥστε $EFHN$; 388a2 καίόμενος $E_{\text{corr.}}$ FHN ; 6 ξηροῦ $EFHN$; 13 οἶον τὰ EN ; 14 οἶον om. $EFHN$; χαλκὸν χρυσὸν FH ; 30 ἡ ante γῆς om. EF_1N ; b6 ἀποξηραίνεται FHN ; 25 ἡ] καὶ FH ; 27 τοῦ om. F_1N ; 389a20 ψύχει F_1H ; 30 ὕγρον καὶ τὸ ξηρὸν FHN ; b1 ἐὰν FHN ; 8 σήψεις $E_{\text{rec.}}$ FH ; σῆψεις N ; 20 στερεώτερα HN ; 390a11 ἕκαστον FHN ; ὁ om. $EFHN$; 22 οἶον HN ; b5 νεῦρον FHN .

Hic denique prōfiteri decet — laetus autem profiteor — quantum aliis debeam. Ac primus quidem nominandus erit magister W. D. Ross, qui opus adgredientem et consilio et cohortatione adiuvabat; deinde quem nuper in Gallia pro patria militantem abripuit mors praematura E. W. Webster; tum alii quidam viri docti qui vel consilium amicissimi impertierunt vel aliter auxiliati sunt, E. K. Rand, C. H. Haskins, W. A. Heidel, H. W. Smyth, A. A. Howard, C. H. Moore, K. K. Smith, H. Omont, É. Chate-lain, L. Gramatica, F. Ehrle; duo denique amici, H. W. Litch-field et R. K. Hack, quorum uterque mihi difficiliores quosdam locos excutienti atque opem molestius fortasse petenti subvenit, ille et plagulas multas perlegit. Quibus omnibus gratias ago maximas. Typographi quoque Academiae Harvardianae *Συνδίκους* gratias et ago et habeo quod libri editionem liberaliter susceperunt.

DE CODICIBVS

Asterisco notavi quos non vidi; pugiunculo, eos in quibus textum *Meteorologicorum* inspexi
hic illic neque contuli

Parisinus Bibliothecae Nationis 1853 (olim Mediceus Regius **E**
2105), membranaceus (mm. 350-353 × 245-260), saec. x et
xv. Continet

libri <i>De anima</i> fragmentum,	ff. 1r-2v
ἀριστοτέλους φυσικῆς ἀκρόασις τὸ $\bar{\alpha}$, etc.,	ff. 3r-67v
ἀριστοτέλους φιλοσόφου περὶ οὐρανοῦ τῶν εἰς $\bar{\Delta}$ τὸ $\bar{\alpha}$, etc.,	ff. 69r-106v
ἀριστοτέλους φιλοσόφου περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς τῶν εἰς $\bar{\beta}$ τὸ $\bar{\alpha}$, etc.,	ff. 106v-129r
ἀριστοτέλους φιλοσόφου μετεωρολογικῶν τῶν εἰς $\bar{\Delta}$ τὸ $\bar{\alpha}$,	ff. 129r-143r
$\bar{\beta}$,	ff. 143r-158v
$\bar{\gamma}$,	ff. 158v-165v
$\bar{\delta}$,	ff. 165v-175v
ἀριστοτέλους περὶ ψυχῆς $\bar{\alpha}$, etc. (desunt folia duo),	ff. 175v-202v
ἀριστοτέλους περὶ αἰσθήσεων (αἰσθήσεως corr.) καὶ αἰσθητῶν,	ff. 203r-210r
ἀριστοτέλους περὶ μνήμης καὶ ἀναμνήσεως,	ff. 210r-212v
ἀριστοτέλους περὶ ὕπνου καὶ τῆς καθ' ὕπνον μαντικῆς,	ff. 212v-221r
ἀριστοτέλους περὶ ζώων κινήσεως,	ff. 221r-225v
ἀριστοτέλους τῶν μετὰ τὰ φυσικά: $\bar{\alpha}$, etc.,	ff. 225v-308r
θεοφράστου τῶν μετὰ τὰ φυσικά,	ff. 309r-312r
ἀριστοτέλους περὶ χρωμάτων,	ff. 312v-318r
ἀριστοτέλους περὶ ζώων μορίων $\bar{\alpha}$, etc.,	ff. 318r-351r
ἀριστοτέλους περὶ ζώων γενέσεως $\bar{\alpha}$, etc.,	ff. 352r-393r
libri <i>De animalium incessu</i> initium,	f. 393r
ἀριστοτέλους ἠθικῶν νικομαχείων $\bar{\alpha}$, etc.,	ff. 393r-437v
ἀριστοτέλους ἠθικῶν μεγάλων $\bar{\alpha}^{\text{ov}}$, etc.,	ff. 437v-453r

Folia 1r-186v, 196r-202v exaravit manus prima, 187r-195v
manus secunda, 203r-306r manus tertia, 306r-337r manus
quarta (eadem quae secunda, si recte Aur. Förster, *Aristotelis De*
anima libri iii, Budapestini, 1912, p. viii), 337r-344v manus

quinta; ff. 345r–453r exaraverunt manus complures recentiores. In margine addita sunt compluribus manibus scholia permulta. *Meteorologica* contuli et e codice et e chartis photographiis.

Parisinus Bibliothecae Nationis 1860 ('1' Bekker), membranaceus (mm. 290 × 205), saec. xv. Continet *Physicam auscultationem*, *De caelo*, *De generatione et corruptione*, *Meteorologica* (i, ff. 130r–142v; ii, ff. 142v–155v; iii, ff. 155v–161v; iv, ff. 161v–170v), *De Anima*, *De sensu et sensili*, *De memoria et reminiscentia*, *De somno et vigilia*, *De longitudine et brevitae vitae*, *De iuventute et senectute*, *De lineis insecabilibus*, *De coloribus*. Folia 1r–71v exaravit manus prima, 73r–170v manus altera, 171r–236v manus tertia, 237r–243v manus quarta.

Parisinus Bibliothecae Nationis 1861 (olim Hurault. Reg. 1841; 'c' Bekker), chartaceus (mm. 400 × 260), saec. xv. Continet

<i>Physicam auscultationem</i> ,	f. 1r
<i>De anima</i> ,	f. 35v
<i>De caelo</i> ,	f. 48v
<i>De sensu et sensibili</i> ,	f. 69r
<i>De memoria et reminiscentia</i> ,	f. 74v
<i>De somno et vigilia</i> ,	f. 76r
<i>De insomniis</i> ,	f. 78r
<i>De divinatione per somnum</i> ,	f. 80r
<i>De motu animalium</i> ,	f. 81r
<i>De longitudine et brevitae vitae</i> ,	f. 83v
<i>De iuventute et senectute, vita et morte</i> ,	f. 85r
<i>De respiratione</i> ,	f. 86r
<i>De coloribus</i> ,	f. 90v
<i>De generatione et corruptione</i> ,	f. 94r
<i>Meteorologica i</i> ,	f. 105r
ii,	f. 112v
iii,	f. 121v
iv,	f. 125v
<i>Metaphysica</i> ,	f. 133r
libros <i>De plantis</i> , mutilos,	f. 177

Parisinus Bibliothecae Nationis 1862, chartaceus (mm. 295 × 205), saec. xvi. Continet

<i>Meteorologica i,</i>	ff. 1r-16v
ii,	ff. 16v-34v
iii,	ff. 34v-42r
iv,	ff. 42r-53v

Parisinus Bibliothecae Nationis 1880 (olim Mediceus Regius 2617; 'tai' Thurot, 'B' Hayduck), membranaceus (mm. 260 × 180), saec. xii. Continet *Meteorologicorum* libros tertium (ff. 1r-114r) et quartum (ff. 115r-253v) una cum Alexandri commentariis. Scholia in margine adscripserunt et manus prior (eadem procul dubio quae Ambrosianum E. 93 sup. exaravit; v. *Classical philology*, x (1915), 196, n. 3) et manus recens. Contuli codicem Parisiis.

Parisinus Bibliothecae Nationis 2032 ('i' Bekker), chartaceus, saec. xiv. Continet

<i>Physicam auscultationem,</i>	ff. 1r-103v
<i>De lineis insecabilibus,</i>	ff. 104r-107r
<i>De caelo,</i>	ff. 113r-163r
<i>De generatione et corruptione,</i>	ff. 163v-189v
<i>Meteorologica,</i>	ff. 190r-239r
<i>De coloribus,</i>	ff. 239r-247v
fragmenta meteorologica,	ff. 248r-253r
<i>De anima,</i>	ff. 256r-284v
<i>De sensu et sensibili,</i>	ff. 285r-300r
<i>De somno et vigilia,</i>	ff. 300r-310v
<i>De longitudine et brevitate vitae,</i>	ff. 311r-313v
<i>De iuventute et senectute, vita et morte,</i>	ff. 313v-316r
<i>De respiratione,</i>	ff. 316r-325

Hunc codicem et codices Parisinos 2034, 2035, cum ex his tribus primum *Meteorologicorum* librum contulissem atque contaminatos esse perspexissem (*Classical review*, xxvii (1913), 252, n. 2), reiciendos iudicavi.

Parisinus Bibliothecae Nationis 2034 ('P' Trendelenburg, 'y' Belger et Rodier, 'K' Kalbfleisch), bombycinus, saec. xiii. Continet

<i>Meteorologica i,</i>	ff. 1r-29v
<i>ii,</i>	ff. 30r-64r
<i>iii,</i>	ff. 64v-86v
<i>iv,</i>	ff. 87r-110v
<i>De anima,</i>	ff. 111r-202v
<i>De sensibus et sensili,</i>	ff. 203r-228v

Meteorologicorum librum primum exaravit manus altera, altera manus quae sequuntur. Cf. codicem Parisinum 2032.

Parisinus Bibliothecae Nationis 2035 (olim Colbert. 4414 et Regius 3082.3), chartaceus (mm. 210 × 140), saec. xv. Continet libros *De sensu et sensibili*, *De memoria et reminiscentia*, *De somno et vigilia*, *De insomniis*, *De divinatione per somnum*, *De motu animalium*, *De longitudine et brevitate vitae*, *De respiratione*, *De coloribus*, *De generatione et corruptione*, *Meteorologica* (ff. 156r-257v). Cf. codicem Parisinum 2032.

VI *Parisinus* Bibliothecae Nationis suppl. 314 ('W' Hayduck), bombycinus (mm. 247-248 × 168-173), saec. xiv. Continet

ἀριστοτέλους περί γενέσεως καὶ φθορᾶς α̃, etc.,	ff. 22r-40v
ἀριστοτέλους μετεωρολογικῶν, πρῶτον,	ff. 42r-56r
δεύτερον,	ff. 56r-70r
τρίτον,	ff. 70v-77v
τέταρτον,	ff. 78r-88v
Ἀριστοτέλους, περί χρωμάτων,	ff. 89r-96r
Ἀριστοτέλους περί ψυχῆς λόγος πρῶτος, etc.,	ff. 100r-129r
ἀριστοτέλους περί αἰσθήσεων καὶ αἰσθητῶν,	ff. 133r-142v
ἀριστοτέλους, περί μνήμης καὶ τοῦ μνημονεύειν,	ff. 143r-146r
ἀριστοτέλους, περί ὕπνου καὶ ἐγρηγόρσεως καὶ τῆς καθ' ὕπνον μαντικῆς,	ff. 146r-154v
ἀριστοτέλους περί μακροβιότητος καὶ βραχυβιότητος (deest exitus), inc.	f. 154v
<i>De iuventute et senectute, de vita et morte</i> (deest initium), des.	f. 165v

Ἀλεξάνδρου ἀφροδισιεύς τῶν ἀριστοτέλους μετεωρολογικῶν ὑπόμνημα (deest libri iv exitus inde a vv.

αἰτία· ἄνθρωπος γὰρ (Hayduck, p. 226, v. 23)), ff. 173r-292v

Folia 22r-96r exaravit manus prima, folia 100r-129r et 172r-292v manus altera, folia 133r-165v tertia manus manu primae similis (*Classical philology*, x (1915), 195, n. 1). Scholiis carent *Meteorologica*. Contuli librum primum e chartis photographicis, ceteros libros et e chartis photographicis et e codice.

Parisinus Bibliothecae Nationis suppl. 642, bombycinus (mm. 265 × 175), saec. xiv. Continet

De caelo, ff. 1r-38r

De generatione et corruptione, ff. 38v-56v

Meteorologicorum librum primum, ff. 58r-73v

Alexandri Aphrodisiensis commentarios in *Meteorologica ii-iv*, ff. 74r-141r

Metaphysica, ff. 142r-223v

Michaelis Ephesii scholia in *Metaphysica*, ff. 224r-368v

Coislinianus 166 ('V' Stüve, Hayduck), bombycinus (mm. 296 × 225), saec. xiv-xv. Insunt

Physica auscultatio, cum Simplicii commentario, ff. 1r-109r

De caelo, cum anonymi commentario, ff. 111r-250v

Ioannis Philoponi commentarius in Aristotelis *De generatione et corruptione* libros ii, ff. 251r-302v

Ioannis Philoponi commentarius in libros i-iii *Meteorologicorum* (usque ad vv. καὶ οἱ περὶ, p. 348b, v. 34), cum contextu Aristoteleo, ff. 303r-339r

Olympiodori Alexandrini commentarius in *Meteorologica*, cum contextu Aristoteleo, ff. 349r-428r

Alexandri Aphrodisiensis commentarius in librum iv *Meteorologicorum*, cum contextu Aristoteleo, ff. 428r-449v

De mundo, ad Alexandrum, ff. 477r-482r

libri *De motione animalium* pars ultima, cum scholiis, ff. 485r-485v

De longitudine et brevitate vitae, cum scholiis, ff. 485v-487v

De senectute et iuventute, de vita et morte, de respiratione, cum scholiis, ff. 487v-492v

Qui ad Philoponi et Olympiodori commentarios adiectus est contextus, mihi quidem videbatur contaminatus esse.

*Vaticanus 115, chartaceus (in octavo), recens. Insunt παρασημειώσεις ἐκ τῶν μετὰ τὰ φυσικά, ἀποσημειώσεις τῶν βιβλίων τῆς φυσικῆς ἀκροάσεως, ἐκ τῶν περὶ οὐρανοῦ, ἐκ τῶν περὶ ψυχῆς, περὶ μνήμης καὶ ἀναμνήσεως, περὶ ὕπνου καὶ ἐγρηγόρσεως, περὶ τῶν ἐνυπνίων, περὶ ζώων κινήσεως, περὶ βραχυβιότητος, περὶ γήρως κτλ., μετεώρων (ff. 229v–237; in exitu mancus). (Haec Brandis.)

†*Vaticanus* 249 (olim 174), membranaceus (mm. 289 × 216), saec. xv. Continet

<i>Physicam auscultationem,</i>	ff. 1r–81v
<i>De caelo,</i>	ff. 82r–128v
<i>De generatione et corruptione,</i>	ff. 128v–154r
<i>Meteorologica i,</i>	ff. 154r–169r
ii,	ff. 169r–184r
iii,	ff. 184v–190r
iv,	ff. 190r–200v
<i>De anima,</i>	ff. 200v–226v

Valde contaminata videntur esse *Meteorologica*.

†*Vaticanus* 252 (olim 175 et 11), chartaceus (mm. 292 × 210), saec. xiv vel xv. Insunt

περὶ οὐρανοῦ,	ff. 1r–59r
προθεωρία εἰς τὸ περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς,	ff. 59v–60r
περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς,	ff. 60r–93v
ἀριστοτέλους μετεώρων πρῶτον,	ff. 93v–107v
Ἀριστοτέλους μετεωρολογικῶν δεύτερον,	ff. 108r–124r
μετεωρολογικῶν τρίτον,	ff. 124v–132r
τέταρτον,	ff. 132r–143r

Parisinis 1853 et suppl. 314 non consanguineus.

†*Vaticanus* 253 (olim 429; ‘L’ Bekker), bombycinus (mm. 242 × 170), saec. xiv. Continet

ἀριστοτέλους φιλοσόφου περὶ οὐρανοῦ,	ff. 1r–54r
ἀριστοτέλους φιλοσόφου περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς,	ff. 54v–81v

ἀριστοτέλους μετεωρολογικῶν (i),	ff. 81v–100v
(ii),	ff. 100v–125v
(iii),	ff. 125v–137r
(iv),	ff. 137r–154v
ἀριστοτέλους περὶ ψυχῆς γ,	ff. 155r–168r
ἀριστοτέλους περὶ αἰσθήσεως καὶ αἰσθητῶν,	ff. 168r–184v
ἀριστοτέλους περὶ μνήμης. περὶ ὕπνου. περὶ τῆς καθ’ ὕπνον μαντικῆς,	ff. 184v–196r
περὶ ἐνυπνίων,	ff. 196r–203v
ἀριστοτέλους περὶ ζώων κινήσεως,	ff. 203v–211v
ἀριστοτέλους περὶ μακροβιότητος καὶ βραχυβιότητος,	ff. 211v–215r
ἀριστοτέλους περὶ γήρως καὶ νεότητος καὶ ζωῆς καὶ θανά- του καὶ ἀναπνοῆς,	ff. 215r–231r
ἀριστοτέλους περὶ χρωμάτων,	ff. 231r–241r
ἀριστοτέλους περὶ ἀτόμων γραμμῶν,	ff. 241r–246v
ἀριστοτέλους μηχανικά,	ff. 246v–262v
ἀριστοτέλους περὶ πνεύματος,	ff. 262v–269r

Hunc codicem, quippe qui nonnumquam cum optimo codice Parisino 1853 et cum Parisino suppl. 314 conspiret, haud scio an operae pretium sit conferre.

Vaticanus 258 (olim 179), chartaceus (mm. 227–230 × 155– N
158), saec. xiv (f. 325v: ἐτελειώθη τὸ παρὸν βιβλίον | διὰ χειρὸς ἐμοῦ
ἰω<άνν>ου | γεραστειώτου (non ἡρακλειώτου quod Vogel-Gardthau-
sen, p. 128) τοῦ βαρά . . .). Continet

ἀριστοτέλους περὶ ἀτόμων γραμμῶν,	ff. 1r–7r
ἀριστοτέλους περὶ χρωμάτων,	ff. 7r–18r
ἀριστ<οτ>έλους περὶ αἰσθήσεων καὶ αἰσθητῶν λόγος πρῶτος (manu recentiore),	ff. 18v–36r
ἀριστοτέλους, περὶ μνήμης. περὶ ὕπνου. περὶ τῆς καθ’ ὕπνον μαντικῆς. α,	ff. 36v–57v
περὶ ζώων κινήσεως,	ff. 57v–68r
περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς,	ff. 70r–99r
ἀριστοτέλους μετεώρων α,	ff. 99r–118r
β,	ff. 118r–137v
γ,	ff. 137v–145r
δ,	ff. 145r–156r
περὶ ζώων μορίων,	ff. 157r sqq.

<i>De animalium incessu,</i>	ff. 217r sqq.
<i>De animalium generatione,</i>	ff. 226v sqq.
<i>De longitudine et breuitate vitae,</i>	ff. 310v sqq.
<i>De iuuentute et senectute, de vita et morte,</i>	ff. 313v–316v
<i>[De spiritu],</i>	ff. 316v–325

Folia 1r–155v, 165r–325v exaravit manus prima, ff. 155v–156r manus altera, f. 157r manus tertia, ff. 157r–164v manus quarta. Scholia in *Meteorologicorum* librum primum multa adscripsit manus prima, in reliquos *Meteorologicorum* pauca manus recentiores. Librum primum e chartis photographice contuli, cetera et e chartis photographice et ex ipso codice.

*Vaticanus 313, chartaceus, recens. Continet libri *Meteorologicorum* secundi partem. (Haec Brandis.)

†*Vaticanus* 319 (olim 32 et 25), chartaceus (mm. 210 × 140), recens. Continet libri *Meteorologicorum* quarti maximam partem (inde a p. 378b, v. 12, ad p. 389b, v. 21) cum Alexandri commentario. Cum Parisinis 1853 et suppl. 314 non consentit.

H *Vaticanus* 1027, chartaceus (mm. 265–273 × 185–190), saec. xiv ineuntis. Continet

<i>Physicam auscultationem,</i>	ff. 1r–119r
<i>De caelo,</i>	ff. 119r–179v
<i>De generatione et corruptione,</i>	ff. 180r–211r
ἀριστοτέλους μετεώρων α̃ ^{ον} (titulum addidit manus recentior),	ff. 211v–230r
μετεώρων β̃ ^{ον} (titulum addidit manus recentior),	ff. 230r–250r
Ἀριστοτέλους Μετεώρων γ (titulum in margine addidit manus recentissima, saec. xviii; in fine, ubi periit linea una, desunt verba περὶ αὐτῶν—γένος (p. 378b, vv. 5–6)),	ff. 250v–258v
ἀριστοτέλους μετεωρολογικῶν, τέταρτον (titulus manuum eadem exaratus est qua contextus),	ff. 259r–273v

Folia 1r–55v, 266r–273v exaravit manus prima, folia 56r–178v, 180r–265v manus altera (eiusdem fere aetatis), folium 179 tertia manus manu primae simillima (eiusdem fere aetatis haec quoque). Marginibus carent folia permulta; hic illic autem

una cum margine periit vel summa linea vel infima. Librum primum e chartis photographice contuli, reliquos libros et e chartis photographice et ex ipso codice.

†*Vaticanus* 1387 ('G' Stüve), bombycinus (mm. 237 × 161), saec. xv. Continet *Meteorologica* a principio usque ad v. καὶ (p. 388a, v. 10) una cum Olympiodori commentariis (librum primum, ff. 1r–42r; alterum, ff. 42r–69v; tertium, ff. 69v–88v; quartum, ff. 88v–110v). Folia 1r–91v exaravit manus altera, 91v–110v altera manus eiusdem fere aetatis. Cum Parisinis 1853 et suppl. 314 non conspirat.

*Ottobonianus 76, chartaceus, recens. Insunt σχόλια εἰς τὸ μείζον ἃ τῆς μετὰ τὰ φυσικὰ Ἀριστοτέλους γενόμενα ὑπὸ Ἀσκληπίου ἀπὸ φωνῆς Ἀμμωνίου, περὶ αἰσθήσεως καὶ αἰσθητῶν, περὶ διαφορᾶς Ἀριστοτέλους καὶ Πλάτωνος, Πλήθωνος κατὰ σχόλια πρὸς τὰ ὑπὲρ Ἀριστοτέλους συγγράψαντος, Ἀριστοτέλους μετεωρολογικῶν τὸ δ' (ff. 179–218), Ἀλεξάνδρου Ἀφροδ. εἰς τὸ ἃ Ἀναλυτικῶν τῶν προτέρων (in fine mancus). (Haec Brandis.)

†*Ottobonianus* 188, chartaceus (mm. 203 × 140), saec. xv. Continet

ἀριστοτέλους περὶ οὐρανοῦ,	ff. 1r–68v
ἀριστοτέλους περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς,	ff. 69r–104v
ἀριστοτέλους μετεωρολογικῶν, τῶν εἰς δ'ον, τὸ α'ον,	ff. 104v–126r
β,	ff. 126r–150v
γ,	ff. 150v–162r
δ,	ff. 162r–180r
alia quaedam, non Aristotelea,	ff. 180r–199v

Cum Parisinis 1853 et suppl. 314 non conspirat.

*Ottobonianus 293, chartaceus, recens. Continet Ἀριστοτέλους περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς, (f. 62) μετεωρολογικά. (Haec Brandis.)

†*Vaticanus Palatinus* 161, membranaceus (mm. 255–262 × 182), saec. xv. Continet

ἀριστοτέλους περὶ φυσικῆς ἀκροάσεως,	ff. 1r–79v
ἀριστοτέλους περὶ οὐρανοῦ,	ff. 81r–123v

ἀριστοτέλους περὶ μετεώρων (i),	ff. 124r-138v
(ii),	ff. 138v-155r
ἀριστοτέλους μετεωρολογικὸν (sic) βιβλίον τρίτον,	ff. 155r-162r
(iv),	ff. 162r-172v
ἀριστοτέλους περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς,	ff. 173r-196r
ἀριστοτέλους περὶ ψυχῆς,	ff. 196r-224r
Cum Laurentiano 81.1 arte cohaerere videtur.	

†*Urbinas* 37 ('M' Bekker), bombycinus (mm. 250 × 174), saec. xiv. Continet

ἀριστοτέλους περὶ οὐρανοῦ,	ff. 1r-45r
ἀριστοτέλους περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς,	ff. 45v-70r
ἀριστοτέλους, μετεωρολογικῶν, πρῶτον (usque ad vv. γὰρ ὠφθαί, p. 343b, v. 26),	ff. 70r-75r
ἀριστοτέλους περὶ αἰσθήσεων καὶ αἰσθητῶν,	ff. 79r-88v
ἀριστοτέλους περὶ μνήμης καὶ τοῦ μνημονεύειν,	ff. 89r-92r
ἀριστοτέλους, περὶ ὕπνου καὶ ἐγρηγόρσεως. καὶ τῆς καθ' ὕπνον μαντικῆς,	ff. 92r-100v
ἀριστοτέλους, περὶ μακροβιότητος καὶ βραχυβιότητος,	ff. 100v-102v
ἀριστοτέλους περὶ νεότητος καὶ γήρως. καὶ ζωῆς καὶ θανάτου,	ff. 102v-111v
ἀριστοτέλους περὶ χρωμάτων,	ff. 112r-118r
ἀριστοτέλους ἡθικῶν νικομαχείων,	ff. 119r-181r

Folia 1r-118r exaravit manus altera, altera manus folia 119r-181r. Hic codex cum codice Parisino 2032 consentit in lectione προσπεφιλονεικῶς (p. 343b, v. 25), quam quidem codici Laurentiano 87.7 attribuit Bekkerus (v. *Classical philology*, x (1915), 213, n. 3).

†*Urbinas* 38 ('Q^a' Bekker), chartaceus (mm. 292 × 207), saec. xv (f. 211r: *μιχαῆλος ἀποστόλης βυζάντιος, ἐξέγραψεν*). Continet

ἀριστοτέλους μετεωρολογικῶν, πρῶτον,	ff. 1r-17v
Ἀριστοτέλους μετεωρολογικῶν, βιβλίον, δεύτερον,	ff. 18r-37v
τρίτον,	ff. 37v-47r
ἀριστοτέλους περὶ μετεωρολογικῶν (sic), βιβλίον, τέταρτον,	ff. 47r-60r
ἀριστοτέλους περὶ ψυχῆς,	ff. 60v-98r
<i>Physicam auscultationem</i> ,	ff. 101r-171r

De caelo, ff. 172r–211r
 ἀριστοτέλους περὶ φυτῶν, βιβλίον, δεύτερον, ff. 213r–222r
 Cum Parisino 2035 arte cohaerere videtur, neque ita tamen ut
 ab eo pendeat.

Laurentianus 81.1, bombycinus (mm. 340 × 255), saec. xiii **S**
 (sic enim recte Buhle, Bonitz, Christ, Vitelli, Susemihl). Conti-
 net

ἀριστοτέλους ἠθικῶν νικομαχείων,	ff. 2r–30r
Ἀριστοτέλους περὶ μετεώρων (i),	ff. 33r–41r
ἀριστοτέλους μετεωρολογικῶν βιβλίον δεύτερον,	ff. 41r–50r
τρίτον,	ff. 50r–53v
τέταρτον,	ff. 53v–58r
Ἀριστοτέλους περὶ οὐρανοῦ,	ff. 58r–76v
ἀριστοτέλους περὶ ζῶων μορίων,	ff. 77r–101r
ἀριστοτέλους περὶ πορείας ζῶων,	ff. 101r–105r
ἀριστοτέλους περὶ ψυχῆς,	ff. 105r–116v
ἀριστοτέλους περὶ αἰσθήσεων καὶ αἰσθητῶν,	ff. 116v–124r
ἀριστοτέλους περὶ ὕπνου καὶ ἐγρηγόρσεως καὶ τῆς καθ’ ὕπνον μαντικῆς,	ff. 124r–127v
ἀριστοτέλους περὶ τῆς τῶν ζῶων κινήσεως,	ff. 127v–138r
ἀριστοτέλους περὶ ζῶων γενέσεως,	ff. 138r–161v
ἀριστοτέλους περὶ βραχυβιότητος καὶ μακροβιότητος,	ff. 161v–163v
ἀριστοτέλους περὶ γήρως καὶ νεότητος καὶ ζωῆς καὶ θανά- του καὶ ἀναπνοῆς,	ff. 163v–166r
ἀριστοτέλους τῶν μετὰ τὰ φυσικά,	ff. 167r–211v

Folia 1r–76v, 167r–211v exaravit Iohannes Panaretus, folia 77r–
 166r manus antiquior quam saeculo xii attribuunt Bandini et
 Christ, saeculo xii exeunti vel saeculo xiii ineunti Vitelli et
 Susemihl (*Rheinisches museum*, xl (1885), 565). Hunc codicem,
 cum primum tantum librum et e codice et e chartis photo-
 graphicis contulisse, ut contaminatum reieci (*Classical review*,
 xxvii (1913), 252; *Classical philology*, x (1915), 195).

Laurentianus 87.7, bombycinus (mm. 290 × 192), saec. xiv **F**
 ('Ioannicii manu, ut videtur, exaratus,' Bandini). Continet

Ἀριστοτέλους φυσικῆς ἀκροάσεως, A, etc.,	ff. 1r–121r
ἀριστοτέλους περὶ οὐρανοῦ: ā, etc.,	ff. 121r–200v

ἀριστοτέλους περί γενέσεως καὶ φθορᾶς, $\bar{a}$, etc.,	ff. 200v-247r
ἀριστοτέλους μετεωρολογικῶν, $\bar{a}$,	ff. 247r-279r
$\bar{\beta}$,	ff. 279r-292v
τρίτον,	ff. 292v-296v
μετεωρολογικῶν $\bar{\delta}$ (marg. m. 1),	ff. 296v-303r

Scholia permulta adscripterunt manus prior et manus recentior.
Meteorologica et e codice contuli et e chartis photographiis.

†*Laurentianus* 87.11, chartaceus (mm. 290 × 205), saec. xv.
 Continet

Ἀριστοτέλους. φυσικῆς ἀκροάσεως· βιβλίον Α ^{ov} , etc.,	ff. 1r-90r
Ἀριστοτέλους περί οὐρανοῦ βιβλία δ ^a . βιβλίον Α ^{ov} , etc.,	ff. 91r-143v
Ἀριστοτέλους. περί γενέσεως καὶ φθορᾶς (sic)· βιβλία β. βιβλίον Α ^{ov} , etc.,	ff. 144r-172v
Ἀριστοτέλους. μετεωρολογικῶν. βιβλία Δ ^a . βιβλίον πρώτον,	ff. 173r-190v
Ἀριστοτέλους. μετεωρολογικῶν. βιβλίον Β ^{ov} , βιβλίον τρίτον,	ff. 191r-211v ff. 212r-221v
Ἀριστοτέλους. περί μετεωρολογικῶν. βιβλίον Δ ^{ov} ,	ff. 222r-236v
Ἀριστοτέλους περί αἰσθήσεως καὶ αἰσθητῶν, βιβλία Β, βιβλίον Α ^{ov} , etc.,	ff. 237r-252r
Ἀριστοτέλους περί ψυχῆς,	ff. 252v-288r
Ἀριστοτέλους περί μνήμης καὶ τοῦ μνημονεύειν, βιβλίον, ἐν,	ff. 289r-293v
Ἀριστοτέλους. περί ὕπνου καὶ ἐγρηγόρσεως. καὶ τῆς καθ' ὕπνον μαντικῆς,	ff. 294r-299r
Ἀριστοτέλους περί ἐνυπνίων,	ff. 299v-304r
Ἀριστοτέλους περί τῆς καθ' ὕπνον μαντικῆς βιβλίον Α,	ff. 304v-306v
Ἀριστοτέλους. περί ζώων κινήσεως. βιβλίον, ἐν,	ff. 307r-313v
Ἀριστοτέλους περί μακροβιότητος καὶ βραχυβιότητος. βι- βλίον ἐν,	ff. 314r-317r
Ἀριστοτέλους· περί νεότητος καὶ γήρους (sic). καὶ ζωῆς καὶ θανάτου. βιβλίον ἐν,	ff. 317v-331r

Codici Parisino 2035, ut videtur, consanguineus.

†*Laurentianus* 87.26 ('C^b' Bekker), bombycinus (mm. 230 × 275), saec. xiv. Continet

<i>Meteorologica</i> i,	ff. 1r-22v
ii,	23r-47v
iii,	47v-60r
iv,	60r-77r
<i>Metaphysica</i> ,	ff. 79r-235v

Codici Laurentiano 81.1, ut videtur, consanguineus.

Riccardianus 14 (olim K. 1. 20), chartaceus (mm. 339 × 240), saec. xv vel xvi. Continet *Physicam auscultationem*, *De caelo*, *De generatione et corruptione*, *Parva naturalia*, *De motu animalium*, *Parva naturalia*, *De coloribus*, *Meteorologica* (ff. 200v-255v).

Ambrosianus E. 93 sup. (olim N. 325; 'A' Hayduck), membranaceus (mm. 262 × 180), saec. xii, mutilus (*Classical philology* x (1915), 196, n. 2). Continet *Meteorologicorum* libros primum et alterum, una cum Alexandri Aphrodisiensis commentariis: τὸ τοῦ ὕδατος μέγεθος (Hayduck, p. 8, v. 10) — τὴν ἔκπτωσιν τὴν ἐκ τῶν (Hayduck, p. 128, v. 36), τὰ τῆς αὐτῆς φύσεως (p. 370a, v. 32) — ὥς (Hayduck, p. 132, v. 17); in folio 155r incipit ἀριστοτέλους μετεωρολογικῶν β. Scholia manu prima exarata nulla habet (cf. codicem Parisinum 1880), manibus recentioribus (litteris Graecis, Latinis, Arabicis) admodum pauca. Contuli Mediolani.

*Ambrosianus R. 119 sup., chartaceus, saec. xvi. Continet post Theodori Metochitae, Homeri, aliorum opera nonnulla

<i>Physicae auscultationis</i> fragmentum,	f. 253r
<i>De generatione et corruptione</i> ,	f. 291r
<i>De anima</i> ,	f. 313v
<i>De sensu et sensili</i> ,	f. 341r
<i>De memoria et reminiscencia</i> ,	f. 351v
<i>De somno et vigilia</i> ,	f. 355r
<i>De insomniis</i> ,	f. 359v
<i>De divinatione per somnum</i> ,	f. 363r
<i>De iuventute et senectute</i> ,	f. 365r
<i>De coloribus</i> ,	f. 376v

Meteorologicorum libros i usque ad v. *θεριναῖς* (p.

343a, v. 15), ii inde a vv. *τὸ δὲ* (p. 368a, v. 33)

— iv usque ad vv. *τὸ ὕδωρ* (p. 384b, v. 20),

f. 384

alia nonnulla Latine et Italice scripta.

**Marcianus Venetus* 200 ('Q' Bekker), membranaceus (in folio), saec. xv., 'omnia Aristotelis opera, praeter logica, complectens' (Buhle).

**Marcianus Venetus* 206 ('f' Bekker, 'F' Bonitz), membranaceus (in folio), saec. xv. Continet *Auscultationem physicam*, *De caelo*, *De generatione et corruptione*, *Meteorologica*, *De animalium incessu*, *De anima*, *Metaphysica*, *De sensu et sensili*, *De memoria et reminiscentia*, *De somno et vigilia*, *De insomniis et divinatione per somnum*, *De longitudine et brevitae vitae*, *De iuventute et senectute*, *De vita et morte et respiratione*, *De animalium motu*. (Haec Buhle.)

**Marcianus Venetus* 210, chartaceus (in folio), saec. xiii. Continet *De caelo*, *De generatione et corruptione*, *Meteorologica*. (Haec Buhle.)

**Marcianus Venetus* 212 ('G^a' Bekker), chartaceus (in quarto), saec. xiv. Continet *De caelo*, *De generatione et corruptione*, *Meteorologica*, *De historia animalium*, *De partibus animalium*, *De animalium incessu*, *De anima*, *Parva naturalia*, *De lineis insecabilibus*. (Haec Buhle.)

†*Neapolitanus Oratorianus* 22.1, bombycinus (mm. 290 × 215), saec. xiv et xv. Continet inter alia opera permulta manibus compluribus exarata libros 'Αριστοτέλους μετεωρολογικῶν i, ff. 387r–397r; ii, ff. 397r–408r; iii, ff. 408r–412r; iv, ff. 412v–419v. Hunc codicem, quippe qui nonnumquam cum Parisinis 1853, suppl. 314 consentiat, haud scio an operae pretium sit conferre.

Vindobonensis phil. 64 (olim 38), bombycinus (mm. 295 × 222), 'antiquus' Nessel. Continet

Physicam auscultationem,
De caelo,

ff. 1r–78v
ff. 79r–132v

<i>De generatione et corruptione,</i>	ff. 133r-155r
<i>De sensu et sensibilibus,</i>	ff. 155r-166v
<i>De memoria et reminiscencia,</i>	ff. 166v-174v
<i>De insomniis,</i>	ff. 174v-178v
<i>De divinatione per somnum,</i>	ff. 178v-180v
<i>De motu animalium,</i>	ff. 180v-186v
<i>De longitudine et breuitate vitae,</i>	ff. 187r-189v
<i>De iuuentute et senectute, vita et morte, et de respira- tione,</i>	ff. 189v-201v
<i>De coloribus,</i>	ff. 202r-210v
<i>Meteorologica,</i>	ff. 211r-276v
<i>De partibus animalium,</i>	ff. 277r-334v
<i>Metaphysica,</i>	ff. 335r-440r
Manuelis Bryennii <i>Harmonica,</i>	ff. 441r-487v
Timaei Loeri librum <i>De anima mundi et natura,</i>	ff. 488v-494r

Vindobonensis phil. 75, chartaceus (mm. 285 × 218), anni 1446 (f. 226r: Δημήτριος ὁ Κυκανδύλης ἔγραψε; 'Λυκανδύλης' enim perperam Buhle et Vogel-Gardthausen). Continet

<i>Physicam auscultationem,</i>	ff. 2r-82r
<i>De anima,</i>	ff. 82r-111r
<i>De caelo,</i>	ff. 113r-154v
<i>De generatione et corruptione,</i>	ff. 155r-176r
<i>Meteorologica i,</i>	ff. 181r-194v
ii,	ff. 194v-209r
iii,	ff. 209r-216r
iv,	ff. 216r-226r
<i>De memoria et reminiscencia,</i>	ff. 231r-234r
<i>De longitudine et breuitate vitae,</i>	ff. 234v-236v

Ad initium codicis 'NB. Ex libr. Guarini Veron. NB' — ipsius Guarini manu, si recte Nessel. Nota f. 82r: 'In Aldino Themistano (?) subdetur.' Hunc codicem, postquam libro primo collato a Parisino suppl. 314 ortum esse perspexi (*Classical review*, xxvii (1913), 250), reiciendum existimaui. Cum primi utique *Meteorologicorum* libri contextu plane congruit editio Aldina princeps.

J *Vindobonensis* phil. 100 (olim 34; 'W' Gercke), membrana-
ceus (mm. 280 × 192), saec. x ineuntis. Continet

ἀριστοτέλους φυσικῆς ἀκροάσεως $\bar{\alpha}$, $\bar{\beta}$,	ff. 1r-12r
ἀριστοτέλους φυσικῶν γ - θ ,	ff. 12r-55v
ἀριστοτέλους περὶ οὐρανοῦ,	ff. 56r-86r
ἀριστοτέλους περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς,	ff. 86v-102r
ἀριστοτέλους μετεωρολογικῶν $\bar{\alpha}$,	ff. 102v-112r
ἀριστοτέλους μετεωρολογικῶν $\bar{\beta}$,	ff. 112r-122v
γ ,	ff. 122v-127v
δ ,	ff. 127v-134r

θεοφράστου τῶν μετὰ τὰ φυσικά, inde a f. 134v ad prius folium
binionis quae dicitur illius
quae inter ff. 136 et 137 in-
serta est

ἀριστοτέλους τῶν μετὰ τὰ φυσικά, inde ab altero binionis folio ad
folium 199v

Scholia in *Meteorologicis* nulla habet. Plenius descriptus est in
Wiener studien, xiv (1892), 146-148; *Classical review*, xxvii
(1913), 249-250; *Classical philology*, x (1915), 189, n. 1. *Mete-
orologica* contuli et e codice et e chartis photographiis.

MA *Matritensis Bibliothecae Regiae 41 (olim 35 et 185), mem-
branaceus (in quarto), saec. xii. Continet

<i>Meteorologicorum</i> librum primum,	ff. 1r-64r
Ἀριστοτέλους μετεωρολογικῶν, $\tilde{\beta}$,	ff. 64r-132r
<i>Meteorologicorum</i> librum tertium,	ff. 132r-164r
Ἀριστοτέλους μετεωρολογικῶν, τέταρτον,	ff. 164r-205r

De aliis operibus quae huic codici insunt v. Graux, 'Notices
sommaires des manuscrits grecs d'Espagne et de Portugal,' ed.
Martin (*Nouvelles archives des missions scientifiques et littéraires*,
ii (Paris, 1892), 109); Graux-Martin, 'Fragments inédits de
Lydus περὶ διοσημειῶν' (*Revue de philologie*, xx (1896), 23-35),
'Figures tirées d'un manuscrit des *Météorologiques* d'Aristote'
(ibid., xxiv (1900), 5-18). Postquam Parisiis omnia exscripsi
quae hoc de codice tradiderat Graux (v. *Classical philology*, x
(1915), 189), contextum ipse contuli e chartis photographiis.

*Matritensis Bibliothecae Nationis 26, chartaceus (in folio), saec. xv iam vergentis. Insunt

'Αριστοτέλους, φυσικῆς ἀκροάσεως· ἄλφα, etc.,	f. 3r
'Αριστοτέλους, περὶ ψυχῆς λόγος πρῶτος, etc.,	f. 66r
'Αριστοτέλους, περὶ αἰσθήσεως καὶ αἰσθητῶν,	f. 89r
'Αρ . . . περὶ ὁσμῶν. 'Αρχὴ τοῦ β. βιβλίου,	f. 93r
'Αριστοτέλους, περὶ μνήμης,	f. 97r
Περὶ ὕπνου καὶ ἐγρηγόρσεως,	f. 99v
Περὶ ἐνυπνίων,	f. 103r
Περὶ τῆς καθ' ὕπνον μαντικῆς,	f. 105r
'Αριστοτέλους, περὶ ζῶων (sic) κινήσεως,	f. 107r
Περὶ μακροβιότητος καὶ βραχυβιότητος,	f. 111v
Περὶ γήρως καὶ νεότητος καὶ ζωῆς καὶ θανάτου καὶ ἀναπνοῆς,	f. 113v
'Αριστοτέλους, περὶ χρωμάτων,	f. 123r
'Αριστοτέλους, περὶ πνεύματος,	f. 129r
'Αριστοτέλους περὶ οὐρανοῦ βιβλίον ᾱ, etc.,	f. 135r
'Αριστοτέλους περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς ᾱ, etc.,	f. 163r
Περὶ μετεώρων. 'Αριστοτέλους μετεωρολογικῶν ᾱ, etc.,	f. 178r
'Αριστοτέλους τῶν μετὰ τὰ φυσικὰ ἄλφα μέγα,	f. 211v
Τῶν μετὰ τὰ φυσικὰ ἄλφα ἔλαττον, etc.,	f. 218v
'Αριστοτέλους περὶ ἀτόμων γραμμῶν,	f. 284r
'Αριστοτέλους μηχανικά,	f. 286v
'Αριστοτέλους περὶ ζῶων ἱστορίας βιβλίον πρῶτον, etc. usque ad quartum librum,	f. 295r
(Haec Yriarte.)	

*Escorialensis Ψ. I. 11, membranaceus (in folio), saec. xi. Continet (f. 382), inter ὁμιλίας sancti Gregorii Nazianzeni, libri *Meteorologicorum* primi fragmentum: ὅτι μὲν (p. 350b, v. 22) — ἐν πολλῶ (p. 351b, v. 25). E chartis photographiis contuli (v. *Classical philology*, x (1915), 211).

†*Bodleianus* Auct. T. iii. 21, chartaceus (mm. 312 × 200), saec. xvi. Continet

'Αριστοτέλους μετεωρολογικῶν πρῶτον,	ff. 1r-16r
(ii),	ff. 16r-32v
(iii),	ff. 32v-39v
(iv),	ff. 39v-50r

<i>Physicam auscultationem,</i>	ff. 51r-126v
<i>De generatione et corruptione,</i>	ff. 127r-147v
<i>De sensu et sensili,</i>	ff. 147v-157v
libri <i>De memoria et reminiscentia</i> principium,	f. 157v
<i>Meteorologica</i> exaravit manus prior, reliquorum operum partem maximam manus altera.	

**Bernensis Bongarsianus* 579.16, saec. xiv. Excerpta praebet ex *Meteorologicis*.

NOTITIA LITTERARIA

COMMENTARIA GRAECA

- Alexandri in Aristotelis *Meteorologicorum* libros commentaria ed. M. Hayduck, Berolini, 1899.
 Olympiodori in Aristotelis *Meteora* commentaria ed. Guil. Stüve, Berolini, 1900.
 Ioannis Philoponi in Aristotelis *Meteorologicorum* librum primum commentarium ed. M. Hayduck, Berolini, 1901.

COMMENTATIONES RECENTIORES UNA CUM ANTIQUIORIBUS
QUIBUSDAM ¹

Asteriseo notavi quas non vidi

- H. Berger, *Geschichte der wissenschaftlichen erdkunde der Griechen*, Leipzig,² 1903.
 C. Berigardus, *Circulus Pisanus . . . de veteri et peripatetica philosophia in Arist. libros meteorologicos*, Utini, 1647.
 F. Blass, 'Aristotelisches,' *Rheinisches museum*, xxx (1875), 481-505.
 P. Bolchert, *Aristoteles erdkunde von Asien und Libyen: erstes kapitel: Asien*, Wittenberg, 1908.
 H. Bonitz, 'Aristotelische studien,' *Sitzungsberichte der kaiserlichen akademie der wissenschaften* (Wien; *Philosophisch-historische classe*), xli (1863), 379-434; xlii (1863), 25-109.

¹ Has dico plerumque quas omisit Schwabius (*Bibliographie d'Aristote*, Paris, 1896; cf. quoque DuVallii *Indicem alterum*).

- Ludovicus Buccaferreus, *Lectiones in quantum Meteororum Aristotelis librum*, Venetiis, 1563.
- W. Capelle, 'Das proömium der *Meteorologie*,' *Hermes*, xlvii (1912), 514-535.
- 'Μετέωρος, μετεωρολογία,' *Philologus*, lxxi (1912), 414-448.
- 'Πεδάσιος — μετάρσιος,' *ibid.*, 449-456.
- 'Zur geschichte der meteorologischen litteratur,' *Hermes*, xlviii (1913), 321-358.
- 'Die Nilschwelle,' *Neue jahrbücher für das klassische altertum*, xxxiii (1914), 317-361.
- J. Carpentarius, *Oratio habita in explicatione lib. 4. Meteoror. Aristotelis*, Parisiis, 1568.
- F. H. Fobes, 'A preliminary study of certain mss. of Aristotle's *Meteorology*,' *Classical review*, xxvii (1913), 249-252.
- 'A note on Aristotle, *Meteorology* ii. 6,' *ibid.*, xxx (1916), 48-49.
- 'Textual problems in Aristotle's *Meteorology*,' *Classical philology*, x (1915), 188-214.
- 'Mediaeval versions of Aristotle's *Meteorology*,' *ibid.*, 297-314.
- 'A proposito d'un luogo d'Aristotele,' *Rivista di filologia e di istruzione classica*, xliii (1915), 618-620.
- O. Gilbert, *Die meteorologischen theorien des griechischen altertums*, Leipzig, 1907.
- C. Graux et A. Martin, 'Figures tirées d'un manuscrit des *Météorologiques* d'Aristote,' *Revue de philologie*, xxiv (1900), 5-18.
- 'Fragments inédits de Lydus *Περὶ διοσημειῶν*,' *ibid.*, xx (1896), 23-35.
- I. Hammer-Jensen, 'Das sogenannte iv. buch der *Meteorologie* des Aristoteles,' *Hermes*, l (1915), 113-136.
- H. H. Joachim, 'Aristotle's conception of chemical combination,' *Journal of philology*, xxix (1903), 72-86.
- A. Jourdain, *Recherches critiques sur l'âge et l'origine des traductions latines d'Aristote*, Paris,¹ 1819; *ibid.*,² 1843.
- L. Leclerc, *Histoire de la médecine arabe*, vol. i, Paris, 1876.
- E. O. von Lippmann, 'Chemisches u. alchemisches aus Aristoteles,' *Archiv für die geschichte der naturwissenschaften und der technik*, ii (1910), 233-300.

- C. Marchesi, *L' Etica nicomachea nella tradizione latina medievale*, Messina, 1904.
- E. Martini, 'Quaestiones Posidonianae,' *Leipziger studien zur classischen philologie*, xvii (1896), 341-360. (Rec. E. Maass, *Deutsche literaturzeitung*, xviii (1897), 250-254; F. Susemihl, *Berliner philologische wochenschrift*, xvii (1897), 35-37.)
- 'Lucubrationum Posidonianarum spec. ii,' *Rheinisches museum*, lii (1897), 348-376.
- *P. Pázmány (Cardinalis), *Tractatus in libros Aristotelis De coelo, De gen. et corrupt., atque in libros Meteororum*, etc. (recensuit S. Bognar), Budapestini, 1897.
- *Petrus de Alvernia, *Expositio . . . super quattuor libris Meteororum Aristotelis*, Salmañ., 1497.
- F. Poske, 'Die erklärang des regenbogens bei Aristoteles,' *Zeitschrift für mathematik und physik (Historisch-literar. abtheilung)*, xxviii (1883), 134-138.
- G. Rodier, *La physique de Straton de Lampsaque*, Paris, 1890.
- M. Steinschneider, 'Die arabischen übersetzungen aus dem griechischen,' *Centralblatt für bibliothekswesen*, beiheft 5, 1889.
- F. Susemihl, 'Zu Aristoteles *Meteorologie*, I 1,' *Berliner philologische wochenschrift*, xvii (1897), 573-574.
- — — *Rheinisches museum*, liii (1898), 485.
- Samuel Tabonides, *Libri quarti Meteorologicon . . . ex verbis Aristo. et Aver. expositione compacta: interprete . . . M. Iacob. Man. Hebreo*, Bononiae, 1523.
- F. C. E. Thurot, 'Observations critiques sur les *Meteorologica* d'Aristote,' *Revue archéologique*, xx (1869), 415-420; xxi (1870), 87-93, 249-255, 339-346, 396-407.
- Francesco di Giovambatista de' Vieri, *Trattato . . . nel quale si contengono i tre primi libri delle Metheore . . . con l'aggiunta del quarto libro*, Fiorenza, 1582.
- J. G. Wenrich, *De auctorum Graecorum versionibus et commentariis Syriacis Arabicis Armeniacis Persicisque commentatio*, Lipsiae, 1842.
- F. Wüstenfeld, 'Die übersetzungen arabischer werke in das lateinische seit dem xi. jahrhundert,' *Abhandlungen der königlichen gesellschaft der wissenschaften zu Göttingen*, xxii (1877).

Iacopo Zabarella, *In libros Aristotelis De gen. et corr. et in Meteora, etc.*, Francofurti, 1597.

J. Zahlfleisch, 'Zur Meteorologie des Arist.,' *Wiener studien*, xxvi (1904), 43-61.

EPITOME

EDITIONI BASILEENSI TERTIAE DEPROMPTA
EORVM QVAE IN ARISTOTELIS *METEOROLOGICIS* INSUNT

A

1. ὧν περί πρότερον εἴρηται, καὶ ὧν περί ἐφεξῆς λεχθήσεται.
2. ὅτι ὅλου τοῦ περὶ τὴν γῆν κόσμου δύναμις ὑπὸ τῶν ἄνωθεν φορῶν κυβερνᾶται.
3. (Inc. 339b2.) πῶς τέτακται ἀήρ καὶ πῦρ πρὸς τὴν τοῦ πρώτου σώματος θέσιν, καὶ διὰ τί ἐν αἰθέρι οὐ γίγνεται νέφη, μηδ' εἰς ὕδωρ σύγκρισις.
4. διὰ τί αἱ φλόγες καιόμεναι φα<ί>νονται περὶ τὸν οὐρανόν, καὶ οἱ διαθέοντες ἀστέρες, καὶ οἱ δαλοὶ καὶ αἶγες.
5. τῶν ἐν τῷ οὐρανῷ νύκτωρ, αἰθρίας οὐσης, συνισταμένων φασμάτων αἰτίον, οἷον χασμάτων, καὶ βοθύνων καὶ αἱματώδων χρωμάτων.
6. ἔλεγχος τῶν παρὰ τῶν ἄλλων εἰρημένων περὶ τῶν κομητῶν.
7. τῶν κομητῶν αἴτιον.
8. περὶ τοῦ γάλακτος.
9. περὶ αἰτίων τοῦ ὑετοῦ, καὶ πῶς διαφέρουσι νεφέλη καὶ ὀμίχλη.
10. περὶ ἀρχῶν δρόσου καὶ πάχνης.
11. περὶ χιόνος αἰτίων καὶ συμβεβηκότων.
12. περὶ χαλάξης, ποῦ γεννᾶται, καὶ πότε μᾶλλον.
13. περὶ πνευμάτων, καὶ ποταμῶν, καὶ πηγῶν.
14. διὰ τί οὐκ ἀεὶ οἱ αὐτοὶ τόποι τῆς γῆς οὗτ' ἐννιγροὶ εἰσι ποταμοῖς, οὔτε ξηροὶ. καὶ περὶ κατακλυσμῶν.

B

1. περὶ γενέσεως θαλάττης δόξαι τρεῖς. καὶ ὅτι πηγὰς οὐχ οἶον τε εἶναι αὐτῆς, καὶ διὰ τίν' αἰτίαν οὕτως φαίνεται ῥέουσα.
2. περὶ τοῦ τῆς θαλάττης τόπου, καὶ διότι τελευτῇ μᾶλλον ὕδατος, ἢ ἀρχῇ ἐστὶ. καὶ διὰ τί τόσων ποταμῶν εἰσρεόντων οὐκ αὖξεται.
3. ἡ ἀλμυρότης τῆς θαλάττης πόθεν γίγνεται, καὶ πόθεν ἡ ἐν χυμοῖς καὶ χρώμασι τῶν ὑδάτων διαφορά.
4. περὶ αἰτιῶν καὶ γενέσεως τῶν πνευμάτων.
5. διὰ τί πνεύματα ποτὲ μὲν πνεῖ, ποτὲ δὲ διαλείπει. καὶ πόθεν, καὶ πότε πνεῖ ἕκαστος τῶν ἀνέμων.
6. περὶ τῆς τῶν ἀνέμων θέσεως, καὶ τίνες ἐναντίοι τίσι, καὶ ποίους ἅμα πνεῖν ἐνδέχεται, ποίους οὐ· καὶ πόσοι τυγχάνουσιν ὄντες, καὶ περὶ ἄλλων τινῶν παθημάτων αὐτῶν, καὶ τῆς ἐκάστου φύσεως.
7. περὶ τοῦ σεισμοῦ δόξαι τρεῖς.
8. περὶ αἰτιῶν καὶ γενέσεως σεισμοῦ, καὶ ὅτι ἀπὸ ἀναθυμιάσεως γίνεται σημεῖα δέκα.
9. περὶ ἀστραπῆς καὶ βροντῆς τῶν παλαιῶν δόξαι.

Γ

1. περὶ αἰτιῶν γενέσεως καὶ διαφορᾶς ἐκνεφίου καὶ τυφῶνος καὶ πρηστῆρος καὶ κεραυνῶν εἶδη.
2. περὶ αἰτιῶν, γενέσεως καὶ συμβεβηκότων περὶ τὴν ἄλων.
3. ὅτι ἡ ἄλως κύκλος ἐστί, καὶ τί σημαίνει.
4. περὶ ἱριδος, ποῖα τις ἀνάκλασις ἐστὶ, καὶ πῶς, καὶ διὰ τί ἕκαστα γίνεται τῶν περὶ αὐτὴν, οἶον χρώματα. καὶ πῶς τῆς ἄλλω διαφέρει.
5. περὶ ἰδίων τινῶν τῇ ἱριδι.
6. περὶ αἰτιῶν καὶ γενέσεως ῥάβδων καὶ παρηλίου.

Δ

1. ὅτι τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρὸν ποιητικά, τὸ δὲ ξηρὸν καὶ τὸ ὑγρὸν παθητικά. καὶ ὅτι ἡ ἀπλὴ καὶ φυσικὴ γένεσις τούτων ἐστὶν ἔργον. καὶ ὅτι τῇ ἀπλῇ γενέσει ἐναντίον μάλιστα κοινὸν σῆψις ἢ σαπρότης. τοῦτο γὰρ τέλος ἀπάντων, εἰ μὴ τι βίᾳ φθαρῇ. καὶ περὶ σήψεως ἐφεξῆς πλείω.

2. (Inc. 379b8.) περί πέψεως καὶ ἀπεψίας.
3. ὅτι τρία εἶδη πέψεως, πέπανσις, ἔψησις, καὶ ὀπησις· καὶ τρία τὰναντία τούτοις.
4. περί ξηροῦ καὶ ὑγροῦ, καὶ τῶν ἐπομένων αὐτοῖς παθῶν ἐν τοῖς μικτοῖς, σκληροῦ καὶ μαλακοῦ.
5. ὅτι ἀνάγκη σκληρὸν ἢ μαλακὸν εἶναι, καὶ πεπηγὸς πᾶν τὸ ὠρισμένον σῶμα. καὶ περί πήξεως, καὶ αἰτιῶν αὐτῆς.
6. ὅσα πηγνυται, ἢ ὕδατος εἶναι, ἢ γῆς καὶ ὕδατος. καὶ περί διαφορῶν τρόπων τοῦ πῆξαι καὶ λύειν.
7. πάλιν ὅτι τὰ μὲν ὑπὸ πυρός, τὰ δὲ ὑπὸ ψυχροῦ παχύνεται, καθόσον ἢ ὕδατος ἢ γῆς πλέον ἔχει.
8. περί τῶν ἐν τοῖς τελείοις μικτοῖς παθῶν. εἰσὶ δὲ ἑνεακαίδεκα τῆς ἕξεως, καὶ ἄλλα τοσαῦτα τῆς στέρησεως. καὶ πάλιν περί πηκτοῦ καὶ ἀπήκτου, καὶ τηκτοῦ καὶ ἀτήκτου.
9. περί τῶν λοιπῶν παθῶν, τῶν ἤδη ἀπηριθμημένων, ἥτοι μαλακοῦ, τεγκτοῦ, καμποῦ, κατακτοῦ, θραυστοῦ, θλαστοῦ, πλαστοῦ, πιεστοῦ, ἔλκτοῦ, ἔλατοῦ, σχιστοῦ, τμητοῦ, γλίσχρου, ψαθυροῦ, πιλητοῦ, καυστοῦ, θυμιατοῦ, καὶ τῶν ἐναντίων.
10. περί τῶν ὁμοιομερῶν.
11. περί κράσεων ἐν τοῖς μικτοῖς, ποῖα θερμὰ ἢ ψυχρά, καὶ πῶς.
12. περί ὁμοιομερῶν· οἷον σαρκός, ὀστοῦ, καὶ τῶν ἄλλων· καὶ ὅτι σύγκειται ἐκ στοιχείων. καὶ ὅτι τὰ ἐξ αὐτῶν μέλη ἢ ὄργανα, γνωριμώτερα αὐτῶν ἐστί.

CONSPECTVS SIGLORVM

- J = codex Vindobonensis phil. 100 (v. supra, p. xl),
saec. x ineuntis
- F = codex Laurentianus 87.7 (p. xxxv),
saec. xiv
- M = codex Matritensis Bibliothecae Regiae 41 (p. xl) xii
- A = codex Ambrosianus E. 93 sup. (libros praebet i et ii,
utrumque mancum; v. supra, p. xxxvii), xii
- P = codex Parisinus 1880 (libros praebet iii et iv; v.
supra, p. xxvii), xii
- H = codex Vaticanus 1027, mutilus (v. supra, p. xxxii), xiv
- N = codex Vaticanus 258 (p. xxxi), xiv

E	= codex Parisinus 1853 (p. xxv),	saec. x
Æ	= codex Parisinus suppl. 314 (p. xxviii),	xiv
frag. Escor.	= fragmentum Escorialense Ψ. I. 11 (p. xli),	xi
S	= codex Laurentianus 81.1 (p. xxxv)	xiii
A	= Alexander	(Librorum primi et alterius codices adhibuit Hayduck I W A, tertii et quarti I W B.)
Ac	= Alexandri citationes	
Al	= Alexandri lemmata	
Ap	= Alexander in paraphrasi	
O, Oc, Ol, Op	= Olympiodorus (Codices adhibuit Stüve V G.)	
P, Pc, Pl, Pp	= Philoponus (Codices adhibuit Hayduck V M.)	
Henricus	= versio Henrici Aristippi,	saec. xii
Nova	= versio nova,	a. 1260
Ald.	= editio Aldina princeps,	1498
Eras. I	= editio Erasmi prima,	1531
Eras. II	= editio Erasmi altera,	1539
Eras. III	= editio Erasmi tertia,	1550
Wech.	= editio Wechelii,	1547
Cam.	= editio Aldina altera,	1551
Mor.	= editio Morellii,	1556
Sylb.	= editio Sylburgii,	1584
Cas.	= editio Casauboni,	1590
Pac.	= editio Pacii,	1596
DuV.	= editio DuVallii,	1619
Bk.	= editio Bekkeri,	1831
Id.	= editio Ideleri,	1834-36
Buss.	= editio Didotiana,	1854
Bon.	= Bonitz	
Th.	= Thurot	
cet.	= codices ceteri (nusquam de commentatoribus editoribusve adhibitum)	

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΑ

ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΩΝ Α

Περὶ μὲν οὖν τῶν πρώτων αἰτίων τῆς φύσεως καὶ περὶ πά- 338a
 σης κινήσεως φυσικῆς, ἔτι δὲ περὶ τῶν κατὰ τὴν ἄνω φο- 21
 ρὰν διακεκοσμημένων ἄστρον καὶ περὶ τῶν στοιχείων τῶν
 σωματικῶν, πόσα τε καὶ ποῖα, καὶ τῆς εἰς ἄλληλα με-
 ταβολῆς, καὶ περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς τῆς κοινῆς εἴρηται
 πρότερον. λοιπὸν δ' ἐστὶ μέρος τῆς μεθόδου ταύτης ἔτι θεω- 25
 ρητέον, ὃ πάντες οἱ πρότεροι μετεωρολογίαν ἐκάλουν· ταῦτα
 δ' ἐστὶν ὅσα συμβαίνει κατὰ φύσιν μὲν, ἀτακτοτέραν μέντοι 338b
 τῆς τοῦ πρώτου στοιχείου τῶν σωμάτων, περὶ τὸν γειννῶντα 21
 μάλιστα τόπον τῇ φορᾷ τῇ τῶν ἄστρον, οἷον περὶ τε γάλακτος
 καὶ κομητῶν καὶ τῶν ἐκπυρουμένων καὶ κινουμένων φασμά-
 των, ὅσα τε θείημεν ἂν ἀέρος εἶναι κοινὰ πάθη καὶ ὕδατος,
 ἔτι δὲ γῆς ὅσα μέρη καὶ εἶδη καὶ πάθη τῶν μερῶν, ἐξ ὧν 25
 περὶ τε πνευμάτων καὶ σεισμῶν θεωρήσασθαι μὲν ἂν τὰς αἰτίας
 καὶ περὶ πάντων τῶν γιγνομένων κατὰ τὰς κινήσεις τὰς τού- 339a
 των· ἐν οἷς τὰ μὲν ἀπορούμεν, τῶν δὲ ἐφαπτόμεθ' αἰνὰ
 τρόπον· ἔτι δὲ περὶ κεραυνῶν πτώσεως καὶ τυφῶνων καὶ
 πρηστήρων καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐγκυκλίων, ὅσα διὰ πῆξιν
 συμβαίνει πάθη τῶν αὐτῶν σωμάτων τούτων. διελθόντες δὲ 5

Adhibiti codices J F M A (in quo initium usque ad p. 339 b v. 13 desi-
 deratur) H N E B fragmentum Escorialense (350 b 22 — 351 b 25).

Inscriptio: ἀριστοτέλους, μετεωρολογικῶν α J; ἀριστοτέλους μετεωρολογικῶν,
 α F; ἀριστ^{τλ} μετεώρων α^{ov} H; ἀριστοτέλους μετεώρων: — α N; ἀριστοτέλους
 φιλοσοφου· | μετεωρολογικων των εις δ | τὸ α E; 'Αριστοτέλους μετεωρολογικῶν,
 πρώτων B; inscriptione caret M || p. 338 a, v. 20 αἰτίων] αἰτίων (ut videtur)
 αἰτίων E₁ || 21 περὶ τῶν κατὰ] τῶν περὶ E₁ B: τῶν περὶ τῶν κατὰ E_{corr.} || 23 τῆς]
 περὶ τῆς M, probat Graux || 26 πρότεροι] Pl: πρότερον Ol || μετεωρολόγον N
 || 338 b 21 τῆς] Ap Pe PIV: om. E_{corr.} B Op PIM || σωμάτων] Ac Ol PeM:
 σωμάτων κινήσεως E_{corr.} H N PeV || 22 τῇ φορᾷ τῇ] Pl: τῇ φορᾷ F H Ap Ol Pe:
 διαφορὰ N₁: φορὰ N_{corr.} || 24 πάθη] (-η in ras. E₁) || 25 μέρη καὶ εἶδη] AcP
 Olp Pl: εἶδη καὶ μέρη E B || 26 ἂν τὰς] πάντας J || 339 a 2 τὰ μὲν supra add. N ||
 4 πρηστήρων] (ante ω in J ras. unius litt.) || πῆξιν] τὴν πῆξιν B || 5 συμβαίνει
 om. N || πάθη om. H N || αὐτῶν om. M

περὶ τούτων, θεωρήσωμεν εἴ τι δυνάμεθα κατὰ τὸν ὑψηλῶς
 μένον τρόπον ἀποδοῦναι περὶ ζώων καὶ φυτῶν, καθόλου τε
 καὶ χωρὶς· σχεδὸν γὰρ τούτων ῥηθέντων τέλος ἂν εἴη γε-
 γονὸς τῆς ἐξ ἀρχῆς ἡμῖν προαιρέσεως πάσης. ὧδ' οὖν ἀρ-
 10 ξάμενοι λέγωμεν περὶ αὐτῶν πρώτων.

ἐπειδὴ γὰρ διώρισται πρότερον ἡμῖν μία μὲν ἀρχὴ τῶν 2
 σωμάτων, ἐξ ὧν συνέστηκεν ἡ τῶν ἐγκυκλίως φερομένων σω-
 μάτων φύσις, ἄλλα δὲ τέτταρα σώματα διὰ τὰς τέττα-
 ρας ἀρχάς, ὧν διπλὴν εἶναι φάμεν τὴν κίνησιν, τὴν μὲν
 15 ἀπὸ τοῦ μέσου τὴν δ' ἐπὶ τὸ μέσον· τεττάρων δ' ὄντων τού-
 των, πυρὸς καὶ ἀέρος καὶ ὕδατος καὶ γῆς, τὸ μὲν τούτοις
 πᾶσιν ἐπιπολάζον εἶναι πῦρ, τὸ δ' ὑφιστάμενον γῆν· δύο
 δὲ ἃ πρὸς αὐτὰ τούτοις ἀνάλογον ἔχει (ἄηρ μὲν γὰρ πυ-
 ρὸς ἐγγυτάτω τῶν ἄλλων, ὕδωρ δὲ γῆς)· ὁ δὲ περὶ τὴν γῆν
 20 ὅλος κόσμος ἐκ τούτων συνέστηκε τῶν σωμάτων· περὶ οὗ τὰ
 συμβαίνοντα πάθη φάμεν εἶναι ληπτέον. ἔστιν δ' ἐξ ἀνάγκης
 συνεχῆς οὗτος ταῖς ἄνω φοραῖς, ὥστε πᾶσαν αὐτοῦ τὴν
 δύναμιν κυβερνᾶσθαι ἐκεῖθεν· ὅθεν γὰρ ἡ τῆς κινήσεως
 ἀρχὴ πᾶσιν, ἐκείνην αἰτίαν νομιστέον πρώτην. πρὸς δὲ τούτοις
 25 ἡ μὲν αἰδῖος καὶ τέλος οὐκ ἔχουσα τῷ τόπῳ τῆς κινήσεως,
 ἀλλ' αἰεὶ ἐν τέλει· ταῦτα δὲ τὰ σώματα πάντα πεπερα-
 σμένους διέστηκε τόπους ἀλλήλων. ὥστε τῶν συμβαινόντων
 περὶ αὐτὸν πῦρ μὲν καὶ γῆν καὶ τὰ συγγενῆ τούτοις ὡς ἐν
 ὕλης εἶδει τῶν γιγνομένων αἷτια χρὴ νομίζειν (τὸ γὰρ ὑπο-
 30 κείμενον καὶ πάσχον τοῦτον προσαγορεύομεν τὸν τρόπον), τὸ

6 δυνάμεθα] δυνάμεθα εἰπεῖν E_{corr}. B || 7 τρόπον] μέθοδον Id. || ἀποδοῦναι om.
 E B P1 || 9 προαιρέσεως πάσης marg. J₁ || 10 τούτων Id. || πρώτων E₁ || 11
 ἐπειδὴ] P1: ἐπεὶ E B || 12 ἐγκυκλίως] PIV: ἐν κύκλῳ B Ac PIM: ἐγκύκλιω
 E₁: ἐγκυκλίω N₁ Ap || 13 τέσσαρα . . . τέσσαρας H || 14 φάμεν εἶναι F H OI
 || 15 τεσσάρων H N || 16 καὶ (post ἀέρος) om. M || 16-17 τούτοις πᾶσιν] OIG:
 τούτοις ἅπασιν OIV: πᾶσι(v) τούτοις J F H N || 18-19 interp. Vatable ||
 19 ἐγγύτατα E B || apodosis initium post γῆς stat. Vatable, post ἀλλήλων
 (27) demum Th. || 20 ὅλος] Ap: ὅλην J F_{corr}. E B AIW OI: τὴν ὅλην AII ||
 οὗ] Ac: ὃν E_{corr}. M Oc OIV: ὧν OIG Ald. || 22 συνεχῆς οὗτος] Acl Pc PIV:
 συνεχῆς πῶς οὗτος E B F_{rac}. H N Ac Pep PIM: συνεχῆς οὗτος πῶς OI Ald. ||
 ἄνω] AIW OIV: ἄνωθεν E B AII OIG P1 || 24 αἰτίαν νομιστέον] Ac: αἰτίαν εἶναι
 νομιστέον H N: νομιστέον αἰτίαν Pcl || 26 πάντα om. E₁ || 26-27 πεπερασμένα
 διέστηκε τόπους B: πεπερασμένους τόπους διέστηκεν F || 28 αὐτῶν N B

δ' οὕτως αἴτιον ὅθεν ἡ τῆς κινήσεως ἀρχή, τὴν τῶν αἰε
κινουμένων αἰτιατέον δύναμιν.

3 ἀναλαβόντες οὖν τὰς ἐξ ἀρχῆς θέσεις καὶ τοὺς εἰρημέ-
νους πρότερον διορισμούς, λέγωμεν περὶ τε τῆς τοῦ γάλακτος
φαντασίας καὶ περὶ κομητῶν καὶ τῶν ἄλλων ὅσα τυγχά- 35
νει τούτοις ὄντα συγγενῇ. φαμέν δὴ πῦρ καὶ ἀέρα καὶ ὕδωρ
καὶ γῆν γίγνεσθαι ἐξ ἀλλήλων, καὶ ἕκαστον ἐν ἐκάστῳ ὑπάρ-
χειν τούτων δυνάμει, ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων οἷς ἐν τι καὶ 339b
ταύτῳ ὑπόκειται, εἰς δὲ δὴ ἀναλύονται ἔσχατον. πρῶτον μὲν
οὖν ἀπορήσειεν ἂν τις περὶ τὸν καλούμενον ἀέρα, τίνα τε χρή
λαβεῖν αὐτοῦ τὴν φύσιν ἐν τῷ περιέχοντι κόσμῳ τὴν γῆν,
καὶ πῶς ἔχει τῇ τάξει πρὸς τὰλλα τὰ λεγόμενα στοιχεῖα 5
τῶν σωμάτων. ὁ μὲν γὰρ δὴ τῆς γῆς ὄγκος πηλίκος ἂν τις
εἴη πρὸς τὰ περιέχοντα μεγέθη, οὐκ ἄδηλον· ἤδη γὰρ
ὥπται διὰ τῶν ἀστρολογικῶν θεωρημάτων ἡμῖν ὅτι πολὺ
καὶ τῶν ἄστρον ἐνίων ἐλάττων ἐστίν. ὕδατος δὲ φύσιν συν-
εστηκυῖαν καὶ ἀφωρισμένην οὐθ' ὀρώμεν οὐτ' ἐνδέχεται κεχω- 10
ρισμένην εἶναι τοῦ περὶ τὴν γῆν ἰδρυμένου σώματος, οἷον τῶν
τε φανερῶν, θαλάττης καὶ ποταμῶν, κἂν εἴ τι κατὰ βά-
θους ἄδηλον ἡμῖν ἐστίν. τὸ δὲ δὴ μεταξὺ τῆς γῆς τε καὶ
τῶν ἐσχάτων ἄστρον πρότερον ἐν τι νομιστέον εἶναι σῶμα τὴν
φύσιν ἢ πλείω, κἂν εἰ πλείω, πόσα, καὶ μέχρι ποῦ διώ- 15
ρισται τοῖς τόποις; ἡμῖν μὲν οὖν εἴρηται πρότερον περὶ τοῦ
πρώτου στοιχείου, ποῖόν τι τὴν δυνάμιν ἐστίν, καὶ διότι πᾶς ὁ
περὶ τὰς ἄνω φορὰς κόσμος ἐκείνου τοῦ σώματος πλήρης
ἐστί. καὶ ταύτην τὴν δόξαν οὐ μόνον ἡμεῖς τυγχάνομεν ἔχον-
τες, φαίνεται δὲ ἀρχαία τις ὑπόληψις αὕτη καὶ τῶν πρό- 20
τερον ἀνθρώπων· ὁ γὰρ λεγόμενος αἰθήρ παλαιὰν εἴληφε

31 δθεν Pl: ὡς δθεν E X F_{corr}. Ap || 33 ὠρισμένους J F || 36 συγγενῇ ὄντα H N
|| δὲ E X AeW Ol: om. AcI || καὶ ἀέρα om. E₁ || 37 γενέσθαι E || 339 b 2 εἰς]
καὶ εἰς E_{reo}. || δ δὴ] δ E Pe: α X || ἔσχατα X || 3 τοῦ καλουμένου J₁ || 4 ἐν —
γῆν post σωμάτων (6) coll. Th. || 5 τῇ τάξει] Pl: τάξει E X: τάξιν Olp || 6
δὴ] Ol Pl: om. E X || τις] Pl: om. F Ol || 7 ἥδη — θεωρημάτων (8) marg. M₁
|| 8 ἡμῖν om. M || 10 καὶ in ras. E₁ || 11–12 τε τῶν E || 13 ἡμῖν ἐστὶν ἄδηλον
H N || a voc. τὸ incipit X || τε om. Ol Pl || 16 περὶ] καὶ περὶ H N || 17 τι om.
J || διότι] (di- in ras. E₁): ὅτι X F || 20 ὑπόληψις J || πρότερον F₁: προτέρων M

- τὴν προσηγορίαν, ἣν Ἀναξαγόρας μὲν τῷ πυρὶ ταῦτόν ἡγή-
 σασθαί μοι δοκεῖ σημαίνειν· τὰ τε γὰρ ἄνω πλήρη πυ-
 ρὸς εἶναι, κἀκείνος τὴν ἐκεῖ δύναμιν αἰθέρα καλεῖν ἐνόμισεν,
 25 τοῦτο μὲν ὀρθῶς νομίσας· τὸ γὰρ αἰ σῶμα θεὸν ἅμα καὶ θεῖ-
 ὄν τι τὴν φύσιν εἰκάσιν ὑπολαβεῖν, καὶ διώρισαν ὀνομάζειν
 αἰθέρα τὸ τοιοῦτον ὥς ὃν οὐδενὶ τῶν παρ' ἡμῖν τὸ αὐτό· οὐ
 γὰρ δὴ φήσομεν ἅπαξ οὐδὲ δις οὐδ' ὀλιγάκις τὰς αὐτὰς
 δόξας ἀνακυκλεῖν γιγνομένης ἐν τοῖς ἀνθρώποις, ἀλλ' ἀπει-
 30 ράκις. ὅσοι δὲ πῦρ καθαρὸν εἶναι φασὶ τὸ περιέχον καὶ μὴ
 μόνον τὰ φερόμενα σώματα, τὸ δὲ μεταξὺ γῆς καὶ τῶν
 ἄστρον ἄερα, θεωρήσαντες ἂν τὰ νῦν δεικνύμενα διὰ τῶν
 μαθημάτων ἱκανῶς ἴσως ἂν ἐπαύσαντο ταύτης τῆς παιδικῆς
 δόξης· λίαν γὰρ ἀπλοῦν τὸ νομίζειν μικρὸν τοῖς μεγέθεσιν
 35 εἶναι τῶν φερομένων ἕκαστον, ὅτι φαίνεται θεωροῦσιν ἐντεῦ-
 θεν ἡμῖν οὕτως. εἴρηται μὲν οὖν καὶ πρότερον ἐν τοῖς περὶ τὸν
 ἄνω τόπον θεωρήμασι· λέγωμεν δὲ τὸν αὐτὸν λόγον καὶ νῦν.
 340a εἰ γὰρ τὰ τε διαστήματα πλήρη πυρὸς καὶ τὰ σώματα
 συνέστηκεν ἐκ πυρὸς, πάλαι φροῦδον ἂν ἦν ἕκαστον τῶν ἄλ-
 λων στοιχείων. ἀλλὰ μὴν οὐδ' αἶρος γε μόνου πλήρη· πολὺ
 γὰρ ἂν ὑπερβάλλοι τὴν ἰσότητα τῆς κοινῆς ἀναλογίας πρὸς
 5 τὰ σύστοιχα σώματα, κἂν εἰ δύο στοιχείων πλήρης ὁ με-
 ταξὺ γῆς τε καὶ οὐρανοῦ τόπος ἐστίν· οὐδὲν γὰρ ὥς εἰπεῖν μό-
 ριον ὁ τῆς γῆς ἐστὶν ὄγκος, ἐν ᾧ συνείληπται πᾶν καὶ τὸ
 τοῦ ὕδατος πλῆθος, πρὸς τὸ περιέχον μέγεθος. ὁρῶμεν δ'
 οὐκ ἐν τοσούτῳ μεγέθει γιγνομένην τὴν ὑπεροχὴν τῶν ὄγκων,
 10 ὅταν ἐξ ὕδατος ἀὴρ γένηται διακριθέντος ἢ πῦρ ἐξ αἶρος·

22 ἦν καὶ A H N: δν Pl || 24 κἀκείνους ci. Th. || 25 μὲν] μὴ N₁ || θεὸν
 σῶμα M, probat Graux || καὶ] Pl: τε Ald.: om. E B || 26 τι τὴν φύσιν] PIV:
 τε τὴν φύσιν B: τὴν φύσιν, γε E₁: τὴν φύσιν E_{corr.} PIM Ald. || 27 οὐδὲν A₁ ||
 28 ἅπαξ] οὐδ' ἅπαξ Id. || 30 post ὅσοι in E ras. unius litt. || 31 φαινόμενα Id.
 || 32 νῦν] Ac Ol Pl: om. A H N || 33 ταύτης τῆς παιδικῆς] Pe PIM: τῆς παιδικῆς
 ταύτης F Ol PIV: τῆς παιδικῆς E₁ N || 34 τοῖς om. F || 35-36 ἐντεῦθεν ἡμῖν]
 Pe: ἡμῖν ἐντεῦθεν E B H N Pl || 36 μὲν om. B || 36-37 τῶν ἄνω τόπων H Ol
 Pp || 37 λέγωμεν J H N || 340 a 2 ἦν ἕκαστον ἂν N || 3 οὐδ' οὐδὲν μὴν οὐδ' (οὐδ'
 corr. m. 1) E₁ || γε] τε F || 4 ὑπερβάλλοι M || 5 σώματα] τὰ σώματα N || 6 τε] Ol
 PIV: om. E₁ B Ap PIM Pp || 8 πρὸς] εἰς E || περιέχον] περιεχόμενον J F₁ || 10
 ὕδατος ἀὴρ] αἶρος ὕδωρ Id. || γένηται] Ap PIM: γίνηται J M A H N PIV

ἀνάγκη δὲ τὸν αὐτὸν ἔχειν λόγον ὃν ἔχει τὸ τοσονδὶ καὶ
 μικρὸν ὕδωρ πρὸς τὸν ἐξ αὐτοῦ γιγνόμενον ἀέρα, καὶ τὸν πάντα
 πρὸς τὸ πᾶν ὕδωρ. διαφέρει δ' οὐδὲν οὐδ' εἴ τις φήσει μὲν
 μὴ γίγνεσθαι ταῦτα ἐξ ἀλλήλων, ἴσα μέντοι τὴν δύναμιν
 εἶναι· κατὰ τοῦτον γὰρ τὸν τρόπον ἀνάγκη τὴν ἰσότητα τῆς 15
 δυνάμεως ὑπάρχειν τοῖς μεγέθεσιν αὐτῶν, ὥσπερ κἂν εἰ
 γιγνόμενα ἐξ ἀλλήλων ὑπῆρχεν. ὅτι μὲν οὖν οὕτ' ἀήρ οὔτε
 πῦρ συμπεπλήρωκε μόνον τὸν μεταξὺ τόπον, φανερόν ἐστι·
 λοιπὸν δὲ διαπορήσαντας εἰπεῖν πῶς τέτακται τὰ δύο πρὸς
 τὴν τοῦ πρώτου σώματος θέσιν, λέγω δὲ ἀέρα τε καὶ πῦρ, 20
 καὶ διὰ τίν' αἰτίαν ἢ θερμότης ἀπὸ τῶν ἄνωθεν ἄστρον
 γίγνεται τοῖς περὶ τὴν γῆν τόποις. περὶ ἀέρος οὖν εἰπόντες
 πρώτον, ὥσπερ ὑπεθέμεθα, λέγωμεν οὕτω καὶ περὶ τούτων
 πάλιν. εἰ δὴ γίγνεται ὕδωρ ἐξ ἀέρος καὶ ἀήρ ἐξ ὕδατος,
 διὰ τίνα ποτ' αἰτίαν οὐ συνίσταται νέφη κατὰ τὸν ἄνω τό- 25
 πον; προσῆκε γὰρ μᾶλλον ὅσῳ πορρώτερον ὁ τόπος τῆς
 γῆς καὶ ψυχρότερος, διὰ τὸ μήθ' οὕτω πλησίον εἶναι τῶν
 ἄστρον θερμῶν ὄντων μήτε τῶν ἀπὸ τῆς γῆς ἀνακλωμένων
 ἀκτίνων, αἱ κωλύουσι πλησίον τῆς γῆς συνίστασθαι, δια-
 κρίνουςαι τῇ θερμότητι τὰς συστάσεις· γίγνονται γὰρ αἱ τῶν 30
 νεφῶν ἀθροίσεις, οὗ λήγουσιν ἤδη διὰ τὸ σχιζέσθαι εἰς
 ἀχανὲς αἱ ἀκτῖνες. ἢ οὖν οὐκ ἐξ ἅπαντος τοῦ ἀέρος πέφυ-
 κεν ὕδωρ γίγνεσθαι, ἢ εἰ ὁμοίως ἐξ ἅπαντος, ὁ περὶ τὴν
 γῆν οὐ μόνον ἀήρ ἐστίν ἀλλ' οἶον ἀτμίς, διὸ πάλιν συνίστα-

11 ἔχειν λόγον ὃν] Ap Pl: λόγον ἔχειν ὅσον J F M H N: in voce. λόγον
 ἔχειν cadit Ol || τὸ om. H N || τοσόνδε M Ap Pl || 12 μικρὸν] μὴ N₁ || 12-13
 τὸν πάντα πρὸς τὸ πᾶν] Ap Pl: πρὸς τὸν πάντα τὸ πᾶν E_m. rec. in ras. B: τὸ
 πᾶν ὕδωρ πρὸς τὸν πάντα Ald. || 13 ὕδωρ om. Ald. || οὐδ' εἰ] οὐδὲ E₁ || φήσει μὲν]
 AIAW Ol Pl: φησὶ μὲν J F E₁: φαίη μὲν N: μὲν φησι AII || 15 γὰρ τοῦτον N:
 τοῦτον F₁ || τὸν om. N₁ || 16 ὑπερέχειν M || 19 διαπορήσαντες B₁ F || τὰ om.
 N₁ || 20 τε] Pl: om. E_{corr}. B F || 23 πρώτου] Pr: πρότερον Ol Pl || λέγομεν E₁
 || 26 προσῆκε] AcA Pl: προσήκει AcIW Ol || πορρώτερον] Ac: πορρωτέρω M
 PIV: πορρώτερος PIMV_{var}. Ol || 26-27 -ς τῆς γῆς in ras. E_{rec}. || 27 οὕτως E
 B || 28 θερινῶν B || τῶν] τῶν ὄντων E₁ || 29 αἱ] αἱ καὶ B || 30 αἱ] καὶ E₁ B
 || 32 οὖν] γοῦν corr. E₁ || ἐξ] (-ξ in ras. E₁; sequitur rasura Junius litt.) || τοῦ]
 (- in ras. E₁) || 32-33 πέφυκεν ὕδωρ] Pl: ὕδωρ πέφυκε E B: πέφυκε Ol || 33 εἰ]
 αἰ N_{corr}.: om. F₁ || 34 γῆν] γῆν κόσμος ci. Th. || ἀτμίς] (-τμς in ras. E_{rec}.)

- 35 ται εἰς ὕδωρ. ἀλλὰ μὴν εἰ τοσοῦτος ὢν ὁ ἀήρ ἅπας ἀτμίς
 ἐστι, δόξειεν ἂν πολὺν ὑπερβάλλειν ἢ τοῦ ἀέρος φύσις καὶ
 ἢ τοῦ ὕδατος, εἴπερ τὰ τε διαστήματα τῶν ἄνω πλήρη ἐστὶ
 340b σῶματός τινος, καὶ πυρὸς μὲν ἀδύνατον διὰ τὸ κατεξη-
 ράνθαι ἂν τὰλλα πάντα, λείπεται δ' ἀέρος καὶ τοῦ περὶ τὴν
 γῆν πᾶσαν ὕδατος· ἢ γὰρ ἀτμίς ὕδατος διάκρισις ἐστίν.
 περὶ μὲν οὖν τούτων ἡπορήσθω τοῦτον τὸν τρόπον· ἡμεῖς δὲ
 5 λέγωμεν ἅμα πρὸς τε τὰ λεχθησόμενα διορίζοντες καὶ
 πρὸς τὰ νῦν εἰρημένα. τὸ μὲν γὰρ ἄνω καὶ μέχρι σελή-
 νης ἕτερον εἶναι σῶμά φαμεν πυρὸς τε καὶ ἀέρος, οὐ μὴν
 ἀλλ' ἐν αὐτῷ γε τὸ μὲν καθαρώτερον εἶναι τὸ δ' ἥττον εἰ-
 λικρινές, καὶ διαφορὰς ἔχειν, καὶ μάλιστα ἥ καταλήγει
 10 πρὸς τὸν ἀέρα καὶ πρὸς τὸν περὶ τὴν γῆν κόσμον. φερομέ-
 νου δὲ τοῦ πρώτου στοιχείου κύκλῳ καὶ τῶν ἐν αὐτῷ σω-
 μάτων, τὸ προσεχὲς αἰὲ τοῦ κάτω κόσμου καὶ σῶματος
 τῇ κινήσει διακρινόμενον ἐκπυροῦται καὶ ποιεῖ τὴν θερμό-
 τητα. δεῖ δὲ νοεῖν οὕτως καὶ ἐντεῦθεν ἀρξαμένους. τὸ γὰρ
 15 ὑπὸ τὴν ἄνω περιφορὰν σῶμα οἷον ὕλη τις οὐσα καὶ δυ-
 νάμει θερμὴ καὶ ψυχρὰ καὶ ξηρὰ καὶ ὑγρὰ, καὶ ὅσα
 ἄλλα τούτοις ἀκολουθεῖ πάθη, γίγνεται τοιαύτη καὶ ἔστιν
 ὑπὸ κινήσεως καὶ ἀκινήσιας, ἥς τὴν αἰτίαν καὶ τὴν ἀρ-
 χὴν εἰρήκαμεν πρότερον. ἐπὶ μὲν οὖν τοῦ μέσου καὶ περὶ τὸ
 20 μέσον τὸ βαρύτερόν ἐστιν καὶ ψυχρότατον ἀποκεκριμένον,
 γῆ καὶ ὕδωρ· περὶ δὲ ταῦτα καὶ ἐχόμενα τούτων, ἀήρ

35 τοσοῦτος] Ac Pl: τοιοῦτος Ol Id. || ὁ ἀήρ ἅπας] Ac PIV: ἅπας ὁ ἀήρ M, probat Graux: ἀήρ ἅπας F₁: in voce. ὁ (om. V) ἀήρ cadit Ol: ὁ ἀήρ PIM || 37 ἢ] PIV: om. M PIM || 340 b 1 ἀδύνατα M₁ || καταξηράνθαι N || 2 τοῦ] Ol: τὸ J E M Pl || 3 ἅπασαν J F M A H N OIV Pl: ἀπλῶς ἂν OlG || 4 ἀπορήσθω F₁ || 5 λέγωμεν] E_{var.} Ac PIV: λέγομεν E₁ H Ol PIM || πρὸς in ras. E_{rec.} || 6 -ος τα ν- in ras. E_{rec.} || 7 εἶναι σῶμα ἕτερον F || 8 εἰλικρινές] E_{rec.} in ras. Ol Pl: εἰλικρινές εἶναι A: εἶναι εἰλικρινές Ac || 10 -σ το- et -σ τὸν περὶ in ras. E_{rec.} || κόσμον] Ap Pl: τόπον M PIV_{var.}, probat Graux || 12 τὸ] τότε N: sequitur in H rasura 2 litt. || 12-13 -σ τῇ κι- in ras. E_{rec.} || 15 ὑπὸ] Ap OIV Pcl: ὑπὲρ N₁ OlG || 16 θερμὴ καὶ ψυχρὰ καὶ ξηρὰ] Pl: θερμὴ καὶ ξηρὰ καὶ ψυχρὰ E M: θερμὴ καὶ ξηρὰ Ac: ψυχρὰ καὶ θερμὴ καὶ ξηρὰ Pc || 18 κινήσεως] Pc: κινήσεως τε E M Ap Ol Pl || ἥς in ras. E_{rec.}: ἥς καὶ H N || 20 καὶ ψυχρότατόν ἐστιν A H N || ἀποκεκρυμένον N: (-ι- in ras. E) || 21 καὶ (2)] Ac PIM: καὶ τὰ E M: τὰ H N: om. PIV

τε καὶ ὁ διὰ συνήθειαν καλοῦμεν πῦρ, οὐκ ἔστι δὲ πῦρ·
 ὑπερβολὴ γὰρ θερμοῦ καὶ οἶον ζέσις ἐστὶ τὸ πῦρ. ἀλλὰ
 δεῖ νοῆσαι τοῦ λεγομένου ὑφ' ἡμῶν ἀέρος τὸ μὲν περὶ τὴν
 γῆν οἶον ὑγρὸν καὶ θερμὸν εἶναι διὰ τὸ ἀτμίζειν τε καὶ 25
 ἀναθυμιάσιν ἔχειν γῆς, τὸ δὲ ὑπὲρ τοῦτο θερμὸν ἦδη καὶ
 ξηρόν. ἔστιν γὰρ ἀτμίδος μὲν φύσις ὑγρὸν καὶ θερμὸν, ἀνα-
 θυμιάσεως δὲ θερμὸν καὶ ξηρόν· καὶ ἔστιν ἀτμὶς μὲν δυ-
 νάμει οἶον ὕδωρ, ἀναθυμιάσις δὲ δυνάμει οἶον πῦρ. τοῦ μὲν
 οὖν ἐν τῷ ἄνω τόπῳ μὴ συνίστασθαι νέφη ταύτην ὑπολη- 30
 πτέον αἰτίαν εἶναι, ὅτι οὐκ ἔνεστιν ἀήρ μόνον ἀλλὰ μᾶλ-
 λον οἶον πῦρ. οὐδὲν δὲ κωλύει καὶ διὰ τὴν κύκλῳ φορὰν
 κωλύεσθαι συνίστασθαι νέφη ἐν τῷ ἀνωτέρῳ τόπῳ· ρεῖν γὰρ
 ἀναγκαῖον ἅπαντα τὸν κύκλῳ ἀέρα, ὅσος μὴ ἐντὸς τῆς
 περιφερείας λαμβάνεται τῆς ἀπαρτιζούσης ὥστε τὴν γῆν 35
 σφαιροειδῆ εἶναι πᾶσαν· φαίνεται γὰρ καὶ νῦν ἡ τῶν ἀνέ-
 μων γέनेσις ἐν τοῖς λιμνάζουσι τόποις τῆς γῆς, καὶ οὐχ
 ὑπερβάλλειν τὰ πνεύματα τῶν ὑψηλῶν ὄρων. ρεῖ δὲ 341a
 κύκλῳ διὰ τὸ συνεφέλκεσθαι τῇ τοῦ ὄλου περιφορᾷ. τὸ μὲν
 γὰρ πῦρ τῷ ἄνω στοιχείῳ, τῷ δὲ πυρὶ ὁ ἀήρ συνεχῆς ἐστίν·
 ὥστε καὶ διὰ τὴν κίνησιν κωλύεται συγκρίνεσθαι εἰς ὕδωρ,
 ἀλλ' αἰεὶ ὃ τι ἂν βαρύνηται μόνιον αὐτοῦ ἐκθλιβομένου εἰς 5
 τὸν ἄνω τόπον τοῦ θερμοῦ κάτω φέρεται, ἀλλὰ δ' ἐν μέρει
 συναναφέρεται τῷ ἀναθυμνωμένῳ πυρὶ, καὶ οὕτω συνεχῶς τὸ

22 δε] in E antecedit rasura 3 litt.: γὰρ J || 23 θερμοῦ] ἀέρος θερμοῦ E H (ut videtur) || 24 λεγομένου] καλουμένου Ap: λεγομένου καὶ καλουμένου E_{corr.} B PcV: λεγομένου καὶ καλουμένου καὶ καλουμένου PcM: ἐχομένου Ol || τὸ in ras. E: καὶ τὸ N_{corr.} || 25 θερμὸν supra add. E₁: ψυχρὸν E₁ in ras. (del. m. eadem) B || τε] Ac: om. N Pc || 26 γῆς ἔχειν F: ἔχειν γῆν ci. Id. || ἦδη in ras. E₁ || 27 ἔστιν γὰρ ἀτμίδος μὲν] Pl: ἔστιν. ἀτμίδος μὲν γὰρ M A F H: ἔστιν. ἀτμίδος μὲν J: ἀτμίδος γὰρ N₁: ἀτμίδος μὲν γὰρ ἐστι N_{corr.} || θερμὸν] ψυχρὸν E₁ B || 29 οἶον δυνάμει M || 30 μὴ supra add. J₁ || 31 ἔνεστιν] ἔστιν E B A || μόνον] μᾶλλον M || 32 οἶον supra add. E₁: om. B || 33 συνίστασθαι κωλύεσθαι M: κωλύεσθαι συνιστάναι B: κωλύεσθαι (συνίστασθαι marg. m. 1) J || ἀνωτέρῳ] Pl: ἄνω E B || 34-35 -ς τῆς πε- in ras. E_{geo.} || 35 -eias in ras. E_{geo.} || 36 γὰρ om. E || 37 τόποις in ras. E_{geo.} || 341 a 1 ὑπερβάλλειν] Pl: ὑπερβάλλει E_{corr.} B M A F H N || ὑψηλοτάτων E B Pl || ὀρέων E_{corr.} m. 1 B F || ρεῖν E_{corr.} B || 2 διὰ τὸ ex διὰ τοῦ corr. E₁ || 5 ὃ τι postea add. J₁ || μόνιον] τὸ μόνιον M || ἐκθλιβομένου ex ἐκ τοῦ θλιβομένου corr. E₁ || 6 ἄλλο Ald.

- μὲν ἀέρος διατελεῖ πλήρης ὃν τὸ δὲ πυρὸς, καὶ αἰεὶ ἄλλο
 καὶ ἄλλο γίγνεται ἕκαστον αὐτῶν. περὶ μὲν οὖν τοῦ μὴ γίγνε-
 10 σθαι νέφη μὴδ' εἰς ὕδωρ σύγκρισιν, καὶ πῶς δεῖ λαβεῖν
 περὶ τοῦ μεταξὺ τόπου τῶν ἄστρον καὶ τῆς γῆς, καὶ τίνος
 ἐστὶν σώματος πλήρης, τοσαῦτα εἰρήσθω. περὶ δὲ τῆς γιγνο-
 μένης θερμότητος, ἣν παρέχεται ὁ ἥλιος, μᾶλλον μὲν καθ'
 ἑαυτὸ καὶ ἀκριβῶς ἐν τοῖς περὶ αἰσθήσεως προσήκει λέγειν
 15 (πάθος γάρ τι τὸ θερμὸν αἰσθήσεώς ἐστιν), διὰ τίνα δ' αἰτίαν
 γίγνεται μὴ τοιούτων ὄντων ἐκείνων τὴν φύσιν, λεκτέον καὶ
 νῦν. ὀρῶμεν δὴ τὴν κίνησιν ὅτι δύναται διακρίνειν τὸν ἀέρα
 καὶ ἐκπυροῦν, ὥστε καὶ τὰ φερόμενα τηκόμενα φαίνεσθαι
 πολλάκις. τὸ μὲν οὖν γίγνεσθαι τὴν ἀλέαν καὶ τὴν θερμό-
 20 τητα ἱκανὴ ἐστὶν παρασκευάζειν καὶ ἡ τοῦ ἡλίου φορὰ μόνον·
 ταχεῖάν τε γὰρ δεῖ καὶ μὴ πόρρω εἶναι. ἡ μὲν οὖν τῶν
 ἄστρον ταχεῖα μὲν πόρρω δέ, ἡ δὲ τῆς σελήνης κάτω μὲν
 βραδεῖα δέ· ἡ δὲ τοῦ ἡλίου ἄμφω ταῦτα ἔχει ἱκανῶς. τὸ δὲ
 μᾶλλον γίγνεσθαι ἅμα τῷ ἡλίῳ αὐτῷ τὴν θερμότητα εὐ-
 25 λογον, λαμβάνοντας τὸ ὅμοιον ἐκ τῶν παρ' ἡμῖν γιγνομέ-
 νων· καὶ γὰρ ἐνταῦθα τῶν βίᾳ φερομένων ὁ πλησιάζων
 ἀπὸ μάλιστα γίγνεται θερμὸς. καὶ τοῦτ' εὐλόγως συμβαίνει·
 μάλιστα γὰρ ἡ τοῦ στερεοῦ διακρίνει κίνησις αὐτόν. διὰ τε
 ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν ἀφικνεῖται πρὸς τόνδε τὸν τόπον ἡ
 30 θερμότης, καὶ διὰ τὸ τὸ περιέχον πῦρ τὸν ἀέρα διαρραίνε-
 σθαι τῇ κινήσει πολλάκις καὶ φέρεσθαι βίᾳ κάτω. σημεῖον
 δ' ἱκανὸν ὅτι ὁ ἄνω τόπος οὐκ ἔστι θερμὸς οὐδ' ἐκπεπυρωμένος
 καὶ αἱ διαδρομαὶ τῶν ἀστέρων. ἐκεῖ μὲν γὰρ οὐ γίγονται,

9 καὶ ἄλλο om. A || lemmata habet O περὶ μὲν οὖν τοὺς ἐν τῷ ἄνω τόπῳ et
 περὶ μὲν οὖν τοῦ ἄνω τόπου || μὴ om. N₁: μὴ εἰς τὸν ἄνω τόπον N_{corr}. || 11 καὶ
 (post γῆς) om. E₁ B || 12 γενομένης A F || 14 προσήκει N || 15 τὸ om. E ||
 τίνα δ' αἰτίαν] να δ' αἰτίαν E₁: τίν' αἰτίαν δὲ Ald. || 17 δὴ] Pl: δὲ M Ol || 19
 τὸ] Pl: τοῦ J F A N₁ E₁ B || τὴν (ante ἀλέαν) om. B || καὶ om. B || 20
 καὶ del. E₁ || 21 τε supra add. J₁ || 24 μάλιστα E B Ol Pl || αὐτῷ] αὐτῷ
 φερομένῳ ci. Th. || εὐλογον] εὐλογον νομίζειν ci. Th. || 25 γενομένων F_{corr}. N ||
 27 μᾶλλον F B || 28 στερεοῦ M || 29 τὸν] τὸν αὐτόν N || 30 τὸ alterum om. F₁
 Ol Pl Ald. || διαρραίνεσθαι J F M E₁ B: διακρίνεσθαι M_{geo. var.} Ald. || 31
 φέρεσθαι βίᾳ κάτω] φέρεσθαι κάτω βίᾳ E_{corr}. Pl: φέρεσθαι κάτω φέρεσθαι κάτω
 βίᾳ E₁: τὸ φέρεσθαι κάτω βίᾳ B || 32 οὐδὲ πεπυρωμένος E || 33 ἀστέρων] Pl:
 ἄστρον E B Ap || γὰρ om. M A

κάτω δέ· καίτοι τὰ μᾶλλον κινούμενα καὶ θᾶττον, ἐκπυροῦ-
ται θᾶττον. πρὸς δὲ τούτοις ὁ ἥλιος, ὅσπερ μάλιστα εἶναι δο- 35
κεῖ θερμός, φαίνεται λευκὸς ἄλλ' οὐ πυρώδης ὢν.

4 τούτων δὲ διωρισμένων, λέγωμεν διὰ τίν' αἰτίαν αἶ τε 341b
φλόγες αἱ καιόμεναι φαίνονται περὶ τὸν οὐρανὸν καὶ οἱ δια-
θέοντες ἀστέρες καὶ οἱ καλούμενοι ὑπὸ τινων δαλοὶ καὶ αἶγες·
ταῦτα γὰρ πάντ' ἐστὶν τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν,
διαφέρει δὲ τῷ μᾶλλον καὶ ἥττον. ἀρχὴ δὲ ἐστὶν καὶ τούτων 5
καὶ πολλῶν ἄλλων ἥδε. θερμαινομένης γὰρ τῆς γῆς ὑπὸ
τοῦ ἡλίου τὴν ἀναθυμίασιν ἀναγκαῖον γίνεσθαι μὴ ἀπλῆν, ὥς
τινες οἴονται, ἀλλὰ διπλῆν, τὴν μὲν ἀτμιδωδεστέραν τὴν δὲ
πνευματωδεστέραν, τὴν μὲν τοῦ ἐν τῇ γῇ καὶ ἐπὶ τῇ γῇ ὑγροῦ
ἀτμίδα, τὴν δ' αὐτῆς τῆς γῆς οὐσης ξηρᾶς καπνώδη· καὶ τού- 10
των τὴν μὲν πνευματώδη ἐπιπολάζειν διὰ τὸ θερμόν, τὴν δὲ
ὑγροτέραν ὑφίστασθαι διὰ τὸ βάρος. καὶ διὰ ταῦτα τούτον
τὸν τρόπον κεκόσμηται τὸ περίξ· πρῶτον μὲν γὰρ ὑπὸ τὴν
ἐγκύκλιον φορὰν ἐστὶν τὸ θερμόν καὶ ξηρόν, ὃ λέγομεν πῦρ
(ἀνώνυμον γὰρ τὸ κοινὸν ἐπὶ πάσης τῆς καπνώδους διακρί- 15
σεως· ὅμως δὲ διὰ τὸ μάλιστα πεφυκέναι τὸ τοιοῦτον ἐκ-
καίεσθαι τῶν σωμάτων οὕτως ἀναγκαῖον χρῆσθαι τοῖς ὀνό-
μασιν), ὑπὸ δὲ ταύτην τὴν φύσιν ἀήρ. δεῖ δὲ νοῆσαι οἶον
ὑπέκκαυμα τοῦτο ὃ νῦν εἵπομεν πῦρ περιτετάσθαι τῆς περὶ
τὴν γῆν σφαίρας ἔσχατον, ὥστε μικρᾶς κινήσεως τυχὸν ἐκ- 20
καίεσθαι πολλάκις ὥσπερ τὸν καπνόν· ἔστι γὰρ ἡ φλόξ
πνεύματος ξηροῦ ζέσις. ἥ ἂν οὖν μάλιστα εὐκαίρως ἔχη ἡ
τοιαύτη σύστασις, ὅταν ὑπὸ τῆς περιφορᾶς κινηθῇ πως, ἐκ-

34-35 θᾶττον, ἐκπυροῦται θᾶττον] Pl: θᾶττον ἐκπυροῦται M A H N E_{var.}:
μᾶλλον ἐκπυροῦται E B: θᾶττον καὶ μᾶλλον ἐκπυροῦται Ald. || 35 ὥσπερ J1 || δοκεῖ
supra add. N1 || 341 b 1 διὰ τίν' διὰ τίνα F Al Pl: δι' ἣν E B: διὰ ποίαν Ol || 2
καόμεναι E || 4 καὶ om. E1 || τὴν] (-η- in ras. E) || αὐτὴν om. E1 || 5 καὶ (post
ἐστίν) PlV: om. Ol PlM Ald. || 6 ἄλλων supra add. N1 || 7 ἀναγκαῖαν N ||
8 ἀτμιδωδέστραν B || 9 πνευματοδεστέραν F || 10 ἀτμίδα] ἀτμιδώδη ci. Schleier-
macher || ξηρᾶς οὐσης A || 11 θερμόν] κοῦφον ci. Id. || 13 τῷ Ap Pl: τὰ E1 B:
ὁ Ol || 14 λέγομεν] Ol Pl: λέγωμεν E1 M1 A1 F || 15 γὰρ om. E1 || τὸ om.
B: καὶ Ald. || 16 ὁμοίως E1 || ἐκκαίεσθαι E || 18 δὴ] PlV1: δὲ E B Ap
PlMV_{var.} || 19 δ om. E1 || εἴπωμεν E1: εἴπε B || 20 ἐκκαίεσθαι E1 || 21 τὸν] Ap
Pl: om. E B || 22 οὖν] Pl: om. Ol Id. || 23 ἐκκαίεται E_{corr.} m. 1 B M A F H N

25 *καέται. διαφέρει δ' ἤδη κατὰ τὴν τοῦ ὑπεκαύματος θέσιν*
ἢ τὸ πλήθος· ἂν μὲν γὰρ πλάτος ἔχῃ καὶ μήκος τὸ ὑπέ-
καυμα, πολλάκις ὁράται καιομένη φλόξ ὥσπερ ἐν ἀρούρα
καιομένης καλάμης, ἐὰν δὲ κατὰ μήκος μόνον, οἱ καλού-
μενοι δαλοὶ καὶ αἶγες καὶ ἀστέρες. ἐὰν μὲν πλέον τὸ
 30 *ὑπέκαυμα ἢ κατὰ τὸ μήκος ἢ τὸ πλάτος, ὅταν μὲν οἶον*
ἀποσπινθηρίζῃ ἄμα καιόμενον (τοῦτο δὲ γίγνεται διὰ τὸ παρ-
εκπυρῶσθαι, κατὰ μικρὰ μὲν, ἐπ' ἀρχὴν δέ), αἷξ καλεῖται,
ὅταν δ' ἄνευ τούτου τοῦ πάθους, δαλός. ἐὰν δὲ τὰ μήκη τῆς
ἀναθυμιάσεως κατὰ μικρά τε καὶ πολλαχῇ διεσπαρμένα
ἢ καὶ ὁμοίως κατὰ πλάτος καὶ βάθος, οἱ δοκοῦντες ἀστέρες
 35 *διάττειν γίνονται. ὅτ' ἐν οὖν ὑπὸ τῆς κινήσεως ἢ ἀναθυμία-*
σις ἐκκαιομένη γεννᾷ αὐτά· ὅτ' ἐν οὖν τοῦ διὰ τὴν ψύξιν
 342a *συνισταμένου ἀέρος ἐκθλίβεται καὶ ἐκκρίνεται τὸ θερμόν, διὸ*
καὶ ἔοικεν ἢ φορὰ ῥίψει μᾶλλον αὐτῶν, ἀλλ' οὐκ ἐκκαύ-
σει. ἀπορήσειε γὰρ ἂν τις πότερον ὥσπερ ἢ ὑπὸ τοὺς λύ-
χρους τιθεμένη ἀναθυμίασις ἀπὸ τῆς ἄνωθεν φλογὸς ἄπτει
 5 *τὸν κάτωθεν λύχρον (θαυμαστὴ γὰρ καὶ τούτου ἢ ταχυτῆς*
ἐστὶν καὶ ὁμοία ῥίψει, ἀλλ' οὐχ ὥς ἄλλου καὶ ἄλλου γιγνο-
μένου πυρός), ἢ ῥίψεις τοῦ αὐτοῦ τινος σώματός εἰσιν αἱ δια-
δρομαί. ἔοικε δὴ δι' ἄμφω· καὶ γὰρ οὕτως ὥς ἢ ἀπὸ τοῦ
λύχρου γίγνεται, καὶ ἕνια διὰ τὸ ἐκθλίβεσθαι ῥιπτεῖται,

24 δ' ἤδη] OlV PIV: δὲ εἶδη OlG: δὲ δὴ PlM: οὖν (ο- in ras. E₁) δὴ E X: δ' ἤδη ἢ παρὰ θέσιν τοῦ πνεύματος F₁ || τοῦ supra add. F N₁ || ὑπεκαύματος N || θέσις X || 25 τὸ πλήθος] κατὰ (κα- in ras. m. 1) τὸ πλήθος αὐτοῦ F || ὑπέκαυμα N passim || 26 καιομένη E₁ || ἀρούραις F_{rec.} Ald. || 27 καιομένης om. Id. || ἐάν] Pl: ἂν E X || μήκος] τὸ μήκος N || 28 ἐὰν μὲν] ἐὰν μὲν οὖν N_{corr.} m. 1 PIV: ἂν μὲν οὖν N₁: καὶ ἐὰν μὲν E X H_{corr.} m. 1 PlM || πλείον J F M X H N || 29 ἢ τὸ] Pl: καὶ τὸ J E₁ X: τὸ F₁: ἢ N: ἢ τὸ M: ἢ κατὰ τὸ Ald. || οἶον] οὖν N || 30 ἀποσπινθηρίζει J N: ἀποσπινθηρίζοι F || ἄμα] Ol Pl: ἄμα δὲ E X || 31 ἐπαρκεῖν X F_{corr.} || 32 μήκη] Plp: μέρη E_{corr.} m. 1 X N || 33 πολλαχῇ] E_{var.} m. 1: πολλὰ ἢ E₁: πολλ' αρχῇ N₁ || 34 βάθος] PlM: κατὰ βάθος H N PIV: μέγεθος Ald. || post oi in E ras. unius litt. || 35 διάττειν om. F₁ || οὖν om. X || 36 τοῦ διὰ om. J || 342 a 1 ἐκθλίβεται καὶ ἐκκρίνεται] Pl: ἐκπυρῶνεται καὶ ἐκθλίβεται E X: ἐκκρίνεται καὶ ἐκθλίβεται Ald. || 3 γὰρ om. J || 4 ἄπτει] ἐπὶ E || 5 κάτωθεν] Pl: κάτω J F M X || 7 ῥίψεις] PIV: ῥίψις N PlM: ῥίψεις ἢ E₁: ῥίψις ἢ X || τινος] Ol: om. E F₁ Pl || 8 δὴ] δὲ δὴ Mor. || ἢ om. J F₁ E_{corr.} X: εἰ F_{rec.} || 9 τὸ] τοῦ F

ὥσπερ οἱ ἐκ τῶν δακτύλων πυρῆνες, ὥστε καὶ εἰς τὴν γῆν 10
καὶ εἰς τὴν θάλατταν φαίνεσθαι πίπτοντα, καὶ νύκτωρ καὶ μεθ'
ἡμέραν καὶ αἰθρίας οὐσης. κάτω δὲ ριπτεῖται διὰ τὸ τὴν πύ-
κνωσιν εἰς τὸ κάτω ῥέπειν τὴν ἀπωθοῦσαν. διὸ καὶ οἱ κε-
ρανοὶ κάτω πίπτουσιν <, τοῦ πυρὸς ἄνω φερομένου
κατὰ φύσιν>· πάντων γὰρ τούτων ἡ γένεσις οὐκ
ἔκκαυσις ἀλλ' ἔκκρισις ὑπὸ τῆς ἐκθλίψεως ἐστίν, ἐπεὶ κατὰ 15
φύσιν γε τὸ θερμὸν ἄνω πέφυκε φέρεσθαι πᾶν. ὅσα μὲν
οὖν μᾶλλον ἐν τῷ ἀνωτάτῳ τόπῳ συνίσταται, ἐκκαιομένης
γίγνεται τῆς ἀναθυμιάσεως, ὅσα δὲ κατώτερον, ἐκκρινομέ-
νης διὰ τὸ συνιέναι καὶ ψύχεσθαι τὴν ὑγροτέραν ἀναθυ-
μίασιν· αὕτη γὰρ συνιοῦσα καὶ κάτω ῥέπουσα ἀπωθεῖ 20
πυκνουμένη καὶ κάτω ποιεῖ τοῦ θερμοῦ τὴν ῥίψιν· διὰ δὲ
τὴν θέσιν τῆς ἀναθυμιάσεως, ὅπως ἂν τύχῃ κειμένη τοῦ
πλάτους καὶ τοῦ βάθους, οὕτω φέρεται ἢ ἄνω ἢ κάτω ἢ
εἰς τὸ πλάγιον. τὰ πλείστα δ' εἰς τὸ πλάγιον διὰ τὸ δύο
φέρεσθαι φοράς, βίᾳ μὲν κάτω, φύσει δ' ἄνω· πάντα 25
γὰρ κατὰ τὴν διάμετρον φέρεται τὰ τοιαῦτα. διὸ καὶ τῶν
διαθεόντων ἀστέρων ἡ πλείστη λοξὴ γίγνεται φορά. πάντων
δὲ τούτων αἷτιον ὥς μὲν ὕλη ἢ ἀναθυμιάσις, ὥς δὲ τὸ κι-
νοῦν ὅτε μὲν ἢ ἄνω φορά, ὅτε δ' ἢ τοῦ ἀέρος συγκρινομένου
πῆξις. πάντα δὲ κάτω ταῦτα σελήνης γίγνεται. σημεῖον δ' 30
ἢ φαινομένη αὐτῶν ταχυτῆς ὁμοία οὖσα τοῖς ὑφ' ἡμῶν
ῥιπτουμένοις, ἃ διὰ τὸ πλησίον εἶναι ἡμῶν πολὺ δοκεῖ τῷ
τάχει παραλλάττειν ἄστρα τε καὶ ἥλιον καὶ σελήνην.

10-11 τὴν γῆν καὶ εἰς τὴν θάλατταν] γῆν καὶ εἰς (γῆν καλεῖ καὶ ΟΙΥ) θάλασσαν
N₁ Ap Ol Pp: θάλασσαν καὶ εἰς γῆν E X || 12 καὶ om. Mor. || οὐσης] οὐσης
ὀράται J || 13 εἰς τὸ] εἰς τὰ F: om. N || ῥέπειν τὴν] ῥίπτειν εἰς γῆν E: ῥιπτεῖν
εἰς τὴν γῆν X || ἀποθοῦσαν N || κερανοὶ E || 14-14 a τοῦ — φύσιν praebet Pl:
om. codd. || 15 κατὰ] καὶ κατὰ X || 16 φέρεσθαι πέφυκε X || 17 μᾶλλον] Pl:
om. E Ap Ol || ἀνωτάτῳ] Pl: ἄνω E X Ol: ἀνωτέρω Ap || ἐκκαομένης E X
|| 21 ῥίψιν] θλίψιν Pc || 22 τύχοι N || 23 ἢ (ante ἄνω) om. E₁ X N Pl || 26
κατὰ in ras. E₁: om. X Pl || τὴν marg. E₁ || 26-27 -δ καὶ τῶν δι- supra add.
E || 27 γίνεταί φορά λοξή F: (λ- in ras. E₁) || 28 δὴ] δὲ F || κοινούν X₁ || 29
δ' ἢ] δὴ E₁: δὲ ἢ E_{corr.} || 30 κάτω ταῦτα σελήνης] Plv: κάτω σελήνης ταῦτα E
X Plm: ταῦτα κάτω σελήνης N Ol: κάτω ταῦτα X: κάτω ταῦτα κάτω σελήνης
X₁ || 31 φαινομένη] γυνομένη Ald. || ὁμοία supra add. E₁ || 33 τάχυν N || ἥλιον καὶ
σελήνην] Pl: σελήνην καὶ ἥλιον E X: ἥλιος καὶ σελήνη F₁

- φαίνεται δέ ποτε συνιστάμενα νύκτωρ αἰθρίας οὐσης 5
 35 πολλά φάσματα ἐν τῷ οὐρανῷ, οἷον χάσματα τε καὶ
 βόθυνοι καὶ αἱματώδη χρώματα. αἷτιον δὲ ἐπὶ τούτων τὸ
 342b αὐτό· ἐπεὶ γὰρ φανερός ἐστι συνιστάμενος ὁ ἄνω ἀήρ ὥστ'
 ἐκπυροῦσθαι, καὶ τὴν ἐκπύρωσιν ὅτε μὲν τοιαύτην γίγνεσθαι
 ὥστε φλόγα δοκεῖν καίεσθαι, ὅτε δὲ οἷον δαλοὺς φέρεσθαι
 καὶ ἀστέρας, οὐδὲν ἄτοπον εἰ χρωματίζεται ὁ αὐτὸς οὗτος
 5 ἀήρ συνιστάμενος παντοδαπὰς χροᾶς· διὰ τε γὰρ πυκνο-
 τέρου διαφαινόμενον ἔλαττον φῶς καὶ ἀνάκλασιν δεχόμενος
 ὁ ἀήρ παντοδαπὰ χρώματα ποιήσει, μάλιστα δὲ φοινικοῦν
 ἢ πορφυροῦν, διὰ τὸ ταῦτα μάλιστα ἐκ τοῦ πυρώδους καὶ
 λευκοῦ φαίνεσθαι μειγνυμένων κατὰ τὰς ἐπιπροσθήσεις, οἷον
 10 ἀνίσχοντα τὰ ἄστρα καὶ δυόμενα, ἐὰν ἦ καῦμα, καὶ διὰ
 καπνοῦ φοινικᾷ φαίνεται. καὶ τῇ ἀνακλάσει δὲ ποιήσει,
 ὅταν τὸ ἔνοπτρον ἢ τοιοῦτον ὥστε μὴ τὸ σχῆμα ἀλλὰ τὸ
 χρῶμα δέχεσθαι. τοῦ δὲ μὴ πολὺν χρόνον μένειν ταῦτα
 ἢ σύστασις αἰτία ταχεῖα οὔσα. τὰ δὲ χάσματα ἀναρρη-
 15 γνυμένου τοῦ φωτὸς ἐκ κυανοῦ καὶ μέλανος ποιεῖ τι βά-
 θος ἔχειν δοκεῖν. πολλάκις δ' ἐκ τῶν τοιούτων καὶ δαλοὶ
 ἐκπίπτουσιν, ὅταν συγκριθῇ μᾶλλον· συνιὼν δ' ἔτι χάσμα
 δοκεῖ. ὅλως δ' ἐν τῷ μέλανι τὸ λευκὸν πολλὰς ποιεῖ ποι-
 κιλίας, οἷον ἢ φλόξ ἐν τῷ καπνῷ. ἡμέρας μὲν οὖν ὁ ἥλιος
 20 κωλύει, νυκτὸς δ' ἔξω τοῦ φοινικοῦ τὰ ἄλλα δι' ὁμόχροιαν
 οὐ φαίνεται. περὶ μὲν οὖν τῶν διαθεόντων ἀστέρων καὶ τῶν
 ἐκπυρουμένων, ἔτι δὲ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων φασμάτων
 ὅσα ταχεῖας ποιεῖται τὰς φαντασίας, ταύτας ὑπολαβεῖν
 δεῖ τὰς αἰτίας.

34 οὐσης supra add. E₁: om. Id. || 36 βόθυνοι E₁ || ἐπὶ] καὶ E X³ Ap Op PIM: καὶ ἐπὶ J PIV: om. Pp || 342 b 1 συνιστάμενος ὁ ἄνω ἀήρ] Pl: συνιστάμενος ἄνω ὁ ἀήρ N: ὁ ἀήρ συνιστάμενος ἄνω Ol: vel cum Ol vel cum N facit Op: συνιστάμενος ὁ ἀήρ ὁ ἄνω Ald. || 3 φέρεσθαι] φαίνεσθαι M X F_{rec.} H N || 4 οὗτος] Ol PIV: om. E X³ PIM || 5 πυκνότερον N₁ || 7 ὁ om. N || 8 ἢ] ἢ μὴ N_{rec.} || διὰ] ἢ διὰ X || τὸ supra add. N₁ || 9 φαίνεσθαι] γίνεσθαι Ald. || ἐπιπροσθήσεις E₁ (ut videtur) X N_{rec.} || 11 δὲ om. N || 12 ἔνοπτρον N || 14 ἀναμειγνυμένου X || 15 κυανέου E X || 17 δ' ἔτι] PIV Bk.: δὲ E₁ X Ap Ol Pl PIM || 18 ποικιλίας] τὰς ποικιλίας F || 20 τὰ] τὰ δὲ E_{rec.} X || ὁμόχροιαν Mor. || 21 ἀστρων E X || καὶ] καὶ ἐκ N₁ || 22 δὲ] δὲ καὶ F || ἄλλων τῶν om. Ald. || 23 ὅσας J F₁ Ald. || ποιεῖτε E₁

6 περὶ δὲ τῶν κομητῶν καὶ τοῦ καλουμένου γάλακτος 25
λέγωμεν, διαπορήσαντες πρὸς τὰ παρὰ τῶν ἄλλων εἰρη-
μένα πρῶτον. Ἀναξαγόρας μὲν οὖν καὶ Δημόκριτός φασιν
εἶναι τοὺς κομήτας σύμφασιν τῶν πλανήτων ἀστέρων, ὅταν
διὰ τὸ πλησίον ἔλθῃν δόξωσι θιγγάνειν ἀλλήλων. τῶν δ'
Ἱταλικῶν τινες καλουμένων Πυθαγορείων ἓνα λέγουσιν 30
αὐτὸν εἶναι τῶν πλανήτων ἀστέρων, ἀλλὰ διὰ πολλοῦ τε
χρόνου τὴν φαντασίαν αὐτοῦ εἶναι καὶ τὴν ὑπερβολὴν ἐπὶ
μικρὸν, ὅπερ συμβαίνει καὶ περὶ τὸν τοῦ Ἑρμοῦ ἀστέρα· διὰ
γὰρ τὸ μικρὸν ἐπαναβαίνειν πολλὰς ἐκλείπει φάσεις, ὥστε
διὰ χρόνου φαίνεσθαι πολλοῦ. παραπλησίως δὲ τούτοις καὶ 35
οἱ περὶ Ἰπποκράτην τὸν Χίον καὶ τὸν μαθητὴν αὐτοῦ Αἰ-
σχύλον ἀπεφάνησαν, πλὴν τὴν γε κόμην οὐκ ἐξ αὐτοῦ φασιν 343a
ἔχειν, ἀλλὰ πλανώμενον διὰ τὸν τόπον ἐνίοτε λαμβάνειν
ἀνακλωμένης τῆς ἡμετέρας ὀψεως ἀπὸ τῆς ἐλκομένης ὑγρό-
τητος ὑπ' αὐτοῦ πρὸς τὸν ἥλιον. διὰ δὲ τὸ ὑπολείπεσθαι
βραδύτατα τῷ χρόνῳ διὰ πλείστου χρόνου φαίνεσθαι τῶν 5
ἄλλων ἄστρον, ὡς ὅταν ἐκ ταύτου φανῇ ὑπολειμμένον
ὄλον τὸν ἑαυτοῦ κύκλον· ὑπολείπεσθαι δ' αὐτὸν καὶ πρὸς
ἄρκτον καὶ πρὸς νότον. ἐν μὲν οὖν τῷ μεταξὺ τόπῳ τῶν
τροπικῶν οὐχ ἔλκειν τὸ ὕδωρ πρὸς ἑαυτὸν διὰ τὸ κεκαῦσθαι
ὑπὸ τῆς τοῦ ἡλίου φορᾶς· πρὸς δὲ νότον ὅταν φέρεται, δα- 10
ψίλειαν μὲν ἔχειν τῆς τοιαύτης νοτίδος, ἀλλὰ διὰ τὸ μι-
κρὸν εἶναι τὸ ὑπὲρ τῆς γῆς τμήμα τοῦ κύκλου, τὸ δὲ κάτω
πολλαπλάσιον, οὐ δύνασθαι τὴν ὄψιν τῶν ἀνθρώπων φέρε-

25 λεγομένου H N || 26 παρὰ τῶν] παρ' M X H N || 30 τινες καλουμένων Πυθα-
γορείων] τινες καὶ καλουμένων Πυθαγορείων E X: τινες καὶ τῶν καλουμένων
Πυθαγορείων Ol Pl: καλουμένων Πυθαγορείων τινὲς H N || 31 εἶναι αὐτὸν X ||
ἀστέρων] Pl: ἄστρον E X || 34 πολλοὺς J₁ || ἐκλείπει (post κ rasura unius litt.)
J || φάσεις] (-σεις ex corr. J₁) || 35 φαίνεσθαι] Ol Pl: φαίνεται E X || 36 Ἰππο-
κράτην] Pl: τὸν Ἰπποκράτην X Ol Pp || 343 a 1 γε] τε X || 5 βραδύτατα τῷ
Alia Pel: βαρυτάτω E₁: βαρύτατα corr. E₁: βραδύτατα corr. E_{res.}: βραδύτητα
τῷ AlW: βραδυτάτω Ol Pc || 6 ὅταν ἐκ ταύτου φανῇ post ὄλον (7) coll. M ||
ὑπολειμμένον] Al: ὑπολειμμένος X_{res.} F Ol Pp || 9 αὐτὸν H: αὐτὸν J M X N
|| κεκαῦσθαι] διακεκαῦσθαι J || 10 τοῦ om. E || δαψίλειαν J₁ || 11 ἔχειν ex ἔχει corr. E₁
|| 12 ὑπὲρ τῆς γῆς τμήμα] ὑπὲρ τῆς γῆς in ras. 3 vel 4 litt., τμήμα supra add. E₁:
ὑπὲρ γῆς τμήμα M: ὑπὲρ τὴν γῆν τμήμα Ap: ὑπὲρ γῆν τμήμα Pl: ἄνω E₁ (?) Ald.

- σθαι κλωμένην πρὸς τὸν ἥλιον οὔτε τῷ τροπικῷ τόπῳ πλησιά-
 15 ζοντος οὐτ' ἐπὶ θεριναῖς τροπαῖς ὄντος τοῦ ἡλίου· διόπερ ἐν
 τούτοις μὲν τοῖς τόποις οὐ γίγνεσθαι κομήτην αὐτόν· ὅταν
 δὲ πρὸς βορέαν ὑπολειφθεὶς τύχη, λαμβάνειν κόμην διὰ
 τὸ μεγάλην εἶναι τὴν περιφέρειαν τὴν ἀνωθεν τοῦ ὀρίζοντος,
 τὸ δὲ κάτω μέρος τοῦ κύκλου μικρόν· ῥαδίως γὰρ τὴν ὄψιν
 20 τῶν ἀνθρώπων ἀφικνεῖσθαι τότε πρὸς τὸν ἥλιον. πᾶσιν δὲ
 τούτοις τὰ μὲν κοινῇ συμπίπτει λέγειν ἀδύνατα, τὰ δὲ
 χωρὶς. πρῶτον μὲν οὖν τοῖς λέγουσιν ὅτι τῶν πλανωμένων
 ἐστὶν εἰς ἀστέρων ὁ κομήτης· οἱ γὰρ πλανώμενοι πάντες ἐν
 τῷ κύκλῳ ὑπολείπονται τῷ τῶν ζωδίων, κομῆται δὲ πολ-
 25 λοὶ ἑωραμένοι εἰσὶν ἔξω τοῦ κύκλου. εἴτα καὶ πλείους ἐνὸς
 ἅμα γεγέννηται πολλάκις. πρὸς δὲ τούτοις, εἰ διὰ τὴν ἀνά-
 κλασιν τὴν κόμην ἴσχουσι, καθάπερ φησὶν Αἰσχύλος καὶ
 Ἱπποκράτης, ἔδει ποτὲ φαίνεσθαι καὶ ἄνευ κόμης τὸν ἀστέρα
 τοῦτον, ἐπειδήπερ ὑπολείπεται μὲν καὶ εἰς ἄλλους τόπους,
 30 τὴν δὲ κόμην ἴσχει οὐ πανταχοῦ· νῦν δ' οὐδεὶς ὥπται παρὰ
 τοὺς πέντε ἀστέρας· οὗτοι δὲ πολλάκις ἅμα πάντες μετέωροι
 φαίνονται ὑπὲρ τοῦ ὀρίζοντος. καὶ φανερῶν δὲ ὄντων αὐτῶν
 ἀπάντων καὶ μὴ φαινομένων πάντων, ἀλλ' ἐνίων ὄντων
 πρὸς τῷ ἡλίῳ, οὐδὲν ἥττον κομῆται φαίνονται γιγνόμενοι
 35 πολλάκις. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τοῦτο ἀληθές, ὥς ἐν τῷ πρὸς
 ἄρκτον τόπῳ γίγνεται κομήτης μόνον, ἅμα καὶ τοῦ ἡλίου

τόπῳ

14 τροπικῷ τόπῳ] νότῳ E₁ H_{corr.}: τροπικῷ οὔτε τῷ νότῳ E_{rec.}: τροπικῷ οὔτε νοτίῳ

τῷ νότῳ X: τροπικῷ F: νοτίῳ τόπῳ P1: (νοτίου μέρους Ap) || 15 θεριναῖς] χειμεριναῖς ci. Th. || 16 οὐ] οὐδὲ E X || 17 λαμβάνει F₁ Ald. || 18 τὸ] (-o in ras. 2 vel 3 litt. E) || 19 κύκλου] ἡλίου F₁ || 21 κοινὰ X || συμπίπτει] AIWA Ap Olp P1: συμπίπτειν E_{corr.} m. 1 N Alii || τὰ (post ἀδύνατα) om. E₁ || δὲ] Op: δὲ καὶ E X Alp Ol P1p || 22 οὖν om. F || 24 τῷ (post ὑπολείπονται)] PIV: om. Ol PIM Id. || 25 ἑωραμένοι] PIV: ὠμένοι E X PIM || κύκλου] (κύκλ- in ras. F₁) || 26 γεγέννηται ex γεγέννηται corr. F₁: (post ἐ in J ras. 3 litt.) || 27 τὴν κόμ- in ras. J₁ || -ην ἔχουσι καθά- marg. J₁ || ἴσχουσι] PIM: ἔχουσι J F_{corr.} m. 1 M X H N PIV Pp || 28 κόμης] τῆς κόμης Ald. || 32 ὄντων αὐτῶν] Ol PIV: αὐτῶν ὄντων E X: ὄντων PIM || 33 typosetae incuria om. Id. || πάντων] P1: ἀπάντων E F₁ || 34-35 γιγνόμενοι πολλάκις] P1: πολλάκις γινόμενοι M X H N || 35 ὥς] Al: ὅτι E X Ol P1 || 36 κομήτης] ὁ κομήτης E_{corr.} X || ἅμα] AlA: ἀλλὰ E X F_{corr.} m. 1 H_{corr.} m. 1 Alii W ApI P1: om. ApWA

ὄντος περὶ θερινὰς τροπὰς· ὃ τε γὰρ μέγας κομήτης ὁ γε- 343b
 νόμενος περὶ τὸν ἐν Ἀχαΐᾳ σεισμόν καὶ τὴν τοῦ κύματος
 ἔφοδον ἀπὸ δυσμῶν τῶν ἰσημερινῶν ἀνέσχεν, καὶ πρὸς νότον
 ἤδη πολλοὶ γεγόνασιν. ἐπὶ δ' ἄρχοντος Ἀθήνησιν Εὐκλέους
 τοῦ Μόλωνος ἐγένετο κομήτης ἀστήρ πρὸς ἄρκτον μηνὸς Γα- 5
 μηλιῶνος περὶ τροπὰς ὄντος τοῦ ἡλίου χειμερινάς· καίτοι
 τοσοῦτον ἀνακλασθῆναι καὶ αὐτοὶ τῶν ἀδυνάτων εἶναί φασι.
 κοινὸν δὲ καὶ τούτοις καὶ τοῖς τὴν σύναψιν λέγουσιν πρῶτον
 μὲν ὅτι καὶ τῶν ἀπλανῶν λαμβάνουσι κόμην τινές. καὶ
 τοῦτ' οὐ μόνον Αἰγυπτίοις πιστεῦσαι δεῖ, καίτοι κάκεῖνοί φα- 10
 σιν, ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς ἐφεωράκαμεν· τῶν γὰρ ἐν τῷ ἰσχύῳ
 τοῦ κυνὸς ἀστήρ τις ἔσχε κόμην, ἀμαυρὰν μέντοι· ἀτενίζουσιν
 μὲν γὰρ εἰς αὐτὸν ἀμυδρὸν ἐγίγνετο τὸ φέγγος, παραβλέ-
 πουσι δ' ἡρέμα τὴν ὄψιν πλέον. πρὸς δὲ τούτοις ἅπαντες οἱ
 καθ' ἡμᾶς ὠμμένοι ἄνευ δύσεως ἠφανίσθησαν ἐν τῷ ὑπὲρ τοῦ 15
 ὀρίζοντος τόπῳ ἀπομαρανθέντες κατὰ μικρὸν οὕτως, ὥστε
 μήτε ἑνὸς ἀστέρος ὑπολειφθῆναι σῶμα μήτε πλειόνων, ἐπεὶ
 καὶ ὁ μέγας ἀστήρ περὶ οὗ πρότερον ἐμνήσθημεν ἐφάνη μὲν
 χειμῶνος ἐν πάγοις καὶ αἰθρίαις ἀφ' ἐσπέρας, ἐπὶ Ἀστέιου
 ἄρχοντος, καὶ τῇ μὲν πρώτῃ οὐκ ὤφθη ὡς προδεδικώς τοῦ 20
 ἡλίου, τῇ δ' ὑστεραίᾳ ὤφθη· ὅσον ἐνδέχεται γὰρ ἐλάχιστον
 ὑπελείφθη, καὶ εὐθὺς ἔδυν· τὸ δὲ φέγγος ἀπέτεινε μέχρι τοῦ
 τρίτου μέρους τοῦ οὐρανοῦ οἷον ἄλμα· διὸ καὶ ἐκλήθη ὁδός.
 ἐπανήλθε δὲ μέχρι τῆς ζώνης τοῦ Ὠρίωνος, καὶ ἐνταυθοῖ

343 b 3 τῶν] Ap Plp: om. E B || ἀνίσχε B || 4 ἥδη ex δὴ corr. N₁ || πολλὰ
 N || ἐπὶ ex ἐπεὶ corr. E₁ || εὐκλέους] F_{var.} Olp Pl (-κ- in ras. E₁): εὐκλεοῦς
 A_{corr.} m. 1 H N_{corr.} B AcIA: εὐκλεός J: εὐκλέος F₁: εὐκλεῆς AcW || 5 μόλωνος]
 OIV: ex μόνωνος corr. J₁: σόλωνος B AcWA: μέλωνος παιδὸς AcI: μήλωνος
 OIG PlV: μήλωνος τοῦ μετὰ διότιμον PlM || γαμηλιῶνος] (post α in E ras.
 unius litt.) || 7 εἶνα] Ap Plp: om. E B || 8 καὶ τοῖς supra add. E₁ || τῇ] Al
 Pl: om. E Ol || 9 κομήτην A₁ || 11 ἔφη ἐωράκαμεν E₁ || 13 μὲν om. E₁ A ||
 ἀμυδρὸς vel ἀμυδρῶς E₁ || τὸ om. E₁ || περιβλέπουσιν N || 16 μῆζόν N: τὸ μικρὸν
 A || 17 μήτε (1)] μὴ τοῦ E || 19 αἰθρίας F₁ Pl || ἀφ'] ἐφ' A H N || ἀστίου J M
 A H N₁ E (post ι ras. unius litt.) Pl: ἀστίου B: ἀετίου F_{var.}: ἀρισταίου F₁:
 ἀριστίου N_{rec.} || 20 προδεδικώς N₁: προδεδηκώς N_{corr.}: προβεβηκώς F_{var.} || 21
 ὑστερέα J || γὰρ] καὶ γὰρ E (supra add.) B M A H N Pl || 22 ὑπελείφθει
 J || ἀπέτεινε] (ε ultima in ras. E_{rec.}) || 23 ἄμμα E₁ F₁: ἄμα J || 24 τοῦ Ὠρίωνος
 τῆς ζώνης N || ἐνταῦθα E B Ap Pl

- 25 διελύθη. καίτοι Δημόκριτός γε προσπεφιλονέκηκεν τῇ δόξῃ
τῇ αὐτοῦ· φησὶ γὰρ ὥφθαι διαλυομένων τῶν κομητῶν ἀστέ-
ρας τινάς. τοῦτο δὲ οὐχ ὅτ᾽ ἐμὲν ἔδει γίγνεσθαι ὅτ᾽ ἐμὲ οὐ,
ἀλλ' αἰεὶ. πρὸς δὲ τούτοις καὶ οἱ Αἰγύπτιοί φασι καὶ τῶν
πλανήτων καὶ πρὸς αὐτοὺς καὶ πρὸς τοὺς ἀπλανεῖς γίγνεσθαι
30 συνόδους, καὶ αὐτοὶ ἐωράκαμεν τὸν ἀστέρα τὸν τοῦ Διὸς τῶν
ἐν τοῖς διδύμοις συνελθόντα τινὶ ἤδη καὶ ἀφανίσαντα,
ἀλλ' οὐ κομήτην γενόμενον. ἔτι δὲ καὶ ἐκ τοῦ λόγου φα-
νερόν· οἱ γὰρ ἀστέρες κἂν εἰ μείζους καὶ ἐλάττους φαίνονται,
ἀλλ' ὅμως ἀδιαίρετοί γε καθ' ἑαυτοὺς εἶναι δοκοῦσιν. ὥσπερ
35 οὖν καὶ εἰ ἦσαν ἀδιαίρετοι, ἀψάμενοι οὐδὲν ἂν ἐποίησαν μέ-
γεθος μείζον, οὕτως καὶ ἐπειδὴ οὐκ εἰσὶν μὲν φαίνονται δὲ
344a ἀδιαίρετοι, καὶ συνελθόντες οὐδὲν φανοῦνται μείζους τὸ μέ-
γεθος ὄντες. ὅτι μὲν οὖν αἱ λεγόμεναι περὶ αὐτῶν αἰτίαι
ψευδεῖς οὔσαι τυγχάνουσιν, εἰ μὴ διὰ πλείονων, ἀλλὰ καὶ
διὰ τούτων ἰκανῶς δῆλόν ἐστιν.
- 5 ἐπεὶ δὲ περὶ τῶν ἀφανῶν τῇ αἰσθήσει νομίζομεν ἰκα- 7
νῶς ἀποδεδεῖχθαι κατὰ τὸν λόγον, ἐὰν εἰς τὸ δυνατόν ἀνα-
γάγωμεν, ἔκ τε τῶν νῦν φαινομένων ὑπολάβοι τις ἂν ὧδε
περὶ τούτων μάλιστα συμβαίνειν· ὑπόκειται γὰρ ἡμῖν τοῦ
κόσμου τοῦ περὶ τὴν γῆν, ὅσον ὑπὸ τὴν ἐγκύκλιόν ἐστιν φο-
10 ράν, εἶναι τὸ πρῶτον μέρος ἀναθυμίαςιν ξηρὰν καὶ θερμὴν·
αὕτη δὲ αὕτη τε καὶ τοῦ συνεχοῦς ὑπ' αὐτὴν ἀέρος ἐπὶ πολὺ
συμπεριάγεται περὶ τὴν γῆν ὑπὸ τῆς φορᾶς καὶ τῆς κινή-

25 προσπεφιλονέκηκεν E₁: προσπεφιλονέκηκεν J: προσπεφιλονεϊκῶς F || 26 γὰρ om. F || τῶν om. B || ἀστέρας] καὶ ἀστέρας F₁ Ald. || 28 δὲ om. E || οἱ om. F || 30 συνόδους (συνο- supra add. N) || ἑαυτοὶ B || τὸν ἀστέρα τὸν τοῦ διὸς τὸν J F₁ (ut videtur) N: τὸν τοῦ διὸς ἀστέρα τὸν Ald. || 31 δυσμοῖς J || συνελθόντα] Ap: ἀπελθόντα N₁: ὑπελθόντα N_{var.} cet. Pl || τινὶ PIV: τινὰ E₁: τινὶ δις E_{corr.} m.₁ (dis in ras.) A: om. PlM || 32 γινόμενον N || καὶ om. B || 33 κἂν] καὶ N || εἰ om. F || καὶ Pl: κἂν F || φαίνονται Pl: φαίνονται E_{corr.} m.₁ B M A_{corr.} m.₁ F H (ut videtur) || 34 ἀδιαίρετοί γε] ἀδιετοί E₁ || 36 μείζον om. Id. || οὕτω J F M A H N Pl || 344 a 3 εἰ] κἂν εἰ E_{rec.} B: καὶ εἰ F || 6 δυνατόν] ἀδύνατον E_{var.} || ἀνάγωμεν H N || 7 τε om. H N₁ || φαινομένων] Ap Olp Plp: λεγομένων E B || 8 συμβαίνειν ex συμβαίνει corr. E₁ || 9 τοῦ περὶ] τὸ ὑπὲρ E₁ B || ἔσται F₁ N || 11 δὲ αὕτη τε] δὲ F_{corr.} m.₁: τὲ B || τοῦ] τὸ E₁ || ἐπὶ] ἔτι B: τὸ in ras. F₁ || 12 φορᾶς] A (?) Pl: σφαίρας J F M A H N

σεως τῆς κύκλῳ· φερομένη δὲ καὶ κινουμένη τοῦτον τὸν τρύ-
πον, ἣ ἂν τύχῃ εὐκρατος οὕσα, πολλάκις ἐκπυροῦται· διό
φαμεν γίγνεσθαι καὶ τὰς τῶν σποράδων ἀστέρων διαδρομάς. 15
ὅταν οὖν εἰς τὴν τοιαύτην πύκνωσιν ἐμπέσῃ διὰ τὴν ἄνω-
θεν κίνησιν ἀρχὴ πυρώδης, μήτε οὕτω πολλὴ λίαν ὥστε τα-
χὺ καὶ ἐπὶ πολὺ ἐκκαίειν, μήθ' οὕτως ἀσθενὴς ὥστε ἀποσβε-
σθῆναι ταχύ, ἀλλὰ πλείων καὶ ἐπὶ πολὺ, ἅμα δὲ κάτω-
θεν συμπύπτῃ ἀναβαίνειν εὐκρατον ἀναθυμιάσιν, ἀστὴρ τοῦτο 20
γίγνεται κομήτης, ὅπως ἂν τὸ ἀναθυμιάμενον τύχῃ ἐσχη-
ματισμένον· ἐὰν μὲν γὰρ πάντῃ ὁμοίως, κομήτης, ἐὰν δ'
ἐπὶ μῆκος, καλεῖται πωγωνίας. ὥσπερ δὲ ἡ τοιαύτη φορὰ
ἀστέρος φορὰ δοκεῖ εἶναι, οὕτως καὶ ἡ μονὴ ἡ ὁμοία ἀστέρος
μονὴ δοκεῖ εἶναι· παραπλήσιον γὰρ τὸ γιγνόμενον οἶον εἶ 25
τις εἰς ἀχύρων θημῶνα καὶ πλήθος ὥσειε δαλὸν ἢ πυρὸς
ἀρχὴν ἐμβάλοι μικράν· φαίνεται γὰρ ὁμοία καὶ ἡ τῶν
ἀστέρων διαδρομὴ τοῦτω· ταχὺ γὰρ διὰ τὴν εὐφυΐαν τοῦ
ὑπεκκαύματος διαδίδωσιν ἐπὶ μῆκος. εἰ δὲ τοῦτο μένειε
καὶ μὴ καταμαρανθεῖ διελθόν, ἣ μάλιστα ἐπύκνωσε τὸ 30
ὑπέκκαυμα, γένοιτ' ἂν ἀρχὴ τῆς φορᾶς ἡ τελευτὴ τῆς
διαδρομῆς. τοιοῦτον δὲ κομήτης ἐστὶν ἀστὴρ, ὥσπερ διαδρομὴ
ἀστέρος, ἔχων ἐν ἑαυτῷ πέρασ καὶ ἀρχήν. ὅταν μὲν οὖν ἐν
αὐτῷ τῷ κάτω τόπῳ ἡ ἀρχὴ τῆς συστάσεως ἦ, καθ' ἑαυ-

13 post φερομένη in E ras. unius litt. || 14 εὐκρατος (ut videtur) N₁ || 16 τὴν (post eis) ApWA Ol Pl: om. E X³ F ApI || τὴν (post διὰ) PIV Pp: τὴν τῶν E X³ F N_{rec}. PIM || 17 πολλῇ Pl: πωπολλῇ E₁: πολὺ X³ N: om. Ol || 18 καὶ ex καὶ μὴ corr. F₁ || ἐκκαίει E X³ || 19 καὶ ἐπὶ πολὺ del. Th. || 20 συμπύπτει J F X₁ H N E_{corr.} m.1 Ol PIV: συμπύπτειν PIM || ἀναβαίνειν εὐκρατον marg. E_{rec.}: (εν- in ras. F₁) || τοῦτο post κομήτης (21) coll. F || 22 μὲν supra add. N₁ || ἐὰν (2) ἂν M₁ X₁ H N: τὴν Pl || 23 δὲ om. X³ || 24 φορὰ Ol: om. E X³ Pl || οὕτω J M₁ X₁ H N Ol Pl || ἡ ὁμοία om. Ald.: ὁμοία Th. || 25 μονὴ δοκεῖ OIV Pl: δοκεῖ μονὴ F OIG Ald.: μονῇ δοκεῖ ci. Th. || 27 ἀρχὴν om. E₁ || ἐμβάλλοι F: ἐμβάλοι N || 28 ἀστέρων Pl: ἀστρων E X³ || 29 μένειε OIV PIM: μένειεν J X_{corr.} m.1: μῆνειεν X₁: μένοιε N: διαμένειε E X³: μένοιε PIV: μένει εἰ OIG || 31 ἀρχὴ) ἡ ἀρχὴ M₁ X₁ || φορᾶς] φορᾶς τοῦ κομήτου E_{rec.} F₁ || τελευτῇ] τελευταία F₁: τελευτὴ ἀρχὴ E₁: δὲ τελευτὴ ἀρχὴ X³ || 32 διαδρομῆς τοιοῦτον] (-s in ras. E₁): διαδρομῆς τοῦ διατσοῦτος τοιοῦτος καὶ F₁: διαδρομῆς τοιοῦτος καὶ Ald. || post διαδρομῆ in E ras. unius litt. || 33 αὐτῷ H: αὐτῷ M₁ X₁ F N: αὐτῷ J || δε N || 34 αὐτῷ] ἑαυτῷ E₁ || ἦ] εἴη F

- 35 τὸν φαίνεται κομήτης· ὅταν δ' ὑπὸ τῶν ἄστρον τινός, ἢ τῶν
 ἀπλανῶν ἢ τῶν πλανήτων, ὑπὸ τῆς κινήσεως συνιστῆται ἢ
 344b ἀναθυμίασις, τότε κομήτης γίγνεται τούτων τις· οὐ γὰρ πρὸς
 αὐτοῖς ἢ κόμη γίγνεται τοῖς ἄστροις, ἀλλ' ὥσπερ αἱ ἄλλω
 περὶ τὸν ἥλιον φαίνονται καὶ τὴν σελήνην παρακολουθοῦ-
 σαι, καίπερ μεθισταμένων, ὅταν οὕτως ἢ πεπυκνωμένος
 5 ὁ ἀήρ ὥστε τοῦτο γίγνεσθαι τὸ πάθος ὑπὸ τὴν τοῦ ἡλίου πο-
 ρείαν, οὕτω καὶ ἡ κόμη τοῖς ἄστροις οἶον ἄλως ἐστίν· πλὴν ἡ
 μὲν γίγνεται δι' ἀνάκλασιν τοιαύτη τὴν χρῶαν, ἐκεῖ δ' ἐπ'
 αὐτῶν τὸ χρῶμα φαινόμενόν ἐστιν. ὅταν μὲν οὖν κατ' ἀστέρα
 γένηται ἡ τοιαύτη σύγκρισις, τὴν αὐτὴν ἀνάγκη φαίνεσθαι
 10 φορὰν κινούμενον τὸν κομήτην ἥνπερ φέρεται ὁ ἀστήρ· ὅταν
 δὲ συστήῃ καθ' αὐτόν, τότε ὑπολειπόμενοι φαίνονται. τοιαύτη
 γὰρ ἡ φορὰ τοῦ κόσμου τοῦ περὶ τὴν γῆν. τοῦτο γὰρ μάλιστα
 μηνύει μὴ εἶναι ἀνάκλασιν τινα τὸν κομήτην, ὥς ἄλλω ἐν
 ὑπεκκαύματι καθαρῶ πρὸς αὐτὸν τὸν ἀστέρα γιγνομένην,
 15 καὶ μὴ ὥς λέγουσιν οἱ περὶ Ἰπποκράτην, πρὸς τὸν ἥλιον,
 ὅτι καὶ καθ' αὐτὸν γίγνεται κομήτης πολλάκις καὶ πλεονά-
 κισ ἢ περὶ τῶν ὠρισμένων τινὰς ἀστέρων. περὶ μὲν οὖν τῆς
 ἄλλω τὴν αἰτίαν ὕστερον ἐροῦμεν· περὶ δὲ τοῦ πυρώδη τὴν σύ-
 στασιν αὐτῶν εἶναι τεκμήριον χρὴ νομίζειν ὅτι σημαίνουσι
 20 γιγνόμενοι πλείους πνεύματα καὶ αὐχμούς· δῆλον γὰρ
 ὅτι γίγνονται διὰ τὸ πολλὴν εἶναι τὴν τοιαύτην ἔκκρισιν,
 ὥστε ξηρότερον ἀναγκαῖον εἶναι τὸν ἀέρα, καὶ διακρίνεσθαι

35 κομήτης] ὁ κομήτης Id. || ἄστρον] ἄστρον γιγνόμενος E_{rec.} B || 36 πλανη-
 τῶν ἢ τῶν ἀπλανῶν Ald. || συνίσταται E_{corr.} m.1 B M A H N || ἢ om. E ||
 344 b 2 ἄλως F B || 3 φαίνεται καὶ τὴν σελήνην A₁: καὶ σελήνην φαίνονται Ald.
 || 4 μεθισταμένων Ol Pl: μεθισταμένων τῶν ἄστρον F Ald. || 6 οὕτως B || 9
 φαίνεσθαι PlV: φέρεσθαι M A H N B PIM Pp || 10 ἥπερ M A H N₁ ||
 φαίνεται N || 11 καθ' αὐτόν συστήῃ M A H N || φαίνεται H_{rec.} || 13 ὥς ἄλλω (-λ- in
 ras. E₁) N_{rec.}: ὥς ἄλλω J: ὥς ἄλως M A H_{corr.} Pl: ὥς ἄλλω B: eis ἄλλω N₁:
 ὥσπερ ἢ ἄλλω marg. N_{rec.}: ὥς τὴν ἄλως F₁: ὥς τὴν ἄλλω F_{corr.} m.1: ὥσπερ τὴν
 ἄλλω Ol || 14 πρὸς] eis N₁ || γιγνομένην] F_{var.} Pl PlV: γινόμενον F₁ M A:
 γινόμενη PIM || 15 μὴ] μὴ εἶναι Ald. || ἱπποκράτη B || 16 καὶ (post ὅτι) om.
 F || κατ' αὐτοῦ E₁: κατ' αὐτοὺς B || πολλάκις καὶ Pl: om. E: καὶ πολλάκις
 καὶ M A H N Pl || 19 χρὴ] κου F₁ || 20 πλείους] Ap Plp: πλείω B: οἱ πλείους
 Cas. || 21 ἔκκρισιν ex ἔκρεισιν corr. E₁: ἔκκρησιν J

καὶ διαλύεσθαι τὸ διατμίζον ὑγρὸν ὑπὸ τοῦ πλήθους τῆς
 θερμῆς ἀναθυμιάσεως, ὥστε μὴ συνίστασθαι ῥαδίως εἰς ὕδωρ.
 σαφέστερον δ' ἐροῦμεν καὶ περὶ τούτου τοῦ πάθους, ὅταν καὶ 25
 περὶ πνευμάτων λέγειν ἦ καιρός. ὅταν μὲν οὖν πυκνοὶ καὶ
 πλείους φαίνωνται, καθάπερ λέγομεν, ξηροὶ καὶ πνευμα-
 τώδεις γίνονται οἱ ἐνιαυτοὶ ἐπιδήλως· ὅταν δὲ σπανιώτεροι
 καὶ ἀμαυρότεροι τὸ μέγεθος, ὁμοίως μὲν οὐ γίγνεται τὸ τοιοῦ-
 τον, οὐ μὴν ἀλλ' ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ γίγνεται τις ὑπερβολὴ 30
 πνεύματος ἢ κατὰ χρόνον ἢ κατὰ μέγεθος, ἐπεὶ καὶ ὅτε ὁ
 ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς ἔπεσε λίθος ἐκ τοῦ ἀέρος, ὑπὸ πνεύματος
 ἀρθεὶς ἐξέπεσε μεθ' ἡμέραν· ἔτυχε δὲ καὶ τότε κομήτης
 ἀστήρ γενόμενος ἀφ' ἐσπέρας. καὶ περὶ τὸν μέγαν ἀστέρα
 τὸν κομήτην ξηρὸς ἦν ὁ χειμὼν καὶ βόρειος, καὶ τὸ κύμα 35
 δι' ἐναντίωσιν ἐγένετο πνευμάτων· ἐν μὲν γὰρ τῷ κόλπῳ
 βορέας κατείχεν, ἔξω δὲ νότος ἔπνευσε μέγας. ἔτι δ' ἐπ' 345a
 ἄρχοντος Νικομάχου ἐγένετο ὀλίγας ἡμέρας κομήτης
 περὶ τὸν ἰσημερινὸν κύκλον, οὐκ ἀφ' ἐσπέρας ποιησάμενος
 τὴν ἀνατολήν, ἐφ' ᾧ τὸ περὶ Κόρινθον πνεῦμα γενέσθαι
 συνέπεσεν. τοῦ δὲ μὴ γίγνεσθαι πολλοὺς μηδὲ πολλάκις 5
 κομήτας, καὶ μᾶλλον ἐκτὸς τῶν τροπικῶν ἢ ἐντὸς, αἷτιος
 ἢ τοῦ ἡλίου καὶ ἢ τῶν ἀστέρων κίνησις, οὐ μόνον ἐκκρίνουσα
 τὸ θερμόν, ἀλλὰ καὶ διακρίνουσα τὸ συνιστάμενον. μάλιστα
 δ' αἷτιον ὅτι τὸ πλεῖστον εἰς τὴν τοῦ γάλακτος ἀθροίζεται
 χώραν.

10

25 καὶ (post ἐροῦμεν) supra add. F₁ || 27 φαίνονται J || λέγωμεν A N₁ || 29
 ἀμαυρότεροι ex μαυρώτεροι (ut videtur) corr. E₁: ἀμαυρώτεροι J || οὐ οὖν M
 || γίνονται Ald. || τὸ (post γίγνεται) om. F || 31 μέγεθος] μέγεθος οὐ μὴν ἀλλ'
 ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ γίνετ N₁ || ὁ in ras. E₁: supra add. F₁ || 32 ποταμοῖς ex
 ποταμός corr. F₁ || πνευμάτων N || 33 ἔπεσε E₁ M: ἐξέπεσε δὲ F_{teo}. || μεθ'] μέγεθ'
 (ut videtur) E₁ || 34 γιγνόμενος M || ἀστέρα ex ἀστέραν corr. E₁ || 35 βόριος
 J || 36 ἐγένετο] Ap: ἐγίγνετο E M || 345 a 1-2 βορέας — νικομάχου ἐγένετο
 marg. F₁ || 1 νότος] (-s in ras. 2 vel 3 litt. E₁) || ἔπνει ci. Th. || 2 ἐγένετο
 νικομάχου E₁: ἐγένετο νικομάχου ἀθήνησιν E_{teo}. M (Ap) || 6-7 αἷτιος ἢ αἷτιος ἢ
 τε E M Pl: αἷτία ἢ J corr. m. 1 F M A H N: αἷτια J₁: αἷτία ἢ τε (ut videtur)
 Ap: γίνεταί αἷτιος ἢ τε Ald. || 7 ἀστέρων] Ap: ἀστρων E_{corr}. m. 1 M Pl || 8
 θερμόν] θερ E₁

- ὅπως δὲ καὶ διὰ τίν' αἰτίαν γίγνεται καὶ τί ἐστὶ τὸ 8
γάλα, λέγωμεν ἤδη. προδιέλθωμεν δὲ καὶ περὶ τούτου τὰ
παρὰ τῶν ἄλλων εἰρημένα πρῶτον. τῶν μὲν οὖν καλουμένων
Πυθαγορείων φασὶ τινες ὁδὸν εἶναι ταύτην οἱ μὲν τῶν ἐκπε-
15 σόντων τινὸς ἀστέρων, κατὰ τὴν λεγομένην ἐπὶ Φαέθοντος
φθοράν, οἱ δὲ τὸν ἥλιον τοῦτον τὸν κύκλον φέρεσθαι ποτέ
φασιν· οἷον οὖν διακεκαῦσθαι τὸν τόπον τοῦτον ἢ τι τοιοῦτον
ἄλλο πεπονθέναι πάθος ὑπὸ τῆς φορᾶς αὐτῶν. ἄτοπον δὲ τὸ
μὴ συννοεῖν ὅτι εἴπερ τοῦτ' ἦν τὸ αἴτιον, ἔδει καὶ τὸν τῶν
20 ζωδίων κύκλον οὕτως ἔχειν, καὶ μᾶλλον ἢ τὸν τοῦ γάλα-
κτος· ἅπαντα γὰρ ἐν αὐτῷ φέρεται τὰ πλανώμενα καὶ
οὐχ ὁ ἥλιος μόνος. δῆλος δ' ἡμῖν ἅπας ὁ κύκλος· αἰεὶ γὰρ
αὐτοῦ φανερόν ἡμικύκλιον τῆς νυκτός. ἀλλὰ πεπονθῶς οὐδὲν
φαίνεται τοιοῦτον, πλὴν εἴ τι συνάπτει μόριον αὐτοῦ πρὸς τὸν
25 τοῦ γάλακτος κύκλον. οἱ δὲ περὶ Ἀναξαγόραν καὶ Δημό-
κριτον φῶς εἶναι τὸ γάλα λέγουσιν ἀστρων τινῶν· τὸν γὰρ
ἥλιον ὑπὸ τὴν γῆν φερόμενον οὐχ ὁρᾶν ἔνια τῶν ἀστρων. ὅσα
μὲν οὖν περιορᾶται ὑπ' αὐτοῦ, τούτων μὲν οὐ φαίνεσθαι τὸ φῶς
(κωλυέσθαι γὰρ ὑπὸ τῶν τοῦ ἡλίου ἀκτίνων)· ὅσοις δ' ἀντι-
30 φράττει ἡ γῆ ὥστε μὴ ὁρᾶσθαι ὑπὸ τοῦ ἡλίου, τὸ τούτων οἰ-
κεῖον φῶς εἶναί φασι τὸ γάλα. φανερόν δ' ὅτι καὶ τοῦτ'
ἀδύνατον· τὸ μὲν γὰρ γάλα αἰεὶ τὸ αὐτὸ ἐν τοῖς αὐτοῖς
ἐστὶν ἀστροῖς (φαίνεται γὰρ μέγιστος ὢν κύκλος), ὑπὸ δὲ
τοῦ ἡλίου αἰεὶ ἕτερα τὰ οὐχ ὁρώμενα διὰ τὸ μὴ ἐν ταύ-
35 τῷ μένειν τόπῳ. ἔδει οὖν μεθισταμένου τοῦ ἡλίου μεθιστα-

12 περὶ in παρὰ mut. M₁ || 13 περὶ M₁ V₁ Ald.: ὑπὸ Ap || 14 μὲν] μὲν οὖν E || 15 ἀστέρων] Ap Ocl Plp: ἀστρων E B || 16 φθοράν] E_{corr.} m.1 Ap Pl: φοράν E₁ J F N: ὁδὸν Op || τὸν (post τοῦτον) in V eras. || κύκλῳ M V || 17 τὸν τόπον τοῦτον] Plv: τοῦτον τὸν τόπον J F M V: τοῦτον τὸν τρόπον H N: τὸν τόπον E B: τόπον PIM || 18 αὐτοῦ E_{corr.} m.1 M V F H N Pl || 20 ζωδίων in ζωδιακῶν mut. E₁ || ἡ τὸν τοῦ γάλακτος om. E₁ || 21 φαίνεται E || 22 αἰεὶ E B M V F H N || 23 ἡμικύκλιον] τὸ ἡμικύκλιον M Ald. || πεπονθὸς J N || 24 τις E₁ || αὐτοῦ om. N || τὸν om. B₁ || 25 καὶ] καὶ καὶ J || 31 φῶς φασιν εἶναι E B: εἶναι φῶς Pl || 32 αἰεὶ] (a- supra add. E₁) || 33 μέγιστος ὢν] Pl: μέγας E₁ B: μέγιστος E_{vnt.}: μέγιστος ὢν ὁ Oc: μέσον ὢν ὁ Ol: μέγιστος εἶναι Ald. || δὲ] τε B || 34 ὁρώμενα] ὁρώμενα καὶ γὰρ τὰ ὁρώμενα B || 35 μένειν] μένειν τὸν ἥλιον V H N

σθαι καὶ τὸ γάλα· νῦν δὲ οὐ φαίνεται τοῦτο γιγνόμενον. πρὸς
 δὲ τοῦτοις, εἰ καθάπερ δείκνυται νῦν ἐν τοῖς περὶ ἀστρο- 345b
 λογίαν θεωρήμασιν, τὸ τοῦ ἡλίου μέγεθος μείζον ἐστὶν
 ἢ τὸ τῆς γῆς καὶ τὸ διάστημα πολλαπλασίως μείζον
 τὸ τῶν ἄστρον πρὸς τὴν γῆν ἢ τὸ τοῦ ἡλίου, καθάπερ τὸ
 τοῦ ἡλίου πρὸς τὴν γῆν ἢ τὸ τῆς σελήνης, οὐκ ἂν πόρρω πον 5
 τῆς γῆς ὁ κῶνος ὁ ἀπὸ τοῦ ἡλίου συμβάλλοι τὰς ἀκτί-
 νας, οὐδ' ἂν ἡ σκιὰ πρὸς τοῖς ἄστροις εἴη τῆς γῆς, ἡ καλου-
 μένη νύξ· ἀλλ' ἀνάγκη πάντα τὸν ἥλιον τὰ ἄστρα περιορᾶν,
 καὶ μηδενὶ τὴν γῆν ἀντιφράττειν αὐτῶν. ἔτι δ' ἐστὶν τρίτη τις
 ὑπόληψις περὶ αὐτοῦ· λέγουσιν γάρ τινες ἀνάκλασιν εἶναι τὸ 10
 γάλα τῆς ἡμετέρας ὄψεως πρὸς τὸν ἥλιον, ὥσπερ καὶ τὸν
 ἀστέρα τὸν κομήτην. ἀδύνατον δὲ καὶ τοῦτο· εἰ μὲν γὰρ τό-
 τε ὁρῶν ἡρεμοίη καὶ τὸ ἔνοπτρον καὶ τὸ ὁρώμενον ἅπαν, ἐν
 τῷ αὐτῷ σημείῳ τοῦ ἐνόπτρου τὸ αὐτὸ φαίνοιτ' ἂν μέρος
 τῆς ἐμφάσεως· εἰ δὲ κινεῖτο τὸ ἔνοπτρον καὶ τὸ ὁρώμενον 15
 ἐν τῷ αὐτῷ μὲν ἀποστήματι πρὸς τὸ ὁρῶν καὶ ἡρεμοῦν, πρὸς
 ἄλληλα δὲ μήτε ἰσοταχῶς μηδ' ἐν τῷ αὐτῷ αἰεὶ διαστή-
 ματι, ἀδύνατον τὴν αὐτὴν ἔμφασιν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ εἶναι μέ-
 ρους τοῦ ἐνόπτρου. τὰ δ' ἐν τῷ τοῦ γάλακτος κύκλῳ φερό-
 μενα ἄστρα κινεῖται καὶ ὁ ἥλιος πρὸς ὃν ἡ ἀνάκλασις, με- 20
 νόντων ἡμῶν, καὶ ὁμοίως καὶ ἴσον πρὸς ἡμᾶς ἀπέχοντα,
 αὐτῶν δ' οὐκ ἴσον· ὅτε μὲν γὰρ μέσων νυκτῶν ὁ δελφὶς
 ἐπιτέλλει, ὅτε δὲ ἔωθεν, τὰ δὲ μόρια τοῦ γάλακτος τὰ
 αὐτὰ μένει ἐν ἐκάστῳ. καίτοι οὐκ ἔδει, εἰ ἦν ἔμφασις, ἀλλὰ
 μὴ ἐν αὐτοῖς τι ἦν τοῦτο τὸ πάθος τοῖς τόποις. ἔτι δὲ νύκτωρ 25
 ἐν ὕδατι καὶ τοῖς τοιοῦτοις ἐνόπτροις τὸ μὲν γάλα ἐμφαί-

345 b 1 νῦν] Ol: om. E Ξ H_{corr}. Pl || ἀστρολογίας H N || 2 τὸ] οὕτως ἔχει
 καὶ τό τε E Ξ Pl || 4 ἢ in ras. 3 litt. F₁ || 5 πρὸς τὴν γῆν] τῇ γῇ E₁ || πον]
 τοῦ Ξ || 6 τῆς] ἀπὸ τῆς E Ξ Pl || συμβάλλοι] N_{var.}: συμβάλλει N₁ || 8 ἀλλ' ex
 corr. J₁: supra add. N₁ || περιορᾶν E₁ || 13 ἅπαν om. E || 14 τὸ αὐτὸ] ἐν τῷ
 αὐτῷ Ξ₁ || 16 μὲν corr. F₁: μὲν F₁ (seq. rasura unius litt.): μένοι Ξ H Pl
 PIV: μένει N_{rec}. Ol PIM: μέντοι M || 17 μήτε] μὴ E Ξ Ac Pl || μὴδ'] Ac Pl:
 μὴτ' J M Ξ H N: μῆτε F || αἰεὶ Ξ || 18 αὐτὴν] αὐτὴν εἶναι N || 19 τῷ] τούτω
 E || 20 καὶ om. E₁ || 22 μέσον E || 23 ἀνατέλλει F || δὲ (ante μόρια) om. J₁: post
 μόρια add. J_{rec}. || 24 μένοι M Ξ H || 26 ἐν] (-ν in ras. 2 vel 3 litt. Ξ₁) ||
 τοῖς] PIV: om. E Ξ Ol PIM || γάλα] γάραλα E₁: γὰρ γάλα corr. E₁

νεται θεωροῦσι, τὸ δὲ τὴν ὕψιν ἀνακλᾶσθαι πρὸς τὸν ἥλιον
 πῶς δυνατόν; ὅτι μὲν οὖν οὔτε ὁδὸς τῶν πλανήτων οὐδενὸς οὔτε
 φῶς ἐστὶ τῶν μὴ ὁρωμένων ἄστρων οὔτ' ἀνάκλασις, ἐκ τούτων
 30 φανερόν. σχεδὸν δὲ ταῦτ' ἐστὶν μόνον τὰ μέχρι τοῦ νῦν παρα-
 δεδομένα παρὰ τῶν ἄλλων. ἡμεῖς δὲ λέγωμεν ἀναλαμβάνοντες
 τὴν ὑποκειμένην ἀρχὴν ἡμῖν. εἴρηται γὰρ πρότερον ὅτι τὸ
 ἔσχατον τοῦ λεγομένου ἀέρος δύναμιν ἔχει πυρός, ὥστε τῇ
 κινήσει διακρινόμενον τοῦ ἀέρος ἀποκρίνεσθαι τοιαύτην σύστα-
 35 σιν οἶαν καὶ τοὺς κομήτας ἀστέρας εἶναί φαμεν. τοιοῦτον δὴ
 δεῖ νοῆσαι γιγνόμενον ὅπερ ἐπ' ἐκείνων, ὅταν μὴ αὐτὴ
 346a καθ' αὐτὴν γένηται ἢ τοιαύτη ἔκκρισις, ἀλλ' ὑπὸ τινος τῶν
 ἄστρων ἢ τῶν ἐνδεδεμένων ἢ τῶν πλανωμένων· τότε γὰρ οὐ-
 τοι φαίνονται κομῆται διὰ τὸ παρακολουθεῖν αὐτῶν τῇ
 φορᾷ ὥσπερ τῷ ἡλίῳ τὴν τοιαύτην σύγκρισιν, ἀφ' ἧς διὰ
 5 τὴν ἀνάκλασιν τὴν ἄλλω φαίνεσθαι φαμεν, ὅταν οὕτω τύχη
 κεκραμένος ὁ ἀήρ. ὃ δὴ καθ' ἓνα συμβαίνει τῶν ἀστέρων,
 τοῦτο δεῖ λαβεῖν γιγνόμενον περὶ ὅλον τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν
 ἄνω φορὰν ἅπασαν· εὐλογον γάρ, εἴπερ ἡ ἐνὸς ἀστρου κίνησις,
 καὶ τὴν τῶν πάντων ποιεῖν τι τοιοῦτον καὶ ἐκριπίζειν ἀέρα
 9a τε καὶ διακρίνειν διὰ τὸ τοῦ κύκλου μέγεθος. <ἀνάγκη τοί-
 9b νυν τῶν αὐτῶν μεγίστων κύκλων μάλιστα τὴν μέλλουσαν τοῦ-
 9c το ποιήσῃν φορὰν . . . χρὴ γὰρ τοῦτο, ἵνα πολλὰ κίνησις ἢ
 9d διὰ τὸ μέγεθος γιγνομένη καὶ πλείονα τὴν ἑξαψιν ποιήσῃ.>
 10 καὶ πρὸς τούτοις ἔτι καθ' ὃν τόπον πυκνότατα καὶ πλείστα
 καὶ μέγιστα τυγχάνουσιν ὄντα τῶν ἄστρων. ὁ μὲν οὖν τῶν
 ζωδίων διὰ τὴν τοῦ ἡλίου φορὰν καὶ τὴν τῶν πλανητῶν

27 ἀντανακλᾶσθαι Ald. || 30 μόνον τὰ] μόνα τὰ F₁: τὰ γε E B || παραδι-
 δόμενα N || 31 λέγομεν E₁ M_{corr}. || 32 ἀρχὴν ἡμῖν marg. E_{rec}. || 33 λεγομένου]
 Oel Plp: om. E B Ap || 34 ἀποκρίνεσθαι] Pr: ἀποκρίνασθαι A: ἀποκρίνασθαι
 τὴν H N₁: ἀποκρίνεσθαι τὴν Ap Pl || 35 οἶους E₁ || δὲ B: δεῖ corr. A₁ || 36 δὴ
 corr. A₁ || γιγνόμενον Ol Pl: τὸ γιγνόμενον Cam. || 346 a 2 οἱτο] Pl: τοιοῦτοι
 E B || 6 δὲ Ald. || 8 ἡπερ E₁ || κίνησις] κίνησις ἀνάπτει Ald. || 9 ἀπάντων J F
 M A H N || ποιεῖ E || τοιοῦτο J M₁ A E B || ἀέρα — μέγεθος (9 a) om. J E
 B: (in voc. ἐκριπίζειν cadit Pl) || 9 a τε om. M A_{corr}. F H N || διὰ] ιὰ A₁ ||
 ἀνάγκη — ποιήσῃ (9 d) praebet Ol, omittunt codd. || 9 b αὐτῶν om. G || 10
 καὶ (ante πρὸς)] ἀέρα καὶ corr. F₁ || καὶ (ante πλείστα) om. B || 11 ὃ] δ τόπος
 corr. E₁ || τῶν] τὴν τῶν N || 12 ζωδίων] PIV: ζωδίων κύκλος F: ζωδίων τόπος PlM

διαλύει τὴν τοιαύτην σύστασιν· διόπερ οἱ πολλοὶ τῶν κομητῶν ἐκτὸς γίνονται τῶν τροπικῶν. ἔτι δ' οὔτε περὶ τὸν ἥλιον οὔτε περὶ σελήνην γίγνεται κόμη· θάττον γὰρ διακρίνουσιν ἢ 15 ὥστε συστήναι τοιαύτην σύγκρισιν. οὗτος δ' ὁ κύκλος ἐν ᾧ τὸ γάλα φαίνεται τοῖς ὀρώσιν, ὃ τε μέγιστος ὢν τυγχάνει καὶ τῇ θέσει κείμενος οὕτως ὥστε πολὺ τοὺς τροπικοὺς ὑπερβάλλειν. πρὸς δὲ τούτοις ἄστρον ὁ τόπος πλήρης ἐστὶν τῶν μεγίστων καὶ λαμπροτάτων, καὶ ἔτι τῶν σποράδων καλου- 20 μένων (τοῦτο δ' ἐστὶν καὶ τοῖς ὄμμασιν ἰδεῖν φανερόν), ὥστε διὰ ταῦτα συνεχῶς καὶ ἀεὶ ταύτην πᾶσαν ἀθροίζεσθαι τὴν σύγκρισιν. σημεῖον δέ· καὶ γὰρ αὐτοῦ τοῦ κύκλου πλεόν τὸ φῶς ἐστὶν ἐν θατέρῳ ἡμικυκλίῳ τῷ τὸ διπλωμα ἔχοντι· ἐν τούτῳ γὰρ πλείω καὶ πυκνότερά ἐστιν ἄστρα ἢ ἐν θατέρῳ, 25 ὥς οὐ δι' ἑτέραν τιν' αἰτίαν γιγνομένου τοῦ φέγγους ἢ διὰ τὴν τῶν ἄστρον φοράν· εἰ γὰρ ἔν τε τῷ κύκλῳ τούτῳ γίγνεται ἐν ᾧ τὰ πλείστα κείται τῶν ἄστρον, καὶ αὐτοῦ τοῦ κύκλου ἐν ᾧ μᾶλλον φαίνεται καταπεπυκνώσθαι καὶ μεγέθει καὶ πλήθει ἀστέρων, ταύτην εἰκὸς ὑπολαβεῖν οἰκειοτάτην αἰτίαν εἶναι 30 τοῦ πάθους. θεωρεῖσθω δ' ὃ τε κύκλος καὶ τὰ ἐν αὐτῷ ἄστρα ἐκ τῆς ὑπογραφῆς. τοὺς δὲ σποράδας καλουμένους οὕτω μὲν εἰς τὴν σφαῖραν οὐκ ἔσται τάξει διὰ τὸ μηδεμίαν διὰ τέλους ἔχειν φανεράν ἕκαστον θέσιν, εἰς δὲ τὸν οὐρανὸν ἀναβλέπουσιν ἐστὶ δῆλον· ἐν μόνῳ γὰρ τούτῳ τῶν κύκλων τὰ μεταξὺ 35 πλήρη τοιούτων ἀστέρων ἐστίν, ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις διαλείπει φανερώς. ὥστ' εἶπερ καὶ περὶ τοῦ φαίνεσθαι κομήτας ἀποδε- 346b χόμεθα τὴν αἰτίαν ὥς εἰρημένην μετρίως, καὶ περὶ τοῦ γαλακτος τὸν αὐτὸν ὑποληπτέον τρόπον ἔχειν· ὃ γὰρ ἐκεῖ

13 διακλύει F_{var.} || 14 ἐκτὸς E || τὸν Plp: om. E || 15 σελήνην] τὴν σελήνην J F M A H N Plp || κόμη] Plp: κομήτης E B || 16 τοιαύτην Pl: τὴν τοιαύτην J N || οὗτος Plp: αὐτὸς E B || 17 ὃ τε] διὰ τε F: om. M A H N Pl || μέγιστος N || 18 οὗτος N || 19 τῶν] τῶν τε E B F Pl || 22 ταύτην] ταύτη ci. Th. || πᾶσαν om. N || 24 τῷ τὸ τοῦτο E₁ || διπλήρωμα N₁ || 25 ἄστρα] τὰ ἄστρα N || ἢ om. E || 26 δι' διὰ F: δ' N || 28 τὰ om. E B || 30 ὑπολαβεῖν (-ει- ex a corr.) E₁ || 32 σπορας E₁ || 33 ἐστὶν E B F Pl || 34 ἀναβλέπτουσιν B || 35 τῶν κύκλων] τῷ κύκλῳ A₁: τῷ οὐρανῷ F₁: τῷ γάλακτι κύκλῳ F_{rec.} || 36 ἀστέρων τοιούτων H N || ἐστίν] Plm: εἰσὶν Plv Ald. || 346 b 3 ὑποληπτέον τρόπον Pl: τρόπον ὑποληπτέον M A F H N

περὶ ἓνα ἐστὶν πάθος ἢ κόμη, τοῦτο περὶ κύκλον τινὰ συμ-
 5 βαίνει γίγνεσθαι τὸ αὐτό, καὶ ἔστιν τὸ γάλα, ὥς εἰπεῖν
 οἶον ὀριζόμενον, ἢ τοῦ μεγίστου διὰ τὴν ἔκκρισιν κύκλου κόμη.
 διὸ καθάπερ πρότερον εἵπομεν, οὐ πολλοὶ οὐδὲ πολλάκις γί-
 γνονται κομηταί, διὰ τὸ συνεχῶς ἀποκεκρίσθαι καὶ ἀπο-
 κρίνεσθαι καθ' ἐκάστην περίοδον εἰς τοῦτον τὸν τόπον αἰεὶ τὴν
 10 τοιαύτην σύστασιν. περὶ μὲν οὖν τῶν γιγνομένων ἐν τῷ περὶ
 τὴν γῆν κόσμῳ τῷ συνεχεῖ ταῖς φοραῖς εἴρηται, περὶ τε
 τῆς διαδρομῆς τῶν ἄστρων καὶ τῆς ἐκπιμπραμένης φλογός,
 ἔτι δὲ περὶ τε κομητῶν καὶ τοῦ καλουμένου γάλακτος· σχεδὸν
 γάρ εἰσιν τοσαῦτα τὰ πάθη τὰ φαινόμενα περὶ τὸν τόπον
 15 τοῦτον.

περὶ δὲ τοῦ τῇ θέσει μὲν δευτέρου τόπου μετὰ τοῦτον, 9
 πρώτου δὲ περὶ τὴν γῆν, λέγωμεν· οὗτος γὰρ κοινὸς ὕδατός
 τε τόπος καὶ ἀέρος καὶ τῶν συμβαινόντων περὶ τὴν ἄνω
 γένεσιν αὐτοῦ. ληπτέον δὲ καὶ τούτων τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς
 20 αἰτίας πάντων ὁμοίως. ἢ μὲν οὖν ὥς κινούσα καὶ κυρία καὶ
 πρώτη τῶν ἀρχῶν ὁ κύκλος ἐστίν, ἐν ᾧ φανερώς ἢ τοῦ ἡλίου
 φορὰ διακρίνουσα καὶ συγκρίνουσα τῷ γίγνεσθαι πλησίον ἢ
 πορρώτερον αἰτία τῆς γενέσεως καὶ τῆς φθορᾶς ἐστι. μενού-
 σης δὲ τῆς γῆς, τὸ περὶ αὐτὴν ὑγρὸν ὑπὸ τῶν ἀκτίνων καὶ
 25 ὑπὸ τῆς ἄλλης τῆς ἄνωθεν θερμότητος ἀτμιδούμενον φέρεται
 ἄνω· τῆς δὲ θερμότητος ἀπολιπούσης τῆς ἀναγούσης αὐτό,
 καὶ τῆς μὲν διασκεδαννυμένης πρὸς τὸν ἄνω τόπον, τῆς δὲ
 καὶ σβεννυμένης διὰ τὸ μετεωρίζεσθαι πορρώτερον εἰς τὸν

4 ἢ marg. A₁ || 6 οἶον supra add. N₁ || ἢ om. E || 7 διὸ Ol: διόπερ E B ||
 || εἵπομεν πρότερον E B Ol || 7-8 κομηταί γίνονται F || 8 -σθαι τε καὶ ἀποκρίνε-
 marg. E_{rec.} || καὶ] τε καὶ E_{rec.} B H N || 9 τρόπον B || αἰεὶ E B M A H N
 || 10 σύστασιν] ἀναθυμιάσιν F || 11 ταῖς] ταῖς ἄνω Par. 2032 Par. suppl. 642
 Ald. || σφαίραις F_{corr.} || τε] δὲ J₁ || 12 τῆς (post καὶ)] τοῖς B || ἐκπιμπραμένης
 F_{corr.} B || 13 δὲ] Pl: om. E B || 14 εἰσιν] Plv: ἐστι J F M A H N Ol Plm
 || τοσαῦτα var. F_{rec.}: ταῦτα F₁ || τὰ (ante πάθη)] Plp: om. E Ol || περὶ]
 περὶ τε Ald. || 17 λέγωμεν E₁ M_{corr.} || 18 καὶ (ante ἀέρος) supra add. M_{rec.}
 || 20 οὖν supra add. F₁ || 20-21 πρώτη καὶ κυρία F || 21 ὁ κύκλος ἐστίν] F_{var.}: ὁ
 οὐρανὸς ἐστίν F₁: ἐστὶν ὁ κύκλος Ald. || 23 φορᾶς E || 24 δὲ] δὲ μέσω F || 25 τῆς
 (post ἄλλης) om. M A H N || 26 ἀπολιπούσης] Ol: ἀπολειπούσης E_{corr.} m. 1
 M A (← in ras. m. 1) H N || ἀναγαγούσης H N || 28 καὶ om. F

ὑπὲρ τῆς γῆς ἀέρα, συνίσταται πάλιν ἡ ἀτμὶς ψυχομένη
 διὰ τε τὴν ἀπόλειψιν τοῦ θερμοῦ καὶ τὸν τόπον, καὶ γίγνεται 30
 ὕδωρ ἐξ ἀέρος· γενόμενον δὲ πάλιν φέρεται πρὸς τὴν γῆν.
 ἔστι δ' ἡ μὲν ἐξ ὕδατος ἀναθυμίασις ἀτμὶς, ἡ δ' ἐξ ἀέρος
 εἰς ὕδωρ νέφος· ὁμίχλη δὲ νεφέλης περίττωμα τῆς εἰς
 ὕδωρ συγκρίσεως. διὸ σημεῖον μᾶλλον ἔστιν εὐδίας ἢ
 ὑδάτων· οἷον γάρ ἔστιν ἡ ὁμίχλη νεφέλη ἄγονος. γίγνεται 35
 δὲ κύκλος οὗτος μιμούμενος τὸν τοῦ ἡλίου κύκλον· ἅμα γὰρ
 ἐκεῖνος εἰς τὰ πλάγια μεταβάλλει καὶ οὗτος ἄνω καὶ κάτω. 347a
 δεῖ δὲ νοῆσαι τοῦτον ὥσπερ ποταμὸν ῥέοντα κύκλῳ ἄνω καὶ
 κάτω, κοινὸν ἀέρος καὶ ὕδατος· πλησίον μὲν γὰρ ὄντος τοῦ
 ἡλίου ὁ τῆς ἀτμίδος ἄνω ῥεῖ ποταμός, ἀφισταμένου δὲ ὁ
 τοῦ ὕδατος κάτω. καὶ τοῦτ' ἐνδελεχὲς ἐθέλει γίνεσθαι κατὰ 5
 γε τὴν τάξιν· ὥστ' εἴπερ ᾔνιττοντο τὸν ὠκεανὸν οἱ πρότερον,
 τάχ' ἂν τοῦτον τὸν ποταμὸν λέγοιεν τὸν κύκλῳ ῥέοντα περὶ
 τὴν γῆν. ἀναγομένου δὲ τοῦ ὑγροῦ αἰεὶ διὰ τὴν τοῦ θερμοῦ δύ-
 ναμιν καὶ πάλιν φερομένου κάτω διὰ τὴν ψύξιν πρὸς τὴν
 γῆν, οἰκείως τὰ ὀνόματα τοῖς πάθεσιν κεῖται καὶ τισιν δια- 10
 φοραῖς αὐτῶν· ὅταν μὲν γὰρ κατὰ μικρὰ φέρηται, ψακά-
 des, ὅταν δὲ κατὰ μείζω μόρια, ὑετὸς καλεῖται.

10 ἐκ δὲ τοῦ καθ' ἡμέραν ἀτμίζοντος ὅσον ἂν μὴ με-
 τεωρισθῇ δι' ὀλιγότητα τοῦ ἀνάγοντος αὐτὸ πυρὸς πρὸς τὸ
 ἀναγόμενον ὕδωρ, πάλιν καταφερόμενον ὅταν ψυχθῇ νύ- 15
 κτωρ, καλεῖται δρόσος καὶ πάχνη, πάχνη μὲν ὅταν ἡ
 ἀτμὶς παγῇ πρὶν εἰς ὕδωρ συγκριθῇναι πάλιν (γίγνεται δὲ
 χειμῶνος, καὶ μᾶλλον ἐν τοῖς χειμερινοῖς τόποις), δρόσος
 δ' ὅταν συγκριθῇ εἰς ὕδωρ ἢ ἀτμὶς, καὶ μῆθ' οὕτως ἔχῃ ἡ

29 τὴν γῆν B || 30 γίγνεται] γίνεται μὲν B || 31 φέρεται πάλιν E B Pl ||
 33-34 τῆς εἰς ὕδωρ συγκρίσεως alio quo traicienda censet Th. || 34 διὸ διόπερ E
 B || εἰσὶν E B || εὐδίας marg. N_{rec.} || ἡ om. J: antecedit in E rasura unius
 litt. || 35 ἄγονος H || 36 κύκλος] ὁ κύκλος M A F_{var.} H N: οὐρανὸς F₁ || 347 a 2
 δεῖ δὲ] καὶ δεῖ E B || κύκλον B || 4 ὁ (post δὲ) om. J M A₁ E₁ B || 5 ἐνδελεχῶς
 N₁ (ut videtur) || θέλει N₁ B: om. Ald. || 8 ἀναγομένη A₁ || δὲ post οἰκείως
 (10) coll. Th., qui ἀναγομένου — γῆν cum antecedentibus coniungit || δὲ E
 B M A F H N || 10 τισιν] ταῖς in ras. F₁ || 11 μικρὸν Ald. || ψεκάδες E_{corr.}
 m. 1 cet. || 13 ἀτμωθέντος var. N_{rec.} || 15 ψυχῇ N₁ || 16 πάχνη alterum marg. E₁
 || 17 συγκριθῇ F || 18 τοῖς om. Id. || 19 ἐχῇ] ὅ J F M A H N

- 20 ἀλέα ὥστε ξηρᾶναι τὸ ἀναχθέν, μήθ' οὕτω ψῦχος ὥστε πα-
γῆναι τὴν ἀτμίδα αὐτὴν διὰ τὸ ἢ τὸν τόπον ἀλεεινότερον ἢ
τὴν ὥραν εἶναι· γίγνεται γὰρ μᾶλλον ἢ δρόσος ἐν εὐδίᾳ καὶ
ἐν τοῖς εὐδιεινότεροις τόποις, ἢ δὲ πᾶχνη, καθάπερ εἴρηται,
τοῦναντίον· δῆλον γὰρ ὡς ἡ ἀτμίς θερμότερον ὕδατος (ἔχει
25 γὰρ τὸ ἀνάγον ἐτι πῦρ), ὥστε πλείονος ψυχρότητος αὐτὴν
πῆξαι. γίγνεται δ' ἄμφω αἰθρίας τε καὶ νηνεμίας· οὔτε γὰρ
ἀναχθήσεται μὴ οὐσης αἰθρίας, οὔτε συστήναι δύναιτ' ἂν ἀνέ-
μου πνέοντος. σημεῖον δ' ὅτι γίγνεται ταῦτα διὰ τὸ μὴ πόρρω
μετεωρίζεσθαι τὴν ἀτμίδα· ἐν γὰρ τοῖς ὄρεσιν οὐ γίγνεται
30 πᾶχνη. αἰτία δὲ μία μὲν αὕτη, ὅτι ἀνάγεται ἐκ τῶν κοί-
λων καὶ ἐφύδρων τόπων, ὥστε καθάπερ φορτίον φέρουσα
πλέον ἢ ἀνάγουσα θερμότης ἢ καθ' ἑαυτὴν οὐ δύναται με-
τεωρίζειν ἐπὶ πολλὸν τόπον αὐτὸ τοῦ ὕψους, ἀλλ' ἐγγὺς ἀφ-
ίησι πάλιν· ἑτέρα δ' ὅτι καὶ ρεῖ μάλιστα ὁ ἀήρ ῥέων ἐν
35 τοῖς ὑψηλοῖς, ὅς διαλύει τὴν σύστασιν τὴν τοιαύτην. γίγνεται δ'
ἢ δρόσος πανταχοῦ νοτίοις, οὐ βορείοις, πλὴν ἐν τῷ Πόντῳ.
ἐκεῖ δὲ τοῦναντίον· βορείοις μὲν γὰρ γίγνεται, νοτίοις δ' οὐ
347b γίγνεται. αἷτιον δ' ὁμοίως ὥσπερ ὅτι εὐδίας μὲν γίγνεται,
χειμῶνος δ' οὐ· ὁ μὲν γὰρ νότος εὐδίαν ποιεῖ, ὁ δὲ βορέας
χειμῶνα· ψυχρὸς γάρ, ὥστ' ἐκ τοῦ χειμῶνος τῆς ἀναθυ-
μιάσεως σβέννυσσι τὴν θερμότητα. ἐν δὲ τῷ Πόντῳ ὁ μὲν
5 νότος οὐχ οὕτως ποιεῖ εὐδίαν ὥστε γίγνεσθαι ἀτμίδα, ὁ δὲ
βορέας διὰ τὴν ψυχρότητα ἀντιπεριστὰς τὸ θερμὸν ἀθροί-
ζει, ὥστε πλέον ἀτμίζει μᾶλλον. πολλάκις δὲ τοῦτο καὶ

20 οὕτως H N Ξ || ψῦχος supra add. E_{rec.} || 21 ἀλεεινότερον] (ε prima et o prior in rass. E₁) || 22 μᾶλλον supra add. E_{rec.} || εὐδέα J || 24 ὡς] OI: ὅτι J F Ξ || H N || θερμότης N: ἐκ θερμότερου F_{rec.}: θερμότερα Ald. || ὕδατος] ὕδατος δὲ F_{rec.} || 25 πλείονος] πλείονος δεῖ Ξ || 28 γίγνεται ex γνεται corr. J₁ || 29 τὴν supra add. N₁ || ἐν] Op: ἐπὶ E Ξ Ap || οὐ] οὔτε E₁ || 30 κοίλων ex κύλων corr. E₁ || 32 κατ' αὐτὴν Ξ || 33 τοῦ] ἀπὸ τοῦ Ald. || 34 καὶ ρεῖ] δικαίρεῖ E₁ (ut videtur): διαιρεῖ Ξ Vindobon. 75_{m.1}: διαρρεῖ Vindobon. 75_{m. rec.} Ald. || ῥέων] (ρε- in ras. E₁): ὦν Ald. || 35 ὑψηλοῖς J || σύστασιν τὴν τοιαύτην] τοιαύτην σύστασιν E Ξ N || 37 βορείοις — οὐ γίγνεται (347 b 1) uncis seclussit Id. || 37 νοτίοις ex οτίοις corr. E₁: νότιος Ξ || 347 b 1 ὅτι ὥσπερ Ald. || 5 οὕτω J || 7 ἀτμίζειν E₁ || δὲ] δὲ καὶ Ald.

ἐν τοῖς ἔξω τόποις ἰδεῖν γιγνόμενον ἔστιν· ἀτμίζει γὰρ τὰ
 φρέατα βορείοις μᾶλλον ἢ νοτίοις· ἀλλὰ τὰ μὲν βόρεια
 σβέννυσιν πρὶν συστήναί τι πλῆθος, ἐν δὲ τοῖς νοτίοις ἔαται 10
 ἀθροίζεσθαι ἢ ἀναθυμιάσις. αὐτὸ δὲ τὸ ὕδωρ οὐ πῆγνυται,
 11 καθάπερ ἐν τῷ περὶ τὰ νέφη τόπῳ. ἐκεῖθεν γὰρ τρία φοι-
 τᾷ σώματα συνιστάμενα διὰ τὴν ψύξιν, ὕδωρ καὶ χιών
 καὶ χάλαζα. τούτων δὲ τὰ μὲν δύο ἀνάλογον καὶ διὰ τὰς
 αὐτὰς αἰτίας γίγνεται τοῖς κάτω, διαφέροντα τῷ μᾶλλον 15
 καὶ ἥττον καὶ πλήθει καὶ ὀλιγότητι· χιών γὰρ καὶ πάχνη
 ταυτόν, καὶ ὑετὸς καὶ δρόσος, ἀλλὰ τὸ μὲν πολὺ τὸ δ'
 ὀλίγον. ὁ μὲν γὰρ ὑετὸς ἐκ πολλῆς ἀτμίδος γίγνεται ψυ-
 χομένης· τούτου δ' αἴτιον ὃ τε τόπος πολὺς καὶ ὁ χρόνος
 ὦν, ἐν ᾧ συλλέγεται καὶ ἐξ οὗ. τὸ δ' ὀλίγον ἢ δρόσος· 20
 ἐφήμερος γὰρ ἢ σύστασις καὶ ὁ τόπος μικρὸς· δηλοῖ τε ἡ
 τε γένεσις οὕσα ταχεῖα καὶ βραχὺ τὸ πλῆθος. ὁμοίως δὲ
 καὶ πάχνη καὶ χιών· ὅταν γὰρ παγῇ τὸ νέφος, χιών ἔστιν,
 ὅταν δ' ἡ ἀτμίς, πάχνη. διὸ ἡ ὥρας ἢ χώρας ἔστιν σημείον
 ψυχρᾶς· οὐ γὰρ ἂν ἐπῆγγυτο ἔτι πολλῆς ἐνούσης θερμότη- 25
 τος, εἰ μὴ ἐπεκράτει τὸ ψῦχος· ἐν γὰρ τῷ νέφει ἔτι ἔνεστιν
 πολὺ θερμὸν τὸ ὑπόλοιπον τοῦ ἐξατμίσαντος ἐκ τῆς γῆς
 τὸ ὑγρὸν πυρός. χάλαζα δ' ἐκεῖ μὲν γίγνεται, ἐν δὲ τῷ
 πλησίον τῆς γῆς ἀτμίζοντι τοῦτ' ἐκλείπει· καθάπερ γὰρ εἵ-
 πομεν, ὥς μὲν ἐκεῖ χιών, ἐνταῦθα γίγνεται πάχνη, ὥς δ' 30
 ἐκεῖ ὑετὸς, ἐνταῦθα δρόσος· ὥς δ' ἐκεῖ χάλαζα, ἐνταῦθα
 οὐκ ἀνταποδίδωσι τὸ ὅμοιον. τὸ δ' αἴτιον εἰποῦσι περὶ χαλά-
 ζης ἔσται δῆλον.

8 γιγνόμενον ἔστιν] γίνεταί Ald. || ἀτμίζειν Ald. || γὰρ om. E₁ || 9 νοτίοις ex
 νότοις corr. F₁ || 10 ἔατε E₁ || 12 κεῖθεν E₁ || 13 ψύξιν var. F: πῆξιν F₁: ψύξιν
 καὶ E₁ || 16 ἥττον] τῷ ἥττον N || γὰρ] δὲ M || 20 ὦν] ὅν corr. E₁ || 21 τε] δὲ E
 M H N: δ' M || 22 τε om. M || ταχεῖα] βραχεῖα E M || 23 ἐστὶ χιών N ||
 24 δ' ἢ] δι' E₁ || διὸ] διὸ καὶ M F || σημείον ἔστιν J F M M H N || 25 ἐπῆγγυτο]
 Cam.: ἐπῆγγυεν codd.: ἐπιγύνοι OIV: ἐπιγυνοῖεν OIG: ἐπηγγύετο Ald. || 26 γὰρ
 supra add. E_{rec.} || νέφει ἔτι] ἐφειται E₁ || ἐν ἔστι N || 27 θερμὸν] τὸ θερμὸν E
 M || ἐξατμίζοντος M || 28 πυρός supra add. E_{rec.} || δὲ (post ἐν) supra add.
 F₁ || 29 ἀτμίζονται N || ἐκλείπει (ut videtur) E₁: ἐλλείπει E_{corr.} M || γὰρ
 om. M || 30 ὥς (1)] ἀλλ' ὥς M || χιών J: (-i in ras. E₁) || 31 ἐνταῦθα
 (1)] ἐνταῦθα δὲ E

δεῖ δὲ λαβεῖν ἅμα καὶ τὰ συμβαίνοντα περὶ τὴν γέ- 12
 35 νεσιν αὐτῆς, τὰ τε μὴ πλανῶντα καὶ τὰ δοκοῦντ' εἶναι πα-
 ράλογα. ἔστι μὲν γὰρ ἡ χάλαζα κρύσταλλος, πηγνυται δὲ
 τὸ ὕδωρ τοῦ χειμῶνος· αἱ δὲ χάλαζαι γίγνονται ἔαρος μὲν
 348a καὶ μετοπώρου μάλιστα, εἴτα δὲ καὶ τῆς ὁπώρας, χειμῶνος
 δ' ὀλιγάκις, καὶ ὅταν ἦττον ἢ ψῦχος. καὶ ὅλως δὲ γίγνον-
 ται χάλαζαι μὲν ἐν τοῖς εὐδαινοτέροις τόποις, αἱ δὲ χιόνες
 ἐν τοῖς ψυχροτέροις. ἄτοπον δὲ καὶ τὸ πηγνυσθαι ὕδωρ ἐν
 5 τῷ ἄνω τόπῳ· οὔτε γὰρ παγῆναι δυνατὸν πρὶν γενέσθαι
 ὕδωρ, οὔτε τὸ ὕδωρ οὐδένα χρόνον οἶόν τε μένειν μετέωρον ὄν.
 ἀλλὰ μὴν οὐδ' ὥσπερ αἱ ψακάδες ἄνω μὲν ὀχοῦνται διὰ
 μικρότητα, ἐνδιατρίψασαι δ' ἐπὶ τοῦ ἀέρος, ὥσπερ καὶ ἐπὶ
 τοῦ ὕδατος γῆ καὶ χρυσὸς διὰ μικρομέρειαν πολλάκις ἐπι-
 10 πλέουσιν, οὕτως ἐπὶ τοῦ ἀέρος τὸ ὕδωρ, συνελθόντων δὲ πολ-
 λῶν μικρῶν μεγάλαι καταφέρονται ψακάδες· τοῦτο γὰρ οὐκ
 ἐνδέχεται γενέσθαι ἐπὶ τῆς χαλάζης· οὐ γὰρ συμφύεται τὰ
 πεπηγότα ὥσπερ τὰ ὑγρά. δῆλον οὖν ὅτι ἄνω τοσοῦτον ὕδωρ
 ἔμεινεν· οὐ γὰρ ἂν ἐπάγῃ τοσοῦτον. τοῖς μὲν οὖν δοκεῖ τοῦ πά-
 15 θους αἷτιον εἶναι τούτου καὶ τῆς γενέσεως, ὅταν ἀπωσθῇ τὸ
 νέφος εἰς τὸν ἄνω τόπον μᾶλλον ὄντα ψυχρὸν διὰ τὸ λή-
 γειν ἐκεῖ τὰς ἀπὸ τῆς γῆς τῶν ἀκτίνων ἀνακλάσεις, ἐλθὼν
 δ' ἐκεῖ πηγνυσθαι τὸ ὕδωρ· διὸ καὶ θέρους μᾶλλον καὶ
 ἐν ταῖς ἀλειναῖς χώραις γίγνεσθαι τὰς χαλάζας, ὅτι ἐπὶ
 20 πλεόν τὸ θερμὸν ἀνωθεὶ ἀπὸ τῆς γῆς τὰς νεφέλας. συμ-
 βαίνει δ' ἐν τοῖς σφόδρα ὑψηλοῖς ἥκιστα γίγνεσθαι χάλα-
 ζαν· καίτοι ἔδει, ὥσπερ καὶ τὴν χιόνα ὀρῶμεν ἐπὶ τοῖς
 ὑψηλοῖς μάλιστα γιγνομένην. ἔτι δὲ πολλάκις ὥπται νέφη

36 κρύσταλος E_{corr.} m.1 M₁ H N || 37 ἀέρος J₁ E_{corr.} m.1 || 348 a 1 μετωπόρου J || δὲ om. E B || 2 ἦττον om. N₁ B || 3 ἐν — χιόνες marg. E₁ || αἱ δὲ χιόνες | χιόνες δ' Ald. || 6 οὐδένα] οὐχ ἓνα B || τε ex τε ται corr. E₁ || ὄν] ὦν N₁: om. EF || 7 ψακάδες J₁ E_{corr.} m.1 cet. || ὀχλοῦνται B: (δ- in ras. E₁) || 8 καὶ om. H N || 9 χρυσὸς] χρυσὸς δ B || 11 ψακάδες J₁ E_{corr.} m.1 cet. || γὰρ] δ E_{m.1} in ras. B || 12 συμφύεται B || 13 ὅτι] ὅτ F || 14 ἔμεινεν ex γέγονεν corr. N₁ || ἐπάγει A₁ || τοῦ] τοῦτο τοῦ Ald. || 15 τοῦτο E B || ἀπωσθῇ ex ἀποσθῇ (ut videtur) corr. M₁: ex ἀπωθῇ (ut videtur) corr. A₁: ἀποσθῇ N || 17 ἐλθὼν A₁ || 20 συμβαίνει] συμβαί E₁ || 21 + 23 ὑψηλοῖς J || 21 χαλάζας E B || 22 καὶ om. E

φερόμενα σὺν ψόφῳ πολλῷ παρ' αὐτὴν τὴν γῆν, ὥστε φο-
 βερὸν εἶναι τοῖς ἀκούουσιν καὶ ὀρώσιν ὡς ἐσομένου τινὸς μεί- 25
 ζονος. ὁτὲ δὲ καὶ ἄνευ ψόφου τοιούτων ὀφθέντων νεφῶν χά-
 λαζα γίνεται πολλή καὶ τὸ μέγεθος ἄπιστος, καὶ τοῖς
 σχήμασιν οὐ στρογγύλη, διὰ τὸ μὴ πολὺν χρόνον γίγνεσθαι
 τὴν φορὰν αὐτῆς ὡς πλησίον τῆς πήξεως γενομένης τῆς γῆς,
 ἀλλ' οὐχ ὥσπερ ἐκεῖνοί φασιν. ἀλλὰ μὴν ἀναγκαῖον ὑπὸ 30
 τοῦ μάλιστ' αἰτίου τῆς πήξεως μεγάλας γίγνεσθαι χαλάζας·
 κρύσταλλος γὰρ ἢ χάλαζα, καὶ τοῦτο παντὶ δῆλον. μεγάλαι
 δ' εἰσὶν αἱ τοῖς σχήμασιν μὴ στρογγύλαι. τοῦτο δ' ἐστὶ ση-
 μείον τοῦ παγῆναι πλησίον τῆς γῆς· αἱ γὰρ φερόμεναι
 πόρρωθεν διὰ τὸ φέρεσθαι μακρὰν περιθραυόμεναι γίνονται 35
 τό τε σχῆμα περιφερεῖς καὶ τὸ μέγεθος ἐλάττους. ὅτι μὲν
 οὖν οὐ τῷ ἀπωθεῖσθαι εἰς τὸν ἄνω τόπον τὸν ψυχρὸν ἢ πήξις 348b
 συμβαίνει, δῆλον· ἀλλ' ἐπειδὴ ὀρώμεν ὅτι γίγνεται ἀντιπερί-
 στασις τῷ θερμῷ καὶ ψυχρῷ ἀλλήλοισ (διὸ ἓν τε ταῖς
 ἀλέαις ψυχρὰ τὰ κάτω τῆς γῆς καὶ ἀλεινὰ ἐν τοῖς πά-
 γοις), τοῦτο δεῖ νομίζειν καὶ ἐν τῷ ἄνω γίγνεσθαι τόπῳ, ὥστ' 5
 ἐν ταῖς ἀλεινοτέραις ὥραις ἀντιπεριστάμενον εἶσω τὸ ψυ-
 χρὸν διὰ τὴν κύκλῳ θερμότητα ὁτὲ μὲν ταχὺ ὕδωρ ἐκ
 νέφους ποιεῖ· διὸ καὶ αἱ ψακάδες πολὺ
 μείζους ἐν ταῖς ἀλειναῖς γίνονται ἡμέραις ἢ ἐν τῷ χει-
 μῶνι, καὶ ὕδατα λαβρότερα· λαβρότερα μὲν γὰρ λέγε- 10
 ται ὅταν ἀθροώτερα, ἀθροώτερα δὲ διὰ τὸ τάχος τῆς πυ-
 κνώσεως. (τοῦτο δὲ γίγνεται αὐτὸ τοῦναντίον ἢ ὡς Ἀναξαγό-
 ρας λέγει· ὁ μὲν γὰρ ὅταν εἰς τὸν ψυχρὸν ἀέρα ἐπαν-

29 αἰτοῖς N || γινομένης M N || 31 μεγάλας] ApI PIM: μεγίστας J F M
 A H N ApWA PIV || 32 κρύσταλλος M₁ A_{corr.} H N || 33 αἱ] καὶ F_{rec.} || μὴ]
 οὐ N || δ' ἐστὶ] δὲ E B || 35 μακρὸν H N || 36 περιφερῆς N || 348 b 1 οὐ τῷ]
 (-ω ex corr. E₁): οὕτω J₁ || ἀπωθεῖσθαι Ald. || τὸν (post τόπον)] τὸ J F H N ||
 3 ψυχρῷ] τῷ ψυχρῷ M A F H N Pl || 4 τὰ] καὶ τὰ F || 5 ἄνω ex ἄνω ἄνω corr.
 E₁ || 6 χώραις (supra add.) E || ἀντιπεριστάμενον N || 7 κύκλῳ om. N || ταχὺ
 B: γὰρ ταχὺ A₁ || 8 νέφους] PIV: τοῦ νέφους E B PIM || ποιεῖ] PIV: ποιεῖ
 ὁτὲ δὲ χάλαζα N_{rec.}: ποιεῖ ὁτὲ δὲ χάλαζαν Pc PIM || αἱ supra add. F₁ || ψεκάδες
 E_{corr.} m. 1 B M A F H N || 9 γίνεσθαι N || 10 λαβρότερα (1)] λαμπρότερα
 E: λαβρότατα E_{var.} || λαβρότερα (2)] λαβρότατα M || λέγεται] γίνεταί M A
 F_{var.} H N || 11 πάχος B || 12 αὐτὸ supra add. E_{rec.} || 13 εἰς] ἐκ J₁

ἐλθῇ φησὶ τοῦτο πάσχειν, ἡμεῖς δ' ὅταν εἰς τὸν θερμὸν
 15 κατέλθῃ, καὶ μάλιστα ὅταν μάλιστα.) ὅταν δ' ἔτι μάλ-
 λον ἀντιπεριστῇ ἐντὸς τὸ ψυχρὸν ὑπὸ τοῦ ἔξω θερμοῦ, ὕδωρ
 ποιῆσαν ἔπηξεν καὶ γίγνεται χάλασα. συμβαίνει δὲ τοῦτο
 ὅταν θάττον ἢ ἡ πῆξις ἢ ἡ τοῦ ὕδατος φορὰ ἢ κάτω· εἰ
 γὰρ φέρεται μὲν ἐν τοσῶδε χρόνῳ, ἢ δὲ ψυχρότης σφο-
 20 δρὰ οὔσα ἐν ἐλάττονι ἔπηξεν, οὐδὲν κωλύει μετέωρον πα-
 γῆναι, ἐὰν ἡ πῆξις ἐν ἐλάττονι γίγνηται χρόνῳ τῆς κάτω
 φορᾶς. καὶ ὅσῳ δ' ἂν ἐγγύτερον καὶ ἀθροωτέρα γένηται
 ἡ πῆξις, τὰ τε ὕδατα λαβρότερα γίγνεται καὶ αἱ ψακά-
 δες καὶ αἱ χάλασαι μείζους διὰ τὸ βραχὺν φέρεσθαι
 25 τόπον. καὶ οὐ πυκναὶ αἱ ψακάδες αἱ μεγάλας πίπτουσιν
 διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν. ἦττον δὲ τοῦ θέρους γίγνεται ἡ ἔαρος
 καὶ μετοπώρου, μᾶλλον μέντοι ἢ χειμῶνος, ὅτι ξηρότερος
 ὁ ἀήρ τοῦ θέρους· ἐν δὲ τῷ ἔαρι ἔτι ὑγρός, ἐν δὲ τῷ μετ-
 οπώρῳ ἤδη ὑγραίνεται. γίγνονται δὲ ποτε, καθάπερ εἴρη-
 30 ται, καὶ τῆς ὀπώρας χάλασαι διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν. συμ-
 βάλλεται δ' ἔτι πρὸς τὴν ταχυτήτα τῆς πῆξεως καὶ τὸ
 προθερμάνθαι τὸ ὕδωρ· θάττον γὰρ ψύχεται. διὸ πολ-
 λοὶ ὅταν τὸ ὕδωρ ψῦξαι ταχὺ βουλευθῶσιν, εἰς τὸν ἥλιον
 τιθέασιν πρῶτον, καὶ οἱ περὶ τὸν Πόντον ὅταν ἐπὶ τοῦ κρυ-
 35 στάλλου σκηνοποιῶνται πρὸς τὰς τῶν ἰχθύων θήρας (θηρεύ-
 ουσιν γὰρ διακόπτοντες τὸν κρύσταλλον), ὕδωρ θερμὸν περι-
 349_a χέουσι τοῖς καλάμοις διὰ τὸ θάττον πῆγνυσθαι· χρῶνται
 γὰρ τῷ κρυστάλλῳ ὥσπερ τῷ μολύβδῳ, ἔν' ἡρεμῶσιν οἱ

15 κατέλθῃ] ἐμπέση F_{corr.} || μάλιστα ὅταν altera] OIV PIV: om. E_{corr.} m.1
 B OIG PIM: μᾶλλον ἀντιπεριστῇ ὅταν N_{rec.} || 16 ψυχρὸν] (-ν in ras. 2 litt.
 E₁): ψυχρὸν ἐντὸς τὸ ψυχρὸν N₁ || ὕδωρ] ὕδωρ δὲ J F₁ || 18 θάττον] OI P₁:
 θάττων H: ἐλάττων E₁ B || πῆξις ex πῆξις ἢ πῆξις corr. E₁ || 19 τοσῶδι
 E_{corr.} m.1 B || 20 μετέωρον] μετέωρον δν E B P₁ || 21 ἢ post χρόνῳ coll. E₁:
 del. E_{corr.} m.1 || γίγνεται E M A₁ H₁ N || 22 ἀθροώτερον J_{corr.} m.1 F B || 23
 πῆξις ex πῆξις corr. E₁ || ψακάδες E_{corr.} m.1 B M A F H N || 25 ψακάδες E B M
 A F H N || 26 ἔαρος] (εα- in ras. E₁) || 28 ἔαρι] ἀέρι J₁ F₁ A₁ E || 29 ποτε om. J
 || 30 χαλάσαι corr. E₁: χάλασαι F || 31 πτώσεως B || 32 προθερμάνεσθαι
 Ald. || ψύγεται M A₁ || 33 τὸ ὕδωρ corr. F: τὸ θερμὸν F₁ cet. PIV: om.
 PIM Ald. || 34 πόντον] (ποντ- in ras. E₁) || κρυστάλλου E_{corr.} m.1 A_{corr.} H || 36
 κρύσταλον H N || περιχέωσι F || 349 a 2 κρυστάλῳ H || μολιβῳ E₁: μολύβῳ E_{rec.}
 B M A F H N || ἔν' in ras. E

κάλαμοι. θερμὸν δὲ γίγνεται ταχὺ τὸ συνιστάμενον ὕδωρ ἔν τε
ταῖς χώραις καὶ ταῖς ὥραις ταῖς ἀλλεειναῖς. γίγνεται δὲ καὶ
περὶ τὴν Ἀραβίαν καὶ τὴν Αἰθιοπίαν τοῦ θέρους τὰ ὕδατα 5
καὶ οὐ τοῦ χειμῶνος, καὶ ταῦτα ῥαγδαῖα, καὶ τῆς αὐτῆς
ἡμέρας πολλάκις, διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν· ταχὺ γὰρ ψύ-
χεται τῇ ἀντιπεριστάσει, ἣ γίγνεται διὰ τὸ ἀλλεεινὴν εἶναι
τὴν χώραν ἰσχυρῶς. περὶ μὲν οὖν ὕετοῦ καὶ δρόσου καὶ νιφετοῦ
καὶ πάχνης καὶ χαλάξης, διὰ τίν' αἰτίαν γίγνεται καὶ τίς 10
ἡ φύσις αὐτῶν ἔστιν, εἰρήσθω τοσαῦτα.

13 περὶ δὲ ἀνέμων καὶ πάντων πνευμάτων, ἔτι δὲ ποτα-
μῶν καὶ θαλάττης λέγωμεν, πρῶτον καὶ περὶ τούτων δι-
απορήσαντες πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς· ὥσπερ γὰρ καὶ περὶ ἄλ-
λων, οὕτως καὶ περὶ τούτων οὐδὲν παρειλήφαμεν λεγόμενον 15
τοιούτον ὃ μὴ κἂν ὁ τυχὼν εἴπειεν. εἰσὶ δὲ τινες οἳ φασι
τὸν καλούμενον ἀέρα κινούμενον μὲν καὶ ῥέοντα ἄνεμον εἶναι,
συνιστάμενον δὲ τὸν αὐτὸν τοῦτον πάλιν νέφος καὶ ὕδωρ, ὡς
τῆς αὐτῆς φύσεως οὔσης ὕδατος καὶ πνεύματος, καὶ τὸν
ἄνεμον εἶναι κίνησιν ἀέρος. διὸ καὶ τῶν σοφῶς βουλομέ- 20
νων λέγειν τινὲς ἓνα φασὶν ἄνεμον εἶναι πάντας τοὺς ἀνέ-
μους, ὅτι συμπέπτωκε καὶ τὸν ἀέρα τὸν κινούμενον ἓνα
καὶ τὸν αὐτὸν εἶναι πάντα, δοκεῖν δὲ διαφέρειν οὐδὲν δια-
φέροντα διὰ τοὺς τόπους ὅθεν ἂν τυγχάνῃ ῥέων ἐκάστοτε,
παραπλησίως λέγοντες ὥσπερ ἂν εἴ τις οἴοιτο καὶ τοὺς πο- 25
ταμοὺς πάντας ἓνα ποταμὸν εἶναι. διὸ βέλτιον οἱ πολλοὶ
λέγουσιν ἄνευ ζητήσεως τῶν μετὰ ζητήσεως οὕτω λεγόντων·
εἰ μὲν γὰρ ἐκ μιᾶς ἀρχῆς ἅπαντες ῥέουσι, κάκει τὰ πνεύ-
ματα τὸν αὐτὸν τρόπον, τάχα λέγοιεν ἂν τι οἱ λέγοντες

4 ὥραις καὶ ταῖς χώραις M Q F H N Al Ol || καὶ (post δὲ) om. E₁ || 5
ἀραβίαν M F H N B || τὴν (post καὶ) om. E B || 7 ψύγεται M Q || 11
ἔστιν om. F H N || 12 πνευμάτων πάντων N: πάντων τῶν πνευμάτων J F ||
13 θαλάσσης N || προαπορήσαντες E B || 14 γὰρ om. Q || 14-15 ἄλλων οὕτως
ἄλλου τινος E B || 15-16 τοιούτον λεγόμενον H N || 16 εἴποιεν E_{corr.} in 1 H N:
εἴποιεν ἂν B: εἴποι corr. A₁ || 20 εἶναι F_{var.}: ὄντα J F M Q H N E_{m.1} in ras.
|| σοφῶς F_{var.}: σαφῶς F || 21 ἄνεμον om. M Q H N || 22 τὸν (post ἀέρα)
om. E F || 23 δοκεῖν δοκεῖν δοκεῖ Ald. || 24 τυγχάνει N || ῥέον Cas. || 26 εἶναι
ποταμὸν ἓνα πάντας N: πάντας ἓνα εἶναι ποταμὸν Ald. || 29 τῶν αὐτῶν N₁ ||
λέγοιεν ἂν τι Ol: ἂν τι λέγοιεν F: ἂν λέγοιεν ἂν τι B: λέγοιεν ἂν τι τι E₁

- 30 οὕτως· εἰ δ' ὁμοίως ἐνταῦθα κάκει, δῆλον ὅτι τὸ κόμπψευμα
 ἂν εἴη τοῦτο ψεύδος, ἐπεὶ τοῦτό γε προσήκουσαν ἔχει σκέ-
 ψιν, τί τ' ἐστὶν ὁ ἄνεμος, καὶ γίγνεται πῶς, καὶ τί τὸ κι-
 νοῦν, καὶ ἡ ἀρχὴ πόθεν αὐτῶν, καὶ πότερον ἄρ' ὥσπερ ἐξ
 ἀγγείου δεῖ λαβεῖν ῥέοντα τὸν ἄνεμον, καὶ μέχρι τούτου
 35 ῥεῖν ἕως ἂν κενωθῇ τὸ ἀγγεῖον, οἷον ἐξ ἀσκῶν ἀφιέμενον,
 349b ἢ καθάπερ καὶ οἱ γραφεῖς γράφουσιν, ἐξ αὐτῶν τὴν ἀρ-
 χὴν ἀφιέντας. ὁμοίως δὲ καὶ περὶ τῆς τῶν ποταμῶν γενέ-
 σεως δοκεῖ τισιν ἔχειν· τὸ γὰρ ἀναχθὲν ὑπὸ τοῦ ἡλίου ὕδωρ
 πάλιν ὑόμενον ἀθροισθὲν ὑπὸ γῆν ῥεῖν ἐκ κοιλίας μεγάλης,
 5 ἢ πάντας μιὰς ἢ ἄλλον ἄλλης· καὶ οὐ γίγνεσθαι ὕδωρ
 οὐδέν, ἀλλὰ τὸ συλλεχθὲν ἐκ τοῦ χειμῶνος εἰς τὰς τοιαύτας
 ὑποδοχάς, τοῦτο γίγνεσθαι τὸ πλῆθος τὸ τῶν ποταμῶν. διὸ
 καὶ μείζους αἰὲ τοῦ χειμῶνος ῥεῖν ἢ τοῦ θέρους, καὶ τοὺς μὲν
 ἀενάους εἶναι τοὺς δ' οὐκ ἀενάους· ὅσων μὲν γὰρ διὰ τὸ μέγε-
 10 θος τῆς κοιλίας πολὺ τὸ συλλεγόμενον ὕδωρ ἐστίν, ὥστε
 διαρκεῖν καὶ μὴ προαναλίσκεσθαι πρὶν ἐπελθεῖν τὸ ὄμβριον
 ἐν τῷ χειμῶνι πάλιν, τούτους μὲν ἀενάους εἶναι διὰ τέλους,
 ὅσοις δὲ ἐλάττους αἱ ὑποδοχαί, τούτους δὲ δι' ὀλιγότητα τοῦ
 ὕδατος φθάνειν ξηραίνομένους πρὶν ἐπελθεῖν τὸ ἐκ τοῦ οὐρα-
 15 νοῦ, κενουμένου τοῦ ἀγγείου. καίτοι φανερόν, εἴ τις βούλεται
 ποιήσας οἷον ὑποδοχὴν πρὸ ὀμμάτων τῷ καθ' ἡμέραν ὕδατι
 ῥέοντι συνεχῶς νοῆσαι τὸ πλῆθος· ὑπερβάλλοι γὰρ ἂν τῷ
 μεγέθει τὸν τῆς γῆς ὄγκον ἢ οὐ πολὺ ἂν ἐλλείποι τὸ δε-
 χόμενον πᾶν τὸ ῥέον ὕδωρ εἰς τὸν ἐνιαυτόν. ἀλλὰ δῆλον
 20 ὅτι συμβαίνει μὲν καὶ πολλὰ τοιαῦτα πολλαχού τῆς γῆς,

31 εἴη ἂν H N || 32 κοινοῦν A₁: (- in ras. E₁) || 33 αὐτῶν πόθεν Ald. ||
 πρῶτον ἄρ' J: πρότερον ἄρ' E₁: πότερον F || 35 οἷον om. E || ἀφιέμενον] ApI:
 ἀφιεμένων E₁ ApWA || 349 b 2 ἀφιένται E: ἀφιέντα B || 4 ῥεῖν] ῥεῖν οἷον E
 B || 5 μιὰς] Ap: ἐκ μιὰς E B F_{rec}. N_{rec}. || 6 συναχθὲν B || ἐκ] ὑπὸ N || 7
 ὑποδοχάς] ἀρχάς Ald. || τὸ τῶν] τούτων E: τούτων τῶν B: τῶν M F H N || 8
 αἰὲ om. E || 9 ἀενάους (1)] E₁: ἀενάους cet. || ἀενάους (2)] ἀενάους E₁ B M
 A F H N || διὰ om. E || 11 παραναλίσκεσθαι N₁ || ἐπελθὼν N || τὸν ὄμβρον H
 N || 12 ἐν om. E B || ἀενάους E_{corr}. B M A F H N || 13 ὅσους E A:
 ὅσων B || δὲ (post τούτους) om. E_{corr}. m. 1 M H N: δὴ Ald. || 14 φθίνειν H
 N || 17 ὑπερβάλλοι M B || 18 ἐλλείπει F: ἐλλίποι N || ἐνδεχόμενον M₁ A F₁ || 20
 ὅτι συμβαίνει μὲν καὶ] ὅτι συμβαίνει καὶ E₁: ὅτι καὶ συμβαίνει E_{rec}. B: μὲν ὅτι
 συμβαίνει καὶ N || πολλαχῇ E B

οὐ μὴν ἀλλ' ἄτοπον εἴ τις μὴ νομίζει διὰ τὴν αὐτὴν αἰ-
 τίαν ὕδωρ ἐξ ἀέρος γίνεσθαι δι' ἣνπερ ὑπὲρ γῆς καὶ ἐν τῇ
 γῇ. ὥστ' εἴπερ κάκει διὰ ψυχρότητα συνίσταται ὁ ἀτμί-
 ζων ἀήρ εἰς ὕδωρ, καὶ ὑπὸ τῆς ἐν τῇ γῇ ψυχρότητος τὸ
 αὐτὸ τοῦτο δεῖ νομίζειν συμβαίνειν, καὶ γίνεσθαι μὴ μό- 25
 νον τὸ ἀποκεκριμένον ὕδωρ ἐν αὐτῇ, καὶ τοῦτο ρεῖν, ἀλλὰ
 καὶ γίνεσθαι συνεχῶς. ἔτι δὲ τοῦ μὴ γιγνομένου ἀλλ' ὑπάρ-
 χοντος ὕδατος καθ' ἡμέραν μὴ τοιαύτην εἶναι τὴν ἀρχὴν
 τῶν ποταμῶν, οἷον ὑπὸ γῆν λίμνας τινὰς ἀποκεκριμένας,
 καθάπερ ἔνιοι λέγουσιν, ἀλλ' ὁμοίως ὥσπερ καὶ ἐν τῷ ὑπὲρ 30
 γῆς τόπῳ μικραὶ συνιστάμεναι ῥανίδες, καὶ πάλιν αὗται
 ἐτέραις, τέλος μετὰ πλήθους καταβαίνει τὸ ὕμενον ὕδωρ,
 οὕτω καὶ ἐν τῇ γῇ ἐκ μικρῶν συλλείβεσθαι τὸ πρῶτον καὶ
 εἶναι οἷον πιδώσης εἰς ἓν τῆς γῆς τὰς ἀρχὰς τῶν ποτα-
 μῶν. δηλοῖ δ' αὐτὸ τὸ ἔργον· οἱ γὰρ τὰς ὑδραγωγίας ποι- 35
 οῦντες ὑπονόμοις καὶ διώρυξι συνάγουσιν, ὥσπερ ἂν ιδιούσης 350a
 τῆς γῆς ἀπὸ τῶν ὑψηλῶν. διὸ καὶ τὰ ρεύματα τῶν πο-
 ταμῶν ἐκ τῶν ὀρῶν φαίνεται ῥέοντα, καὶ πλείστοι καὶ μέ-
 γιστοι ποταμοὶ ῥέουσιν ἐκ τῶν μεγίστων ὀρῶν. ὁμοίως δὲ καὶ
 αἱ κρήναι αἱ πλείσται ὄρεσιν καὶ τόποις ὑψηλοῖς γειτνιῶ- 5
 σιν· ἐν δὲ τοῖς πεδίοις ἄνευ ποταμῶν ὀλίγαι γίνονται
 πάμπαν. οἱ γὰρ ὄρεινοὶ καὶ ὑψηλοὶ τόποι, οἷον σπόγγος
 πυκνὸς ἐπικρεμάμενοι, κατὰ μικρὰ μὲν πολλαχῇ δὲ δια-
 πιδῶσι καὶ συλλέβουσι τὸ ὕδωρ· δέχονται τε γὰρ τοῦ κατ-
 ιόντος ὕδατος πολὺ πλῆθος (τί γὰρ διαφέρει κοίλην καὶ 10
 ὑπτίαν ἢ πρηνῇ τὴν περιφέρειαν εἶναι καὶ κυρτήν; ἀμφο-
 τέρως γὰρ τὸν ἴσον ὄγκον περιλήψεται σώματος) καὶ τὴν
 ἀνιούσαν ἀτμίδα ψύχουσι καὶ συγκρίνουσι πάλιν εἰς ὕδωρ·

21 οὐ μὴν marg. E_{rec.} || νομίζει] OI: νομίζη J A_{corr.} || 22 post ὑπὲρ in J ras.
 3 litt. || 24 ψυχρόντητος E₁ || 26 ὕδωρ τὸ ἀποκεκριμένον F || 27 καὶ om. J F || ἔτι]
 δετι N₁ || τὸ E_{corr.} || ὑπέχοντος H || 29 γῆν] τὴν γῆν M || 30 λέγουσιν] λέγου
 E₁ || 31 γῆς] Ap: τῆς γῆς J F A H N || 32 ἐτέραι E₁ || ὕμενον ex οἰόμενον
 corr. J₁: ex ὠόμενον corr. E₁ || 34 πηδῶσης E B M A F₁ H N OI || 350 a 1
 εἰδιούσης E₁: ἰδούσης H₁: ἰδρούσης F_{corr.} (ut videtur) H_{corr.} m. 1: ἰδρούσης
 N_{rec.} || 3 ὀρέων J F M A H || φαίνονται M || 8 ἐπικρεμάμενος M A F₁ || πολλα-
 χοῦ corr. E₁ || διαπειδῶσιν E₁: διαπηδῶσι E_{corr.} m. 1 cet. || 9 τε γὰρ] τε E_{corr.}
 m. 1 A H N₁: γὰρ J N_{rec.} || 11 πρηνῇ N || 12 ὄγκον] ὄγκον διὰ πυκνότητα Ald.

διό, καθάπερ εἶπομεν, οἱ μέγιστοι τῶν ποταμῶν ἐκ τῶν με-
 15 γίστων φαίνονται ῥέοντες ὁρῶν. δῆλον δ' ἐστὶ τοῦτο θεωμένοις
 τὰς τῆς γῆς περιόδους· ταύτας γὰρ ἐκ τοῦ πυρθάνεσθαι παρ'
 ἐκάστων οὕτως ἀνέγραψαν, ὅσων μὴ συμβέβηκεν αὐτόπτας
 γενέσθαι τοὺς λέγοντας. ἐν μὲν οὖν τῇ Ἀσίᾳ πλείστοι μὲν ἐκ
 τοῦ Παρνασσοῦ καλουμένου φαίνονται ῥέοντες ὄρους καὶ μέγιστοι
 20 ποταμοί, τοῦτο δ' ὁμολογεῖται πάντων εἶναι μέγιστον τὸ ὄρος τῶν
 πρὸς τὴν ἑω τὴν χειμερινήν· ὑπερβάντι γὰρ ἤδη τοῦτο φαί-
 νεται ἡ ἕξω θάλαττα, ἧς τὸ πέρασ οὐ δῆλον τοῖς ἐντεῦθεν.
 ἐκ μὲν οὖν τούτου ῥέουσιν ἄλλοι τε ποταμοὶ καὶ ὁ Βάκτρος καὶ
 ὁ Χοάσπης καὶ ὁ Ἀράξης· τούτου δ' ὁ Τάναϊς ἀποσχίζεται
 25 μέρος ὧν εἰς τὴν Μαιῶτιν λίμνην. ῥεῖ δὲ καὶ ὁ Ἰνδὸς ἐξ αὐ-
 τοῦ, πάντων τῶν ποταμῶν ῥεῦμα πλείστον. ἐκ δὲ τοῦ Καυ-
 κάσου ἄλλοι τε ῥέουσι πολλοὶ καὶ κατὰ πλήθος καὶ κατὰ
 μέγεθος ὑπερβάλλοντες, καὶ ὁ Φάσις· ὁ δὲ Καύκασος μέ-
 γιστον ὄρος τῶν πρὸς τὴν ἑω τὴν θερινήν ἐστιν καὶ πλήθει καὶ
 30 ὕψει. σημεῖα δὲ τοῦ μὲν ὕψους ὅτι ὁράται καὶ ἀπὸ τῶν κα-
 λουμένων βαθέων καὶ εἰς τὴν λίμνην εἰσπλεόντων, ἔτι δ' ἡλι-
 οὔται τῆς νυκτὸς αὐτοῦ τὰ ἄκρα μέχρι τοῦ τρίτου μέρους ἀπὸ
 τε τῆς ἑω καὶ πάλιν ἀπὸ τῆς ἐσπέρας· τοῦ δὲ πλήθους ὅτι
 πολλὰς ἔχον ἔδρας, ἐν αἷς ἔθνη τε κατοικεῖ πολλὰ καὶ
 35 λίμνας εἶναί φασι μεγάλας, ἀλλ' ὅμως πάσας τὰς ἔδρας
 εἶναί φασι φανεράς μέχρι τῆς ἐσχάτης κορυφῆς. ἐκ δὲ
 350b τῆς Πυρήνης (τοῦτο δ' ἐστὶν ὄρος πρὸς δυσμὴν ἰσημερινὴν ἐν τῇ

14 διό] διόπερ E B || πλείστοι F₁ || 15 ὁρέων E B || 17 ἀνεγράψαμεν F₁:
 ἀνέγραψαν H: ἀνέγραψ^a N || ὅσων N₁: ὅσων N_{corr.} || 18 μὲν (post πλείστοι)]
 μὲν οὖν E₁: τε Par. 2032 Par. suppl. 642 Ald. || 19 παρνασοῦ F N || καὶ om.
 F₁ || 20 μέγιστον τὸ ὄρος] μέγιστον ὄρος E B: τὸ ὄρος μέγιστον F || 21 πρὸς ex
 os corr. J₁ || 22 ἡ om. E || post ἕξω in J ras. 3 litt. || θάλασσα N || 23 δ] ὁ
 ἀσωπὸς καὶ ὁ B || 25 μετέωτην J₁: μεώτην corr. J: μῖωτιν E₁ || λίμνην] λίμνην
 λίμνην E₁ || ὁ om. E B || 27 ἄλλοι τε om. E: post ῥέουσιν coll. B || πολλοὶ
 om. E || πλήθος καὶ κατὰ om. E || 30 σημεῖα] Ap: σημείον E B F_{var.} Ol || τοῦ
 τῷ F₁ || μὲν om. E B || καὶ ἀπὸ] Ap: καὶ ὑπὲρ E B: ἀπὸ Ol || 31 ἡλιούονται J ||
 32 αὐτοῦ] αὐτοῦ τε F₁ || μέρους] μέρους αὐτοῦ τὰ ἄκρ E₁: μέρους αὐτοῦ B ||
 33 δὲ om. E₁ || 34 ἔχον] ApW: ἔχων M A_{corr.} H N B_{var.} ApA: ἔχει F
 ApI || οἷς E || τε om. H N || 36 εἶναί om. F₁ || 350 b 1 πυρίνη E₁: πυρίνης E_{reo.}
 H (ut videtur) || πρὸς δυσμὴν ἰσημερινὴν fortasse post στηλῶν (3) collocanda
 censet Heidehl

Κελτικῇ) ῥέουσιν ὃ τε Ἴστρος καὶ ὁ Ταρτησός. οὗτος μὲν οὖν
 ἔξω στηλῶν, ὁ δ' Ἴστρος δι' ὅλης τῆς Εὐρώπης εἰς τὸν Εὐ-
 ξεινον πόντον. τῶν δ' ἄλλων ποταμῶν οἱ πλείστοι πρὸς ἄρ-
 κτον ἐκ τῶν ὀρέων τῶν Ἀρκυνίων· ταῦτα δὲ καὶ ὕψει καὶ 5
 πλήθει μέγιστα περὶ τὸν τόπον τοῦτόν ἐστιν. ὑπ' αὐτὴν δὲ τὴν
 ἄρκτον ὑπὲρ τῆς ἐσχάτης Σκυθίας αἱ καλούμεναι Ῥίπαι,
 περὶ ὧν τοῦ μεγέθους λίαν εἰσὶν οἱ λεγόμενοι λόγοι μυθώδεις·
 ῥέουσι δ' οὖν οἱ πλείστοι καὶ μέγιστοι μετὰ τὸν Ἴστρον τῶν
 ἄλλων ποταμῶν ἐντεῦθεν, ὥς φασιν. ὁμοίως δὲ καὶ περὶ 10
 τὴν Λιβύην οἱ μὲν ἐκ τῶν Αἰθιοπικῶν ὀρέων, ὃ τε Αἰγῶν
 καὶ ὁ Νύσης, οἱ δὲ μέγιστοι τῶν διωνομασμένων, ὃ τε Χρε-
 μέτης καλούμενος, ὃς εἰς τὴν ἔξω ῥεῖ θάλατταν, καὶ τοῦ
 Νείλου τὸ ρεῦμα τὸ πρῶτον, ἐκ τοῦ Ἀργυροῦ καλουμένου ὄρους.
 τῶν δὲ περὶ τὸν Ἑλληνικὸν τόπον ὁ μὲν Ἀχελῷος ἐκ Πίν- 15
 δου, καὶ ὁ Ἰναχος ἐντεῦθεν, ὁ δὲ Στρυμῶν καὶ Νέσσος καὶ
 ὁ Ἐβρος ἅπαντες τρεῖς ὄντες ἐκ τοῦ Σκόμβρου· πολλὰ δὲ
 ρεύματα καὶ ἐκ τῆς Ῥοδόπης ἐστίν. ὁμοίως δὲ καὶ τοὺς
 ἄλλους ποταμοὺς εὖροι τις ἂν ῥέοντας· ἀλλὰ μαρτυρίου χά-
 ριν τούτους εἶπομεν· ἐπεὶ καὶ ὅσοι αὐτῶν ῥέουσιν ἐξ ἐλῶν, τὰ 20
 ἔλη ὑπὸ ὄρη κείσθαι συμβαίνει πάντα σχεδὸν ἢ τόπους
 ὑψηλοὺς ἐκ προσαγωγῆς. ὅτι μὲν οὖν οὐ δεῖ νομίζειν οὕτω γί-
 γνεσθαι τὰς ἀρχὰς τῶν ποταμῶν ὥς ἐξ ἀφωρισμένων κοι-
 λιῶν, φανερόν· οὔτε γὰρ ἂν ὁ τόπος ἱκανὸς ἦν ὁ τῆς γῆς
 ὥς εἰπεῖν, ὥσπερ οὐδ' ὁ τῶν νεφῶν, εἰ τὸ ὄν ἔδει ῥεῖν 25
 μόνον, ἀλλὰ μὴ τὸ μὲν ἀπῆει τὸ δ' ἐγίγνετο, ἀλλ' αἰεὶ

2 κελτικῇ E || ταρτησός M A N (deest H) || 3 εὐρώπης J || εὐξεινων E₁ || 4
 πόντον] τόπον E₁ || 5 ὀρέων E B || ἀρκυνίων] (-ρκυνι- in ras. E): ὀρκυνίων B
 || καὶ (post ὕψει) supra add. F₁ || 6 πλάται E || 7 ὑπὸ F₁ (ut videtur) ||
 ῥίπαι ex ῥῆπαι corr. F₁ || 8 εἰσιν] εἰπεῖν J F₁ || 9 ῥέουσι δ'] ῥέουσιν B || μετὰ]
 περὶ H N || 11 οἱ] ὁ E || ὀρέων E B || 12 ὁ νύσης] ὀνύσης Ald.: νύσις DuV.
 || δὲ om. E B || 13 θάλασσαν F || 14 ἀργυροῦ ex ἀγροῦ corr. E₁ || ὄρου E₁ ||
 15 πίνδου ex πίδου corr. E₁ || 16 Ἰναχος] ἰοναχος J || στρυμῶν B || νέστος (ut
 videtur) E₁: νέσος E_{corr.} M H N: νέστρος B || 17 εὖρος A_{corr.} F H N B ||
 ὄντες om. Id. || 18 δὲ] δὴ M A H N || 19 μαρτυρίας F || 22 προαγωγῆς H₁ N
 || a voc. ὅτι incipit fragmentum Escorialense || ὄν om. fragm. Escor. || 23
 ἀφωρισμένων F N || 24 ἦν] ἢ A₁ || 25 εἰ] εἴπερ E B || 26 αἰεὶ] αἰεὶ δὴ E₁: αἰεὶ
 B F H

ἀπὸ ὄντος ἐταμείετο· τό τε ὑπὸ τοῖς ὄρεσιν ἔχειν τὰς
 πηγὰς μαρτυρεῖ διότι τῷ συρρεῖν εἰς ὀλίγον καὶ κατὰ μι-
 κρὸν ἐκ πολλῶν νοτίδων διαδίδωσιν ὁ τόπος καὶ γίνονται
 30 οὕτως αἱ πηγαὶ τῶν ποταμῶν. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοιούτους εἶ-
 ναι τόπους ἔχοντας πλῆθος ὕδατος, οἷον λίμνας, οὐδὲν ἄτο-
 πον, πλὴν οὐτι τηλικαύτας ὥστε τοῦτο συμβαίνειν, οὐδὲν μάλ-
 λον ἢ εἴ τις οἶοιτο τὰς φανεράς εἶναι πηγὰς τῶν ποταμῶν·
 σχεδὸν γὰρ ἐκ κρηνῶν οἱ πλείστοι ῥέουσιν. ὁμοιον οὖν τὸ ἐκεί-
 35 νας καὶ τὸ ταύτας νομίζειν εἶναι τὸ σῶμα τὸ τοῦ ὕδατος
 πᾶν. ὅτι δ' εἰσὶν τοιαῦται φάραγγες καὶ διαστάσεις τῆς γῆς,
 351a δηλοῦσιν οἱ καταπινόμενοι τῶν ποταμῶν. συμβαίνει δὲ τοῦτο
 πολλαχοῦ τῆς γῆς, οἷον τῆς μὲν Πελοποννήσου πλείστα τοι-
 αῦτα περὶ τὴν Ἀρκαδίαν ἐστίν. αἷτιον δὲ διὰ τὸ ὀρεινὴν οὖ-
 σαν μὴ ἔχειν ἐκροὰς ἐκ τῶν κοίλων εἰς θάλατταν· πληρού-
 5 μνοι γὰρ οἱ τόποι καὶ οὐκ ἔχοντες ἔκρυσιν αὐτοῖς εὐρίσκον-
 ται τὴν διόδον εἰς βάθος, ἀποβιαζομένου τοῦ ἄνωθεν ἐπιόντος
 ὕδατος. περὶ μὲν οὖν τὴν Ἑλλάδα μικρὰ τοιαῦτα παντελῶς
 ἐστὶν γινόμενα· ἀλλ' ἢ γε ὑπὸ τὸν Καύκασον λίμνη, ἣν
 καλοῦσιν οἱ ἐκεῖ θάλατταν· αὕτη γὰρ ποταμῶν
 10 πολλῶν καὶ μεγάλων εἰσβαλλόντων οὐκ ἔχουσα ἔκρουν φανε-
 ρὸν ἐκδίδωσιν ὑπὸ γῆν κατὰ Κοραξοῦς, περὶ τὰ καλούμενα
 βαθέα τοῦ Πόντου· ταῦτα δ' ἐστὶν ἄπειρόν τι τῆς θαλάττης
 βάθος· οὐδεὶς γοῦν πώποτε καθεὶς ἐδυνήθη πέρας εὐρεῖν. ταύ-
 τη δὲ πόρρω τῆς γῆς σχεδὸν περὶ τριακόσια στάδια πότιμον

27 ἐταμείετο E₁: ἔτι ἐταμείετο E_{rec.} B || 28 τῷ var. N: τὸ fragm.Escor.
 N₁ B || εἰς] ἐπ' E B F_{corr.}: κατ' Ap || κατὰ] κα E₁ || 29 οτιδων E₁ || διαδίδωσιν
 ex διάδωσιν corr. E₁ || 30 οὕτως ex corr. E₁ || 31 ὕδατων F || 32 οὐτι] οὐ E
 B F_{corr.} m.1 || συμβαίνει J fragm.Escor. F₁(ut videtur) || 33 τὰς postea
 add. F₁ || 34 ῥηνῶν N₁ || κελvas E₁ || 35 εἶναι νομίζειν H N || 351 a 1 καταπι-
 νόμενοι] (-απι- in ras. 7 vel 8 litt. E_{rec.}) || 2 πολλαχοῦ E₁ B: πολλαχῇ
 corr. E₁ || πελοποννήσου H: πελλοποννήσου F: πελοποννήσου E₁ || 4 κοιλιῶν E B
 || θάλασσαν F || 5 ἐαυτοῖς E_{corr.} m.1: αὐτοὶ E₁ B: (αὐτῷ Op) || 6 τὴν om.
 fragm.Escor. Op || 8 ἀλλ' ἢ] ἀλλη J || λίμνη om. B || 9 θάλατταν] θάλατταν
 φανερά S_{rec.} Cam.: θάλατταν μεγάλη ci. Th. || 9-10 πολλῶν ποταμῶν M A H
 || 10 εἰσβαλόντων H N || 11 κοραξ E₁: κορεξοῦς N || περὶ] παρὰ fragm.Escor.:
 ἐπὶ A || 12 βαρέα B || ταῦτα] τοῦτο E_{corr.} B fragm.Escor. || 13 καθεὶς E₁ (i
 prior in ras. m. 1) B || ἡδυνήθη H N || 14 δέ] OI: δὴ E B || ποταμῶν B:
 (post i in E ras. 1 litt.)

ἀναδίδωσιν ὕδωρ ἐπὶ πολλὸν τόπον, οὐ συνεχῇ δέ, ἀλλὰ τρις- 15
σαχῇ. καὶ περὶ τὴν Λιγυστικὴν οὐκ ἐλάττων τοῦ Ῥοδανοῦ κατα-
πίνεται τις ποταμός, καὶ πάλιν ἀναδίδωσιν κατ' ἄλλον τό-
πον· ὁ δὲ Ῥοδανὸς ποταμὸς ναυσιπέρατός ἐστιν.

14 οὐκ αἰεὶ δ' οἱ αὐτοὶ τόποι τῆς γῆς οὗτ' ἔνυγροὶ εἰσιν
οὔτε ξηροί, ἀλλὰ μεταβάλλουσιν κατὰ τὰς τῶν ποταμῶν γε- 20
νέσεις καὶ τὰς ἀπολείψεις· διὸ καὶ τὰ περὶ τὴν ἡπειρον με-
ταβάλλει καὶ τὴν θάλατταν, καὶ οὐκ αἰεὶ τὰ μὲν γῇ τὰ
δὲ θάλαττα διατελεῖ πάντα τὸν χρόνον, ἀλλὰ γίγνεται
θάλαττα μὲν ὅπου χέρσος, ἔνθα δὲ νῦν θάλαττα, πάλιν
ἐνταῦθα γῇ. κατὰ μέντοι τινὰ τάξιν νομίζειν χρή ταῦτα 25
γίγνεσθαι καὶ περίοδον. ἀρχὴ δὲ τούτων καὶ αἴτιον ὅτι καὶ
τῆς γῆς τὰ ἐντός, ὥσπερ τὰ σώματα τῶν φυτῶν καὶ
ζώων, ἀκμὴν ἔχει καὶ γῆρας. πλὴν ἐκείνοις μὲν οὐ κατὰ μέ-
ρος ταῦτα συμβαίνει πάσχειν, ἀλλ' ἅμα πᾶν ἀκμάζειν
καὶ φθίνειν ἀναγκαῖον· τῇ δὲ γῇ τοῦτο γίγνεται κατὰ μέρος 30
διὰ ψύξιν καὶ θερμότητα. ταῦτα μὲν οὖν αὖξεται καὶ φθί-
νει διὰ τὸν ἥλιον καὶ τὴν περιφοράν, διὰ δὲ ταῦτα καὶ τὴν
δύναμιν τὰ μέρη τῆς γῆς λαμβάνει διαφέρουσιν, ὥστε μέ-
χρι τινὸς ἔνυδρα δύναται διαμένειν, εἴτα ξηραίνεται καὶ γη-
ράσκει πάλιν· ἕτεροι δὲ τόποι βιώσκονται καὶ ἔνυδροι γίγνον- 35
ται κατὰ μέρος. ἀνάγκη δὲ τῶν μὲν τόπων γιγνομένων ξη-
ροτέρων τὰς πηγὰς ἀφανίζεσθαι, τούτων δὲ συμβαινόντων 351b
τοὺς ποταμοὺς πρῶτον μὲν ἐκ μεγάλων μικροῦς, εἴτα τέλος
γίγνεσθαι ξηροῦς, τῶν δὲ ποταμῶν μεθισταμένων καὶ ἔνθεν
μὲν ἀφανιζομένων ἐν ἄλλοις δ' ἀνάλογον γιγνομένων μετα-
βάλλειν τὴν θάλατταν· ὅπου μὲν γὰρ ἐξωθουμένη ὑπὸ τῶν 5

15 συνεχῶς Ald. || τρισαχῇ J F M A H: τρισσαχοῖ E₁ (ut videtur) B || 16
καὶ supra add. E₁ || ῥοδανοῦ Ocl: ἡριδανοῦ E_{var.} fragm.Escor. M A (-i- in ras.
2 litt. m. 1): ῥηδανοῦ N || 18 ἡριδανὸς fragm.Escor. M A (-i- in ras. 2 litt.
m. 1): ῥηδανὸς N || 20 ὅτε E₁ || τῶν om. B || 21 ἡπειρον] ἡλουσιν F₁ || μετα-
βάλλειν E₁ || 22 αἰε E B fragm.Escor. M A F H N || 23 παντ H || 24
θάλασσα . . . θάλασσα N || 26 καὶ περίοδον om. N || 27 ὥσπερ] ὥσπερ καὶ F
|| σώματα] σώματα τὰ B || 30 φθίνειν — ταῦτα μὲν αὖξει τε (sic enim) καὶ
(31) marg. F_{teo.} || 31 αὖξεται] Ap Ol: αὖξει τε E_{corr.} B F (quid habuerit
E₁, parum liquet) || φθίνειν E₁ || 32 δὲ om. J₁ (ut videtur) F₁ || 34 μένειν N ||
35 τόποι] τόποι πάλιν Ald. || βιώσκονται J A₁ || 36 ξηρῶν M A H N || 351 b 4
μεταβάλλει A

- ποταμῶν ἐπλεόναζεν, ἀπιοῦσαν ξηρὰν ποιεῖν ἀναγκαῖον, ὅπου
 δὲ τοῖς ῥεύμασιν πληθύνουσα ἐξηραίνεται προσχουμένη, πάλιν
 ἐνταῦθα λιμνάζειν. ἀλλὰ διὰ τὸ γίγνεσθαι πᾶσαν τὴν φυ-
 σικὴν περὶ τὴν γῆν γένεσιν ἐκ προσαγωγῆς καὶ ἐν χρόνοις
 10 παμμήκεσι πρὸς τὴν ἡμετέραν ζωὴν, λανθάνει ταῦτα γιγνώ-
 μενα, καὶ πρότερον ὄλων τῶν ἔθνων ἀπώλειαί γίνονται καὶ
 φθοραὶ πρὶν μνημονεῦσθαι τὴν τούτων μεταβολὴν ἐξ ἀρχῆς
 εἰς τέλος. μέγισται μὲν οὖν φθοραὶ γίνονται καὶ τάχισταί
 ἐν τοῖς πολέμοις, ἅλλαι δὲ νόσοις, αἱ δὲ ἀφορίαις, καὶ
 15 ταύταις αἱ μὲν μεγάλαί αἱ δὲ κατὰ μικρόν, ὥστε λαν-
 θάνουσι τῶν γε τοιούτων ἔθνων καὶ αἱ μεταναστάσεις διὰ τὸ
 τοὺς μὲν λείπειν τὰς χώρας, τοὺς δὲ ὑπομένειν μέχρι τούτου
 μέχρι περ ἂν μηκέτι δύνηται τρέφειν ἡ χώρα πλήθος μη-
 δέν. ἀπὸ τῆς πρώτης οὖν ἀπολείψως εἰς τὴν ὑστέραν εἰκὸς
 20 γίγνεσθαι μακροὺς χρόνους, ὥστε μηδὲνα μνημονεῦειν, ἀλλὰ
 σφωζομένων ἔτι τῶν ὑπομενόντων ἐπιλελῆσθαι διὰ χρόνου
 πλήθος. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον χρῆ νομίζειν καὶ τοὺς κατοι-
 κισμοὺς λανθάνειν πότε πρῶτον ἐγένοντο τοῖς ἔθνεσιν ἐκάστοις
 εἰς τὰ μεταβάλλοντα καὶ γιγνόμενα ξηρὰ ἐξ ἐλῶδων καὶ
 25 ἐνύδρων· καὶ γὰρ ἐνταῦθα κατὰ μικρόν ἐν πολλῷ γίγνεται
 χρόνῳ ἢ ἐπίδοσις, ὥστε μὴ μνημονεῦειν τίνες πρῶτοι καὶ
 πότε καὶ πῶς ἐχόντων ἥλθον τῶν τόπων, οἷον συμβέβηκεν
 καὶ τὰ περὶ Αἴγυπτον· καὶ γὰρ οὗτος αἰεὶ ξηρότερος ὁ τό-

6 ἐπλεόνασεν E_{corr. m. 1} B H N || ἀπιοῦσα E₁: ἀπιοῦσα B Ald.: ἀπιοῦσαι (an ἀπιοῦσαν ?) J₁ || 7 πληθύνουσα ἠξάνετο προσχουμένη M A: πληθύνουσα ἐξηρα-
 νετο προχουμένη N₁: πληθύνουσα ἐξηραίνεται προσχουμένη N_{rec}: ἐξηραίνεται (in
 ras.) πληθύνουσα (in ras.) προσχουμένη (-σ- fortasse postea add.) E₁: ἠξάνετο
 ὀχουμένη B: πλήθουσα ἐξηραίνεται προσχουμένη Ald. || 8 λιμνάζει F || φυσικὴν
 om. Ald. || 9 τὴν περὶ γῆν E₁: om. E_{corr. m. 1} B: τὴν περὶ τὴν γῆν F_{corr}. ||
 προαγωγῆς H₁ N || καὶ om. E || 12 φθοραὶ ex φοραὶ corr. E₁ || 13 οὖν om. N
 || 14 δὲ (1) δ' ἐν fragm.Escor.: om. B || 16 τῶν om. E || 19 ὑπολείψως Id. ||
 ἐσχάτην E B: (ἔως τῶν ἐσχάτων Ap) || εἰκότως E_{rec}. B || 20 μακροὺς χρόνους
 Ap: χρόνους μακροὺς E B || 22 πλήθος] πλήθος ταῖς μεταναστάσεσι H N || αὐτὸν
 supra add. N₁ || τρόπον om. N || 23 ἐγένετο fragm.Escor. || 24 γιγνόμενα] Ap:
 τὰ γιγνόμενα E B || 25 ἐνύδρων] ApWA: ἐνύδρων E B: ἀνύδρων ApI || in
 voc. πολλῷ cadit fragm.Escor. || 26 μὴ om. F₁ || τίνος N || πρῶτον Ald. || 27
 τὸν τόπον N_{var}. || 28 καὶ τὰ περὶ] καὶ περὶ τὴν E_{corr}. B Op: οἷον καὶ περὶ τὴν
 E₁ || οὕτως J₁ E₁ || αἰεὶ HN

προς φαίνεται γιγνόμενος καὶ πᾶσα ἡ χώρα τοῦ ποταμοῦ
 πρόσχωσις οὔσα τοῦ Νείλου, διὰ δὲ τὸ κατὰ μικρὸν ξηραι- 30
 νομένων τῶν ἐλῶν τοὺς πλησίον εἰσοικίζεσθαι τὸ τοῦ χρόνου
 μῆκος ἀφήρηται τὴν ἀρχήν. φαίνεται οὖν καὶ τὰ στό-
 ματα πάντα, πλὴν ἐνὸς τοῦ Κανωβικοῦ, χειροποίητα καὶ οὐ
 τοῦ ποταμοῦ ὄντα, καὶ τὸ ἀρχαῖον ἡ Αἴγυπτος Θῆβαι κα-
 λούμεναι. δηλοῖ δὲ καὶ Ὅμηρος, οὕτως πρόσφατος ὢν ὥς εἰ- 35
 πεῖν πρὸς τὰς τοιαύτας μεταβολάς· ἐκείνου γὰρ τοῦ τόπου
 ποιεῖται μνείαν ὥς οὐπὼ Μέμφιος οὔσης ἢ ὅλως ἢ οὐ τηλι- 352a
 καύτης. τοῦτο δ' εἰκὸς οὕτω συμβαίνειν· οἱ γὰρ κάτωθεν τό-
 ποι τῶν ἄνωθεν ὑστερον ᾠκίσθησαν· ἐλώδεις γὰρ ἐπὶ πλείω
 χρόνον ἀναγκαῖον εἶναι τοὺς ἐγγύτερον τῆς προσχώσεως διὰ
 τὸ λιμνάζειν ἐν τοῖς ἐσχάτοις αἰὲ μᾶλλον. μεταβάλλει 5
 δὲ τοῦτο καὶ πάλιν εὐθενεῖ· ξηραίνόμενοι γὰρ οἱ τόποι ἔρ-
 χονται εἰς τὸ καλῶς ἔχειν, οἱ δὲ πρότερον εὐκραεῖς ὑπερ-
 ξηραίνόμενοί ποτε γίνονται χείρους. ὅπερ συμβέβηκε τῆς
 Ἑλλάδος καὶ περὶ τὴν Ἀργείων καὶ Μυκηναίων χώραν· ἐπὶ
 μὲν γὰρ τῶν Τρωικῶν ἡ μὲν Ἀργεῖα διὰ τὸ ἐλώδης εἶναι 10
 ὀλίγους ἐδύνατο τρέφειν, ἡ δὲ Μυκηναία καλῶς εἶχεν (διὸ
 ἐντιμότερα ἦν), νῦν δὲ τοῦναντίον διὰ τὴν προειρημένην αἰτίαν·
 ἡ μὲν γὰρ ἀργὴ γέγονεν καὶ ξηρὰ πάμπαν, τῆς δὲ τὰ
 τότε διὰ τὸ λιμνάζειν ἀργὰ νῦν χρήσιμα γέγονεν. ὥσπερ
 οὖν ἐπὶ τούτου τοῦ τόπου συμβέβηκεν ὄντος μικροῦ, ταῦτό δεῖ 15
 νομίζειν τοῦτο συμβαίνειν καὶ περὶ μεγάλους τόπους καὶ χώ-

30 πρόχωσης E₁ (ut videtur) B N₁ || δὲ] δέδο J₁ || 31 εἰσοικίζεσθαι] εἰσοικίζε-
 σθαι τόπους N_{rec}. || 32 φαίνονται ex φαίνονται corr. E₁ || οὖν] δ' οὖν E B OI ||
 33 πάντα om. F₁ || 34 θῆβαι ex θῆκαι corr. N₁ || 35 καὶ om. F || οὕτω E B
 || 352 a 1 μέμφιος] ApWA: μέμφιδος E_{corr}. M N_{rec}. ApI || 2 οὕτως E ||
 κάτω . . . ἄνω (3) J F M A H N Olp || 3 πλείον E B N: πλείονα Ald. || 4
 προσχώσεως J F E₁ (ut videtur) B || 6 εὐθενεῖ] E₁ (ut videtur) ApWA: εὐσθενεῖ
 B: εὐθηνεῖ E_{corr}. m. 1 cet.: εὐθνεῖ ApI: εὐθνεῖ Op || ἔρχονται N || 7 ὑπερξηραι-
 νόμεναι hypothetae errore Bk. || 8 τότε E B F_{var}.: πάλιν Ap || χείρους γίνονται
 N || 8-9 τῇ Ἑλλάδι Par. 2032 et 2035 Par. suppl. 642 Ald. || 9 μυκηναίων]
 (-ν- ex corr. A₁): μυκηναίων H: μυκειναίων N || ἐπὶ] (-i in ras. E₁) || 10 τῶν
 om. H N || ἐλώδης ex ἐλώδη corr. J₁ || 11 ὀλίγα H N₁ || ἡδύνατο H N B ||
 μυκηναία] (-ν- ex corr. A₁): μυκηναία H || διότι M || 12 εἰρημένην E B || 13
 πάμπαν] πάντων J || 15 ἐπὶ τούτου] ἐπ' ἐκείνου Ald. || 16 συμβαίνειν ex συμβαίνει
 corr. E₁ || μεγάλων E₁

ρας ὅλας. οἱ μὲν οὖν βλέποντες ἐπὶ μικρὸν αἰτίαν οἴονται
 τῶν τοιούτων εἶναι παθημάτων τὴν τοῦ ὅλου μεταβολὴν ὥς
 20 γιγνομένου τοῦ οὐρανοῦ· διὸ καὶ τὴν θάλατταν ἐλάττω γίγνε-
 σθαί φασιν ὥς ξηραίνομένην, ὅτι πλείους φαίνονται τόποι
 τοῦτο πεπονθότες νῦν ἢ πρότερον. ἔστιν δὲ τούτων τὸ μὲν ἀλη-
 θές τὸ δ' οὐκ ἀληθές· πλείους μὲν γὰρ εἰσιν οἱ πρότερον ἔνυ-
 δροι νῦν δὲ χερσεύοντες, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τούναντίον· πολ-
 λαχῇ γὰρ σκοποῦντες εὐρήσουσιν ἐπεληλυθυῖαν τὴν θάλατ-
 25 ταν. ἀλλὰ τούτου τὴν αἰτίαν οὐ τὴν τοῦ κόσμου γένεσιν οἰεσθαι
 χρή· γελοῖον γὰρ διὰ μικρὰς καὶ ἀκαριαίας μεταβολὰς
 κινεῖν τὸ πᾶν, ὃ δὲ τῆς γῆς ὄγκος καὶ τὸ μέγεθος οὐδὲν
 ἐστὶ δὴ πού πρὸς τὸν ὅλον οὐρανόν· ἀλλὰ πάντων τούτων αἴ-
 τιον ὑποληπτέον ὅτι γίγνεται διὰ χρόνων εἰμαρμένων, οἷον ἐν
 30 ταῖς κατ' ἐνιαυτὸν ὥραις χειμῶν, οὕτως περιόδου τινὸς μεγά-
 λης μέγας χειμῶν καὶ ὑπερβολῇ ὁμβρων. αὕτη δὲ οὐκ ἀεὶ
 κατὰ τοὺς αὐτοὺς τρόπους, ἀλλ' ὥσπερ ὁ καλούμενος ἐπὶ Δευ-
 καλίῳ κατακλυσμός· καὶ γὰρ οὗτος περὶ τὸν Ἑλληνικὸν
 ἐγένετο τόπον μάλιστα, καὶ τούτου περὶ τὴν Ἑλλάδα τὴν
 35 ἀρχαίαν. αὕτη δ' ἐστὶν ἡ περὶ Δωδώνην καὶ τὸν Ἀχελῶν·
 352b οὗτος γὰρ ποταμοῦ τὸ ρεῦμα μεταβέβληκεν· ᾧ κουν γὰρ οἱ
 Σελλοὶ ἐνταῦθα καὶ οἱ καλούμενοι τότε μὲν Γραικοὶ νῦν δ'
 Ἑλληνες. ὅταν οὖν γένηται τοιαύτη ὑπερβολῇ ὁμβρων,
 νομίζειν χρή ἐπὶ πολὺν χρόνον διαρκεῖν, καὶ ὥσπερ νῦν τοῦ
 5 ἀενάου εἶναι τινὰς τῶν ποταμῶν τοὺς δὲ μὴ οἱ μὲν φα-

18 τοιούτων παθημάτων τὴν τοῦ ὅλου εἶναι H: παθημάτων τῶν τοιούτων τὴν
 τοῦ (τῶ m. rec.) εἶναι N: τοιούτων παθημάτων εἶναι τὴν τοῦ ὅλου Ald. || 23 μὴν
 ex μὴν καὶ corr. E₁ || πολλαχοῖ E₁ B || 24 εὐρήσομεν J F M A H N ||
 ἐπεληλυθείαν N || θάλασσαν B || 26 γὰρ OI: δὲ E B || μεταβολὰς OIV:
 μεταβολῆς J corr. m. 1 F OIG || 27 οὐθέν ex ἔθεν corr. J₁ || 30 ὥραις ex ὥρας corr.
 J₁ || οὕτω E B || μεγάλης τινὸς N || 34 μάλιστα τόπον E B || 35 δωδώνην Ap:
 τὴν δωδώνην J F M A H N: δώνην E₁ || 352 b 1 πολλαχοῖ (ut videtur) J₁ || 2
 σελοὶ B || 3 οὖν Ap: οὖν δὴ E B: δὴ οὖν Ald. || 4 χρόνον πολὺν B || 4-5
 νῦν τοῦ ἀενάου εἶναι τινὰς] νῦν τοῦ ἀενάου εἶναι τινὰς M A F₁ H: οὖν τοῦ
 ἀενάου εἶναι τινὰς N: νῦν τοῦ τοὺς μὲν ἀενάου εἶναι τινὰς F_{corr.}: νῦν τούτους
 (τοῦ τοὺς corr. m. 1) μὲν ἀενάου (ἀενάου corr. m. 1) εἶναι E: νῦν τούτους μὲν
 ἀενάου εἶναι τινὰς B: νῦν τοῦ (τῷ G) τοὺς μὲν ἀενάου εἶναι OI || 5 τοὺς]
 τούτους E₁ B

σιν αἴτιον εἶναι τὸ μέγεθος τῶν ὑπὸ γῆς χασμάτων, ἡμεῖς
 δὲ τὸ μέγεθος τῶν ὑψηλῶν τόπων καὶ τὴν πυκνότητα καὶ
 ψυχρότητα αὐτῶν (οὗτοι γὰρ πλείστον καὶ δέχονται ὕδωρ
 καὶ στέγουσιν καὶ ποιοῦσιν· ὅσοις δὲ μικραὶ αἱ ἐπικρεμάμε- 10
 ναι τῶν ὁρῶν συστάσεις ἢ σομφαὶ καὶ λιθώδεις καὶ ἀργι-
 λώδεις, τούτους δὲ προαπολείπειν), οὕτως οἶεσθαι δεῖν τότε, ἐν
 οἷς ἂν γένηται ἡ τοιαύτη τοῦ ὑγροῦ φορά, οἷον ἀενάους ποιεῖν
 τὰς ὑγρότητας τῶν τόπων μᾶλλον. τῷ χρόνῳ δὲ ταῦτα
 ξηραίνεται γιγνόμενα μᾶλλον, θάτερα δ' ἐλάττω τὰ ἐφυ-
 δρα, ἕως ἂν ἔλθῃ πάλιν ἡ καταβολὴ τῆς περιόδου τῆς αὐ- 15
 τῆς. ἐπεὶ δ' ἀνάγκη τοῦ ὅλου γίγνεσθαι μὲν τινα μεταβολήν,
 μὴ μέντοι γένεσιν καὶ φθοράν, εἴπερ μένει τὸ πᾶν, ἀνάγκη,
 καθάπερ ἡμεῖς λέγομεν, μὴ τοὺς αὐτοὺς ἀεὶ τόπους ὑγροὺς τ'
 εἶναι θαλάττῃ καὶ ποταμοῖς καὶ ξηροῦς. δηλοῖ δὲ τὸ γιγνό-
 μενον· οὓς γὰρ φαμεν ἀρχαιοτάτους εἶναι τῶν ἀνθρώπων 20
 Αἰγυπτίους, τούτων ἡ χώρα πᾶσα γεγρονυῖα φαίνεται καὶ
 οὔσα τοῦ ποταμοῦ ἔργον. καὶ τοῦτο κατὰ τε τὴν χώραν αὐ-
 τὴν ὁρῶντι δῆλόν ἐστιν, καὶ τὰ περὶ τὴν ἐρυθρὰν θάλατταν
 τεκμήριον ἱκανόν· ταύτην γὰρ τῶν βασιλέων τις ἐπειράθη
 διορύττειν (οὐ γὰρ μικρὰς εἶχεν ἂν αὐτοῖς ὠφελείας πλω- 25
 τὸς πᾶς ὁ τόπος γενόμενος· λέγεται δὲ πρῶτος Σέσωστρις
 ἐγχειρῆσαι τῶν παλαιῶν), ἀλλ' εὗρεν ὑψηλοτέραν οὔσαν τὴν

6 ὑπὸ — τῶν (7) om. N₁ typothetae errore Id. || γῆς χασμάτων] γῆν
 χασμάτων M A H Olp: τὴν γῆν χασμάτων N_{rec.}: γῆς ἀντρων (-ντ- in ras.
 m. 1) E: γῆν ἀντρων B || 8 ψυχρότητα] τὴν ψυχρότητα N || interclusionem
 usque ad προαπολείπειν (11) produxit Id., ad ποιοῦσιν (9) modo Bon. || 9
 αἱ om. Par.2035 Vindobon.75 Ald. || 10 συστάσεις τῶν ὁρέων E B || 11 δὲ]
 δὴ Cam.: δεῖ Eras.III || δεῖν] δεῖ B || 12 ἐὰν E B || ἀενάους] corr. E₁: ἐνάους
 E₁: ἀενάους cet. || 13 τόπων μᾶλλον] ποταμῶν Par.2032 Ol: τόπων Bon. || 14
 ξηραίνεται] ξηρὰ φαίνεται Ald. || γιγνόμενα et τὰ ἐφύδρα secl. Id. || ἐφυγγρα B
 || 15 πάλιν om. N || ἡ om. E || 16 τοῦ om. H N || 17 εἴπερ — λέγομεν (18)
 supra add. F₁ || 19 θαλάττῃ] τῇ θαλάττῃ M A F H N || ξηροῦς] διαξήρους E
 B || 20 ἀρχαιοτέρους H N || τῶν] τῶν τῶν N || 22 τε] γε F || αὐτῶν Id. || 23
 θάλασσαν M A F H N || 24 τῶν βασιλέων τις] τις (antecedunt 2 litt. dele-
 tae) τῶν βασιλέων N || 25 πλωτὸς A_{rec.} in spatio 6 litt. a m. 1 relicto || 26
 ἀπας E B || γιγνόμενος H(?) B || πρῶτον ex πρῶτο corr. F₁ || 27 ἐγχειρῆσαι]
 Ap: ἐγχειρῆσαι J₁: ἐγχειρῆσαι J_{corr. m.1} M A N: ἐπικειρῆσαι E B || εὗρεν
 (ut videtur) E₁ || ὑψηλοτέραν] (-ο- in ras. E)

θάλατταν τῆς γῆς· διὸ ἐκείνός τε πρότερον καὶ Δαρείος
 ὕστερον ἐπαύσατο διορύττων, ὅπως μὴ διαφθαρῇ τὸ ρεῦμα
 30 τοῦ ποταμοῦ συμμιγείσης τῆς θαλάττης. φανερόν οὖν ὅτι θά-
 λαττα πάντα μία ταύτῃ συνεχῆς ἦν. διὸ καὶ τὰ περὶ τὴν
 Λιβύην τὴν Ἀμμωνίαν χώραν ταπεινότερα φαίνεται καὶ
 κοιλότερα παρὰ λόγον τῆς κάτωθεν χώρας· δῆλον γὰρ ὡς
 ἐγχώσεως μὲν γενομένης ἐγένοντο λίμναι καὶ χέρσος, χρο-
 35 νου δὲ γενομένου τὸ ἐναπολειφθὲν καὶ λιμνάσαν ὕδωρ ξη-
 353a ρανθὲν ἐστὶν ἡδὴ φρουδόν. ἀλλὰ μὴν καὶ τὰ περὶ τὴν Μαιώ-
 τιν λίμνην ἐπιδέδωκε τῇ προσχώσει τῶν ποταμῶν τοσοῦτον,
 ὥστε πολλῶ ἐλάττω μεγέθει πλοῖα νῦν εἰσπλεῖν πρὸς τὴν
 ἐργασίαν ἢ ἔτος ἐξηκοστόν· ὥστε ἐκ τούτου ῥάδιον ἀναλογί-
 5 σασθαι ὅτι καὶ τὸ πρῶτον, ὥσπερ αἱ πολλαὶ τῶν λιμνῶν,
 καὶ αὕτῃ ἔργον ἐστὶ τῶν ποταμῶν, καὶ τὸ τελευταῖον πᾶ-
 σαν ἀνάγκη γενέσθαι ξηράν. ἔτι δὲ ὁ Βόσπορος αἰὲ μὲν ρεῖ
 διὰ τὸ προσχούσθαι, καὶ ἔστιν ἔτι ταῦτα καὶ τοῖς ὄμμασιν
 ἰδεῖν ὅν τινα συμβαίνει τρόπον· ὅτε γὰρ ἀπὸ τῆς Ἀσίας
 10 ἡὺν ποιήσειεν ὁ ῥοῦς, τὸ ὀπισθεν λίμνη ἐγίγνετο μικρὰ τὸ
 πρῶτον, εἴτ' ἐξηράνθη ἂν, μετὰ δὲ τοῦτο ἄλλη ἢ ἀπὸ ταύτης ἡ-
 ῶν, καὶ λίμνη ἀπὸ ταύτης· καὶ τοῦτο αἰὲ οὕτως συνέβαιναν ὁμοί-
 ως· τούτου δὲ γιγνομένου πολλάκις ἀνάγκη χρόνου προϊόντος ὥσ-
 περ ποταμὸν γενέσθαι, τέλος δὲ καὶ τοῦτον ξηρόν. φανερόν
 15 τοίνυν, ἐπεὶ ὁ τε χρόνος οὐχ ὑπολείψει καὶ τὸ ὅλον αἰδίον,

28 τῆς γῆς om. E₁ || 29 διορύσσων M || μὴ om. E || φθαρῇ F || 30 θαλάσσης
 A N || 31 πάντα post ταῦτα coll. Ald. || ταύτῃ] ταῦτα E Ald.: om. B || 32
 τὴν] καὶ περὶ τὴν εἰ. Id. || 33 παράλογον J M A₁ H N₁: κατάλογον N_{rec.}:
 παρὰ τὸ κατὰ λόγον E B F: παρὰ λογως καὶ ἀνα αναλογίας F_{var.} || κάτω J F M
 A H N: κάτω θέσεως B || 34 γενομένης N || ἐγένοντο var. E: ἐγένετο E₁ F_{rec.}:
 ἐγένετο F₁: ἐγίνοντο N || λίμναι in ras. E_{rec.} || καὶ om. E₁ (?) B || 35 γενομένου
 N || ἀπολειφθὲν J F M A_{corr.} m.1 H N: ἀποληφθὲν A₁ || 353 a 2 προσώσει
 E₁ (ut videtur) B N || 3 μεγέθει F_{corr.} m.1 Ald. || εἰσπλεῖ E B ||
 4 ἔτος] πρὸ ἔτους F: ἔτερον N || ἐξηκοστοῦ F || 7 μὲν] ἄλλη var. E || 8 προσχούσθαι
 E₁ B N: προκεκῶσθαι corr. E₁ || καὶ (post ταῦτα) om. E B || 9 συνέβαιναν E B
 || 10 ὁ om. B || ἐγένετο M A F H N || 11 ἐξηράνθη ἂν] ἐξηραίνεται E₁: ἐξηραίνετ'
 ἂν E_{corr.}: ἐξ' ἡραίνετ' ἂν B: ἐξηραίνεται Ald. || ἄλλη ἢ] ἄλλ' ἢ E N_{rec.}: ἄλλη
 B: ἄλλ' ἢ N₁ || 12 ἀπ' αὐτῆς E B || οὕτω E B M || 13 χρόνου προϊόντος] OI:
 τοῦ χρόνου προϊόντος Ap: προϊόντος τοῦ χρόνου E B || 15 ὁ τε χρόνος οὐχ] οὔτε
 ὁ χρόνος OI: οὔτε χρόνος Ald. || ὑπολείπει E₁: ὑπολείπει B

ὅτι οὔτε ὁ Τάναϊς οὔτε ὁ Νεῖλος ἀεὶ ἔρρει, ἀλλ' ἦν ποτε ξηρὸς ὁ τόπος ὅθεν ρέουσιν· τὸ γὰρ ἔργον ἔχει αὐτῶν πέρας, ὁ δὲ χρόνος οὐκ ἔχει. ὁμοίως δὲ τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἀρμόσει ποταμῶν λέγειν. ἀλλὰ μὴν εἴπερ καὶ οἱ ποταμοὶ γίνονται καὶ φθείρονται καὶ μὴ ἀεὶ οἱ αὐτοὶ τόποι τῆς 20 γῆς ἔνυδροι, καὶ τὴν θάλατταν ἀνάγκη μεταβάλλειν ὁμοίως. τῆς δὲ θαλάττης τὰ μὲν ἀπολειπούσης τὰ δ' ἐπιούσης ἀεὶ φανερόν ὅτι τῆς πάσης γῆς οὐκ ἀεὶ τὰ αὐτὰ τὰ μὲν ἐστὶν θάλαττα τὰ δ' ἡπειρος, ἀλλὰ μεταβάλλει τῷ χρόνῳ πάντα. διότι μὲν οὖν οὐκ ἀεὶ ταῦτα οὔτε χερσεύει τῆς γῆς οὔτε 25 πλωτά ἐστὶν, καὶ διὰ τίν' αἰτίαν ταῦτα συμβαίνει, εἴρηται· ὁμοίως δὲ καὶ διὰ τί οἱ μὲν ἀέναιοι οἱ δ' οὐ τῶν ποταμῶν εἰσιν.

B

Περὶ δὲ θαλάττης, καὶ τίς ἡ φύσις αὐτῆς, καὶ διὰ 32 τίν' αἰτίαν ἀλμυρὸν τοσοῦτόν ἐστιν ὕδατος πλήθος, ἔτι δὲ περὶ τῆς ἐξ ἀρχῆς γενέσεως λέγωμεν. οἱ μὲν οὖν ἀρχαῖοι καὶ διατρίβοντες περὶ τὰς θεολογίας ποιοῦσιν αὐτῆς πηγὰς, ἔν' 35 αὐτοῖς ὥσιν ἀρχαὶ καὶ ρίζαι γῆς καὶ θαλάττης· τραγικῶς 353b

16 τάναις] Ol: τάναις ποταμὸς E ℳ Ap || ἔρρει ex ἔρει corr. J₁: ρεῖν in ras. E₁: ρεῖ ℳ Ol || 17 αὐτῶ E₁ || 19 ποταμῶν ἀρμόσει J ℳ ℹ H N: ποταμῶν ἀρμόσει F || μὴν] μὴν καὶ N (deest codex H) || καὶ] Ol: om. E ℳ || 20 οἱ om. E || 22 θαλάσσης N || ἀπολιπούσης ℳ || τὰ δ' ἐπιούσης marg. E_{rec.} || 23 μὲν] μὲν αὐτὰ J || 25 χερσεύει] Ac: χερσεύεται E ℳ || 27 διὰ τί] διότι E ℳ || ἀένναιοι E_{corr.} ℳ ℳ ℹ F H N || 28 εἰσιν om. F: (in voc. ποταμῶν cadit Ol) || 'περὶ δε θαλάττης καὶ τίς ἡ φύσις αὐτῆς. καὶ διὰ τίνα αἰτίαν ἀλμυρὸν' J: περὶ δὲ θαλάττης καὶ τίς ἡ φύσις αὐτῆς καὶ διὰ τίν' (-ι in ras. m.1) αἰτίαν ἀλμυρὸν: — ἀριστοτέλους μετεωρολογικῶν; ā: ᾠ E.

Adhibiti codices J F ℳ ℹ (in quo desiderantur versus 369 b 11 — 370 a 32) H N E ℳ.

Inscriptio: ἀριστοτέλους, μετεωρολογικῶν β̄ J; μετεωρολογικῶν, β̄ F; 'Ἀριστοτέλ' μετεωρολογικῶν, β̄ ℳ; ἀριστοτέλους μετεωρολογικῶν β̄ ℹ; μετῴρων β̄ H; ἀριστοτέλους μετῴρων; β̄ N; δεύτερον E (in marg. add. m. rec. ἀριστοτέλους μετεωρολογικῶν β̄); 'Ἀριστοτέλους μετεωρολογικῶν, δευτερον ℳ || p. 353 a, v. 33 ἀλμυρὸν om. ℳ || 34 τῆς ex τὸν corr. E₁ || 35 πηγὰς] πηγὰς διὰ τὸ ℳ || 353 b 1 αὐτοῖς] Ap: αὐτῶν N: αὐτῆς ℳ: αὐται Ol || γῆς] αὐτῆς Ol

τερον γὰρ οὕτω καὶ σεμνότερον ὑπέλαβον ἴσως εἶναι τὸ λε-
 γόμενον, ὥς μέγα τι τοῦ παντός τοῦτο μόνιον ὄν· καὶ τὸν
 λοιπὸν οὐρανὸν ὅλον περὶ τοῦτον συνεστάναι τὸν τόπον καὶ τούτου
 5 χάριν ὥς ὄντα τιμώτατον καὶ ἀρχήν. οἱ δὲ σοφώτεροι τὴν
 ἀνθρωπίνην σοφίαν ποιοῦσιν αὐτῆς γένεσιν· εἶναι γὰρ τὸ πρῶ-
 τον ὑγρὸν ἅπαντα τὸν περὶ τὴν γῆν τόπον, ὑπὸ δὲ τοῦ ἡλίου
 ξηραίνόμενον τὸ μὲν διατμίσαν πνεύματα καὶ τροπὰς ἡλίου
 καὶ σελήνης φασὶ ποιεῖν, τὸ δὲ λειφθὲν θάλατταν εἶναι· διὸ
 10 καὶ ἐλάττω γίγνεσθαι ξηραίνομένην οἴονται, καὶ τέλος ἔσε-
 σθαί ποτε πᾶσαν ξηράν. ἔνιοι δ' αὐτῶν θερμαινομένης φα-
 σιν ὑπὸ τοῦ ἡλίου τῆς γῆς οἶον ἰδρῶτα γίγνεσθαι· διὸ καὶ
 ἀλμυρὰν εἶναι· καὶ γὰρ ὁ ἰδρῶς ἀλμυρός. οἱ δὲ τῆς ἀλ-
 μυρότητος αἰτίαν τὴν γῆν εἶναι φασιν· καθάπερ γὰρ τὸ διὰ
 15 τῆς τέφρας ἡθούμενον ἀλμυρὸν γίγνεται, τὸν αὐτὸν τρόπον
 καὶ ταύτην ἀλμυρὰν εἶναι μειχθείσης αὐτῇ τοιαύτης γῆς.
 ὅτι μὲν οὖν πηγὰς τῆς θαλάττης ἀδύνατον εἶναι, διὰ τῶν ὑπ-
 αρχόντων ἤδη θεωρεῖν δεῖ. τῶν γὰρ περὶ τὴν γῆν ὑδάτων τὰ
 μὲν ῥυτὰ τυγχάνει ὄντα τὰ δὲ στάσιμα. τὰ μὲν οὖν ῥυτὰ
 20 πάντα πηγαῖα· περὶ δὲ τῶν πηγῶν εἰρήκαμεν πρότερον ὅτι
 δεῖ νοεῖν οὐχ ὥσπερ ἐξ ἀγγείου ταμιευόμενον τὴν ἀρχὴν
 εἶναι πηγὴν, ἀλλ' εἰς ἓν αἰεὶ γιγνόμενον καὶ συρρέον ἅπαντ' αὖ
 πρῶτην. τῶν δὲ στασίμων τὰ μὲν συλλογιμαῖα καὶ ὑπο-
 στάσεις, οἷον τὰ τελματιαῖα καὶ ὅσα λιμνῶδη, πλήθει καὶ
 25 ὀλιγότητι διαφέροντα, τὰ δὲ πηγαῖα. ταῦτα δὲ πάντα χει-
 ρόκητα, λέγω δ' οἷον τὰ φρεατιαῖα καλούμενα· πάντων
 γὰρ ἀνωτέρω δεῖ τὴν πηγὴν εἶναι τῆς ῥύσεως. διὸ τὰ μὲν
 αὐτόματα ῥεῖ τὰ κρηναῖα καὶ ποτάμια, ταῦτα δὲ τέ-

2 οὕτως M V H N: οὗτοι Ald. || 4 περὶ om. E₁: περὶ τὴν γῆν M || συστήναι
 E X || 7 τὴν om. M || 8 διατμίσαν] ἀτμίσαν M || 9 καὶ σελήνης om. M ||
 θάλασσαν M || 10 οἴονται] (-αι ex corr. E₁) || 13 ἰδρὸς J || 14 εἶναι φασί, τὴν γῆν
 F || 15 ἰθούμενον N || ἀλμυρὸν — τρόπον] (Ap): om. E₁ X: ἔδωρ ἀλμυρὸν
 γίγνεται marg. E₁: (ἔδωρ habet Ol) || 16 αὐτῇ] αὐτῇ τῆς H N: αὐτῆς Ald. || γῆς
 ex γῆν (ut videtur) corr. J₁ || 17 τῆς] Alp Ol: om. E X || 18 ἥδη ex ἡ corr.
 E₁ || γὰρ om. E || 21 ταμιευομένων (ut videtur) E₁: ταμιευομένων E_{corr}. X ||
 22 ἐν] ἢ E₁ M V H N_{corr}. m. 1 || ἅπαντ' E₁ X M V H N || 23 πρῶτον F ||
 24 πλήθην N || 25 ταῦτα δὲ] ταῦτα γὰρ M || πάντα om. E₁ || 28 αὐτόματα ex
 ἀτόμα corr. J₁ || κρηναῖα M V H N || ποταμια E₁: ποταμια E_{rec}. X M

χνης προσδεῖται τῆς ἐργασομένης. αἱ μὲν οὖν διαφοραὶ το-
 σαῦται καὶ τοιαῦται τῶν ὑδάτων εἰσίν· τούτων δ' οὕτω διω- 30
 ρισμένων ἀδύνατον πηγὰς εἶναι τῆς θαλάττης· ἐν οὐδετέρῳ
 γὰρ τούτων οἶόν τ' εἶναι τῶν γενῶν αὐτήν· οὔτε γὰρ ἀπόρρυ-
 τὸς ἐστίν οὔτε χειροποιήτος, τὰ δὲ πηγαῖα πάντα τούτων θά-
 τερον πέπονθεν· αὐτόματον δὲ στάσιμον τοσοῦτον πλήθος οὐδὲν
 ὀρώμεν πηγαῖον γιγνόμενον. ἔτι δ' ἐπεὶ πλείους εἰσὶ θάλατ- 35
 ται πρὸς ἀλλήλας οὐ συμμειγνύουσαι κατ' οὐδένα τρόπον, ὧν ἡ 354a
 μὲν ἐρυθρὰ φαίνεται κατὰ μικρὸν κοινωνοῦσα πρὸς τὴν ἕξω
 στηλῶν θάλατταν, ἡ δ' Ἑρκανία καὶ Κασπία κεχωρισμέναι
 τε ταύτης καὶ περιοικούμεναι κύκλῳ, ὥστ' οὐκ ἂν ἐλάνθανον
 αἱ πηγαί, εἰ κατὰ τινα τρόπον αὐτῶν ἦσαν. ῥέουσα δ' ἡ θά- 5
 λαττα φαίνεται κατὰ τε τὰς στενότητας, εἴ που διὰ τὴν περι-
 ἔχουσιν γῆν εἰς μικρὸν ἐκ μεγάλου συνάγεται πελάγους, διὰ
 τὸ ταλαντεύεσθαι δεῦρο κάκεισε πολλάκις. τοῦτο δ' ἐν μὲν
 πολλῷ πλήθει θαλάττης ἄδηλον· ἥ δὲ διὰ τὴν στενότητα
 τῆς γῆς ὀλίγον ἐπέχει τρόπον, ἀναγκαῖον τὴν ἐν τῷ πελάγει 10
 μικρὰν ταλάντωσιν ἐκεῖ φαίνεσθαι μεγάλην. ἡ δ' ἐντὸς
 Ἑρακλείων στηλῶν ἅπαντα κατὰ τὴν τῆς γῆς κοιλότητα ῥεῖ,
 καὶ τῶν ποταμῶν τὸ πλήθος· ἡ μὲν γὰρ Μαιῶτις εἰς τὸν
 Πόντον ῥεῖ, οὗτος δ' εἰς τὸν Αἰγαῖον. τὰ δ' ἤδη τούτων
 ἕξω πελάγη ἦττον ποιεῖ τοῦτ' ἐπιδήλως. ἐκείνοις δὲ διὰ τε 15
 τὸ τῶν ποταμῶν πλήθος συμβαίνει τοῦτο (πλείους γὰρ εἰς
 τὸν Εὐξείνιον ῥέουσιν ποταμοὶ καὶ τὴν Μαιῶτιν ἢ τὴν πολλα-
 πλασίαν χώραν αὐτῆς) καὶ διὰ τὴν βραχύτητα τοῦ βάθους·

29-30 τοσαῦται (ut videtur) καὶ τοσαῦται E₁: τοιαῦται καὶ τοσαῦται E_{corr}.
 Ψ: τοσαῦται καὶ τοιαῦτα N || 30 τῶν om. M Ψ H N || 31 θαλάσσης N || 33
 θ' ἄτερον J: θάτερα N || 34 πεπόνθασιν N || τοσοῦτο F₁ || 35 ἐπεὶ ἐπὶ E₁ || ἐστὶ
 F₁ || θάλασσαι H N || 354 a 1 ἀλλήλας ex ἀλλήλαις (ut videtur) corr. F₁ ||
 κατ' οὐ κατ' Ψ || τρόπον M H₁ || 3 θάλασσαν N Ψ || ἡ corr. E: οἱ N₁ || 4 τε]
 τῆς N₁: del. N_{res}. || 5 εἰ supra add. E₁ || θαλάσσα N || 6 τε τὰς] OI: τι F₁:
 τὰς F_{corr}. m.1 E Ψ H N || εἰ που] ὅπου H N || 8 κάκεισε] Ap OI: κάκει E Ψ
 || 9 θαλάσσης N || 10 πελάγει] M_{var}. ApI: πλάτει J F₁ M Ψ H N Ψ: πλατεῖ
 ApWA || 12 τῆς supra add. N₁ || γῆς om. E₁ || 13 καὶ — ῥεῖ (14) supra
 add. F₁ || καὶ — πλήθος del. Th. || τῶν om. N₁ || 14 πόντον] πόντοντο E₁: τρόπον
 N₁ || τὰ δ' ἤδη] F₁ (Ap): πάντα δ' ἤδη τὰ E_{res}. Ψ M F_{corr}: πάντα δ' ἦτα
 E₁ || 15 τοῦτο ex τούτου corr. E₁ || 16 τοῦτο συμβαίνει N || 17 μαιῶτιν] (μ- in
 ras. 2 litt. E₁) || 18 αὐτῆς χώραν F || βραδυῆτα E

- αἰὲ γὰρ ἔτι βαθυτέρα φαίνεται οὐσα ἢ θάλαττα, καὶ τῆς
 20 μὲν Μαιώτιδος ὁ Πόντος, τούτου δ' ὁ Αἰγαῖος, τοῦ δ' Αἰγαίου
 ὁ Σικελικός· ὁ δὲ Σαρδονικός καὶ Τυρρηνικός βαθύτατοι
 πάντων. τὰ δ' ἔξω στηλῶν βραχέα μὲν διὰ τὸν πηλόν, ἅπνοα
 δ' ἐστὶν ὡς ἐν κοίλῳ τῆς θαλάττης οὐσης. ὥσπερ οὖν καὶ κατὰ
 μέρος ἐκ τῶν ὑψηλῶν οἱ ποταμοὶ φαίνονται ῥέοντες, οὕτω
 25 καὶ τῆς ὅλης γῆς ἐκ τῶν ὑψηλοτέρων τῶν πρὸς ἄρκτον τὸ
 ῥεῦμα γίγνεται τὸ πλεῖστον· ὥστε τὰ μὲν διὰ τὴν ἔκχυσιν οὐ
 βαθέα, τὰ δ' ἔξω πελάγη βαθέα μᾶλλον. περὶ δὲ τοῦ τὰ
 πρὸς ἄρκτον εἶναι τῆς γῆς ὑψηλὰ σημείον τι καὶ τὸ πολ-
 λούς πεισθῆναι τῶν ἀρχαίων μετεωρολόγων τὸν ἥλιον μὴ φέ-
 30 ρεσθαι ὑπὸ γῆν ἀλλὰ περὶ τὴν γῆν καὶ τὸν τόπον τοῦτον,
 ἀφανίζεσθαι δὲ καὶ ποιεῖν νύκτα διὰ τὸ ὑψηλὴν εἶναι πρὸς
 ἄρκτον τὴν γῆν. ὅτι μὲν οὖν οὕτε πηγὰς οἶόν τ' εἶναι τῆς θα-
 λάττης, καὶ διὰ τίν' αἰτίαν οὕτως φαίνεται ῥέουσα, τοιαῦτα
 καὶ τοσαῦθ' ἡμῖν εἰρήσθω.
- 354b περὶ δὲ τῆς γενέσεως αὐτῆς, εἰ γέγονε, καὶ τοῦ χυμοῦ, 2
 τίς ἢ αἰτία τῆς ἀλμυρότητος καὶ πικρότητος, λεκτέον. ἡ
 μὲν οὖν αἰτία ἡ ποιήσασα τοὺς πρότερον οἶεσθαι τὴν θάλατ-
 ταν ἀρχὴν εἶναι καὶ σῶμα τοῦ παντὸς ὕδατος ἥδ' ἐστίν· δόξειε
 5 γὰρ ἂν εὐλογον εἶναι, καθάπερ καὶ τῶν ἄλλων στοιχείων
 ἐστὶν ἡθροισμένος ὄγκος καὶ ἀρχὴ διὰ τὸ πλήθος, ὅθεν μετα-
 βάλλει τε μεριζόμενον καὶ μείγνυται τοῖς ἄλλοις — οἶον πυ-

19 ἔτι] ἐκεῖ J F₁: ἐκεῖθεν F_{corr.} || ἡ om. B || θάλασσα M || 20 μαιώτιδος ex
 μιώτιδος corr. E₁ || πόντος ex πόντο corr. E₁ || αἰγαῖος] αἰγαῖο (-αῖ- ex corr.)
 E₁ || 21 σαρδωνικός E_{corr.} A_{corr.}: σαρδοικός M || τυρρηνικός] τυρηνικός F: τυρην-
 νικός A: τυραννικός καὶ τυρρηνικός N₁: τυρρηνικός καὶ τυρρηνικός N_{corr. m.1}: ὁ
 τυρρηνικός J E B Ap || 22 βραχέα] F_{var.}: βαθέα F₁ || τὸν πηλόν ex τῶν πηλῶν
 corr. N₁ || ἅπνοα] Ap OIV: ex ἅπνα corr. J₁: ἅποια E₁: ἀπλᾶ OIG (Op) ||
 23 κοίλῳ ex κόλῳ corr. E₁ || 25 τὸ] (τ- in ras. E₁) || 27 βαθέα μᾶλλον πελάγη F
 || περὶ δὲ τοῦ] τοῦ δὲ ci. Th. || 29 πειθῆναι E₁ || μεταιωρολόγων N || 30 γῆν (1) Ap
 Op: τὴν γῆν J F M A H N || 32 οὖν supra add. J₁ || οὔτε] οὐ (ut videtur)
 F₁ || 33 τίν'] (τι- in ras. 4 litt. E₁) || οὕτω J F M A H N || 34 τοαῖθ' E₁
 || ἡμῖν] (-ι- in ras. E₁) || 354 b 1 αὐτῆς supra add. N₁ || εἰ ex corr. N₁ || 2 ἡ
 (post τίς) om. E₁ || καὶ πικρότητος om. E₁ || ἡ (post λεκτέον) postea add.
 N₁ || 3 θάλασσαν M A F H || 4-5 δόξειε γάρ] (-ε γάρ in ras. E₁): δόξη γάρ
 OI || 5 εὐλογον ἂν N || 7 τε μεριζόμενον] μετεωριζόμενον E₁: μετεωριζόμενον E_{corr.}
 m.1: τε διαμεριζόμενον N_{rec.} || interp. Bon. || πῦο E B F_{corr.}

ρὸς μὲν ἐν τοῖς ἄνω τόποις, ἀέρος δὲ πλῆθος τὸ μετὰ τὸν
 τοῦ πυρὸς τόπον, γῆς δὲ σῶμα περὶ δ ταῦτα πάντα κεῖται
 φανερώς· ὥστε δηλὸν ὅτι κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον καὶ περὶ 10
 ὕδατος ἀνάγκη ζητεῖν. τοιοῦτον δ' οὐδὲν ἄλλο φαίνεται σῶμα
 κείμενον ἀθρόον, ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων στοιχείων, πλὴν τὸ
 τῆς θαλάττης μέγεθος· τὸ γὰρ τῶν ποταμῶν οὐτ' ἀθρόον
 οὔτε στάσιμον, ἀλλ' ὡς γιγνόμενον ἀεὶ φαίνεται καθ' ἡμέραν.
 ἐκ ταύτης δὴ τῆς ἀπορίας καὶ ἀρχὴ τῶν ὑγρῶν ἔδοξεν εἶναι 15
 καὶ τοῦ παντὸς ὕδατος ἡ θάλαττα. διὸ καὶ τοὺς ποταμοὺς οὐ
 μόνον εἰς ταύτην ἀλλὰ καὶ ἐκ ταύτης φασὶν τινες ῥεῖν· διη-
 θούμενον γὰρ γίγνεσθαι τὸ ἀλμυρὸν πότιμον. ἀντίκειται δὲ
 ἐτέρα πρὸς ταύτην τὴν δόξαν ἀπορία, τί δὴ ποτ' οὐκ ἔστιν τὸ
 συνεστὸς ὕδωρ τοῦτο πότιμον, εἴπερ ἀρχὴ τοῦ παντὸς 20
 ὕδατος, ἀλλ' ἀλμυρὸν. τὸ δ' αἷτιον ἅμα ταύτης τε τῆς
 ἀπορίας λύσις ἔσται, καὶ περὶ θαλάττης τὴν πρώτην λαβεῖν
 ὑπόληψιν ἀναγκαῖον ὀρθῶς. τοῦ γὰρ ὕδατος περὶ τὴν γῆν
 περιτεταμένου, καθάπερ περὶ τοῦτο ἢ τοῦ ἀέρος σφαῖρα καὶ
 περὶ ταύτην ἡ λεγομένη πυρὸς (τοῦτο γὰρ ἔστι πάντων ἔσχα- 25
 τον, εἴθ' ὡς οἱ πλείστοι λέγουσιν εἴθ' ὡς ἡμεῖς), φερομένου δὲ
 τοῦ ἡλίου τοῦτον τὸν τρόπον, καὶ διὰ ταῦτα τῆς μεταβολῆς
 καὶ γενέσεώς τε καὶ φθορᾶς οὔσης, τὸ μὲν λεπτότατον
 καὶ γλυκύτερον ἀνάγεται καθ' ἐκάστην ἡμέραν καὶ φέρεται
 διακρινόμενον καὶ ἀτμίζον εἰς τὸν ἄνω τόπον, ἐκεῖ δὲ πάλιν 30

8 μὲν om. F₁ || τὸ F || 9 τοῦ om. E || πάντα ταῦτα J || 11 ζητεῖν] ζει E₁
 || ἄλλο σῶμα φαίνεται J: φαίνεται ἄλλο σῶμα F || 12 καὶ om. N || τὸ τοῦ N_{rec}.
 || 13 θαλάσσης F || τῶν supra add. N₁ || 14 ἄλλως B || φαίνεται] F_{var.}: φέρεται
 F₁ || 15 δὲ H N || ἀπορίας A₁ N || καὶ om. J F M A H N₁ || 16 θάλασσα N ||
 17 εἰς] (-s in ras. E) || φησὶν J₁ || τινες supra add. F₁ || 18 ἀλμυροῦν J A || 19
 ἐτέρα] ἄλλη M || πρὸς ex pro corr. E₁ || 20 συνεστὸς J_{rec}. F_{corr.} (ut videtur) M
 A_{corr. m.1} H N_{corr.} (ut videtur) E₁ B || τοῦτο πότιμον] πότιμον F OIV: τοῦ
 ποτίμου OIG || παντὸς OI: παντὸς ἔστιν E B || 22 ἀπορίας A₁ || καὶ] καὶ τοῦ
 F₁ || θαλάσσης F || τὴν πρώτην] Ac: om. E₁ || 23 ὑπόληψιν] (post η in E ras.
 unius litt.) || 24 περιτεταμένου] (peri- marg. N₁) || 25 πάντων] τούτων J F A
 H N Ac: τὸ OI || 26 οἱ] Ac: om. H N OI || πλείστοι] Ac: πλείστοι τοῦτο
 M A H N: πολλοὶ OI || δὲ OI: om. E B || 27 μεταβολῆς ex corr. N₁ || 28
 τε om. F || λεπτότατον] Ap: λεπτότατόν τε B || 29 καὶ γλυκύτερον om. N ||
 φέρεται] (Ap): φαίνεται E B || 30 πάλι H

- συστάν διὰ τὴν ψύξιν καταφέρεται πάλιν πρὸς τὴν γῆν.
 καὶ τοῦτ' αἰεὶ βούλεται ποιεῖν ἢ φύσις οὕτως, καθάπερ εἴρηται
 πρότερον. διὸ καὶ γελοῖοι πάντες ὅσοι τῶν πρότερον ὑπέλα-
 βον τὸν ἥλιον τρέφεσθαι τῷ ὑγρῷ· καὶ διὰ τοῦτ' ἐνιοὶ γέ
 355a φασιν καὶ ποιεῖσθαι τὰς τροπὰς αὐτόν· οὐ γὰρ αἰεὶ τοὺς αὐ-
 τοὺς δύνασθαι τόπους παρασκευάζειν αὐτῷ τὴν τροφήν· ἀναγ-
 καῖον δ' εἶναι τοῦτο συμβαίνειν περὶ αὐτόν ἢ φθείρεσθαι· καὶ
 γὰρ τὸ φανερόν πῦρ, ἕως ἂν ἔξη τροφήν, μέχρι τούτου ζῆν,
 5 τὸ δ' ὑγρὸν τῷ πυρὶ τροφήν εἶναι μόνον, — ὥσπερ ἀφικνούμενον
 μέχρι πρὸς τὸν ἥλιον τὸ ἀναγόμενον τοῦ ὑγροῦ, ἢ τὴν ἀνοδὸν
 τοιαύτην οὖσαν οἶανπερ τῇ γιγνομένη φλογί, δι' ἧς τὸ εἰκὸς
 λαβόντες οὕτω καὶ περὶ τοῦ ἡλίου ὑπέλαβον. τὸ δ' οὐκ ἔστιν
 ὁμοιον· ἢ μὲν γὰρ φλόξ διὰ συνεχοῦς ὑγροῦ καὶ ξηροῦ μετα-
 10 βαλλόντων γίγνεται καὶ οὐ τρέφεται (οὐ γὰρ ἢ αὐτὴ οὖσα
 διαμένει οὐδένα χρόνον ὥς εἰπεῖν), περὶ δὲ τὸν ἥλιον ἀδύνα-
 τον τοῦτο συμβαίνειν, ἐπεὶ τρεφομένου γε τὸν αὐτόν τρόπον,
 ὥσπερ ἐκείνοί φασιν, δηλὸν ὅτι καὶ ὁ ἥλιος οὐ μόνον καθά-
 περ Ἡράκλειτός φησιν, νέος ἐφ' ἡμέρῃ ἐστίν, ἀλλ' αἰεὶ νέος
 15 συνεχῶς. ἔτι δ' ἢ ὑπὸ τοῦ ἡλίου ἀναγωγῇ τοῦ ὑγροῦ
 ὁμοία τοῖς θερμαινόμενοις ἐστὶν ὕδασις ὑπὸ πυρός· εἰ οὖν
 μηδὲ τὸ ὑποκαόμενον τρέφεται πῦρ, οὐδὲ τὸν ἥλιον εἰκὸς ἦν
 ὑπολαβεῖν, οὐδ' εἰ πᾶν θερμαίνων ἐξατμίσειεν τὸ ὕδωρ. ἄτο-
 πον δὲ καὶ τὸ μόνον φροντίσαι τοῦ ἡλίου, τῶν δ' ἄλλων ἄστρων

31 καταφέρεται] Ap: φέρεται F: κάτω φέρεται Cam. || πρὸς] εἰς F || 32 αἰεὶ]
 (-ει in ras. E₁) || ποιεῖν βούλεται αἰεὶ F || οὕτω J F M V H || 33-34 τὸν ἥλιον
 τρέφεσθαι ὑπέλαβον N || 34 καὶ — μόνον (355 a 5) interclusionem distinguit
 Th. || γ' ἐνιοι F: ἐνιοι M || 355 a 1 καὶ φασὶ M || αὐτόν] αὐτῶν A_{corr.} m.1 N
 || αἰεὶ E M V F H N || αὐτοὺς ex corr. F₁ || 2 τὴν om. E M || 3 συμ-
 βαίνειν om. F || 5 ἀφικνούμενον] ἀφικνούμενον ἀνω M || 6 μέχρι] (post ε in E
 ras. duarum triumve litt.) || τὸ] τὸν N₁ || ἢ om. E || 7 οἶανπερ] οἶαν περὶ (i
 altera in ras. m.1) E || 9 γὰρ om. E₁ || post ὑγροῦ in E ras. unius litt. || 10
 οὐ (ante τρέφεται) om. E_{corr.} M || 14 ἡράκλειτός] Ap Ol: ὁ ἡράκλειτος E M
 || φασὶ A₁: om. F || ἐφ' ἡμέρα V || αἰεὶ] εἰ E₁: αἰεὶ F || 15 ἔτι in ras. 4 litt.
 F₁ || ἢ] ὃ F₁ || 16 θερμαινόμενοις] (-οι- in ras. J₁) || ὕδασις ἐστιν E M Ol: ὕδασις
 F || 17 τὸ ὑποκαόμενον E_{corr.} m.1 M V F: τῷ ὑποκαομένῳ ci. Th. || 18 πᾶν]
 πᾶν ὁ ἥλιος M V H N || ἐξατμίσειεν] (-ει- in ras. E₁) || 19-20 ἄστρων αὐτοὺς πα-
 ριδεῖν] (inter παρ- et -ιδεῖν intercedit in J ras. 2 litt.): ἄστρων αὐτοῖς παρι-
 δεῖν N₁: παριδεῖν αὐτοὺς ἄστρων F: ἄστρων παριδεῖν αὐτοὺς E (i prior in ras.

αὐτοὺς παριδεῖν τὴν σωτηρίαν, τοσούτων καὶ τὸ πλῆθος καὶ τὸ 20
 μέγεθος ὄντων. τὸ δ' αὐτὸ συμβαίνει καὶ τούτοις ἄλογον
 καὶ τοῖς φάσκουσι τὸ πρῶτον ὑγρᾶς οὐσης καὶ τῆς γῆς,
 καὶ τοῦ κόσμου τοῦ περὶ τὴν γῆν ὑπὸ τοῦ ἡλίου θερμαινομένου,
 ἀέρα γενέσθαι καὶ τὸν ὅλον οὐρανὸν αὐξηθῆναι, καὶ τοῦτον
 πνεύματά τε παρέχεσθαι καὶ τὰς τροπὰς αὐτοῦ ποιεῖν· φα- 25
 νερῶς γὰρ αἰεὶ τὸ ἀναχθὲν ὀρώμεν καταβαίνον πάλιν ὕδωρ·
 κἂν μὴ κατ' ἐνιαυτὸν ἀποδιδῶ καὶ καθ' ἐκάστην ὁμοίως χώ-
 ραν, ἀλλ' ἐν γέ τισιν τεταγμένοις χρόνοις ἀποδίδωσι πᾶν
 τὸ ληφθέν, ὥς οὔτε τρεφομένων τῶν ἄνωθεν, οὔτε τοῦ μὲν μέ-
 νοντος ἀέρος ἤδη μετὰ τὴν γένεσιν, τοῦ δὲ γιγνομένου καὶ 30
 φθειρομένου πάλιν εἰς ὕδωρ, ἀλλ' ὁμοίως ἅπαντος διαλυο-
 μένου καὶ συνισταμένου πάλιν εἰς ὕδωρ. τὸ μὲν οὖν πότιμον
 καὶ γλυκὺ διὰ κουφότητα πᾶν ἀνάγεται, τὸ δ' ἄλμυρὸν
 ὑπομένει διὰ βάρος οὐκ ἐν τῷ αὐτοῦ οἰκίῳ τόπῳ· τοῦτο
 γὰρ οἰητέον ἀπορηθῆναί τε προσηκόντως (ἄλογον γὰρ εἰ μὴ 35
 τίς ἐστιν τόπος ὕδατος ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων στοιχείων) καὶ ταύ- 355b
 την εἶναι λύσιν· ὃν γὰρ ὀρώμεν κατέχουσιν τόπον τὴν θά-
 λατταν, οὗτος οὐκ ἔστιν θαλάττης ἀλλὰ μᾶλλον ὕδατος.
 φαίνεται δὲ θαλάττης, ὅτι τὸ μὲν ἄλμυρὸν ὑπομένει διὰ
 τὸ βάρος, τὸ δὲ γλυκὺ καὶ πότιμον ἀνάγεται διὰ τὴν κου- 5
 φότητα, καθάπερ ἐν τοῖς τῶν ζώων σώμασιν. καὶ γὰρ ἐν
 τούτοις τῆς τροφῆς εἰσελθούσης γλυκείας ἢ τῆς ὑγρᾶς τρο-
 φῆς ὑπόστασις καὶ τὸ περίττωμα φαίνεται πικρὸν ὃν καὶ
 ἄλμυρὸν· τὸ γὰρ γλυκὺ καὶ πότιμον ὑπὸ τῆς ἐμφύτου

m.1) Ξ: ἀστέρων παριδεῖν Ol || 20 τοσούτων J Ξ || 22 ὑγρᾶς οὐσης τὸ πρῶτον
 F || 23 κόσμου] κώνου H₁ N₁ || τὴν om. F || θερμαινομένου] Ξ₁(ut videtur)
 F_{var.}: θερμενον E₁: θερμαινομένην H_{var.}: θερμαινόμενον cet. || 24 γενέσθαι ex
 γίνεσθαι corr. H₁ || καὶ om. E || αὐξηθῆναι^u M: αὐξηθῆ N || 25 τε om. E || 27
 ἀποδιδῶ] ἀποδιδῶσι F || καὶ om. F₁ Ξ || ὥραν F H N || 29 ὥς] ὥστε F₁ || 30
 γιγνομένου ex γιγνομένου καὶ τρεφομένου corr. F₁ || 31 παντός E_{corr.} m.1 || 32
 εἰς ὕδωρ om. E₁ Ξ || πόσιμον H₁(ut videtur) N || 33 καὶ om. F₁ || 34 ἀπομένει
 H N || αὐτοῦ] αὐτῷ F₁ Ξ || 35 γὰρ ex γὰρ εἰκός corr. F₁ || ἀπορηθῆναι οἰητέον
 F || γε προσηκόντως E: om. F || 355 b 1 καὶ (ante τῶν) om. E Ξ || 2 κατέ-
 χουσα E₁ || θάλασσαν M Ξ F H || 3 θαλάσσης F || μᾶλλον ex μόνον corr. F₁ || 4
 θαλάσσης F || post ἄλμυρὸν in E ras. unius litt. || 5 πότιμον] τὸ πότιμον H N ||
 τὴν om. F || 6 ἐν ex οὐδὲν (ut videtur) corr. F₁ || 7 τῆς (ante τροφῆς) om. F

- 10 θερμότητος ἔλκυσθὲν εἰς τὰς σάρκας καὶ τὴν ἄλλην σύν-
ταξιν ἦλθεν τῶν μερῶν, ὥς ἕκαστον πέφυκεν. ὥσπερ οὖν κά-
κεϊ ἄτοπον εἴ τις τῆς ποτίμου τροφῆς μὴ νομίζει τόπον εἶναι τὴν
κοιλίαν, ὅτι ταχέως ἀφανίζεται, ἀλλὰ τοῦ περιττώματος,
ὅτι τοῦθ' ὀρᾷ ὑπομένον, οὐκ ἂν ὑπολαμβάνοι καλῶς. ὁμοίως
15 δὲ καὶ ἐν τούτοις· ἔστιν γάρ, ὥσπερ λέγομεν, οὗτος ὁ τόπος
ὑδατος· διὸ καὶ οἱ ποταμοὶ ῥέουσιν εἰς αὐτὸν ἅπαντες καὶ
πᾶν τὸ γιγνόμενον ὕδωρ· εἰς τε γὰρ τὸ κοιλότατον ἢ ῥύσις,
καὶ ἡ θάλαττα τὸν τοιοῦτον ἐπέχει τῆς γῆς τόπον· ἀλλὰ
τὸ μὲν ἀναφέρεται ταχὺ διὰ τὸν ἥλιον ἅπαν, τὸ δ' ὑπο-
20 λείπεται διὰ τὴν εἰρημένην αἰτίαν. τὸ δὲ ζητεῖν τὴν ἀρχαίαν
ἀπορίαν, διὰ τί τοσοῦτον πλήθος ὑδατος οὐδαμοῦ φαίνεται
(καθ' ἐκάστην γὰρ ἡμέραν ποταμῶν ῥεόντων ἀναριθμῶν
καὶ τὸ μέγεθος ἀπλέτων οὐδὲν ἡ θάλαττα γίγνεται πλείων),
τοῦτο οὐδὲν μὲν ἄτοπον ἀπορῆσαί τινας, οὐ μὴν ἐπιβλέψαντά
25 γε χαλεπὸν ἰδεῖν. τὸ γὰρ αὐτὸ πλήθος ὑδατος εἰς πλά-
τος τε διαταθὲν καὶ ἀθρόον οὐκ ἐν ἴσῳ χρόνῳ ἀναξηραίνει-
ται, ἀλλὰ διαφέρει τοσοῦτον ὥστε τὸ μὲν διαμεῖναι ἂν ὅλην
τὴν ἡμέραν, τὸ δ' ὥσπερ εἴ τις ἐπὶ τράπεζαν μεγάλην περι-
τείνειεν ὑδατος κύαθον, ἅμα διανοουμένοις ἂν ἀφανισθεῖη
30 πᾶν. ὁ δὲ καὶ περὶ τοὺς ποταμοὺς συμβαίνει· συνεχῶς γὰρ
ῥεόντων ἀθρόων ἀεὶ τὸ ἀφικνούμενον εἰς ἀχανὴ καὶ πλατὺν
τόπον ἀναξηραίνεται ταχὺ καὶ ἀδήλως. τὸ δ' ἐν τῷ Φαίδωνι
γεγραμμένον περὶ τε τῶν ποταμῶν καὶ τῆς θαλάττης ἀδύ-
νατόν ἐστιν. λέγεται γὰρ ὥς ἅπαντα μὲν εἰς ἄλληλα συν-

10 σύντηξιν N_{roc.} || 11 εἰσῆλθε F || κάκεϊ om. F₁ || 12 ἄτοπον om. H N || τῆς
ex τοῦ corr. F₁ || 13 κοιλὴν H N₁ || 14 ὑπολαμβάνοι N_{var.}: ὑπολαμβάνει N₁:
ὑπολαμβάνη F || 15 δὲ ci. Th. || γάρ] μὲν γάρ J B || 16 ποταμοί] παμυ E₁ ||
ῥέουσιν] (post ε in E ras. unius litt.) || 17 εἰς τε] εἴ τε J₁ || τὸ κοιλότατον ex
κοιλότατον corr. F₁: τὴν κοιλότητα B || 18 θάλασσα M B H || 21 ἀπορίαν J₁:
(-αν ex corr. N₁) || 22 ἀναριθμῶν E B M F H_{corr.} || 23 θάλασσα H || πλεον
F₁ || 24 μὲν οὐδὲν F || ἐπιβλέψαντί B Ap: ἐτι βλέψαντι E || 26 τε διατεθὲν M
B: διατεθὲν Ol || 27 διαφθείρει N₁ || ἂν διαμεῖναι F || 28 εἴ τις supra add. F₁
|| προτείνειεν N || 30 δὲ om. F || καὶ om. B || ποταμοὺς supra add. N₁: ποτα-
μοὺς δὲ F || συμᾶι F || 31 ἀθρόον J F₁ M B₁(ut videtur) E_{corr. m. 1} B: ἀθρόως
Ap || 32 καὶ H₁ N₁ || 33 θαλάσσης M B B || 34 συνετήρηται N_{rec.}: οὖν
τέρηται B

τέτρηται ὑπὸ γῆν, ἀρχὴ δὲ πάντων εἷη καὶ πηγὴ τῶν ὑδά- 35
των ὁ καλούμενος Τάρταρος, περὶ τὸ μέσον ὑδατός τι πληθός, 356a
ἐξ οὗ καὶ τὰ ρέοντα καὶ τὰ μὴ ρέοντα ἀναδίδωσιν πάντα·
τὴν δ' ἐπίρρυσιν ποιεῖν ἐφ' ἕκαστα τῶν ρευμάτων διὰ τὸ σα-
λεύειν αἰεὶ τὸ πρῶτον καὶ τὴν ἀρχήν· οὐκ ἔχειν γὰρ ἔδραν,
ἀλλ' αἰεὶ περὶ τὸ μέσον εἰλεῖσθαι· κινούμενον δ' ἄνω καὶ 5
κάτω ποιεῖν τὴν ἐπίχυσιν τοῖς ρεύμασιν. τὰ δὲ πολλαχοῦ
μὲν λιμνάζειν, οἶον καὶ τὴν παρ' ἡμῖν εἶναι θάλατταν,
πάντα δὲ πάλιν κύκλῳ περιάγειν εἰς τὴν ἀρχήν, ὅθεν ἤρ-
ξαντο ρεῖν, πολλὰ μὲν κατὰ τὸν αὐτὸν τόπον, τὰ δὲ
καὶ καταντικρὺ τῇ θέσει τῆς ἐκροῆς, οἶον εἰ ρεῖν ἤρξαντο κά- 10
τωθεν, ἄνωθεν εἰσβάλλειν. εἶναι δὲ μέχρι τοῦ μέσου τὴν κά-
θεσιν· τὸ γὰρ λοιπὸν πρὸς ἄναντες ἤδη πᾶσιν εἶναι τὴν φο-
ράν. τοὺς δὲ χυμοὺς καὶ τὰς χροὰς ἴσχειν τὸ ὕδωρ δι' οἷας
ἂν τύχωσι ρέοντα γῆς. συμβαίνει δὲ τοὺς ποταμοὺς ρεῖν οὐκ
ἐπὶ ταυτὸν αἰεὶ κατὰ τὸν λόγον τοῦτον· ἐπεὶ γὰρ εἰς τὸ μέ- 15
σον εἰσρέουσιν ἀφ' οὗπερ ἐκρέουσιν, οὐδὲν μᾶλλον ρευσοῦνται
κάτωθεν ἢ ἄνωθεν, ἀλλ' ἐφ' ὁπότερ' ἂν ῥέψῃ κυμαίνων ὁ
Τάρταρος. καίτοι τοῦτου συμβαίνοντος γένοιτ' ἂν τὸ λεγόμε-
νον ἄνω ποταμῶν· ὅπερ ἀδύνατον. ἔτι τὸ γιγνόμενον ὕδωρ
καὶ τὸ πάλιν ἀναγόμενον πόθεν ἔσται; τοῦτο γὰρ ἐξαίρειν 20

35 δὲ om. N || 356 a 2 καὶ τὰ μὴ ρέοντα om. B || ἀναδίδωσιν] (δ altera in
ras. E_{rec.}) || 3 δ' ἐπίρρυσιν] A_{geo. var.} Ol (Ap): δὲ περίρρυσιν J M A_{rec.}:
ἐπίρρυσιν F₁: δὲ ἐπιπερίρρυσιν A₁ || ἐκάστω B OlG: ἐκάστου OIV || ρευμάτων]
ιδάτων. ὁ καλούμενος τάρταρος περὶ τὸ μέσον ἐξ οὗ καὶ τὰ ρέοντα καὶ τὰ μὴ ρέοντα
ἀναδίδωσι πάντα F₁: ὑδάτων corr. F₁ || 4 ἔχειν] OIV: ἔχει N OlG || 5 εἰλεῖσθαι]
E_{var.} Ap: εἰλεῖσθαι M A H Ol: ἔλκεσθαι E₁ B || ἄνω] αἰεὶ ἄνω F || 6 ἐπίχυσιν
var. E: ἐκχυσιν E₁: ἐπ' ἐκχυσιν B || 7 μὲν om. B || οἷαν E B M || θάλασσαν
E B || 8 εἰς om. A || ὅθεν] ὅθεν καὶ M || ἤρξατο J M A H N B Ap Ol || 9
μὲν] Ap Ol: μὲν καὶ E B F_{corr.} || 10 καὶ] Ap: om. M Ol || post τῆς in E ras.
unius litt. || ἤρξατο J F M A H N B Ap Ol || 11 εἰσβάλειν N || κατὰθῆσιν
E_{rec.} B N_{var.}: εἰσρυσιν N_{rec.} || 12 ἄναντες] τὸ ἄναντες F || πάλιν H₁ (ut vide-
tur) N Ac || 13 τὰς] (Ap): om. E B Ol || οἷας] (ou- ex corr. F₁): οἷαν N ||
14 ἂν om. F N || ρέοντες F₁ B || δὴ M || ποταμον E₁ || εἰσρεῖν F: αἰεὶ ρεῖν H
N || 15 ταυτὸ M_{corr.} || αἰεὶ] αἰεὶ καὶ E: om. H N || εἰς supra add. E₁: ἐπὶ
B Ap || τὸ supra add. F₁ || 16 ρεουσιν F || οὐ περι J: οὐπερ ἂν F || ἐκρέωσιν
corr. F₁ || ρεῖσονται J: ρεουσονται E₁ || 17 ὁπότερ' ex oter corr. E₁: ὅπερ A H
N || ῥέσῃ A F H N: ῥέψει E_{corr. m.1} || 18 καίτοι τοῦτο J F: καὶ τοῦ τοιούτου
A H N || 20 τὸ] OIV: om. F OlG || 20-21 ἐξ ὥρεῖν δλον B: δλον ἐξαίρειν

- ὄλον ἀναγκαῖον, εἴπερ ἀεὶ σφύζεται τὸ ἴσον· ὅσον γὰρ ἔξω
 ρεῖ, πάλιν ρεῖ πρὸς τὴν ἀρχήν. καίτοι πάντες οἱ ποταμοὶ
 φαίνονται τελευτῶντες εἰς τὴν θάλατταν, ὅσοι μὴ εἰς ἀλ-
 λήλους· εἰς δὲ γῆν οὐδεὶς, ἀλλὰ κἂν ἀφανισθῇ, πάλιν
 25 ἀναδύνουσιν. μεγάλοι δὲ γίνονται τῶν ποταμῶν οἱ μακρὰν
 ρέοντες διὰ κοίλης· πολλῶν γὰρ δέχονται ρεύματα ποτα-
 μῶν, ὑποτεμνόμενοι τῷ τόπῳ καὶ τῷ μήκει τὰς ὁδοὺς· διό-
 περ ὁ τ' Ἴστρος καὶ ὁ Νεῖλος μέγιστοι τῶν ποταμῶν εἰσιν
 τῶν εἰς τήνδε τὴν θάλατταν ἐξιόντων. καὶ περὶ τῶν πηγῶν
 30 ἄλλοι λέγουσιν ἐκάστου τῶν ποταμῶν ἄλλας αἰτίας διὰ τὸ
 πολλοὺς εἰς τὸν αὐτὸν ἐμβάλλειν. ταῦτα δὲ πάντα φανερόν
 ὥς ἀδύνατόν ἐστι συμβαίνειν ἄλλως τε καὶ τῆς θαλάττης
 ἐκεῖθεν τὴν ἀρχὴν ἐχούσης. ὅτι μὲν οὖν ὕδατός τε ὁ τόπος
 ἐστὶν οὗτος καὶ οὐ θαλάττης, καὶ διὰ τίν' αἰτίαν τὸ μὲν πότι-
 35 μον ἄδηλον πλὴν ρέον, τὸ δ' ὑπομένον, καὶ διότι τελευτῇ
 356b μᾶλλον ὕδατος ἢ ἀρχὴ ἐστὶν ἢ θάλαττα, καθάπερ τὸ ἐν
 τοῖς σώμασιν περίττωμα τῆς τροφῆς πάσης, καὶ μάλιστα
 τὸ τῆς ὑγρᾶς, εἰρήσθω τοσαῦθ' ἡμῖν.
- περὶ δὲ τῆς ἀλμυρότητος αὐτῆς λεκτέον, καὶ πότερον 3
 5 αἰεὶ ἐστὶν ἢ αὐτῇ, ἢ οὐτ' ἢν οὐτ' ἔσται ἀλλ' ὑπολείψει· καὶ
 γὰρ οὕτως οἴονται τινες. τοῦτο μὲν οὖν εἰκάσι πάντες ὁμο-
 λογεῖν, ὅτι γέγονεν, εἴπερ καὶ πᾶς ὁ κόσμος· ἅμα γὰρ
 αὐτῆς ποιοῦσι τὴν γένεσιν. ὥστε δῆλον ὥς εἴπερ αἰδίου τὸ
 πᾶν, καὶ περὶ τῆς θαλάττης οὕτως ὑποληπτέον. τὸ δὲ νομί-
 10 ζειν ἐλάττω τε γίγνεσθαι τὸ πλῆθος, ὥσπερ φησὶ Δημό-
 κριτος, καὶ τέλος ὑπολείψειν, τῶν Αἰώπου μύθων οὐδὲν

J F M V H N: ὄλον ξαιρεῖ ApI: ξαιρεῖ ApWA || 21-22 ἔξω ρεῖ E_{vat.}:
 ἐξεχώρει E₁ M || 23 θάλασσαν F || 24 εἰς ex εἰ corr. E₁ || γῆν] τὴν γῆν E M
 Ap || 25 τῶν om. F || μακρῶν F || 27 μήκει καὶ τῷ τόπῳ H N || 29 θάλασσαν M
 V F || 30 ἄλλοι] ἄλλοι δὲ E₁ || ἐκάστου supra add. F₁ || αἰτίας] αἰτίας ἐκάστων
 F₁: del. Th. || 31 ἐμβάλλειν N || ταῦτα — συμβαίνειν (32) marg. F || 32 ἐστὶ
 ἔτι E || 33 τὴν ἀρχὴν ἐκεῖθεν H N || 34 οὗτος ἐστὶ F || θαλάσσης F: θαλάσσης N
 || διὰ] οὐ διὰ J₁ || 35 ὑπομένει E M || 356 b 1 θάλασσα F || 2 τροφῆς] τροφῆς
 καὶ J || 3 τὸ supra add. F₁ || 4 πρότερον E₁ || 5 αἰεὶ E M V H N || ἢ
 supra add. J₁ || ἀλλ' ὑπολείψει om. F₁ || 6 οὖν om. F || 7 ὅτι] εἰ M || 8 αὐτῷ
 N_{rec.} || ὥς] ὥσπερ E₁: om. E_{corr. m.1} M || 9 θαλάττης ex θαλάττης θαλάττης
 corr. E₁ || οὕτως om. J || 11 ἀπολείψειν M

διαφέρειν ἔοικεν ὁ πεπεισμένος οὕτως· καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἐμ-
 βολόγησεν ὥς δις μὲν ἡ Χάρυβδις ἀναρροφήσασα τὸ μὲν
 πρῶτον τὰ ὄρη ἐποίησεν φανερά, τὸ δὲ δεύτερον τὰς νήσους,
 τὸ δὲ τελευταῖον ῥοφήσασα ξηρὰν ποιήσει πάμπαν. ἐκείνῳ 15
 μὲν οὖν ἤρμωσεν ὀργιζομένῳ πρὸς τὸν πορθμέα τοιοῦτον εἰπεῖν
 μῦθον, τοῖς δὲ τὴν ἀλήθειαν ζητοῦσιν ἦττον· δι' ἣν γὰρ αἰ-
 τίαν ἔμεινε τὸ πρῶτον, εἴτε διὰ βάρος, ὥσπερ τινὲς καὶ τού-
 των φασίν (ἐν προχείρῳ γὰρ τούτου τὴν αἰτίαν ἰδεῖν), εἴτε
 καὶ δι' ἄλλο τι, δῆλον ὅτι διὰ τοῦτο διαμένειν ἀναγκαῖον 20
 καὶ τὸν λοιπὸν χρόνον αὐτὴν. ἡ γὰρ λεκτέον αὐτοῖς ὅτι οὐδὲ
 τὸ ἀναχθὲν ὕδωρ ὑπὸ τοῦ ἡλίου ἥξει πάλιν, ἡ εἴπερ τοῦτ'
 ἔσται, ἀναγκαῖον ἦτοι ἀεὶ ἢ μέχρι οὐπερ ἂν ἦ τοῦτο ὑπολεί-
 πεσθαι τὴν θάλατταν, καὶ πάλιν ἀναχθῆναι ἐκεῖνο πρότερον
 δεήσει τὸ πότιμον. ὥστε οὐδέποτε ξηραίνεται· πάλιν γὰρ 25
 ἐκεῖνο φθήσεται καταβὰν εἰς τὴν αὐτὴν τὸ προανελθόν· δια-
 φέρι γὰρ οὐδὲν ἅπαξ τοῦτ' εἰπεῖν ἢ πολλάκις. εἰ μὲν οὖν τὸν
 ἥλιον παύσει τις τῆς φορᾶς, τί ἔσται τὸ ξηραῖνον; εἰ δ' ἐά-
 σει εἶναι τὴν περιφορὰν, ἀεὶ πλησιάζων τὸ πότιμον, καθά-
 περ εἵπομεν, ἀνάξει, ἀφήσει δὲ πάλιν ἀναχωρῶν. ἔλα- 30
 βον δὲ ταύτην τὴν διάνοιαν κατὰ τῆς θαλάττης ἐκ τοῦ πολ-
 λούς τόπους φαίνεσθαι ξηροτέρους νῦν ἢ πρότερον· περὶ οὗ τὴν
 αἰτίαν εἵπομεν, ὅτι τῶν κατὰ τινα χρόνον ὑπερβολῶν γιγνο-
 μένων ὕδατος τοῦτ' ἐστὶν τὸ πάθος, ἀλλ' οὐ διὰ τὴν τοῦ παντὸς
 γένεσιν καὶ τῶν μορίων· καὶ πάλιν γ' ἔσται τὸναντίον· καὶ 35

15 ξηρὸ F || πάμπαν F_{var.}: πάντα F || ἐκεῖνο J₁ || 16 οὖν supra add. F₁ ||
 ἤρμωξεν N || πορθμέα (-ε in ras. E₁) || 18 τοῦτο J_{rec.}: τούτους E || 19 γὰρ
 τούτου (γάρ in ras. F₁): τούτου γὰρ J || 22 ἢ om. E H₁: ἢ ὥς F₁ || 23 ἐστὶν
 M || μέχρις J_{rec.} F_{corr.} N_{rec.} E_{corr.}: μέχρις E₁ || λείπεσθαι E M || 24 θάλασσαν
 F || ἀναχθῆναι ex ἀναχθῆναι corr. A₁ || 25 οὐδέποτε in ras. E || ξηραίνεται E_{corr.}

M: ξηρανθήσεται F || 26 φθήσεται M₁ A₁: ὀφθήσεται M || τὸ ^{τὸ} καὶ E: καὶ M
 || προανελθόν (προαν- in ras. F): πρότερον ἀνελθόν N_{rec.} || φέρι E₁ || 28 παύσει
 E₁: ex corr. F₁ || τί τότε M || 29 πλησιάζων M₁ || 30 ἀνάξει E₁ || ἀφήσει (-η
 in ras. 2 litt. J₁) || ἀποχωρῶν E M Ap || 31 κατὰ ex κατὰ τὰ corr. F₁ ||
 θαλάσσης F || 32 post φαίνεσθαι in M spatium 4 vel 5 litt. || 33 εἵπωμεν corr.
 J₁ || χρόνον A_{var.}: χρόνων A₁ F_{corr. m.1}: τόπον H N || γενομένων F || 35 πάλιν
 γ' (-ν γ- in ras. F₁): πάλιν γὰρ M A H N: πάλιν E: πάλιν γ' M

- 357a ὅταν γένηται, ξηραίνεται πάλιν· καὶ τοῦθ' οὕτως κατὰ κύκλον ἀναγκαῖον αἰεὶ βαδίζειν· μᾶλλον γὰρ οὕτως εὖλογον ὑπολαβεῖν ἢ διὰ ταῦτα τὸν οὐρανὸν ὅλον μεταβάλλειν. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων πλείω τῆς ἀξίας ἐνδιατέτριφεν ὁ λόγος·
- 5 περὶ δὲ τῆς ἀλμυρότητος, τοῖς μὲν ἅπαξ γεννήσασι καὶ ὅλως αὐτὴν γεννώσιν ἀδύνατόν ἐστιν ἀλμυρὰν ποιεῖν. εἰ γὰρ παντὸς τοῦ ὑγροῦ τοῦ περὶ τὴν γῆν ὄντος καὶ ἀναχθέντος ὑπὸ τοῦ ἡλίου τὸ ὑπολειφθὲν ἐγένετο θάλαττα, εἴτ' ἐνυπῆρχε τοσοῦτος χυμὸς ἐν τῷ πολλῷ ὕδατι καὶ γλυκεῖ διὰ τὸ
- 10 συμμειχθῆναί τινα γῆν τοιαύτην, οὐδὲν ἦττον ἐλθόντος πάλιν τοῦ διατμίσαντος ὕδατος ἀνάγκη, ἴσου γ' ὄντος τοῦ πλήθους, καὶ τὸ πρῶτον· ἢ εἰ μὴδὲ τὸ πρῶτον, μὴδ' ὕστερον ἀλμυρὰν αὐτὴν εἶναι. εἰ δὲ καὶ τὸ πρῶτον εὐθύς ἦν, λεκτέον τίς ἡ αἰτία, καὶ ἅμα διὰ τί οὐκ εἰ καὶ τότε ἀνήχθη καὶ νῦν
- 15 πᾶσχει ταυτό. ἀλλὰ μὴν καὶ ὅσοι τὴν γῆν αἰτιῶνται τῆς ἀλμυρότητος ἐμμειγνυμένην (ἔχειν γὰρ φασι πολλοὺς χυμοὺς αὐτὴν, ὥσθ' ὑπὸ τῶν ποταμῶν συγκαταφερομένην διὰ τὴν μείζιν ποιεῖν ἀλμυρὰν), ἄτοπον τὸ μὴ καὶ τοὺς ποταμοὺς ἀλμυροὺς εἶναι· πῶς γὰρ δυνατόν ἐν πολλῷ μὲν πλή-
- 20 θει ὕδατος ἐπίδηλον οὕτως ποιεῖν τὴν μείζιν τῆς τοιαύτης γῆς, ἐν ἐκάστῳ δὲ μῇ; δῆλον γὰρ ὅτι ἡ θάλαττά ἐστιν ἅπαν τὸ ποτάμιον ὕδωρ· οὐδενὶ γὰρ διέφερεν ἀλλ' ἢ τῷ ἀλμυρὰ εἶ-

357 a 1 κατὰ] F₁(ut videtur) A_{var.}: καὶ cet. || 3 ταῦτα marg. E || ὅλον μεταβάλλειν] μεταβαλεῖν H N || 4 μὲν] μὲν οὖν N || πλέον F || ἐνδιέτριψεν N_{rec.} || 5 γεννήσας (ut videtur) J₁: γενήσασι E₁ || 6 ἀλμυρὸν E || εἰ] OI: εἴτε E_{corr.} m.1 B_{rec.} M A H N Ap || 7 παντὸς] Ap OI: ἅπαντος E B || 8 ἐγένετο Ap OI: γέγονε E(antecedit rasura unius litt.) B || θάλασσα B: τὴν θάλατταν (an τὴν θάλαττας ?) N₁ || 10 συμμειγθῆναί M || 11 διατμίζοντος E: διατμισθέντος N_{rec.} OI || ὄντος] ὄντος καὶ J A₁ || 12 τὸ (post καὶ) supra add. N₁ || ἡ om. E₁ B₁ || μὴδὲ] μὴ δὲ καὶ N: μήτε OI || μὴδ' — εἶναι (13) om. N₁ || μὴδ'] μὴ δὲ N_{rec.}: μὴθ' F: μήτε OI || ἀλμυρὰν] (post λ in E ras. 2 vel 3 litt.) || 13 ἦν] in E ras. 2 litt., in qua tamen, ut videtur, neque η stetit neque ν || 16 ἐμμεμειγμένην A H N: μεμειγνυμένην M: ἐμμειγνυμένης OIV: ἐγγινομένης OIG || ἔχει γὰρ E₁: ἔχειν E_{rec.}: γὰρ ἔχειν B || φησι M₁ A || 18 ἀλμυρὰν] τοιαύτην τὴν ἀλμυρὰν ci. Th. || τὸ μὴ καὶ τὸ J₁: καὶ τὸ μὴ τοὺς F || 20 οὕτω E B F N_{rec.}: ὅπως N₁ || 21 ὅτι] ὅτι εἰ M A H(?) : εἰ N || 22 πότιμον E B || οὐδενὶ γὰρ] οὐθέν γὰρ E B: ἐν οὐθενὶ M: ἐν οὐδὲν A₁: ἐν οὐδενὶ A_{corr.} H₁ N: ἐν οὐδενὶ γὰρ F H_{corr.} m.1 || διαφέρειν E_{corr.} B: διαφέρει (-αφέρει in ras. m. 1) F || ἦ J_{rec.} || ἀλμυρὰν E

ναι τῶν ποταμῶν· τοῦτο δ' ἐν ἐκείνοις ἔρχεται εἰς τὸν τόπον
 εἰς ὃν ἄθροοι ῥέουσιν. ὁμοίως δὲ γελοῖον κἂν εἴ τις εἰπὼν
 ἰδρῶτα τῆς γῆς εἶναι τὴν θάλατταν οἶεται τι σαφὲς εἰρηκέ- 25
 ναι, καθάπερ Ἑμπεδοκλῆς· πρὸς ποιήσιν μὲν γὰρ οὕτως
 εἰπὼν ἴσως εἴρηκεν ἱκανῶς (ἡ γὰρ μεταφορὰ ποιητικόν),
 πρὸς δὲ τὸ γινῶναι τὴν φύσιν οὐχ ἱκανῶς· οὐδὲ γὰρ ἐνταῦθα
 δῆλον πῶς ἐκ γλυκέος τοῦ πόματος ἀλμυρὸς γίγνεται ὁ ἰδρῶς,
 πότερον ἀπελθόντος τινὸς μόνον οἶον τοῦ γλυκυτάτου, ἢ συμ- 30
 μειχθέντος τινός, καθάπερ ἐν τοῖς διὰ τῆς τέφρας ἡθουμέ-
 νοις ὕδασιν. φαίνεται δὲ τὸ αἷτιον ταῦτό καὶ περὶ τὸ εἰς
 τὴν κύστιν περίπτωμα συλλεγόμενον· καὶ γὰρ ἐκεῖνο πικρὸν
 καὶ ἀλμυρὸν γίγνεται τοῦ πινομένου καὶ τοῦ ἐν τῇ τροφῇ ὑγροῦ
 γλυκέος ὄντος. εἰ δὴ ὥσπερ τὸ διὰ τῆς κοιλίας ἡθούμενον ὕδωρ 357b
 γίγνεται πικρὸν, καὶ ταῦτα, τῷ μὲν οὖρῳ συγκαταφερομένης
 τοιαύτης τινὸς δυνάμεως οἷα καὶ φαίνεται ὑφισταμένη ἐν
 τοῖς ἀγγείοις ἀλμυρίς, τῷ δ' ἰδρῶτι συνεκκρινόμενης ἐκ τῶν
 σαρκῶν, οἶον καταπλύνοντος τὸ τοιοῦτον ἐκ τοῦ σώματος τοῦ 5
 ἐξιόντος ὑγροῦ, δῆλον ὅτι κἂν τῇ θαλάττῃ τὸ ἐκ τῆς γῆς
 συγκαταμισγόμενον τῷ ὑγρῷ αἷτιον τῆς ἀλμυρότητος. ἐν
 μὲν οὖν τῷ σώματι γίγνεται τὸ τοιοῦτον ἢ τῆς τροφῆς ὑπό-
 στασις διὰ τὴν ἀπεψίαν· ἐν δὲ τῇ γῇ τίνα τρόπον ὑπῆρχε,
 λεκτέον. ὅλως δὲ πῶς οἶόν τε τοσοῦτον ὕδατος πλήθος ξηραι- 10
 νομένης καὶ θερμαινόμενης ἐκκριθῆναι; πολλοστὸν γὰρ δεῖ

24 ῥέουσιν] (post ε in E ras. unius litt.) || ὁμοίως δὲ] ὁμοίως γὰρ M A₁:
 γὰρ A_{corr.} || κἂν] Ol: καὶ F B || 26 οὗτος H_{corr.} (?) N || 27 ἴσως] ὅσος N₁ || 28
 ἐντεῦθεν F₁ || 29 δῆλον] (δη- in ras. F₁) || γλυκέος] (γ- supra add. J₁) || τοῦ ex
 τὸ corr. N₁ || σώματος B || γίνεσθαι A₁ || ὁ om. F || 30 τινὸς μόν E₁: μόνον
 τινὸς M A: τινός F || τοῦ γλυκυτάτου] γλυκυτάτου μόνον F || συμμιγέντος F ||
 31 τῆς om. N || ἡθουμένοις] (post θ in A ras. unius litt.): διηθουμένοις N_{reo.}
 || 32 καὶ] καὶ τὸ E B || 33 κύστιν J || 34 πινομένου ex πινομένου corr. E₁ ||
 τῇ om. F || ὑγροῦ supra add. F₁ || 357 b 1 γλυκέως N || εἰ δὴ om. E₁ || ὕδωρ
 om. B || 2 πικρὸν N || ταύτῃ H: ταύτῃ (ut videtur) N₁ || 3 τοιαύτης om.
 F || 4 ἀγγείοις ex ἀγγίσι corr. E₁ || 5 τοῦ (post σώματος)] Ap Ol: om. J F M
 A: οὐ H_{corr.} || 6 ὑγροῦ ἐξιόντος F: διεξιόντος ὑγροῦ N_{reo.} || καὶ F₁ || 7 καταμι-
 γνύμενον E B: συγκαταμιγόμενον J_{corr.} F: συγκατασμιγόμενον N: συγκατα-
 μεμιγμένον Ap || τὸ ὑγρὸν N: ὑγρὸν F₁: τῷ τῆς θαλάσσης ὑγρῷ corr. F₁ || ἐν in
 ras. E || 8 τὸ om. J F || 10 δὲ om. F || οἶόν τε] οἶονται E || 11 πολλοστὸν M A ||
 δεῖ supra add. F₁

- μέρος αὐτὸ τοῦ λειφθέντος εἶναι ἐν τῇ γῇ. ἔτι διὰ τί οὐ
καὶ νῦν ὅταν ξηρανομένη τύχῃ γῇ, εἴτε πλείων εἴτε
ἐλάττων, ἰδίει; (ἡ γὰρ ὑγρότης καὶ ὁ ἰδρὼς γίγνεται πικρός.)
15 εἴπερ γὰρ καὶ τότε, καὶ νῦν ἐχρῆν. οὐ φαίνεται δὲ τοῦτο
συμβαῖνον, ἀλλὰ ξηρὰ μὲν οὔσα ὑγραίνεται, ὑγρὰ δ' οὔσα
οὐδὲν πάσχει τοιοῦτον. πῶς οὖν οἶόν τε περὶ τὴν πρώτην γέ-
νεσιν, ὑγρὰς οὔσης τῆς γῆς, ἰδίειν ξηρανομένην; ἀλλὰ μάλ-
λον εἰκός, ὥσπερ φασί τινες, ἀπελθόντος τοῦ πλείστου καὶ
20 μετεωρισθέντος τοῦ ὑγροῦ διὰ τὸν ἥλιον, τὸ λειφθὲν εἶναι θά-
λατταν· ὑγρὰν δ' οὔσαν ἰδίειν ἀδύνατον. τὰ μὲν οὖν λεγό-
μενα τῆς ἀλμυρότητας αἷτια διαφεύγειν φαίνεται τὸν λό-
γον· ἡμεῖς δὲ λέγωμεν ἀρχὴν λαβόντες τὴν αὐτὴν ἣν καὶ
πρότερον· ἐπειδὴ γὰρ κεῖται διπλὴν εἶναι τὴν ἀναθυμίασιν,
25 τὴν μὲν ὑγρὰν τὴν δὲ ξηρὰν, δῆλον ὅτι ταύτην οἰητέον ἀρ-
χὴν εἶναι τῶν τοιούτων. καὶ δὴ καὶ περὶ οὗ ἀπορήσαι πρότε-
ρον ἀναγκαῖον, πότερον καὶ ἡ θάλαττα ἀεὶ διαμένει τῶν
αὐτῶν οὔσα μορίων ἀριθμῷ ἢ τῷ εἶδει καὶ τῷ ποσῷ μετα-
βαλλόντων ἀεὶ τῶν μερῶν, καθάπερ ἀῆρ καὶ τὸ πότιμον
30 ὕδωρ καὶ πῦρ (ἀεὶ γὰρ ἄλλο καὶ ἄλλο γίγνεται τούτων ἕκα-
στον, τὸ δ' εἶδος τοῦ πλήθους ἐκάστου τούτων μένει, καθάπερ

12 αὐτοῦ E || ληφθέντος E A₁ || εἶναι om. F₁ || εἴτε Ol: ἔτι δὲ E B N_{rec}. ||
13 τύχῃ supra add. F₁: τύχοι N || γῇ] ἡ γῇ F H N Ap Ol || πλείων J₁ F₁:
πλείων οὔσα Ap || 14 ἐλάττων] ἐλάττων οὔσα B A H N || ἰδίει] (ι prima et
altera ex corr. E): ἰδρίει F_{var}. H || ἡ γὰρ ὑγρότης om. A H₁ N₁ Th. || ἡ γὰρ]
εἰ γὰρ (ut videtur) E₁: εἰ γὰρ ἡ B: εἰ ἡ B || ὑγρότης] ἰδρότης N_{rec}. || interro-
gationis signum non post ἰδίει sed post πικρός coll. Th. || 15 γὰρ καὶ] Ap:
om. E₁: γὰρ corr. E₁: καὶ B || 16 ξηρὰς E₁ B: ὑγρὰ J_{rec}. || οὔσα (ante
ὑγραίνεται)] οὔσης E₁ B || ξηραίνεται J_{rec}. || ὑγρὰ] (in ras. E): ξηρα J B ||
17 πάσχει τοιοῦτον ex πασχει τοοῦτον corr. J₁: τοιοῦτον πάσχει N || οὖν] Ap: δ'
οὖν E B || τε περὶ ex τὰ corr. E₁ || 18 ἰδίειν] (ι prima et altera ex corr.
E) || ξηρανομένη E_{corr}. B_{corr}. (ut videtur) || 20 τοῦ supra add. F₁ || 21 ἰδίειν
(ι prima in ras.) E || ἀδύνατον] (ante δ in E ras. unius litt.) || 22 αἷτια in
ras. B_{rec}. || φαίνονται H N || 23 λέγωμεν E₁ N || ἦν καὶ] ἦν E₁: ἦν περ καὶ N ||
24 ἐπεὶ E_{corr}. B: ἐπὶ E₁ || 25 ταύτην ex τοιαύτην corr. F₁ || 25-26 εἶναι ἀρχὴν
F: ἀρχὴν εἶναι περὶ B || 26 δὴ] (-η in ras. B) || οὐ] τούτων N_{rec}. || προαπορήσαι
E B || 27 πότερον ex πρότερον corr. E₁ || θάλασσα F || ἀεὶ] (-ε ex corr. B_{rec}.)
|| 27-28 τὸν αὐτὸν N₁ || 29 μερῶν] (Op): μορίων J F B A H N (Ap) || ἀῆρ]
ἀν B F₁ || τὸ supra add. F₁ || 30-32 interp. Bon. || 31 τοῦ πλήθους] καὶ τὸ
πλῆθος ci. Bon. || τούτων ante τοῦ coll. F

τὸ τῶν ρεόντων ὑδάτων καὶ τὸ τῆς φλογὸς ρεῖμα). φανερόν
 δὴ καὶ τοῦτο καὶ πιθανόν, ὡς ἀδύνατον μὴ τὸν αὐτὸν εἶναι περὶ
 πάντων τούτων λόγον, καὶ διαφέρειν ταχυτῆτι καὶ βραδυ-
 τῆτι τῆς μεταβολῆς, ἐπὶ πάντων τε φθορὰν εἶναι καὶ 358a
 γένεσιν, ταύτην μέντοι τεταγμένως συμβαίνειν πᾶσιν αὐ-
 τοῖς. τούτων δ' οὕτως ἐχόντων, πειρατέον ἀποδοῦναι τὴν αἰτίαν
 καὶ περὶ τῆς ἀλμυρότητος. φανερόν δὴ διὰ πολλῶν σημείων
 ὅτι γίγνεται τοιοῦτος ὁ χυμὸς διὰ σύμμειξιν τινος. ἔν τε γὰρ 5
 τοῖς σώμασι τὸ ἀπεπτότατον ἀλμυρόν καὶ πικρόν, ὥσπερ
 καὶ πρότερον εἶπομεν· ἀπεπτότατον γὰρ τὸ περίττωμα τῆς
 ὑγρᾶς τροφῆς· τοιαύτη δὲ πᾶσα μὲν ἡ ὑπόστασις, μάλιστα
 δὲ ἡ εἰς τὴν κύστιν (σημεῖον δ' ὅτι λεπτοτάτη ἐστίν· τὰ δὲ
 πεττώμενα πάντα συνίστασθαι πέφυκεν)· ἔπειτα ἰδρῶς [ἀεὶ]· ἐν οἷς 10
 τὸ αὐτὸ σῶμα συνεκκρίνεται, ὃ ποιεῖ τὸν χυμὸν τοῦτον.
 ὁμοίως δὲ καὶ ἐν τοῖς καομένοις· οὗ γὰρ ἂν μὴ κρατήσῃ τὸ
 θερμόν, ἐν μὲν τοῖς σώμασι γίγνεται περίττωσις, ἐν δὲ τοῖς
 καομένοις τέφρα. διὸ καὶ τὴν θάλατταν τινες ἐκ κατακεκαυ-
 μένης φασὶ γενέσθαι γῆς. ὁ οὕτω μὲν εἰπεῖν ἄτοπον, τὸ 15
 μέντοι ἐκ τοιαύτης ἀληθείας· ὥσπερ γὰρ καὶ ἐν τοῖς εἰρημέ-
 νοις, οὕτω καὶ ἐν τῷ ὄλῳ ἔκ τε τῶν φυομένων καὶ γιγνομέ-
 νων κατὰ φύσιν ἀεὶ δεῖ νοεῖν, ὥσπερ ἐκ πεπυρωμένων τὸ
 λειπόμενον τοιαύτην εἶναι γῆν, καὶ δὴ καὶ τὴν ἐν τῇ ξηρᾷ
 ἀναθυμίασιν πᾶσαν· αὕτη γὰρ καὶ παρέχεται τὸ πολὺ 20
 τοῦτο πλῆθος. μεμειγμένης δ' οὕσης, ὥσπερ εἶπομεν, τῆς τε
 ἀτμιδώδους ἀναθυμιάσεως καὶ τῆς ξηρᾶς, ὅταν συνιστῇται

32 τὸ (ante τῶν) om. H N || 33 καὶ (ante τοῦτο) om. F B || 34 διαφέρει
 A || 358 a 1 τε] γε E: καὶ B: τε καὶ Bk.: δὲ καὶ ci. Bon., ut qui nesciret
 καὶ codicibus plerisque deesse || 5 ὁ om. F₁ Ol || 7 γὰρ] μὲν γὰρ E₁ B: γὰρ
 μὲν γὰρ E_{corr.} || περίττωμα] (-τω- ex corr. N₁) || 8 μὲν om. J || 9 εἰς] ἐπὶ (ut
 videtur) J₁ || λεπτοτάτη] (λ- ex corr. E₁) || 10 πεττώμενα J₁ || ἅπαντα M A
 H N || ἔπειτα] ἔπειτα δὲ M F₁: ἔπειτα δὲ ὁ F_{corr.} || ἀεὶ, quod exhibent J F
 M H_{corr.} m. i., fortasse post αὐτὸ (11) collocandum || ἐν οἷς] εἰς B || 11
 τοιοῦτον F || 12 καιομένοις corr. F₁ || οὐ A₁ N₁ || μὴ ex μὲ corr. E₁ || 14 καιομένοις
 F || θάλατταν] θάλασσαν φασὶ F || ατακεκαυμένης E₁ || 15 φασὶ om. F || δ] τὸ δ'
 E B M F N_{res.} || εἶτιν E₁ || 17 τῷ supra add. F₁ || 18 ὥσπερ] ὥσπερ καὶ E₁
 A || 19 εἶναι γῆν τοιαύτην F || 20 ἀναθυμιάσει ci. Th. || 21 ὥς F || τε supra add.
 F₁ || 22 post τῆς in E ras. unius litt. || συνίστηται codd.: συστῇ Ol

εἰς νέφη καὶ ὕδωρ, ἀναγκαῖον ἐμπεριλαμβάνεσθαι τι πλη-
 θος ἀεὶ ταύτης τῆς δυνάμεως, καὶ συγκαταφέρεσθαι πά-
 25 λιν ὕοντος, καὶ τοῦτ' ἀεὶ γίνεσθαι κατὰ τινα τάξιν,
 ὥς ἐνδέχεται μετέχειν τὰ ἐνταῦθα τάξεως. ὅθεν μὲν οὖν ἡ
 γένεσις ἔνεστιν τοῦ ἀλμυροῦ ἐν τῷ ὕδατι, εἴρηται. καὶ διὰ
 τοῦτο τὰ τε νότια ὕδατα πλατύτερα καὶ τὰ πρῶτα τῶν
 μετοπωρινῶν· ὃ τε γὰρ νότος καὶ τῷ μεγέθει καὶ τῷ
 30 πνεύματι ἀλειυνότατος ἄνεμός ἐστιν, καὶ πνεῖ ἀπὸ τόπων
 ξηρῶν καὶ θερμῶν, ὥστε μετ' ὀλίγης ἀτμίδος. διὸ καὶ θερ-
 μός ἐστιν· εἰ γὰρ καὶ μὴ τοιοῦτος, ἀλλ' ὅθεν ἄρχεται πνεῖν
 ψυχρός, οὐδὲν ἦττον προΐων διὰ τὸ συμπεριλαμβάνειν πολ-
 λὴν ἀναθυμίασιν ξηρὰν ἐκ τῶν σύνεγγυς τόπων θερμός ἐστιν·
 35 ὃ δὲ βορέας ἄτε ἀφ' ὑγρῶν τόπων ἀτμιδώδης· διὸ ψυ-
 358b χρός· τῷ δ' ἀπωθεῖν αἶθριος ἐνταῦθα, ἐν δὲ τοῖς ἐναντίοις
 ὕδατώδης. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ νότος αἶθριος τοῖς περὶ τὴν
 Διβύην. πολὺ οὖν ἐν τῷ καταφερομένῳ ὕδατι συμβάλλε-
 ται τοιοῦτον, καὶ τοῦ μετοπώρου πλατέα τὰ ὕδατα· ἀνάγκη
 5 γὰρ τὰ βαρύτατα πρῶτα φέρεσθαι. ὥστ' ἐν ὅσοις ἔνεστι τῆς
 τοιαύτης γῆς πληθός, ῥέπει τάχιστα κάτω ταῦτα. καὶ
 θερμὴ γε ἡ θάλαττα διὰ τοῦτό ἐστιν· πάντα γὰρ ὅσα πε-
 πύρωται, ἔχει δυνάμει θερμότητα ἐν αὐτοῖς. ὁρᾶν δ' ἔξεστι
 καὶ τὴν κοιλίαν καὶ τὴν τέφραν καὶ τὴν ὑπόστασιν τῶν ζώων
 10 καὶ τὴν ξηρὰν καὶ τὴν ὑγρὰν· καὶ τῶν θερμοτάτων γε
 κατὰ τὴν κοιλίαν ζώων συμβαίνει θερμοτάτην εἶναι τὴν

24 ἀεὶ ταύτης τῆς δυνάμεως] τῆς τοιαύτης ἀεὶ ἀναθυμιάσεως F₁: τῆς τοιαύτης
 ξηρᾶς καὶ ἀπέπτου ἀεὶ δυνάμεως corr. F₁ || 25 ὕοντος] οἶοντος N₁: ἐν ὑετοῖς var.
 F: ἐν τοῖς ὑετοῖς E X || ταῦτα ἀεὶ E corr. X: ταῦτα E₁: ἀεὶ ταῦτα Id. || 27 τοῦ
 ἀλμυροῦ ἔνεστιν J F M X H N || 30 ἐστιν om. E X || πνεῖ supra add. F₁ || 31
 θερμῶν καὶ ξηρῶν F || 33 προῖον N || συμπεριλαμβάνειν] (Ap): συμπαράλαμβάνειν
 E X N || 34 ἀναθυμίασιν] τὴν ἀναθυμίασιν F || θερμός — τόπων (35) om. M₁
 || 35 βορέας M_{rec}. || ἄτε om. F₁ || διὸ] διὸ καὶ M X F H N Ap || 358 b 1
 τῷ] τὸ N || ἐναντίοις] νοτίοις N_{rec}. || 3 πολὺ ex πολλὸν corr. X₁ || 4 τὸ τοιοῦτον
 J F: τοιοῦτο N || vocabula τοιοῦτον καὶ maiore interpunctione distinguit
 Th. || μετοπώρου (ut videtur) E₁ || τὰ] τὰ πρῶτα ci. Th. || 5 βαρύτατα] Ap:
 βαρύτερα E X || πρῶτον φέρεσθαι X: κάτω φέρεσθαι πρῶτα F: φέρεσθαι E₁ ||
 ἔνεστι] (ἐν- supra add. F₁) || 7 γε] δὲ ci. Th. || 8 δυνάμιν θερμότητος corr.
 E₁ || 9 κοινῶν X₁ || 10 ὑγρὰν καὶ τὴν ξηρὰν F || θερμωτάτων J₁ || 11 τὴν (2)]
 καὶ τὴν F

ὑπόστασιν. γίγνεται μὲν οὖν αἰεὶ τε πλατυτέρα διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν, ἀνάγεται δ' αἰεὶ τι μέρος αὐτῆς μετὰ τοῦ γλυκέος (ἀλλ' ἔλαττον τοσοῦτω ὅσῳ καὶ ἐν τῷ ὑμένῳ τὸ ἀλμυρὸν καὶ πλατὺ τοῦ γλυκέος ἔλαττον· διόπερ ἰσάζει ὥς ἐπίπαν 15 εἰπεῖν). ὅτι δὲ γίγνεται ἀτμίζουσα πότιμος καὶ οὐκ εἰς θάλατταν συγκρίνεται τὸ ἀτμίζον, ὅταν συνιστῇται πάλιν, πεπειραμένοι λέγωμεν. πάσχει δὲ καὶ τᾶλλα ταυτό· καὶ γὰρ οἶνος καὶ πάντες οἱ χυμοί, ὅσοι ἂν ἀτμίσαντες πάλιν εἰς ὑγρὸν συστῶσιν, ὕδωρ γίγνονται· πάθη γὰρ τᾶλλα 20 διὰ τινὰ σύμμειξιν τοῦ ὕδατός ἐστιν, καὶ οἶον ἂν τι ἦ τὸ συμμειχθέν, τοιοῦτον ποιεῖ τὸν χυμόν. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἐν ἄλλοις καιροῖς οἰκειότεροι ποιητέον τὴν σκέψιν. νῦν δὲ τοσοῦτον λέγωμεν, ὅτι τῆς θαλάττης ὑπαρχούσης αἰεὶ τι ἀνάγεται καὶ γίγνεται πότιμον καὶ ἄνωθεν ἐν τῷ ὑμένῳ 25 κατέρχεται ἄλλο γεγεννημένον, οὐ τὸ ἀναχθέν· καὶ διὰ βάρους ὑφίσταται τῷ ποτίμῳ. καὶ διὰ τοῦτο οὗτ' ἐπιλείπει, ὥσπερ οἱ ποταμοί, ἀλλ' ἢ τοῖς τόποις (τοῦτο δ' ἐπ' ἀμφοτέρων ἀνάγκη συμβαίνειν ὁμοίως), οὔτε αἰεὶ τὰ αὐτὰ μέρη διαμένει, οὔτε γῆς οὔτε θαλάττης, ἀλλ' ἢ μόνον ὁ πᾶς 30 ὄγκος. καὶ γὰρ καὶ περὶ γῆς ὁμοίως δεῖ ὑπολαβεῖν· τὸ μὲν γὰρ ἀνέρχεται, τὸ δὲ πάλιν συγκαταβαίνει, καὶ τοὺς τόπους μεταβάλλει τὰ τ' ἐπιπολάζοντα καὶ τὰ κατιόντα πάλιν. ὅτι δ' ἐστὶν ἐν μείξει τινὸς τὸ ἀλμυρὸν, δῆλον οὐ μόνον ἐκ τῶν εἰρημένων, ἀλλὰ καὶ ἐάν τις ἀγγείον 35

12 τε om. E_{corr.} B H N || πλατυτέρα] (post υ in E ras. 2 litt., — καὶ ἐ-, si recte Bk.): καὶ ἐτέρα J M A: om. H₁ N || 13 μετὰ B || 14 τοσοῦτω ὅσῳ] ApWA: τοσοῦτο ὅσῳ E₁: τοσοῦτο ὅσον B: τοσοῦτον ὅσον ApI || νιόμενῳ A₁ H: οιομένῳ N₁ || 15 γλυκέος N: γλυκέος ὕδατος F || διόπερ] διόπερ τὲ F || 17 συνίσταται A: συνίστηται cet. || 18 λέγομεν E₁ N || δὲ] τὲ F || 19 ἂν supra add. F₁ || 21 σύμμειξιν τοῦ ὕδατος] ὕδατος σύμμειξιν F || εἰσὶ F || οἶον] ὁποῖον corr. F₁ || 22 μὲν] μὲν οὖν N || 23 οἰκειότεροι ex ὑκειότεροι corr. E₁: om. OI || 24 τοῦτον N₁ || λέγομεν J F M A || θαλάττης ex θαλάττης ἀλμυρας corr. F₁ || ὑπαρχου E₁ || αἰεὶ J F M A H N || 25 καὶ γίγνεται om. E₁ || οιομένῳ N₁ || 26 γεγεννημένον E₁ || καὶ — ποτίμῳ (27) post πότιμον (359 a 6) coll. Th. || 27 τῷ ex τι τῷ corr. F₁ || ὥσπερ] ὥσπερ οὐδὲ F_{corr. m. 1} H N B || 28 ἀλλ' ἢ] (OI): ἀλλὰ E B: ἀλλ' ἢ μόνον Ap || 29 ἀνάξιον H₁ (ut videtur) N₁ || 30 διαμένει N || ἀλλ' ἢ] ἀλλὰ E B Ap || 33 μεταβάλλειν N₁: συμμεταβάλλει Ald. || κατιόντα] ὑφιστάμενα H N || 35 ἀγγίον E₁

- 359a πλάσας θῆ κήρινον εἰς τὴν θάλατταν, περιδήσας τὸ στόμα
 τοιούτοις ὥστε μὴ παρεγχεῖσθαι τῆς θαλάττης· τὸ γὰρ εἰς-
 ἰὼν διὰ τῶν τοίχων τῶν κηρίνων γίγνεται πότιμον ὕδωρ· ὥσ-
 περ γὰρ δι' ἡθμοῦ τὸ γεῶδες ἀποκρίνεται καὶ τὸ ποιοῦν τὴν
 5 ἀλμυρότητα διὰ τὴν σύμμιξιν. τοῦτο γὰρ αἷτιον καὶ τοῦ
 βάρους (πλέον γὰρ ἔλκει τὸ ἀλμυρὸν ἢ τὸ πότιμον) καὶ
 τοῦ πάχους· καὶ γὰρ τὸ πάχος διαφέρει τοσοῦτον ὥστε τὰ
 πλοῖα ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ τῶν ἀγωγίμων βάρους ἐν μὲν τοῖς
 ποταμοῖς ὀλίγον καταδύνειν, ἐν δὲ τῇ θαλάττῃ μετρίως
 10 ἔχειν καὶ πλευστικῶς· διόπερ ἔνιοι τῶν ἐν τοῖς ποταμοῖς
 γεμίζοντων διὰ ταύτην τὴν ἄγνοιαν ἐξημιώθησαν. τεκμήριον
 δὲ τοῦ μειγνυμένου τὸ παχύτερον εἶναι τὸν ὄγκον· ἐὰν
 γὰρ τις ὕδωρ ἀλμυρὸν ποιήσῃ σφόδρα μείζας ἄλας, ἐπι-
 πλέουσι τὰ ῥά, κὰν ᾗ πλήρη· σχεδὸν γὰρ ὥσπερ πη-
 15 λὸς γίγνεται· τοσοῦτον ἔχει σωματῶδες πλήθος ἢ θάλαττα.
 ταῦτ' οὖν τοῦτο δρῶσι καὶ περὶ τὰς ταριχείας. εἰ δ' ἔστιν
 ὥσπερ μυθολογοῦσιν τινες ἐν Παλαιστίνῃ τοιαύτη λίμνη, εἰς
 ἣν ἐὰν τις ἐμβάλλῃ συνδήσας ἄνθρωπον ἢ ὑποζύγιον ἐπι-
 πλεῖν καὶ οὐ καταδύεσθαι κατὰ τοῦ ὕδατος, μαρτύριον ἂν
 20 εἴη τι τοῖς εἰρημένοις· λέγουσι γὰρ πικρὰν οὕτως εἶναι τὴν
 λίμνην καὶ ἀλμυρὰν ὥστε μηδένα ἰχθὺν ἐγγίγνεσθαι, τὰ
 δὲ ἰμάτια ῥύπτειν, ἐὰν τις διασείσῃ βρέξας. ἔστι δὲ καὶ
 τὰ τοιαῦτα σημεῖα πάντα τῶν εἰρημένων, ὅτι τὸ ἀλμυρὸν
 ποιεῖ σῶμά τι, καὶ γεῶδες ἔστιν τὸ ἐνυπάρχον· ἐν τε γὰρ
 25 τῇ Χαονίᾳ κρήνῃ τίς ἐστιν ὕδατος πλατυτέρου, ἀπορρεῖ δ'

359 a 1 θείη F || τὴν om. F || θάλασσαν N || περιδήσας] οὐ περιδήσας N_{rec.} ||
 τὸ στόμα] (τὸ στό- ex corr. N₁) || 2 τῆς] τί τῆς F || γὰρ εἰσὶν] παρεισὶν E₁
 (ut videtur) B || 3 τοίχων τῶν] τυχόντων E₁ || 4 δι' ἡθμοῦ ex διθμοῦ corr. F₁:
 διηθούμενον A_{corr.}: δι' ἡθμοῦ N_{corr.} || 6 βάρους corr. B || 7 γὰρ om. E₁ || τοῦ
 πάχους N_{rec.} || 8 τῶν ἀγωγίμων J₁: τῶν ἀγωγίμων A₁: τοῦ ἀγωγίμου N_{rec.} || 9
 ὀλίγον (ut videtur) J || 11 γεμίζοντων B: γεμίζοντων τῶν πλοίων E₁ || 12
 γιγνόμενον B || τὸ] E₁ (ut videtur): τινός E_{rec.} H N: om. A || 15 ἔχει om.
 H₁ N: in marg. post σωματῶδες add. H₁ || θάλασσα F || 16 ποιοῦσι F || ταριχείας]
 ταριχείας ὄντα ἐπιπλέοι A₁: ταριχείας ὄταν ἐπιπλέοι corr. A || 17 θολογοῦσι N₁
 || παλαιστίνους J₁ (Ol) || 18 ἐμβαλεῖ J₁: ἐμβάλλῃ H (si recte Bk.): ἐμβάλει N₁
 || 19 κατὰ om. F || 20 τι om. E A F || γὰρ] δὲ F || 22 ῥύπτειν ex ῥίπτειν corr.
 N₁ || διασείσει N || 22-23 καὶ τὰ] κατὰ E: τὰ F || 24 γῶδες H || τε om. E

αὕτη εἰς ποταμὸν πλησίον γλυκὺν μὲν, ἰχθὺς δ' οὐκ ἔχοντα·
 εἶλοντο γὰρ δὴ, ὥς οἱ ἐκεῖ μυθολογοῦσιν, ἐξουσίας δοθεί-
 σης ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους, ὅτ' ἦλθεν ἄγων ἐκ τῆς Ἑρυθείας
 τὰς βοῦς, ἅλας ἀντὶ τῶν ἰχθύων, οἳ γίνονται αὐτοῖς ἐκ
 τῆς κρήνης· τούτου γὰρ τοῦ ὕδατος ἀφέψοντές τι μέρος τι- 30
 θέασι, καὶ γίγνεται ψυχθέν, ὅταν ἀπατμίση τὸ ὑγρὸν ἅμα
 τῷ θερμῷ, ἅλας, οὐ χονδροὶ ἀλλὰ χαῦνοι καὶ λεπτοὶ ὥσ-
 περ χιών. εἰσὶν τε τὴν τε δύναμιν ἀσθενέστεροι τῶν ἄλλων
 καὶ πλείους ἠδύνουσιν ἐμβληθέντες, καὶ τὴν χροιάν οὐχ
 ὁμοίως λευκοί. τοιοῦτον δ' ἕτερον γίγνεται καὶ ἐν Ὀμβρικοῖς· 35
 ἔστι γὰρ τις τόπος ἐν ᾧ πεφύκασι κάλαμοι καὶ σχοῖνος· 359b
 τούτων κατακάουσι, καὶ τὴν τέφραν ἐμβάλλοντες εἰς
 ὕδωρ ἀφέψουσιν· ὅταν δὲ λίπωσί τι μέρος τοῦ ὕδατος, τοῦτο ψυ-
 χθὲν ἁλῶν γίγνεται πλήθος. ὅσα δ' ἐστὶν ἀλμυρὰ ρεύματα
 ποταμῶν ἢ κρηνῶν, τὰ πλεῖστα θερμὰ ποτε εἶναι δεῖ νο- 5
 μίζειν, εἴτα τὴν μὲν ἀρχὴν ἀπесβέσθαι τοῦ πυρός, δι' ἧς
 δὲ διηθοῦνται γῆς, ἔτι μένειν οὔσαν οἶον κονίαν καὶ τέφραν.
 εἰσὶ δὲ πολλαχοῦ καὶ κρῆναι καὶ ρεύματα ποταμῶν παν-
 τοδαποὺς ἔχοντα χυμούς, ὧν πάντων αἰτιατέον τὴν ἐνοῦσαν
 ἢ ἐγγιγνομένην δύναμιν πυρός· καομένη γὰρ ἢ γῇ τῷ μᾶλ- 10
 λον καὶ ἥττον παντοδαπὰς λαμβάνει μορφὰς καὶ χροὰς
 χυμῶν· στυπτηρίας γὰρ καὶ κονίας καὶ τῶν ἄλλων τῶν
 τοιούτων γίγνεται πλήρης δυνάμεων, δι' ὧν τὰ ἡθούμενα ὕδα-

26 ποταμὸν] τὸν ποταμὸν Ψ || πλησίον om. Id. || 27 εἶλοντο] (-λ- in ras. E)
 || δὴ om. Ξ Ol || οἱ om. E Ol || 28 ἡρακλέος N || ἐκ τῆς om. E₁: ἐξ F || ἐρυθείας
 E: ἐριθείας F || 29 ἅλας] (-as in ras. E) || 30 τι] ἐστι Ξ || 31 ἀπατμίση Ξ₁:
 ἀποτμίση F || 33 τε τὴν τε] δὲ τὴν τε F: δὲ τὴν E Ξ || 34 πλείους ex λείους corr. N₁
 || χροῖαν E_{corr.} m.1 Ξ M Ψ F H N || 35 καὶ ἐν ὀμβρικοῖς δὲ τοιοῦτόν τι ἕτερον
 γίγνεται F || 359 b 1 κάλαμοι E_{var.} (Ap) Op: κάλαμος E₁ Ξ N₁(?) || σχοῖνοι
 E_{var.} F₁: σχῖνος Ξ || 2 τοῦτον N₁: τούτους N_{geo.}: τούτων οὖν E Ξ || κατακαίου-
 σιν E_{corr.} m.1 Ξ F || ἐμβάλλοντες E F || ἐς corr. F₁ || 3 λίπωσί E_{corr.} m.1 Ξ
 N || τι μέρος τοῦ] τι τὸ E: τι τοῦ Ξ: μέρος τοῦ F₁ || 4-5 ποταμῶν ἀλμυρὰ
 πνεύματα F || 5 ποτὲ θερμὰ F: θερμὰ τε E Ξ: θερμὰ Ol || 6 ἀπесβέσθαι H₁(ut
 videtur) N || 7 δὲ διηθοῦνται] δὲ ἡθοῦνται E Ξ: διηθοῦνται Ol || κονίαν] (-ίαν ex
 corr. N₁) || 8 τε M Ψ H N₁ || πολλαχοῦ J: πολλαχῇ F || καὶ (ante κρῆναι) om.
 E Ξ Ap || 9 μυχοὺς N₁ || 10 ἐγγενομένην J || καιομένη F || 12 στυπτηρίας N || 13
 τὰ ἡθούμενα] καὶ τὰ διηθούμενα F || ὕδατα] ρῶτα Ξ₁

τα ὄντα γλυκέα μεταβάλλει, καὶ τὰ μὲν ὀξέα γίγνεται,
 15 καθάπερ ἐν τῇ Σικάνῃ τῆς Σικελίας· ἐκεῖ γὰρ ὀξάλημη
 γίγνεται, καὶ χρῶνται καθάπερ ὀξει πρὸς ἕνια τῶν ἐδε-
 σμάτων αὐτῶ. ἔστι δὲ καὶ περὶ Λύγκον κρήνη τις ὕδατος
 ὀξέος, περὶ δὲ τὴν Σκυθικὴν πικρά· τὸ δ' ἀπορρέον αὐτῆς
 20 διαφοραὶ τούτων ἐκείθεν δῆλαι, ποῖοι χυμοὶ ἐκ ποίων
 γίνονται κράσεων· εἴρηται δὲ περὶ αὐτῶν χωρὶς ἐν ἄλλοις.
 περὶ μὲν οὖν ὕδατος καὶ θαλάττης, δι' ἧς αἰτίας αἰεὶ τε
 συνεχῶς εἰσι καὶ πῶς μεταβάλλουσι καὶ τίς ἡ φύ-
 σις αὐτῶν, ἔτι δ' ὅσα πάθη κατὰ φύσιν αὐτοῖς συμ-
 25 βαίνει ποιεῖν ἢ πᾶσχειν, εἴρηται σχεδὸν ἡμῖν περὶ τῶν
 πλείστων.

περὶ δὲ πνευμάτων λέγωμεν, λαβόντες ἀρχὴν τὴν 4
 εἰρημένην ἡμῖν ἤδη πρότερον. ἔστι γὰρ δύο εἶδη τῆς ἀναθυ-
 μιάσεως, ὥς φαμεν, ἡ μὲν ὑγρὰ ἡ δὲ ξηρὰ· καλεῖται
 30 δ' ἡ μὲν ἀτμίς, ἡ δὲ τὸ μὲν ὄλον ἀνώνυμος, τῷ δ' ἐπὶ
 μέρους ἀνάγκη χρωμένους καθόλου προσαγορεύειν αὐτὴν
 οἶον καπνόν· ἔστι δ' οὔτε τὸ ὑγρὸν ἄνευ τοῦ ξηροῦ οὔτε τὸ ξη-
 ρὸν ἄνευ τοῦ ὑγροῦ, ἀλλὰ πάντα ταῦτα λέγεται κατὰ τὴν
 ὑπεροχὴν. φερομένου δὲ τοῦ ἡλίου κύκλω, καὶ ὅταν μὲν

14 μεταβάλλει] καὶ μεταβάλλει (-ει ex corr. m. 1) A || 15 ἐν] τὰ ἐν J B
 || σικάνῃ τῆς σικελίας] F_{var.} (Ap): σικανικῇ τῆς σικελίας E: σικᾶ ἡ τῆς σι-
 κελίας B: σικελία F₁ || ἐκεῖ] ἐκεῖνα B || ὀξάλημη] (ο- in ras. E₁) || 16 ὀξεῖ J₁
 || ἕνια] (-νια ex corr. E₁) || 17 λύγκην F || 18 ὀξέως J₁ F || τὴν σκυθικὴν δὲ F
 || αὐτῆς] αὐτῆς εἰς B || 19 ἐμβάλλει F || πικρὸν] (πι- in ras. E₁) || δὲ om. N ||
 20 ποῖοι] (Ap): ποῖων A: ποῖοι δὲ E_{corr.} (-οι in ras. m.1, δὲ supra add.) F_{rec.}
 N_{rec.} || χυμοὶ ἐκ ποίων om. A || 21 γίνονται] εἴρηται F₁ || δὲ] (Ap): om.
 E_{corr. m.1} B || 22 οὖν om. N || ὕδατος] Acl Ol: ὑδάτων E_{corr. m.1} B N₁(?)
 || θαλάσσης F || 23 συνεχῶς] συν και τις η φυσις συνεχως (συ- altera in ras. m.
 1) E₁ || καὶ πῶς τε μεταβάλλουσι E: post αὐτῶν (24) coll. B || 24 ὅσα] Ol:
 ὅποσα (ο altera ex corr. E) E B || 25 ἡ] καὶ ci. Bon. || 27 λέγωμεν] AlW Ol:
 λέγομεν J_{corr. m.1} M₁ A N E_{corr.} AHA || ἀρχὴν] Al: ἄλλην ἀρχὴν H N: τὴν
 ἀρχὴν Ol || 28 ἥδη] Al: (η prima in ras. E₁): om. Ol || δύο ἥδη A₁: εἰδη δύο
 H N || 29 καλεῖται] (post κ in A ras. unius litt.) || 30 ὄλον μὲν E₁ || ἀνώνυμος]
 (ν altera in ras. E₁) || τῷ τὸ N || 31 ἀναγκαῖον (ut videtur) H₁: ἀναξίω N₁ ||
 χρωμένους E: χρωμένη A₁ || αὐτὸν H₁(?) N || 32 δὲ ὅτε N₁ || ξηρὸν ἄνευ τοῦ
 ὑγροῦ H N || 32-33 ξηρὸν ἄνευ τοῦ ὑγροῦ corr. F₁: ὑγρὸν ἄνευ τοῦ ξηροῦ H N
 || 33 ταῦτα πάντα M F: καὶ ταῦτα πάντα N || 34 δὲ M

πλησιάσῃ, τῇ θερμότητι ἀνάγοντος τὸ ὑγρόν, πορρωτέρω 35
 δὲ γιγνομένου διὰ τὴν ψύξιν συνισταμένης πάλιν τῆς ἀνα- 360a
 χθείσης ἀτμίδος εἰς ὕδωρ (διὸ χειμῶνός τε μᾶλλον γίγνε-
 ται τὰ ὕδατα, καὶ νύκτωρ ἢ μεθ' ἡμέραν· ἀλλ' οὐ δοκεῖ,
 διὰ τὸ λανθάνειν τὰ νυκτερινὰ τῶν μεθ' ἡμέραν μᾶλλον),
 τὸ δὴ κατιὼν ὕδωρ διαδίδεται πᾶν εἰς τὴν γῆν, ὑπάρχει 5
 δ' ἐν τῇ γῇ πολὺ πῦρ καὶ πολλὰ θερμότης, καὶ ὁ
 ἥλιος οὐ μόνον τὸ ἐπιπολάζον τῆς γῆς ὑγρὸν ἔλκει, ἀλλὰ
 καὶ τὴν γῆν αὐτὴν ξηραίνει θερμαίνων· τῆς δ' ἀναθυμιά-
 σεως, ὥσπερ εἴρηται, διπλῆς οὐσης, τῆς μὲν ἀτμιδώδους τῆς
 δὲ καπνώδους, ἀμφοτέρας ἀναγκαῖον γίγνεσθαι. τούτων δ' 10
 ἡ μὲν ὑγροῦ πλέον ἔχουσα πληθὺς ἀναθυμιάσεις ἀρχὴ τοῦ
 ὑομένου ὕδατός ἐστιν, ὥσπερ εἴρηται πρότερον, ἡ δὲ ξηρὰ
 τῶν πνευμάτων ἀρχὴ καὶ φύσις πάντων. ταῦτα δὲ ὅτι τοῦ-
 τον τὸν τρόπον ἀναγκαῖον συμβαίνειν, καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν
 ἔργων δῆλον· καὶ γὰρ τὴν ἀναθυμίασιν διαφέρειν ἀναγ- 15
 καῖον, καὶ τὸν ἥλιον καὶ τὴν ἐν τῇ γῇ θερμότητα ταῦτα
 ποιεῖν οὐ μόνον δυνατὸν ἀλλ' ἀναγκαῖον ἐστίν. ἐπειδὴ δ' ἕτερον
 ἑκατέρας τὸ εἶδος, φανερόν ὅτι διαφέρει, καὶ οὐχ ἡ αὐτὴ ἐστίν
 ἢ τε ἀνέμου φύσις καὶ ἡ τοῦ ὑομένου ὕδατος, καθάπερ
 τινὲς λέγουσιν· τὸν γὰρ αὐτὸν ἀέρα κινούμενον μὲν ἄνεμον 20

35 πορρωτέρω H || 360 a 2 ὕδωρ] ὕδωρ καὶ πάλιν εἰς ὕδωρ διαλυομένης
 E_{corr.} B || 2-4 interclusionem distinxit Id. || 2 διὸ δι' ὃ ρεῖ N₁ || τε om. B ||
 3 post καὶ in E ras. 2 litt. || ἡμέραν ex ἡμεραν μᾶλλον γίγνεται τα ὕδατα corr.
 E₁ || 5 δὲ H N || κατιὼν A₁ || πάλιν E₁ N_{rec.} || ὑπάρχει] (-ει in ras. A₁) || 6
 ἐν] ἐν τε E B || πολὺ ex πολλὸ corr. A₁ || πολλὰ ex πολὺ corr. A₁ || 7 ἀλλὰ
 supra add. E₁ || 9 διττῆς E B Ap || 10 ἀναγκαῖον γίγνεσθαι τούτων] ἀναγκαῖον
 γίγνεσθαι ἅμα M (cf. v. 11): ἀναγκαῖον γίγνεσθαι ἅμα· τούτων A H: γίνεσθαι
 ἅμα ἀναγκαῖον. τούτων N || 11 μὲν] μὲν τούτων M || πλέον ex πλέονος corr. E₁
 || ἀναθυμίασις] (ι altera ex corr. E₁) || ἀρχῇ] ἀρχῇ^{λη} H: ἔλη ἀρχῇ N || 12 ὑομένου
 A₁ || ἐστίν om. F || 13 post ὅτι in M ras. 2 litt. || 14 καὶ] καὶ τὸ E₁: om.
 E_{corr.} m. 1 B || τῶν om. E B || 15 ἔργων om. E₁ || post δῆλον lacunam fortasse
 statuendam putat Th. || γὰρ] γὰρ καὶ M || 16 ταῦτα] ταῦτα πάντα F || 17
 ἀλλ'] ἀλλὰ καὶ H_{corr.} || ἐστίν postea add. F₁ || ἐπειδὴ — ὕδωρ (21) post θερμός
 (27) coll. Id. || ἐπειδὴ δ'] OI OIV: ἐπεὶ δ' (sub accentu rasura unius litt.) E:
 ἐπεὶ δ' B: ἐπεὶ δὴ N₁: ἐπεὶ δὲ corr. N₁: ἐτι δ' OIG || ἕτερον] (ἐ- in ras. N₁) ||
 18 καὶ — ἐστίν post φύσις (19) coll. N || 19 ἀνέμου] τοῦ ἀνέμου J E B || φύσις]
 ἔλη ss. H N || 20 μὲν om. F

εἶναι, συνιστάμενον δὲ πάλιν ὕδωρ. ὁ μὲν οὖν ἀήρ, καθάπερ
 ἐν τοῖς πρὸ τούτων λόγοις εἰρήκαμεν, γίγνεται ἐκ τούτων· ἡ
 μὲν γὰρ ἀτμὶς ὑγρὸν καὶ ψυχρόν (εὐόριστον μὲν γὰρ ὡς
 ὑγρόν, διὰ δὲ τὸ ὕδατος εἶναι ψυχρόν τῇ οἰκείᾳ φύσει,
 25 ὥσπερ ὕδωρ μὴ θερμανθέν), ὁ δὲ καπνὸς θερμὸν καὶ ξηρόν·
 ὥστε καθάπερ ἐκ συμβόλων, συνίσταται ἂν ὁ ἀήρ ὑγρὸς καὶ
 θερμός. καὶ γὰρ ἄτοπον εἰ ὁ περὶ ἐκάστους περιεχυμένος
 ἀήρ οὗτος γίγνεται κινούμενος πνεῦμα, καὶ ὅθεν ἂν τύχῃ κινη-
 θεῖς, ἀνεμος ἔσται, ἀλλ' οὐ καθάπερ τοὺς ποταμοὺς ὑπολαμ-
 30 βάνομεν οὐχ ὅπως οὖν τοῦ ὕδατος εἶναι ρέοντος, οὐδ' ἂν ἔχῃ
 πληθός, ἀλλὰ δεῖ πηγαῖον εἶναι τὸ ρέον· οὕτω γὰρ καὶ περὶ τῶν
 ἀνέμων ἔχει· κινηθεῖη γὰρ ἂν πολὺ πληθός ἀέρος ὑπὸ τινος
 μεγάλης πτώσεως, οὐκ ἔχον ἀρχὴν οὐδὲ πηγὴν. μαρτυρεῖ
 δὲ τὰ γιγνόμενα τοῖς εἰρημένοις· διὰ γὰρ τὸ συνεχῶς μὲν
 35 μᾶλλον δὲ καὶ ἥττον καὶ πλείω καὶ ἐλάττω γίγνεσθαι τὴν
 360b ἀναθυμίασιν, αἰεὶ νέφη τε καὶ πνεύματα γίγνεται κατὰ τὴν
 ὥραν ἐκάστην ὡς πέφυκεν· διὰ δὲ τὸ ἐνίοτε μὲν τὴν ἀτμι-
 δώδη γίγνεσθαι πολλαπλασίαν ὅτε δὲ τὴν ξηρὰν καὶ κα-
 πνώδη, ὅτε μὲν ἔπομβρα τὰ ἔτη γίγνεται καὶ ὑγρὰ, ὅτε δὲ
 5 ἀνεμώδη καὶ αὐχμοί. ὅτε μὲν οὖν συμβαίνει καὶ τοὺς αὐ-
 χμοὺς καὶ τὰς ἐπομβρίας πολλοὺς ἅμα καὶ κατὰ συνεχῇ
 γίγνεσθαι χώραν, ὅτε δὲ κατὰ μέρη· πολλάκις γὰρ ἡ
 μὲν κύκλῳ χώρα λαμβάνει τοὺς ὡραίους ὄμβρους ἢ καὶ
 πλείους, ἐν δὲ τινι μέρει ταύτης αὐχμὸς ἐστίν· ὅτε δὲ τούν-
 10 αντίον τῆς κύκλῳ πάσης ἢ μετρίους χρωμένης ὕδασιν ἢ

21 ὁ — θερμός (27) post πηγὴν (33) coll. Th. || 22 ἢ post εὐόριστον (23)
 coll. J || 24 τὸ] τοῦ J₁ || 26 συνίσταται ἂν ἀήρ E₁: συνίσταται' ἂν ὁ ἄνω ἀήρ B:
 συνίσταται ὁ ἄνω ἀήρ J F M A H N OIG: συνίσταται ὁ ἄνω OIV || 26-27
 θερμός καὶ ὑγρὸς F || 27 ἐκάστου περιεχυμένος A₁: ἐκαστον περιεχυμένος A_{rec.}:
 ἐκάστους κεχυμένος F: κεχυμένος E || 28 τύχῃ N || 30 ὅπως οὖν F: (ὁ- ex corr.
 M₁ A₁) || ρέοντος εἶναι F || ἂν] ἂν ἐὰν F || 31 δεῖ] αἰεὶ E B || ρέον] (-ε-
 J₁) || γὰρ] δὴ F Ap: om. E B || 32 πληθός om. F || 35 καὶ (ante ἥττον) supra
 add. M₁ A₁ || 360 b 2 ἀτμιτώδη E₁ || 4 γίγνεται τὰ ἔτη F || δὲ ex δὲ, ὅτε δὲ
 corr. N₁ || 5 αὐχμοί] αὐχμώδη Ald. || 6 πολλὰς N || συνεχῇ] πολλὴν συνεχῇ E:
 πολλὴν καὶ συνεχῇ B: τὴν συνεχῇ A || 7 κατὰ] καὶ κατὰ E B Ap || γὰρ corr. H:
 om. N: μὲν γὰρ F || 8 ὡραίους corr. E₁: ὡραίους B || 10 κύκλῳ var. E: μέσης
 E || ἢ (post ὕδασιν) om. E₁: corr. B

καὶ μᾶλλον αὐχμώσης, ἐν τι μόριον ὕδατος ἄφθονον λαμβάνει πλήθος. αἴτιον δ' ὅτι ὥς μὲν τὰ πολλὰ τὸ αὐτὸ πάθος ἐπὶ πλείω διήκειν εἰκὸς χώραν, διὰ τὸ παραπλησίως κείσθαι πρὸς τὸν ἥλιον τὰ σύνεγγυς, ἐὰν μὴ τι διάφορον ἔχωσιν ἴδιον· οὐ μὴν ἀλλ' ἐνίοτε κατὰ τοδὶ μὲν τὸ μέρος ἢ 15 ξηρὰ ἀναθυμιάσις ἐγένετο πλείων, κατὰ δὲ τὸ ἄλλο ἢ ἀτμιδώδης, ὅτε δὲ τούναντίον. καὶ αὐτοῦ δὲ τούτου αἴτιον τὸ ἑκατέραν μεταπίπτειν εἰς τὴν τῆς ἐχομένης χώρας ἀναθυμιάσιν, οἷον ἢ μὲν ξηρὰ κατὰ τὴν οἰκείαν ῥεῖ χώραν, ἢ δ' ὑγρὰ πρὸς τὴν γειτνιώσαν, ἢ καὶ εἰς τῶν πόρρω τινὰ τόπων 20 ἀπεώσθη ὑπὸ πνευμάτων· ὅτε δὲ αὕτη μὲν ἔμεινεν, ἢ δ' ἐναντία ταῦτόν ἐποίησεν. καὶ συμβαίνει τοῦτο πολλάκις, ὥσπερ ἐπὶ τοῦ σώματος, ἐὰν ἢ ἄνω κοιλία ξηρὰ ᾖ, τὴν κάτω ἐναντίως διακείσθαι, καὶ ταύτης ξηρᾶς οὔσης ὑγρὰν εἶναι τὴν ἄνω καὶ ψυχράν, οὕτω καὶ περὶ τοὺς τόπους ἀντι- 25 περιστασθαι καὶ μεταβάλλειν τὰς ἀναθυμιάσεις. ἔτι δὲ μετὰ τε τοὺς ὄμβρους ἄνεμος ὥς τὰ πολλὰ γίγνεται ἐν ἐκείνοις τοῖς τόποις καθ' οὗς ἂν συμπέσῃ γενέσθαι τοὺς ὄμβρους, καὶ τὰ πνεύματα παύεται ὕδατος γενομένου. ταῦτα γὰρ ἀνάγκη συμβαίνειν διὰ τὰς εἰρημένας ἀρχάς· ὕσαντός τε 30 γὰρ ἢ γῇ ξηραίνομένη ὑπὸ τε τοῦ ἐν αὐτῇ θερμοῦ καὶ ὑπὸ τοῦ ἄνωθεν ἀναθυμιάται, τοῦτο δ' ἦν ἀνέμου σῶμα· καὶ ὅταν ἢ τοιαύτη ἀπόκρισις ᾖ καὶ ἄνεμοι κατέχωσι, παυομένων διὰ τὸ ἀποκρίνεσθαι τὸ θερμὸν αἰεὶ καὶ ἀναφέρεσθαι εἰς τὸν ἄνω τόπον συνίσταται ἢ ἀτμὶς ψυχομένη καὶ γίγνεται ὕδωρ· 35 καὶ ὅταν εἰς ταῦτόν συνωσθῶσι τὰ νέφη καὶ ἀντιπεριστῇ εἰς 361a

13 χώραν εἰκὸς F || 14 τὰς E B M || διάφορον] Ol: διαφορὰν ApI: διαφορὰς ApWA || 15 τοδεῖ E₁ || 16 πλείων ex πλείον corr. E₁ || 17 αὐτοῦ δὴ (ut videtur) F || 18 ἑκατέρον E B || ἐμπίπτειν F₁ || ἀναθυμιάσιν ex ἀναθυμιάσις corr. N₁ || 19 οἰκίαν E₁ || χώραν ῥεῖ M || 20 γειτνιώσαν E₁ || τόπον E₁ || 21 ἀπὸ N || 22 ταῦτό corr. M || 23 ἂν J F M A H N || 26 ἔτι H_{corr.} (?) : ὅτι N || 27 τε om. B Ol || 28 γίνεσθαι E: γίγνεσθαι B || 29 τὰ om. B || γινομένου A N || 30 ἀρχάς var. F: αἰτίας F₁ || τε om. F || 31 ὑπὸ (post καὶ) om. F₁ || 33 ᾗ ἢ ἰκανῇ ci. Th. || κατέχουσιν E₁ F_{rec.} || παυομένων] παυομένων δὲ E_{rec.} B F_{corr.}: aut παυομένων delendum aut post παυομένων interpungendum censet Th. || 34 ἀποκρίνασθαι F || 35 ὕδωρ] νέφος ci. Th. || 361 a 1 καὶ (ante ὅταν) om. E₁ M N || ταῦτό J M A H N || συνωσθῶσι] (post ὦ in E ras. unius litt.)

- αὐτὰ ἢ ψύξις, ὕδωρ γίγνεται καὶ καταψύχει τὴν ξηρὰν ἀναθυμίασιν. παύουσί τε οὖν τὰ ὕδατα γιγνόμενα τοὺς ἀνέμους, καὶ πανομένων αὐτὰ γίγνεται διὰ ταύτας τὰς αἰτίας. ἔτι δὲ
- 5 τοῦ γίγνεσθαι μάλιστα πνεύματα ἀπὸ τε τῆς ἄρκτου καὶ μεσημβρίας τὸ αὐτὸ αἷτιον· πλείστοι γὰρ βορέαι καὶ νότοι γίγνονται τῶν ἀνέμων· ὁ γὰρ ἥλιος τούτους μόνους οὐκ ἐπέρχεται τοὺς τόπους, ἀλλὰ πρὸς τούτους καὶ ἀπὸ τούτων, ἐπὶ δυσμὰς δὲ καὶ ἐπ' ἀνατολὰς αἰεὶ φέρεται· διὸ τὰ νέφη
- 10 συνίσταται ἐν τοῖς πλαγίοις, καὶ γίγνεται προσιόντος μὲν ἢ ἀναθυμίας τοῦ ὑγροῦ, ἀπιόντος δὲ πρὸς τὸν ἐναντίον τόπον ὕδατα καὶ χειμῶνες. διὰ μὲν οὖν τὴν φορὰν τὴν ἐπὶ τροπὰς καὶ ἀπὸ τροπῶν θέρος γίγνεται καὶ χειμῶν, καὶ ἀνάγε-
ταί τε ἄνω τὸ ὕδωρ καὶ γίγνεται πάλιν· ἐπεὶ δὲ πλείστον
- 15 μὲν καταβαίνει ὕδωρ ἐν τούτοις τοῖς τόποις ἐφ' οὓς τρέπεται καὶ ἀφ' ὧν, οὗτοι δὲ εἰσιν ὃ τε πρὸς ἄρκτον καὶ μεσημβρίαν, ὅπου δὲ πλείστον ὕδωρ ἢ γῇ δέχεται, ἐνταῦθα πλεί-
στην ἀναγκαῖον γίγνεσθαι τὴν ἀναθυμίασιν παραπλησίως οἶον ἐκ χλωρῶν ξύλων καπνόν, ἢ δ' ἀναθυμίας αὕτη ἀνεμός
- 20 ἐστίν, εὐλόγως ἂν οὖν ἐντεῦθεν γίγνοιτο τὰ πλείστα καὶ κυριώτατα τῶν πνευμάτων. καλοῦνται δ' οἱ μὲν ἀπὸ τῆς ἄρκτου βορέαι, οἱ δὲ ἀπὸ τῆς μεσημβρίας νότοι. ἢ δὲ φορὰ λοξὴ αὐτῶν ἐστίν· περὶ γὰρ τὴν γῆν πνέουσιν εἰς ὀρθὸν γιγνομένης τῆς ἀναθυμιάσεως, ὅτι πᾶς ὁ κύκλῳ ἀήρ συνέπεται
- 25 τῇ φορᾷ. διὸ καὶ ἀπορήσειεν ἂν τις ποτέρωθεν ἢ ἀρχῇ τῶν πνευμάτων ἐστί, πότερον ἄνωθεν ἢ κάτωθεν· ἢ μὲν γὰρ κίνησις ἄνωθεν καὶ πρὶν πνεῖν, ὃ δ' ἀήρ ἐπίδηλος, κἂν ᾗ νέ-

4 δὲ om. F B || 5 τοῦτο N₁ || μάλιστα] OIV: μάλλον τὰ F: μάλλον OIG || πνεύματα] πνεύμα τε N || ἀπὸ τε] ἀπ' αὐτῆς τε E B: (ἀπὸ Ap) || 6 μεσημβρίας J || βορέαι] (-ε supra add. J₁) || 7 ἐπέρχεται ex ἀπέρχεται corr. F₁ || 9 δὲ] τε J_{res}. || ἐπὶ F: om. E B || αἰεὶ om. F₁ || διὸ] διὸ καὶ F || 12 χειμῶνες] (-es ex corr. E₁) || 13 καὶ πο E₁: καὶ πρὸ E_{res}.: καὶ ἐπὶ N || θέρος] θέρος τε E B Ap || 14 τε om. F H₁ || τὸ ὕδωρ ἄνω F || γίγνεται E₁ || ἐπὶ E₁ || 15 μὲν] OI: om. E B || ἐφ' ex ἐπ' corr. F₁ || 17 ὕδωρ ἢ γῇ δέχεται] ἢ γῇ ὕδωρ γίνεται F₁: ἢ γῇ ὕδωρ δέχεται corr. F₁ || 18 ἀναγκαῖαν E || 19 χλωρῶν J || 20 ἂν οὖν] οὖν καὶ F: ἂν N₁ || 21 ἀπὸ τῆς om. E₁ || 23 λοξὴ αὐτῶν] AI: αὐτῶν λοξὴ F OI || 24 οὕτω] οὕτω δὲ B: οὕτω δὲ F_{corr. m.1} H N || συνέπεται] (-α- ex corr. B₁): συνεπεται E₁ || 27 πνὶν E₁ || δὲ J₁: om. J_{corr.}: τ' H N

φος ἢ ἀχλὺς· σημαίνει γὰρ κινουμένην πνεύματος ἀρχὴν
 πρὶν φανερώς ἐληλυθῆναι τὸν ἄνεμον, ὡς ἄνωθεν αὐτῶν
 ἐχόντων τὴν ἀρχήν. ἐπεὶ δ' ἐστὶν ἄνεμος πληθὸς τι τῆς ξη- 30
 ρᾶς ἐκ γῆς ἀναθυμιάσεως κινούμενον περὶ τὴν γῆν, δῆλον ὅτι
 τῆς μὲν κινήσεως ἡ ἀρχὴ ἄνωθεν, τῆς δὲ ὕλης καὶ τῆς γε-
 νέσεως κάτωθεν· ἥ μὲν γὰρ ῥευσεῖται τὸ ἀνιόν, ἐκείθεν τὸ
 αἷτιον· ἡ γὰρ φορὰ τῶν πορρωτέρω κυρία τῆς γῆς· καὶ
 ἅμα κάτωθεν μὲν εἰς ὀρθὸν ἀναφέρεται, καὶ πᾶν ἰσχύει 35
 μᾶλλον ἐγγύς, ἡ δὲ τῆς γενέσεως ἀρχὴ δῆλον ὡς ἐκ τῆς
 γῆς ἐστίν. ὅτι δ' ἐκ πολλῶν ἀναθυμιάσεων συνιουσῶν κατὰ 361b
 μικρὸν, ὥσπερ αἱ τῶν ποταμῶν ἀρχαὶ γίνονται νοτιζού-
 σης τῆς γῆς, δῆλον καὶ ἐπὶ τῶν ἔργων· ὅθεν γὰρ ἐκά-
 στοτε πνέουσιν, ἐλάχιστοι πάντες εἰσὶ, προϊόντες δὲ καὶ
 πόρρω λαμπροὶ πνέουσιν. ἔτι δὲ καὶ τὰ περὶ τὴν ἄρκτον ἐν 5
 τῷ χειμῶνι νήνεμα καὶ ἄπνοα, κατ' αὐτὸν ἐκείνον τὸν τό-
 πον· ἀλλὰ τὸ κατὰ μικρὸν ἀποπνέον καὶ λανθάνον ἔξω
 προϊὼν ἤδη πνεῦμα γίνεταί λαμπρόν. τίς μὲν οὖν ἐστὶν ἡ τοῦ
 ἀνέμου φύσις καὶ πῶς γίνεταί, ἔτι δὲ αὐχμῶν τε πέρι καὶ
 ἐπομβρίας, καὶ διὰ τίν' αἰτίαν καὶ παύονται καὶ γίνονται 10
 μετὰ τοὺς ὄμβρους, διὰ τί τε βορέαι καὶ νότοι πλείστοι
 τῶν ἀνέμων εἰσὶν, εἴρηται· πρὸς δὲ τούτοις καὶ περὶ τῆς φο-
 ρᾶς αὐτῶν.

5 ὁ δ' ἥλιος καὶ παύει καὶ συνεξορμᾷ τὰ πνεύματα·
 ἀσθενεῖς μὲν γὰρ καὶ ὀλίγας οὖσας τὰς ἀναθυμιάσεις μα- 15
 ραίνει τῷ πλείονι θερμῷ τὸ ἐν τῇ ἀναθυμιάσει ἔλαττον ὄν,

28 συμβαίνει N || κινουμένη corr. J || 29 ἐξηλυθῆναι B || 30 ἐπεὶ δ' ἐστὶν ὁ
 ἄνεμος marg. F₁ || post πληθὸς in F ras. 6 litt. || 30-31 τῆς ξηρᾶς ἐκ γῆς] τῆς
 ἐκ γῆς ξηρᾶς E B: ξηρᾶς F || 31 τὴν om. F || 32 ἡ supra add. E₁ || δ' ex λ
 corr. E₁ (sequitur rasura unius litt.) || ὕλης] (-λ- in ras. E) || 33 ἥ OIV: εἰ
 E_{corr.} m.1 B OIG || ἥ — αἷτιον (34) ἐκείθεν N₁: τὸ αἷτιον γὰρ καθὼ μὲν ῥευσεῖται
 τὸ ἀνιόν, ἐκείθεν N_{rec.} || ἐκείθεν — γῆς (34) post ἀναφέρεται (35) coll. Th. || 34
 πορρωτέρω J: πορρωτέρων E B F: πόρρω Oip || 36 ἐγγύς ex corr. E₁ A₁ ||
 361 b 2 ἀρχαί] Ap: πηγαί E B: ἀρχαὶ καὶ N || 4 καὶ del. J_{rec.} || 5 καὶ τὰ]
 καὶ E B OIG: τὰ OIV || τὴν — κατ' (6)] τ' A || 7 τὸ om. J F₁ || 8 ἥδη om.
 F || 9 τε] τε καὶ A₁ || 10 τίν'] (post ι in E ras. unius litt.) || 11 βορέαι] βορέαι
 τὲ N || 12 φορᾶς] περιφορᾶς A: φύσεως N || 14 ξυνορμᾶ N || 15 τὰς ἀναθυμιάσεις
 supra add. F₁ || μαραίνει] ἐκμαραίνει N_{rec.}

- καὶ διακρίνει. ἔτι δὲ αὐτὴν τὴν γῆν φθάνει ξηραίνων πρὶν
γενέσθαι ἔκκρισιν ἀθρόαν, ὥσπερ εἰς πολὺ πῦρ ἂν ὀλίγον
ἐμπέσῃ ὑπέκκαυμα, φθάνει πολλάκις πρὶν καπνὸν ποιῆσαι
20 κατακαυθέν. διὰ μὲν οὖν ταύτας τὰς αἰτίας καταπαύει τε
τὰ πνεύματα καὶ ἐξ ἀρχῆς γίγνεσθαι κωλύει, τῇ μὲν μα-
ράνσει καταπαύων, τῷ δὲ τάχει τῆς ξηρότητος γίγνεσθαι
κωλύων· διὸ περὶ Ὀρίωνος ἀνατολὴν μάλιστα γίγνεται νηνε-
μία, καὶ μέχρι τῶν ἑτησίων καὶ προδρομῶν. ὅλως δὲ γί-
25 γνονται αἱ νηνεμῖαι διὰ δύο αἰτίας· ἡ γὰρ διὰ ψῦχος ἀπο-
σβεννυμένης τῆς ἀναθυμιάσεως, οἷον ὅταν γένηται πάγος
ἰσχυρός, ἡ καταμαραινομένης ὑπὸ τοῦ πνίγους. αἱ δὲ πλεῖ-
σται καὶ ἐν ταῖς ἀνὰ μέσον ὥραις, ἡ τῷ μήπω ἀναθυμιά-
σθαι, ἡ τῷ ἤδη ἐξεληλυθέναι τὴν ἀναθυμίασιν καὶ ἄλλην
30 μήπω ἐπιρρεῖν. ἄκριτος δὲ καὶ χαλεπὸς ὁ Ὀρίων εἶναι δο-
κεῖ, καὶ δύνων καὶ ἐπιτέλλων, διὰ τὸ ἐν μεταβολῇ ὥρας
συμβαίνειν τὴν δύσιν καὶ τὴν ἀνατολὴν, θέρους ἢ χειμῶνος,
καὶ διὰ τὸ μέγεθος τοῦ ἄστρου ἡμερῶν γίγνεται πληθός·
αἱ δὲ μεταβολαὶ πάντων ταραχώδεις διὰ τὴν ἀοριστίαν
35 εἰσίν. οἱ δ' ἑτησίαι πνέουσι μετὰ τροπὰς καὶ κυνὸς ἐπιτο-
λὴν, καὶ οὔτε τηρικαῦτα ὅτε μάλιστα πλησιάζει ὁ ἥλιος,
362a οὔτε ὅτε πόρρω· καὶ τὰς μὲν ἡμέρας πνέουσι, τὰς δὲ νύκτας
παύονται. αἷτιον δ' ὅτι πλησίον μὲν ὧν φθάνει ξηραίνων
πρὶν γενέσθαι τὴν ἀναθυμίασιν· ὅταν δ' ἀπέλθῃ μικρόν,
σύμμετρος ἤδη γίγνεται ἡ ἀναθυμίασις καὶ ἡ θερμότης, ὥστε
5 τὰ πεπηγότα ὕδατα τήκεσθαι, καὶ τῆς γῆς ξηραινομένης

17 διακρίνει] (ι altera in ras. E) || αὐτός (ut videtur) H || φθάνει] (-θ-
supra add. J₁) || ξηραίνων F₁ || 18 post πολὺ in A ras. unius litt. || 19 πέση
F || ποιήσει H N || 20 κατακαυθέν H N || καταπαύει τε] καταπαύεται J₁: καὶ
παύει F || 21 τῇ] τὴν E₁ B || 22 τῷ] τὴν E₁ B || τῆς om. E B || 24 ἑτησίων]
(ε- ex corr. E₁) || προδρομίων H₁ (ut videtur) N || 25 αἱ om. E B || γὰρ om.
F || 26 τῆς] (τ- ex corr. E) || γίγνεται F || 28 καὶ] καὶ αἱ F || ἀναθεθυμιάσθαι
N_{rec}. || 29 ἤδη om. E₁: post ἐξεληλυθέναι add. E_{rec}. || 32 ἡ] ex corr. F₁ ||
33 καὶ — πληθὸς post εἰσίν (35) coll. Th. || Id.: “scribe διότι διὰ τὸ μέγεθος
aut pro γίνεσθαι corrige γίνεσθαι, quarum rationum prior placet.” || ἡμερῶν]
κακῶν N || γίγνεται] γίγνεται τι E B || 34 διὰ τὴν ἀοριστίαν om. B || 35
αἰτήσιναι J₁ || τροπὰς] τροπὰς θερμὰς E_{rec}. B || 36 ὅτι A₁ || μάλιστα πλησιάζει]
Ol: πλησιάζει μάλιστα E B || 362 a 2 φθάνει] μᾶλλον φθάνει F || 4 ἀναθυμίας
καὶ ἡ om. E B Ap Ol

ὑπὸ τε τῆς οἰκείας θερμότητος καὶ ὑπὸ τῆς τοῦ ἡλίου οἴον
 τύφεσθαι καὶ θυμιάσθαι. τῆς δὲ νυκτὸς λωφῶσι διὰ τὸ
 τὰ πεπηγότα τηκόμενα παύεσθαι διὰ τὴν ψυχρότητα τῶν
 νυκτῶν. θυμιᾶται δ' οὔτε τὸ πεπηγὸς οὔτε τὸ μηδὲν ἔχον ξη-
 ρόν, ἀλλ' ὅταν ἔχῃ τὸ ξηρὸν ὑγρότητα, τοῦτο θερμαίνόμενον 10
 θυμιᾶται. ἀποροῦσι δὲ τινες διὰ τί βορέαι μὲν γίνονται συν-
 εχεῖς, οὓς καλοῦμεν ἐτησίας, μετὰ τὰς θερινὰς τροπὰς, νό-
 τοι δὲ οὕτως οὐ γίνονται μετὰ τὰς χειμερινὰς. ἔχει δὲ οὐκ
 ἀλόγως· γίνονται μὲν γὰρ οἱ καλούμενοι λευκόντοιοι τὴν ἀν-
 τικειμένην ὥραν, οὐχ οὕτως δὲ γίνονται συνεχεῖς· διὸ λαν- 15
 θάνοντες ποιοῦσιν ἐπιζητεῖν. αἴτιον δ' ὅτι ὁ μὲν βορέας ἀπὸ
 τῶν ὑπὸ τὴν ἄρκτον πνεῖ τόπων, οἱ πλήρεις ὕδατος καὶ
 χιόνος εἰσὶ πολλῆς, ὧν τηκομένων ὑπὸ τοῦ ἡλίου μετὰ τὰς
 θερινὰς τροπὰς μᾶλλον ἢ ἐν αὐταῖς πνέουσιν οἱ ἐτησίοι·
 οὕτω γὰρ καὶ τὰ πνίγη γίγνεται, οὐχ ὅταν μάλιστα πλησιάζῃ 20
 πρὸς ἄρκτον, ἀλλ' ὅταν πλείων μὲν ἢ χρόνος θερμαίνοντι,
 ἔτι δὲ ἐγγύς. ὁμοίως δὲ καὶ μετὰ χειμερινὰς τροπὰς
 πνέουσιν οἱ ὀρνιθίαι· καὶ γὰρ οὗτοι ἐτησίοι εἰσὶν ἀσθενεῖς·
 ἐλάττους δὲ καὶ ὀψιαιτέροι τῶν ἐτησίων πνέουσιν· ἐβδομη-
 κοστῇ γὰρ ἄρχονται πνεῖν διὰ τὸ πόρρω ὄντα τὸν ἡλιον ἐν- 25
 ισχύειν ἥττον. οὐ συνεχεῖς δ' ὁμοίως πνέουσι, διότι τὰ μὲν
 ἐπιπολῆς καὶ ἀσθενῇ τότε ἀποκρίνεται, τὰ δὲ μᾶλλον πε-
 πηγότα πλείονος δεῖται θερμότητος. διὸ διαλείποντες οὗτοι
 πνέουσιν, ἕως ἂν ἐπὶ τροπαῖς πάλιν ταῖς θεριναῖς πνεύσωσιν οἱ

7 θυμιᾶσθαι ἀναθυμιάσθαι E_{rec.} || λοφῶσι J₁(ut videtur) N || τὸ om. N || 10
 ὅτε N || τὸ ξηρὸν ἔχῃ E || 11 μὲν, βορέαι F: βορέαι M X H N || 12 αἰτησίας J
 A₁ || 13 οὕτως πῶς E B || 15 οὕτω J X H N: οὕτω M || 17 οἴον πλήρης A₁ ||
 19 ἐν αὐταῖς OI: ἐπ' αὐταῖς E B ApI: ὑπ' αὐτὰς ApWA || αἰτησίοι J || 20
 μάλιστα supra add. F₁ || πλησιάζει N₁ || 21 ὅταν ὁπόταν F || πλείων μὲν ἢ
 χρόνον θερμαίνοντι A: μὲν πλείονα χρόνον θερμαίνεται F₁: πλείων μὲν ἢ χιόνος
 θερμαίνοντι H₁ N₁: μὲν πλείων ἢ χρόνος θερμαίνοντι N_{rec.} || 22 δὲ (ante ἐγγύς)
 ex corr. N_{rec.} || ἐγγύς ἐγγύς ἢ F₁: ἐγγύς εἴη OI || χειμερινὰς τὰς χειμερινὰς F
 Ap || 23 ὀνίθαι N: (i prima in ras. E₁) || 24 -ουσιν — πνε- (25) om. E₁ ||
 εἰδομηκοστῇ F || 25 ἐνισχύειν ex ἐνισχύει corr. A₁ || 27 ἐπιπολῇ E₁ || τότε (-οτ-
 ex corr. J_{rec.}) || ἀποκρίνεται (i prior in ras. E₁) || πεπηγότα ἀποπεπηγότα
 B || 28 πολλῆς F || 29 πάλι J: μᾶλλον N || ταῖς θεριναῖς πνέουσιν B: θεριναῖς
 πνέουσιν E₁: πνεύσωσι ταῖς θεριναῖς N || 29-30 οἱ ἐτησίοι (post e in E ras.
 unius litt.): om. X F_{rec.} H₁ N

- 30 ἐτησίαι, ἐπεὶ θέλει γε ὅτι μάλιστα συνεχῶς ἐντεῦθεν αἰεὶ
 πνεῖν ἄνεμος. ὁ δὲ νότος ἀπὸ τῆς θερυνῆς τροπῆς πνεῖ, καὶ
 οὐκ ἀπὸ τῆς ἐτέρας ἄρκτου. δύο γὰρ ὄντων τμημάτων τῆς
 δυνατῆς οἰκεῖσθαι χώρας, τῆς μὲν πρὸς τὸν ἄνω πόλον,
 καθ' ἡμᾶς, τῆς δὲ πρὸς τὸν ἕτερον καὶ πρὸς μεσημβρίαν,
 35 καὶ οὔσης οἶον τυμπάνου (τοιούτου γὰρ σχῆμα τῆς γῆς ἐκ-
 362b τέμνουσιν αἱ ἐκ τοῦ κέντρου αὐτῆς ἀγόμεναι, καὶ
 ποιούσι δύο κῶνους, τὸν μὲν ἔχοντα βάσιν τὸν τροπικόν, τὸν
 δὲ τὸν διὰ παντὸς φανερόν, τὴν δὲ κορυφὴν ἐπὶ τοῦ μέσου
 τῆς γῆς· τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον πρὸς τὸν κάτω πόλον ἕτεροι
 5 δύο κῶνοι τῆς γῆς ἐκτμήματα ποιούσι. ταῦτα δ' οἰκεῖσθαι
 μόνᾳ δυνατόν, καὶ οὐτ' ἐπέκεινα τῶν τροπῶν (σκιὰ γὰρ οὐκ
 ἂν ᾔην πρὸς ἄρκτον, νῦν δ' ἀοίκητοι πρότερον γίνονται οἱ τό-
 ποι πρὶν ἢ ὑπολείπειν ἢ μεταβάλλειν τὴν σκιὰν πρὸς με-
 σημβρίαν) τὰ θ' ὑπὸ τὴν ἄρκτον ὑπὸ ψύχους ἀοίκητα. φέ-
 10 ρεται δὲ καὶ ὁ στέφανος κατὰ τοῦτον τὸν τόπον· φαίνεται
 γὰρ ὑπὲρ κεφαλῆς γιγνόμενος ἡμῖν, ὅταν ᾔ κατὰ τὸν με-
 σημβρινόν. διὸ καὶ γελοιῶς γράφουσι νῦν τὰς περιόδους τῆς
 γῆς· γράφουσι γὰρ κυκλοτερῇ τὴν οἰκουμένην, τοῦτο δ' ἐστὶν
 ἀδύνατον κατὰ τε τὰ φαινόμενα καὶ κατὰ τὸν λόγον. ὃ τε
 15 γὰρ λόγος δείκνυσιν ὅτι ἐπὶ πλάτος μὲν ὠρίσται, τὸ δὲ κύ-
 κλω συνάπτειν ἐνδέχεται διὰ τὴν κρᾶσιν, — οὐ γὰρ ὑπερβάλ-
 λει τὰ καύματα καὶ τὸ ψύχος κατὰ μῆκος, ἀλλ' ἐπὶ
 πλάτος, ὥστ' εἰ μὴ που κωλύει θαλάττης πλήθος, ἅπαν

30-31 αἰεὶ πνεῖν ἐντεῦθεν ἄνεμος M: ἐντεῦθεν πνεῖν ἄνεμος αἰεὶ F || 33 πρὸ E₁ || πόλον] πόλον τὸν Mor. || 34 τὸν ex τὸ corr. F₁ || πρὸ E₁ || μεσημβρίαν] (-i in ras. E₁) || 35 καὶ om. N || τυμπάνου] (-ou ex corr. N₁) || 362 b 1 ἀγόμεναι] ἀγόμεναι γραμμαὶ F_{corr}. Ol || 2 κῶνους] (ω et s ex corr. E) || τὸν (ante μὲν)] τὸ E₁ || 3 τὸν διὰ om. J₁: διὰ F Ol || 4 δ' αὐτὸν F₁: αὐτὸν F_{reo}. || τρόπον] τρόπον καὶ F || τὸν (post πρὸς) om. E₁ || 5 ἐκτμήματα ex ἐκμήματα corr. E₁: (-μη- in ras. unius litt. M₁): ἐκτμημα corr. F₁ H N_{reo}.: ι*τμημα N₁ || 6 δυνατόν] Ap Ol: δυνατὰ E M || τῶν om. E₁ || 7 ἢ M M || οἱ om. N₁ || 8 ἢ (ante ὑπολείπειν) in ras. E: om. M || ὑπολείπειν E_{corr}. M_{corr}. H N: ὑπολίπειν M₁: ὑπολείπειν M || μεταβαλεῖν E_{corr}. m. 1 M || 9 θ'] δ' E M || ἀοίκητα] (-η- ex corr. N₁) || 10 δ om. E || τρόπον J₁ E₁ || 11 μεσημβρινόν J || 12 γράφουσι] (-i in ras. E₁) || τῆς om. E₁ || 14 καὶ om. E || 16 ἐνδέχεται Ol: οὐκ ἐνδέχεται E M || ἀκρᾶ' N || ὑποβάλλει E₁ || 17 κατὰ] καὶ τὸ N || 18 μὴ που] μῆπω M M F H: μῆ' N || ἅπαν] (-an in ras. N_{reo}.)

εἶναι πορεύσιμον, — καὶ κατὰ τὰ φαινόμενα περί τε τοὺς πλοῦς
καὶ τὰς πορείας· πολὺ γὰρ τὸ μῆκος διαφέρει τοῦ πλάτους. 20
τὸ γὰρ ἀπὸ Ἑρακλείων στηλῶν μέχρι τῆς Ἰνδικῆς τοῦ ἐξ Αἰ-
θιοπίας πρὸς τὴν Μαίωτιν καὶ τοὺς ἐσχατεύοντας τῆς Σκυθίας
τόπους πλεον ἢ πέντε πρὸς τρία τὸ μέγεθός ἐστιν, ἕαν τέ
τις τοὺς πλοῦς λογίζηται καὶ τὰς ὁδοὺς, ὡς ἐνδέχεται λαμ-
βάνειν τῶν τοιούτων τὰς ἀκριβείας. καίτοι ἐπὶ πλάτος μὲν 25
μέχρι τῶν ἀοικήτων ἴσμεν τὴν οἰκουμένην· ἔνθα μὲν γὰρ
διὰ ψῦχος οὐκέτι κατοικοῦσιν, ἔνθα δὲ διὰ τὴν ἀλέαν. τὰ
δὲ τῆς Ἰνδικῆς ἔξω καὶ τῶν στηλῶν τῶν Ἑρακλείων διὰ τὴν
θάλατταν οὐ φαίνεται συνείρειν, τῷ συνεχῶς εἶναι πᾶσαν
οἰκουμένην). ἐπεὶ δ' ὁμοίως ἔχειν ἀνάγκη τόπον τινὰ πρὸς 30
τὸν ἕτερον πόλον ὥσπερ ὃν ἡμεῖς οἰκοῦμεν πρὸς τὸν ὑπὲρ
ἡμῶν, δῆλον ὡς ἀνάλογον ἔξει τὰ τ' ἄλλα καὶ τῶν πνευ-
μάτων ἢ στάσις· ὥστε καθάπερ ἐνταῦθα βορέας ἐστίν, κακέι-
νοις ἀπὸ τῆς ἐκεῖ ἄρκτου τις ἄνεμος οὕτως ὢν, ὃν οὐδὲν δυ-
νατὸν διέχειν δεῦρο, ἐπεὶ οὐδ' ὁ βορέας οὗτος εἰς τὴν ἐνταῦθα 35
οἰκουμένην πᾶσάν ἐστιν· ἔστιν γὰρ ὥσπερ ἀπόγειον τὸ πνεῦμα 363a
τὸ βόρειον [ἔως ὁ βορέας οὗτος εἰς τὴν ἐνταῦθα οἰκουμένην
πνεῖ]. ἀλλὰ διὰ τὸ τὴν οἴκησιν κεῖσθαι ταύτην πρὸς ἄρκτον,
πλείστοι βορέαι πνέουσιν. ὅμως δὲ καὶ ἐνταῦθα ἐλλείπει καὶ
οὐ δύναται πόρρω διήκειν, ἐπεὶ περὶ τὴν ἔξω Λιβύης θάλατ- 5
ταν τὴν νοτίαν, ὥσπερ ἐνταῦθα οἱ βορέαι καὶ οἱ νότοι πνέου-

19 προέσιμα N₁: πορεύσιμα N₁₀₀. || 20 διαφέρει] (δι- in ras. E₁) || πλάτου
E₁ || 21 ἐξ] ἔξω B || 22 μαίωτιν] (i altera in ras. E₁) || ἐσχατεύοντας] OI:
ἐσχατους οντα E₁: ἐσχατους ὄντας E_{corr}. B || 23 τρία] τὰ τρία F || μέθος corr.
E₁ || 23-24 ἂν τις τοὺς τε J: ἂν γέ τις τοὺς H N: ἕαν τις τοὺς τε E B: ἂν τε
τις τοὺς M A F₁: ἂν τε τίς τοὺς τε F₁₀₀. || 24 λογίζηται] (-ητ- in ras. E₁) ||
ἐνδέχεται E₁: δέχεται N || 25 πλάτος] Ap: πλάτους Mor. || 26 τὴν del. Th. ||
μὲν om. N || 29 πᾶσαν] πᾶσαν τὴν N || 31 ὥσπερ] ἔτιπερ N || 32 ὡς] ἔτι N || τὰ
τ'] καὶ τὰ M: τὰ A N: καὶ τὰ τε F₁ || 33 σύστασις E_{corr}. B A H N || ὥστε]
ἔτι τὲ N₁ || 34 τῆς ex τοῖς corr. N₁ || οὕτως ὢν] οὕτως E₁ B₁: οὕτω corr. B:
οὗτος N₁: οὗτος ὢν corr. N || οὐδὲν] οὐ F || 35 δεῖ ἔχειν M A₁: διήκειν A₁₀₀. F
H₁(ut videtur) E₁₀₀: διικνεῖσθαι N Ap || οὗτος] ὁ αὐτός J F M A H N ||
363 a 1 πᾶσάν om. F₁ || ἐστιν om. E₁ || 2 ἔως — πνεῖ (3) om. E₁ M A H₁ N
Ap || οὗτος om. E₁₀₀. B || 3 οἴκησιν] (-η- in ras. E₁) || 4 ὁμοίως B || ἐλλείπειν
(λ prior in ras.) E || 5 διέχειν E B A₁(ut videtur) || ἐπεὶ] ἐπεὶ καὶ M ||
θάλασσαν E

σιν, οὕτως ἐκεῖ εὖροι καὶ ζέφυροι διαδεχόμενοι συνεχεῖς αἰε
 πνέουσιν. ὅτι μὲν οὖν ὁ νότος οὐκ ἔστιν ὁ ἀπὸ τοῦ ἐτέρου πόλου πνέων
 ἄνεμος, δῆλον. ἐπεὶ δ' οὐτ' ἐκεῖνος, οὔτε ὁ ἀπὸ χειμερινῆς τρο-
 10 πῆς (δέοι γὰρ ἂν ἄλλον ἀπὸ θερινῆς εἶναι τροπῆς· οὕτως γὰρ
 τὸ ἀνάλογον ἀποδώσει· νῦν δ' οὐκ ἔστιν· εἰς γὰρ μόνος φαί-
 νεται πνέων ἐκ τῶν ἐκείθεν τόπων)· ὥστ' ἀνάγκη τὸν ἀπὸ τοῦ
 κατακεκαυμένου τόπου πνέοντα ἄνεμον εἶναι νότον. ἐκείνος δ'
 15 μάς, αἱ διὰ τὴν πῆξιν ποιήσουσιν ἐτησίας· ἀλλὰ διὰ τὸ τὸν
 τόπον εἶναι πολὺ πλείω ἐκείνον καὶ ἀναπεπταμένον, μείζων
 καὶ πλείων καὶ μᾶλλον ἁλεινὸς ἄνεμος ὁ νότος ἐστὶ τοῦ βο-
 ρέου, καὶ διήκει μᾶλλον δεῦρο ἢ οὗτος ἐκεῖ. τίς μὲν οὖν αἰτία
 τούτων ἐστὶ τῶν ἀνέμων, καὶ πῶς ἔχουσι πρὸς ἀλλήλους,
 20 εἴρηται.

περὶ δὲ θέσεως αὐτῶν, καὶ τίνες ἐναντίοι τίσι, καὶ 6
 ποίους ἅμα πνεῖν ἐνδέχεται καὶ ποίους οὐ, ἔτι δὲ καὶ τίνες καὶ
 πόσοι τυγχάνουσιν ὄντες, καὶ πρὸς τούτοις περὶ τῶν ἄλλων
 παθημάτων ὅσα μὴ συμβέβηκεν ἐν τοῖς προβλήμασιν εἰ-
 25 ρῆσθαι τοῖς κατὰ μέρος, νῦν λέγωμεν. δεῖ δὲ περὶ τῆς θέ-
 σεως ἅμα τοὺς λόγους ἐκ τῆς ὑπογραφῆς θεωρεῖν. γέγρα-
 πται μὲν οὖν, τοῦ μᾶλλον εὐσήμως ἔχειν, ὁ τοῦ ὀρίζοντος
 κύκλος· διὸ καὶ στρογγύλος. δεῖ δὲ νοεῖν αὐτοῦ τὸ ἕτερον
 ἔκτρημα τὸ ὑφ' ἡμῶν οἰκούμενον· ἔσται γὰρ κάκεῖνο διελεῖν

7 ἐκεῖ om. E₁ || συνεχῶς M₁ V || 8 ὁ νότος] AIA: νότος E X₁ AIIW || post
 πνέων in F ras. unius litt. || 9 δ' om. E || 10-12 interclusionem distinxit
 Bon. || 10 ἄλλο N || εἶναι ἀπὸ θερινῆς F || οὕτω J F M₁ V H N || 13 κεκαυμένου
 M₁ V F H N || 14 γειτνείασιν E₁: γειτρίασιν N₁ || ἔσχειν M₁ V || 15 τὴν supra
 add. F₁ || πῆξιν] ApI Ol: τῆξιν J_{rec.} F_{corr.} m.1 H N E(-η in ras. 3 vel 4 litt.
 m.1) X₁ ApWA || ποιούσιν H N || τὸ om. F N₁ || 16 πολὺ εἶναι F || πλείων E₁ ||
 μείζω J F₁ M₁ V || 17 πλείω καὶ J M₁ V: om. E || ἁλεινὸς] ApWA: ἀληθινὸς
 J F₁ E₁ X₁ ApI || 18 οὗτοι F: οὕτως N₁ || αἰτία] ἡ αἰτία M₁ H_{corr.} m.1 N || 21
 δὲ om. E₁ || ἐναντίοι τίσι] ἐναντίοι εἰσὶ H N: εἰσὶν ἐναντίοι F: αὐτῶν ἐναντίοι
 εἰσὶ Ap || 22 καὶ (post δὲ) om. E X₁ || 23 πρὸς om. E₁ || τούτους N₁: τούτοις
 καὶ M₁ V || περὶ τῶν] (-εὶ τῶν in ras. N_{rec.}) || 24 μαθημάτων N || μὴ] μὲν V₁
 || εἰρήσεται N₁ || 25 τοῖς] τῶν ci. Th. || δὲ] δὲ καὶ M₁ V || 27 εὐσήμως var. E:
 σαφῶς var. E: συστήμως E || 28 αὐτὸν F₁ H N || 29 ἔκτρημα] (ἐκ- ex corr.
 E): τμήμα X₁ || τὸ — οἰκούμενον supra add. F₁ || ἔστι M₁ V || κάκεῖνον διελεῖν
 V: διελεῖν κάκεῖνο N

τὸν αὐτὸν τρόπον. ὑποκείσθω δὲ πρῶτον μὲν ἐναντία κατὰ 30
τόπον εἶναι τὰ πλείστον ἀπέχοντα κατὰ τόπον, ὥσπερ κατ'
εἶδος ἐναντία τὰ πλείστον ἀπέχοντα κατὰ τὸ εἶδος· πλεί-
στον δ' ἀπέχει κατὰ τόπον τὰ κείμενα πρὸς ἄλληλα κατὰ
διάμετρον. ἔστω οὖν τὸ μὲν ἐφ' φ Α δυσμὴ ἰσημερινή, ἐναν-
τίος δὲ τούτῳ τόπος, ἐφ' οὗ τὸ Β, ἀνατολὴ ἰσημερινή. ἄλλη 363b
δὲ διάμετρος ταύτην πρὸς ὀρθὴν τέμνουσα, ἧς τὸ ἐφ' οὗ Η
ἔστω ἄρκτος· τούτῳ δ' ἐναντίον ἐξ ἐναντίας, τὸ ἐφ' οὗ Θ, με-
σημβρία· τὸ δ' ἐφ' οὗ Ζ ἀνατολὴ θερινή, τὸ δ' ἐφ' φ Ε
δυσμὴ θερινή, τὸ δ' ἐφ' οὗ Δ ἀνατολὴ χειμερινή, τὸ δ' 5
ἐφ' οὗ Γ δυσμὴ χειμερινή. ἀπὸ δὲ τοῦ Ζ ἤχθω διάμετρος
ἐπὶ τὸ Γ, καὶ ἀπὸ τοῦ Δ ἐπὶ τὸ Ε. ἐπεὶ οὖν τὰ μὲν πλεί-
στον ἀπέχοντα κατὰ τόπον ἐναντία κατὰ τόπον, πλείστον δ'
ἀπέχει τὰ κατὰ διάμετρον, ἀναγκαῖον καὶ τῶν πνευμά-
των ταῦτα ἀλλήλοις ἐναντία εἶναι, ὅσα κατὰ διάμετρόν 10
ἔστιν. καλεῖται δὲ κατὰ τὴν θέσιν τῶν τόπων τὰ πνεύματα
ὧδε· ζέφυρος μὲν τὸ ἀπὸ τοῦ Α· τοῦτο γὰρ δυσμὴ ἰσημε-
ρινή. ἐναντίος δὲ τούτῳ ἀπηλιώτης ἀπὸ τοῦ Β· τοῦτο γὰρ
ἀνατολὴ ἰσημερινή. βορέας δὲ <καὶ> ἀπαρκτίας ἀπὸ τοῦ Η·
ἐνταῦθα γὰρ ἡ ἄρκτος. ἐναντίος δὲ τούτῳ νότος ἀπὸ τοῦ Θ· 15
μεσημβρία τε γὰρ αὕτη ἀφ' ἧς πνέει, καὶ τὸ Θ τῷ Η
ἐναντίον· κατὰ διάμετρον γάρ. ἀπὸ δὲ τοῦ Ζ καικίας· αὕτη
γὰρ ἀνατολὴ θερινή. ἐναντίος δ' οὐχ ὁ ἀπὸ τοῦ Ε πνέων,

30 μὲν om. E $\mathfrak{B}$ || κατὰ] τὰ κατὰ M: εἶναι κατὰ A F (cf. v. 31): κείται
N₁ || 31 εἶναι om. A F || πλείστον] (-ον in ras. A_{rec.}) || κατὰ] κατὰ τὸν J:
supra ras. unius litt. add. F || 34 ἐναντίως J F₁ || 363 b 1 τοῦτον F: om. A
|| τρόπος A₁ || οὗ] ὧ F || τὸ om. F H N || 2 δὲ supra add. N₁ || διάμετρος] κατὰ
διάμετρον M A || ταύτη E₁ $\mathfrak{B}$ || ὀρθὰς J_{rec.} || ἡ τὸ J: ἧς τὸ μὲν E_{corr.} m. 1 (ἧς in
ras., μὲν supra add.) H N || 3 ἄρκτος ἔστω H N || τοῦτο δ' ἐναντία N₁ ||
μεσημβρία ex μεσημβρία corr. J₁ || 4 θερινή] (θ- in ras. 3 litt. F₁) || τὸ alterum
— χειμερινή (5) om. F₁ || φ] οὗ E $\mathfrak{B}$ N: δ F_{rec.} || 5 δυσμὴ θερινή] (μ et θ in
rass. E) || τὸ ἐφ' δ F_{rec.} || Δ] ζ E_{corr.} || χειμερινή] θερινή corr. E₁ || 6 εἰ δυσμὴ
θερινή corr. E || ἤχθω ex ἤχθω ἤχθω corr. N₁ || 7 γ in ras. 6 litt. N₁ || τοῦ
om. N₁ || 8 ἐναντία κατὰ τόπον om. N || 9 ἐπέχει F || τὰ supra add. H₁ || 11 τὰ]
καὶ τὰ H N || 12 τὸ om. M || 13 ἐναντίως A₁ || τοῦτω A || 14 καὶ habent E_{rec.}
 $\mathfrak{B}$: ὁ καὶ F_{rec.}: ὁ M || H] η. ἐν τοῦ η E₁ || 15 ἐναντίος] (-ος in ras. E) || ἀπὸ] ὁ
ἀπὸ M || 16 μεσημβρία J || τῷ τὸ J₁ A₁ || 17 δὲ om. F || αὕτη om. E₁ || 18
θερινή ex θερινῇ corr. E₁ || τοῦ postea add. F₁ || πνέων E₁

ἀλλ' ὁ ἀπὸ τοῦ Γ λίψ· οὗτος γὰρ ἀπὸ δυσμῆς χειμερινῆς,
 20 ἐναντίος δὲ τούτῳ (κατὰ διάμετρον γὰρ κείται). ἀπὸ δὲ
 τοῦ Δ εὖρος· οὗτος γὰρ ἀπ' ἀνατολῆς χειμερινῆς πνεῖ,
 γειτνιῶν τῷ νότῳ· διὸ καὶ πολλάκις εὐρόνοτοι λέγονται
 πνεῖν. ἐναντίος δὲ τούτῳ οὐχ ὁ ἀπὸ τοῦ Γ λίψ, ἀλλ' ὁ ἀπὸ
 τοῦ Ε, ὃν καλοῦσιν οἱ μὲν ἀργέστην, οἱ δ' ὀλυμπίαν, οἱ δὲ
 25 σκίρων· οὗτος γὰρ ἀπὸ δυσμῆς θερινῆς πνεῖ, καὶ κατὰ
 διάμετρον αὐτῷ κείται μόνος. οὗτοι μὲν οὖν οἱ κατὰ διά-
 μετρον τε κείμενοι ἄνεμοι καὶ οἷς εἰσιν ἐναντίοι· ἕτεροι δ'
 εἰσιν καθ' οὓς οὐκ ἔστιν ἐναντία πνεύματα. ἀπὸ μὲν γὰρ τοῦ Ι
 ὃν καλοῦσι θρασκίαν· οὗτος γὰρ μέσος ἀργέστου καὶ ἀπαρκτίου·
 30 ἀπὸ δὲ τοῦ Κ ὃν καλοῦσιν μέσσην· οὗτος γὰρ μέσος καικίου
 καὶ ἀπαρκτίου. ἡ δὲ τοῦ ΙΚ διάμετρος βούλεται μὲν κατὰ
 τὸν διὰ παντὸς εἶναι φαινόμενον, οὐκ ἀκριβοῦς δέ. ἐν-
 ἀντία δὲ τούτοις οὐκ ἔστι τοῖς πνεύμασιν, οὔτε τῷ
 μέσῃ (ἔπνει γὰρ ἂν τις ἐφ' οὗ τὸ Μ· τοῦτο γὰρ κατὰ διά-
 364a μετρον) οὔτε τῷ Ι, τῷ θρασκίᾳ (ἔπνει γὰρ ἂν ἀπὸ τοῦ Ν·
 τοῦτο γὰρ κατὰ διάμετρον τὸ σημείον, εἰ μὴ ἀπ' αὐτοῦ
 καὶ ἐπ' ὀλίγον πνεῖ τις ἄνεμος, ὃν καλοῦσιν οἱ περὶ τὸν τό-
 πον ἐκείνον φοινικίαν). τὰ μὲν οὖν κυριώτατα καὶ διωρισμένα
 5 πνεύματα ταῦτ' ἐστὶ καὶ τοῦτον τέτακται τὸν τρόπον· τοῦ δ'
 εἶναι πλείους ἀνέμους ἀπὸ τῶν πρὸς ἄρκτον τόπων ἢ τῶν
 πρὸς μεσημβρίαν αἴτιον τό τε τὴν οἰκουμένην ὑποκεῖσθαι

19 ἀλλ' ὁ] ἀλ'λ F || τοῦ supra add. F₁ || Γ ex τρίτου corr. N₁ || λίψ] (- in
 ras. E) || χειμερινῆς] χειμερινῆς πνεῖ E B || 20 τούτῳ ex τούτων corr. E₁ || γὰρ
 om. A || κείται om. F || ἀπὸ δὲ] Or: ὁ δὲ ἀπὸ E B || 22 γεινιῶν E₁ || τῷ om.
 E B || λέγονται] πνέουσιν. οὕτω γὰρ λέγονται F || 23 ἐναντίος] (-s in ras. 4 vel 5
 litt. E_{rec.}) || Γ supra add. H₁ || λίψ] (λ- in ras. E_{rec.}) || 24 ἀργέστην M₁ F₁ N:
 ἀργέστιν A || ὀλυμπιον H N || οἱ (post ὀλυμπίαν) οἷς J₁ || 25 σκίρων· J F M
 A₁ || δυσμῆς] δυσμῆς τὲ J || 27 τε om. M A F N (de H incertum) || 28 πνεύματα
 E₁ || γὰρ om. E B || I in ras. 6 litt. N₁ || 29 ἀργέτον F H₁ (ut videtur):
 ἀρχέτον N || ἀπαρκτίου] (post ι in E ras. unius litt.) || 30 ἀπὸ — ἀπαρκτίου
 (31) om. F₁ || K] η N || μέσσην J E₁ || 31 ἀπαρκτίου] (post ι in E ras. unius
 litt.) || τοῦ] τῶν M A || 33 οὔτε τῷ] (Ap): οὐδὲ τῷ H₁ N: οὔτε τῷ θρασκίᾳ
 οὔτε τῷ E B F_{rec.} H_{corr.} m. 1 || 34 μέσση J E₁ (ut videtur): μεσση A₁ || 364 a 1
 τῷ (post I) om. E M || ἔπνει γὰρ ἂν om. E B || 2 ἀπ' ἀντ' F₁ || 3 πνεῖ τις]
 (Ap): τις πνεῖ F: ἔστι τις E B || 5 τὸ δ' F N_{rec.}: οὐδ' N₁ || 6 ἄρκτον] (post τ
 in E ras. unius litt.) || 7 πρὸς supra add. E₁: ex corr. F₁ || τε] γε M || ὑποκεῖ-
 σθαι] N_{var.} ut videtur N_{rec.}: προσκεῖσθαι N₁

πρὸς τοῦτον τὸν τόπον, καὶ ὅτι πολλῶ πλεόν ὕδωρ καὶ χιῶν ἀπωθεῖται εἰς τοῦτο τὸ μέρος διὰ τὸ ἐκεῖνα ὑπὸ τὸν ἥλιον εἶναι καὶ τὴν ἐκείνου φοράν, ὧν τηκομένων εἰς τὴν γῆν καὶ 10 θερμαινομένων ὑπὸ τοῦ ἡλίου καὶ τῆς γῆς ἀναγκαῖον πλείω καὶ ἐπὶ πλείω τόπον γίγνεσθαι τὴν ἀναθυμίασιν διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν. ἔστι δὲ τῶν εἰρημένων πνευμάτων βορέας μὲν ὃ τ' ἀπαρκτίας κυριώτατα, καὶ θρασκίας καὶ μέσης· ὃ δὲ καικίας κοινὸς ἀπηλιώτου καὶ βορέου· νότος δὲ ὃ 15 τε ἰθαγενῆς ὃ ἀπὸ μεσημβρίας καὶ λίψ· ἀπηλιώτης δὲ ὃ τε ἀπ' ἀνατολῆς ἰσημερινῆς καὶ ὃ εὖρος· ὃ δὲ φοινικίας κοινός· ζέφυρος δὲ ὃ τε ἰθαγενῆς καὶ ὃ ἀργέστης καλούμενος. ὅλως δὲ τὰ μὲν βόρεια τούτων καλεῖται, τὰ δὲ νότια· προστίθεται δὲ τὰ μὲν ζεφυρικά τῷ βορέα (ψυχρότερα γὰρ 20 διὰ τὸ ἀπὸ δυσμῶν πνεῖν), νότῳ δὲ τὰ ἀπηλιωτικά (θερμότερα γὰρ διὰ τὸ ἀπ' ἀνατολῆς πνεῖν). διωρισμένων οὖν τῷ ψυχρῷ καὶ τῷ θερμῷ καὶ ἀλεινῷ τῶν πνευμάτων οὕτως ἐκάλεσαν. θερμότερα μὲν τὰ ἀπὸ τῆς ἑω τῶν ἀπὸ δυσμῆς, ὅτι πλείω χρόνον ὑπὸ τὸν ἥλιόν ἐστι τὰ ἀπ' ἀνατολῆς· τὰ 25 δ' ἀπὸ δυσμῆς ἀπολείπει τε θάττον καὶ πλησιάζει τῷ τόπῳ ὀψιαιτέρον. οὕτω δὲ τεταγμένων τῶν ἀνέμων, δῆλον ὅτι ἅμα πνεῖν τοὺς μὲν ἐναντίους οὐχ οἶόν τε (κατὰ διάμετρον γάρ· ἄτερος οὖν παύσεται ἀποβιασθεῖς), τοὺς δὲ μὴ οὕτως κειμένους πρὸς ἀλλήλους οὐδὲν κωλύει, οἶον τὸν Ζ καὶ Δ. διὰ 30

8 χιῶν] (-i- in ras. E₁): χειμῶν N_{rec.} || 9 ἀποθεῖται J₁ || τοῦτον τὸν τόπον F || ἐκεῖν E₁: ἐκεῖνο E_{rec.}: ἐκείνον corr. F₁ || 10 καὶ (post γῆν) om. E₁ || 12 δι' αὐτήν B || 14 κυριώτατος (sic enim) ante βορέας (13) coll. N || θρασκίας Ol: θρησκίας N₁: θρασκέας F₁: ὁ θρασκέας corr. F₁: seq. in J F M κοινὸς ἀργέστου (ἀργέτου F) || 15 μέσης — καὶ om. J F₁ M: add. (vocabulo κοινὸς omisso) F_{corr.} m.₁ || μέσης Ol: μέσου Cam. || 16 ὃ om. F || μεσημβρίας J₁ || λίψ] (-i- in ras. E): ὃ λίψ M F_{corr.} m.₁ || 16-17 ὃ τε] ὅταν N₁ || 17 κοινός E₁ B₁ || 18 ἀργέτης N₁ || 19 βόρεια τούτων κείται M: τούτων, βόρεια καλεῖται F: βόρεια καλεῖται τούτων B || 21 δυσμοῦ A₁: δυσμῆς A_{rec.} || νότια δὲ E₁ B: τῷ δὲ νότῳ F || 22 διὰ τὸ in ras. E_{rec.}: τῷ B || ἀπ' supra add. N₁ || 23 ψυχρῷ καὶ θερμῷ F: θερμῷ καὶ τῷ ψυχρῷ H N || ἀλεινῷ τῷ ἀλεινῷ N || 24 ἐκάλεσαν] ἐκάλεσαν θερμότερα γὰρ διὰ τὸ ἀπὸ ἀνατολῆς πνεῖν F₁ || μὲν δὲ E B Ol || τὰ] τὸ A₁ || τὰ ἀπὸ ἑω (sic enim) post δυσμῆς coll. F || 25 πλείονα H N || 26 ἀπολείπει τε] ἀπολείπεται J M A: ἀπολείπει F₁ || πλησιάζει] (-ει in ras. J₁) || 29 του E₁ || οὕτω J F M A H N || 30 τὸ E B M_{corr.} (?) F H N || διὰ] καὶ διὰ M

- τοῦτο ἅμα πνέουσιν ἐνίοτε ἀμφοτέροι οὐριοι, ἐπὶ τὸ αὐτὸ ση-
μεῖον, οὐκ ἐκ ταύτου οὐδὲ τῷ αὐτῷ πνεύματι. κατὰ δὲ τὰς
ῥας τὰς ἐναντίας οἱ ἐναντίοι μάλιστα πνέουσιν, οἷον περι
364b ἰσημερίαν τὴν μὲν ἑαρινὴν καικίας καὶ ὅλως τὰ ἐπέκεινα
τροπῆς θερινῆς, περὶ δὲ τὴν μετοπωρινὴν λίβες, περὶ δὲ τρο-
πὰς θερινὰς μὲν ζέφυρος, χειμερινὰς δὲ εὖρος. ἐπιπίπτουσι
δὲ τοῖς ἄλλοις μάλιστα καὶ παύουσιν ἀπαρκτίαι καὶ θρα-
5 σκίαι καὶ ἀργέσται· διὰ τὸ ἐγγυτάτω γὰρ τὴν ὁρμὴν αὐ-
τῶν εἶναι πολλοὶ τε καὶ ἰσχυροὶ πνέουσιν μάλιστα οὗτοι. διὸ
καὶ αἰθριώτατοί εἰσι τῶν ἀνέμων· πνέοντες γὰρ ἐγγύθεν μά-
λιστα ἀποβιαζόμενοι τε τὰλλα πνεύματα παύουσι, καὶ ἀπο-
φυσῶντες τὰ συνιστάμενα νέφη ποιοῦσιν αἰθρίαν, ἂν μὴ ψυ-
10 χροὶ σφόδρα τύχωσιν ἅμα ὄντες. τότε δὲ οὐκ αἰθριοι· ἐὰν γὰρ
ᾧσι μᾶλλον ψυχροὶ ἢ μεγάλοι, φθάνουσι πηγνύντες ἢ προ-
ωθοῦντες. ὁ δὲ καικίας οὐκ αἰθριος, ὅτι ἀνακάμπτει εἰς αὐ-
τόν· ὅθεν καὶ λέγεται ἡ παροιμία “ἔλκων ἐφ’ αὐτὸν ὥστε
καικίας νέφος.” αἱ δὲ περιστάσεις γίνονται αὐτῶν καταπαυο-
15 μένων εἰς τοὺς ἐχομένους κατὰ τὴν τοῦ ἡλίου μετάστασιν, διὰ
τὸ κινεῖσθαι μάλιστα τὸ ἐχόμενον τῆς ἀρχῆς· ἡ δὲ ἀρχὴ
οὕτω κινεῖται τῶν πνευμάτων ὥς ὁ ἥλιος. οἱ ἐναντίοι δὲ ἡ
ταῦτο ποιοῦσιν ἢ ἐναντίον, οἷον ὑγροὶ λῖψ καὶ καικίας, δν
ἐλλησποντίαν ἔνιοι καλοῦσιν, καὶ εὖρος, δν ἀπηλιώτην. ξηροὶ
20 δὲ ἀργέστης καὶ εὖρος· ἀπ’ ἀρχῆς δὲ οὗτος ξηρός, τελευτῶν
δὲ ὑδατώδης. νιφετώδης δὲ μέσης καὶ ἀπαρκτίας μάλιστα·

31 τοῦτο] τοῦτο καὶ F || πνέουσιν] (ν prior in ras. E) || οὐριαί E₁ W: εὖροι N₁: οὐροι N_{rec.} || 32 τὰς om. F || 364 b 1 καικίαι E₁ W || 3 μὲν om. J || δὲ χειμερινὰς E₁ || πίπτουσι E || 4 μάλιστα τοῖς ἄλλοις N || 5 ἀργέται F N || 6 πολὺ τε E₁ || μάλιστα πνέουσιν H N || 7 ἐγγύθι corr. F₁: ἐκείθεν W || μάλιστα ex μάλιστά τε corr. E₁ || 8 παύουσι πνεύματα F || ἀποφυσῶντες E_{rec.} W || 9 ἂν om. E₁ || 10 σφόδρα om. V F₁ W: ἄγαν W || ἅμα τύχωσιν V F: τύχωσιν W || δὲ] γὰρ H || εθριοι E₁ || ἂν E W || 11 ψυχροὶ μᾶλλον H || παρωθοῦντες N₁ || 12 εἰς] εἰ E₁ || 13 καὶ om. F₁ || ἐφ’] πρὸς H || ὥσπερ W V F H N E_{corr.} || 14 γίγνον E₁: γίνονται μὲν F_{corr.} H || πανομένων H || -πανομένων — κατὰ (15) om. N (cf. v. 15) || 15 μετασιν E₁: μετὰστασιν. αἱ δὲ περιστάσεις γίνονται αὐτῶν καταπαυομένων εἰς τοὺς ἐχομένους N₁: μετὰστασιν. καταπαυομένων εἰς τοὺς ἐχομέ-
νους corr. N₁ || 17 ὁ om. J || 18 καὶ om. F₁ || 19 ἐλισποντίαν J || δν ἀπηλιώτην del. F₁ || 20 ἀργέτης F₁ N || 21 νιφετώδης ex νιφετώδης corr. J₁: (- in ras. V₁): νιφετώδεις E_{var.} W_{corr.} || μέσης J: μεσσης V₁

οὔτοι γὰρ ψυχρότατοι. χαλαζώδεις δὲ ἀπαρκτίας καὶ θρα-
σκίας καὶ ἀργέστης. καυματώδης δὲ νότος καὶ ζέφυρος καὶ
εὖρος. νέφεσι δὲ πυκνοῦσι τὸν οὐρανὸν καικίας μὲν σφόδρα,
λίψ δὲ ἀραιότεροις, καικίας μὲν διὰ τε τὸ ἀνακάμπτειν 25
πρὸς αὐτὸν καὶ διὰ τὸ κοινὸς εἶναι βορέου καὶ εὖρου, ὥστε διὰ
μὲν τὸ ψυχρὸς εἶναι πηγνὺς τὸν ἀτμίζοντα ἀέρα συνίστησι,
διὰ δὲ τὸ τῷ τόπῳ ἀπηλιωτικὸς εἶναι ἔχει πολλήν ὕλην
καὶ ἀτμίδα ἣν προωθεῖ. αἰθριοὶ δὲ ἀπαρκτίας, θρασκίας,
ἀργέστης· ἡ δ' αἰτία εἴρηται πρότερον. ἀστραπὰς δὲ ποιοῦσιν μά- 30
λιστα οὔτοί τε καὶ ὁ μέσης· διὰ μὲν γὰρ τὸ ἐγγύθεν πνεῖν
ψυχροὶ εἰσιν, διὰ δὲ τὸ ψυχρὸν ἀστραπὴ γίγνεται· ἐκκρίνεται
γὰρ συνιόντων τῶν νεφῶν. διὸ καὶ ἔνιοι τῶν αὐτῶν τούτων
χαλαζώδεις εἰσίν· ταχὺ γὰρ πηγνύουσιν. ἐκνεφίαι δὲ γίγνον- 365a
ται μετοπώρου μὲν μάλιστα, εἴτα ἔαρος, καὶ μάλιστα ἀπαρ-
κτίας καὶ θρασκίας καὶ ἀργέστης. αἴτιον δ' ὅτι οἱ ἐκνεφίαι
γίγνονται μάλιστα ὅταν τῶν ἄλλων πνεόντων ἐμπίπτωσιν ἔτεροι,
οὔτοι δὲ μάλιστα ἐμπίπτουσιν τοῖς ἄλλοις πνέουσιν· ἡ δ' αἰτία 5
εἴρηται καὶ τούτου πρότερον. οἱ δ' ἐτησίου περιίστανται τοῖς
μὲν περὶ δυσμὰς οἰκοῦσιν ἐκ τῶν ἀπαρκτίων εἰς θρασκίας καὶ
ἀργέστας καὶ ζεφύρους (ὁ γὰρ ἀπαρκτίας . . . ζέφυρός ἐστιν),
ἀρχόμενοι μὲν ἀπὸ τῆς ἄρκτου, τελευτῶντες δ' εἰς τοὺς πόρρω·

22 χαλαζώδεις] E_{var.} Ol: χαλαζώδης E₁ B || θρασκίας J || 23 ἀργέτης F₁
N || καυματώδεις M A F H N Ol || καὶ ζέ- marg. E₁ || 24 μὲν marg. E₁ || 25
ἀραιότερος J E_{var.}: ἀραιότερος F || καικίας] καὶ καικίας M A H || 26 διὰ (2)] διὰ
τὸ N || 28 τὸ om. J F₁: τῷ F_{rec.} || 29 αἰθριοὶ (i altera in ras. E₁) || ἀπαρκτίας
E₁ || θρασκίας J: καὶ θρασκίας καὶ F H N: om. E₁ || 30 ἀργέτης F N || ἀστραπὰς
δὲ ποιοῦσιν μάλιστα] ἀστραπαῖοι δὲ μάλιστα E B Al (Ap): ἀστραπὰς δὲ μάλιστα
ποιοῦσιν F || 31 τε] γε F || μέσης J: μεσσης A₁ || ἐγγύθεν] ApIA: ἐκεῖθεν ApW
|| 32 ψυχροὶ] ψυχρότεροι M || δὲ om. N || 365 a 2 ἔαρος] (ἐα- in ras. J₁) || 3
θρασκίας J || ἀργέτης F N || οἱ om. F || ἐκνεφίαι] (-ai supra add. E₁) || 4
γίνονται (γ- in ras. m. 1) E || τῶν om. E B Ap || πνεόντων] Ap: ἐκπνεόντων
E B || ἐπιπέπτωσιν E₁: ἐπιπίπτωσιν E_{corr.} m. 1 B || 5 ἐπιπέπτωσιν E₁:
ἐπιπίπτουσιν E_{corr.} m. 1 B || πνέοντες F₁: (ν prior in ras. E₁) || 6 ἐτησίου] (ἐ-
in ras. E) || τοῖς — ἐστιν (8) post πόρρω (9) coll. Th. || 7 ἀπαρκτικῶν E ||
θρασκίας J₁ || 8 ἀργέτας F N || ἀπαρκτίας ζέφυρός ἐστιν] Ac: ἀρκτικός ζεφύρος
ἐστιν E₁: ἀρκτιος ζέφυρός ἐστιν B: ζέφυρος, ἀπαρκτίας ἐστίν M: ζέφυρος ἐστίν ὁ
ἀπαρκτίας A: ζέφυρος ἀρκτικός ἐστιν ci. Id.: (post ἀπαρκτίας lacunam stat.
Th.) || 9 -οὶ μὲν om. M₁ || τοῖς supra add. F₁

10 τοῖς δὲ πρὸς ἔω περιίστανται μέχρι τοῦ ἀπηλιώτου. περὶ μὲν
οὖν ἀνέμων, τῆς τε ἐξ ἀρχῆς αὐτῶν γενέσεως καὶ οὐσίας
καὶ τῶν συμβαινόντων κοινῇ τε παθημάτων καὶ περὶ ἕκαστον,
τοσαῦθ' ἡμῖν εἰρήσθω.

περὶ δὲ σεισμοῦ καὶ κινήσεως γῆς μετὰ ταῦτα λεκτέον· 7
15 ἡ γὰρ αἰτία τοῦ πάθους ἐχομένη τούτου τοῦ γένους ἐστίν. ἔστι δὲ
τὰ παρειλημμένα μέχρι γε τοῦ νῦν χρόνου τρία καὶ παρὰ
τριῶν. Ἀναξαγόρας τε γὰρ ὁ Κλαζομένιος καὶ πρότερον
Ἀναξιμένης ὁ Μιλήσιος ἀπεφάναντο, καὶ τούτων ὕστερον Δη-
μόκριτος ὁ Ἀβδηρίτης. Ἀναξαγόρας μὲν οὖν φησι τὸν αἰθέρα
20 πεφυκότα φέρεσθαι ἄνω, ἐπίπτοντα δ' εἰς τὰ κάτω τῆς
γῆς καὶ κοῖλα κινεῖν αὐτήν· τὰ μὲν γὰρ ἄνω συναλη-
λεῖσθαι διὰ τοὺς ὄμβρους (ἐπεὶ φύσει γε ἅπασαν ὁμοίως εἶναι
σομφήν), ὥς ὄντος τοῦ μὲν ἄνω τοῦ δὲ κάτω τῆς ὅλης σφαι-
ρας, καὶ ἄνω μὲν τούτου ὄντος τοῦ μορίου ἐφ' οὗ τυγχάνομεν
25 οἰκοῦντες, κάτω δὲ θατέρου. πρὸς μὲν οὖν ταύτην τὴν αἰτίαν
οὐδὲν ἴσως δεῖ λέγειν ὥς λίαν ἀπλῶς εἰρημένην· τό τε γὰρ
ἄνω καὶ τὸ κάτω νομίζειν οὕτως ἔχειν ὥστε μὴ πρὸς μὲν τὴν γῆν
πάντῃ φέρεσθαι τὰ βάρος ἔχοντα τῶν σωμάτων, ἄνω δὲ
τὰ κοῦφα καὶ τὸ πῦρ, εὐήθες, καὶ ταῦθ' ὀρώντας τὸν ὀρι-
30 ζοντα τὴν οἰκουμένην, ὅσῃν ἡμεῖς ἴσμεν, ἕτερον αἰεὶ γιγνόμενον
μεθισταμένων, ὥς οὐσης κυρτῆς καὶ σφαιροειδοῦς· καὶ τὸ λέ-
γειν μὲν ὥς διὰ τὸ μέγεθος ἐπὶ τοῦ ἀέρος μένειν, σείεσθαι δὲ

11 τῆς τε] τηστ (post τ superscriptam rasura unius litt.) J: καὶ τῆς F: τῆς
H N || 12 κοινῇ καὶ καθ' ἕκαστον παθημάτων F || ἕκαστα H N || 13 τοαῦθ' E₁ ||
15 τοῦ (post τούτου) om. E₁ || ἔστι om. E || 16 τὰ om. J || παρειλημμένα B₁ ||
γε] τε J: om. F: καὶ H: ante παρειλημμένα (γ- in ras. m. 1) coll. E:
utrobique praebet B || 17 ἀναξαγόρα E₁ || τε om. M B H N: μὲν F ||
κλαζομένιος] (post κ in E ras. unius litt.) || πρότερος E F || 18 ὕστερος E B
|| 19 ἀβδηρίτης (antecedit rasura 2 litt.) E₁: ἀβδηρίτης N || 21 καὶ om. J
F_{res.} M B Ap: καὶ τὰ Ald. || τὰ — σομφήν (23) interclusionem distinguit
Th. || συναληλεῖσθαι E_{corr.} B F_{corr. m. 1} N_{res.}: quid habuerit N₁, incertum
|| 22 τε M || πᾶσαν E B || 23 lacunam suspicatur Th. || κάτω marg. E₁ ||
25 δὲ om. E₁ || 26 λέγειν δεῖ M B_{corr. m. 1}: λέγειν δὲ B₁ || 27 τὸ] Ap: om. E
|| μὴ del. N₁ || μὲν om. E B F || 28 φέρεσθαι πάντα F: κάτω φέρεσθαι E_{corr.}
(κάτω φ- in ras.) B || τὰ] τὸ B || 29 ὀρώντες M H₁ || 30 ὅσων E₁ || αἰεὶ B
|| 31 μεθιστάμενον B || κυρτοῦς N || σφαιροειδοῦς ex ροειδοῦς corr. E₁ || 32 ἐπὶ]
ὧδε M: αἰεὶ B || μένει J₁ M B H N || σείεσθαι E₁

φάσκειν τυπτομένην κάτωθεν ἄνω δι' ὅλης. πρὸς δὲ τούτοις οὐδὲν ἀποδίδωσι τῶν συμβαινόντων περὶ τοὺς σεισμούς· οὔτε γὰρ χῶραι οὔτε ὥραι αἱ τυχοῦσαι μετέχουσι τούτου τοῦ πάθους. 35 Δημόκριτος δὲ φησι πλήρη τὴν γῆν ὕδατος οὔσαν, καὶ πολὺ 365b δεχομένην ἕτερον ὄμβριον ὕδωρ, ὑπὸ τούτου κινεῖσθαι· πλείονός τε γὰρ γιγνομένου διὰ τὸ μὴ δύνασθαι δέχεσθαι τὰς κοιλίας ἀποβιαζόμενον ποιεῖν τὸν σεισμόν, καὶ ξηρανομένην ἔλκουσαν εἰς τοὺς κενούς τόπους ἐκ τῶν πληρεστέρων τὸ με- 5 ταβάλλον ἐμπύπτον κινεῖν. Ἀναξιμένης δὲ φησιν βρεχομένην τὴν γῆν καὶ ξηρανομένην ῥήγνυσθαι, καὶ ὑπὸ τούτων τῶν ἀπορρηγνυμένων κολωνῶν ἐμπιπτόντων σείεσθαι· διὸ καὶ γίγνεσθαι τοὺς σεισμούς ἐν τε τοῖς αὐχμοῖς καὶ πάλιν ἐν ταῖς ἐπομβρίαις· ἐν τε γὰρ τοῖς αὐχμοῖς, ὥσπερ εἴρη- 10 ται, ξηρανομένην ῥήγνυσθαι, καὶ ὑπὸ τῶν ὑδάτων ὑπερυγραινομένην διαπίπτειν. ἔδει δὲ τούτου συμβαινόντος ὑπονοστούσαν πολλαχῇ φαίνεσθαι τὴν γῆν. ἔτι δὲ διὰ τίν' αἰτίαν περὶ τόπους τινὰς πολλάκις γίγνεται τοῦτο τὸ πάθος οὐδεμιᾷ διαφέροντας ὑπερβολῇ τοιαύτη παρὰ τοὺς ἄλλους; καίτοι 15 ἐχρῆν. ὅλως δὲ τοῖς οὕτως ὑπολαμβάνουσιν ἀναγκαῖον ἦττον αἰεὶ τοὺς σεισμούς φάναι γίγνεσθαι, καὶ τέλος παύσασθαι ποτε σειομένην· τὸ γὰρ σαττόμενον τοιαύτην ἔχει φύσιν. ὥστ' εἰ τοῦτ' ἀδύνατον, δῆλον ὅτι ἀδύνατον καὶ ταύτην εἶναι τὴν αἰτίαν.

20

33 ἄνωθεν κάτω A₁: ἄνω κάτωθεν N || ὅλης] ὅλης εὐθες H_{rec.} (ut videtur) N || 34 οτε E₁ || 35 μετέχουσι αἱ τυχοῦσαι M || τοῦ om. E₁ || 365 b 1 δέ ex γαρ δέ corr. E₁ || ὕδατος om. N || 2 ὄμβριον] (-βριον marg. E₁) || 3 μὴ om. N || 4 ξηρανομένη E₁: ξηρανομένην καὶ F_{rec.} H N: ξηρανομένης ci. Th. || 5 ἐλκούσης ci. Th. || καινοὺς E₁ || πληρεστάτων B || μεταβάλλον καὶ corr. E || 6 ἐρχομένην A₁ || 7 τούτων post ἀπορρηγνυμένων (8) coll. F || 8 ἀπορρηγνυμένων] (ρ altera et γν corr. E_{rec.}) || σείεσθαι ex σίεσθαι corr. E₁ || 9 γείνεσθαι E₁ || 10 ὑπερομβρίαις E B Ap || 11 ῥήγνυσθαι] ῥήγνυσθαι καὶ ὑπὸ τούτων τῶν ἀπορρηγνυμένων κολωνῶν ἐμπιπτόντων, σείεσθαι E₁ B || ὑπερυγραινομένην] (-γραι- in ras. E₁) || 12 ἔδει] (ἐδ- in ras. E_{rec.}) || 13 πολλαχῶς J₁ A: πολλαχοῦ J_{rec.} E B || τὴν γῆν] αὐτὴν J_{rec.} || ὅτι N || τιν'] (-ιν in ras. E₁) || 14 τοῦτο om. F || οὐδεμιᾷ] οὐδεμιᾷ δὲ J₁ || 15 τοιαύτη ex τοιαύτην corr. E₁ || 17 φαι corr. E₁ || παύεσθαι F || 18 σαττόμενον corr. F₁ || 19 εἶναι καὶ ταύτην M A F H N

- ἀλλ' ἐπειδὴ φανερόν ὅτι ἀναγκαῖον καὶ ἀπὸ ὑγροῦ καὶ 8
ἀπὸ ξηροῦ γίνεσθαι ἀναθυμιάσιν, ὥσπερ εἵπομεν ἐν τοῖς
πρότερον, ἀνάγκη τούτων ὑπαρχόντων γίνεσθαι τοὺς σεισμούς.
ὑπάρχει γὰρ ἡ γῆ καθ' αὐτὴν μὲν ξηρά, διὰ δὲ τοὺς ὁμ-
25 βρους ἔχουσα ἐν αὐτῇ νοτίδα πολλήν, ὥσθ' ὑπὸ τε τοῦ ἡλίου
καὶ τοῦ ἐν αὐτῇ πυρὸς θερμαινομένης πολὺ μὲν ἔξω πολὺ δ'
ἐντὸς γίνεσθαι τὸ πνεῦμα· καὶ τοῦτο ὅτε μὲν συνεχὲς ἔξω
ρεῖ πᾶν, ὅτε δ' εἴσω πᾶν, ἐνίοτε δὲ καὶ μερίζεται. εἰ δὲ
τοῦτ' ἀδύνατον ἄλλως ἔχειν, τὸ μετὰ τοῦτο σκεπτέον ἂν εἴη
30 ποῖον κινητικώτατον εἴη τῶν σωμάτων· ἀνάγκη γὰρ τὸ
ἐπὶ πλείστον τε πεφυκὸς ἰέναι καὶ σφοδρότατον μάλιστα
τοιούτον εἶναι. σφοδρότατον μὲν οὖν ἐξ ἀνάγκης τὸ τάχιστα
φερόμενον· πλήσσει γὰρ μάλιστα διὰ τὸ τάχος· ἐπὶ πλεί-
στον δὲ πέφυκε διέναι τὸ διὰ παντὸς ἰέναι μάλιστα δυνά-
35 μενον, τοιούτον δὲ τὸ λεπτότατον. ὥστ' εἶπερ ἡ τοῦ πνεύμα-
366a τος φύσις τοιαύτη, μάλιστα τῶν σωμάτων τὸ πνεῦμα κινη-
τικόν· καὶ γὰρ τὸ πῦρ ὅταν μετὰ πνεύματος ᾖ, γίνεται
φλόξ καὶ φέρεται ταχέως. οὐκ ἂν οὖν ὕδωρ οὐδὲ γῆ αἷτιον
εἴη, ἀλλὰ πνεῦμα τῆς κινήσεως, ὅταν εἴσω τύχῃ ῥὲν τὸ
5 ἔξω ἀναθυμῖόμενον. διὸ γίνονται νηνεμίας οἱ πλείστοι καὶ
μέγιστοι τῶν σεισμῶν· συνεχῆς γὰρ οὔσα ἡ ἀναθυμίασις
ἀκολουθεῖ ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ τῇ ὀρμῇ τῆς ἀρχῆς, ὥστε ἡ ἔσω
ἅμα ἡ ἔξω ὀρμῇ πᾶσα. τὸ δ' ἐνίοις γίνεσθαι καὶ πνεύμα-
τος ὄντος οὐδὲν ἄλογον· ὀρῶμεν γὰρ ἐνίοτε ἅμα πλείους
10 πνέοντας ἀνέμους, ὧν ὅταν εἰς τὴν γῆν ὀρμήσῃ θάτερον, ἔσται
πνεύματος ὄντος ὁ σεισμός. ἐλάττους δ' οὔτοι τὸ μέγεθος γί-

21 ἐπεὶ H (ut videtur) N || 22 ὥσπερ — πρότερον (23) om. E₁ || τοῖτοις E₂₀₀.
X || 23 προτέροις F N || γίνεσθαι E₁ || τοὺς om. F || 25 γε H N || 27 συνεχῶς
H N || 28 ρεῖν corr. E₁ || εἴσω] εἴσω ρεῖ E₁ X: εἴσω ρεῖν corr. E₁ || μερίζεσθαι
J₁ M X || 30 ποῖον] Ap: ὁποῖον E X || εἴη] ἂν εἴη E X F: ἐστὶ H: ἔσται
N || 31 γε X || 32 ἀνάγκης ex ἀνάγκη corr. E₁ || 33 φερόμενον] (-on in ras. E) ||
πλήσσει] Ap: πλήσσει μὲν F: τύπτειν E₁: τύπτει E₂₀₀ corr. X || 34 διέναι] (διε- in
ras. E) || 366 a 1 τῶν] ἀπὸ τῶν N || τὸ πνεῦμα κινητικόν om. E₁ || 4 ᾗ N || 5
νηνεμίας] Ap: νηνεμία E X || 6 σεισμῶν ex σισμῶν corr. E₁ || ἀνα N || 8 ὀρμῇ
ex ἐξορμῇ corr. E₁: ρεῖ F || ἐνίοις M || 9 ὀρῶμεν] ὀρῶμεν μὲν X || 10 ὀρμίσῃ
J || θάτερος H N || 11 ὄντος πνεύματος H N: πνεύματος M X || ὁ om. E || τῷ
μεγέθει F

γνόνται διὰ τὸ διηρῆσθαι τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν αἰτίαν αὐτῶν. νυκτὸς δ' οἱ πλείους καὶ μείζους γίγνονται τῶν σεισμῶν, οἱ δὲ τῆς ἡμέρας περὶ μεσημβρίαν· νηνεμώτατον γὰρ ἔστιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τῆς ἡμέρας ἡ μεσημβρία (ὁ γὰρ ἥλιος ὅταν 15 μάλιστα κρατῇ, κατακλείει τὴν ἀναθυμίασιν εἰς τὴν γῆν· κρατεῖ δὲ μάλιστα περὶ τὴν μεσημβρίαν), καὶ αἱ νύκτες δὲ τῶν ἡμερῶν νηνεμώτεραι διὰ τὴν ἀπουσίαν τὴν τοῦ ἡλίου· ὥστ' ἔσω γίγνεται πάλιν ἡ ῥύσις, ὥσπερ ἄμπωτις, εἰς τούναντιον τῆς ἔξω πλημμυρίδος, καὶ πρὸς ὀρθρον μάλιστα· τη- 20 νικαῦτα γὰρ καὶ τὰ πνεύματα πέφυκεν ἄρχεσθαι πνεῖν. ἐὰν οὖν εἴσω τύχη μεταβάλλουσα ἡ ἀρχὴ αὐτῶν ὥσπερ Εὐριπος, διὰ τὸ πλήθος ἰσχυρότερον ποιεῖ τὸν σεισμόν. ἔτι δὲ περὶ τόπους τοιούτους οἱ ἰσχυρότατοι γίγνονται τῶν σεισμῶν, ὅπου θάλαττα ῥοώδης ἢ ἡ χώρα σομφή καὶ ὕπαντρος· 25 διὸ καὶ περὶ Ἑλλάσποντον καὶ περὶ Ἀχαΐαν καὶ Σικελίαν, καὶ τῆς Εὐβοίας περὶ τούτους τοὺς τόπους· δοκεῖ γὰρ διαυλωνίζειν ὑπὸ τὴν γῆν ἡ θάλαττα· διὸ καὶ τὰ θερμὰ τὰ περὶ Αἰδηψὸν ἀπὸ τοιαύτης αἰτίας γέγονε. περὶ δὲ τοὺς εἰρημένους τόπους οἱ σεισμοὶ γίγνονται μάλιστα διὰ τὴν στενότητα· τὸ 30 γὰρ πνεῦμα γιγνόμενον σφοδρὸν καὶ διὰ τὸ πλήθος τῆς θαλάττης πολλῆς προσφερομένης ἀπωθεῖται πάλιν εἰς τὴν γῆν, τὸ πεφυκὸς ἀποπνεῖν ἐκ τῆς γῆς. αἱ τε χῶραι ὅσαι σομφοὺς ἔχουσι τοὺς κάτω τόπους, πολὺ δεχόμεναι πνεῦμα σεί- 366b ονται μᾶλλον. καὶ ἔαρος δὲ καὶ μετοπώρου μάλιστα καὶ ἐν

12 διηρῆσθαι ex διαιρεῖσθαι corr. F₁ || τὴν (post καὶ) supra add. N₁ || 13 νυκτὸς δ' καὶ νυκτὸς E W || 14 πρὸς F || μεσημβρείαν νηνεμώτατον E₁ || 16 κρατεῖ F || κατακλείει (λ et altera ei ex corr. E) || 17 πρὸς N₁ || post τὴν in E ras. 4 litt. || 18 τὴν (post ἀπουσίαν) om. M F N || 19 εἴσω E W || πάλιν] πᾶσα W || 20 ἔξω] Ap: ἔξωθεν E W || 22 ἂν J F M W H N || 23 εὐριπος J M W: εὐρειπος E₁ || ἰσχυρὸν F || 24 οἱ om. F || ἰσχυρότεροι H N || 25 θάλαττα] Ap: θάλασσα F: ἡ θάλασσα E: ἡ θαλάττα W || ἡ] ἢ. ἢ J_{rec.}: ἡ F || σομφή om. E₁ || 26 ἐλλίσποντον J₁ || 27 περὶ] καὶ περὶ M W F || διαυλωνίζειν — γῆν (28) post θάλαττα (28) coll. F || 28 θάλασσα N || 29 εἰδηψὸν J W: εἰδηψὸν F H N: εἰδηψὸν M: εἰδηψὸν E: αἰδηψὸν W || τοιαύτης] τῆς τοιαύτης H N || 30 γίγνονται E₁ || τὴν om. H N || 31 πνεῦμα] Ap: ῥεῦμα E W F_{var.} || σφοδρὸν] (σφόδρ- in ras. W₁): om. F₁ || καὶ om. F_{corr. m.1} || θαλάσσης W || 32 τὸ] τὸ δὲ (ut videtur) H: τό γε Ald. || 33 ἐκ] ἀπὸ E W || ὅσαι] (δ- in W ex οἱ- corr.) || 366 b 2 μᾶλλον] μάλιστα F || μάλιστα] πάλιν F

- ἐπομβρίαις καὶ ἐν αὐχοῖς γίνονται διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν· αἱ
 τε γὰρ ὥραι αὗται πνευματωδέσταται· τὸ γὰρ θέρος καὶ ὁ
 5 χειμὼν, τὸ μὲν διὰ τὸν πάγον, τὸ δὲ διὰ τὴν ἀλέαν ποιεῖ
 τὴν ἀκίνησιάν· τὸ μὲν γὰρ ἄγαν ψυχρόν, τὸ δ' ἄγαν ξη-
 ρὸν ἐστὶ· καὶ ἐν μὲν τοῖς αὐχοῖς πνευματώδης ὁ ἀήρ· τοῦτο
 γὰρ αὐτὸ ἐστὶν ὁ αὐχμός, ὅταν πλείων ἢ ἀναθυμίασις ἢ
 ξηρὰ γίγνηται τῆς ὑγρᾶς· ἐν δὲ ταῖς ὑπερομβρίαις πλείω
 10 τε ποιεῖ τὴν ἐντὸς ἀναθυμίασιν, καὶ τῷ ἐναπολαμβάνεσθαι
 ἐν στενωτέροις τόποις καὶ ἀποβιάζεσθαι εἰς ἐλάττω τόπον
 τὴν τοιαύτην ἀπόκρισιν, πληρουμένων τῶν κοιλιῶν ὕδατος,
 ὅταν ἄρξηται κρατεῖν διὰ τὸ πολὺ εἰς ὀλίγον πιληθῆναι τό-
 πον, ἰσχυρῶς κινεῖ ῥέων ὁ ἄνεμος καὶ προσπίπτων· δεῖ γὰρ
 15 νοεῖν ὅτι ὥσπερ ἐν τῷ σώματι ἡμῶν καὶ τρόμων καὶ σφυ-
 γμῶν αἰτιὸν ἐστὶν ἡ τοῦ πνεύματος ἐναπολαμβανομένη δύνα-
 μις, οὕτω καὶ ἐν τῇ γῇ τὸ πνεῦμα παραπλήσιον ποιεῖν, καὶ
 τὸν μὲν τῶν σεισμῶν οἶον τρόμον εἶναι τὸν δ' οἶον σφυ-
 γμόν, καὶ καθάπερ συμβαίνει πολλάκις μετὰ τὴν οὐρῃσιν
 20 (διὰ τοῦ σώματος γὰρ γίνεταί ὥσπερ τρόμος τις ἀντιμεθιστα-
 μένου τοῦ πνεύματος ἔξωθεν εἰσω ἀθρόου), τοιαῦτα [γὰρ] γίγνε-
 σθαι καὶ περὶ τὴν γῆν. ὅσῃ δ' ἔχει τὸ πνεῦμα δύναμιν, οὐ μόνον
 ἐκ τῶν ἐν τῷ ἀέρι δεῖ θεωρεῖν γιγνομένων (ἐνταῦθα μὲν
 γὰρ διὰ τὸ μέγεθος ὑπολάβοι τις ἂν τοιαῦτα δύνασθαι

3 καὶ ἐν om. E: καὶ B F: τε καὶ Ap || αὐχοῖς E_{corr.} || 4 τε om. E B: supra add. F₁: τ F_{corr.} || ὥραι αἱ ὥραι F || πνευματωδέσταται F: πνευματοδέστατοι (ut videtur) N || 5 τὸ (1) || αἰετὸν E || διὰ τὴν ἀλέαν ὁ δὲ διὰ τὸν πάγον N || 6 τὸ (1) || ὁ N || ψυχρὸς N: ξηρὸν M A || ξηρὸν] θερμὸν καὶ ξηρὸν F: ψυχρὸν M A || 7 ὁ om. N || 9 γένεται F N: (-ητ- in ras. E) || ταῖς ex corr. E || ὑπερομβρίαις] Ap: ἐπομβρίαις A F₁ H N || 10 τὴν] τὰ B || τὸ E_{corr.} (sequitur rasura unius litt.) B || ἀπολαμβάνεσθαι M || 11 στενωτέροις] (s supra add. E₁): στενωτέροις A₁: τοῖς στενωτέροις H: τοῖς στενωτέροις N || 12 κοιλιῶν J || 13 ἄρξεται E₁ || κρατεῖν διὰ] διακρατεῖν E₁: διακρατεῖν διὰ E_{res.}: διὰ F₁: τὸ ὅδωρ κρατεῖν διὰ N || πολὺ πολὺ πνεῦμα N || πιληθῆναι] (i prior in ras. E₁) || 15 ὅτι om. F || σφυγμῶν A₁ N || 16 ἀπολαμβανομένη E B: ἐναπολαμβάνει M₁ A₁ || 17 οὕτω ex οὕτω γαρ corr. E₁ || παραπλήσια E B || ποιεῖ F H N || 18 τῶν σεισμῶν ex τὸν σεισμῶν corr. A₁ || 19 καὶ marg. F₁ || 20 γίνεταί γὰρ E B F_{corr. m. 1} H N || τις om. E B F₁ || 21 ἔσω E B || ἀθρόον F₁ || τοιαῦτα E₁ || γὰρ habent J F₁ M A H N || 23 ἐκ τῶν om. F₁ || ἐν om. E B || τῷ ex corr. E || δεῖ om. B || θεωρεῖν ex θεωρεῖ corr. J₁

ποιεῖν) ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς σώμασι τοῖς τῶν ζώων· οἱ τε γὰρ 25
 τέταντοι καὶ οἱ σπασμοὶ πνεύματος μὲν εἰσιν κινήσεις, τοσαύ-
 την δὲ ἔχουσιν ἰσχὺν ὥστε πολλοὺς ἅμα πειρωμένους ἀποβιά-
 ζεσθαι μὴ δύνασθαι κρατεῖν τῆς κινήσεως τῶν ἀρρωστούντων.
 τοιοῦτον δὴ δεῖ νοεῖν τὸ γιγνόμενον καὶ ἐν τῇ γῇ, ὡς εἰκάσαι πρὸς
 μικρὸν μεῖζον. σημεῖα δὲ τούτων καὶ πρὸς τὴν ἡμετέραν αἰ- 30
 σθησιν πολλαχῇ γέγονεν· ἤδη γὰρ σεισμός ἐν τόποις τισὶν
 γιγνόμενος οὐ πρότερον ἔληξε πρὶν ἐκρήξας εἰς τὸν ὑπὲρ τῆς γῆς
 τόπον φανερώς ὥσπερ ἐκνεφίας ἐξῆλθεν ὁ κινήσας ἄνεμος,
 οἶον καὶ περὶ Ἡράκλειαν ἐγένετο τὴν ἐν τῷ Πόντῳ νεωστή, 367a
 καὶ πρότερον περὶ τὴν Ἱερὰν νῆσον (αὕτη δ' ἐστὶν μία τῶν
 Αἰόλου καλουμένων νήσων)· ἐν ταύτῃ γὰρ ἀνῶδει τι τῆς γῆς,
 καὶ ἀνῆι οἶον λοφώδης ὄγκος μετὰ ψόφου· τέλος δὲ ῥα-
 γέντος ἐξῆλθεν πνεῦμα πολὺ καὶ τὸν φέφαλον καὶ τὴν τέ- 5
 φραν ἀνῆκεν καὶ τὴν τε Λιπαραίων πόλιν οὔσαν οὐ πόρρω
 πᾶσαν κατετέφρωσε καὶ εἰς ἐνίας τῶν ἐν Ἱταλίᾳ πόλεων
 ἦλθεν· καὶ νῦν ὅπου τὸ ἀναφύσημα τοῦτο ἐγένετο, δηλόν
 ἐστίν. καὶ γὰρ δὴ τοῦ γιγνομένου πυρὸς ἐν τῇ γῇ ταύτῃ οἰη-
 τέον εἶναι τὴν αἰτίαν, ὅταν κοπτόμενον ἐκπρησθῇ πρῶτον εἰς 10
 μικρὰ κερματισθέντος τοῦ ἀέρος. τεκμήριον δ' ἐστὶ τοῦ ῥεῖν
 ὑπὸ γῆν τὰ πνεύματα καὶ τὸ γιγνόμενον περὶ ταύτας
 τὰς νήσους· ὅταν γὰρ ἄνεμος μέλλῃ πνευσεῖσθαι νότος, προ-

25 τοῖς (post σώμασι) om. E X || τῶν τῶ E₁ || 26 τίταντοι N₁ || οἱ in ras. E:
 om. X || πνευμάτων X || μὲν om. F || κινήσεις N₁ || 27 ἰσχὺν ἔχουσιν J F X
 H N || πειρωμένοις ex πειρομένοις corr. E₁ || 28 ἀρρωτούντων E₁ || 29 τοιοῦτον
 δὴ δεῖ νοεῖν τὸ τοιοῦτον δεῖ νοεῖν τὸ F: τὸ αὐτὸ δεῖ νοεῖν E X || καὶ om. X || 30
 μικρὸν (-i in ras. E₁) || μεῖζον] μέγα F || 31 πολλαχοῖ J X₁: πολλαχοῦ E X
 F || σεισμός ex σισμός corr. E₁ || τίς F || 32 ἐκρήξας ex ἐκρίξας corr. X₁: (post
 κ in E ras. unius litt.) || τῆς om. F: τῇ corr. E || γῆς om. E₁ || 367 a 1
 γέγονε F || 2 ἐν τῇ ἱερᾷ νήσῳ F || τοῦ F || 3 αἰόλου ex αἰούλου corr. E₁ || ἀνῶδει
 τι ἄνω διὰ E₁ X: ἐξσανῶδει τι corr. E₁: ἐξ ἀνώδει τι X || 4 καὶ om. X ||
 λοφώδης ex οοφώδης (ut videtur) corr. J₁ || ὄγκος N || ῥαέντος N₁ || 5 πολὺ
 om. E₁ || φέφαλλον X || 6 ἀνῆκεν] ἀνῆγεκε X || τε λιπαρέων X H N X:
 πορέων (ut videtur) E₁ || 8 νῦν] νῦν ἔτι E X F_{corr. m. 1} || 9 δὴ τοῦ] δῆπου E₁
 X: τοῦ E_{var.} F₁ || 10 κοπτόμενος E_{rec.} (ante μ ras. unius litt.): ἐκκοπτόμενον
 N_{rec.}: τὸ πνεῦμα κοπτόμενον ci. Th. || πρῶτον ἐκπρησθῇ F₁ || 11 κερματιζομένου
 F || ἔτι E X_{corr. m. 1} || 12 γῆν] Ap: τὴν γῆν E X F || 13 νήσους E || μέλλει
 E₁ F_{rec.}: με^{λλ'} F₁ || πνευσεῖσθαι E₁ || νότος] τοιοῦτος E₁ N_{rec.} || προσημίνει E₁

σημαίνει πρότερον· ἡχοῦσι γὰρ οἱ τόποι ἐξ ὧν γίγνεται τὰ
 15 ἀναφυσήματα, διὰ τὸ τὴν θάλατταν μὲν προωθεῖσθαι ἤδη
 πόρρωθεν, ὑπὸ δὲ ταύτης τὸ ἐκ τῆς γῆς ἀναφυσώμενον ἀπω-
 θεῖσθαι πάλιν εἴσω, ἥπερ ἐπέρχεται ἡ θάλαττα ταύτη. ποιεῖ
 δὲ φόφον ἄνευ σεισμοῦ διὰ τε τὴν εὐρυχωρίαν τῶν τόπων
 (ὑπερχεῖται γὰρ εἰς τὸ ἀχανὲς ἔξω) καὶ δι' ὀλιγότητα τοῦ
 20 ἀπωθουμένου ἀέρος. ἔτι τὸ γίγνεσθαι τὸν ἥλιον ἀχλυνώδη καὶ
 ἀμαυρότερον ἄνευ νέφους, καὶ πρὸ τῶν ὄρθριων σεισμῶν ἐνίστε
 νηνεμίαν τε καὶ κρύος ἰσχυρόν, σημεῖον τῆς εἰρημένης αἰτίας
 ἐστίν. τὸν τε γὰρ ἥλιον ἀχλυνώδη καὶ ἀμαυρόν ἀναγκαῖον
 εἶναι ὑπονοστεῖν ἀρχομένου τοῦ πνεύματος εἰς τὴν γῆν τοῦ δια-
 25 λύνοντος τὸν ἀέρα καὶ διακρίνοντος, καὶ πρὸς τὴν ἔω καὶ
 περὶ τοὺς ὄρθρους νηνεμίαν τε καὶ ψῦχος. τὴν μὲν γὰρ νηνε-
 μίαν ἀναγκαῖον ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ συμβαίνειν, καθάπερ εἴρη-
 ται καὶ πρότερον, οἷον μεταρροίας εἴσω γιγνομένης τοῦ πνεύ-
 ματος, καὶ μᾶλλον πρὸ τῶν μειζόνων σεισμῶν· μὴ δια-
 30 σπώμενον γὰρ τὸ μὲν ἔξω τὸ δ' ἐντός, ἀλλ' ἀθρόως φερό-
 μενον ἀναγκαῖον ἰσχύειν μᾶλλον. τὸ δὲ ψῦχος συμβαίνειν
 διὰ τὸ τὴν ἀναθυμίασιν εἴσω τρέπεσθαι, φύσει θερμὴν
 οὔσαν καθ' αὐτήν. οὐ δοκοῦσι δ' οἱ ἄνεμοι εἶναι θερμοὶ διὰ τὸ
 κινεῖν τὸν ἀέρα πλήρη πολλῆς ὄντα καὶ ψυχρᾶς ἀτμίδος,
 367b ὥσπερ τὸ πνεῦμα <τὸ> διὰ τοῦ στόματος φυσώμενον· καὶ γὰρ
 τοῦτο ἐγγύθεν μὲν ἐστὶ θερμόν, ὥσπερ καὶ ὅταν ἀάζωμεν,
 ἀλλὰ δι' ὀλιγότητα οὐχ ὁμοίως ἐπίδηλον, πόρρωθεν δὲ ψυ-
 χρόν διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν τοῖς ἀνέμοις. ἐκλειπούσης οὖν εἰς

14 γίνονται F H_{corr.} m. 1 N || 15 θάλαττα E₁ N (ut videtur): θάλασσαν F ||
 16 ἀναφυσώμενον E_{rec.} M || 17 εἴσω ex ἴσω corr. E₁ || θάλασσα F || 18 τὴν
 om. B || 19 ἐπέρχεται E B H N₁ || 20 καὶ ex καὶ corr. N₁ || 21 ὄρθριων
 ex ὄρθριων corr. N₁ || 22-23 ἐστὶν αἰτίας F H N || 23 ἀμαυρόν] Ap: ἀμαυρότερον
 M || B H N || 24 εἶναι om. E₁ B || ἐρχομένου E_{corr.} B || 26 ὄρθρους N₁ || 28
 καὶ om. M || B F H N || 30 ἀθρόον E B || 32 τρέπεσθαι] Ap: τρέφεσθαι E₁:
 περιτρέπεσθαι M || B H N₁ || 34 τὸν om. E₁: τὸν λιμνάζοντα ss. E_{rec.} || πολλῆς
 ὄντα ψυχρᾶς M: ὄντα πολλῆς καὶ ψυχρᾶς H N: ψυχρᾶς ὄντας καὶ πολλῆς E₁:
 ψυχρᾶς ὄντα καὶ πολλῆς E_{corr.} B: vel cum J F B vel cum H N facit Ap
 || 367 b 1 ὥσπερ] ὥσπερ δὲ F || τὸ (post πνεῦμα)] Ald.: om. codd. || στόματος
 in ras. F₁ || φυσώμενον E₁: φυσσώμενον E_{corr.} M₁ B || 2 ἀάζωμεν] ἀτμίζωμεν
 E: αἰάζωμεν cet. (Ac) || 3 ογοσητα E₁ || 4 διὰ] δὲ διὰ E₁ || ἐκλειπούσης E:
 ἐκλειπούσης M B || οὖν om. B || 4-5 εἰς τὴν γῆν supra add. J₁: εἰς γῆν E

τὴν γῆν τῆς τοιαύτης δυνάμεως, συνιοῦσα δι' ὑγρότητα ἡ 5
 ἀτμιδώδης ἀπόρροια ποιεῖ τὸ ψῦχος, ἐν οἷς συμβαίνει τό-
 ποις γίγνεσθαι τοῦτο τὸ πάθος. τὸ δ' αὐτὸ αἷτιον καὶ τοῦ εἰω-
 θότος ἐνίστε γίγνεσθαι σημείου πρὸ τῶν σεισμῶν· ἡ γὰρ μεθ'
 ἡμέραν ἡ μικρὸν μετὰ δυσμάς, αἰθρίας οὔσης, νεφέλιον λε-
 πτὸν φαίνεται διατεῖνον καὶ μακρὸν, οἷον γραμμῆς μῆκος 10
 εὐθύτητι διηκριβωμένον, τοῦ πνεύματος ἀπομαραινομένου διὰ
 τὴν μετάστασιν. τὸ δ' ὅμοιον συμβαίνει καὶ ἐν τῇ θαλάττῃ
 περὶ τοὺς αἰγιαλοὺς· ὅταν μὲν γὰρ κυμαίνουσα ἐκβάλλῃ, σφό-
 δρα παχεῖται καὶ σκολιαὶ γίνονται αἱ ῥηγμῖνες, ὅταν δὲ
 γαλήνῃ ἢ, διὰ τὸ μικρὰν ποιεῖσθαι τὴν ἔκκρισιν λεπταὶ εἰσι 15
 καὶ εὐθεῖαι. ὅπερ οὖν ἡ θάλαττα ποιεῖ περὶ τὴν γῆν, τοῦτο
 τὸ πνεῦμα περὶ τὴν ἐν τῷ ἀέρι ἀχλὺν, ὥσθ' ὅταν γένηται
 νηνεμία, πάνπαν εὐθεῖαν καὶ λεπτὴν καταλείπεσθαι ὥσπερ
 ῥηγμῖνα οὔσαν ἀέρος τὴν νεφέλην. διὰ ταῦτα δὲ καὶ περὶ
 τὰς ἐκλείψεις ἐνίστε τῆς σελήνης συμβαίνει γίγνεσθαι σει- 20
 σμόν· ὅταν γὰρ ἤδη πλησίον ἢ ἡ ἀντίφραξις, καὶ μήπω
 μὲν ἢ πάνπαν ἀπολελοιπὸς τὸ φῶς καὶ τὸ ἀπὸ τοῦ ἡλίου
 θερμὸν ἐκ τοῦ ἀέρος, ἤδη δ' ἀπομαραινόμενον, νηνεμία γίγνε-
 ται ἀντιμεθισταμένου τοῦ πνεύματος εἰς τὴν γῆν, ὃ ποιεῖ τὸν
 σεισμόν πρὸ τῶν ἐκλείψεων. γίνονται γὰρ καὶ ἄνεμοι πρὸ 25
 τῶν ἐκλείψεων πολλάκις, ἀκρόνυχον μὲν πρὸ τῶν μεσονυ-
 κτίων ἐκλείψεων, μεσονύκτιον δὲ πρὸ τῶν ἑῶν. συμβαίνει

5 δι' δ' N₁ || 6 ἀπορροή E Ψ || 6-7 γίνεσθαι τόποις F: γίνεσθαι H N || 7
 εἰωθότος ex εἰσθότος corr. E₁ || 9 μικρὸν E₁ || 10 διατεῖνον ex διατῖνον corr. E₁
 || καὶ μακρὸν ante λεπτὸν (9) coll. F: μακρὸν E || 11 τοῦ τοῦ γὰρ E Ψ || ἀπομα-
 ραινόμενον ex αἰτομαραινόμενον corr. E₁ || 12 τὴν τὴν ὑπὸ γῆν H corr. N || τὸ δ'
 om. E Ψ || θαλάσση F H || 13 περὶ om. E₁ || ἐκβάλλῃ] (-η in ras. J₁): ἐκβάλλῃ
 E N || 14 σκολιαὶ καὶ παχεῖαι F || γίνονται ex γείγονται corr. E₁ || ῥηγμῖνες]
 (i et e ex corr. E) || δὲ om. F || 15 γαλήνῃ ἢ] γαλήνῃ E Ψ || 16 εὐθεῖαι ex
 εὐθείαι corr. E₁ || θάλασσα F || 17 γίνηται H || 18 πάνπαν ex πάνπαν corr. E₁
 || 19 ῥηγμῖνα ex ῥηγμείνα corr. E₁ || ἀέρος οὔσαν F || 20 τῆς σελήνης ἐνίστε F
 || γίνεσθαι ex γείνεσθαι corr. E₁ || 21 ἢ ἡ in ras. E || 22 ἢ om. E Ψ || πάνπαν
 ex πάνπαν corr. E₁ || 23 δ' om. Ψ || 25 ἐκλείψεων] (ἐκ- in ras. E) || καὶ om.
 Ψ || 26 ἐκλείψεων] (ἐκ- in ras., -ει- ex -ι- corr.) E || ἀκρόνυχον E₁ (ut videtur)
 Ψ: ἀκρόνυχου corr. E: ἀκρόνυχου J F: ἀκρόνυχου Ψ H N (ut videtur) (Ap)
 || πρὸ supra add. F₁ || μεσονυκτίων E₁ || 27 ἐκλείψεων] (ἐκ- in ras., -ει- ex -ι-
 corr.) E || μεσονύκτιον E₁: μεσονύκτιοι J F

δὲ τοῦτο διὰ τὸ ἀμαυροῦσθαι τὸ θερμὸν τὸ ἀπὸ τῆς σελήνης,
 ὅταν πλησίον ἤδη γίγνηται ἢ φορὰ ἐν ᾧ γενομένων ἔσται ἢ
 30 ἔκλειψις. ἀνιέμενον οὖν ᾧ κατείχετο ὁ ἀήρ καὶ ἡρέμει, πάλιν
 κινεῖται καὶ γίγνεται πνεῦμα τῆς ὀψιαίτερον ἐκλείψεως
 ὀψιαίτερον. ὅταν δ' ἰσχυρὸς γένηται σεισμός, οὐκ εὐθὺς οὐδ' εἰς-
 ἀπαξ παύεται σείσας, ἀλλὰ τὸ πρῶτον μὲν μέχρι περι-
 368a τετταράκοντα πρόεισι πολλάκις ἡμέρας, ὕστερον δὲ καὶ ἐφ'
 ἐν καὶ ἐπὶ δύο ἔτη ἐπισημαίνει κατὰ τοὺς αὐτοὺς τόπους. αἷ-
 τιον δὲ τοῦ μὲν μεγέθους τὸ πλήθος τοῦ πνεύματος καὶ τῶν
 τόπων τὰ σχήματα δι' οἷων ἂν ῥυῇ· ἥ γὰρ ἂν ἀντιτυπήσῃ
 καὶ μὴ ῥαδίως διέλθῃ, μάλιστα τε σείει καὶ ἐγκαταλείπεσθαι
 5 ἀναγκαῖον ἐν ταῖς δυσχωρίαις, οἷον ὕδωρ ἐν σκεύει οὐ δυνάμενον
 διεξελθεῖν. διὸ καθάπερ ἐν σώματι οἱ σφυγμοὶ οὐκ ἐξαίφνης
 παύονται οὐδὲ ταχέως, ἀλλ' ἐκ προσαγωγῆς ἅμα κατα-
 μαραινομένου τοῦ πάθους, καὶ ἡ ἀρχὴ ἀφ' ἧς ἡ ἀναθυμίασις
 ἐγένετο καὶ ἡ ὁρμὴ τοῦ πνεύματος δῆλον ὅτι οὐκ εὐθὺς
 10 ἅπασαν ἀνῆλωσεν τὴν ὕλην, ἐξ ἧς ἐποίησε τὸν ἄνεμον, ὃν
 καλοῦμεν σεισμόν. ἕως ἂν οὖν ἀναλωθῇ τὰ ὑπόλοιπα τούτων,
 ἀνάγκη σείειν, ἡρεμαιοτέρων δὲ καὶ μέχρι τούτου ἕως ἂν
 ἔλαττον ἢ τὸ ἀναθυμίωνον ἢ ὥστε δύνασθαι κινεῖν ἐπιδή-
 λως. ποιεῖ δὲ καὶ τοὺς ψόφους τοὺς ὑπὸ τὴν γῆν γιγνομένους τὸ
 15 πνεῦμα, καὶ τοὺς πρὸ τῶν σεισμῶν· καὶ ἄνευ δὲ σεισμῶν

29 δὴ J || γένηται N || φορὰ E₁ || ἢ om. E B || 30 ἀνιέμενος N_{rec.}: (-i- in ras. E₁) || 31 τῆς om. A || ὀψιαίτερον (ante ἐκλείψεως) om. A F H N || ἐκλείψεως] (-κ- in ras. E) || 32 ὀψιαίτερον] πρωιαίτερον H N || 33 σείσας ex εἰσας corr. E₁ || περι om. F || 34 τετταράκοντα E || ἡμέρας πρόεισι πολλάκις E B: σείει ἡμέρας J: σείει ἡμέρας M A: σείει ἡμερῶν F || καὶ om. B || 368 a 1 ἐπισυμ- μαίνει corr. E: ἐπισηθαίνει corr. N₁ || αὐτοὺς om. E B || 2-3 τοῦ τόπου F || 3 οἷων] ὦν E B F H N Ap || ῥυῇ] (antecedit in E ras. 2 litt.): ῥηῇ (ut videtur) A₁ || ἂν (post γάρ) om. F H N || ἀντιτυπήσει H N || 4 τε om. A F₁ || ἐγκατα- λείπεσθαι ex ἐγκαταλείπεσθαι corr. E₁ N₁ || 5 τοῖς E₁ || ἐν σκεύει] Ap: om. J F: ἐν σώματι cet. || οὐ supra add. A₁: μὴ F || 6 διελθεῖν F || σφυγμοὶ ex σφιγμοὶ corr. N₁ || ἐξαίφνης E₁ || 7 μαραινομένου H N || 8 ἢ (post ἧς) om. E F || 9 δῆλον ὅτι om. H N: δῆλον ὅτι ὡς B || 10 ἀνείλωσεν J₁: ἀνάλωσεν E B H N || τὸν ἄνεμον] ὁ ἄνεμος ci. Th. || 11 ἂν οὖν] οὖν J F_{corr.} m. 1: ἂν F₁ N: οὖν ἂν F_{rec.} || 12 ἀνάγκη om. E₁ || σείει E₁ || ἡρεμαιοτέρων] Ap: ἡρεμειότερον (ut videtur) J₁: ἡρεμειώτερον J_{rec.}: ἡρεμαιοτέρων (-αιτ- in ras.) E || 13 ὥστε] ὥστε μὴ M B || δύνασθαι] (δ- ex corr. F₁) || 14 τὴν om. F || γεινόμενον E₁

ἤδη που γεγόνασιν ὑπὸ γῆν· ὥσπερ γὰρ καὶ ῥαπιζόμενος ὁ ἀὴρ παντοδαποὺς ἀφήισι ψόφους, οὕτως καὶ τύπτων αὐτός· οὐδὲν γὰρ διαφέρει· τὸ γὰρ τύπτων ἅμα καὶ αὐτὸ τύπτεται πᾶν. προέρχεται δὲ ὁ ψόφος τῆς κινήσεως διὰ τὸ λεπτομερέστερον εἶναι καὶ μᾶλλον διὰ παντὸς ἰέναι τοῦ πνεύματος τὸν ψό- 20 φον. ὅταν δ' ἔλαττον ᾖ ἢ ὥστε κινῆσαι τὴν γῆν διὰ λεπτότητα, διὰ μὲν τὸ ῥαδίως διηθεῖσθαι οὐ δύναται κινεῖν, διὰ δὲ τὸ προσπίπτειν στερεοῖς ὄγκοις καὶ κοίλοις καὶ παντοδαποῖς σχήμασι παντοδαπὴν ἀφήισι φωνήν, ὥστ' ἐνίοτε δοκεῖν ὅπερ λέγουσιν οἱ τερατολογοῦντες, μυκᾶσθαι τὴν γῆν. 25 ἤδη δὲ καὶ ὕδατα ἀνερράγη γιγνομένων σεισμῶν· ἀλλ' οὐ διὰ τοῦτο αἴτιον τὸ ὕδωρ τῆς κινήσεως, ἀλλ' ἂν ᾖ ἐξ ἐπιπολῆς ἢ κάτωθεν βιάζεται τὸ πνεῦμα, ἐκεῖνο τὸ κινεῖν ἐστίν, ὥσπερ τῶν κυμάτων οἱ ἄνεμοι ἀλλ' οὐ τὰ κύματα τῶν ἀνέμων εἰσὶν αἴτια, ἐπεὶ καὶ τὴν γῆν οὕτως ἂν τις αἰ- 30 τιῶτο τοῦ πάθους· ἀνατρέπεται γὰρ σειομένη, καθάπερ ὕδωρ (ἢ γὰρ ἔκχυσις ἀνάτρεψις τίς ἐστίν). ἀλλ' αἴτια ταῦτα μὲν ἄμφω ὥς ὕλη (πάσχει γάρ, ἀλλ' οὐ ποιεῖ), τὸ δὲ πνεῦμα ὥς ἀρχή. ὅπου δ' ἅμα κύμα σεισμῶ γέγονεν, αἴτιον, ὅταν ἐναντία γίγνηται τὰ πνεύματα. τοῦτο δὲ γίγνεται ὅταν τὸ 35 σείον τὴν γῆν πνεῦμα φερομένην ὑπ' ἄλλου πνεύματος τὴν 368b θάλατταν ἀπῶσαι μὲν ὅλως μὴ δύνηται, προωθοῦν δὲ καὶ συστέλλον εἰς ταῦτόν συναθροίσῃ πολλήν· τότε γὰρ ἀναγκαῖον ἡττηθέντος τούτου τοῦ πνεύματος ἀθρόαν ὠθουμένην ὑπὸ

16 ἥδη] ἥδη γὰρ E_{rec.} B || γεγόνασιν] γεγόνασιν ἄνε σεισμῶν E || γῆν] τὴν γῆν corr. F₁ || καὶ om. E M A H Ap || 17 ἀφήισιν (i prior in ras.) E₁ || οὕτω J F M A H N || αὐτός] ὁ αὐτός F H || 19 ὁ om. E || λεπτομερέστερον] Ap: λεπτομερέστερος E B A || 20 ἰέναι] (i prior in ras. E₁) || 21 ἐλάττων E_{corr.} B: (-ττο- in ras. A₁) || διὰ λεπτότητα del. Koenigmann || 22 μὲν supra add. N₁ || διηθεῖσθαι A || 23 ἐτέροις E || 24 παντοδαπὰς ἀφήισι φωνάς E B H N: παντοδαπὸν ποιεῖ ψόφον Ap || 26 σεισμῶν γενομένων N || 27 αἴτιον τὸ] τὸ αἴτιον E || ἢ ἐξ F₁ H N_{corr.}: ἢ E B || 28 τὸ (1)] τὸ J₁ || 29 οἱ τῶν κυμάτων F₁ || 30 ἐστὶν αἴτια E H F_{corr.}: αἴτια εἰσὶν B: om. J F₁ || τὴν supra add. N₁ || τις om. A₁ F₁ N₁ || 31 γὰρ] Ap: γ' οὖν J F || 32 ἐστὶ τις H N: τῆς γῆς ἐστίν F || 32-33 μὲν ἄμφω ταῦτα F || 34 σεισμὸς corr. E || γέγονεν supra add. F₁: γέγονεν, κατακλυσμὸς E B || 368 b 2 θάλασσαν E₁ F || μὲν supra add. F₁ || 3 συναθρόση E₁: συναθροίσῃ εἰς E_{rec.} B: συναθροίσει F || πολλήν] πάλιν N_{rec.} || 4 ἀθρόαν — πνεύματος (5) marg. F_{rec.} || ὠθουμένην] (-η in ras. A)

- 5 τοῦ ἐναντίου πνεύματος ἐκρήγνυσθαι καὶ ποιεῖν τὸν κατα-
 κλυσμόν. ἐγένετο δὲ τοῦτο καὶ περὶ Ἀχαΐαν· ἔξω μὲν γὰρ
 ἦν νότος, ἐκεῖ δὲ βορέας, νηνεμίας δὲ γενομένης καὶ ῥέντος
 εἶσω τοῦ ἀνέμου ἐγένετο τό τε κύμα καὶ ὁ σεισμός ἅμα, καὶ
 μᾶλλον διὰ τὸ τὴν θάλατταν μὴ διδόναι διαπνοὴν τῷ ὑπὸ
 10 τὴν γῆν ὠρμημένῳ πνεύματι, ἀλλ' ἀντιφράττειν· ἀποβια-
 ζόμενα γὰρ ἄλληλα τὸ μὲν πνεῦμα τὸν σεισμόν ἐποίησεν,
 ἡ δ' ὑπόστασις τοῦ κύματος τὸν κατακλυσμόν. κατὰ μέρος
 δὲ γίνονται οἱ σεισμοὶ τῆς γῆς, καὶ πολλάκις ἐπὶ μι-
 κρὸν τόπον, οἱ δ' ἄνεμοι οὐ· κατὰ μέρος μὲν, ὅταν
 15 αἱ ἀναθυμιάσεις αἱ κατὰ τὸν τόπον αὐτὸν καὶ τὸν γειτιῶντα
 συνέλθωσιν εἰς ἓν, ὥσπερ καὶ τοὺς αὐχμοὺς ἔφαμεν γίγνε-
 σθαι καὶ τὰς ὑπερομβρίας τὰς κατὰ μέρος. καὶ οἱ μὲν
 σεισμοὶ γίνονται διὰ τοῦτον τὸν τρόπον, οἱ δ' ἄνεμοι οὐ· τὰ
 μὲν γὰρ ἐν τῇ γῇ τὴν ἀρχὴν ἔχει, ὥστ' ἐφ' ἐν ἀπάσας ὁρ-
 20 μᾶν· ὁ δ' ἥλιος οὐχ ὁμοίως δύναται, τὰς δὲ μετεώρους μᾶλ-
 λον, ὥστε ῥεῖν, ὅταν ἀρχὴν λάβωσιν ἀπὸ τῆς τοῦ ἡλίου φο-
 ρᾶς ἥδη κατὰ τὰς διαφορὰς τῶν τόπων, ἐφ' ἐν. ὅταν μὲν
 οὖν ᾗ πολὺ τὸ πνεῦμα, κινεῖ τὴν γῆν, ὥσπερ δὲ ὁ τρόμος,
 ἐπὶ πλάτος· γίγνεται δ' ὀλιγάκις καὶ κατὰ τινας τό-
 25 πους, οἷον σφυγμός, ἄνω κάτωθεν· διὸ καὶ ἐλαττονάκις
 σείει τοῦτον τὸν τρόπον· οὐ γὰρ [δίδωσιν] ῥάδιον οὕτω πολλὴν
 συνελθεῖν ἀρχήν· ἐπὶ μῆκος γὰρ πολλαπλασία τῆς ἀπὸ

5 καὶ om. M || 6 γὰρ om. B || 7 ἡ E₁ || γενομένης F || 8 ἅμα] (-μ- in ras. E) || 9 θάλασσαν F || 10 ἀποβιαζόμενα ex ἀποιαζόμενα corr. E₁ || 11 μὲν om. F₁ || 12 ὑπονόστησις M || τῶν κυμάτων F_{rec.}: om. F₁: τοῦ πνεύματος N₁ cet. (Ap) || τὸν om. M || 13-14 μικροῦ τόπον M: (-ι- in ras. E) || 14 μέρος] μέρος κατὰ μέρος E_{rec.} M || 15 τὸν (ante τόπον) om. M || γειτιῶντα ex γιτιῶντα corr. E₁ || 17 τὰς (post ὑπερομβρίας) om. J F₁ || 18 διὰ] κατὰ B || 20 ὁμοίως] ὁμοίως κρατεῖν αὐτὰς ci. Capelle || τὰς δὲ] αἱ δὲ ἐπομβρία J E_{corr.} B: τὰς μέντοι Ap || 21 ἀρχὴ E₁ || 22 φορὰς M || ἐφ' ἐν ante ὅταν (21) coll. F || 23 πνεῦμα] πνεῦμα κάτωθεν, ἄνω N || δὲ] ἂν M || 24 F_{corr. m.1} H N E_{corr. m.1}: om. B || τρόμος] (-μ- in ras. E) || 24 πλάτος] πλάτος κάτω E_{corr.} (κάτω in ras. 3 litt.) B: πλάτος μὲν Ald. || καὶ om. H || 25 σφυγμός] ὁ σφυγμός E B H N || ἄνω καὶ κάτωθεν E₁: ἄνωθεν καὶ κάτωθεν E_{rec.} B || 26 om. N: κάτωθεν ἄνω Ap || 26 σείει ex εἰει corr. E₁ || τὸν τρόπον τοῦτον N || δίδωσιν hic praebent E B H N: post οὕτω M || 27 τὴν ἀρχὴν συνελθεῖν F: συνελθεῖν E₁ || πολλαπλασίον N

τοῦ βάθους ἢ διάκρισις. ὅπου δ' ἂν γένηται τοιοῦτος σεισμός, ἐπιπολάζει πλήθος λίθων, ὥσπερ τῶν ἐν τοῖς λίκνοις ἀναβραττομένων· τοῦτον γὰρ τὸν τρόπον γενομένου σεισμοῦ τὰ τε 30 περὶ Σίπυλον ἀνετράπη καὶ τὸ Φλεγραῖον καλούμενον πεδῖον καὶ τὰ περὶ τὴν Λιγυστικὴν χώραν. ἐν δὲ ταῖς νήσοις ταῖς ποντιάις ἦττον γίνονται σεισμοὶ τῶν προσγαίων· τὸ γὰρ πλήθος τῆς θαλάττης καταψύχει τὰς ἀναθυμιάσεις καὶ κωλύει τῷ βάρει καὶ ἀποβιάζεται· ἔτι δὲ ῥεῖ καὶ οὐ σείεται 35 κρατουμένη ὑπὸ τῶν πνευμάτων· καὶ διὰ τὸ πολὺν ἐπέχειν 369a τόπον οὐκ εἰς ταύτην ἀλλ' ἐκ ταύτης αἱ ἀναθυμιάσεις γίνονται, καὶ ταύταις ἀκολουθοῦσιν αἱ ἐκ τῆς γῆς. αἱ δ' ἐγγὺς τῆς ἡπείρου μόριόν εἰσιν τῆς ἡπείρου· τὸ γὰρ μεταξὺ διὰ μικρότητα οὐδεμίαν ἔχει δύναμιν· τὰς δὲ ποντίας οὐκ ἔστιν κι- 5 νῆσαι ἄνευ τῆς θαλάττης ὅλης, ὑφ' ἧς περιεχόμεναι τυγχάνουσιν. περὶ μὲν οὖν σεισμῶν, καὶ τίς ἡ φύσις, καὶ διὰ τίνα αἰτίαν γίνονται, καὶ περὶ τῶν ἄλλων τῶν συμβαινόντων περὶ αὐτοὺς, εἴρηται σχεδὸν περὶ τῶν μεγίστων.

- 9 περὶ δὲ ἀστραπῆς καὶ βροντῆς, ἔτι δὲ περὶ τυφῶνος 10 καὶ πρηστήρος καὶ κεραυνῶν λέγωμεν· καὶ γὰρ τούτων τὴν αὐτὴν ἀρχὴν ὑπολαβεῖν δεῖ πάντων. τῆς γὰρ ἀναθυμιάσεως, ὥσπερ εἶπομεν, οὔσης διττῆς, τῆς μὲν ὑγρᾶς τῆς δὲ ξηρᾶς, καὶ τῆς συγκρίσεως ἐχούσης ἄμφω ταῦτα δυνάμει καὶ συνισταμένης εἰς νέφος, ὥσπερ εἴρηται πρότερον, 15 ἔτι δὲ πυκνοτέρας τῆς συστάσεως τῶν νεφῶν γιγνομένης πρὸς

28 τοιοῦτος σεισμός ex τοιοῦτον σεισμόν corr. E₁ || 29 λίκνοις] λίμνις (ut videtur) N₁ || ἀναβραττομένων] (post ω in E ras. unius litt.) || 30 γενομένου N || τε om. E B || 31 τὸ supra add. F₁ || φλεγραῖον] (-εγ- in ras. E) || πέδον H N || 33 ποντιάις H || γίνονται σεισμοί] (Ap): γίνεταί σεισμός E B H N: γίνονται σεισμοὶ F || γείων E₁: προσγαίων M || 34 καταψύχει Ap: ἀναψύχει E B || 35 καὶ οὐ σείεται post πνευμάτων (369 a 1) coll. N || σείεται ex σίεται corr. E₁ || 369 a 1 τὸ supra add. J₁ || 3 ἐγγὺς δὲ F || 4 ἡπείρου (1)] ἡπέρου E₁ || εἰσιν om. E₁ || 5 μικρότητα E₁: συμικρότητα M F || ποντίας] AcI: ποντιάις H N AcWA || 6 post τυγχάνουσιν in J ras. 3 vel 4 litt. || 7 φύσις] φύσις αὐτῶν M A F H N (Ap) || 8 τίν' τὴν E₁ || συμβαινόν E₁ || 9 αὐτοῦ ηρηται E₁ || 11 πρηστήρος] περὶ πρηστήρος F || 12 ἀρχὴν om. E₁ || ὑπολαβεῖν] Ap: ὑπολαμβάνειν E B || πάντων δεῖ E B || 14 ἄμφω supra add. F₁ || 16 τῶν νεφῶν τῆς γιγνομένης B: οὔσης τῶν νεφῶν F₁: γιγνομένης τῶν νεφῶν corr. F₁

τὸ ἔσχατον πέρασ (ἥ γὰρ ἐκλείπει τὸ θερμὸν διακρινόμενον εἰς τὸν ἄνω τόπον, ταύτῃ πυκνότεραν καὶ ψυχροτέραν ἀναγκαῖον εἶναι τὴν σύστασιν· διὸ καὶ οἱ κεραυνοὶ καὶ οἱ ἐκ-
 20 νεφαίαι καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα φέρεται κάτω, καίτοι πε-
 φυκότης ἄνω τοῦ θερμοῦ φέρεσθαι παντός· ἀλλ' εἰς τὸναναντίον
 τῆς πυκνότητος ἀναγκαῖον γίνεσθαι τὴν ἔκθλιψιν, οἷον οἱ
 πυρῆνες οἱ ἐκ τῶν δακτύλων ἐκπηδῶντες· καὶ γὰρ ταῦτα βά-
 ρος ἔχοντα φέρεται πολλάκις ἄνω). ἡ μὲν οὖν ἐκκρινόμενη
 25 θερμότης εἰς τὸν ἄνω διασπείρεται τόπον· ὅση δ' ἐμπερι-
 λαμβάνεται τῆς ξηρᾶς ἀναθυμιάσεως ἐν τῇ μεταβολῇ ψυ-
 χομένου τοῦ ἀέρος, αὕτη συνιόντων τῶν νεφῶν ἐκκρίνεται,
 βία δὲ φερομένη καὶ προσπίπτουσα τοῖς περιεχομένοις νέ-
 φεσι ποιεῖ πληγὴν, ἥς ὁ ψόφος καλεῖται βροντή. γίννεται
 30 δ' ἡ πληγὴ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὥς παρεικάσαι μέζονι μι-
 κρόν πάθος, τῷ ἐν τῇ φλογὶ γιγνομένῳ ψόφῳ, ὃν καλοῦσιν
 οἱ μὲν τὸν Ἑφαιστον γελᾶν, οἱ δὲ τὴν Ἑστίαν, οἱ δ' ἀπει-
 λὴν τούτων. γίννεται δ' ὅταν ἡ ἀναθυμίασις εἰς τὴν φλόγα
 συνεστραμμένη φέρηται, ῥηγνυμένων καὶ ξηρανομένων τῶν
 35 ξύλων· οὕτως γὰρ καὶ ἐν τοῖς νέφεσι ἡ γιγνομένη τοῦ πνεύ-
 ματος ἔκκρισις πρὸς τὴν πυκνότητα τῶν νεφῶν ἐμπίπτουσα
 369b ποιεῖ τὴν βροντὴν. παντοδαποὶ δὲ ψόφοι διὰ τὴν ἀνωμα-
 λίαν τε γίννονται τῶν νεφῶν καὶ διὰ τὰς μεταξὺ κοιλίας, ἥ
 τὸ συνεχὲς ἐκλείπει τῆς πυκνότητος. ἡ μὲν οὖν βροντὴ τοῦτ'
 ἔστι, καὶ γίννεται διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν· τὸ δὲ πνεῦμα τὸ

17-24 interclusionem distinxit Bon. || 17 ἡ M A₁ || 20 καίτοι] Ap: καίπερ J F M A₁ H N || πεφυκότης] (o prior ex corr. E₁) || 21 τοῦ θερμοῦ ἄνω φέρεσθαι διὰ παντός F || εἰς] (-s in ras. E) || 22 πυκνώσεως J F || 23 πυρρῆνες E || πηδῶντες E B || 24 ἐκκρινομένην E₁ || 25 διασπείρεται (ut videtur) E₁: διακρίνεται F₁ || ἐμπεριλαμβάνεται E₁ || 26 post ἀναθυμιάσεως virgulam ponit Th., post ἀέρος (27) del. || 29 ἥ ex αἷς (ut videtur) corr. F₁ || 30 τὸν αὐτὸν τρόπον ἡ πληγὴ F || τρόπον om. E₁ || ὥσπερ εἰκάσαι E B N: ὥσπερ εἰκάσει H: ὥς εἰκάσαι ci. Th. || 31 τῶν E₁ || φλογεῖ E₁ || ψόφῳ om. B || δ J F₁ || 32 γενᾶν N₁ || γεστίαν (ut videtur) E₁ || ἀπειλὴν E₁ || 33 ἡ in ras. 3 litt. E₁ || ἀναθυμίας E₁ || 34 συνεστραμμένη E₁ || 35 οὕτως ex οὕτος corr. E₁: οὕτω J F M A₁ H N || ἡ γιγνομένη] Ap: γιγνομένη ἡ E B || 36 ἐμπίπτουσα] Ap: εἰσπίπτουσα E B F_{corr.} m.1: om. F₁ || 369 b 1 ψόφοι] οἱ ψόφοι E B H || 2 τε om. M A₁ || διὰ om. H N || ἡ A₁: om. E || 3 ἐκλείπει E₁: ἐκλείπει E_{rec.} B || πυκνότης E₁ || 4 διὰ supra add. F₁

ἐκθλιβόμενον τὰ πολλὰ μὲν ἐκπυροῦται λεπτῇ καὶ ἀσθενεῖ 5
 πυρώσει, καὶ τοῦτ' ἔστιν ἣν καλοῦμεν ἀστραπὴν, ἥ ἂν ὥσπερ
 ἐκπῖπτον τὸ πνεῦμα χρωματισθὲν ὀφθῇ. γίγνεται δὲ μετὰ
 τὴν πληγὴν καὶ ὕστερον τῆς βροντῆς· ἀλλὰ φαίνεται πρό-
 τερον διὰ τὸ τὴν ὕψιν προτερεῖν τῆς ἀκοῆς. δηλοῖ δ' ἐπὶ τῆς
 εἰρεσίας τῶν τριήρων· ἤδη γὰρ ἀναφερόντων πάλιν τὰς κώ- 10
 πας ὁ πρῶτος ἀφικνεῖται ψόφος τῆς κωπηλασίας. καίτοι
 τινὲς λέγουσιν ὡς ἐν τοῖς νέφεσιν ἐγγίγνεται πῦρ· τοῦτο δ' Ἐμ-
 πεδοκλῆς μὲν φησιν εἶναι τὸ ἐμπεριλαμβανόμενον τῶν τοῦ
 ἡλίου ἀκτίνων, Ἀναξαγόρας δὲ τοῦ ἄνωθεν αἰθέρος, ὃ δὴ ἐκεῖ-
 νος καλεῖ πῦρ κατενεχθὲν ἄνωθεν κάτω. τὴν μὲν οὖν διά- 15
 λαμψιν ἀστραπὴν εἶναι τὴν τούτου τοῦ πυρός, τὸν δὲ ψόφον ἐν-
 αποσβεννυμένου καὶ τὴν σίξιν βροντῆς, ὡς καθάπερ φαίνεται
 καὶ γιγνόμενον οὕτως καὶ πρότερον τὴν ἀστραπὴν οὖσαν τῆς
 βροντῆς. ἄλογος δὲ καὶ ἡ τοῦ πυρός ἐμπερίληψις, ἀμφο-
 τέρως μὲν, μᾶλλον δ' ἡ κατάσπασις τοῦ ἄνωθεν αἰθέρος. 20
 τοῦ τε γὰρ κάτω φέρεσθαι τὸ πεφυκὸς ἄνω δεῖ λέγεσθαι
 τὴν αἰτίαν, καὶ διὰ τί ποτε τοῦτο γίγνεται κατὰ τὸν οὐρανὸν
 ὅταν ἐπινέφελον ἢ μόνον, ἀλλ' οὐ συνεχῶς οὕτως· αἰθρίας δὲ
 οὐσης οὐ γίγνεται. τοῦτο γὰρ παντάπασις ἔοικεν εἰρῆσθαι προ-
 χείρως. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ τὴν ἀπὸ τῶν ἀκτίνων θερμότητα 25
 φάναι τὴν ἀπολαμβανομένην ἐν τοῖς νέφεσιν εἶναι τούτων αἰ-
 τίαν οὐ πιθανόν· καὶ γὰρ οὗτος ὁ λόγος ἀπραγμόνως εἴρηται
 λίαν· ἀποκεκριμένον τε γὰρ ἀναγκαῖον εἶναι τὸ αἷτιον αἰεὶ
 καὶ ὠρισμένον, τό τε τῆς βροντῆς καὶ τῆς ἀστραπῆς καὶ τῶν

5 ἀσθενῇ N || 6 ἡ A₁ || 8 καὶ om. E B || βροντῆς] (βρον- in ras. A) || 9 δ' δὲ καὶ
 N || 10 κώπας] ἀκώπας N₁ || 11 ἀφικνεῖται ex ἀφεικνεῖται corr. E₁: ex ἀφικνεῖται
 πρῶτος ἀφικνεῖ corr. N₁ || καίτοι — τᾶλλα (370 a 32) codici A deest || 13 μὲν]
 φαμεν E₁ || ἐμπεριλαμβανόμενον E₁: ἐμπεριεχόμενον F₁ || 14 δῆ] δεῖ ex δὲ corr.
 F₁ || κείνος E₁: κάκεῖνος F || 16 τοῦ τοιούτου πυρός ἀστραπὴν εἶναι F || τὴν om.
 E₁ F || τοῦ om. N || ἐναποσβεννύμενον M: post σίξιν (17) coll. N || 18 καὶ
 (ante γιγνόμενον) om. N₁ || οὕτω J F B H N || οὖσαν τὴν ἀστραπὴν M F H
 N || 19 καὶ] καὶ ἀμφοτέρως μὲν E₁ B: om. E_{corr.} || 21 τοῦ] τό J || 23 ἐπινέφελον
 ex ἐπὶ νεφέλων (ut videtur) corr. H₁: ἐπινέφελον μὲν F || ἀλλ' οὐ om. H N₁ ||
 δὲ om. J F₁ || 25 δὲ om. M || τὸ postea add. F₁: (sequitur in E rasura unius
 litt.) || ἀκτίνων] (ἀ supra add. J₁) || 26 τούτων] (post v in E ras. unius litt.)
 || 29 τό τε τῆς βροντῆς καὶ τὸ τῆς J: τῆς βροντῆς καὶ τῆς H N: τῆς τε βροτῆς
 καὶ E₁: τῆς τε βροντῆς καὶ E_{corr.} B: τῆς τε βροντῆς καὶ τῆς Mor. (Ap)

- 30 ἄλλων τῶν τοιούτων, καὶ οὕτω γίνεσθαι. τοῦτο δὲ διαφέρει
 πλείστον· ὅμοιον γὰρ κἂν εἴ τις οἶοιτο τὸ ὕδωρ καὶ τὴν χιόνα
 καὶ τὴν χάλαζαν ἐνυπάρχοντα πρότερον ὕστερον ἐκκρίνεσθαι
 καὶ μὴ γίνεσθαι, οἷον ὑπὸ χεῖρα ποιούσης αἰετὸς συγκρί-
 σεως ἕκαστον αὐτῶν· ὡσαύτως γὰρ ἐκεῖνά τε συγκρίσεις
 35 καὶ ταῦτα διακρίσεις ὑποληπτέον εἶναι, ὥστ' εἰ θάτερα τού-
 των μὴ γίγνεται ἀλλ' ἔστι, περὶ ἀμφοτέρων ὁ αὐτὸς ἀρμό-
 370a σσει λόγος. τὴν τ' ἐναπόληψιν τί ἂν ἀλλοιότερον λέγοι τις
 ἢ καθάπερ ἐν τοῖς πυκνοτέροις; καὶ γὰρ τὸ ὕδωρ ὑπὸ τοῦ
 ἡλίου καὶ τοῦ πυρὸς γίγνεται θερμόν· ἀλλ' ὅμως ὅταν πάλιν
 συνίη καὶ ψύχῃται τὸ ὕδωρ πηγνύμενον, οὐδεμίαν συμβαίνει
 5 γίνεσθαι τοιαύτην ἑκπτώσιν οἷαν ἐκεῖνοι λέγουσιν. καίτοι γ'
 ἐχρῆν κατὰ λόγον τοῦ μεγέθους τὴν ζέσιν ποιεῖν τὸ ἐγγιγνό-
 μενον πνεῦμα ὑπὸ τοῦ πυρὸς, ἦν οὔτε δυνατόν ἐνυπάρχειν
 πρότερον, οὔτ' ἐκεῖνοι τὸν ψόφον ζέσιν ποιοῦσιν ἀλλὰ σίξιν·
 ἔστι δὲ καὶ ἡ σίξις μικρὰ ζέσις· ἥ γὰρ τὸ προσπίπτον κρατεῖ
 10 σβεπνύμενον, ταύτῃ ζέον ποιεῖ τὸν ψόφον. εἰσὶ δὲ τινες οἱ
 τὴν ἀστραπὴν, ὥσπερ καὶ Κλείδημος, οὐκ εἶναι φασιν ἀλλὰ
 φαίνεσθαι, παρεικάζοντες ὥς τὸ πάθος ὅμοιον ὃν καὶ ὅταν
 τὴν θάλατταν τις ῥάβδῳ τύπτῃ· φαίνεται γὰρ τὸ ὕδωρ
 ἀποστίλβον τῆς νυκτός· οὕτως ἐν τῇ νεφέλῃ ραπιζομένου τοῦ
 15 ὕγρου τὴν φάντασιν τῆς λαμπρότητος εἶναι τὴν ἀστραπὴν.
 οὗτοι μὲν οὖν οὕτω συνήθεις ἦσαν ταῖς περὶ τῆς ἀνακλάσεως
 δόξαις, ὅπερ αἷτιον δοκεῖ τοῦ τοιούτου πάθους εἶναι· φαίνεται

30 τῶν ex τὸ corr. N₁: om. E₁ || γίνεσθαι] μὴ γίνεσθαι ci. Th. || 31 ὅμοιον ex
 ὁμοι-ον corr. E₁ || κἂν om. E₁ || 32 ἐνυπάρχοντα] μὲν ὑπάρχοντα B || ἐκκρίνεσθαι
 E₁ || 33 ποιούση E₁ || αἰετὸς F || 35 καὶ ταῦτα διακρίσεις om. E₁ || ὑποληπτέον J₁ ||
 36 ὁ om. E₁ || 370 a 1 ἐναπόληψιν] (Ap): ἐναπόλειψιν B: ἀπόληψιν E B ||
 ἀλλοιότερον] (Ap): ἄλλο ἕτερον E₁ (ut videtur) B || λεγ' F || 4 συνι E₁ || 5
 οἷαν] ὥσπερ E B: ὁποῖαν Ap || 6 τὴν] Al: τὴν δὲ E B₁ (ut videtur) F₁ (ut
 videtur) || ποιεῖν] Al: ποιεῖ E₁ B₁: ἐμποιεῖν F || 8 τὸν ψόφον] ψοφον E₁: τὴν
 F₁ (vide infra) || ποιοῦσιν] ποιοῦσι ψόφον F₁ (vide supra) || 9 ἡ σίξις καὶ N ||
 κρατεῖται J F₁ || 10 σβεπνύν ci. Th. || post ταύτη in J ras. unius litt. || τινες post
 ἀστραπὴν (11) coll. F || 11 κλείδημος N || φησιν E || 13 τὴν] Ap: om. E B ||
 θάλασσαν F || ῥάβδῳ τις B F H N || 14 οὕτως] οὕτως καὶ F || 15 φάντασιν] (v
 altera in ras. unius litt. J₁): φαντασίαν E B H N || ἀστραπὴν] (-π- in
 ras. E) || 16 οὖν om. B || 17 δοκεῖ post εἶναι coll. F

γὰρ τὸ ὕδωρ στίλβειν τυπτόμενον ἀνακλωμένης ἀπ' αὐτοῦ τῆς
 ὀψews πρὸς τι τῶν λαμπρῶν. διὸ καὶ γίγνεται μᾶλλον τοῦτο
 νύκτωρ· τῆς γὰρ ἡμέρας οὐ φαίνεται διὰ τὸ πλεόν ὃν τὸ 20
 φέγγος τὸ τῆς ἡμέρας ἀφανίζειν. τὰ μὲν οὖν λεγόμενα περὶ
 βροντῆς τε καὶ ἀστραπῆς παρὰ τῶν ἄλλων ταύτ' ἐστὶ, τῶν μὲν
 ὅτι ἀνάκλασις ἢ ἀστραπή, τῶν δ' ὅτι πυρὸς μὲν ἢ ἀστραπή
 διάλαμψις, ἢ δὲ βροντὴ σβέσις, οὐκ ἐγγιγνομένου παρ' ἑκα-
 στον πάθος τοῦ πυρὸς ἀλλ' ἐνυπάρχοντος. ἡμεῖς δὲ φαμεν 25
 τὴν αὐτὴν εἶναι φύσιν ἐπὶ μὲν τῆς γῆς ἄνεμον, ἐν δὲ τῇ γῇ
 σεισμόν, ἐν δὲ τοῖς νέφεσι βροντὴν· πάντα γὰρ εἶναι ταῦτα
 τὴν οὐσίαν ταυτόν, ἀναθυμίασιν ξηράν, ἢ ῥέουσα μὲν πως
 ἄνεμός ἐστιν, ὡδὶ δὲ ποιεῖ τοὺς σεισμούς, ἐν δὲ τοῖς νέφεσι
 μεταβάλλουσα διακρινομένη, συνιόντων καὶ συγκρινομένων 30
 αὐτῶν εἰς ὕδωρ, βροντάς τε καὶ ἀστραπὰς καὶ πρὸς τοῦτοις
 τᾶλλα τὰ τῆς αὐτῆς φύσεως τοῦτοις ὄντα. καὶ περὶ μὲν
 βροντῆς εἴρηται καὶ ἀστραπῆς.

18 στίλβειν E₁ || ὑπ' E ℳ H (ut videtur) || 19 πρὸς τι] πρὸς τινα E_{rec}. ℳ:
 εἴ' (εἰς^ο corr.) F₁ || τῶν λαμπρῶν] λαμπρὸν F || τοῦτο μᾶλλον E ℳ F || 20 νυκτός
 F || γίγνεται F || 21 τὸ om. F || 22 τε om. E ℳ A₁ || παρὰ] καὶ περὶ H₁ N ||
 τῶν (post ἐστὶ) ex τὸ corr. J₁ || 23 ὅτι (1) om. E₁ || ἀνάκλασις] (-ι- in ras. E) ||
 μὲν supra add. F₁ || 26 εἶναι τὴν αὐτὴν J F ℳ H N || 27 σισμον E₁ || 29 ὡδὶ]
 (post δ in E ras. unius litt.) || σισμούς E₁ || 30 μεταβάλλουσα om. J F ℳ:
 ἐναποληφθεῖσα Ap: μεταβάλλουσιν ei. Th. || διακρινομένη] (-ακρ- ex corr. F₁):
 ἐκκρινομένη E ℳ (Ap) || συνανιόντων J F: συνιόντων αὐτῶν H || 31 εἰς τὸ ὕδωρ
 αὐτῶν F: εἰς ὕδωρ H || 32 τᾶλλα] Ap: ἄλλα E ℳ || τὰ — ἀστραπῆς (33) habet
 A || τὰ τῆς αὐτῆς] (τῆς ex corr. F₁): ἀπ' αὐτῆς τῆς ℳ || τοῦτοις om. F₁: πάντα
 corr. F₁ || καὶ om. ℳ F₁ || 33 post ἀστραπῆς praebent J E περὶ δὲ τῶν ὑπο-
 λοίπων εἰπωμεν ἔργων τῆς ἐκκρίσεως (ἐκρίσεως J), ℳ περὶ δὲ τῶν ὑπολοίπων
 εἰπωμεν ἔργων.

Γ

- 3 Περὶ δὲ τῶν ὑπολοίπων εἵπωμεν ἔργων τῆς ἐκκρίσεως
ταύτης, τὸν ἰφηγημένον ἤδη τρόπον λέγοντες. τὸ γὰρ πνεύ-
5 μα τοῦτο ἐκκρινόμενον κατὰ μικρὰ μὲν καὶ σποράδην δια-
χεόμενον καὶ πολλάκις γιγνόμενον καὶ διαπνέον καὶ λε-
πτομερέστερον ὢν βροντὰς ποιεῖ καὶ ἀστραπάς· ἂν δ' ἀθρόον
καὶ πυκνότερον, ἦττον δ' ἐκκριθῇ λεπτόν, ἐκνεφίας ἄνεμος
γίγνεται· διὸ καὶ βίαιος (τὸ γὰρ τάχος τῆς ἐκκρίσεως ποιεῖ
10 τὴν ἰσχύν). ὅταν μὲν οὖν συνακολουθήσῃ πολλή καὶ συνεχὴς
ἐκκρισις, τὸν αὐτὸν γίγνεται τρόπον ὥσπερ ὅταν πάλιν εἰς
τοῦναντίον ὁρμήσῃ· τότε γὰρ ὑετὸς καὶ ὕδατος γίγνεται πλη-
θος. ὑπάρχει μὲν οὖν ἄμφω δυνάμει ταῦτα κατὰ τὴν ὕλην·
ὅταν δὲ ἀρχὴ γένηται τῆς δυνάμεως ὀποτερασοῦν, ἀκολουθεῖ
15 συγκρινόμενον ἐκ τῆς ὕλης ὀποτέρου ἂν ἢ πλῆθος ἐνυπάρχον
πλέον, καὶ γίγνεται τὸ μὲν ὄμβρος, τὸ δὲ τῆς ἐτέρας ἀνα-
θυμιάσεως ἐκνεφίας. ὅταν δὲ τὸ ἐκκρινόμενον πνεῦμα τὸ ἐν
τῷ νέφει ἐτέρῳ ἀντιτυπήσῃ οὕτως ὥσπερ ὅταν ἐξ εὐρέος εἰς
στενὸν βιάζηται ὁ ἄνεμος ἐν πύλαις ἢ ὁδοῖς (συμβαίνει γὰρ

Adhibiti codices J F M B H N E B.

Inscriptio: ἀριστοτέλους μετεωρολογικῶν γ J; ἀριστ^{τλ'} μετεωρολογικῶν τρίτον
F; ἀλεξάνδρου ἀφροδισιεύς | eis (eis^{τδ} m. rec. certe, fortasse etiam m. 1) |
γ (γ^{ον} m. rec.) τῶν μετεωρολογικῶν B; ἀριστοτέλους μετεωρολογικῶν (ut vide-
tur) τρίτον H₁; 'Αριστοτέλους | Μετεώρων γ marg. H_{rec.}; ἀριστοτέ μετεώρων,
γ N; ἀριστοτέλους μετεωρολογικῶν γ E_{rec.} in spatio a manu prima relicto;
ἀριστοτέλους μετεωρολογικῶν, τρίτον B; inscriptione caret M || p. 370 b, v. 5
διαχεόμενον] (-αχε- ex corr. J_{rec.}): μαχόμενον E B; διερχόμενον OI || 6 διαπνέον]
διαπνέμενον F || λεπτομερέστερον] OI: λεπτότερον E B || 8 πυκνότερον B₁ ||
ἐκκριθείη M B || 8-9 γίνεται ἄνεμος F || 10 μὲν] OI: om. E₁ B || ἀκολουθήσῃ
J || 11 ἐκκρισις] (i altera in ras. E) || τὸν αὐτὸν τρόπον γίνεται F: γίνεται τὸν
αὐτὸν τρόπον H_{corr.} N: γίγνεται τρόπον E₁ || 13 ἄμφω δυνάμει ταῦτα] AI OI:
ἄμφω ταῦτα δυνάμει J: ἄμφω ταῦτα δυνάμει B H N: ἄμφω ταῦτ' αὐτὰ δυνάμει M:
ταῦτα ἄμφω δυνάμει F: ἄμφω δυνάμει ταῦτ' Id. || 15 συνεκρινόμενον B_{corr. m. 1}
H N₁ B OI || αὐ] δ' ἂν J F M B₁ H N || ἢ om. E B H N || ἐνυπάρχει E:
ἐνυπάρχη B H N || 16 πλέον] πλείον, πλείον J_{corr. m. 1} B₁: πλέον, πλείον M ||
καὶ om. F || 18 ἐτέρω νέφει B: αὐτῷ νέφει ἐτέρω M: νέφει ἐτέρω νέφει corr. B₁ ||
τυτυπήσῃ E₁ || ὅταν marg. J₁ || εὐρέος] εὔρος J₁: εὔρους J_{rec.}: (εὔρε- ex corr. F₁)
|| 19 ἐν] ἢ ἐν F || ἢ ex corr. F₁ || 19-27 interclusionem distinxit Id.

πολλάκις ἐν τοῖς τοιούτοις ἀπωσθέντος τοῦ πρώτου μορίου τοῦ 20
 ῥέοντος σώματος διὰ τὸ μὴ ὑπέκειν, ἢ διὰ στενότητα ἢ διὰ
 τὸ ἀντιπνεῖν, κύκλον καὶ δίνην γίγνεσθαι τοῦ πνεύματος· τὸ
 μὲν γὰρ εἰς τὸ πρόσθεν κωλύει προῖέναι, τὸ δ' ὀπισθεν ἐπω-
 θεῖ, ὥστε ἀναγκάζεται εἰς τὸ πλάγιον, ἢ οὐ κωλύεται, φέ-
 ρεσθαι, καὶ οὕτως αἰετὸν τὸ ἐχόμενον, ἕως ἂν ἐν γένηται, τοῦτο 25
 δ' ἐστὶ κύκλος· οὐ γὰρ μία φορὰ σχήματος, τοῦτο καὶ αὐτὸ
 ἀνάγκη ἐν εἶναι). ἐπὶ τε τῆς γῆς οὖν διὰ ταῦτα γίνονται
 οἱ δῖνοι, καὶ ἐν τοῖς νέφεσιν ὁμοίως κατὰ τὴν ἀρχήν, πλην
 ὅτι, ὥσπερ, ὅταν ἐκνεφίας γίγνηται, αἰετὸν τὸ νέφος ἐκκρίνε-
 ται καὶ γίγνεται συνεχῆς ἄνεμος, οὕτως ἐνταῦθα αἰετὸν συν- 30
 εχὲς ἀκολουθεῖ τοῦ νέφους· διὰ δὲ πυκνότητα οὐ δυνάμενον
 ἐκκριθῆναι τὸ πνεῦμα ἐκ τοῦ νέφους στρέφεται μὲν κύκλῳ
 τὸ πρῶτον διὰ τὴν εἰρημένην αἰτίαν, κάτω δὲ φέρεται διὰ
 τὸ αἰετὸν τὰ νέφη πυκνοῦσθαι, ἢ ἐκπίπτει τὸ θερμόν. καλεῖ- 371a
 ται δ', ἂν ἀχρωμάτιστον ἦ, τοῦτο τὸ πάθος τυφῶν, ἄνεμος
 ὢν, οἷον ἐκνεφίας ἄπεπτος. βορείοις δ' οὐ γίγνεται τυφῶν,
 οὐδὲ νιπτικῶς ἐχόντων ἐκνεφίας, διὰ τὸ πάντα ταῦτ' εἶναι πνεύ-
 μα, τὸ δὲ πνεῦμα ξηρὰν εἶναι καὶ θερμὴν ἀναθυμίασιν. 5

21 ῥέον E₁ || ὑπέκειν] (ei prior in ras. E₁) || διὰ(3)] (-i- in ras. E₁) || 22 ἀντι-
 πνεῖν] F_{var.} Ap Olp: ἀντιτυπεῖν J F₁ M B E_{corr.}: ἀντιπίπτειν N_{rec.} || δίνην] (-i-
 in ras. E₁): (-η- in ras. J₁) || 23 τὸ (ante πρόσθεν) supra add. F₁ || 24 τὸ om.
 F || ἢ οὐ corr. B₁: ἢ M F₁: ἢ οὐ F_{corr. m. 1} N: ἢ οὐ H || 25 ἕως ἂν γένηται ἐν B₃:
 ἐὰν γένηται E₁: ἕως ἂν γένηται E_{rec.} F₁ || 26-27 καὶ αὐτὸ ἀνάγκη ἐν] Ap: ἀνάγκη
 κύκλον J F M B₁: ἀνάγκη ἐν var. B₃: καὶ αὐτὸ ἀνάγκη κύκλον Ald. || 27 τε om.
 E B₃ Ol || 28 αἱ δῖναι H N: (i altera in ras. E₁) || 29 ὅτι supra add. F₁ ||
 ὅταν ὥσπερ M B₁ H₁ N: ex ὅταν corr. F₁ || γίγνηται ex γεινῆται corr. F₁ || τοῦ
 νέφους B_{var.} H_{corr. m. 1} B₃ || 30 γίνετα (-ν- in ras.) E || ἄνεμος] ὁ ἄνεμος H N ||
 οὕτως καὶ H: οὕτω καὶ N || αἰετὸν ἐνταῦθα F || τὸ] τὸ νέφος ci. Th. (cf. v. 31)
 || 31 τοῦ νέφους del. Th. || 32 τρέφεται J₁ B₁ || 33 κάτω δὲ φέρεται] (Ol): φέρεται
 δὲ κάτω E || 371 a 1 ἦ] ὅθεν corr. H₁ || 2 ἀχρωμάτιστον] (ἀ- supra add. J₁):
 (-ν in ras. B₃) || 3 οἷον supra add. J₁ || βορείοις] (o priorem supra add. J_{rec.},
 -oi- in ras. J₁): ὁρίοις N₁: βορίοις E₁ N_{rec.} || 4 νιπτικῶς ἐχόντων] νιφετῶν ἐντων
 E_{corr.} M B F H N Ol: νιπτικῶν ἐχόντων B₃: aut νιπτικῶς ἐχόντων aut νιπτικῶν
 ἐχόντων E₁ || πάντα ταῦτ' εἶναι πνεῦμα] (πνεῦμα Ap quoque): πάντα ταῦτ'
 εἶναι πνεύματα E_{rec.} B₃: de E₁ incertum (vide infra): πάντα εἶναι ταῦτα
 πνεύματα H N₁: πάντα εἶναι ταῦτα ὑγρά καὶ ψυχρὰ F N_{rec.}: πάντως εἶναι ταῦτα
 ὑγρά καὶ ψυχρὰ M B || 4-5 -τα (vide supra) τὸ δὲ in ras. E_{rec.} || 5 πνεῦμα ξηρὰν
 marg. E_{rec.} || εἶναι καὶ θερμὴν] Ap: καὶ θερμὴν εἶναι J M B H N

- ὁ οὖν πάγος καὶ τὸ ψῦχος διὰ τὸ κρατεῖν σβέννυσιν εὐθὺς
 γιγνομένην ἔτι τὴν ἀρχήν. ὅτι δὲ κρατεῖ, δῆλον· οὐδὲ γὰρ ἂν
 ἦν νιφετός, οὐδὲ βόρεια τὰ ὑγρά· ταῦτα γὰρ συμβαίνει
 κρατούσης εἶναι τῆς ψυχρότητος. γίγνεται μὲν οὖν τυφῶν,
 10 ὅταν ἐκνεφίας γιγνόμενος μὴ δύνηται ἐκκριθῆναι τοῦ νέφους·
 ἔστι δὲ διὰ τὴν ἀντίκρουσιν τῆς δίνης, ὅταν ἐπὶ γῆν φέρεται
 ἢ ἔλιξ συγκατάγουσα τὸ νέφος, οὐ δυναμένη ἀπολυθῆναι.
 ἡ δὲ κατ' εὐθυωρίαν ἐκπνεῖ, ταύτῃ τῷ πνεύματι κινεῖ, καὶ
 τῇ κύκλῳ κινήσει στρέφει καὶ ἀναφέρει ᾧ ἂν προσπέσῃ
 15 βιαζόμενον. ὅταν δὲ κατασπώμενον ἐκπυρωθῇ (τοῦτο δ'
 ἔστιν ἔαν λεπτότερον τὸ πνεῦμα γένηται), καλεῖται πρηστήρ·
 συνεκπίμπρησι γὰρ τὸν ἀέρα τῇ πυρώσει χρωματίζων. ἔαν
 δ' ἐν αὐτῷ τῷ νέφει πολὺ καὶ λεπτὸν ἐκθλιφθῇ πνεῦμα,
 τοῦτο γίγνεται κεραυνός, ἔαν μὲν πάνυ λεπτόν, οὐκ ἐπικάων
 20 διὰ λεπτότητα, ὃν οἱ ποιηταὶ ἀργῆτα καλοῦσιν, ἔαν δ' ἦτ-
 τον, ἐπικάων, ὃν ψολόεντα καλοῦσιν· ὁ μὲν γὰρ διὰ τὴν
 λεπτότητα φέρεται, διὰ δὲ τὸ τάχος φθάνει διῶν πρὶν ἢ
 ἐκπυρῶσαι καὶ ἐπιδιατρίψας μελᾶναι· ὁ δὲ βραδύτερος
 ἔχρωσε μὲν, ἔκαυσε δ' οὐ, ἀλλ' ἔφθασε. διὸ καὶ τὰ

6 σβέννυσιν ex συννυσιν corr. B₁ || εὐθὺς om. E₁ || 7 δὲ] Ol: γὰρ E B H_{corr}.
 N: om. H₁ || 8 οὐ E B F N Ap || 7-8 ἦν νιφετός ἂν F: ἦν νιφετός B₁ H₁ || 8
 βόρεια ex βορείας corr. E₁: τὰ βόρεια corr. H₁ || 9 εἶναι κρατούσης F || τυφῶν]
 AIW: ὁ τυφῶν J F M B AIB || 10 γιγνόμενος] AI: γενόμενος J F M B
 AIWB || 11 ἔστι] ἔτι M F || δίνης] (-ι- in ras. E) || γῆν] Ap: γῆς E₁: τῆς γῆς
 H N: τὴν γῆν Olp || φέρεται N || 12 συγκατάγουσα E₁ || δύνата F || 13 εὐθυθε-
 ωρίαν E || ἐκπνεῖ] (post π in E ras. unius litt.): ἐκτείνει B: πνεῖ F || 14
 κινήσει] (post η in E ras. unius litt.) || τρέφει J₁ || ἀναφέρει] (-ει in ras. E) ||
 15 κατασπώμενον] κατασπόμενον εκαστωμένον E₁ || 15-16 δ' ἔστιν ἔαν om. E₁ ||
 16 ἂν E_{roo}. B M H N || γίνηται H N || καλεῖται] (-τ- ex corr. B₁) || 17
 συνεκπίμπρησι] Ap: συνεμπίμπρησι F: ἐκπίμπρησι E: ἐμπίμπρησι B Op || πυρώσει
 ex πυκνώσει corr. F₁ || 18 ἐν om. E || τῷ om. B || ἐκλιφθῇ F₁ B: ἐκλιφθῇ B₁:
 ἐκθλιβῇ E_{corr}. (-θλι- in ras. m. 1, -β- in ras. 3 litt. m. rec.) H N Alp Ol || 19
 ἂν J F M B H N || ἐπικάων] (-ων supra add. B₁): ἐπικάων corr. J₁: ἐπικάων
 F₁ (ut videtur) H N || 20 ἂν J F M B || ἦττον] (-το- ex corr. E₁) || 21 ἐπικάων
 F₁ H N: ὁ ἐπικάων B: ἐπικάων Ap || ψοεντα E₁ || γὰρ om. N || τήν] Olp: om.
 M B H N || 22 φέρεται] (= altera ex corr. E₁) || δὲ om. E₁ || φθάνει ex φθάνη
 corr. E₁ || διῶν] Ap Ol: διεξιῶν E B H N: παρελθεῖν Op || ἢ om. E B F H
 N Olp || 23 ἐπιδιατρίψας N₁ || βραδύτερον M B N: διὰ τὴν βραδυτητα F: ψολόεις
 βραδύτερον φερόμενος Ap: βραδύτερος ὢν Op || 24 ἔφθασε] ἐφθασε διῶν corr. B₁:
 ἐφθασε διελθεῖν M_{var}. H_{corr}. m. 1 N: ἐφθασε διελθὼν (Ap)

μὲν ἀντιτυπήσαντα πάσχει τι, τὰ δὲ μὴ οὐδέν, οἶον ἀσπί- 25
 dos ἤδη τὸ μὲν χάλκωμα ἐτάκη, τὸ δὲ ξύλον οὐδὲν ἔπαθεν·
 διὰ γὰρ μανότητα ἔφθασε τὸ πνεῦμα διηθηθὲν καὶ διελθόν·
 καὶ δι' ἱματίων ὁμοίως οὐ κατέκαυσεν, ἀλλ' οἶον τρυῖχος
 ἐποίησεν· ὥστε ὅτι γε πνεῦμα ταῦτα πάντα, δῆλον καὶ
 ἐκ τῶν τοιούτων. ἔστι δ' ἐνίοτε καὶ τοῖς ὁμμασιν θεωρεῖν, οἶον 30
 καὶ νῦν ἐθεωροῦμεν περὶ τὸν ἐν Ἐφέσῳ ναὸν καόμενον· πολ-
 λαχῇ γὰρ ἡ φλόξ ἐφέρετο συνεχῆς, ἀποσπωμένη χωρίς.
 ὅτι μὲν γὰρ ὁ τε καπνὸς πνεῦμα καὶ καίεται ὁ καπνός, φα-
 νερόν, καὶ εἴρηται ἐν ἐτέροις πρότερον· ὅταν δ' ἀθρόον χωρῇ, 371b
 τότε φανερώς δοκεῖ πνεῦμα εἶναι. ὅπερ οὖν ἐν ταῖς μικραῖς
 πυρκαϊαῖς φαίνεται, τοῦτο καὶ τότε πολλῆς ὕλης καομένης
 ἐγίγνετο πολλῶ ἰσχυρότερον. ῥηγνυμένων οὖν τῶν ξύλων, ὅθεν
 ἡ ἀρχὴ τοῦ πνεύματος ἦν, πολὺ ἐχώρει ἀθρόον, ἥ ἐξέπνει, 5
 καὶ ἐφέρετο ἄνω πεπυρωμένον. ὥστ' ἐφαίνετο ἡ φλόξ φέρε-
 σθαι καὶ εἰσπίπτειν εἰς τὰς οἰκίας. αἰ γὰρ οἶεσθαι δεῖ ἐπ-
 ακολουθεῖν τοῖς κεραυνοῖς πνεῦμα καὶ προϊέναι· ἀλλ' οὐχ
 ὁράται, διὰ τὸ ἀχρωμάτιστον εἶναι. διὸ καὶ ἡ μέλλει πα-
 τάξειν, κινεῖται πρὶν πληγῇναι, ἅτε πρότερον προσπι- 10
 πτούσης τῆς ἀρχῆς τοῦ πνεύματος. καὶ αἱ βρονταὶ δὲ
 διυστᾶσιν οὐ τῷ ψόφῳ, ἀλλ' ὅτι ἄμα συνεκρίνεται τὸ τὴν

25 ὅσον J || 26 ἡδη (ut videtur) J₁: om. F || τὸ (2) | tot E₁ || 27 μανότητα|
 (ante ν in B gas. unius litt.) || διηθὲν J F₁ || καὶ| καιαι E₁ || διελθόν| (Ap):
 διελθών ci. Th., qui καὶ διελθών cum sequent. coniungit || 28 δι' δ' E₁ || οὐκ
 ἔκαυσεν E B H N Ap || τρίχος B || 29 πνεῦμα| τὸ πνεῦμα τὰ E₁: πνεύματα E_{corr.}
 B B_{corr.} F H N || πάντα om. F₁ H N || καὶ om. F || 30 ἔστι| ἐστίν. ἔστι N
 || καὶ| Ol: καὶ ἐν E B || 31 ἐθεωροῦμεν| συνέβαινε J F M B || ἐφέσῳ ναόν|
 νέφεσι ναόν B₁: ἐφόσω ὃν corr. B₁ || καίόμενον E M B_{corr.} m.1 N: καύμενον B₁ ||
 πολλαχοῦ N || 32 ἡ φλόξ ἐφαίνετο N: ἐφέρετο ἡ φλόξ F || ἀποσπωμένη| (-o- ex
 corr. B) || 33 τε| γε E_{corr.} B || καίεται F H N || 371 b 1 ἐν ἄλλοις πρότερον
 H N: πρότερον ἐν ἐτέροις F || χωρῇ| χωρῇ τὸ πνεῦμα E_{corr.} B || 2 οὖν| οὖν καὶ
 B₁ || 3 καιομένης F H N || 4 ἐγένετο H N || 5 ἥ| καὶ F₁ H N || 6 ἐφέρετο|
 ἐφαίνετο N₁: ἐφαίρετο corr. N₁ || ἀν E₁ || πυρούμενον F || φέρεσθαι| (ε prior in
 gas. B₁) || 7 εἰσέπιπτειν (ut videtur) E₁: εἰσέπιπτεν E_{corr.} m.1 B H N ||
 εἰς om. F || οἰκίας E₁ B₁ || συνακολουθεῖν E B H N ApWB: ἐνακολουθεῖν ApI
 || 8 πνεῦμα| πνεύματα J || προσιέναι (ut videtur) F₁ || 9 εἶναι om. N || ἥ| εἰ
 E_{rec.}: ἃ Eras. III || μέλλει ex μένει corr. B₁ || 11 αἱ om. J Ol || δέ| (Ap) Ol:
 δὲ καὶ ἀστραπαὶ E B B_{corr.} m.1: δὲ καὶ αἱ ἀστραπαὶ corr. H: τε καὶ ἀστραπαὶ
 ci. Id. || 12 συνεκρίνεται ex συγκρίνεται corr. F₁

πληγὴν ποιήσαν καὶ τὸν ψόφον πνεῦμα· ὃ ἐὰν πατάξῃ, διέστησεν, ἐπέκαυσε δ' οὐ. περὶ μὲν οὖν βροντῆς καὶ ἀστρα-
 15 πῆς καὶ ἐκνεφίου, ἔτι δὲ πρηστήρων τε καὶ τυφῶνων καὶ κε-
 ραυνῶν, εἴρηται, καὶ ὅτι ταῦτ' ὅλα πάντα, καὶ τίς ἡ διαφορὰ
 πάντων αὐτῶν.

περὶ δὲ ἄλλω καὶ ἱριδος, τί τε ἐκάτερον καὶ διὰ τίν' 2
 αἰτίαν γίγνεται, λέγωμεν, καὶ περὶ παρηλίων καὶ ῥάβδων·
 20 καὶ γὰρ ταῦτα γίγνεται πάντα διὰ τὰς αὐτὰς αἰτίας ἀλ-
 λήλοις. πρῶτον δὲ δεῖ λαβεῖν τὰ πάθη καὶ τὰ συμβαί-
 νοντα περὶ ἕκαστον αὐτῶν. τῆς μὲν οὖν ἄλλω φαίνεται πολ-
 λάκις κύκλος ὅλος, καὶ γίγνεται περὶ ἥλιον καὶ σελήνην
 καὶ περὶ τὰ λαμπρὰ τῶν ἀστρῶν, ἔτι δ' οὐδὲν ἦττον νυκτὸς
 25 ἢ ἡμέρας καὶ περὶ μεσημβρίαν ἢ δέιλην· ἔωθεν δ' ἐλατ-
 τονάκις καὶ περὶ δύσιν. τῆς δ' ἱριδος οὐδέποτε γίγνεται κύκλος
 οὐδὲ μείζον ἡμικυκλίου τμήμα· καὶ δύνοντος μὲν καὶ ἀνα-
 τέλλοντος ἐλαχίστου μὲν κύκλου, μεγίστη δ' ἡ ἀψίς, αἰρο-
 μένου δὲ μᾶλλον κύκλου μὲν μείζονος, ἐλάττων δ' ἡ ἀψίς·
 30 καὶ μετὰ μὲν τὴν μετωπρινὴν ἰσημερίαν, ἐν ταῖς βραχυτέραις
 ἡμέραις, πᾶσαν ὥραν γίγνεται τῆς ἡμέρας, ἐν δὲ ταῖς θε-
 ριναῖς οὐ γίγνεται περὶ μεσημβρίαν. οὐδὲ δὴ δυοῖν πλείους ἱρι-
 δες οὐ γίνονται ἅμα. τούτων δὲ τριχῶς μὲν ἐκατέρω, καὶ τὰ
 372a χρώματα ταῦτα καὶ ἴσα τὸν ἀριθμὸν ἔχουσιν ἀλλήλαις,

13 παρατάξῃ E || 14 ἔκαυσε H N || 15 πρηστήρων E₁: περὶ πρηστήρων J M
 B || τε om. F || 16 ὅτι διότι E_{rec}. B || 17 πάντων om. H N || 18 ἄλλω] τῆς ἄλλω
 corr. F₁ || ἱριδος] (ι prior in ras. E₁) || τίν'] (-ιν in ras. E) || 19 περὶ om. B ||
 20 αὐτὰς ex προειρημέναις corr. F₁ || 21 λαβεῖν δεῖ F: δεῖ λαμβάνειν E || συμβαίνον
 E₁ || 22 οὖν om. N || πολλάκι J || 23 κύκλος] ὁ κύκλος B || περὶ] ὑπὸ F_{var}. ||
 ἥλιον] (η- ex corr. F₁) || 24 περὶ] τὰ περὶ J₁: ὑπὸ var. F || δ' om. E || 25 περὶ
 μεσημβρίαν ἢ δέιλην] (-λ- in ras. 2 litt., ν altera in ras. 2 litt. E): μεσημβρίας
 ἢ δέιλης J F M B: μεσημβρίας οὐσης καὶ δέιλης Ap || εἴωθεν E: ἔωθε B ||
 ἐλαττονάκις] Ap: ἔλαττον J F M B || 26 ἱριδος] (ι altera ex corr. E₁) || 27
 μίζον E₁ || τμήμα ex τιμμα corr. E₁ || ἥλιον initio in textu adfuisse suspicatur
 Id. || 28 δ' om. H N || αἰρομένου ex αἰρουμένου corr. E₁: αἰρομένου F || 29
 μείζονος ex μίζονος corr. E₁ || ἐλάττων ex ἐλατω corr. E₁ || δ' om. B₁ H N B ||
 30 μετὰ] περὶ E || μὲν post ἐν coll. N || τὴν ex corr. F₁ || μετωπρινὴν] Ap:
 μετωπορινὴν J: ὀπωρινὴν E H N || βραχυτέραις E₁: βραχυτάταις H || 32 post
 μεσημβρίαν in J ras. litterarum 42-45 || δὴ om. J F E B || δυνεῖν H || πλείους
 ex πλείους corr. E₁ || ἱριδαί B₁ || 33 οὐ om. E B₁ B_{corr}. F H N || τριχῶς J B₁
 E₁ B: τριχῶος M F₁ || καὶ τὰ] τὰ δὲ F

ἀμυδρότερα δ' ἐν τῇ ἐκτὸς καὶ ἐξ ἐναντίας κείμενα κατὰ
τὴν θέσιν· ἡ μὲν γὰρ ἐντὸς τὴν πρώτην ἔχει περιφέρειαν
τὴν μεγίστην φοινικίαν, ἡ δ' ἔξωθεν τὴν ἐλαχίστην μὲν ἐγ-
γύτατα δὲ πρὸς ταύτην, καὶ τὰς ἄλλας ἀνάλογον. ἔστι δὲ 5
τὰ χρώματα ταῦτα ἅπερ μόνον σχεδὸν οὐ δύναται ποιεῖν
οἱ γραφεῖς· ἕνια γὰρ αὐτοὶ κεραυνῶσι, τὸ δὲ φοινικοῦν
καὶ πράσινον καὶ ἀλουργὸν οὐ γίγνεται κεραυννύμενον· ἡ δὲ
ἱρις ταῦτ' ἔχει τὰ χρώματα. τὸ δὲ μεταξὺ τοῦ φοινικοῦ
καὶ πρασίνου φαίνεται πολλάκις ξανθόν. παρήλιοι δὲ καὶ 10
ράβδοι γίνονται ἐκ πλαγίας αἰεὶ καὶ οὐτ' ἄνωθεν οὔτε πρὸς
τῆς γῆς οὐτ' ἐξ ἐναντίας, οὐδὲ δὴ νύκτωρ, ἀλλ' αἰεὶ περὶ τὸν
ἥλιον, ἔτι δὲ ἡ αἰρομένου ἢ καταφερομένου· τὰ πλείστα δὲ
πρὸς δυσμὰς· μεσουρανοῦντος δὲ σπάνιον εἴ τι γέγονεν, οἷον ἐν
Βοσπόρῳ ποτὲ συνέπεσε· δι' ὅλης γὰρ τῆς ἡμέρας συνανα- 15
σχόντες δύο παρήλιοι διετελέσαν μέχρι δυσμῶν. τὰ μὲν οὖν
περὶ ἕκαστον αὐτῶν συμβαίνοντα ταῦτ' ἐστίν· τὸ δ' αἷτιον τού-
των ἀπάντων ταυτό· πάντα γὰρ ἀνάκλασις ταῦτ' ἐστί.
διαφέρουσι δὲ τοῖς τρόποις καὶ ἀφ' ὧν, καὶ ὥς συμβαίνει γί-
γνεσθαι τὴν ἀνάκλασιν πρὸς τὸν ἥλιον ἢ πρὸς ἄλλο τι τῶν 20
λαμπρῶν. καὶ μεθ' ἡμέραν μὲν ἱρις γίγνεται, νύκτωρ δ'
ἀπὸ σελήνης, ὥς μὲν οἱ ἀρχαῖοι ᾤοντο, οὐκ ἐγίγνετο· τοῦτο
δ' ἔπαθον διὰ τὸ σπάνιον· ἐλάνθανε γὰρ αὐτούς· γίγνεται

372 a 2 ἀμυδρότερα J₁ B₁ || δ' ἐν τῇ δὲ τῆς J F M B || ἐξ| ἀπ' F || κείμενη E₁
B || 3 τὴν (ante θέσιν) om. M B || 4 φοινικίαν| φοινικέαν. ἡ F || ἐγγυτάτω B
|| 7 γραφῆς E₁ || κεραυννῶσιν E₁: κεραυνῶσι N₁ || 8 ἀλουργὸν E || κεραυννύμενων
E_{TEO}. F_{COG}. H N Ac || 9 ἱρις| (i prior in ras. E₁) || τὸ| τοῦ B || τοῦ φοινικοῦ| Ac:
φοινικίου E₁ B || 10 πρασίνον B₁: τοῦ πρασίνου H N || δὲ| (δ- ex corr. B₁) || 11
αἰεὶ J F M B H N || οὔτε| οὐδὲ H N || 12 τῇ γῇ E_{COG}. B M B_{COG}. F H N ||
οὐτ'| οὐδὲ H N || οὐδὲ νύκτωρ B: καὶ νύκτωρ ὁμοίως οὐδαμῶς F || 13 ἡ αἰρομένου|
ἐπαιρομένου J F M B: ἡ ἀνιόντος Ap || ἡ καταφερομένου| ἡ καταφερομένου αἰεὶ J
B: ἡ καταφαινομένου αἰεὶ M: αἰεὶ ἡ καταφερομένου F: ἡ πάλιν καταφερομένου
Ap || δὲ πλείστα H N || 14 εἰ τι γέγονεν οἷον| τι γέγονεν οἷον E₁ B N_{COG}: εἰ
γέγονεν οἷον E_{COG}. M B₁ H₁ (ut videtur) N₁: γέγονεν οἷον F: om. J || 15
βοσπόρῳ F || γὰρ supra add. J₁ || τῆς om. E B || συνανίσχοντες B || 16
διετελέσαν N || 17 περὶ| (π- ex corr. J₁) || ἕκαστα B₁ || συμβαίνοντα ex συμβαῖνον
corr. E₁ || ταῦτ'| ταδ' E || 19 διαφέρει B || δὲ om. E₁ || 19-20 γίγνεσθαι τὴν
ἀνάκλασιν| OI: τὴν ἀνάκλασιν (ἀμάκλασιν E₁) γίγνεσθαι E B || 21 ειρις E₁ ||
22 οἱ μὲν N || οἷονται F₁ || οὐ γίγνεται F || τοῦτο ex corr. F₁ || 23 δ' ἔπαθον| τὸ
πάθος B || γὰρ| OI: δὲ E B || αὐτὸν N

μὲν γάρ, ὀλιγάκις δὲ γίγνεται. τὸ δ' αἷτιον ὅτι τ' ἐν τῷ
 25 σκότει λανθάνει τὰ χρώματα, καὶ ἄλλα πολλὰ δεῖ συμ-
 πεσεῖν, καὶ ταῦτα πάντα ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ τοῦ μηνός· ἐν τῇ
 πανσελήνῳ γὰρ γενέσθαι ἀνάγκη τὸ μέλλον ἔσεσθαι, καὶ
 τότε ἀνατελλούσης ἢ δυνούσης· διόπερ ἐν ἔτεσιν ὑπὲρ τὰ
 30 πεντήκοντα δις ἐνετύχομεν μόνον. ὅτι μὲν οὖν ἡ ὄψις
 ἀνακλᾶται, ὥσπερ καὶ ἀφ' ὕδατος, οὕτω καὶ ἀπὸ ἀέρος
 καὶ πάντων τῶν ἐχόντων τὴν ἐπιφάνειαν λείαν, ἐκ τῶν περὶ
 τὴν ὄψιν δεικνυμένων δεῖ λαμβάνειν τὴν πίστιν, καὶ διότι
 τῶν ἐνόπτρων ἐν ἐνόις μὲν καὶ τὰ σχήματα ἐμφαίνεται,
 ἐν ἐνόις δὲ τὰ χρώματα μόνον· τοιαῦτα δ' ἐστὶν ὅσα μι-
 372b κρὰ τῶν ἐνόπτρων, καὶ μηδεμίαν αἰσθητὴν ἔχει διαίρεσιν·
 ἐν γὰρ τούτοις τὸ μὲν σχῆμα ἀδύνατον ἐμφαίνεσθαι (δόξει
 γὰρ εἶναι διαιρετόν· πᾶν γὰρ σχῆμα ἅμα δοκεῖ σχῆμά
 τ' εἶναι καὶ διαίρεσιν ἔχειν), ἐπεὶ δ' ἐμφαίνεσθαι τι ἀναγ-
 5 καῖον, τοῦτο δὲ ἀδύνατον, λείπεται τὸ χρῶμα μόνον ἐμ-
 φαίνεσθαι. τὸ δὲ χρῶμα ὅτε μὲν λαμπρὸν φαίνεται τῶν
 λαμπρῶν, ὅτε δέ, ἢ τῷ μίγνυσθαι τῷ τοῦ ἐνόπτρου ἢ διὰ
 τὴν ἀσθένειαν τῆς ὄψεως, ἄλλου χρώματος ἐμποιεῖ φαν-
 τασίαν. ἔστω δὲ περὶ τούτων ἡμῖν τεθεωρημένον ἐν τοῖς περὶ
 10 τὰς αἰσθήσεις δεικνυμένοις· διὸ τὰ μὲν λέγωμεν, τοῖς δ'
 ὥς ὑπάρχουσι χρησώμεθα αὐτῶν.

24 τ' om. F B || τῷ om. M B F || 25 λανθαν E₁ || ἅμα N_{rec.} || 26 πάντα
 ταῦτα J M B || 27 γίγνεσθαι J F M B (OI) || τὸ μέλλον] εἰ μέλλει J F M B:
 εἰ μέλλοι corr. E || 28 ὑπὲρ τὰ om. J F₁ M B (Ap): ὑπὲρ F_{rec.} || 29 ἐνετυχε (ut
 videtur) var. J: ἐτυχον (ut videtur) F₁ || 30 ἀφ' ex ἐφ' corr. F: ἀπὸ τοῦ N
 || οὕτως F || 31 λαν J₁: om. N || τῶν περὶ] τῶν περὶ τε J F_{corr.} M₁ B₁: τε
 τῶν περὶ B_{rec.} || 32 ὅτι N || 33 ἐν ἐνόις μὲν] ἐνόις μὲν, οὐ μόνον τὰ χρώματα
 ἀλλὰ H N || 34 ἐν om. J || ἐστὶν] ἐσθ' F || 372 b 2 ἐμφαίνεσθαι] (-μφαιν- in
 ras. F₁): ἐμφαίνεται B_{rec.} || δόξη M₁ B₁ (ut videtur): δόξει F || 3 γάρ(1)] γὰρ
 αν F || ἅμα] ἅμα τε F (cf. v. 4) || 3-4 σχῆμά τ'] σχήματ' J: σχήμα F || 4 καὶ
 om. E₁ || ἔχειν] (εχει- in ras. F₁): ἔχειν πάντη H N || 5 ἀδύνατον] (-δ- ex corr.
 J₁) || λείπεται cum antecedent. coniungit Eras. III || ἐμφαίνεσθαι] (-αι- in ras.
 E) || 6 δὲ] τε B || λαμπρὸν φαίνεται] λαμπρὸν ἐμφαίνεται corr. E₁: φαίνεται
 λαμπρὸν μὲν φαίνεται F₁: φαίνεται λαμπρὸν corr. F₁ || 7 τῷ τοῦ ἐνόπτρου E₁:
 τῷ ἐνοπτρῷ M: τῷ (in ras.) τα ἐνόπτρα B₁: τὸ τοῦ ἐνόπτρου F || 9 ἔστι F ||
 τοῦτο E || τεθεωρημένον] τεθεωρημένον ἡμῖν E₁ || 10 δεικνύμενα B₁: τὰ ex τατ corr.
 E₁ || λέγωμεν F₁ (ut videtur) H: λεγ^ω N || post τοῖς in F ras. unius litt. ||
 11 ὑπάρχει M B₁ || χρησώμεθα H N OI

3 πρῶτον δὲ περὶ τῆς ἄλλω τοῦ σχήματος εἰπωμεν, δι-
 ὅτι τε κύκλος γίγνεται, καὶ διότι περὶ τὸν ἥλιον ἢ τὴν σε-
 λήνην, ὁμοίως δὲ καὶ περὶ τι τῶν ἄλλων ἄστρον· ὁ γὰρ
 αὐτὸς ἐπὶ πάντων ἀρμόσει λόγος. γίγνεται μὲν οὖν ἡ ἀνά- 15
 κλασις τῆς ὄψεως συνισταμένου τοῦ ἀέρος καὶ τῆς ἀτμίδος
 εἰς νέφος, ἐὰν ὁμαλῆς καὶ μικρομερῆς συνισταμένη τύχη.
 διὸ καὶ σημεῖον ἡ μὲν σύστασις ὕδατός ἐστιν, αἱ μέν-
 τοι διασπάσεις ἢ μαράνσεις, αὗται μὲν εὐδιῶν, αἱ δὲ
 διασπάσεις πνεύματος. ἐὰν μὲν γὰρ μήτε καταμαρανθῇ 20
 μήτε διασπασθῇ, ἀλλ' ἐαθῇ τὴν φύσιν ἀπολαμβάνειν τὴν
 αὐτῆς, ὕδατος εἰκότως σημεῖόν ἐστι· δηλοῖ γὰρ ἤδη γί-
 γνεσθαι τοιαύτην τὴν σύστασιν, ἐξ ἧς τὸ συνεχὲς λαμβα-
 νούσης τῆς πυκνώσεως ἀναγκαῖον εἰς ὕδωρ ἐλθεῖν· διὸ καὶ
 μέλαιναί γίνονται τὴν χροάν αὗται μάλιστα τῶν ἄλλων. 25
 ὅταν δὲ διασπασθῇ, πνεύματος σημεῖον· ἡ γὰρ διαίρεσις
 ὑπὸ πνεύματος γέγονεν ἤδη μὲν ὄντος, οὐπω δὲ παρόντος.
 σημεῖον δὲ τούτου διότι ἐντεῦθεν γίγνεται ὁ ἄνεμος, ὅθεν
 ἂν ἡ κυρία γίγνηται διάσπασις. ἀπομαραινόμενη δὲ εὐδίας·
 εἰ γὰρ μὴ ἔχει πως οὕτως ὁ ἀήρ ὥστε κρατεῖν τοῦ ἐναπο- 30
 λαμβανομένου θερμοῦ μηδ' ἔρχεσθαι εἰς πύκνωσιν ὕδατῶδη,
 δῆλον ὡς οὐπω ἢ ἀτμὶς ἀποκρίνεται τῆς ἀναθυμιάσεως [ἀπὸ] τῆς

12 εἰπομεν E₁ || 13 τε om. M₁ B₁ F₁ || ἡ om. E₁ || 14 τι om. J F M₁ B₁ N_{corr}.
 E B₂ || 15 ἐπὶ διὰ J₁ (ut videtur) F₁ || λόγος] (λ- in ras. E) || 17 ὁμαλῆς J₁:
 ὁμαλός corr. F || συνισταμένη] ἐπισυνισταμένη H || 19 διαστάσεις E₁: δια^{στάσει}
 (post δια ras. unius litt.) F: διαλύσεις M₁ B || ἡ μαράνσεις (-σει- in ras. E₁):
 καὶ μαράνσεις J F M₁ B: om. Ol || 20 μὲν om. F N₁ B₂ || μήτε var. F: μηκέτι
 F₁ || καμαρανθῇ J₁ || 21 ἀπολαβεῖν J F M₁ B: ὑπολαμβάνειν H₁ || τὴν (post
 ἀπολαμβάνειν)] τῆς M₁ N₁: τῇ B₁ || 22 σημεῖον εἰκότως J F M₁ B || γὰρ] δὲ
 F || 26 διαίρεσις] (ι ultima in ras. E) || 27 οὐπω] Olp: οὐδέπω J F M₁ B:
 μηδέπω Ap || 28 διότι] ὅτι M₁ Ol || 29 γένηται N Ol || διάσπασις] (ApI) Op:
 διάστασις J F B E_{var}. (ApWB) Ol: ἡ διάσπασις N₁ || 30 γὰρ μὴ ἔχει] B_{rec}:
 γὰρ μὴ ἔκειτο J: γὰρ μὴ δὲ δέκειτό F₁: γὰρ μὴ δὲ ἔχει corr. F₁: δὲ μὴ δέκειτό
 M₁ B₁: γὰρ μὴ δέκειτο B_{corr}. m. 1 Ol || πως om. B_{rec}. || οὕτως om. F₁: οὗτος
 Ol || ὁ supra add. N₁ || ἀήρ] (post α in E ras. unius litt.) || τῷ B₁ || ἐναπο-
 λαμβανομένου ex ἐναπολαμβάνου corr. E₁: ἐναπολαμβανομένου B₁ || 31 ἐρχεται
 E: ἔρχεται B₂ Ol || 32 οἶω E₁ || ἢ ἀτμὶς corr. F₁: ὁ ἀήρ F₁ || ἀναθυμιάσεως post
 πυρώδους (33) coll. F || ἀπὸ om. F: habent cet. (num ante τῆς ἀναθυμιάσεως
 collocandum? at vide Ol)

ξηρᾶς καὶ πυρώδους· τοῦτο δὲ εὐδίας αἷτιον. πῶς μὲν οὖν
 ἔχοντος τοῦ ἀέρος γίγνεται ἡ ἀνάκλασις, εἴρηται. ἀνακλᾶ-
 373a ται δ' ἀπὸ τῆς συνισταμένης ἀχλύος περὶ τὸν ἥλιον ἢ τὴν
 σελήνην ἢ ὄψις· διὸ οὐκ ἐξ ἐναντίας ὥσπερ ἱρις φαίνεται.
 πάντοθεν δὲ ὁμοίως ἀνακλωμένης ἀναγκαῖον κύκλον εἶναι
 ἢ κύκλου μέρος· ἀπὸ γὰρ τοῦ αὐτοῦ σημείου πρὸς τὸ αὐτὸ
 5 σημεῖον αἱ ἴσαι κλασθήσονται ἐπὶ κύκλου γραμμῆς ἀεί.
 ἔστω γὰρ ἀπὸ τοῦ σημείου ἐφ' ᾧ τὸ Α πρὸς τὸ Β κε-
 κλασμένη ἢ τε τὸ ΑΓΒ καὶ ἢ τὸ ΑΖΒ καὶ ἢ τὸ ΑΔ
 Β· ἴσαι δὲ αὐταί τε αἱ ΑΓ ΑΖ ΑΔ ἀλλήλαις, καὶ
 αἱ πρὸς τὸ Β ἀλλήλαις, οἷον αἱ ΓΒ ΖΒ ΔΒ· καὶ
 10 ἐπεξεύχθω ἡ ΑΕΒ, ὥστε τὰ τρίγωνα ἴσα· καὶ γὰρ ἐπ'
 ἴσης τῆς ΑΕΒ. ἤχθωσαν δὴ κάθετοι ἐπὶ τὴν ΑΕΒ ἐκ
 τῶν γωνιῶν, ἀπὸ μὲν τῆς Γ ἢ τὸ ΓΕ, ἀπὸ δὲ τῆς Ζ ἢ
 τὸ ΖΕ, ἀπὸ δὲ τῆς Δ ἢ τὸ ΔΕ. ἴσαι δὴ αὐταί· ἐν ἴσοις
 γὰρ τριγώνοις καὶ ἐν ἐνὶ ἐπιπέδῳ πᾶσαι· πρὸς ὁρθὰς γὰρ
 15 πᾶσαι τῇ ΑΕΒ, καὶ ἐφ' ἐν σημείον τὸ Ε συνάπτουσι.
 κύκλος ἄρα ἔσται ἡ γραφομένη, κέντρον δὲ τὸ Ε. ἔστι δὴ

33 ὡς J F₁ M B₁ E₁ B || 34 γίγνηται B || 373 a 1 post περὶ in F ras. unius
 litt. || 2 ἱρις] (ι prior in ras. E₁): ἡ ἱρις B_{corr.} F_{corr.} (ut videtur) || 3 ἀνάγκη
 κύκλον J F M Ap: ἀνα κύκλον B₁: κύκλον ἀναγκαῖον E₁ || 5 γραμμῆς Ol:
 γραμμαὶ F₁ H₁ Oc: γραμμαῖς N || αἰεὶ H B || 6 τοῦ] τοῦ αὐτοῦ F || 7 ἢ τε πρὸς
 τὸ Ε (πρὸς ubi prius τὸ; τὸ in ras.) M B F₁: om. Oc || ΑΓΒ in ras. E₁: ἀβγ
 J_{corr.} m.1 Oc || ἢ τὸ alterum om. J F₁ M B E_{rec.} Oc || 7-8 ΑΔΒ] ἀξγ Oc || 8
 δὴ N₁ || τε om. E F || αἱ in ras. E₁ || ἀλλήλαις ex ἀλλήλοις (ut videtur) corr.
 H₁ || 9 τῷ β H OcV: τὸ ῶ OcG || οἷον αἱ ΓΒ ΖΒ ΔΒ] (Ap): οἷον αἱ γβ ζβ
 αβ M B₁: οἷον αἱ γβ ζβ εβ B_{rec.}: om. E B: ἀνακλάσεις βγ βζ βδ Oc || 10
 ἐπιξεύχθω B F₁ (ut videtur) || ἢ] Ap Oc: ἢ τὸ J F M B E_{corr.} m.1 || τὰ τρίγωνα
 ἴσα] ἴσα M₁: τὰ τρίγωνα καὶ ὁμοία ἴσα M_{rec.}: τὰ ἴσα B₁: τὰ τρίγωνα ἴσα καὶ
 ὁ (τρίγωνα in spatio 7 litt. a m. 1 relicto) B_{rec.} || post γὰρ in F ras. 2 litt. ||
 11 τῆς αεβ ἴσης F: ἴσης αεω Oc || δὴ] δὴ ἐ J₁: δὴ αἱ J_{rec.}: δὲ M B F: δύο Oc ||
 12 γονιῶν B₁ || μὲν om. M₁ B || inter τῆς et γ intercedunt in N duae litt.
 a m. 1 deletae || ἢ τὸ ΓΕ] ἢ γηε B: εγ Oc || 12-13 ἢ τὸ ΖΕ] ἢ τὸ ζεθ E₁: ἢ ζθε
 B: ἢ ζε N₁: εζ Oc || 13 τῆς supra add. N₁ || ἢ τὸ ΔΕ] ἢ δε B: ἢ τὸ δ H₁ (ut
 videtur): ἢ τὸ δ- N: ἢ δε OcG: ηδε OcV || δὴ] δὲ M B₁ F || 14 τριγώνους
 B_{rec.} in spatio 7 litt. a m. 1 relicto || ὁρθὴν J F M B₁ || 15 σημείον ex σημιον
 corr. E₁ || 16 ἔσται] εἴη M: in spatio 4 litt. a m. 1 relicto B || γραφομένη]
 ἀναγραφομένη H N || κέντρον] κύκλον B₁ || ἔστι δὴ] ἔστι δὲ M B H: ἔστω δὴ
 N_{rec.} Op

τὸ μὲν Β ὁ ἥλιος, τὸ δὲ Α ἡ ὄψις, ἡ δὲ περὶ τὸ ΓΖΔ περιφέρεια τὸ νέφος ἀφ' οὗ ἀνακλᾶται ἡ ὄψις πρὸς τὸν ἥλιον. δεῖ δὲ νοεῖν συνεχῇ τὰ ἔνοπτρα· ἀλλὰ διὰ μικρό-
τητα ἕκαστον μὲν ἀόρατον, τὸ δ' ἐξ ἀπάντων ἐν εἶναι δο- 20
κεῖ διὰ τὸ ἐφεξῆς. φαίνεται δὲ τὸ μὲν λευκόν, ὁ ἥλιος, κύκλῳ συνεχῶς ἐν ἑκάστῳ φαινόμενος τῶν ἐνόπτρων, καὶ μηδεμίαν ἔχων αἰσθητὴν διαίρεσιν, πρὸς δὲ τῇ γῇ μᾶλλον διὰ τὸ νηνεμώτερον εἶναι· πνεύματος γὰρ ὄντος οὐκ εἶναι
στάσιν φανερόν. παρὰ δὲ τοῦτο μέλαινα ἡ ἐχομένη περι- 25
φέρεια, διὰ τὴν ἐκείνης λευκότητα δοκοῦσα εἶναι μελαν-
τέρα. πλεονάκεις δὲ γίνονται αἱ ἄλλω περὶ τὴν σελήνην διὰ
τὸ τὸν ἥλιον θερμότερον ὄντα θάττον διαλύειν τὰς συστά-
σεις τοῦ ἀέρος. περὶ δὲ τοὺς ἀστέρας γίνονται μὲν διὰ τὰς
αὐτὰς αἰτίας, οὐ σημειώδεις δ' ὁμοίως, ὅτι μικρὰς πάμ- 30
παν ἐπιδηλοῦσι τὰς συστάσεις καὶ οὕτω γονίμους.

- 4 ἡ δ' Ἴρις ὅτι μὲν ἐστὶν ἀνάκλασις, εἴρηται πρότερον·
ποία δὲ τις ἀνάκλασις, καὶ πῶς καὶ διὰ τίν' αἰτίαν ἔκα-
στα γίγνεται τῶν συμβαινόντων περὶ ταύτην, λέγωμεν νῦν.
ἀνακλωμένη μὲν οὖν ἡ ὄψις ἀπὸ πάντων φαίνεται τῶν λείων, 35
τούτων δ' ἐστὶν καὶ ἀῆρ καὶ ὕδωρ. γίγνεται δὲ ἀπὸ μὲν 373b
ἀέρος, ὅταν τύχῃ συνιστάμενος. διὰ δὲ τὴν τῆς ὄψεως
ἀσθένειαν πολλάκις καὶ ἄνευ συστάσεως ποιεῖ ἀνάκλασιν,
οἷόν ποτε συνέβαινε τινὶ πάθος ἡρέμα καὶ οὐκ ὀξὺ βλέ-
ποντι· αἰεὶ γὰρ εἰδῶλον ἐδόκει προηγεῖσθαι βαδίζοντι αὐ- 5

19 ἥλιον] ἥλιον ὡς E₁ || νοεῖν] μὴ νοεῖν F₁: ἐννοεῖν corr. F₁ || σμικρότητα F_{corr}.
(ut videtur) H N || 20 δοκεῖν B_{corr}. m. 1 F (antecedit rasura unius litt.) H (ut
videtur) || 21 φαίνεται — φανερόν (25) alterius esse loci censet Th. || δὲ] δὴ
F || 23 ἔχον B Ac || πρὸς — φανερόν (25) post μελαντέρα (27) coll. Vicomer-
catus || 24 διὰ in ras. 4 litt. M₁: δὲ διὰ B₁ || τοῦ E || 25 σύστασιν B_{reo}. ||
φανερὰν J F M B E_{reo}. B || παρὰ] περὶ H: διὰ N || μέλαν E₁ B || ἡδ' ἐχομένη
E_{reo}.: ἡ δεχομένη B || 26 λευκότητα] λευκοτῇ⁷ λευκότητα E₁ || μελανώτερα H N ||
27 δέκνυνται F || ἄλλως F B || 28 τὸ supra add. E₁ || 29 γίγνεται E B || 30
σιμωδὶς E₁: σημειώδεις corr. E₁: σημειώδες B || 31 ⁷⁴ετι δηλοῦσι E B ||
γνωρίμους B₁ || 34 αὐτὴν J F M B N_{reo}. Ap || λέγομεν F₁: λέ⁷⁴ N || 35 ἀνακλωμένη]
(-η in ras. B₁) || μὲν] Al: om. F₁ B Ol || 373 b 1 τούτων] ἀπὸ τούτων corr. E₁ ||
δὲ] μὲν F || 3 πολλάκι J || πυκνώσεως J F M B N_{reo}. (Ap?) || 4 συνέβενε E₁ ||
τινι] τῷ F₁: τινὶ Θεσίῳ Sextus Empiricus

- τῷ, ἐξ ἐναντίας βλέπον πρὸς αὐτόν. τοῦτο δ' ἔπασχε διὰ τὸ τὴν ὄψιν ἀνακλᾶσθαι πρὸς αὐτόν· οὕτω γὰρ ἀσθενὴς ἦν καὶ λεπτή πάμπαν ὑπὸ τῆς ἀρρωστίας, ὥστ' ἔνοπτρον ἐγίγνετο καὶ ὁ πλησίον ἀήρ, καὶ οὐκ ἐδύνατο ἀπωθεῖν—ὥς ὁ πόρρω
- 10 καὶ πυκνός· διόπερ αἶ τ' ἄκραι ἀνεσπασμένα φαίνονται ἐν τῇ θαλάττῃ, καὶ μείζω τὰ μεγέθη πάντων, ὅταν εὖροι πνέωσι, καὶ τὰ ἐν ταῖς ἀχλύσιν, οἷον καὶ ἥλιος καὶ ἄστρα ἀνίσχοντα καὶ δύνοντα μᾶλλον ἢ μεσουρανοῦντα. ἀπὸ δὲ ὕδατος μάλιστα ἀνακλᾶται, καὶ ἀπὸ ἀρχομένου γίγνεσθαι
- 15 μᾶλλον ἔτι ἢ ἀπ' ἀέρος· ἕκαστον γὰρ τῶν μορίων ἐξ ὧν γίγνεται συνισταμένων ἢ ψακὰς ἔνοπτρον ἀναγκαῖον εἶναι μᾶλλον τῆς ἀχλὺς. ἐπεὶ δὲ καὶ δῆλον καὶ εἴρηται πρότερον ὅτι ἐν τοῖς τοιούτοις ἐνόπτροις τὸ χρῶμα μόνον ἐμφαίνεται, τὸ δὲ σχῆμα ἄδηλον, ἀναγκαῖον, ὅταν ἄρχηται
- 20 ὕειν καὶ ἥδη μὲν συνιστῆται εἰς ψακάδας ὁ ἐν τοῖς νέφεσιν ἀήρ, μήπω δὲ ὕη, ἐὰν ἐξ ἐναντίας ἦ ὁ ἥλιος ἢ ἄλλο τι οὕτω λαμπρὸν ὥστε γίγνεσθαι ἔνοπτρον τὸ νέφος, καὶ τὴν ἀνάκλασιν γίγνεσθαι πρὸς τὸ λαμπρὸν ἐξ ἐναντίας, γίγνεσθαι ἔμφασιν χρώματος, οὐ σχήματος. ἐκάστου δ' ὄντος
- 25 τῶν ἐνόπτρων μικροῦ καὶ ἀοράτου, τῆς δ' ἐξ ἀπάντων αὐτῶν συνεχείας τοῦ μεγέθους ὁρωμένης, ἀνάγκη συνεχὲς μέ-

6 εντίας E₁ || βλέπον] (-λ- ex corr. J₁): βλέπων B₁ || 9 ἀήρ ex ὁ ἀήρ corr. E₁ || καὶ οὐκ ἐδύνατο ἀπωθεῖν] καὶ ἐδύνατο ἀπωθεῖν J₁ F₁ M₁ B₁: καὶ οὐκ ἠδύνατο ἀπωθεῖν F_{corr. m. 1} N_{rec.} Ol (Op): post πυκνός (10) coll., ut videtur, Vatable: οὐκ ἐδύνατο ἀπωθεῖν καὶ ante ἔνοπτρον (8) coll. Th. || ὥς] ὥσπερ J F M₁ B Olp || 10 πυκνός] ὁ πυκνός J F M₁ B: Idelerō videntur nonnulla post πυκνός excidisse aut διόπερ — μεσουρανοῦντα (13) “undequavis in textum irrepsisse” || δὴ F || 11 θαλάσση F || 12 τοῖς B || καὶ (2) om. F || ἥλιος καὶ] ὁ ἥλιος καὶ J F M₁ B₁ AlWB: ὁ ἥλιος καὶ τὰ B_{corr. m. 1} AlI: om. H N: ὁ ἥλιος καὶ τὰ ἄλλα Ap || 14 ἀπὸ] Ol: om. J F M₁ B₁ N_{rec.} || 15 ἢ supra add. E₁ || 16 συνισταμένων ἢ ψεκὰς J_{rec.} F M₁ B B₁: ἢ ψεκὰς συνισταμένων H N || 16–17 μᾶλλον εἶναι F || 17 ἐπεὶ ex ἐπὶ corr. E₁ || 19 ὅτι E₁ || 20 ἀνίστηται B₁: συνίσταται N B₁: de H codice incertum || ψεκὰδας E_{var.} B B₁ B F H (si recte Bk.) N || 21 ὕει H (si recte Bk.) || ἦ postea add. E₁ || 22 λαμπρὸν οὕτω F || γίγνεται J₁ || ἔνοπτρον E₁ || 23 πρὸς — γίγνεσθαι om. E₁ || γίγνεσθαι (2)] γίγνεσθαι τ' E_{rec.} || 24 χρώματος] σώματος B₁ F₁ || οὐ σχ- in ras. E_{rec.} || -ήματος ἐ- marg. E_{rec.} || ὄντων E B₁ || 25 ἐνόπτρων] Ap: ἔνοπτρων J F₁ (ut videtur) M₁ B || αὐτῶν] τούτων F || 26 ἀνάκλασις (ut videtur) B₁

γεθος τοῦ αὐτοῦ φαίνεσθαι χρώματος· ἕκαστον γὰρ τῶν ἐνό-
πτρων τὸ αὐτὸ ἀποδίδωσι χρῶμα τῷ συνεχεῖ. ὥστ' ἐπεὶ
ταῦτ' ἐνδέχεται συμβαίνειν, ὅταν τοῦτον ἔχη τὸν τρόπον ὃ
τε ἥλιος καὶ τὸ νέφος καὶ ἡμεῖς ὦμεν μεταξὺ αὐτῶν, ἔσται 30
διὰ τὴν ἀνάκλασιν ἔμφασίς τις. ἀλλὰ μὴν καὶ φαίνεται
τότε καὶ οὐκ ἄλλως ἐχόντων γιγνομένη ἡ ἱρις. ὅτι μὲν οὖν
ἀνάκλασις ἡ ἱρις τῆς ὀψεως πρὸς τὸν ἡλίον ἐστι, φανερόν·
διὸ καὶ ἐξ ἐναντίας αἰεὶ γίγνεται, ἡ δ' ἄλλως περὶ αὐτόν·
καίτοι ἄμφω ἀνάκλασις· ἀλλ' ἡ γε τῶν χρωμάτων ποι- 35
κιλία διαφέρει· ἡ μὲν γὰρ ἀφ' ὕδατος καὶ μέλανος γίγνε- 374a
ται ἀνάκλασις καὶ πόρρωθεν, ἡ δ' ἐγγύθεν καὶ ἀπὸ ἀέρος
λευκοτέρου τὴν φύσιν. φαίνεται δὲ τὸ λαμπρόν διὰ τοῦ μέ-
λανος ἢ ἐν τῷ μέλανι (διαφέρει γὰρ οὐδέν) φοινικοῦν (ὁρᾶν
δ' ἔξεστι τό γε τῶν χλωρῶν ξύλων πῦρ, ὥς ἐρυθρὰν ἔχει 5
τὴν φλόγα διὰ τὸ τῷ καπνῷ πολλῷ μεμείχθαι τὸ πῦρ
λαμπρόν ὃν καὶ λευκόν)· καὶ δι' ἀχλὺος καὶ καπνοῦ ὃ ἥλιος
φαίνεται φοινικοῦς. διὸ ἡ μὲν τῆς ἱριδος ἀνάκλασις ἡ μὲν
πρώτη τοιαύτην ἔχειν φαίνεται τὴν χροάν (ἀπὸ ῥανίδων
γὰρ μικρῶν γίγνεται ἡ ἀνάκλασις), ἡ δὲ τῆς ἄλλω οὐ. περὶ 10
δὲ τῶν ἄλλων χρωμάτων ὕστερον ἐροῦμεν. ἔτι δὲ περὶ αὐτόν
μὲν τὸν ἥλιον οὐ γίγνεται διατριβὴ τοιαύτης συστάσεως, ἀλλ'
ἡ ὕει ἡ διαλύεται. ἐκ δὲ τῶν ἐναντίων ἐν τῷ μεταξὺ τῆς

27 τοῦ — ἐνόπτρων om. B₁ F₁ || γάρ] δὲ M || 28 αὐτοῦ B_{rec.}: αὐτοῦ H N ||
ἐπεὶ] Ap: εἰ E B || 29 συμβαίνειν ex συμβαίνει corr. E₁ || τοῦτον ἔχη] (Ap): ἔχη
τοῦτον J F M B H N || 30 ἥλιος] ὁ ἥλιος E_{corr. m. 1} B F || ἐστι E_{rec.} || 32 οὐκ
om. H || ἡ] in ras. E₁: om. B || 34 διὸ καὶ] ἀλλ' ἡ μὲν καὶ corr. F₁: ἀλλ' ἡ μὲν
H N || γίγνεται E₁ || ἄλλω E₁: ἄλλως B₁ F₁: ἄλλως. αἰεὶ H || αὐτῶν N₁ || 35
ἀνάκλασις] Ol: ἀνακλάσεις J_{rec.} F M B H N E B Ap || γε] AlB: μὲν τῇ H N
AlW: om. Ol || χρωμάτων E₁ || 374 a 2 ἀνάκλασις ex ἀνακλάσεις corr. E₁ ||
ἀέρος ex eros corr. E₁ || 3 δὲ om. B₁ F₁: ex διὰ corr. N₁ || 4 ἢ ἐν] μὲν E₁ (ut
videtur) B Ol || ἡ — οὐδέν om. Ap: τῷ — οὐδέν om. E_{rec.} B Ol: διαφέρει
— οὐδέν om. Ap Olp || μέλανι] μέλανι φοινικοῦν J F₁ M B || γάρ om. E₁: prius
add. E_{rec.} quam τῷ — οὐδέν delevit || φοινικοῦν] Ap Olp: φοινικίου J M:
φοινικοῦ F₁ N: in B prorsus eras.: φοινικοῦν E_{rec.} B: cum διαφέρει γὰρ
οὐδέν coniungit Eras. III || 5 γε] τε J F₁ M B₁ (Ap) || ἐρυθρὰν post φλόγα (6)
coll. H N || 6 τῷ om. B_{rec.} H N || 7 ἀχλὺος E₁ || 8 εἰριδος E₁ || 9 ἔχειν ex ἔχει
corr. E₁ N₁ || χροῖαν H N || 10 γάρ om. B₁ F₁ || τῆς ἄλλω] ἄλλω E₁ H N_{rec.}:
ἄλλος N₁ || 11 ὅτι N₁ || 12 μὲν supra add. F₁ || 13 ἐναντίον corr. F

- τοῦ ὕδατος γενέσεως γίγνεται τις χρόνος· τούτου γὰρ μὴ συμ-
 15 βαίνοντος ἦσαν ἂν κεχρωματισμένοι αἱ ἄλως ὥσπερ ἡ ἱρις.
 νῦν δ' ὅλα μὲν οὐ γίγνεται τοιαύτην ἔχοντα τὴν ἐμφασιν,
 οὐδὲ κύκλῳ, μικρὰ δὲ καὶ κατὰ μόριον, αἶ καλοῦνται ῥά-
 βδοι, ἐπεὶ εἰ συνίστατο τοιαύτη ἀχλὺς οἷα γένοιτο' ἂν ὕδατος
 ἢ τινος ἄλλου μέλανος, καθάπερ λέγομεν, ἐφαίνετο ἂν ἡ
 20 ἱρις ὅλη, ὥσπερ ἡ περὶ τοὺς λύχνους. περὶ γὰρ τούτους τὰ
 πλείστα νοτίων ὄντων ἱρις γίγνεται τοῦ χειμῶνος, μάλιστα δὲ
 δῆλη γίγνεται τοῖς ὑγροῦς ἔχουσι τοὺς ὀφθαλμούς· τούτων γὰρ
 ἡ ὄψις ταχὺ δι' ἀσθένειαν ἀνακλᾶται. γίγνεται δ' ἀπὸ τε
 τῆς τοῦ αἵματος ὑγρότητος καὶ ἀπὸ λιγνύος τῆς ἀπὸ τῆς φλο-
 25 γὸς ἀπορροεύσης καὶ μειγνυμένης· τότε γὰρ γίγνεται ἔνο-
 πτρον, καὶ διὰ τὴν μελανίαν· καπνώδης γὰρ ἡ λιγνύς· τὸ
 δὲ τοῦ λύχνου φῶς οὐ λευκὸν ἀλλὰ πορφυροῦν φαίνεται κύ-
 κλῳ καὶ ἱριῶδες, φοινικοῦν δ' οὐ· ἔστι γὰρ ἡ τε ὄψις ὀλίγη
 ἡ ἀνακλωμένη, καὶ μέλαν τὸ ἔνοπτρον. ἡ δ' ἀπὸ τῶν κω-
 30 πῶν τῶν ἀναφερομένων ἐκ τῆς θαλάττης ἱρις τῇ μὲν θέσει
 τὸν αὐτὸν γίγνεται τρόπον τῇ ἐν τῷ οὐρανῷ, τὸ δὲ χρῶμα
 ὁμοιοτέρα τῇ περὶ τοὺς λύχνους· οὐ γὰρ φοινικὴν ἀλλὰ πορ-
 φυρᾶν ἔχουσα φαίνεται τὴν χροάν. ἡ δ' ἀνάκλασις ἀπὸ
 τῶν μικροτάτων μὲν συνεχῶν δὲ γίγνεται ῥανίδων· αὐται

14 γίγνεται] Ap: ἐγγίγνεται J F M B || 14-15 τούτου γὰρ μὴ συμβαίνοντος ἦσαν ἂν κεχρωματισμένοι αἱ] (ἂν om. E): ἐπεὶ εἰ ἐγγίγνετο, ἦν ἂν κεχρωματισμένη ἡ J F (κεχρωματισμέναι F₁) M B₁ (τούτου γὰρ μὴ συμβαίνοντος marg. add. B_{rec.}) (Ap) || 15 ἄλως] Ap: ἄλῳ E H N₁ || 16 οὐ Th., qui cum ὅλα coniungit || 17 μικρὰ B || μόρια corr. F || α καλοῦνται J F Ap: ἀνακλῶνται E₁ (ut videtur) B || 18 εἰ postea add. F₁ || συνίσταται M B₁ || οἷα om. E₁ || ὕδατος] ἀπὸ τοῦ ὕδατος J F M B: ὑπὸ τὸν ἥλιον ὕδατος Ap || 19 ἐλέγομεν Ald. || 20 εἰρις E₁ || ὅλη N₁ || 20-21 τὰ πλείστα om. E_{rec.} B || 21 ἱρις] ἡ ἱρις N || 22 ὑγροῖς E₁ || 23 ἀσθένειαν ex ἀσθένειαν corr. E₁ || 24 τῆς (ante τοῦ) om. E B || ὑγρότητος] δι' ὑγρότητα E B || λιγνύος] (λι- in ras. E₁) || τῆς (post ἀπὸ) ex τῇ corr. E₁: om. H || 25 ἀπορροεύσης J E₁ || καὶ om. E₁ B_{corr.} || μειγνυμένης var. F: ῥηγνυμένης F₁ || τότε — ἔνοπτρον interclusionem distinguit Th., qui Alexandrum, quod saltem videtur, non respexit || 26 καὶ om. H || 27 λύχνου] Ap: λύχνου καὶ τῆς αὐγῆς H N || 28 ἱριῶδες E₁ || 29 ἡ (ante ἀνακλωμένη) om. M B₁ || 30 τῶν ἀναφερομένων var. F: ἀνακλωμένη F₁: ἀναφερομένη J₁ M B₁: ἀναφερομένων J_{rec.} Ol || θαλάσσης B || ἱρις ex ἱερει (ut videtur) corr. E₁ || 31 τῷ δὲ χρῶματι H N || 32 ὁμοιοτέρα] (ο ultima in ras. E_{rec.}) || τῆς M B₁ F || οὐ] σου E₁ || φοινικὴ E₁ B: φοινικίαν J F₁ M B Ap: φοινικοῦν N₁ || 34 συνεχῶς B₁

δ' ὕδωρ ἀποκεκριμένον εἰσὶν ἤδη παντελῶς. γίγνεται δὲ κἄν 35
 τις λεπταῖς ῥαίνῃ ῥανίσιν εἰς τι τοιοῦτον χωρίον ὃ τὴν θέσιν 374b
 πρὸς τὸν ἥλιον ἐστραμμένον ἐστὶ καὶ τῇ μὲν ὃ ἥλιος ἀνέχῃ
 τῇ δὲ σκιάζῃ· ἐν τῷ τοιούτῳ γάρ, ἐὰν εἴσω τις ῥαίνῃ, τῷ
 ἐστῶτι ἐκτός, ἢ ἐπαλλάττουσιν αἱ ἀκτῖνες καὶ ποιοῦσι τὴν
 σκιά, φαίνεται ἱρις. ὃ δὲ τρόπος καὶ ἡ χροῶς ὁμοία καὶ 5
 τὸ αἷτιον τὸ αὐτὸ τῇ ἀπὸ τῶν κωπῶν· τῇ γὰρ χειρὶ κώπη
 χρῆται ὁ ῥαίνων. ὅτι δὲ τὸ χρώμα τοιοῦτον, ἅμα δῆλον
 ἐσται καὶ περὶ τῶν ἄλλων χρωμάτων τῆς φαντασίας, ἐκ
 τῶνδε. δεῖ γὰρ νοήσαντας, ὥσπερ εἴρηται, καὶ ὑποθεμένους
 πρῶτον μὲν ὅτι τὸ λαμπρὸν ἐν τῷ μέλανι ἢ διὰ τοῦ μέλα- 10
 νος χρώμα ποιεῖ φοινικούν, δεύτερον δ' ὅτι ἡ ὄψις ἐκτεινο-
 μένη ἀσθενεστέρα γίγνεται καὶ ἐλάττων, τρίτον δ' ὅτι τὸ μέ-
 λαν οἶον ἀπόφασίς ἐστίν· τῷ γὰρ ἐκλείπειν τὴν ὄψιν φαίνε-
 ται μέλαν· διὸ τὰ πόρρω πάντα μελάντερα φαίνεται, διὰ
 τὸ μὴ δικνέισθαι τὴν ὄψιν. θεωρεῖσθω μὲν οὖν ταῦτ' ἐκ τῶν 15
 περὶ τὰς αἰσθήσεις συμβαινόντων· ἐκείνων γὰρ ἴδιοι οἱ περὶ
 τούτων λόγοι· νῦν δ' ὅσον ἀνάγκη, τοσοῦτον περὶ αὐτῶν λέ-
 γωμεν. φαίνεται δ' οὖν διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν τὰ τε πόρρω
 μελάντερα καὶ ἐλάττω καὶ λειότερα, καὶ τὰ ἐν τοῖς ἐνό-
 πτροις, καὶ τὰ νέφη μελάντερα βλέπουσιν εἰς τὸ ὕδωρ ἢ 20
 εἰς αὐτὰ τὰ νέφη. καὶ τοῦτο πάνυ ἐπιδήλως· διὰ γὰρ τὴν

35 ἀποκεκριμένον om. B || ἐστίν] M B₁ || 35-374 b 1 κἄν τις] κἄν ταῖς B F:
 καὶ ἐν ταῖς H N || 374 b 1 ῥαίνῃ ῥανίσιν] (vocabuli ῥαίνῃ -ιν- in ras. E_{rec.}; pro
 ῥανίσιν, ῥανίσιν E₁): (-νη marg. B): ῥανίσιν corr. F₁: ῥανίσιν ἐὰν H N:
 ῥανίσιν ἢ B || εἰς] εἰ E₁ B: ἦν H || τῇ θέσει H N || 2 τὸν] (Ap): om. J F M
 B || ἐστραμμένον J || τῇ] τί B: om. M || ἀνέχει E_{corr.} m.1 B B M B F H N || 3
 τῇ] τί M B || σκιάζει E_{corr.} m.1 B B M B_{corr.} m.1 F H N || ἂν J F₁ (ut videtur)
 M B (supra add. m. 1) || εἴσω] (εἰ- supra add. F₁) || 4 ἐκτός E B || ἢ om. J
 F₁ M B_{corr.} N_{rec.}: ὅπου corr. F₁ || 5 φαίνεται ἱρις] (iris in ras. E) (Ap):
 φαίνεσθαι ἱριν J F₁ M B N_{rec.} || post δὲ in E ras. unius litt. || ὁμοιον J F₁ M B₁:
 ὁμοία Ap || 6 κωπῶν E₁ || χειρὶ] (ι altera in ras. E₁) || 7 δὲ] marg. J₁ || 8 ἐκ]
 δῆλον ἐκ N || 9 νοήσαι ci. Th. || 11 ποιεῖ ex ποιῇ corr. E₁ || ἐκτεινομένη ex ἐκτινο-
 μένη corr. E₁: ἀποτενομένη J F M B Ap Olp || 12 δ' om. J F M B Ap || 13
 ἐκλείπει] (sequitur in F rasura unius litt.): ἐκλείπει E₁ || 14 φαίνεσθαι J₁
 F₁ (ut videtur) M B: φᾶτ N || 15 οὖν om. M B F || 17 τούτων] τούτον J₁ ||
 λ' N: λέγομεν Th. || 18 δ' οὖν] γοῦν N || 19 μελάντερα N || ἐλάττων B₁ || 20
 μελάντερα ex λάντερα corr. N₁

ἀνάκλασιν ὀλίγη τῇ ὄψει θεωροῦνται. διαφέρει δ' οὐδὲν τὸ
 ὁρώμενον μεταβάλλειν ἢ τὴν ὄψιν· ἀμφοτέρως γὰρ ἔσται
 ταυτόν. πρὸς δὲ τούτοις δεῖ μὴ λεληθῆναι καὶ τόδε· συμ-
 25 βαίνει γὰρ ὅταν ἢ τοῦ ἡλίου νέφος πλησίον, εἰς μὲν αὐτὸ
 βλέποντι μηδὲν φαίνεσθαι κεχρωματισμένον ἀλλ' εἶναι
 λευκόν, ἐν δὲ τῷ ὕδατι αὐτὸ τοῦτο θεωροῦντι χρώμα τι
 ἔχειν τῆς ἱριδος. ὁῦλον τοίνυν ὅτι ἡ ὄψις ὥσπερ καὶ τὸ μέ-
 λαν κλωμένη δι' ἀσθένειαν μελάντερον ποιεῖ φαίνεσθαι, καὶ
 30 τὸ λευκὸν ἦττον λευκόν, καὶ προσάγει πρὸς τὸ μέλαν. ἡ
 μὲν οὖν ἰσχυροτέρα ὄψις εἰς φοινικοῦν χρώμα μετέβαλεν, ἡ
 δ' ἐχομένη εἰς τὸ πράσινον, ἡ δὲ ἔτι ἀσθενεστέρα εἰς τὸ
 ἀλουργόν. ἐπὶ δὲ τὸ πλεόν οὐκέτι φαίνεται, ἀλλ' ἐν τοῖς
 τρισίν, ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων τὰ πλείστα, καὶ τούτων ἔσχεν
 35 τέλος· τῶν δ' ἄλλων ἀναίσθητος ἡ μεταβολή. διὸ καὶ ἡ
 375a ἱρις τρίχως φαίνεται, ἑκατέρα μὲν, ἐναντίως δέ. ἡ μὲν οὖν
 πρώτη τὴν ἔξω φοινικὴν ἔχει· ἀπὸ μεγίστης γὰρ περιφε-
 ρείας πλείστη προσπίπτει ὄψις πρὸς τὸν ἥλιον, μεγίστη δ'
 ἡ ἔξω· ἡ δ' ἐχομένη καὶ ἡ τρίτη ἀνάλογον. ὥστ' εἰ τὰ περὶ
 5 τῶν χρωμάτων τῆς φαντασίας εἴρηται καλῶς, ἀνάγκη τρί-
 χων τε εἶναι αὐτὴν καὶ τούτοις τοῖς χρώμασι κεχρῶσθαι
 μόνοις. τὸ δὲ ξανθὸν φαίνεται διὰ τὸ παρ' ἄλληλα φαίνε-
 σθαι. τὸ γὰρ φοινικοῦν παρὰ τὸ πράσινον λευκὸν φαίνεται.
 σημεῖον δὲ τούτου· ἐν γὰρ τῷ μελαντάτῳ νέφει μάλιστα
 10 ἄκρατος γίγνεται ἱρις· συμβαίνει δὲ τότε ξανθότερον εἶναι
 δοκεῖν τὸ φοινικοῦν. ἔστι δὲ τὸ ξανθὸν ἐν τῇ ἱριδι χρώμα με-
 ταξὺ τοῦ τε φοινικοῦ καὶ πρασίνου χρώματος. διὰ τὴν με-

23 γὰρ om. J || 24 δεῖ supra add. H₁ || 25 ἢ in ras. F₁ || 26 μὴ δὲ F || 27
 αὐτὸ] ταὐτὸ J F M B Ap || τι] τί τε B || 28 τῆς] τῶν τῆς J || ἱριδος ex εἱριδος
 corr. E₁ || τὸ ex corr. E || 29 ποιεῖ μελάντερον N: ποιεῖ E || 30 ἡ in ras. E ||
 31 ὄψις om. J F₁ M B Ol || φοινικοῦν ex φοινικοῦν corr. E₁ || μετέβαλλεν J B
 || 32 ἐχομένη] (post χ in E ras. unius litt.) || 33 ἐπεὶ H || 35 δ' om. E₁ ||
 ἀναίσθητον N₁ || 375 a 1 τριχῶς J F₁ M B N E_{corr.} m. 1: τρίχρους Olp || 2
 φοινικίαν J F M B Al (Ocl) || 3 ὄψις] Ocl: ἡ ὄψις J F M B || 4 ἡ (post καὶ)
 om. M B₁ || εἰ] J₁ || περὶ τὰ N || 5 τρίχρων ex τρίχων corr. J₁ F₁ || 6 σώμασι
 M₁ B₁ F₁ || 7 μόνον E || τὸ δὲ ξανθὸν φαίνεται] φαίνεται δὲ ci. Th., qui φαίνεται
 δὲ — φοινικοῦν (11) post χρώματος (12) coll. || 10 ἱρις] (Ap) Ol: ἡ ἱρις J F
 M B || ξανθότατον E B || 12 πρασίνου] τοῦ πρασίνου N || χρώματος ex σώματος
 corr. F₁ || διὰ] διὰ γὰρ corr. E

λανίαν οὖν τοῦ κύκλῳ νέφους ὅλον αὐτοῦ φαίνεται τὸ φοινικοῦν
 λευκόν· ἔστι γὰρ πρὸς ἐκεῖνα λευκόν. καὶ πάλιν ἀπομαραι-
 νομένης τῆς ἱριδος ἐγγύτατα, ὅταν λύηται τὸ φοινικοῦν· ἡ 15
 γὰρ νεφέλη λευκὴ οὖσα, προσπίπτουσα παρὰ τὸ πράσινον,
 μεταβάλλει εἰς τὸ ξανθόν. μέγιστον δὲ σημεῖον τούτων ἡ
 ἀπὸ τῆς σελήνης ἱρις· φαίνεται γὰρ λευκὴ πάμπαν. γίγνε-
 ται δὲ τοῦτο ὅτι ἐν τε τῷ νέφει ζοφερῷ φαίνεται καὶ
 ἐν νυκτί. ὥσπερ οὖν πῦρ ἐπὶ πῦρ, μέλαν παρὰ μέλαν ποιεῖ 20
 τὸ ἥρέμα λευκόν παντελῶς φαίνεσθαι λευκόν· τοῦτο δ' ἐστὶν
 τὸ φοινικοῦν. γίγνεται δὲ τοῦτο τὸ πάθος καταφανὲς καὶ ἐπὶ
 τῶν ἀνθῶν· ἐν γὰρ τοῖς ὑφάσμασιν καὶ ποικίλλμασιν ἀμύ-
 θητον διαφέρει τῇ φαντασίᾳ ἄλλα παρ' ἄλλα τιθέμενα
 τῶν χρωμάτων, οἷον καὶ τὰ πορφυρᾶ ἐν λευκοῖς ἡ 25
 μέλασιν ἐρίοις, ἔτι δ' ἐν αὐγῇ τοιαδί ἢ τοιαδί· διὸ καὶ οἱ
 ποικιλταὶ φασὶ διαμαρτάνειν ἐργαζόμενοι πρὸς τὸν λύχνον
 πολλάκις τῶν ἀνθῶν, λαμβάνοντες ἕτερα ἀνθ' ἐτέρων. διότι
 μὲν οὖν τρίχως τε, καὶ ὅτι ἐκ τούτων φαίνεται τῶν χρωμά-
 των μόνων ἡ ἱρις, εἴρηται. διπλῇ δὲ καὶ ἀμαυροτέρα τοῖς 30
 χρώμασιν ἡ περιέχουσα, καὶ τῇ θέσει τὰς χροὰς ἐξ ἐναν-
 τίας ἔχει κειμένας διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν· μακροτέρα γὰρ

13 οὖν om. E₁: γὰρ H N || αὐτοῦ] (αυτο- in ras. E): αὐτῆς ci. Th. ||
 φοινικοῦν E₁ || 14 ἐκεῖνο E_{corr.} N_{teo.} || πάλιν ἀπο- in ras. J₁ || -μαραινομένης
 in spatio 14 litt. J || 15 ἐγγυτάτω F: deest codex H: om. E₁ Ap Ol || 17
 σημιον E₁ || 18 ἱρις ex ἥρις corr. F₁: (ante s in E ras. unius litt.) || λευκόν
 var. J || 19 τῷ om. B || ζοφερῷ] ζοφερῷ ὄντι J F M B (Ap) || φαίνεται corr.
 H: φέρεται (ut videtur) φαίνεται N₁ || 20 πῦρ ἐπὶ πῦρ μέλαν παρὰ μέλαν] ἐπὶ
 πῦρ ἐν μέλανι παρὰ μέλαν E₁ (ut videtur): πῦρ ἐπὶ πῦρ ἐν μέλανι παρὰ μέλαν
 B: πῦρ παρὰ μέλαν H N_{corr.}: παρὰ μέλαν πῦρ N₁ || post ποιεῖ in F ras.
 unius litt. || 21 ἐστὶ marg. J₁ || 22 φοινικοῦν E₁ || τὸ πάθος om. E₁ || ἐπὶ om.
 E₁ || 23 ἀμύθητα var. E || 24 τὴν B_{teo.} || τιθέμενα (Ap?) (Op?): τιθέμενα ἐνια
 E B || 25 τὰ om. E B || πορφύρεα E_{tec.} B || 26 μέλασιν M B₁ F_{corr. m.1}
 || ἐτι] (sequitur in J rasura unius litt.): quid scripserit E₁, incertum ||
 αὐτῇ J E₁ || ἡ τοιαδί· δι- om. (ut videtur) E₁ || 28 λαμβάνοντες] (Ap): καὶ
 διαλανθάνειν λαμβάνοντες J F₁ M B: καὶ λανθάνειν λαμβάνοντες B || 28-29
 διότι μὲν οὖν om. J₁: διὸ μὲν οὖν J_{teo.} || 29 τρίχως ex τρίχως corr. B₁ || 30 μόνον
 ἢ ἱρις E₁: μόνων ἢ ἱρις M B F B: μόνω ἢ ἱρις H₁: ἡ ἱρις μόνῃ N || διπλῆς ci.
 Th., qui Alexandrum, quod saltem videtur, non respexit || καὶ om. F₁ ||
 ἀμαυροτέρα] (-o- in ras. E) || 31 χροὰς ex χρας corr. J₁ || 32 μακροτέρα] Ol:
 μακροτέρων Bk.: μακρότερον Eras. II

- ἀποτεινομένη ἡ ὄψις ὥσπερ τὸ πορρώτερον ὄρᾱ, καὶ τὸ ἐν-
ταῦθα τὸν αὐτὸν τρόπον. ἀσθενεστέρα οὖν ἀπὸ τῆς ἔξωθεν ἡ
375b ἀνάκλασις γίγνεται διὰ τὸ πορρώτερον ποιεῖσθαι τὴν ἀνά-
κλασιν, ὥστ' ἐλάττων προσπίπτουσα τὰ χρώματα ποιεῖ
ἀμαυρότερα φαίνεσθαι. καὶ ἀντεστραμμένως δὴ διὰ τὸ
πλείω ἀπὸ τῆς ἐλάττονος καὶ τῆς ἐντὸς περιφερείας προσ-
5 πίπτειν πρὸς τὸν ἥλιον· ἐγγυτέρω γὰρ τῆς ὀψεως οὖσα ἀνα-
κλᾶται ἀπὸ τῆς ἐγγυτάτω περιφερείας τῆς πρώτης ἱριδος.
ἐγγυτάτω δὲ ἐν τῇ ἔξωθεν ἱριδι ἡ ἐλαχίστη περιφέρεια, ὥστε
αὕτη ἔξει τὸ χρῶμα φοινικοῦν· ἡ δ' ἐχομένη καὶ ἡ τρίτη
κατὰ λόγον. ἡ ἔξω ἱρις ἐφ' ᾧ τὸ Β· ἡ ἔσω, ἡ πρώτη, ἐφ' ᾧ τὸ Α·
10 τὰ χρώματα δ', ἐφ' ᾧ τὸ Γ, φοινικοῦν, ἐφ' ᾧ τὸ Δ, πρά-
σινον, ἐφ' ᾧ Ε, ἀλουργόν· τὸ ξανθὸν δὲ φαίνεται ἐφ' οὗ τὸ
Ζ. τρεῖς δ' οὐκέτι γίγονται, οὐδὲ πλείους ἱριδες, διὰ τὸ καὶ
τὴν δευτέραν γίγνεσθαι ἀμαυρότεραν, ὥστε καὶ τὴν τρίτην
ἀνάκλασιν πάμπαν ἀσθενῇ γίγνεσθαι καὶ ἀδυνατεῖν ἀφι-
15 κνεῖσθαι πρὸς τὸν ἥλιον.
- ὅτι δ' οὔτε κύκλον οἶόν τε γενέσθαι τῆς ἱριδος οὔτε 5
μεῖζον ἡμικυκλίου τμήμα, καὶ περὶ τῶν ἄλλων τῶν συμ-
βαιόντων περὶ αὐτὴν, ἐκ τοῦ διαγράμματος ἔσται θεωροῦσι
δῆλον. ἡμισφαιρίου γὰρ ὄντος ἐπὶ τοῦ ὀρίζοντος κύκλου τοῦ

33 ἡ supra add. N₁ || πορρώτερον ex πορώτερον corr. F₁ || ὄρᾱ] ὄρᾱται E X
H N || 375 b 1 ἀνάκλασις ex ἀνακλάσεις (ut videtur) corr. E₁ || 2 ἐλάττω J F₁
M X₁ || 3 ἀμαυρότερα E₁ || ἀντιστραμμένως E₁ || δὲ F₁ || 4 πλείον E₁ (ut vide-
tur) X X_{rec.}: πλείων (ut videtur) F₁ || περιφερείας ex περιφερίας corr. E₁ ||
προσπίπτειν ex προσπίπτει corr. X₁ || 5 οὖσα om. E || 6 περιφερείας ex περιφε-
ρίας corr. E₁ || 7 ἔξωθεν] (-εν in ras. X_{rec.}) || ἱριδι (ut videtur) E₁ || ὥστε
om. E₁ || 8 αὐτῆς M X₁ F || φοινεικοῦν (ut videtur) E₁: φοινικοῦν X || ἡ
(post kai) om. E X || 9 καλογον E₁: ἀλουργόν J_{var.} || ᾧ τὸ (ante B)] ᾧ J_{corr.}
F M X: ἡ J₁ || ἡ πρώτη om. J F M X E_{corr. m.1} || ᾧ (ante τὸ Δ)] ἡ J₁ || 10 ᾧ
(ante τὸ Γ)] ὧν J₁ F M X₁ || Γ] ε H₁ N₁ || φοινικοῦν J₁ X || ᾧ (ante τὸ Δ)]
ὧν J₁ M X₁ || τὸ (ante Δ) in ras. E || Δ supra add. E: α M X₁ (ut videtur)
F₁: γ H₁ N₁ || 11 ἐφ' ᾧ om. E₁ || E] θ F₁ H₁ N₁ || δὲ ξανθὸν J F M X || οὗ τὸ]
ὧ τὸ H N: ᾧ J F M X || 12 ἱριδες ex εἱριδες (ut videtur) corr. E₁ || 14 πᾶσαν
E_{corr.} X || ἀφικνεῖσθαι] ἀφικνεῖσθαι καὶ δυνατεῖ E₁ || 16 γενέσθαι ApI OI: γίγνε-
σθαι E X F Al ApWB || εἱριδος E₁ || 17 τῶν (post ἄλλων) om. E₁ || 18
διαγράμματος] (-γ- in ras. 2 litt. E) || θεωροῦσι ἔσται E_{rec.} X: ex θεωροῦσι
corr. N₁ || 19 τοῦ (post κύκλου) supra add. F₁

ἐφ' ᾧ τὸ Α, κέντρου δὲ τοῦ Κ, ἄλλου δέ τινος ἀνατέλλον- 20
τος σημείου ἐφ' ᾧ τὸ Η, ἐὰν ἀπὸ τοῦ Κ γραμμαὶ κατὰ
κῶνον ἐκπίπτουσιν ποιῶσιν ὥσπερ εἰ ἄξονα τὴν ἐφ' ἣ ΗΚ,
καὶ ἀπὸ τοῦ Κ ἐπὶ τὸ Μ ἐπιζευχθεῖσαι ἀνακλασθῶσιν ἀπὸ
τοῦ ἡμισφαρίου ἐπὶ τὸ Η ἐπὶ τὴν μείζω γωνίαν, πρὸς κύ-
κλου περιφέρειαν προσπεσούνται αἱ ἀπὸ τοῦ Κ· καὶ ἐὰν μὲν 25
ἐπ' ἀνατολῆς ἢ ἐπὶ δύσεως τοῦ ἄστρου ἢ ἀνάκλασις γένηται,
ἡμικύκλιον ἀποληφθήσεται τοῦ κύκλου ὑπὸ τοῦ ὀρίζοντος τὸ
ὑπὲρ γῆν γιγνόμενον, ἐὰν δ' ἐπάνω, αἰετῶν ἡμικυκλίου·
ἐλάχιστον δέ, ὅταν ἐπὶ τοῦ μεσημβρινοῦ γένηται τὸ ἄστρον.
ἔστω γὰρ ἐπ' ἀνατολῆς πρῶτον, οὗ τὸ Η, καὶ ἀνακεκλάσθω 30
ἡ ΚΜ ἐπὶ τὸ Η, καὶ τὸ ἐπίπεδον ἐκβεβλήσθω ἐν ᾧ ἡ Α,
τὸ ἀπὸ τοῦ τριγώνου ἐν ᾧ τὸ ΗΚΜ. κύκλος οὖν ἡ τομὴ
ἔσται τῆς σφαίρας ὁ μέγιστος. ἔστω ὁ ἐφ' ᾧ Α· διοίσει γὰρ
οὐδὲν ἂν ὁποιοῦν τῶν ἐπὶ τῆς ΗΚ κατὰ τὸ τρίγωνον τὸ
ΚΜΗ ἐκβληθῇ τὸ ἐπίπεδον. αἱ οὖν ἀπὸ τῶν Η Κ ἀναγό- 376a
μεναι γραμμαὶ ἐν τούτῳ τῷ λόγῳ οὐ συσταθήσονται τοῦ ἐφ'
ᾧ Α ἡμικυκλίου πρὸς ἄλλο καὶ ἄλλο σημεῖον· ἐπεὶ γὰρ

20 ᾧ] οὐ Ε || κύκλου Β₁ F₁ || τοῦ ex τὸ corr. Β₁ || 21 ᾧ] οὐ Η || ἂν Ε Β₁ ||
ἀπὸ] Ocl: αἱ ἀπὸ J (a prior in ras. m.1) F Μ Β Ac || 22 ἐκπίπτουσιν] Ac Ocl:
ἐκπίπτουσιν Β₁ Η Ν: ἐκπίπτουσιν Ε Β₁ || ποιοῦσιν Ε Β₁: ποιήσωσιν Ocl || ὡς
περὶ J Μ Β corr. m.1: ὥσπερ Ε Ocl: ὡς περὶ τὸν Β₁ || ἢ] OeV Ol: ὡν ἡ Ε: ἣν ἡ
Β₁: ἣ ἡ OeG || ΗΚ] OeV OlV: ἡ Β₁ F₁: κ OeG OlG || 23 καὶ] αἱ J₁: om. Ε
Β₁ || ἐπὶ τὸ κ ἀπὸ μ Ε₁ Β₁: ἀπὸ τοῦ μ Μ || Μ] ἡ J: ex corr. F₁: om., spatio
relieto, N₁ || ἀνακλασθῶσιν Ε₁ || 24 ἐπὶ (2)] Ol: υπε Ε₁: ὑπὸ E_{rec}. Β₁ || 25 αἱ om.
J F₁ Μ Β Ν Oc || Κ] ἡ Ν || 26 ἐπ'] (ε- ex corr. Β₁): ἀπ' Ν || δύσεως] δύσεως
δντος Β_{rec}. || ἡ om. Β₁ || 27 ἀποληφθήσεται Β₁ F₁ Β₁ || τὸ om. Ε Β₁ || 28
γῆν] τὴν γῆν J || ἂν J F Μ Β Η Ν || αἰετῶν] Ap: ἐλάττων αἰε Ε₁: ἐλάττων
αἰε E_{corr}. Β₁: αἰε ἐλάττω OlV: δὴ ἐλάττω OlG || ἡμικύκλιον Ν || 30 ἔστω γὰρ
om. Ε₁: (ἔστω ex corr. F₁) || ἀνατολῆς] Alp: ἀνατολῇ J Η: ἀνατὸς F ||
ἀνακεκλάσθω ex ἀνακλάσθω corr. Ε₁ || 31 τὸ (ante ἐπίπεδον) om. Ν || ἐκκεκλήσθω
Ν₁ || ἐν ᾧ ἡ Α] OlV: (ἐν ᾧ marg., ἡ α in ras. Ε₁): ἐν ᾧ ἡ τὸ α Β F₁: om. Η
Ν: ἐν τῷ τὸ α OlG || 33 ἔσται om. F || ὁ (2)] τὸ Ε Β₁ || Α in ras. 6 vel 7 litt. Ε₁
|| διοίσει] (-ει in ras. Ε) || 34 ἂν om. Β₁ || ὁποιοῦν] Ac OlV Op: ex ὁποιον corr.
J₁ (-ον in ras.) OlG: ὁποιοῦν Ε Β₁ || κῆ Β || κατὰ τρίγωνον E_{corr}. || 34-376 a 1
τὸ ΚΜΗ] Ol: marg. Ε₁: om. Β₁ Ac || 376 a 1 τὸ] AcI OlG: om. Β_{rec}.
H_{corr}. (ut videtur) AcWB OlV || τῶν] AcIW Ol: τῆς Ε Β₁: τοῦ Η Ν AcB
|| Η Κ] κέντρου Η || 2 οὐ om. Β₁ || συσταθήσονται Ε₁ || 3 ἡμικυκλίου ex
ἡμικελίου corr. J₁ || ἐπεὶ ex ἐπὶ corr. Ε₁

- τά τε K H σημεία δέδοται καὶ ἡ HK, δεδομένη ἂν εἴη
 5 καὶ ἡ MH, ὥστε καὶ λόγος τῆς MH πρὸς MK. δεδο-
 μένης οὖν περιφερείας ἐφάπεται τὸ M. ἔστω δὴ αὕτη ἐφ'
 ἧς τὰ N M· ὥστε ἡ τομὴ τῶν περιφερειῶν δέδοται. πρὸς
 ἄλλη δέ γε ἡ τῇ MN περιφερεία ἀπὸ τῶν αὐτῶν ση-
 μέων ὁ αὐτὸς λόγος ἐν τῷ αὐτῷ ἐπιπέδῳ οὐ συνίσταται.
 10 ἐκκείσθω οὖν τις γραμμὴ ἡ ΔB, καὶ τετμήσθω ὡς ἡ MH
 πρὸς MK ἡ Δ πρὸς B. μείζων δὲ ἡ MH τῆς KM,
 ἐπείπερ ἐπὶ τὴν μείζω γωνίαν ἡ ἀνάκλασις τοῦ κώνου· ὑπὸ
 γὰρ τὴν μείζω γωνίαν ὑποτείνει τοῦ KMH τριγώνου.
 [μείζων ἄρα καὶ ἡ Δ τῆς B.] προσπεπορίσθω οὖν πρὸς τὴν B,
 15 ἐφ' ἧς τὸ Z· ὥστ' εἶναι ὅπερ τὴν Δ πρὸς τὴν B, τὴν BZ
 πρὸς τὴν Δ. εἴτα ὅπερ ἡ Z πρὸς τὴν KH, ἡ τὸ B πρὸς
 ἄλλην πεποιήσθω τὴν KΠ, καὶ ἀπὸ τοῦ Π ἐπὶ τὸ M ἐπε-
 ζεύχθω ἡ τὸ MΠ. ἔσται οὖν τὸ Π πῶλος τοῦ κύκλου, πρὸς
 δὲ αἱ ἀπὸ τοῦ K γραμμαὶ προσπίπτουσιν· ἔσται γὰρ ὅπερ

4 K H] Ac Ol: $\eta \bar{\kappa} \mathfrak{M} \mathfrak{B} F N \mathfrak{B}$: deest codex H || σημείον N₁ || HK] Ac: $\bar{\kappa} \mu J F_1 \mathfrak{B}_1 \mathfrak{B} OIG$: $\bar{\kappa} \eta \mathfrak{M} \mathfrak{B}_{\text{rec.}} N F_{\text{corr. m. 1}} OIV$: $\bar{\kappa}$ (ut videtur) E₁: quid voluerit E_{rec.}, incertum || δεδομένη F || 5 ἡ] δ F₁ || λόγος] ὁ λόγος E $\mathfrak{B} F N_{\text{rec.}}$ Ol || τῆς MH ex τῆς μῆ ὥστε καὶ ο λόγος τῆς μῆ corr. E₁ || MK ex corr. E: τὸ $\bar{\mu} \kappa$ Cam.: τὴν $\bar{\mu} \kappa$ Mor. || 6 περιφερίας E₁: ex περιφέρειας, ἀπὸ τῶν αὐτῶν σημείων, ὁ αὐτὸς λόγος corr. N₁ || ἐφάπεται ex corr. E || δὲ $\mathfrak{M} \mathfrak{B} F$ || 7 τὰ] τὸ F₁ Ol || $\bar{\mu} \bar{\nu} \mathfrak{M}$ || ἡ τομὴ ex ἡ τομὴ corr. E₁: εἰ τὸ μῆ $\mathfrak{B}_1$: τὸ $\bar{\mu} \nu$ Ol || περιφερειῶν ex περιφερειῶν corr. E₁ || 8 ἄλλη δέ γε ἡ τῇ MN περιφερεία] Ol: ἄλλη δὲ γῆ η τῇ $\bar{\mu} \nu$ περιφερεία E₁: ἄλλη δὲ γῆ τη, τῇ $\bar{\mu} \nu$ περιφερεία corr. E₁: ἄλλη δὲ γῆ τη τε $\eta \bar{\mu}$, τη $\bar{\mu} \nu$ περιφερεία var. E₁: ἄλληλα δέ γε τῇ, τῇ $\bar{\mu} \nu$ περιφερεία E_{rec.}: ἄλληλα δέ γε, ἡ τῇ τε η . ἡ τῇ μῆ περιφερεία $\mathfrak{B}$: ἄλλη δέ γε τῇ τε η καὶ τῇ $\bar{\mu} \nu$ περιφερεία J F₁ $\mathfrak{B}_1$: ἄλλω δέ γε σημείω τῆς $\bar{\mu} \nu$ ($\bar{\nu} \mu$ F) περιφέρειας F_{corr. m. 1} H N: ἄλλη δέ γε τῆς $\bar{\mu} \nu$ περιφέρειας $\mathfrak{B}_{\text{rec.}}$: ἄλλη δέ γε καὶ τῆς $\bar{\mu} \nu$ περιφέρειας $\mathfrak{M}$: ἄλλω σημείω τῆς $\bar{\mu} \nu$ περιφέρειας Ap: ἄλλη δὲ τῇ πρὸς τῇ $\bar{\mu} \nu$ περιφερεία Mor. || αὐτῶν om. E₁ || 10 ἡ (ante ΔB) del. F_{corr.} || τεμνήσθω E₁ || ὡς supra add. N₁ || ἡ (ante MH)] δ F₁ || 11 πρὸς (1)] πρὸς τὴν $\mathfrak{M}$ || ἡ Δ — KM om. E₁ N || B] Ol: τὸ $\bar{\beta}$ E_{rec.} (vide supra) $\mathfrak{B}$ || KM] $\bar{\mu} \kappa$ E_{rec.} (vide supra) $\mathfrak{B}$ Ap || 12 ἐπείπερ ex corr. E || ἀνάκλασις E₁ || 13 τὴν om. E $\mathfrak{B}$ || μίζω E₁ || ὑποτείνει E₁ || τοῦ] τὴν τοῦ F_{corr. m. 1} H N: om. $\mathfrak{B}_{\text{rec.}}$ || KMH] Ap: $\bar{\mu} \kappa \eta$ E₁ $\mathfrak{B}$ H_{corr. m. 1} || τριγώνου] (-i- in ras. E_{rec.}) || 14 μείζων — τῆς B habent E_{corr.} F_{corr.} H N (cf. Ap Op) || 15 εἶνα E₁ || τὴν (post πρὸς)] Ap Op: om. E₁ $\mathfrak{B}$: τὸ E_{rec.} || $\bar{\beta} \bar{\epsilon}$ $\mathfrak{B}_1$ || 16 τὴν (ante Δ)] Ap Op: om. E $\mathfrak{B}$ || Z] Ap Op: $\bar{\zeta} \bar{\beta}$ E₁ $\mathfrak{B}$ || τὴν (ante KH)] Ap (Op): τὸ J F $\mathfrak{B}_1$ || 17 $\bar{\kappa} \eta$ $\mathfrak{B}_1$ || ἐπὶ] Ap: ἐπὶ $\bar{\mu} \nu$ $\mathfrak{M} \mathfrak{B} F_1 H$ || 18 $\bar{\pi} \mu$ E₁ $\mathfrak{B}$ Ap || ἔστω E₁ || πῶλος ex πῶλος corr. F₁

ἡ Z πρὸς ΚΗ, καὶ ἡ Β πρὸς ΚΠ, καὶ ἡ Δ πρὸς 20
ΠΜ. μὴ γὰρ ἔστω, ἀλλ' ἡ πρὸς ἐλάττω ἡ πρὸς μεί-
ζω τῆς ΠΜ· οὐδὲν γὰρ διοίσει. ἔστω πρὸς ΠΡ. τὸν αὐτὸν
ἄρα λόγον αἱ ΗΚ καὶ ΚΠ καὶ ἡ ΠΡ πρὸς ἀλλήλας
ἔξουσιν ὅνπερ αἱ Δ Β Ζ. αἱ δὲ Δ Β Ζ ἀνὰ λόγον
ἦσαν, ὅνπερ ἡ Δ πρὸς Β, ἡ ΖΒ πρὸς Δ· ὥστε ὅπερ ἡ ΠΗ 25
πρὸς τὴν ΠΡ, ἡ τὸ ΠΡ πρὸς τὴν ΠΚ. ἂν οὖν ἀπὸ τῶν
Κ Η αἱ ΗΡ καὶ ΚΡ ἐπὶ τὸ Ρ ἐπιζευχθῶσιν, αἱ ἐπιζευ-
χθεῖσαι αὐταὶ τὸν αὐτὸν ἔξουσι λόγον ὅνπερ ἡ ΗΠ πρὸς
τὴν ΠΡ· περὶ γὰρ τὴν αὐτὴν γωνίαν τὴν Π ἀνάλογον αἴ
τε τοῦ ΗΠΡ τριγώνου καὶ τοῦ ΚΡΠ. ὥστε καὶ ἡ ΠΡ πρὸς 30
τὴν ΚΡ τὸν αὐτὸν ἔξει λόγον, καὶ ἡ τὸ ΗΠ πρὸς τὴν ΠΡ.
ἔχει δὲ καὶ ἡ ΜΗ πρὸς ΚΜ τοῦτον τὸν λόγον· ὅνπερ γὰρ
ἡ τὸ Δ πρὸς τὴν Β ἀμφοτέραι. ὥστε ἀπὸ τῶν Η Κ σημείων 376b
οὐ μόνον πρὸς τὴν ΜΝ περιφέρειαν συσταθήσονται τὸν αὐτὸν
ἔχουσαι λόγον, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι· ὅπερ ἀδύνατον. ἐπεὶ οὖν

20 ΚΗ ex κῆ. καὶ ἀπὸ τοῦ π corr. F₁: τὴν κῆ Η Ν: τὴν ἡκ Αρ (Ορ) || ΚΠ |
κῆ Β₁ F₁(?) Β₂: τὴν κῆ Αρ: πκ Op || 21 ΠΜ | μῦ Μ Β F Ν: τὴν μῦ Η: τὴν
πμ Αρ: (ἡ πρ Op) || ἔστω γὰρ Μ Β F || ἀλλ' ἡ] ἀλλὰ E₁(ut videtur) Β₂ || 22
τῆς] τῶ Β₁: τοῦ F_{rec}. || ΠΜ | Αρ: μῦ E_{rec}. Μ Β F Op || γὰρ om. Μ Β₁ || ἔστω |
ἔστω γὰρ Η Ν || 23 ΗΚ καὶ ΚΠ | κ καὶ ἡπ (ut videtur) E₁: ἡκ καὶ ἡ κπ Β₂ || ἡ
om. E Β₂ || 24 Δ Β Ζ prius] ξ β δ E₁(ut videtur) Β₂ Β_{corr}. Αρ OpV: ξ β
OpG || Δ Β Ζ alterum] ξ β δ E₁(ut videtur) Β₂ Αρ || 25 ὅνπερ | ὅνπερ ἄρα Μ
Β₁ F₁: ὅπερ var. F₁: ὡς Αρ Op || post Δ priorem in E ras. unius litt. || ἡ ΖΒ
πρὸς] Αρ Op: ἡ βξ πρὸς E₁ Β₂: ἡ ξδ πρὸς β ἡ πρὸς Β₁: ἡ δξ πρὸς β (?) ἡ ξβ
πρὸς F₁ || ὥστ' εἴπερ Β₂: ex ὥστε εἴπερ corr. F₁ || ΠΗ | π Op || 26 τὴν (ante ΠΡ) |
AcW: om. E Β₂ AcIB Op || ἡ τὸ] ἡ J F Μ Β E_{corr}. m.1 Ac: om. Op || ΠΡ
alterum] Op: ρπ Ac || τὴν (ante ΠΚ) om. E Β₂ Ac Op || ΠΚ | κπ Η Ν: κρ
Op || 27 ἐπιζευχθῶσιν ex ἐπειζευχθῶσιν corr. E₁ || 28 λόγον ἔξουσι Μ | ΗΠ |
ΑρB: π E₁ Β₂: κπ Β₁ ΑρIW: πῆ E_{corr}. Η Ν || 29 τὴν (ante ΠΡ) om. E Β₂
Αρ || ἀνάλογοι Μ || 30 τοῦ (ante ΗΠΡ) ex τὸ corr. J₁ || τετραγώνου F₁ || καὶ
(ante τοῦ) | καὶ αἱ E Β₂: om. Ν || ἡ ΠΡ | (Op): ἡ ρ- E₁: ρπ Β₂: ἡ ἡρ J_{rec}.
Μ Β_{rec}. || 31 τὴν (ante ΚΡ) | (Op): om. E Β₂ Αρ || ΚΡ | κπ ex κῆ (ut vide-
tur) corr. F₁: πκ (fortasse recte) Η Ν ΑρWB: ἡκ ΑρI || λόγον] λόγ δν E₁:
λόγον δν corr. E₁ Μ F_{corr}. || τὸ om. Αρ Op || ΗΠ | Αρ: κπ Β₁ Op || τὴν (ante
ΠΡ) om. E Β₂ || ΗΠ | (-ρ in ras. E) || 32 ΜΗ | Op: ἡμ ΑρWB: κμ ΑρI ||
ΚΜ | τὴν κμ F: μκ E Β₂ Αρ Op || τοῦτον τὸν] τοῦτον αὐτὸν E₁: τὸν αὐτὸν E_{corr}.
Β₂ || ὅνπερ | δν J Μ || γὰρ om. E_{corr}. m.1 Β₂ Β F Η Ν || 376 b 1 Δ | δε κμ Η₁
(ut videtur) Ν || τὴν | Αρ Op: τὸ E Β₂ H_{corr}. m.1 || Β in ras. E || ἀμφοτέραι
in ras. E_{rec}. || 2 τὴν | τῆ E₁ Β₂ OI || νμ E_{rec}.: μῆ corr. F₁ || περιφέρειά E₁ Β₂ OI
|| 3 ἄλλοι ex ἄλλοθεν corr. Β₁ || ἐπεὶ ex ἐπὶ corr. E₁

- ἡ Δ οὔτε πρὸς ἔλαττον τοῦ ΜΠ οὔτε πρὸς μείζω (ὁμοίως
 5 γὰρ δειχθήσεται), δῆλον ὅτι πρὸς αὐτὴν ἂν εἴη τὴν ἐφ' ἧ Μ Π.
 ὥστ' ἔσται ὅπερ ἡ ΜΠ πρὸς ΠΚ, ἡ ΠΗ πρὸς τὴν
 ΜΠ [καὶ λοιπὴ ἡ τὸ ΜΗ πρὸς ΜΚ]. ἐὰν οὖν τῷ ἐφ' ᾧ τὸ
 Π πόλῳ χρώμενος, διαστήματι δὲ τῷ ἐφ' ᾧ Μ Π, κύκλος
 γραφῇ, ἀπασῶν ἐφάψεται τῶν γωνιῶν ὥς ἀνακλῶμεναι
 10 ποιοῦσιν αἱ ἀπὸ τοῦ ΜΑ κύκλου· εἰ δὲ μή, ὁμοίως δειχθή-
 σονται τὸν αὐτὸν ἔχουσαι λόγον αἱ ἄλλοθι καὶ ἄλλοθι τοῦ
 ἡμικυκλίου συνιστάμεναι, ὅπερ ἦν ἀδύνατον. ἐὰν οὖν περιαγά-
 γης τὸ ἡμικύκλιον τὸ ἐφ' ᾧ τὸ Α περὶ τὴν ἐφ' ἧ Η Κ Π
 διάμετρον, αἱ ἀπὸ τοῦ ΗΚ ἀνακλῶμεναι πρὸς τὸ ἐφ' ᾧ τὸ
 15 Μ ἐν πᾶσι τοῖς ἐπιπέδοις ὁμοίως ἔξουσιν, καὶ ἴσην ποιή-
 σουσιν γωνίαν τὴν ΚΜΗ· καὶ ἦν ποιήσουσι δὲ γωνίαν αἱ ΗΠ
 καὶ ΜΠ ἐπὶ τῆς ΗΠ, αἰεὶ ἴση ἔσται. τρίγωνα οὖν ἐπὶ τῆς
 ΗΠ καὶ ΚΠ ἴσα τῷ ΗΜΠ ΚΜΠ συνεστήκασιν. τούτων
 δὲ αἱ κάθετοι ἐπὶ τὸ αὐτὸ σημεῖον πεσοῦνται τῆς ΗΠ
 20 καὶ ἴσαι ἔσονται. πιπτέτωσαν ἐπὶ τὸ Ο. κέντρον ἄρα τοῦ
 κύκλου τὸ Ο, ἡμικύκλιον δὲ τὸ περὶ τὴν ΜΝ ἀφήρηται

4 ἐλάττω J_{rec.} E 33: ἐλάττων N_{rec.}: ἐλάττωνα Ap: ἐλάττω ἐστὶ Op || τοῦ]
 τῆς E 33 3_{rec.} N_{corr.} m. 1 Ap Op || πμ E 33 Ap Op || 5 δειχθήσεται] Ap: δέξομεν
 E 33 Op || τῇ ἐφ' ἧ πῆ E₁: τὴν ἐφ' ἧ πῆ 33: (τὴν πμ Ap) || 6 ΜΠ] η̄π E₁ (ut
 videtur) 33: πμ Ap || πρὸς (1) ex τὸ (ut videtur) corr. F₁ || ΠΚ] Ap: πμ E₁
 (ut videtur) 33: κπ N || ΠΗ] τὸ πμ E₁ (ut videtur) 33: η̄π Ap ApWB: κπ
 ApI || 6-7 πρὸς τὴν ΜΠ in ras. E₁: πρὸς κπ 33: πρὸς τὴν πμ Ap: πρὸς πμ
 Ap || 7 καὶ λοιπὴ ἡ τὸ πῆ. πρὸς η̄κ 33: καὶ λοιπὴ ἡ τὸ η̄μ πρὸς μ<κ> corr. H₁:
 om. cet.: καὶ ἡ η̄μ πρὸς μκ Ap || τὸ (post φ)] Ol: om. E 33 || 8 πόλῳ ex πολλῶ
 corr. E₁ || δὲ om. F || τῷ ἐφ' ᾧ] Ol: τῷ ἐφ' ἧ J F M² 3₁: τῷ ἐφ' ἧς τὸ E 33:
 om. Ap || π μ E₁ 33 Ap Ol || 9 ἀπῶν E₁ || ἀφάψεται J₁ || ὥς om. E₁ || 10 μα
 J_{rec.}: μῆ corr. F₁: κ ἐπὶ τὸ η̄ τοῦ ᾱ M²: μδ 3₁: om. N: μ OlG: μν (?)
 OlV || 11 αἱ om. E₁ || ἄλλοθεν καὶ ἄλλοθεν 3₁ || 12 ἂν E 33 || οὖν om. 3₁ ||
 περιαγάγης] (-αγ- altera in ras. E): περιάγης 33 || 13 τὸ (ante ἡμικύκλιον)] τε
 ὥς F₁ || Η Κ Π] κπ E₁ 33: ἡ κ corr. E₁: η̄κ 3 H₁ N: ἡ κπ Ol || 14 φ' E₁ ||
 15 Μ in ras. N_{rec.}: γ supra add. N₁ || ποιήσωσι J₁ || 16 ΚΜΗ] (-μῆ in ras.
 N₁): πμῆ corr. 33: κπμ ApI: η̄πμ ApWB₁ || ἦν ποιοῦσιν E₁ 33 Ap: ἦν ποιήσωσι
 Ol || δέ] (δ- in ras. E) || 17 ΜΠ] OlV: μς OlG || ἐπὶ (1)] Ol: ἐπὶ τε E_{rec.}
 33 || ΗΠ, αἰεὶ ἴση] Ap: η̄π εἰ ἴση E_{corr.} (vide infra) 33: η̄π ἴση OlV: η̄πα
 ἴση OlG || αἰε — ΗΠ (18) om. E₁ || 18 ΚΠ ex η̄π corr. E₁ || τῷ] τῷ κῆ corr.
 J₁: om. F_{rec.}: τὰ N_{rec.} || ΗΜΠ] Ap: η̄κπ 33: η̄μπ καὶ Eras. II || ΚΜΠ] Ap:
 κπμ J: om. E₁ 33 || 19 σημεῖον ex σημιον corr. E₁ || 20 κέντρον om. 3₁ F₁:
 κ' 3_{rec.} || 21 μῆ F₁ 33 (?)

ἀπὸ τοῦ ὀρίζοντος· τῶν μὲν γὰρ ἄνω τὸν ἥλιον οὐ κρατεῖν, τῶν δὲ *προσπτεριζομένων* κρατεῖν, καὶ διαχεῖν τὸν ἀέρα· καὶ διὰ τοῦτο τὴν ἱριν οὐ συμβάλλειν τὸν κύκλον· γίγνεσθαι δὲ καὶ νύκτωρ ἀπὸ τῆς σελήνης ὀλιγάκις· οὔτε γὰρ αἰεὶ 25 πλήρης, ἀσθενεστέρα τε τὴν φύσιν ὥστε κρατεῖν τοῦ ἀέρος· μάλιστα δ' ἴστασθαι τὴν ἱριν, ὅπου μάλιστα κρατεῖται ὁ ἥλιος· πλείστη γὰρ ἐν αὐτῇ ἱκμάς ἐνέμεινεν. πάλιν ἔστω ὀρίζων μὲν ἐφ' οὗ τὸ ΑΚΓ, ἐπανατεταλκέτω δὲ τὸ Η, ὁ δ' ἄξων ἔστω νῦν ἐφ' οὗ τὸ ΗΠ. τὰ μὲν οὖν ἄλλα πάντα 30 ὁμοίως δειχθήσεται ὥς καὶ πρότερον, ὁ δὲ πόλος τοῦ κύκλου ὁ ἐφ' ᾧ Π κάτω ἔσται τοῦ ὀρίζοντος τοῦ ἐφ' ᾧ τὸ ΑΓ, ἀρ- θέντος τοῦ ἐφ' ᾧ τὸ Η σημείου. ἐπὶ δὲ τῆς αὐτῆς ὁ τε πό- 377a λος καὶ τὸ κέντρον τοῦ κύκλου καὶ τὸ τοῦ ὀρίζοντος νῦν τὴν ἀνατολήν· ἔστι γὰρ οὗτος ἐφ' ᾧ τὸ ΗΠ. ἐπεὶ δὲ τῆς δια- μέτρου τῆς ΑΓ τὸ ΚΗ ἐπάνω, τὸ κέντρον εἴη ἂν ὑποκάτω τοῦ ὀρίζοντος πρότερον τοῦ ἐφ' ᾧ τὸ ΑΓ, ἐπὶ τῆς ΚΠ γραμ- 5 μῆς, ἐφ' οὗ τὸ Β. ὥστ' ἑλαττον ἔσται τὸ ἐπάνω τμήμα ἡμι- κυκλίου τὸ ἐφ' ᾧ ΨΥ· τὸ γὰρ ΨΥΟ ἡμικύκλιον ἦν, νῦν δὲ ἀποτεμνεται ἀπὸ τοῦ ΑΓ ὀρίζοντος. τὸ δὲ ΟΥ ἄφα-

22 ὑπὸ Μ Β_{rec}. F_{corr. m.1} H N || τῶν μὲν — ἐνέμεινεν (28) om. E₁ A || τῶν (ante μὲν) || τὰ (ut videtur) N₁: in H restat τ- solum || 23 πρὸς τῇ γῇ σπτεριζομένων J_{rec}. E_{var.} Ol: πρὸς τῇ γῇ προσπτεριζομένων Μ: πτεριζομένων (ss. διασκορπιζομένων) H: πτίζομένων N: προσπεριποριζομένων Cam.: num προσποριζομένων vel προσπεριποριζομένων? || 24 συμβάλλειν E_{rec}. (vide supra): συμβάλλει Β₁ F₁ || 27 μάλιστα — ἐνέμεινεν (28) om. O || δ' ἴστασθαι ex corr. N_{rec}: δίστασθαι Β₃ || δ — ἐνέμεινεν (28) om. Β₃ || 28 πλείστη — ἐνέμεινεν del. Id. || ἱκμάς] ἡ ἱκμάς J F Μ Β || 29 ὀρίζων] ΑΙ Ol: ὁ ὀρίζων E Β₃ || τὸ (ante ΑΚΓ) ΑΙΒ: om. E Β₃ ΑΙW || ΑΚΓ] (-κ- in ras. E_{rec}.): (littera altera in H erasa): αβγ N_{rec}. (-β- in ras.) ΑΙΒ Op: αγ ΑΙW || ἐπανατεταλκέτω] (ἐπ- in ras. E_{rec}.) || 30 οὗ] ᾧ E₁ Β₃: ὦν Ol || πΥ Ol || 31-32 τοῦ κύκλου, ὡς ὁ Β₃: ὁ Η: om. N || 32 τὸ] τοῦ Β₁, aut F₁ aut corr. F₁ || ακγ E₁ (ut videtur) Β₃ || 377 a 1 ᾧ τὸ α J F₁: οὗ τὸ η F_{corr.}: οὗ τοῦ α (ut videtur) Β₁: ᾧ τὸ ω Β_{corr.} || σημιον E₁ || 2 τὸ (ante τοῦ) om. Β₃ || 3 αὐτὸς E Β₃ || ἐπεὶ] ἐπὶ J N₁ (ut videtur) E₁ || 4 τῆς] (-ς in ras. E_{rec}.) || ΑΓ om. E₁ || ὑποκάτω] ὑπὸ τοῦ κάτω N || 5 ὀριζον E₁ || ΚΠ] ηκπ E_{rec}. || 6 Β] Op: ο E_{rec}. Β_{rec}. F_{corr. m.1}: υ Μ || 7 τὸ (ante ἐφ') τοῦ E Β₃ H_{rec}. || Ψ Υ] ψγ (ut videtur) Β₁: ψυο Μ_{rec}: ψ F_{corr.}: ψυο Ald. || γάρ] γ N || ΨΥΟ] ψυ on E₁: ψω E_{rec}. Β_{rec}: ψγο Β₁: ψωω corr. F₁ || 8 ὑπὸ Β_{corr.}. F_{corr. m.1} H N || δὴ] δὲ E₁ F₁: γάρ δὴ E_{rec}. || ΟΥ] ωω J₁ Β_{rec}. E_{rec}. in ras.: γω Β₃

- νὲς ἔσται αὐτοῦ, ἐπαρθέντος τοῦ ἡλίου· ἐλάχιστον δ', ὅταν ἐπὶ
 10 μεσημβρίας· ὅσον γὰρ ἀνώτερον τὸ Η, κατώτερον ὃ τε πό-
 λος καὶ τὸ κέντρον τοῦ κύκλου ἔσται. ὅτι δ' ἐν μὲν ταῖς ἐλάτ-
 τουσιν ἡμέραις ταῖς μετ' ἰσημερίαν τὴν μετωπωρινὴν ἐνδέχε-
 ται αἰεὶ γίγνεσθαι Ἰριν, ἐν δὲ ταῖς μακροτέραις ἡμέραις ταῖς
 ἀπὸ ἰσημερίας τῆς ἐτέρας ἐπὶ τὴν ἰσημερίαν τὴν ἐτέραν περὶ
 15 μεσημβρίαν οὐ γίγνεται Ἰρις, αἴτιον ὅτι τὰ μὲν πρὸς ἄρκτον
 τμήματα πάντα μείζω ἡμικυκλίου καὶ αἰεὶ ἐπὶ μείζω ἡμι-
 κυκλίου, τὸ δ' ἀφανὲς μικρόν, τὰ δὲ πρὸς μεσημβρίαν
 τμήματα τοῦ ἰσημερινοῦ, τὸ μὲν ἄνω τμήμα μικρόν, τὸ δ'
 ὑπὸ γῆν μέγα, καὶ αἰεὶ δὴ μείζω τὰ πορρώτερα· ὥστ' ἐν
 20 μὲν ταῖς πρὸς θερινὰς τροπὰς ἡμέραις διὰ τὸ μέγεθος τοῦ
 τμήματος, πρὶν ἐπὶ τὸ μέσον ἐλθεῖν τοῦ τμήματος καὶ ἐπὶ
 τὸν μεσημβρινὸν τὴν τὸ Η, κάτω ἤδη τελέως γίγνεται ἡ τὸ
 Π, διὰ τὸ πόρρω ἀφεστάναι τῆς γῆς τὴν μεσημβρίαν διὰ
 τὸ μέγεθος τοῦ τμήματος. ἐν δὲ ταῖς πρὸς τὰς χειμερινὰς
 25 τροπὰς ἡμέραις, διὰ τὸ μὴ πολὺ ὑπὲρ γῆς εἶναι τὰ τμή-
 ματα τῶν κύκλων, τοῦναντίον ἀναγκαῖον γίγνεσθαι· βραχὺ
 γὰρ ἀρθείσης τῆς ἐφ' ᾧ τὸ Η, ἐπὶ τῆς μεσημβρίας γίγνε-
 ται ὁ ἥλιος.
- τὰς δ' αὐτὰς αἰτίας ὑποληπτέον καὶ περὶ παρηλίων 6
 30 καὶ ῥάβδων ταῖς εἰρημέναις. γίγνεται γὰρ παρήλιος μὲν

9 ἐπαρθέντος αὐτοῦ Ε Β: post αὐτοῦ interp. distinxi [ἐλάχιστον] ἐπὶ
 ἐλάχιστον Ε Β || 10 μεσημβρίαν Ε Β || ὅσαν Μ: ὅσων Ε Β || γὰν F || κατωτέρω
 Ε Β Ac: κατώτερός (δ om.) Cam. || 11 ἔσται om. Ε₁ || ταῖς ἐλάττωσιν Ε₁:
 ται ἐλάττωσιν J₁ || 12 τὴν om. Ε₁ Β Ap || μετωπωρινὴν Ε₁ || 13 αἰεὶ supra add.
 Ε₁ || Ἰριν ex corr. Ε || ταῖς (post ἡμέραις) τῆς Μ Β || 14 τῆς ἐτέρας om. Η Ν ||
 ἰσημερίαν τὴν om. Ε₁: ἰσημερίαν Ν || τὴν ἐτέραν περὶ om. J₁ || 14-15 περὶ μεσημ-
 βρίαν om. Ε₁ Β: πρὸς μεσημβρίαν Η Ν || 15 Ἰρις ex corr. Ε_{rec.} || ὅτι δ' ὅτι Ε₁
 Β: ὄντι Β || 16 μείζω Ε₁ || αἰεὶ om. Ε Β: αἰεὶ Β F Η Ν || μείζω Ε₁ || ἡμικυκλίου
 om. Ε₁ Β || 19 interp. Buss. || τα πορρωτέρων μείζω Ε₁: τὰ πορρώτερον μείζω
 Ε_{rec.}: τὰ πορρωτέρω μείζω Β || 20 ταῖς τας Ε₁ || θερινὰς Ap: τὰς θερινὰς Η Ν ||
 22 τὸν τὸ Ε Β: τὸ μέσον ἐλθεῖν τοῦ τμήματος καὶ ἐπὶ τὸν Μ || ἥδη τελέως
 παντελῶς Ε Β Ap: ἥδη παντελῶς Mor. || ἡ om. Ε₁ Β (Ap) || 23 ἀφανεσθαι
 Ε₁ || 24 μέρος Η (?) Ν || τοῦ Ε₁ || 27 ἀρθείσης Ε₁ || τῆς (ante ἐφ') τῆς τὸ J
 F Β Β₁ Η Ν: τῆς γῆς Ε || 29 ὑποληπτέον (-τε- in ras. Ε_{rec.}) || περὶ om. Ν
 || παρηλίων Ol: παρηλίου Ε₁ Β Al: τῶν παρηλίων Ε_{rec.} || 30 ῥάνδων Ν || τὰς
 εἰρημένας Ε₁

ἀνακλωμένης τῆς ὄψεως πρὸς τὸν ἥλιον, ῥάβδοι δὲ διὰ τὸ προσπίπτειν τοιαύτην οὖσαν τὴν ὄψιν, οἶαν εἵπομεν ἀεὶ γίγνεσθαι ὅταν πλησίον ὄντων τοῦ ἡλίου νεφῶν ἀπὸ τινος ἀνακλασθῇ τῶν ὑγρῶν πρὸς τὸ νέφος· φαίνεται γὰρ αὐτὰ μὲν ἀχρωμάτιστα τὰ νέφη κατ' εὐθυωρίαν εἰσβλέπουσιν, ἐν δὲ 377b τῷ ὕδατι ῥάβδων μεστὸν τὸ νέφος· πλὴν τότε μὲν ἐν τῷ ὕδατι δοκεῖ τὸ χρῶμα τοῦ νέφους εἶναι, ἐν δὲ ταῖς ῥάβδοις ἐπ' αὐτοῦ τοῦ νέφους. γίγνεται δὲ τοῦτο ὅταν ἀνωμαλος ἢ τοῦ νέφους ἢ σύστασις, καὶ τῇ μὲν πυκνότερον τῇ δὲ μανόν, καὶ 5 τῇ μὲν ὑδατωδέστερον τῇ δ' ἥττον· ἀνακλασθείσης γὰρ τῆς ὄψεως πρὸς τὸν ἥλιον, τὸ σχῆμα μὲν [τοῦ ἡλίου] οὐχ ὁράται [διὰ μικρότητα τῶν ἐνόπτρων], τὸ δὲ χρῶμα· διὰ δὲ τὸ ἐν ἀνωμάλῳ φαίνεσθαι λαμπρὸν καὶ λευκὸν τὸν ἥλιον, πρὸς δὲ ἀνεκλάσθη ἢ ὄψις, τὸ μὲν φοινικοῦν φαίνεται, τὸ δὲ πρά- 10 σινον ἢ ξανθόν. διαφέρει γὰρ οὐδὲν διὰ τοιούτων ὁρᾶν ἢ ἀπὸ τοιούτων ἀνακλωμένην· ἀμφοτέρως γὰρ φαίνεται τὴν χροάν ὁμοιον, ὥστ' εἰ κάκεινως φοινικοῦν, καὶ οὕτως. αἱ μὲν οὖν ῥάβδοι γίγνονται δι' ἀνωμαλίαν τοῦ ἐνόπτρου οὐ τῷ σχήματι ἀλλὰ τῷ χρώματι· ὁ δὲ παρήλιος, ὅταν ὅτι μάλιστα 15 ὁμαλὸς ἢ ὁ ἀήρ καὶ πυκνὸς ὁμοίως· διὸ φαίνεται λευκός. ἢ μὲν γὰρ ὁμαλότης τοῦ ἐνόπτρου ποιεῖ χροάν μίαν τῆς ἐμφάσεως· ἢ δ' ἀνάκλασις ἀθρόας τῆς ὄψεως, διὰ τὸ ἅμα προσπίπτειν πρὸς τὸν ἥλιον ἀπὸ πυκνῆς οὐσης τῆς ἀχλὺς,

31 ἥλιον] ἥλιον, ἀπὸ τινος ὑποκειμένου νέφους E_{rec.} || ῥάβδω J₁ || 32 τὴν ὄψιν τοιαύτην (om. οὖσαν) N || εἵπομεν J || γίνεσθαι ἀεὶ N || 33 πλησίον B₁ || τοῦ] τῶν M || εφῶν E₁: τῶν νέφων E_{rec.} || ἀπὸ ex ὑπό corr. F₁ || ἀνακλασθῆναι M B₁ F₁ || 34 αὐτὰ] αὐτὸν F₁ || 377 b 2 μεστὸν ex μεστῶν corr. F₁ || νέφος] νέφος πλὴν τότε μεστον το νεφος E₁ || 3 ταῖς ex τοῖς corr. F₁ || 4 γίγνονται E₁ || δὲ supra add. F₁ || ἢ F_{rec.} Ol || 5 ἢ συστασις (ut videtur) E₁: σύστασις M B₁ F₁ Ol: σύστασις ἢ H N || πυκνότερον ex πυκνότερον corr. N₁: πυκνόν E B₁ Ap || 6 ἀνακλασθείσης E₁ || 7 τοῦ ἡλίου habent E_{rec.} (quae ante μὲν coll.) H N Ap || 8 διὰ μικρότητα τῶν ἐνόπτρων habent E_{rec.} H N (Ap): τῶν ἐνόπτρων ὄντων μικρῶν marg. F || δὲ τὸ ἐν] τὸ E₁: τὸ ἐν M B₁ B₁ || 10 φοινικοῦν] E_{corr.} m.1 (Op): φοινικίου E₁: φοινικοῦν E_{corr.} B₁ || 11 τούτων N: το τοιούτων E₁ || ὁρᾶν — τοιούτων (12) om. E₁ || 12 ἀνακλωμένη E_{rec.} || φέρεται (ut videtur) J₁ || 13 φοινικοῦν E B₁ || αὐ E₁ || 15 interp. Buss. || δὲ] τε B₁ || 16 ἀστήρ B₁ || 17 ὁμαλότης] ὁμοίως τῆς J: ὁμαλότητος (ut videtur) E₁ || ἐνόπτρου ex corr. E₁ || 19 πρὸς] τῆς (ut videtur) B_{rec.} || τὸν ἥλιον] Ap: τὴν ἀχλὺν J F B₁ E₁ B₁: τὸν ἥλιον τὴν ἀχλὺν H

- 20 καὶ οὐπω μὲν οὐσης ὕδωρ ἐγγὺς δ' ὕδατος, [διὰ] τὸ ὑπάρχον τῷ
 ἡλίῳ ἐμφαίνεσθαι χρῶμα ποιεῖ, ὥσπερ ἀπὸ χαλκοῦ λείον
 κλωμένην διὰ τὴν πυκνότητα. ὥστ' ἐπεὶ τὸ χρῶμα τοῦ ἡλίου
 λευκόν, καὶ ὁ παρήλιος φαίνεται λευκός. διὰ δὲ τὸ αὐτὸ
 τοῦτο μᾶλλον ὕδατος σημεῖον ὁ παρήλιος τῶν ῥάβδων.
 25 μᾶλλον γὰρ συμβαίνει τὸν ἀέρα εὐεργῶς ἔχειν πρὸς γένε-
 σιν ὕδατος. ὁ δὲ νότιος τοῦ βορείου μᾶλλον, ὅτι μᾶλλον ὁ
 νότιος ἀῆρ εἰς ὕδωρ μεταβάλλει τοῦ πρὸς ἄρκτον. γίγνονται
 δ', ὥσπερ εἵπομεν, περὶ τε δυσμὰς καὶ περὶ τὰς ἀνα-
 τολάς, καὶ οὔτε ἄνωθεν οὔτε κάτωθεν, ἀλλ' ἐκ τῶν πλαγίων
 30 καὶ ῥάβδοι καὶ παρήλιοι· καὶ οὐτ' ἐγγὺς τοῦ ἡλίου λίαν
 οὔτε πόρρω παντελῶς· ἐγγὺς μὲν γὰρ οὖσαν ὁ ἥλιος διαλύει
 τὴν σύστασιν, πόρρω δ' οὐσης ἢ ὅψις οὐκ ἀνακλασθήσεται·
 ἀπὸ γὰρ μικροῦ ἐνόπτρου πόρρω ἀποτεινομένη ἀσθενὴς γίγνε-
 ται· διὸ καὶ αἱ ἄλλως οὐ γίγνονται ἐξ ἐναντίας τοῦ ἡλίου. ἄνω
 378a μὲν οὖν ἐὰν γίγνηται καὶ ἐγγὺς, διαλύσει ὁ ἥλιος· ἐὰν δὲ
 πόρρω, ἐλάττων ἢ ὅψις οὖσα ἢ ὥστε ποιεῖν ἀνάκλασιν οὐ
 προσπεσεῖται. ἐν δὲ τῷ πλαγίῳ [ὑπὸ τὸν ἥλιον] ἐστὶ τοσοῦτον
 ἀποστήναι τὸ ἐνόπτρου, ὥστε μήτε τὸν ἥλιον διαλύσαι, τὴν
 5 τε ὅψιν ἀθρόαν ἐλθεῖν, διὰ τὸ πρὸς τὴν γῆν φερομένην μὴ
 διασπᾶσθαι ὥσπερ δι' ἀχανοὺς φερομένην. ὑπὸ δὲ τὸν ἥλιον
 οὐ γίγνεται διὰ τὸ πλησίον μὲν τῆς γῆς διαλύεσθαι ἂν ὑπὸ τοῦ
 ἡλίου, ἄνω δὲ μεσουρανίου <γιγνομένης συστάσεως> τὴν ὅψιν δια-

20 post οὐσης in E ras. 2 litt. || ὕδατος] (-s in ras. E_{rec.}) || διὰ habent J F₁
 B₁ E₁ B₃: ἀνακλωμένη ἢ ὅψις E_{rec.}: διὸ M: om. B_{corr.} F_{corr. m. 1} H N (Ap) ||
 21 λίον E₁ || 22 κλωμένη E_{rec.}: κλωμένης H N: ἀνακλωμένην F_{rec.} || 23 περῆλιον
 E₁ || 24 σημειον E₁: σημείου M B₁ || 25 σημαίνει E₁ (ut videtur) B₃ (Ap) ||
 ἐναργῶς F₁ || 26 νότειος B₃ || βορίου E₁ || 26-27 μᾶλλον ὁ νότι- om. E₁ || 27
 γίγνονται — παρήλιοι (30) bis exaravit B₁ || 28 εἵπομεν J || τε om. J₁ || δυσμὰς]
 τὰς δυσμὰς Mor. || περὶ (post καὶ) om. E B₃ N₁ || 30 ἐγγὺς] εὐθὺς E₁ || 31
 διαλύει] (Ap Op): διαλύσει E B₃ || 32 post ὅψις in E ras. unius litt. || 33 γὰρ
 om. E₁ M B₁ F₁: post μικροῦ posuit F_{rec.} || ἀποτεινομένης E₁: ἀποτεινομένου F₁
 || 34 ἄλω E₁ || 378 a 1 ἐγγὺς ex corr. N₁ || 2 οὖσα ἢ ὅψις H N (ἢ supra add.
 m. 1) || 3 ἐν — ἐλθεῖν (5) post φερομένην (6) coll. Th. || πλαγίῳ F₁ || ὑπὸ τὸν
 ἥλιον habent E B₃: om. cet. Acp || τοσοῦτο J₁: ἐν τοσοῦτῳ F_{rec.} || 4 ἀποστήναι
 N || 5 ἐλθεῖν] διελθεῖν E B₃ Ac || τὴν] τη E₁ || 6 διασπᾶσθαι] δύνασθαι ἀφικνεῖσθαι
 E_{rec.} H₁ N: δύνασθαι δικνεῖσθαι B₃ E_{rec.} H_{var.} Ac: δύνασθαι δικνεῖσθαι τὴν ὅψιν
 F_{corr.} || ἀχάνου N₁ || 7 ἂν ὑπὸ] ἀπὸ E₁ || 8 γιγνομένης συστάσεως scripsi: γιγνο-

σπαῖσθαι. καὶ ὅλως οὐδ' ἐκ πλαγίου μεσουρανίου γίγνεται· ἡ γὰρ
 ὄψις οὐχ ὑπὸ τὴν γῆν φέρεται, ὥστε ὀλίγη ἀφικνέται πρὸς 10
 τὸ ἔνοπτρον, καὶ ἡ ἀνακλωμένη γίγνεται ἀμπαν ἀσθενής.
 ὅσα μὲν οὖν ἔργα συμβαίνει παρέχεσθαι τὴν ἔκκρισιν ἐν
 τοῖς τόποις τοῖς ὑπὲρ τῆς γῆς, σχεδὸν ἐστὶ τοσαῦτα καὶ
 τοιαῦτα.

ὅσα δ' ἐν αὐτῇ τῇ γῇ, ἐγκατακλειομένη τοῖς τῆς 15
 γῆς μέρεσιν, ἀπεργάζεται, λεκτέον. ποιεῖ γὰρ δύο διαφο-
 ρὰς σωμάτων διὰ τὸ διπλῇ πεφυκέναι καὶ αὐτῇ, καθά-
 περ καὶ ἐν τῷ μετεώρῳ· δύο μὲν γὰρ αἱ ἀναθυμιάσεις, ἡ
 μὲν ἀτμιδώδης ἡ δὲ καπνώδης, ὥς φαμεν, εἰσίν· δύο δὲ
 καὶ τὰ εἶδη τῶν ἐν τῇ γῇ γιγνομένων, τὰ μὲν ὀρυκτὰ τὰ 20
 δὲ μεταλλευτὰ. ἡ μὲν οὖν ξηρὰ ἀναθυμίασις ἐστὶν ἢ τις ἐκ-
 πυροῦσα ποιεῖ τὰ ὀρυκτὰ πάντα, οἷον λίθων τε γένη τὰ
 ἄτηκτα καὶ σανδαράκην καὶ ὥχραν καὶ μίλτον καὶ θείον
 καὶ τᾶλλα τὰ τοιαῦτα. τὰ δὲ πλεῖστα τῶν ὀρυκτῶν ἐστὶν τὰ
 μὲν κονία κεχρωματισμένη, τὰ δὲ λίθος ἐκ τοιαύτης γεγο- 25
 νῶς συστάσεως, οἷον τὸ κιννάβαρι. τῆς δ' ἀναθυμιάσεως τῆς
 ἀτμιδώδους, ὅσα μεταλλεύεται, καὶ ἐστὶν ἡ χυτὰ ἡ ἐλατὰ,
 οἷον σίδηρος, χρυσός, χαλκός. ποιεῖ δὲ ταῦτα πάντα ἡ
 ἀναθυμίασις ἡ ἀτμιδώδης ἐγκατακλειομένη, καὶ μάλιστα
 ἐν τοῖς λίθοις, διὰ ξηρότητα εἰς ἔν συνθλιβομένη καὶ πηγυν- 30

μένης τῆς συστάσεως Ap: ὄντος E B: διὰ τὸ F_{corr. m.1} H N: om. J F₁ M B
 || 9 πλαγίας E₁ B || 10 ἐπὶ τὴν γῆν B_{rec.}: πρὸς τῇ γῇ Ap || 11 ἀνακλωμένη]
 (-η in ras. E) || 13 τὴν γῆν M B Ap: γῆν Ol || 15 ἐγκατακλειομένη E₁:
 ἐγκατακλειομένης (ut videtur) F || τοῖς om. N || 16 μέρος N || ποιεῖ ex ποιῇ
 corr. N₁ || 17 διὰ om. H N || τῷ H N_{corr. m.1} || διπλῇ ex διπλῇ corr. N₁ ||
 18 αἱ om. E₁ H N || 19 μὲν in ras. F₁ || ἀτμιδώδης] (post ι σ eras., -ς in ras.
 E_{rec.}) || ἐστὶν J M B H N: om. F || 20 καὶ om. M B F || ἐν τῇ γῇ γιγνομένων]
 εἰρημένων E₁ B || ὀρεκτὰ B₁ || τὰ (post ὀρυκτὰ) om. J₁ || 21 δὲ om. E₁ ||
 μεταλευτὰ N₁ || ἀναθυμιασεις (ut videtur) E₁ || ἐστὶν εἰς τις J₁: om. E B Ol ||
 22 τὰ (ante ὀρυκτὰ) || τ J₁ || ὀρεκτὰ B₁ || λίθων E₁ || γένῃ] (γέ- supra add. F₁) ||
 τὰ (post γένῃ) ται E₁ || 23 ἄτηκτα M F₁ || ὥχραν ex ὥχρον (ut videtur) corr.
 F₁: ὥχραν N || μίλτον] (-λ- in ras. E₁) || θιον E₁ || 24 τὰ δὲ in ras. 5 litt. E_{rec.}
 || ὀρεκτῶν B₁ || 25 κεχρωματισμένα H N || λίθοις (ut videtur) B₁ || 25-26
 γεγονῶς συστάσεως] (Ol): συστάσεως γεγονῶς (-ως N) J F M B H N || 26 τὸ Ol:
 om. E B || κιννάβαρι M B H N B || 27 ὅσα] σα E₁: καὶ ὅσα N || μεταλέυεται H ||
 ἐλατὰ] ἐλα E₁ || 28 χρυσός, χαλκός] Ap Ol: χαλκός, χρυσός E₁ B || 29 ἀτμιδώδης
 ἀναθυμιασεις (om. ἡ) N || ἐγκατακλειομένη E₁ || 30 λίθοις] χλίοις (ut videtur) E₁

μένη, οἷον ἡ δρόσος ἡ πάχνη, ὅταν ἀποκριθῇ. ἐνταῦθα δὲ πρὶν ἀποκριθῆναι γεννᾶται ταῦτα. διὸ ἔστι μὲν ὡς ὕδωρ ταῦτα, ἔστιν δ' ὡς οὐ· δυνάμει μὲν γὰρ ἡ ὕλη ὕδατος ᾗν, ἔστι δ' οὐκέτι, οὐδ' ἐξ ὕδατος γενομένου διὰ τι πάθος, ὥσπερ
378b οἱ χυμοί· οὐδὲ γὰρ οὕτω γίνεταί τὸ μὲν χαλκὸς τὸ δὲ χρυσός, ἀλλὰ πρὶν γενέσθαι παγείσης τῆς ἀναθυμιάσεως ἔκαστα τούτων ἐστίν. διὸ καὶ πυροῦται πάντα καὶ γῆν ἔχει· ξηρὰν γὰρ ἔχει ἀναθυμιάσιν· ὁ δὲ χρυσὸς μόνος οὐ πυροῦται.
 5 κοινῇ μὲν οὖν εἴρηται περὶ αὐτῶν ἀπάντων, ἰδίᾳ δὲ σκεπτόν προχειρίζομένους περὶ ἕκαστον γένος.

Δ

10 'Επεὶ δὲ τέτταρα αἷτια διώρισταί τῶν στοιχείων, τούτων δὲ κατὰ συζυγίας καὶ τὰ στοιχεῖα τέτταρα συμβέβηκεν εἶναι, ὧν τὰ μὲν δύο ποιητικά, τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρόν, τὰ δὲ δύο παθητικά, τὸ ξηρὸν καὶ τὸ ὑγρόν· ἡ δὲ πίστις τούτων ἐκ τῆς ἐπαγωγῆς· φαίνεται γὰρ ἐν πᾶσιν

31 ἡ (ante δρόσος) om. E W F_{reg.} Ol || ὅταν] οταν δ' E || 32 ἀποκριθῇ HN || ἔστι μὲν ὡς] ἐστιν μὲν ταυτα ἐστιν ὡς E₁: ταῦτα ἔστι μὲν ὡς W: ἔστι μὲν B₁: ἔστιν ὡς Ol || 33 ταῦτα om. E₁ W: ταν E_{corr.} || ᾗν om. H Ol: ἐστὶ N || 34 γινομένου N || τι πάθος] το πάθος E: τὸ βάθος Ol || 378 b 1 οὐδὲ scripsi: οὐ E W: οὔτε cet. || 2 παγείσης E₁ || 3 ξηρὰν — ἀναθυμιάσιν (4) om. H₁ N₁ || 5 αὐτῶν ἀπάντων] πάντων E W: de H incertum: πάντων αὐτῶν Ald. || σκεπτόν ex κεπτέον corr. N₁: deest codex H: ἐπισκεπτόν E W (Ap) || 6 ἐκάστου γένους B_{corr.} N: deest codex H || ἀρισ. μέωρ̄ γ̄ E₁: ἀρισ. μέωρ̄ γ̄ corr. E₁: τέλος τοῦ γ^{ov} των μετεωρολογικῶν B_{reg.}

Adhibiti codices J F M B (in quo vv. 390 b 21–22 (οἷον — τοιαῦτα) desiderantur) H N E W.

Inscriptio: ἀριστοτέλους μετεωρολογικῶν δ J; μετε^ωρολογικῶν | δ[^] (marg. m. 1) F; 'Αριστο^{τλ} μετεωρολογικῶν, τέταρτον M; 'Αλεξάνδρου ἀφροδισιεύς εἰς τὸ Δ· τῶν ἀριστ^{τλ} μετεωρολογικῶν (m. rec.) B; ἀριστοτέλους μετεωρολογικῶν, τέταρτον H; ἀριστοτέ^λ μετεώρων, δ[^] N; ἀριστοτέλους μετεωρολογικῶν δ E; ἀριστοτέλους, μετεωρολογικῶν. τεταρ^{ov} W || p. 378 b, v. 10 ωρισταί αιτια E₁: τὰ αἷτια διώρισταί E_{corr.} W Al Ol: διώρισταί Ol: διώρισταί αἷτια Ald. || 11 συζυγίαν H N: τὰς συζυγίας E || 12 τὸ (post καὶ) ex ποιητικῶν corr. N₁ || 13 παθητικά] παθητικά και E || ὑγρουν E₁ || 14 πᾶσιν] ἀπασιν W

ἡ μὲν θερμότης καὶ ψυχρότης ὀρίζουσai καὶ συμφύουσai 15
καὶ μεταβάλλουσai τὰ θ' ὁμογενῇ καὶ τὰ μὴ ὁμογενῇ, καὶ
ὕγραίνουσai καὶ ξηραίνουσai καὶ σκληρύνουσai καὶ μαλατ-
τούσai, τὰ δὲ ξηρὰ καὶ ὑγρά ὀριζόμενα καὶ τᾶλλα τὰ
εἰρημένα πάθη πάσχοντα αὐτὰ τε καθ' αὐτὰ καὶ ὅσα
κοινὰ ἐξ ἀμφοῖν σώματα συνέστηκεν· ἔτι δ' ἐκ τῶν λόγων 20
δηλον, οἷς ὀριζόμεθα τὰς φύσεις αὐτῶν· τὸ μὲν γὰρ θερ-
μὸν καὶ ψυχρὸν ὡς ποιητικὰ λέγομεν (τὸ γὰρ συγκριτικὸν
ὥσπερ ποιητικὸν τί ἐστι), τὸ δὲ ὑγρὸν καὶ ξηρὸν παθητικὸν
(τὸ γὰρ εἰόριστον καὶ δυσόριστον τῷ πάσχειν τι λέγεται τὴν
φύσιν αὐτῶν)· ὅτι μὲν οὖν τὰ μὲν ποιητικὰ τὰ δὲ παθη- 25
τικά, φανερόν· διωρισμένων δὲ τούτων ληπτέον ἂν εἴη τὰς
ἐργασίας αὐτῶν, αἷς ἐργάζονται τὰ ποιητικά, καὶ τῶν
παθητικῶν τὰ εἶδη. πρῶτον μὲν οὖν καθόλου ἡ ἀπλὴ γένεσις
καὶ ἡ φυσικὴ μεταβολὴ τούτων τῶν δυνάμεων ἐστὶν ἔργον,
καὶ ἡ ἀντικειμένη φθορὰ κατὰ φύσιν. αὗται μὲν οὖν τοῖς τε 30
φυτοῖς ὑπάρχουσι καὶ ζῷοις καὶ τοῖς μέρεσιν αὐτῶν. ἐστὶ
δ' ἡ ἀπλὴ καὶ ἡ φυσικὴ γένεσις μεταβολὴ ὑπὸ τούτων τῶν
δυνάμεων, ὅταν ἔχωσι λόγον, ἐκ τῆς ὑποκειμένης ὕλης ἐκά-
στη φύσει· αὗται δ' εἰσὶν αἱ εἰρημέναι δυνάμεις παθητικαί.
γεννῶσι δὲ τὸ θερμὸν καὶ ψυχρὸν κρατοῦντα τῆς ὕλης· 379a
ὅταν δὲ μὴ κρατῇ, κατὰ μέρος μὲν μόλυνσις καὶ ἀπεψία
γίγνεται. τῇ δ' ἀπλῇ γενέσει ἐναντίον μάλιστα κοινὸν σῆ-
ψις· πᾶσα γὰρ ἡ κατὰ φύσιν φθορὰ εἰς τοῦθ' ὁδὸς ἐστίν,

15 μὲν om. B || ψυχρότης] ἡ ψυχρότης B || 16 θ' om. E B || καὶ τὰ μὴ
ὁμογενῇ supra add. E₁ || 17 καὶ ξηραίνουσai — δὲ (18) marg. in ras. B₁ ||
σκληραίνουσai J F M B₁ || 20 κοινὰ om. B || ἐξ ex eē corr. E₁ || ὅτι N || 22
ψυχρὸν] τὸ ψυχρὸν H N || γὰρ] μὲν γὰρ H || 23 ὅπερ E || τί om. M B₁ F ||
παθητικά J H N B || 24 εἰόριστον E₁ || καὶ δυσόριστον om. E || τῷ τὸ N ||
λέγετ^{αι} E₁ || 26 διωρισμένων ex διωρισμένων corr. B₁ || 27 αὐτῶν αἷς] ApWB:
αὐτῶν ds H N ApI: οὕτως Ol || 30 φθορὰ E || 31 ζῷοις] τοῖς ζῷοις H B Al Ol ||
32 ἡ (ante ἀπλῇ)] Ap: om. Ol || ἡ (post καὶ) om. E B F Ap Ol || μεταβολὴ
supra add. E₁ || 379 a 1 καὶ om. F₁: καὶ τὸ supra add. F₁ || 2 μώλυνσις E₁ || 3
γίγνεται (— in ras.) B || ἀπλῇ — σαπρότης (6) in scheda resarta add. H
(1 ut videtur) || ἐναντίον] ἐναντίονα E₁ || σῆψις ex σῆψις ἐὰν μὴ corr. H || 4 πᾶσα
— ἐστίν (8) interclusionem distinguit Th. || ἡ κατὰ] ο (sequitur rasura 4
litt.) H || ἐστιν post ἄβανσις (sic enim, 5) coll. N

- 5 οἶον γῆρας καὶ αὐανσις. τέλος δὲ πάντων τῶν ἄλλων τούτων
 σαπρότης, ἐὰν μὴ τι βία φθαρῇ τῶν φύσει συνεστώτων· ἔστιν
 γὰρ καὶ σάρκα καὶ ὀστοῦν καὶ ὀτιοῦν κατακαῦσαι, ὧν τὸ
 τέλος τῆς κατὰ φύσιν φθορᾶς σῆψις ἔστιν. διὸ ὑγρά πρῶ-
 τον, εἴτα ξηρὰ τέλος γίγνεται τὰ σηπόμενα· ἐκ τούτων
 10 γὰρ ἐγένετο, καὶ ὠρίσθη τῷ ὑγρῷ τὸ ξηρὸν ἐργαζομένων
 τῶν ποιητικῶν. γίγνεται δ' ἡ φθορὰ ὅταν κρατῇ τοῦ ὀρί-
 ζοντος τὸ ὀριζόμενον διὰ τὸ περιέχον. (οὐ μὴν ἀλλ' ἰδίως γε
 λέγεται σῆψις ἐπὶ τῶν κατὰ μέρος φθειρομένων, ὅταν
 χωρισθῇ τῆς φύσεως.) διὸ καὶ σήπεται πάντα τᾶλλα
 15 πλήν πυρός· καὶ γὰρ γῆ καὶ ὕδωρ καὶ ἀήρ σήπεται·
 πάντα γὰρ ὕλη τῷ πυρὶ ἐστὶ ταῦτα. σῆψις δ' ἐστὶν φθορὰ
 τῆς ἐν ἐκάστω ὑγρῷ οἰκείας καὶ κατὰ φύσιν θερμότητος
 ὑπ' ἄλλοτρίας θερμότητος· αὕτη δ' ἐστὶν ἡ τοῦ περιέχοντος.
 ὥστε ἐπεὶ κατ' ἔνδειαν πάσχει θερμοῦ, ἐνδεὲς δὲ ὃν τοιαύτης
 20 δυνάμεως ψυχρὸν πᾶν, ἄμφω ἂν αἷτια εἶη, καὶ κοινὸν
 τὸ πάθος ἡ σῆψις, ψυχρότητός τε οἰκείας καὶ θερμότητος
 ἄλλοτρίας. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ ξηρότερα γίγνεται τὰ σηπόμε-
 να πάντα, καὶ τέλος γῆ καὶ κόπρος· ἐξιόντος γὰρ τοῦ
 οἰκείου θερμοῦ συνεξατμίζεται τὸ κατὰ φύσιν ὑγρόν, καὶ τὸ
 25 σπῶν τὴν ὑγρότητα οὐκ ἔστιν· ἐπάγει γὰρ ἔλκουσα

5 δὲ πάντων τῶν ἄλλων τούτων] γὰρ τῶν ἄλλων ἀπάντων E₁: γὰρ τούτων ἀπάντων E_{corr}. B: *enim horum cunctorum* Henricus: δὲ τῶν ἄλλων ἀπάντων Bk. || 6 απρότης E₁: ἡ σαπρότης E_{corr}. B || ἂν E B || μὴ τι] μὴ E: μὴ τε H (si recte Bk.) || post φθαρή virgulam ponit Th. || 7 ὀτιοῦν ex ὅτι corr. B_{rec}. F₁ || 8 ἐστὶ σῆψις F: σῆψις δὴ (ut videtur) ἐστὶν N₁ || 9 τελείως E_{corr}. B: *ad ultimum* Henricus || ἐκ ex καὶ ἐκ corr. B || 10 γὰρ om. B₁ || ἐγίνετο B || τῷ ὑγρῷ τῷ ξηρῷ B₁: τὸ ὑγρὸν τῷ ξηρῷ B || ἐργαζομένων τοῦτο corr. E₁ || 12 οὐ — φύσεως (14) interclusionem distinxit Th. || γε om. E B F H N Henricus || 13 σῆψις] ἡ σῆψις E₁ (ut videtur) B || 14 πάντα τᾶλλα] Ap: τᾶλλα πάντα F H N B: ἀλλὰ Ol || 15 γῆ] δὴ E || 17 καὶ om. J F₁ M B₁ || 19 ἐπεὶ ex ἐπὶ corr. E₁ || ἔνδειαν ex ἐνεδαν corr. E₁ || 19–20 ἐνδεὲς δὲ ὃν τοιαύτης δυνάμεως ψυχρὸν πᾶν] ἡ δὲ ἐνδεὲς τοιαύτης (ut videtur) δυνάμει ψυχρὸν πᾶν E₁: ἐνδεὲς τὸν (ut videtur) τοιαύτης δυνάμεως ψυχρὸν πᾶν corr. E₁: τὸ (ἡ I; cf. καθὸ p) δὲ ἐνδεὲς τοιαύτης (τῆς τοιαύτης B) δυνάμεως ψυχρὸν πᾶν B Ac: πᾶν δὲ ὃν τοιαύτης δυνάμεως ἐνδεὲς ψυχρὸν corr. H: *cum sit indigens talis virtutis aliquid omne* Henricus || 20 post εἶη in B ras. 2 litt. || 21 σῆψις] ἡ σῆψις B || 22 γὰρ τοῦτο N: τοῦτο δὲ B || 24 συνεξατμίζει E B (Ap): *simul exalatur* Henricus || 25 σπῶν] ἐπάξον E₁ B: (ἐπισπασόμενον Ap): *inducens* Henricus || οὐκ] ου.κειτ E₁: οὐκέτ' Ald.:

ἡ οἰκεία θερμότης. καὶ ἐν τοῖς ψύχεσι δ' ἦττον σήπεται
 ἢ ἐν ταῖς ἀλέαις (ἐν μὲν γὰρ τῷ χειμῶνι ὀλίγον ἐν τῷ
 περιέχοντι ἀέρι καὶ ὕδατι τὸ θερμόν, ὥστ' οὐδὲν ἰσχύει, ἐν
 δὲ τῷ θέρει πλέον). καὶ οὔτε τὸ πεπηγὸς (μᾶλλον γὰρ
 ψυχρὸν ἢ ὁ ἀήρ θερμόν· οὐκ οὐκ κρατεῖται, τὸ δὲ κινουν 30
 κρατεῖ) οὔτε τὸ ζέον ἢ θερμόν (ἐλάττων γὰρ ἢ ἐν τῷ ἀέρι
 θερμότης τῆς ἐν τῷ πράγματι, ὥστ' οὐ κρατεῖ οὐδὲ ποιεῖ
 μεταβολὴν οὐδεμίαν). ὁμοίως δὲ καὶ τὸ κινούμενον καὶ ῥέον
 ἦττον σήπεται τοῦ ἀκινήτου· ἀσθενεστέρα γὰρ γίγνε-
 ται ἢ ὑπὸ τῆς ἐν τῷ ἀέρι θερμότητος κίνησις τῆς ἐν τῷ 35
 πράγματι προὔπαρχούσης, ὥστε οὐδὲν ποιεῖ μεταβάλλειν. 379b
 ἢ δ' αὐτὴ αἰτία καὶ τοῦ τὸ πολὺ ἦττον τοῦ ὀλίγου σήπεσθαι·
 ἐν γὰρ τῷ πλέονι πλέον ἐστὶν πῦρ οἰκείον καὶ ψυχρὸν ἢ
 ὥστε κρατεῖν τὰς ἐν τῷ περιεστῶτι δυνάμεις. διὸ ἡ θά-
 λαττα κατὰ μέρος μὲν διαιρουμένη ταχὺ σήπεται, ἅπαντα 5
 δ' οὐ, καὶ τὰλλα ὕδατα ὡσαύτως. καὶ ζῶα ἐγγίγνεται τοῖς
 σηπομένοις διὰ τὸ τὴν ἀποκεκριμένην θερμότητα φυσικὴν
 οὖσαν συνιστάναι τὰ ἐκκριθέντα. τί μὲν οὖν ἐστὶ γένεσις καὶ
 τί φθορά, εἴρηται.

2 λοιπὸν δ' εἰπεῖν τὰ ἐχόμενα εἶδη, ὅσα αἱ εἰρημέται 10
 δυνάμεις ἐργάζονται ἐξ ὑποκειμένων τῶν φύσει συνεστῶτων
 ἥδη. ἔστι δὴ θερμοῦ μὲν πέψις, πέψεως δὲ πέπανσις, ἐψη-

non Henricus || ἔσται F || 26 καὶ om. M: ex corr. F || ταῖς B || δ' del. F₁
 || 27 ἀλέαις N || 28 ἀέρι supra add. E₁ || 29 θέρει N || 30 θερμός J F M B
 N_{rec.}: *calidus* Henricus || -ται — κρατεῖ (31) supra et in marg. add. E₁
 || 31 τὸ supra add. E₁ || ζέον] (-e ex corr. E₁) || ἐλάττων B || 32 οὐ] οὐδέ N
 || 33 μίαν E₁ || μοίως N₁ || δὴ N || ῥέον] τὸ ῥέον H Ol: ex ῥέον καὶ corr. E₁:
 sequitur in F rasura unius litt. || 34 τοῦ ex τὸ corr. E₁ || γέινεται E₁ || 379 b 2
 ἢ ex ei corr. F || 3 πλέον] πλιον E₁ || οἰκείον ex οικιον corr. E₁ || ἢ om. E
 B: *quiam* Henricus || 4 κρατεῖ E: καὶ κρατεῖν B || περιέχοντι F_{var.} H N ||
 διὸ] διὸ καὶ F || θάλασσα E B || 5 διαιρουμένη- om. E₁ || 6 ὕδατα] δ' B ||
 ἐγγίγνεται E: ἐγγίγνεται ἐν B || 7 ἀποκρινομένην E(post ι ras. 2 litt.) B
 Ap: ex ἀποκριμένην corr. F₁: ἀποκεκρυμένην N: *disgregans* Henricus || 8 post
 οὖσαν in B ras. 8 litt. || συνεστάναι H N || incipit cap. alterum in editione
 Eras. III || ἐστι om. H N || γένος N || 9 τί] τίς E₁: om. H N Ol || 10
 δσα] οὐς (ut videtur) E₁ || εἰρημέται ex corr. B₁ || 12 δὴ supra add. E₁: δὲ
 E_{rec.} F || μὲν om. J || πέπανσις] (σ prior in ras. E): ex πέπανσις καὶ (ut vide-
 tur) corr. F₁

- σις, ἔτι ὀπτησις· ψυχρότης δὲ ἀπεψία, ταύτης δὲ ὠμό-
της, μόλυνσις, στάτευσις. δεῖ δὲ ὑπολαμβάνειν μὴ κυρίως
15 ταῦτα λέγεσθαι τὰ ὀνόματα τοῖς πράγμασιν, ἀλλ' οὐ κεί-
ται καθόλου τοῖς ὁμοίοις, ὥστε οὐ ταῦτα ἀλλὰ τοιαῦτα
δεῖ νομίζειν εἶναι τὰ εἰρημένα εἶδη. εἴπωμεν δ' αὐτῶν ἕκα-
στον τί ἐστίν. πέψις μὲν οὖν ἐστίν τελείωσις ὑπὸ τοῦ φυσικοῦ
καὶ οἰκείου θερμοῦ ἐκ τῶν ἀντικειμένων παθητικῶν· ταῦτα
20 δ' ἐστίν ἡ οἰκεία ἐκάστῳ ὕλη. ὅταν γὰρ πεφθῇ, τετελείω-
ταί τε καὶ γέγονεν. καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς τελείωσεως ὑπὸ θερ-
μότητος τῆς οἰκείας συμβαίνει, κἂν διὰ τινος τῶν ἐκτὸς
βοηθείας συνεπιτελεσθῇ, οἷον ἡ τροφὴ συμπέττεται καὶ διὰ λου-
τρῶν καὶ δι' ἄλλων τοιούτων· ἀλλ' ἡ γὰρ ἀρχὴ ἡ ἐν αὐτῷ θερ-
25 μότης ἐστίν. τὸ δὲ τέλος τοῖς μὲν ἡ φύσις ἐστίν, φύσις δὲ
ἦν λέγομεν ὡς εἶδος καὶ οὐσίαν· τοῖς δὲ εἰς ὑποκειμένην
τινὰ μορφήν τὸ τέλος ἐστὶ τῆς πέψεως, ὅταν τοιονδὶ γένη-
ται καὶ τοσονδὶ τὸ ὑγρὸν ἢ ὀπτώμενον ἢ ἐψόμενον ἢ ση-
πόμενον ἢ ἄλλως πως θερμαινόμενον· τότε γὰρ χρήσιμόν

13 *ἐτι* om. E B F₁ Ap || δὲ (ante ἀπεψία) om. J H N || 14 μώλυνσις J N₁ (ut videtur): μώλυνσις E₁ || στάτευσις J F_{corr. m.1} B E_{corr. m.1} B: τατευσις E₁ || δὲ supra add. E₁ || 15–16 ὀνόματα (τοῖς γὰρ πράγμασιν οὐ κείται), ἀλλὰ καθόλου τούτοις τε ὁμοίως ci. Th. || 15 ἀλλ' οὐ || οὐ γὰρ F_{corr. m.1} H N Ol: *non enim* Henricus || 16 τοῖς ὁμοίως J E₁ B: *similibus* Henricus || 17 τὰ om. E₁ || 18 ὅτι E_{corr. m.1} B: *quid* Henricus || πέψις μὲν οὖν (ante ψ in E ras. unius litt.): ἡ μὲν πέψις F₁ || 19 ἐκ in ras. 4 litt. E || ὑποκειμένων corr. J || παθηματικῶν corr. E₁ B₁: *passionibus* Henricus || 20 δ' om. F || ἡ postea add. F₁ || ἐκάστῳ] Ac: ἐν ἐκάστῳ H N: ἐν ἐκάστῳ εἶδει F_{rec.}: ἐκάστου Ol: ἐκάστη Bk.: *singule* (*materie*) Henricus || ὕλη] ἡ ὕλη B₁ || 21 τι καὶ E_{corr. m.1} B: *et* Henricus || τελειότητος H N B || 22 τῆς om. E B Ol || οικίας E₁ || συμβαίνει] (-β- in ras. E_{rec.}): *synnainēi* B: *accidit* Henricus || κἂν ex τῶν corr. N₁ || διὰ] δὴ B₁ || 23 ἐπιτελεσθῇ B || *sympetetur* E F N: *per iter digeritur* Henricus: notandum est archetypi lineam (CLASSICAL PHILOLOGY X (1915), 208–11) vocabulis διὰ πορείας compleri potuisse, quorum tamen nullum apud commentatores vestigium || καὶ om. E₁: *et* Henricus || λουτρῶν ex λουτρῶν corr. B₁ || 24 δι' om. E B: *per* Henricus || θερμότητος B || 25 δὲ (ante τέλος) supra add. F₁ || φύσις δὲ — οὐσίαν (26) glossam suspicatur S.-Hilaire: habent A O || 26 ὡς om. M B₁ || οὐσία N || 27 μορφήν] φύσιν J₁ (ut videtur) F₁ || τοιονδὶ] AcI: *τοιόνδε* E₁ (ut videtur) B H N AcWB Ol: *τοιούτων δὴ* F₁: *τοιονδὶ δὲ λεπτότερον* var. F || 28 τοσονδὶ] AcI: *τοσονδε* E_{corr. m.1} B AcWB Ol || ὀπτόμενον F || ἐψόμενον E || σηπόμενον] Ac Oelp: *πεπαινόμενον* (in O glossam) ci. Th. || 29 θερμαινόμενον] (-αι- in ras. E_{rec.})

ἐστι καὶ πεπέφθαι φαμέν, ὥσπερ τὸ γλεῦκος καὶ τὰ ἐν τοῖς 30
 φύμασιν συνιστάμενα, ὅταν γένηται πύον, καὶ τὸ δάκρυον,
 ὅταν γένηται λήμη· ὁμοίως δὲ καὶ τὰλλα. συμβαίνει δὲ
 τοῦτο πάσχειν ἅπασιν, ὅταν κρατηθῇ ἡ ὕλη καὶ ἡ ὑγρότης·
 αὕτη γὰρ ἐστὶν ἡ ὀριζομένη ὑπὸ τῆς ἐν τῇ φύσει θερμό-
 τητος. ἕως γὰρ ἂν ἐνῇ ἐν αὐτῇ ὁ λόγος, φύσις τοῦτ' ἐστίν. 35
 διὸ καὶ ὑγείας σημεῖα τὰ τοιαῦτα, καὶ οὖρα καὶ ὑποχωρήσεις 380a
 καὶ ὅλως τὰ περιττώματα. καὶ λέγεται πεπέφθαι, ὅτι δηλοῖ
 κρατεῖν τὴν θερμότητα τὴν οἰκίαν τοῦ ἀορίστου. ἀνάγκη δὲ
 τὰ πεπτόμενα παχύτερα καὶ θερμότερα εἶναι· τοιοῦτον γὰρ
 ἀποτελεῖ τὸ θερμόν, εὐογκότερον καὶ παχύτερον καὶ ξηρό- 5
 τερον. πέψις μὲν οὖν τοῦτο ἐστίν· ἀπεψία δὲ ἀτέλεια δι' ἐν-
 δειαν τῆς οἰκείας θερμότητος (ἡ δὲ ἔνδεια τῆς θερμότητος
 ψυχρότης ἐστίν)· ἡ δ' ἀτέλειά ἐστὶν τῶν ἀντικειμένων παθητι-
 κῶν, ἥπερ ἐστὶν ἐκάστω φύσει ὕλη. πέψις μὲν οὖν καὶ ἀπεψία
 διωρίσθω τοῦτον τὸν τρόπον. 10

3 πέπανσις δ' ἐστὶν πέψις τις· ἡ γὰρ τῆς ἐν τοῖς περι-
 καρπίοις τροφῆς πέψις πέπανσις λέγεται. ἐπεὶ δ' ἡ πέψις
 τελέωσις, τότε ἡ πέπανσις τελέα ἐστὶν ὅταν τὰ ἐν τῷ
 περικαρπίῳ σπέρματα δύνηται ἀποτελεῖν τοιοῦτον ἕτερον οἶον

30 φαμέν] μὲν M B₁ F₁: μὲν λέγω F_{rec.} || ὥσπερ] ὥσπερ καὶ B || 31
 συνιστάμενα, ὅταν γένηται marg. J₁: συνιστάμενα, ὅταν γίνηται F: συνιστάμενα
 ὄντα γένηται B || ποῖον (sic enim) — δάκρυον in ras. J₁ || ποῖον J₁ (vide supra)
 B₁ || 35 γὰρ supra add. F₁ || ὁ om. J || 380 a 1 σημα E₁ || ὑποχωρήσεις J:
 ὑποχωρήσεις E₁ || 2 καὶ λέγεται om. F₁ || πεπέφθαι supra add. E₁ || δε] (-τι in
 ras. E_{rec.}): δ B: quoniam Henricus: ὅταν ci. Th. || 3 οἰκίαν E₁ || ἀορίστου]
 ὕγρου Ap: τοῦ ὀριστοῦ, τουτέστι τοῦ ὕγρου Op || 4 πεπτόμενα E₁: περιττώματα F₁
 || παχύτερα] (-ερα ex corr. N₁) || θερμότερα εἶναι ex ξηρότερα corr. F₁ (ut videtur)
 || τοιοῦτον — ξηρότερα (sic enim, 5) supra et in marg. add. F₁ || 5 εὐογκότερα
 F: εὐογκότερον N: καὶ εὐογκότερον B: levius Henricus || παχύτερα F ||
 ξηρότερα F || 6 ἀπεψία] (-ι- in ras. E_{rec.}) || ἀτέλεια ex τέλεια corr. E₁ || ἔνδειαν
 E₁: (-a- ex corr. J_{rec.}) || 7 ἡ δὲ ἔνδεια τῆς θερμότητος] ο E: indigenciisque
 caloris Henricus: aut ἡ — ἐστίν (8) interclusionem distinguendam aut δ
 cum E codice legendum censet Th. || 8 παθητικῶν ex corr. N₁: παθηματικῶν
 B || 9 εἰπέρ B || ἐστὶν om. F || ἐκάστου corr. B: ἐκάστω πάθει B || ὕλη φύσει
 N || 10 τὸν τρόπον τοῦτον B: hoc modo Henricus || 11 πέψις ἐστὶν F || τις om.
 M B₁ F || τῆς ἐν in ras. 5 litt. B₁: ἐν M F || 12 τροφῆς πέψις] τῆς τροφῆς F || 13
 τελέωσις] Op: in hoc voc. cadit Al: τελείωσις τις E₁ B_{rec.}: τελείωσις τις
 ἐστὶν E_{corr. m. 1} B: τελείωσις F H N || τελία ἐστὶν E₁: τελεία ἐστὶν E_{rec.} B
 B_{rec.} F H N: τελείωσις τις Ol

- 15 αὐτό· καὶ γὰρ ἐπὶ τῶν ἄλλων τὸ τέλειον οὕτω λέγομεν.
 περικαρπίου μὲν οὖν αὕτη πέπανσις, λέγεται δὲ καὶ ἄλλα
 πολλὰ πέποντα τῶν πεπεμμένων, κατὰ μὲν τὴν αὐτὴν ἰδέαν,
 μεταφοραῖς δέ, διὰ τὸ μὴ κεῖσθαι, καθάπερ εἴρηται καὶ
 πρότερον, ὀνόματα καθ' ἐκάστην τελείωσιν περὶ τὰ ὀριζόμενα
 20 ὑπὸ τῆς φυσικῆς θερμότητος καὶ ψυχρότητος. ἔστιν δὲ ἡ
 φυμάτων καὶ φλέγματος καὶ τῶν τοιούτων πέπανσις ἡ ὑπὸ
 τοῦ φυσικοῦ θερμοῦ τοῦ ἐνόντος ὑγροῦ πέψις· ἀδύνατον γὰρ ὀρί-
 ζειν μὴ κρατοῦν. ἐκ μὲν οὖν τῶν πνευματικῶν ὕδατώδη, ἐκ
 δὲ τῶν τοιούτων τὰ γεηρὰ συνίσταται, καὶ ἐκ λεπτῶν αἰεὶ
 25 παχύτερα γίγνεται πεπαινόμενα πάντα. καὶ τὰ μὲν εἰς
 αὐτὴν ἡ φύσις ἄγει κατὰ τοῦτο, τὰ δὲ ἐκβάλλει. πέπανσις
 μὲν οὖν εἴρηται τί ἐστίν· ὠμότης δ' ἐστὶν τὸ ἐναντίον· ἐναντίον
 δὲ πεπάνσει ἀπεψία τῆς ἐν τῷ περικαρπίῳ τροφῆς· αὕτη
 δ' ἐστὶν ἡ ἀόριστος ὑγρότης. διὸ ἡ πνευματικὴ ἡ ὕδατώδης
 30 ἡ τῶν ἐξ ἄμφοιν ἐστὶν ἡ ὠμότης. ἐπεὶ δ' ἡ πέπανσις τελέ-
 ωσις τίς ἐστίν, ἡ ὠμότης ἀτέλεια ἔσται. γίγνεται δ' ἡ ἀτέλεια
 δι' ἔνδειαν τοῦ φυσικοῦ θερμοῦ καὶ ἀσυμμετρίαν πρὸς τὸ ὑγρὸν
 τὸ πεπαινόμενον. οὐδὲν δὲ ὑγρὸν αὐτὸ καθ' αὐτὸ πεπαίνεται
 ἀνευ ξηροῦ· ὕδωρ γὰρ οὐ παχύνεται μόνον τῶν ὑγρῶν. συμ-

15 τέλειον E₁: τέλειον E_{corr.} B B_{rec.} F || οὕτω || τοιοῦτον F || λέγομεν J || 16 περικαρπίας M B₁(ut videtur): περικαρπίων F || μὲν οὖν || μὲν B || αὕτη αὕτη ἢ B_{rec.} || 16-17 καὶ ἄλλα πολλὰ πέποντα] (Ap): πέποντα καὶ ἄλλα πολλὰ J_{rec.} F_{corr.} M B_{rec.} H N: πέπαντα καὶ ἄλλα πολλὰ J₁ F₁ B₁: πέπαντα καὶ ἄλλα πολλὰ corr. F || 17 πεπαμμένων E F₁: πεπεμένων N || μὲν del. E_{rec.} || ἰδέαν] (i- in ras. E_{rec.}) || 18 μεταφορᾷ Ald.: κατὰ μεταφορὰν Ap || 19 τελείωσιν] τὴν τελείωσιν J F₁ M B || 20 καὶ ψυχρότητος supra add. E₁ || ἐπεὶ δὲ ἐστὶ ἡ (ἢ supra add. m. 1) F || 21 φλέγματος] Ac: φλεγμάτων E_{corr.} m. 1 B: nascenciaturum Henricus || 23 μί E₁ || οὖν om. F₁ || τῶν om. E B Al Ol || 24 τῶν τοιούτων τὰ] τοιούτων Th. || λεπτῶν] (-πτ- ex corr. B₁) || αἰεὶ J F M B H N B || 25 πεπαινόμενα J₁ N || 26 αὐτὴν B || κατὰ] ὅταν τρέφεται κατὰ M B F || ἐκβάλλη M₁(ut videtur) F: ἐκβάλλει N || 27 τί ἐστίν, εἴρηται H N || ἐστίν om. B || 29 ἡ om. F N₁ || ἡ (ante πνευματικῆς)] δὴ E_{corr.} B || 30 ἐξ supra add. E₁ || ἐπεὶ ex ἐπὶ corr. E₁ || τελείωσις E B H N || 31 τί F₁ || τελεία J₁: ατελία E₁ || ἔσται] ἐστὶ B: erit Henricus || γίνονται B || ἡ (post δ') om. E B || ατελία E₁ || 32 ἐνδὶαν E₁ || φυσικοῦ] (-ου ex corr. F₁) || 33 πεπαινόμενον ex πεπαινόμενον corr. N₁ || οὐδὲν — ὑγρῶν (34) post ἅποτοι (380 b 3) coll. Henricus || δὲ ex γὰρ corr. F₁ || 34 γὰρ] δ' B: enim Henricus || οὐ παχύνεται om. N || μόνων F_{corr.}(ut videtur) m. 1 N

βαίνει δὲ τοῦτο ἢ τῷ τὸ θερμὸν ὀλίγον εἶναι ἢ τῷ τὸ ὀρίζο- 380b
μενον πολὺ· διὸ καὶ λεπτοὶ οἱ χυμοὶ τῶν ὤμων, καὶ ψυ-
χροὶ μᾶλλον ἢ θερμοί, καὶ ἄβρωτοι καὶ ἄποτοι. λέγεται
δὲ καὶ ἡ ὠμότης ὥσπερ καὶ ἡ πέπανσις, πολλαχῶς. ὅθεν
καὶ οὔρα καὶ ὑποχωρήσεις καὶ κατάρροι ὠμοὶ λέγονται διὰ 5
τὸ αὐτὸ αἷτιον· τῷ γὰρ μὴ κεκρατῆσθαι ὑπὸ τῆς θερμότη-
τος μηδὲ συνεστάναι ὠμὰ πάντα προσαγορεύεται. πόρρω δὲ
προϊόντων καὶ κέραμος ὠμός καὶ γάλα ὠμὸν καὶ ἄλλα
πολλὰ λέγεται, ἐὰν δυνάμενα μεταβάλλειν καὶ συνίστα-
σθαι ὑπὸ θερμότητος ἀπαθῇ ἦ. διὸ τὸ ὕδωρ ἐφθὸν μὲν λέ- 10
γεται, ὠμὸν δ' οὐ, ὅτι οὐ παχύνεται. πέπανσις μὲν οὖν καὶ
ὠμότης εἴρηται τί ἐστίν, καὶ διὰ τί ἐστίν ἐκάτερον αὐτῶν·
ἐψησις δ' ἐστίν τὸ μὲν ὅλον πέψις ὑπὸ θερμότητος ὑγρᾶς τοῦ
ἐνυπάρχοντος ἀορίστου ἐν τῷ ὑγρῷ, λέγεται δὲ τοῦνομα κυ-
ρίως μόνον ἐπὶ τῶν ἐφομένων. τοῦτο δ' ἂν εἴη, ὥσπερ εἴρη- 15
ται, πνευματώδες ἢ ὑδατώδες. ἡ δὲ πέψις γίγνεται ἀπὸ τοῦ
ἐν τῷ ὑγρῷ πυρός· τὸ γὰρ ἐπὶ τῶν τηγάνων ὀπτᾶται (ὑπὸ
γὰρ τοῦ ἔξωθεν θερμοῦ πάσχει, ἐν ᾧ δ' ἐστίν ὑγρῷ, ποιεῖ
ἐκεῖνο μᾶλλον ξηρόν, εἰς αὐτὸ ἀναλαμβάνον), τὸ δ' ἐφόμενον
τοῦναντίον ποιεῖ (ἐκκρίνεται γὰρ ἐξ αὐτοῦ τὸ ὑγρὸν ὑπὸ τῆς 20
ἐν τῷ ἔξω ὑγρῷ θερμασίας)· διὸ ξηρότερα τὰ ἐφθὰ τῶν
ὀπτῶν· οὐ γὰρ ἀνασπᾷ εἰς ἑαυτὰ τὸ ὑγρὸν τὰ ἐφόμενα·
κρατεῖ γὰρ ἡ ἔξωθεν θερμότης τῆς ἐντός· εἰ δ' ἐκράτει ἡ
ἐντός, εἴλκεν ἂν εἰς ἑαυτήν. ἔστιν δ' οὐ πᾶν σῶμα ἐψήτόν·

380 b 1 τὸ (ante θερμὸν)] Ap: om. J F M B H N || τῷ (post εἶναι ἢ) om. F
|| 2 διὸ καὶ] καὶ γὰρ διὰ τοῦτο F || 4 καὶ (post δὲ) om. N || 5 κᾶταροι N || 6 τὸ
αὐτὸ] τὸ E: eandem Henricus || κεκρατεῖσθαι (ut videtur) B₁: ex κρατῆσθαι
corr. N₁ || 7 συνιστάναι N || προσαγορεύονται M B || 9 λέγονται M || 10 τὸ
om. B || 11 πέπανσις — διὰ τί ἐστίν (12) om. F₁ || 12 ἐστίν (ante ἐκάτερον)
om. H N || ἐκάτερον αὐτῶν] F₁ et rec.: del. F₁ || 13 ἐψης J₁: ἡ ἐψησις F || 14 ὑγρῷ]
ἐφομένῳ ὑγροῦ ci. Th. || 15 ἐπὶ μόνων τῶν ἐφομένων B: ἐπὶ τῶν ἐφομένων μόνων
H N || εἴη] ἦν N || ὥς B || 16 πνευματώδες] (post τ in E ras. unius litt.) || ἢ
ὑδατώδες] Ac (Op): om. J₁ B: marg. E₁: vel aquaticum Henricus || ἀπὸ] Ac:
ὑπὸ B_{rec}. B Olp || 17 τὸ] τὰ J_{var}. E B (Ap) Ol || ὀπτᾶται E₁ || 18 ἔξωθεν]
Ap: ἔξω E B || θερμοῦ] πυρός F || 19 ξηρόν post ἀναλαμβάνον coll. F || αὐτόν
E₁ B₁: αὐτὸ M F || 20 ὑπὸ] ἀπὸ M B₁ || 21 ἐν τῷ supra add. F₁ || 21-22
τὰ ὀπτὰ τῶν φθῶν E₁: τὰ ὀπτὰ τῶν ἐφθῶν corr. E₁: elixa assis Henricus || 22
αὐτὰ E: αὐτὸ J M B || 23 ἔξωθεν ex ἔξωθεν corr. E₁ || 24 σῶμα supra add. J₁

- 25 οὔτε γὰρ ἐν ᾧ μηδὲν ἐστὶν ὑγρόν, οἷον ἐν λίθοις, οὐτ' ἐν οἷς
 ἔνεστι μὲν, ἀλλ' ἀδύνατον κρατηθῆναι διὰ πυκνότητα, οἷον
 ἐν τοῖς ξύλοις· ἀλλ' ὅσα τῶν σωμάτων ἔχει ὑγρότητα πα-
 θητικὴν ὑπὸ τῆς ἐν τῷ ὑγρῷ πυρώσεως. λέγεται δὲ καὶ
 χρυσὸς ἔψεσθαι καὶ ξύλον καὶ ἄλλα πολλὰ, κατὰ μὲν
 30 τὴν ἰδέαν οὐ τὴν αὐτήν, μεταφορᾷ δέ· οὐ γὰρ κεῖται ὀνό-
 ματα ταῖς διαφοραῖς. καὶ τὰ ὑγρά δὲ ἔψεσθαι λέγομεν,
 οἷον γάλα καὶ γλεῦκος, ὅταν ἐν τῷ ὑγρῷ ὁ χυμὸς εἰς εἰ-
 δὸς τι μεταβάλλῃ ὑπὸ τοῦ κύκλῳ καὶ ἐξωθεν πυρὸς θερ-
 μαίνοντος, ὥστε τρόπον τινὰ παραπλήσιον τῇ εἰρημένη ἐψή-
 381a σει ποιεῖ. (τέλος δὲ οὐ ταυτὸ πᾶσιν, οὔτε ἐφομένοις οὔτε πετ-
 τομένοις, ἀλλὰ τοῖς μὲν πρὸς ἐδωδήν, τοῖς δὲ πρὸς ῥόφη-
 σιν, τοῖς δὲ πρὸς ἄλλην χρεῖαν, ἐπεὶ καὶ τὰ φάρμακα
 ἔψειν λέγομεν.) ὥστε ὅσα παχύτερα δύναται γίγνεσθαι ἢ
 5 ἐλάττω ἢ βαρύτερα, ἢ τὰ μὲν αὐτῶν τοιαῦτα τὰ δ' ἐναν-
 τία, διὰ τὸ διακρινόμενα τὰ μὲν παχύνεσθαι τὰ δὲ λεπτύ-
 νεσθαι, ὥσπερ τὸ γάλα εἰς τε ὀρόν καὶ πνετίαν, πάντα ἐψη-
 τά ἐστιν. τὸ δὲ ἔλαιον οὐχ ἔψεται αὐτὸ καθ' ἑαυτό, ὅτι τού-
 των οὐδὲν πάσχει. ἢ μὲν οὖν κατὰ τὴν ἔψησιν λεγομένη πέ-
 10 ψις τοῦτ' ἐστίν· καὶ οὐδὲν διαφέρει ἐν ὀργάνοις τεχνικοῖς καὶ

25 ἐν λίθοις] λίθος E₁: λίθοις B: in lapidibus Henricus || 27 τοῖς om. F ||
 29 κατὰ] καὶ τὰ F₁ || 30 τὴν (ante ἰδέαν) om. B || ἰδέαν E₁ || οὐ (ante τὴν)
 supra add. E₁: om. Th. || κεῖται] (Ap) Ol: κρατεῖται (ut videtur) E₁ (post
 γὰρ in marg. ap eras.): ἄρτι κρατεῖται B: εἰσιν Op: iacent Henricus ||
 ὀνόματα] Op: ὄνομα J F M H N: τὰ ὀνόματα E₁ B Ol: οἰκεία ὀνόματα Ap:
 nomina Henricus || 31 μεταφοραῖς F₁ || 32 ὁ ἐν τῷ ὑγρῷ H_{corr}. (Ap) Ol: ὁ ἐν τῷ
 ὑγρῷ ὁ corr. B₁: ὁ ἐν τοῦτ' ὑγρῷ ὁ F_{rec}. || 33 κύκλῳ J B₁ (κυκλ- ex corr. m. 1)
 || 34 ἐψήσει ex ἐψήσῃ corr. E₁ || 381 a 1 τέλος — λέγομεν (4) falso huc inserta
 esse suspicatur S.-Hilaire || τὸ αὐτὸ ex τὸ corr. E₁ || ἐφομένης N || πετομένης
 N₁: πετομένης N_{rec}. || 2 τοῖς (ante μὲν) ex corr. B || 3 χροῖαν N || 4 ἔψειν]
 ἔψεινψειν (ut videtur) E₁: ἔψειν μὲν H || λέγωμεν J || 5 ἢ (ante βαρύτερα) ex
 corr. B: in ras. ut videtur H₁ || ἢ (post βαρύτερα) ex καὶ (ut videtur) corr.
 B₁ || μὲν] (μ- in ras., ubi prius, ut videtur, κ M) || τὰ (post τοιαῦτα) supra
 add. E₁ || 6 διακρινόμενα ex κρινόμενα corr. F₁ || 7 τε om. E B B₁ || ὀρόν J:
 ὀρόρον E_{rec}. B B_{corr}. m. 1 F_{corr}. m. 1 H N: ὀπτόν F₁ || πντίαν E B B_{corr}.:
 πντύϊαν F₁: recoclam necnon mel et similia Henricus || 8 ἔλαιον] (ελ- in ras.
 E₁) || αὐτὸ E B H N || 10-11 φυσικοῖς καὶ τεχνικοῖς M B F: καὶ φυσικοῖς καὶ
 τεχνικοῖς N: τεχνικοῖς E: τεχνικοῖς ἢ φυσικοῖς B: artificialibus sive in natu-
 ralibus Henricus

φυσικοῖς ἔάν τι γίγνηται· διὰ τὴν αὐτὴν γὰρ αἰτίαν πάντα
 ἔσται. μόλυνσις δὲ ἀπεψία μὲν ἢ ἐναντία ἐψήσει· εἴη δ' ἂν
 ἐναντία ἢ τε πρώτη λεχθεῖσα ἀπεψία τοῦ ἐν τῷ σώματι
 ἀορίστου δι' ἔνδειαν τῆς ἐν τῷ ὑγρῷ τῷ περίξ θερμότητος (ἢ
 δ' ἔνδεια μετὰ ψυχρότητος ὅτι ἐστίν, εἴρηται)· γίγνεται δὲ 15
 διὰ κίνησιν ἄλλην· ἐκκρούεται γὰρ ἢ πέττουσα, καὶ ἢ ἔνδεια
 δὲ ἢ διὰ τὸ πλήθος τῆς ἐν τῷ ὑγρῷ ψυχρότητος ἢ διὰ
 τὸ ἐν τῷ ἐφομένῳ πλήθος· τότε γὰρ συμβαίνει τὴν ἐν τῷ
 ὑγρῷ θερμότητα πλείω μὲν εἶναι ἢ ὥστε μὴ κινήσαι, ἐλάττω
 δὲ ἢ ὥστε ὁμαλῦναι καὶ συμπεψαί. διὸ σκληρότερα μὲν τὰ 20
 μεμωλυσμένα γίγνεται τῶν ἐφθῶν, τὰ δ' ὑγρά διωρισμένα
 μᾶλλον. ἔψησις μὲν οὖν καὶ μόλυνσις εἴρηται, καὶ τί ἐστίν
 καὶ διὰ τί ἐστίν· ὀπτησις δ' ἐστίν πέψις ὑπὸ θερμότητος ξη-
 ρᾶς καὶ ἀλλοτρίας. διὰ τοῦτο κἂν ἔψων τις ποιῇ μετα-
 βάλλειν καὶ πέττεσθαι, μὴ ὑπὸ τῆς τοῦ ὑγροῦ θερμότητος 25
 ἀλλ' ὑπὸ τῆς τοῦ πυρός, ὅταν τελεσθῇ, ὅπτον γίγνεται καὶ
 οὐχ ἐφθόν, καὶ τῇ ὑπερβολῇ προσκεκαῦσθαι λέγεται· ὑπὸ
 ξηρᾶς δὲ θερμότητος γίγνεται ὅταν ξηρότερον γίγνηται ἐπι-
 τελεσθέν. διὸ καὶ τὰ ἐκτὸς ξηρότερα τῶν ἐντὸς· τὰ δ' ἐφθὰ

11 τι om. E F Ol Henricus || γένηται N Ol || 11-12 γὰρ αἰτίαν πάντα
 ἔσται H N: αἰτίαν γὰρ ἔσται πάντα M || 12 μόλυνσις J₁: ex μόλυνσις corr.
 E₁ || μὲν ἢ ἐναντία] μὲν ἐναντία δ' J F₁ M B: μὲν ἢ ἐναντία δ' F_{rec}: ἢ ἐναντία E
 B: ἐναντία Ol: contraria Henricus || εἴη δ' ἂν ex εἴη δ' ἂν εἴη δ' ἂν corr. E₁ ||
 13 ἢ τε πρώτη λεχθεῖσα] (ε prima in ras. B_{rec}): καὶ τῇ πρώτῃ λεχθείσῃ ci.
 Th. || τοῦ] τῷ E || 14 ἐνδειαν E₁ || τῷ (post ὑγρῷ) ex τῷ τῷ corr. E: ex corr.
 F₁: τὸ N || ἢ — εἴρηται (15) interclusionem distinxit Th. || ἢ] δ F₁ || 15
 ἔνδεια ex ἔνδια corr. E₁ || ὅτι μετὰ ψυχρότητος B || δὲ] (-ε in ras. F₁): δὲ ἢ J
 B corr. N_{rec}. B: δ' ἢ M: δὲ καὶ corr. F₁: -que Henricus || 16 post διὰ in
 B ras. 3 litt. || ἐκκρούεται γὰρ ἢ πέττουσα] (ἢ supra add. E): ἢ γὰρ πέττουσα
 ἐκκρούεται F || ἔνδια E₁ || 18 πλήθος del. Th. || 19 μὴ supra add. F || 20 ὁμαλῦναι
 E₁ || 21 μεμολυσμένα E_{rec}. B M B F H N || 22 καὶ μόλυνσις εἴρηται J: καὶ
 μάλυνσις εἴρηται E₁: εἴρηται καὶ μόλυνσις H N || 23 ἐστίν om. N || 24 κἂν] καὶ
 F₁ (ut videtur) N || ποιῇ var. J: ποιεῖ J₁ N E₁ || 25 τοῦ om. E || 26 ὅταν E ||
 τελεσθῇ var. F: τελευτηθῇ F₁ || ὅπτον] ὅπτον δὲ corr. E₁: ὅπτον τὲ B: assalut
 equidem Henricus || 27 ἐφθόν] (-φ- in ras. E₁): (-ο- supra add. J₁): ἐφθὲν N
 || τῇ ex ἡ corr. E₁: ἢ B || προσκεκαῦσθαι] (-καυσ- in ras. N_{rec}): ex προσκεκλυσθαι
 corr. E₁ || 28 γίγνεται ὅταν ξηρότερόν τι γίγνηται F: γίγνεται E₁: ὅταν ξηρότερον
 γένηται E corr. m. 1 B || ἐπιτελεσθέν] τὸ ἐπιτελεσθέν B || 29 ξηρότερα] ξηρότερὰ
 ἐστὶ B

- 30 τούναντίον. καὶ ἔργον ἐπὶ τῶν χειροκμήτων τὸ ὀπτῆσαι μεί-
ζον ἢ ἐψῆσαι· χαλεπὸν γὰρ τὰ ἐκτὸς καὶ τὰ ἐντὸς ὁμα-
λῶς θερμαίνειν. αἰεὶ γὰρ τὰ ἐγγύτερον τοῦ πυρὸς ξηραίνεται
- 381b θάττον, ὥστε καὶ μᾶλλον. συνιόντων οὖν τῶν ἔξω πόρων οὐ
δύναται ἐκκρίνεσθαι τὸ ἐνυπάρχον ὑγρὸν, ἀλλ' ἐγκατακλείε-
ται, ὅταν οἱ πόροι μύσωσιν. ὀπτησις μὲν οὖν καὶ ἔψησις
γίγνονται μὲν τέχνῃ, ἔστιν δ', ὥσπερ λέγομεν, τὰ εἶδη κα-
5 θόλου ταῦτα καὶ φύσει· ὁμοία γὰρ τὰ γιγνόμενα πάθη,
ἀλλ' ἀνώνυμα· μιμεῖται γὰρ ἡ τέχνη τὴν φύσιν, ἐπεὶ καὶ
ἡ τῆς τροφῆς ἐν τῷ σώματι πέψις ὁμοία ἐψῆσει ἐστίν· καὶ
γὰρ ἐν ὑγρῷ καὶ θερμῷ ὑπὸ τῆς τοῦ σώματος θερμότητος
γίγνεται. καὶ ἀπεψίαί ἐναι ὁμοίαι τῇ μολύνσει. καὶ ζῶον
- 10 οὐκ ἐγγίγνεται ἐν τῇ πέψει, ὥσπερ τινὲς φασιν, ἀλλ' ἐν τῇ
ἀποκρίσει σηπομένη ἐν τῇ κάτω κοιλίᾳ, εἴτ' ἐπανερχεται
ἄνω· πέττεται μὲν γὰρ ἐν τῇ ἄνω κοιλίᾳ, σήπεται δ' ἐν τῇ
κάτω τὸ ἀποκριθὲν· δι' ἣν δ' αἰτίαν, εἴρηται ἐν ἐτέροις. ἡ
μὲν οὖν μόλυνσις τῇ ἐψῆσει ἐναντίον· τῇ δὲ ὡς ὀπτῆσει λε-
15 γομένη πέψει ἔστι μὲν τι ἀντικείμενον ὁμοίως, ἀνωσυμώτερον
δέ. εἴη δ' ἂν οἶον εἰ γένοιτο στάτευσις ἀλλὰ μὴ ὀπτησις
δι' ἐνδειαν θερμότητος, ἢ συμβαίῃ ἂν ἡ δι' ὀλιγότητα τοῦ
ἔξω πυρὸς ἢ διὰ πλῆθος τοῦ ἐν τῷ ὀπτωμένῳ ὕδατος·

30 χειροκμήτων E || μείζον om. F: μᾶλλον H N || 31 γὰρ] γὰρ καὶ F ||
ἐκτὸς ex tos corr. E₁: ἐντὸς M B || καὶ τὰ ἐντὸς marg. J₁: καὶ τὰ ἐκτὸς E₁
(ut videtur) M B || 32 ἐγγύτερα F_{corr.} N || ξηραίνεσθαι F₁: θερμαίνεται E:
arescunt Henricus || 381 b 1 οὖν τῶν postea add. E₁ || 2 ὑγρὸν om. E ||
ἐγκατακλείεται ex ἐγκατακλείεται corr. E₁ || 3 πόροι H || 4 δ' postea add. E₁ ||
4-5 ταῦτα καθόλου F₁: ταῦτα καθόλου F_{rec.}: ex ταῦτα καθόλου ταῦτα corr. E₁ ||
6 ἐπὶ E₁ || 7 τῷ om. F || ἐστὶν ἐψῆσει (ἐψη- ex corr. m. 1) F || 8 ὑγρῷ] τῷ ὑγρῷ
H N || καὶ om. F || θερμότητος supra add. F₁ || 9 ὁμοίαι ἐναι E (ex ἐναι ὁμοία
corr. m. 1) B: ex ὁμοία corr. J₁ (ut videtur): ὁμοία ἐναι Ol: *alique similes*
Henricus || μολύνσει J E₁ || Idelero Galenum respicienti mancus videtur totus
hic locus || 10 ἐγγίγνεται ex ἐνιγίγνεται corr. E₁ || ἐν (post ἐγγίγνεται) om. F
|| ἐψῆσει F₁ || 11 κυλῖα E₁ || εἴτ' ἐ- in ras. E₁ || 12 πέπτεται J M B: ex πέπτεται
corr. F₁: πεπέφθαι H N: *matuatur* Henricus || σήπεται E || 13 τὸ om. J || ἐν
ἐτέροις εἴρηται F || 14 μολύνσις J || ὡς] Ap: om. F H N₁ B Op: de E codice
incertum: *quasi* Henricus || 15 ὁμογενῶς F: ὁμοιον N || 16 οἶον om. J: ὁμοιον E:
quemadmodum Henricus || στάθεις J M B E_{corr.} m. 1 B: *στάτευσις* N || 17
ἐνδειαν E₁ || ἡ in ras. E_{rec.}: ἡ Ol || συμβαίῃ] (-η in ras. E_{rec.}) Ol: *συμβαίνοι* B
|| ὀλιγότητα] (-i- ex corr. E) || 18 πλῆθος] Ap: τὸ πλῆθος E B Ol || τῷ om. F₁
|| ἐπτομένῳ N

τότε γὰρ πλείων μὲν ἐστὶν ἢ ὥστε μὴ κινῆσαι, ἐλάττων δὲ ἢ ὥστε πέσαι. τί μὲν οὖν ἐστὶ πέσις καὶ ἀπεψία, καὶ πέπαν- 20
σις καὶ ὠμότης, καὶ ἔψησις καὶ ὀπτησις καὶ τάναντία τού-
τοις, εἴρηται.

- 4 τῶν δὲ παθητικῶν, τοῦ ὑγροῦ καὶ τοῦ ξηροῦ, λεκτέον τὰ εἶδη. εἰσὶν δ' αἱ μὲν ἀρχαὶ τῶν σωμάτων αἱ παθητικαὶ ὑγρὸν καὶ ξηρὸν, τὰ δ' ἄλλα μεικτὰ μὲν ἐκ τούτων, ὁποτέρου δὲ 25
μᾶλλον, τούτου μᾶλλον τὴν φύσιν ἐστίν, οἷον τὰ μὲν ξηροῦ μᾶλλον τὰ δ' ὑγροῦ. πάντα δὲ τὰ μὲν ἐντελεχεῖα ἔσται, τὰ δ' ἐν τῷ ἀντικειμένῳ· ἔχει δ' οὕτως τῆξις πρὸς τὸ τηκτόν. ἐπεὶ δ' ἐστὶν τὸ μὲν ὑγρὸν εὐόριστον, τὸ δὲ ξηρὸν δυσόριστον, ὁμοίον τι τῷ ὄψῳ καὶ τοῖς ἡδύσμασι πρὸς ἄλληλα πά- 30
σχουσι· τὸ γὰρ ὑγρὸν τῷ ξηρῷ αἷτιον τοῦ ὀρίζεσθαι, καὶ ἐκάτερον ἐκατέρῳ οἷον κόλλα γίγνεται, ὥσπερ καὶ Ἐμπε-
δοκλῆς ἐποίησεν ἐν τοῖς φυσικοῖς “ ἄλφιτον ὕδατι κολλή- 382a
σας.” καὶ διὰ τοῦτο ἐξ ἀμφοῖν ἐστὶν τὸ ὠρισμένον σῶμα. λέγεται δὲ τῶν στοιχείων ἰδιαίτατα ξηροῦ μὲν γῆ, ὑγροῦ δὲ ὕδωρ. διὰ τοῦτο ἅπαντά τε τὰ ὠρισμένα σώματα ἐνταῦθα οὐκ ἄνευ γῆς καὶ ὕδατος (ὁποτέρου δὲ πλέον, κατὰ τὴν δύνα- 5
μιν τούτου ἕκαστον φαίνεται)· καὶ ἐν γῇ καὶ ἐν ὕδατι ζῶα μόνον ἐστίν, ἐν ἀέρι δὲ καὶ πυρὶ οὐκ ἔστιν, ὅτι τῶν σωμάτων ὕλη ταῦτα. τῶν δὲ σωματικῶν παθημάτων ταῦτα πρῶτα

19 πλείων J F M B: πλείω E: plus Henricus || ἐλάττω J M B₁ N E₁:
ἐλαττων E_{corr.} m.1 B₁ F₁: minus Henricus || 20 πέσις] ἢ πέσις B₁ || πέπανσις]
(-σι- in ras. E_{rec.}) || 21 ὠμότης E₁: (ὠ- ex ὁ- corr. B₁ F₁, post μ ras. unius
litt.) || 23 τοῦ (ante ὑγροῦ) marg. H || λεκτέον] Al: ληπτέον Ol || 24 ἀρχαὶ μὲν
M || ἢ παθητικά E₁: ἢ παθηματικά E_{corr.} m.1 B || 24-25 ὑγρῶν καὶ ξηρῶν N
|| 25 μὲν om. M B || δὲ] δ' ἂν H N || 26 τούτου τὴν φύσιν F Ol: τὴν φυσικὴν
E || 27 ἐντελεχεῖα] (ante χ in N ras. unius litt.) || ἐστὶ F || 28 ἔχειν E₁ ||
τῆξις] (-ι- in ras. E_{rec.}) || πρὸς] περὶ E₁ (ut videtur) F || τὸ om. H N ||
τηκτικόν (ex τικτικόν corr.) E || 29 ἀόριστον M₁ B₁ || 31 αἷτιον τῷ ξηρῷ F
|| ὀρίζεσθαι] διορίζεσθαι B || 32 γίγνεται κόλλα F₁ || καὶ om. F || 382 a 1 περι-
κοῖς E: phisicis Henricus || ἐλφητον J || ὕδασι M₁ (fortasse) B (ut videtur)
|| 3 τῶν om. E || ἰδιώτατα E₁ || γῇ] ἢ γῇ H N || 4 ὕδωρ] ὕδωρ E₁: τὸ ὕδωρ N:
ὕδωρ. καὶ F || τε] Ol: γε H N: om. E B_{corr.} F Ap || 5 καὶ om. B₁ || ὁποτερον E
|| δὲ] δ' ἂν H N || τὴν δύναμιν] φύσιν N || 6 ὕδασι M || 7 ἐν — ἐστὶν om. H N:
οὐ παθητικόν corr. F || 8 τῶν δὲ ex δὲ τῶν corr. E₁ || ταῦτα (post παθημάτων)
om. B: haec Henricus

ἀνάγκη ὑπάρχειν τῷ ὠρισμένῳ, σκληρότητα ἢ μαλακό-
 10 τητα· ἀνάγκη γὰρ τὸ ἐξ ὑγροῦ καὶ ξηροῦ ἢ σκληρὸν εἶναι ἢ
 μαλακόν. ἔστι δὲ σκληρὸν μὲν τὸ μὴ ὑπείκον εἰς αὐτὸ κατὰ
 τὸ ἐπίπεδον, μαλακόν δὲ τὸ ὑπείκον τῷ μὴ ἀντιπερίστα-
 σθαι· τὸ γὰρ ὕδωρ οὐ μαλακόν· οὐ γὰρ ὑπέκει τῇ θλίψει
 15 σκληρὸν ἢ μαλακόν τὸ ἀπλῶς τοιοῦτον, πρὸς ἕτερον δὲ τὸ
 πρὸς ἐκεῖνο τοιοῦτον. πρὸς μὲν οὖν ἄλληλα ἄοριστα ἔστιν τῷ
 μᾶλλον καὶ ἥττον· ἐπεὶ δὲ πρὸς τὴν αἴσθησιν πάντα κρίνο-
 μεν τὰ αἰσθητά, δῆλον ὅτι καὶ τὸ σκληρὸν καὶ τὸ μαλα-
 κὸν ἀπλῶς πρὸς τὴν ἀφήν ὠρίκαμεν, ὥς μεσότητι χρώμενοι
 20 τῇ ἀφῇ· διὸ τὸ μὲν ὑπερβάλλον αὐτὴν σκληρὸν, τὸ δ' ἐλ-
 λείπον μαλακὸν εἶναι φαμεν.

ἀνάγκη δὲ σκληρὸν ἢ μαλακὸν εἶναι τὸ ὠρισμένον 5
 σῶμα οἰκείῳ ὄρω (ἢ γὰρ ὑπέκει ἢ μὴ)· ἔτι πεπηγὸς εἶνα
 (τούτῳ γὰρ ὀρίζεται)· ὥστ' ἐπεὶ πᾶν μὲν τὸ ὠρισμένον καὶ
 25 συνεστὸς ἢ μαλακὸν ἢ σκληρὸν, ταῦτα δὲ πῆξει ἔστιν,
 ἅπαντ' ἂν εἴη τὰ σώματα τὰ σύνθετα καὶ ὠρισμένα οὐκ
 ἄνευ πῆξεως. πῆξεως οὖν περί ρητέον. ἔστιν δὴ τὰ αἷτια τὰ

9 ἀνάγκη ὑπάρχει E: ὑπάρχειν ἀνάγκη F || ὠρισμένῳ N || 10 ἐκ ξηροῦ καὶ ὑγροῦ
 E (Ap): ex humido et (vel) arido Henricus || 11 ἐαυτοῦ B || 12 δὲ κατὰ B
 || ὑπῆκον J: ὑπείκον καὶ N: ex pεικον corr. E₁ || 13 ὑπῆκει J₁ || 14 ἀπλῶς ex
 ἀπῶς corr. N₁ || 15 σκληρὸν] (σκλη- in ras. 2 litt. F₁) || τὸ ἀπλῶς om. E ||
 16 πρὸς (post τοιοῦτον)] ὅτι M B₁ || οὖν supra add. F₁ || 17 καὶ τῷ (ut vi-
 detur) E₁: καὶ τῷ B || κρίνομεν πάντα F || 18 μαλακὸν καὶ τὸ σκληρὸν F || 19
 ἀπλῶς ex ἀπῶς corr. N₁ || ὥς in ras. 2 litt. F || 20 ὑπερβάλλον μὲν B || αὐτὴν
 Ap Op: αὐτῆς J F_{corr. m.1} M B: ipsum Henricus || λείπον J F B E_{rec.}:
 λεπτὸν E₁: λεπτὸν. καὶ H N Al || 22 εἶναι ἢ μαλακὸν N || τὸ ὠρισμένον E₁:
 (τὸ ὦ- in ras. B) || 23 ἢ (ante γὰρ) supra add. in ras. E_{rec.} || ὑπέκει OI:
 ὑπέκειν J F₁ M B Ap: ex ὑποκει μὲν corr. E₁ (cf. v. 24) || ἔτι τὸ ἔτι E₁ (cf.
 v. 24): (ἐ- in ras. N_{rec.}) || πεπηγὸς E₁ || 24 τούτῳ ex τούτο corr. F₁ || πᾶν
 om. F || μὲν om. E (cf. v. 23) F || τὸ (τ- postea add. E₁; cf. v. 23) ||
 ὠρισμένον E₁ || καὶ τὸ B || 25 συνεστὸς ἢ ApW: om. H₁ N₁: ἢ corr. H₁:
 συνεστὸς ἢ E_{corr.} M B_{corr.} N_{rec.} ApIB: συνεστηκὸς ἢ E₁ B OI || πῆξει OIG:
 πῆξίς J_{var. m.1} F M B₁ N OIV: ἐν πῆξει τινὶ ποιᾷ Ap || 26 ἅπαντ' ἅπαντα ex
 ἀνάγκη ἅπαντα corr. F₁ || τὰ (post σώματα) om. J F M B₁ E || 26 οὐκ καὶ
 οὐκ F₁ || 27 πῆξεως prius ex πῆξεως καὶ διαχύσεως corr. F₁ || πῆξεως alterum
 om. E₁ || λεκτέον var. J: ληπτέον E_{corr. m.1} B: dicendum Henricus || ἔστι ex
 εστινεστι corr. E₁ || δὲ J_{var. m.1} F E₁ OI

παρὰ τὴν ὕλην δύο, τό τε ποιοῦν καὶ τὸ πάθος (τὸ μὲν οὖν ποι-
οῦν ὡς ὅθεν ἡ κίνησις, τὸ δὲ πάθος ὡς εἶδος). ὥστε καὶ πῆ-
ξεως καὶ διαχύσεως, καὶ τοῦ ξηραίνεσθαι καὶ τοῦ ὑγραίνε- 30
σθαι. ποιεῖ δὲ τὸ ποιοῦν δυσι δυνάμεσι, καὶ πάσχει
παθήμασιν δυσίν, ὥσπερ εἴρηται· ποιεῖ μὲν θερμῷ
καὶ ψυχρῷ, τὸ δὲ πάθος ἡ ἀπουσία ἡ παρουσία θερμοῦ ἡ
ψυχροῦ. ἐπεὶ δὲ τὸ πηγνυσθαι ξηραίνεσθαι πῶς ἐστίν, περὶ 382b
τούτου εἴπωμεν πρῶτον. τὸ δὴ πάσχον ἡ ὑγρὸν ἡ ξηρὸν ἡ ἐκ
τούτων. τιθέμεθα δὲ ὑγροῦ σῶμα ὕδωρ, ξηροῦ δὲ γῆν· ταῦτα
γὰρ τῶν ὑγρῶν καὶ τῶν ξηρῶν παθητικά. διὸ καὶ τὸ ψυ-
χρὸν τῶν παθητικῶν μᾶλλον· ἐν τούτοις γὰρ ἐστίν· καὶ γὰρ 5
ἡ γῆ καὶ τὸ ὕδωρ ψυχρὰ ὑπόκειται. ποιητικὸν δὲ τὸ ψυ-
χρὸν ὡς φθαρτικὸν ἡ ὡς κατὰ συμβεβηκός, καθάπερ εἴ-
ρηται πρότερον· ἐνίοτε γὰρ καὶ καίεν λέγεται καὶ θερμαί-
νειν τὸ ψυχρὸν, οὐχ ὡς τὸ θερμόν, ἀλλὰ τῷ συνάγειν ἡ
ἀντιπεριστάναι τὸ θερμόν. ξηραίνεται δὲ ὅσα ἐστίν ὕδωρ καὶ 10
ὕδατος εἶδη, ἡ ἔχει ὕδωρ εἴτ' ἐπακτὸν εἴτε συμφυές (λέγω
δὲ ἐπακτὸν μὲν οἶον ἐν ἐρίῳ, σύμφυτον δ' οἶον ἐν γάλακτι).
ὕδατος δ' εἶδη τὰ τοιαῦτα, οἶνος, οὔρον, ὀρός, καὶ ὅλως ὅσα
μηδεμίαν ἡ βραχεῖαν ἔχει ὑπόστασιν, μὴ διὰ γλισχρο-
τητα· ἐνίοις γὰρ αἴτιον τοῦ μὴ ὑφίστασθαι μηδὲν ἡ 15
γλισχροτήης, ὥσπερ ἐλαίῳ ἡ πίττῃ. ξηραίνεται δὲ πάντα ἡ
θερμαινόμενα ἡ ψυχόμενα, ἀμφοτέρα δὲ θερμῷ, καὶ ὑπὸ

28 παρὰ] ApI Ol: περὶ E_{rec}. M B F_{var. m. 1} ApWB || ποιοῦν (ante καὶ)
ex corr. B || οὖν om. E B || ποιοῦν (post οὖν) om. N: ποῖον B₁ || 29 πάθος]
πάθος καὶ τέλος corr. H₁ || 30 ὑγραίνεσθαι ex ὑγαίνεσθαι corr. F₁ || 31 πάσχει]
Ol: πάσχει τὸ πάσχον E F_{corr. m. 1}: patitur Henricus || 32 δυσι παθήμασιν F
H N || ὥσπερ ex ὡς corr. E₁ || 33 ἀπουσία ἡ παρουσία] Olp: παρουσία ἡ ἀπουσία
J F M B: ἀπουσία B: absentia seu presentia Henricus || 382 b 1 ἐπεὶ] ἐπὶ
E₁ || 2 τούτων M B₁ || δὲ var. J₁ || ἡ (ante ὑγρὸν) supra add. E₁ || ἡ (post
ξηρὸν) supra add. E₁ || 3 ξηροῦ] (ξη- et -u in ras. E₁) || 4 γὰρ] γὰρ ἐκ H N
|| ξηρῶν καὶ τῶν ὑγρῶν B: ὑγρῶν καὶ ξηρῶν E B || τὸ om. E₁ || 5 γὰρ ex γαρ
en τούτοις corr. E₁ || γὰρ om. E₁ N || 6 τὸ (ante ὕδωρ) om. E_{corr}. B ||
ὑπόκειται E_{corr. m. 1} B || δὲ supra add. F₁ || 7 ὡς (ante φθαρτικόν)] ἡ ὡς
E_{corr. m. 1} B: ὡς φθαρτικὸν ὡς H: et Henricus || 8 γὰρ] δὲ F || καίεν F H N || 9
τῷ] τὸ F₁ N || 10 ἀντιπερίστασθαι F₁ || ἐστίν] ἡ B || καὶ] ἡ B || 11 ἡ om. B ||
ὕδωρ om. B || 13 ὀρός N B || 14 μὴ] ὅσα μὴ B || διὰ] δὲ E || 15 γὰρ] μὲν γὰρ
E: enim Henricus || 16 γλισχροτήης J₁: γλισχροτήης E₁ || 17 θερμαινόμενα ex
θερμαινομεν corr. E₁ || ἀμφοτέρα — ἱμάτιον (19) post ὑγρὸν (20) coll. Th.

- τῆς ἐντὸς θερμότητος ἢ τῆς ἔξω· καὶ γὰρ τὰ τῇ ψύξει
 ξηραίνοντα, ὥσπερ ἱμάτιον, ἐὰν ἡ κεχωρισμένον αὐτὸ καθ’
 20 αὐτὸ τὸ ὑγρόν, ὑπὸ τοῦ ἐντὸς θερμοῦ συνεξατμίζοντος τὸ
 ὑγρὸν ξηραίνεται, ἂν ὀλίγον ἢ τὸ ὑγρὸν, ἐξιούσης τῆς θερ-
 μότητος ὑπὸ τοῦ περιστώτος ψυχροῦ. ξηραίνεται μὲν οὖν,
 ὥσπερ εἴρηται, ἅπαντα ἡ θερμαινόμενα ἡ ψυχόμενα, καὶ
 πάντα θερμῷ, ἢ τῷ ἐντὸς ἢ τῷ ἐκτὸς συνεξατμίζοντι τὸ
 25 ὑγρὸν (λέγω δ’ ἐκτὸς μὲν ὥσπερ τὰ ἐφόμενα, ἐντὸς δὲ
 ὅταν ἀφαιρεθέντος ὑφ’ ἧς ἔχει θερμότητος ἀναλωθῇ ἀπο-
 πνεούσης). περὶ μὲν οὖν τοῦ ξηραίνεσθαι εἴρηται.
 τὸ δ’ ὑγραίνεσθαι ἐστὶν ἐν μὲν τὸ ὕδωρ γίνεσθαι συνι- 6
 στάμενον, ἐν δὲ τὸ τήκεσθαι τὸ πεπηγός. τούτων δὲ συνί-
 30 σταται μὲν ψυχόμενον τὸ πνεῦμα· περὶ δὲ τήξεως
 ἅμα καὶ περὶ πήξεως ἔσται δῆλον. πήγνυται δὲ ὅσα πῆ-
 γνυται ἢ ὕδατος ὄντα ἢ γῆς καὶ ὕδατος, καὶ ταῦτα ἢ
 θερμῷ ξηρῷ ἢ ψυχρῷ. διὸ καὶ λύεται τοῖς ἐναντίοις, ὅσα
 383a λύεται τῶν ὑπὸ θερμοῦ παγέντων ἢ ὑπὸ ψυχροῦ· τὰ μὲν
 γὰρ ὑπὸ ξηροῦ θερμοῦ παγέντα ὑπὸ ὕδατος λύεται, ὃ ἐστὶν
 ὑγρὸν ψυχρόν, τὰ δὲ ὑπὸ ψυχροῦ παγέντα ὑπὸ πυρὸς
 λύεται, ὃ ἐστὶν θερμόν. πήγνυσθαι δ’ ἐνια δόξειεν ἂν ὑπὸ
 5 ὕδατος, ὡς τὸ μέλι τὸ ἐφθόν· πήγνυται δὲ οὐχ ὑπὸ τοῦ
 ὕδατος, ἀλλ’ ὑπὸ τοῦ ἐν αὐτῷ ψυχροῦ. ὅσα μὲν οὖν ἐστὶν ὕδα-

18 ἔξω] ἐκτὸς F || 19 ἐὰν] ὅταν F || κεχωρισμένον J₁ M B₁ || αὐτὸ] (-o ex corr. H₁) || 20 τὸ (post αὐτὸ) om. J M B₁ N E B₃ || ἐντὸς θερμοῦ] θερμοῦ τοῦ ἐντὸς F || συνεξατμίζοντος] (-τιμ- ex corr. E₁) || 21 ἐὰν E_{corr.} m. 1 B₃ || ἐξιούσης E₁ || 23 πάντα J F M B N: deest codex H || 24 συνεξατμίζοντι] (-τι in ras. F₁) || 26 ὅτε H || ἀφαιρεθέντα F || ἧς marg. B₁ || 28 τὸ (ante ὕδωρ)] τῷ B₁ || 29 τὸ (ante τήκεσθαι)] τῷ B₁ || τὸ (post τήκεσθαι) om. B₁ F₁ || 30 μὲν Ol: μὲν eis ὕδωρ F_{rec.}: om. Henricus || τὸ om. B₃ || τήξεως] (post η in E ras. 2 vel 3 litt.) || 31 περὶ om. E F Ol || 33 ψυχρῷ ἢ θερμῷ ἢ ξηρῷ J M ApWB₁: ψυχρῷ ἢ ξηρῷ ἢ ὑγρῷ ἢ θερμῷ (ἢ ὑγρῷ del. m. 1) F: θερμῷ ἢ ψυχρῷ ἢ θερμῷ ἢ ξηρῷ (tertium ἢ eras.) B: θερμῷ ἢ ψυχρῷ ἢ ξηρῷ E B₃ ApI: ψυχρῷ ἢ θερμῷ ξηρῷ ApB_{corr.}: calido vel (el) gelido vel arido Henricus || 383 a 1 τῶν ex καὶ τῶν corr. E₁ || ψυχροῦ] τοῦ (ut videtur) ψυχροῦ J₁ || 2 ὕδατος — παγέντα ὑπὸ (3) om. N || 3] ὅπερ F || 3 ψυχρόν om. J F M B B₃: de N codice vide v. 2: frigidum (at alibi in alio codice coll.) Henricus || 4 πήγνυσθαι δ’] πήγνυσθ’ B₃ || 5 ὡς] ὅλον E B₃ (cf. 384 a 30) Ol: ὥσπερ Op: velut Henricus || ἐφθόν ex φθόν corr. E₁

τος, οὐ πήγνυται ὑπὸ πυρός· λύεται γὰρ ὑπὸ πυρός, τὸ δὲ αὐτὸ τῷ αὐτῷ κατὰ ταῦτὸ οὐκ ἔσται αἴτιον τοῦ ἐναντίου. ἔτι τῷ ἀπιέναι τὸ θερμὸν πήγνυται, ὥστε δῆλον ὅτι τῷ εἰσιέναι λυθήσεται· ὥστε ποιούντος τοῦ ψυχροῦ πήγνυται. διὸ καὶ οὐ 10 παχύνεται τὰ τοιαῦτα πηγνύμενα· ἡ γὰρ πάχυνσις ὑγροῦ μὲν ἀπιόντος γίγνεται, τοῦ ξηροῦ δὲ συνισταμένου· ὕδωρ δὲ τῶν ὑγρῶν οὐ παχύνεται μόνον. ὅσα δὲ κοινὰ γῆς καὶ ὕδατος, καὶ ὑπὸ πυρός πήγνυται καὶ ὑπὸ ψυχροῦ, παχύνεται δὲ ὑπ' ἀμφοῖν ἔστι μὲν ὡς τὸν αὐτὸν τρόπον, ἔστι δ' 15 ὡς ἄλλως, ὑπὸ μὲν θερμοῦ τὸ ὑγρὸν ἐξαγόντος (ἐξατμίζοντος γὰρ τοῦ ὑγροῦ παχύνεται τὸ ξηρὸν καὶ συνίσταται), ὑπὸ δὲ ψυχροῦ τὸ θερμὸν ἐκθλίβοντος, μεθ' οὗ τὸ ὑγρὸν συναπέρχεται συνεξατμίζον. ὅσα μὲν οὖν μαλακὰ ἀλλὰ μὴ ὑγρά, οὐ παχύνεται ἀλλὰ πήγνυται ἐξιόντος τοῦ ὑγροῦ, 20 οἷον ὁ ὀπτώμενος κέραμος· ὅσα δὲ ὑγρά τῶν μεικτῶν, καὶ παχύνεται, οἷον γάλα. πολλὰ δὲ καὶ ὑγραίνεται πρῶτον, ὅσα ἢ παχέα ἢ σκληρὰ ὑπὸ ψυχροῦ προὔπῃρχεν ὄντα, ὥσπερ καὶ ὁ κέραμος τὸ πρῶτον ὀπτώμενος ἀτμίζει καὶ μαλακώτερος γίγνεται· διὸ καὶ διαστρέφεται ἐν ταῖς καμί- 25 νοις. ὅσα μὲν οὖν ὑπὸ ψυχροῦ πήγνυται τῶν κοινῶν γῆς καὶ ὕδατος, πλεον δὲ ἐχόντων γῆς, τὰ μὲν τῷ τὸ θερμὸν ἐξεληλυθέναι πηγνύμενα, ταῦτα τήκεται θερμῷ εἰσιόντος πά-

7 λύεται — πυρός marg. E₁ || 7-8 τῷ δ' αὐτῷ τὸ αὐτὸ B || 8 κατὰ ταῦτὸ] κατ' αὐτὸ J M B₁: ex καθ'αὐτὸ corr. F₁ || ἔσται] ἔστιν E F N: erit Henricus || ἔτι] ἐν J₁: ἐν δὴ J₁₀₀. || 9 ἀπέναι J: ἀπιέναι M B₁ F H N || τῷ (post ἔτι)] τὸ F || 10 ὡς δὲ E || τοῦ] ὑπὸ E B: a Henricus || καὶ postea add. E₁ || 11 τὰ τοιαῦτα] ταῦτα F: τὰ τοῦτ' ci. Th. || 12 δὲ (ante συνισταμένου) supra add. E₁ || ὕδωρ — μόνον (13) alio quo traiciendum censet Th. || 13 οὐ in ras. B || 14 πυρός] τοῦ πυρός M B F || ὑπὸ (2)] Ap: om. E B: ὑπὸ τοῦ F: a Henricus || 15 μὲν ex μὲν οὖν corr. F₁ || 16 μὲν om. E_{corr}. B F₁: μὲν τοῦ corr. F₁ || ἐξαγαγόντος F || 17 γὰρ τὸ ὑγρὸν F₁: ex τοῦ ὑγροῦ γὰρ corr. E₁ || τὸ] καὶ τὸ ci. Th., cui placet codicis F lectio τὸ ὑγρὸν || 18 ψυχροῦ] τοῦ ψυχροῦ J F M B (ψυχροῦ ex corr.) || τοῦ θερμοῦ ἐκβληθέντος H N || 19 συνεξατμίζον] συνεξατμίζοντος E || 20 ἀλλὰ πήγνυται in ras. B || ἐξιόντος] συνεξιόντος B || 21 ὀπτόμενος F₁ || κέραμος ex κέραμενος corr. E₁ || 23 ὅσα] ὅσα ἂν E_{corr}. m.1 B || σκληρὰ in ras. N₁ || προὔπῃρχεν ex προὔπῃρχεν corr. F₁ || 24 ὀπτόμενος F: (-πτ- in ras. N₁) || 25 γίγνεται om. B || καὶ om. E B: ei Henricus || τοῖς N || 26 πήγνυται ex corr. H₁₀₀. || 27 πλείον ex πλίων corr. E₁ || 28 προσιόντος H N

λιν τοῦ θερμοῦ, οἷον ὁ πηλὸς ὅταν παγῇ· ὅσα δὲ διὰ ψύξιν,
 30 καὶ τοῦ θερμοῦ συνεξατμίσαντος ἅπαντος, ταῦτα δὲ ἅλута
 μὴ ὑπερβαλλούση θερμότητι, ἀλλὰ μαλάττεται, οἷον σί-
 δηρος καὶ κέρας. τήκεται δὲ καὶ ὁ εἰργασμένος σίδηρος,
 ὥστε ὑγρὸς γίγνεσθαι καὶ πάλιν πήγνυσθαι. καὶ τὰ στομώ-
 ματα ποιοῦσιν οὕτως· ὑφίσταται γὰρ καὶ ἀποκαθαίρεται κάτω
 383b ἡ σκωρία· ὅταν δὲ πολλάκις πάθῃ καὶ καθαρὸς γένηται,
 τοῦτο στόμωμα γίγνεται. οὐ ποιοῦσι δὲ πολλάκις αὐτὸ διὰ τὸ
 ἀπουσίαν γίγνεσθαι πολλήν καὶ τὸν σταθμὸν ἐλάττω ἀπο-
 καθαιρομένων. ἔστιν δ' ἀμείνων σίδηρος ὁ ἐλάττω ἔχων ἀπο-
 5 κάθαρσιν. τήκεται δὲ καὶ ὁ λίθος ὁ πυρίμαχος ὥστε στά-
 ζειν καὶ ρεῖν· τὸ δὲ πηγνύμενον ὅταν ῥυῇ, πάλιν γίγνεται
 σκληρόν. καὶ αἱ μύλαι τήκονται ὥστε ρεῖν· τὸ δὲ ῥέον πη-
 γνύμενον τὸ μὲν χρῶμα μέλαν, ὅμοιον δὲ γίγνεται τῇ τι-
 τάνῳ. τήκεται δὲ καὶ ὁ πηλὸς καὶ ἡ γῆ. ὅσα δ' ὑπὸ ξη-
 10 ροῦ θερμοῦ πήγνυνται, τὰ μὲν ἅλута, τὰ δὲ λυτὰ ὑγρῷ.
 κέραμος μὲν οὖν καὶ λίθων ἐνίων γένῃ, ὅσοι ὑπὸ πυρὸς τῆς
 γῆς συγκαυθείσης γίγνονται, οἷον οἱ μυλῖαι, ἅλута, νίτρον
 δὲ καὶ ἅλες λυτὰ ὑγρῷ, οὐ παντὶ δὲ ἀλλὰ ψυχρῷ· διὸ
 ὕδατι καὶ ὅσα ὕδατος εἶδη τήκεται, ἐλαίῳ δ' οὐ τήκεται·
 15 τῷ γὰρ ξηρῷ θερμῷ ἐναντίον ψυχρὸν ὑγρόν. εἰ οὖν ἐπηξεν
 θάτερον, θάτερον λύσει· οὕτω γὰρ τὰναντία ἔσται αἵτια τῶν
 ἐναντίων.

29 δ om. M B F || δὲ om. B₁ || 30 ὑγροῦ E_{corr. m.1} B: calido Henricus ||
 συνεξατμίζοντος M F N₁ || ἅπαντος] ἅπαν τὸ ὑγρόν ci. Th. || ταῦτα — μὴ (31)
 om. B, spatio 32 litt. relicto || δὴ F_{corr. m.1} H N || ἅλута ex ἀλῦεται corr.
 F₁ || 31 μὴ] ei μὴ E_{corr. m.1} F_{corr. m.1} H N || 32 καὶ (post δὲ) om. F || εἰργασμένος
 N: (ei- ex corr. B₁) || 33 πήγνυσθαι] Al: πήγνυνται E_{corr. m.1} B || 34 κάτωθεν
 F || 383 b 1 ἡ om. B || σκωρία ex σκωρελα corr. F₁: σκωρία H || γίνηται B || 2
 τοῦτο] τοῦτο τὸ H N: τοῦτω τὸ B || τὸ] τὴν B || 4 ἀμειω E₁ || κάθαρσιν H N ||
 5 καὶ postea add. N₁: in ras. B || 6 ῥέον ὅταν πηχθῇ N || 6-7 σκληρόν γίνεταί
 F || 7 αἱ μύλαι] μυλῖαι B || ὥστε — γίνεταί (8) marg. F₁ || 8 τῇ] τῷ N || 9
 τήκεται — γῆ delere vult Th. || δὲ om. F || 9-10 θερμοῦ ξηροῦ E₁ Ap: arido
 calido Henricus || 10 λυτὰ] Ap: λῦεται J F M B || 11 οὖν om. B || ὅσα J F M
 B: α AIB_{corr.}: οἷον AIB₁: οἱ AIW || 12 καυθείσης (ut videtur) F || γίνεταί
 F || ai E_{rec.} || 13 διὸ ex dis corr. N₁ || 14 τήκονται (ante ἐλαίῳ) E || ἐλαίῳ —
 τήκεται supra add. F₁ || ἐλαία H₁ (ut videtur) N: ἐλαιον B || 15 ὑγρόν] θερμόν
 B₁ || 16 θατέρω (post θάτερον) E_{rec.} M || 16-17 τῶν ἐναντίων αἵτια F

7 παχύνεται μὲν οὖν ὑπὸ πυρὸς μόνον, ὅσα ὕδατος πλέον
 ἔχει ἢ γῆς, πῆγνυται δέ, ὅσα γῆς. διὸ καὶ τὸ νίτρον καὶ
 οἱ ἄλλες γῆς εἰσιν μᾶλλον, καὶ λίθος καὶ κέραμος. ἀπο- 20
 ρώτατα δὲ ἔχει ἢ τοῦ ἐλαίου φύσις. εἰ μὲν γὰρ ὕ-
 δατος, ἔδει πῆγνυσθαι ὑπὸ ψυχροῦ, εἰ δὲ γῆς
 πλέον, ὑπὸ πυρός· νῦν δὲ πῆγνυται μὲν ὑπ’
 οὐδετέρου, παχύνεται δὲ ὑπ’ ἀμφοῖν. αἴτιον δ’ ἐστὶν ὅτι ἀέρος
 ἐστὶν πλήρες. διὸ καὶ ἐν τῷ ὕδατι ἐπιπολάζει· καὶ γὰρ ὁ 25
 ἀῆρ φέρεται ἄνω. τὸ μὲν οὖν ψυχρὸν ἐκ τοῦ ἐνόντος πνεύμα-
 τος ὕδωρ ποιοῦν παχύνει· αἰεὶ γάρ, ὅταν μειχθῇ ὕδωρ καὶ
 ἔλαιον, ἀμφοῖν γίγνεται παχύτερον. ὑπὸ δὲ πυρός καὶ χρόνου
 παχύνεται καὶ λευκαίνεται, λευκαίνεται μὲν ἐξατμίζοντος
 εἴ τι ἐνῆν ὕδατος, παχύνεται δὲ διὰ τὸ μαραινομένου τοῦ θερ- 30
 μοῦ ἐκ τοῦ ἀέρος γίγνεσθαι ὕδωρ. ἀμφοτέρως μὲν οὖν τὸ αὐτὸ
 γίγνεται πάθος, καὶ διὰ τὸ αὐτό, ἀλλ’ οὐχ ὡσαύτως. παχύ-
 νεται μὲν οὖν ὑπ’ ἀμφοτέρων, οὐ ξηραίνεται δ’ ὑπ’ οὐδετέρου· οὔτε
 γὰρ ὁ ἥλιος οὔτε τὸ ψῦχος ξηραίνει· οὐ μόνον διότι γλίσχρον,
 ἀλλὰ καὶ διότι ἀέρος ἐστίν. οὐ ξηραίνεται δὲ τὸ ὕδωρ οὐδ’ 384a
 ἔψεται ὑπὸ πυρός, ὅτι οὐκ ἀτμίζει διὰ γλίσχρότητα.
 ὅσα δὲ μεικτὰ ὕδατος καὶ γῆς, κατὰ τὸ πλῆθος ἐκατέρου

18 οὖν om. M || 18-19 πλιον ἔχει E₁: ἔχει πλείον H N || 19 ὅσα] ὅσα πλέον
 H_{rec.} || νίτρον] (-i- in ras. J₁) || καὶ — ἄλλες (20) om. F || 20 ἀπορώτατα ex
 ἀποιώτατα corr. E₁: πορώτατα M N: ἀπορρώτατα B₁ || 21 ὕδατος] ὕδατος
 ἔχει πλέον F: ὕδατος ἔχειεν πλέον M B₁: ὕδατος ἔχουσι πλέον E_{rec.}: ὕδατος εἶχε
 πλέον Ap: aque Henricus || 22 ψυχροῦ] ψυχροῦ ὡς οἱ πάγοι J F₁ M B: ψυχροῦ
 ὡς ὁ πάγος F_{rec.}: ψυχροῦ ὡς οἱ πῶροι B: algido Henricus || 23 πλιον E₁ ||
 πυρός] πυρός ὡς ὁ κέραμος J F M B B: igne Henricus || 24 οὐδετέρου] (-δ- in
 ras. E_{rec.}) || 25 γὰρ supra add. E₁ || 26 φαίνεται M B₁ || ψυχρὸν] ψυχρὸν
 τὸ ἐκτὸς H N || 27 παχύνει ex παχύνεται (ut videtur) corr. E₁ || 27-28
 ὕδωρ καὶ ἔλαιον] Ap: ἔλαιον καὶ ὕδωρ J F M B || 29 λευκαίνεται prius ex
 λευκένεται corr. E₁: (-ει- ex corr. B₁) || λευκαίνεται alterum om. E || ἐξατμίζον-
 τος] (τ prior in ras. E) || 30 ἐνῆν ex corr. F₁ || τὸ ex corr. F₁ || μαραινομένου ex
 μαραινομον corr. E₁ || 31 ἀμφοτέρων B₁ || οὖν om. F || 32 παχύνεται — ἀμφοτέρων
 (33) marg. E₁: om. Henricus || 33 οὐ om. J F M B || οὔτε] οὐδὲ H N || 34
 οὔτε] οὔτε γὰρ N || δ’ ὅτι J M B: δὲ διὰ τὸ E_{corr. m.1} B: quoniam Henricus ||
 γλίσχρον] (γ- in ras. E₁) || 384 a 1 ἀλλὰ καὶ ὅτι H N: ἀλλ’ ὅτι καὶ F || τὸ
 ὕδωρ] τὸ ὕδωρ καὶ J B: τὸ ἔλαιον F H N: τὸ ἐν τῷ ἐλαίῳ ὕδωρ E_{corr. m.1} B:
 post ἀτμίζει (2) coll. Th. || 2 ψύχεται E₁: ἐξέψεται E_{vat. m.1} Ap || οὐ κατατμίζει
 E || χλίσχρότητα E₁

- ἀξιον λέγεσθαι· οἶνος γάρ τις καὶ πήγνυται καὶ ἔψεται,
 5 οἶον τὸ γλεῦκος. ἀπέρχεται δὲ ἀπὸ πάντων τῶν τοιούτων ξη-
 ραινομένων τὸ ὕδωρ. σημεῖον δ' ὅτι τὸ ὕδωρ· ἡ γὰρ ἀτμὶς
 συνίσταται εἰς ὕδωρ, ἐάν τις βούληται συλλέγειν· ὥστε ὅσοις
 λείπεται τι, τοῦτο γῆς. ἔνια δὲ τούτων καὶ ὑπὸ ψυχροῦ, ὥσπερ
 10 εἴρηται, παχύνεται καὶ ξηραίνεται· τὸ γὰρ ψυχρὸν οὐ μόνον
 πήγνυσιν, ἀλλὰ ξηραίνει μὲν ὕδωρ, παχύνει δὲ τὸν
 ἀέρα ὕδωρ ποιοῦν· ἡ δὲ πῆξις εἴρηται ξηρασία τις οὔσα. ὅσα
 μὲν οὖν μὴ παχύνεται ὑπὸ τοῦ ψυχροῦ ἀλλὰ πήγνυται, ὕδα-
 τὸς ἐστι μᾶλλον, οἶον οἶνος καὶ οὔρον καὶ ὄξος καὶ κονία καὶ
 15 ὀρός· ὅσα δὲ παχύνεται μὴ ἐξατμίζοντα ὑπὸ πυρός, τὰ
 μὲν γῆς, τὰ δὲ κοινὰ ὕδατος καὶ ἀέρος, μέλι μὲν γῆς,
 ἔλαιον δ' ἀέρος. ἔστιν δὲ καὶ τὸ γάλα καὶ τὸ αἷμα ἀμφοῖν
 μὲν κοινὰ καὶ ὕδατος καὶ γῆς, μᾶλλον δὲ τὰ πολλὰ γῆς,
 ὥσπερ καὶ ἐξ ὅσων ὑγρῶν νίτρον γίγνεται καὶ ἄλες (καὶ λί-
 θοι δ' ἐκ τινων συνίστανται τοιούτων). διὸ ἐὰν μὴ χωρισθῇ ὁ
 20 ὀρός, ἐκκάζεται ὑπὸ τοῦ πυρός ἐφόμενος. τὸ δὲ γεῶδες συνί-
 σταται καὶ ὑπὸ τοῦ ὀποῦ, ἐάν πως ἔψη τις, οἶον οἱ ἱατροὶ
 ὀπίζοντες. οὕτω δὲ χωρίζεται ὁ ὀρός καὶ ὁ τυρός. ὁ δὲ
 χωρισθεὶς ὀρός οὐκέτι παχύνεται, ἀλλ' ἐκκάζεται ὥσπερ
 ὕδωρ. εἰ δέ τι μὴ ἔχει τυρὸν γάλα ἢ ὀλίγον, τοῦτο μᾶλλον

6 σημιον E₁ || τὸ (post ὅτι) om. B || 7 ἂν J F M B H N B || ὅσον ci. Th. || 8 λείπεται₁ [λείπ- in ras. 6 litt. E₁] || γῆς] τῆς γῆς B || 9 καὶ ξηραίνεται om. J₁ || 10 ἀλλὰ ξηραίνει μὲν] ἀλλὰ καὶ ξηραίνει. ξηραίνει μὲν τὸ B: ἀλλὰ ξηραίνει μὲν τὸ H N: καὶ ξηραίνει, ἀλλὰ καὶ παχύνει. πήγνυσιν μὲν καὶ ξηραίνει τὸ Ap: καὶ ξηραίνει, ἀλλὰ καὶ παχύνει. ξηραίνει μὲν τὸ Ald.: καὶ ξηραίνει, ἀλλὰ καὶ παχύνει. πήγνυσιν καὶ ξηραίνει μὲν τὸ Id.: ἀλλὰ ξηραίνει μὲν ἐξικμάζον τὸ ci. Th.: (τὸ habet Op, om. Ac) || 11 ποιεῖν B₁ || 12 τοῦ om. F B Ol || 13 οἶνος καὶ οὔρον] (ου- in ras. 3 litt. J): οὔρος καὶ οἶνος N || καὶ ὄξος supra add. F₁ || 14 ὀρός E_{rec}. B B₁ F H N || ἐξατμίζοντος F || 15 ὕδατος καὶ ἀέρος κοινὰ F || μὲν] μὲν οὖν F || 16 ἀέρος] ὕδατος καὶ ἀέρος B Op: ἀέρος δηλονότι καὶ ὕδατος Ap || τὸ (ante γάλα) om. B₁ || ἀμφοῖν ex ἀμφοῖ corr. E₁ || 17 καὶ (ante ὕδατος) om. F H N || 18 καὶ ἄλες γίνονται H: καὶ ἄλες γίνονται N || καὶ (post ἄλες) om. F || 19 συνίσταται B₁ || μὴ] μὲν corr. N₁ || 20 ὀρός F H N B || ἐκκάζεται F B || γεωειδὲς J F_{rec}.: γαιοειδὲς M B₁ F₁: γαιοειδὲς B || 21 ὀποῦ B₁: (-πο- in ras. N₁): de H incertum: ὀροῦ Ol || πως] περ B || ἔψη] (-ψ- in ras. 3 litt. E₁) || οἱ om. E || ἱητροὶ F || 22 ὀπίζοντες B₁ || χωρίζεται] χωρίζεται καὶ M B H N || ὁ (ante ὀρός) om. E₁ || ὀρός E B B_{rec}. F H N || 23 ὀρός E_{corr}. m.1 B B_{rec}. F H N || ἐκκάζεται F N B || 23-24 ὥσπερ ὕδωρ om. J₁ || 24 εἰ in ras. E₁ || ἐχρη

ὑδατος καὶ ἄτροφον. καὶ τὸ αἷμα δὲ ὁμοίως· πηγνυται γὰρ 25
τῷ ξηραίνεσθαι ψυχόμενον. ὅσα δὲ μὴ πηγνυται, οἷον τὸ
τῆς ἐλάφου, τὰ τοιαῦτα ὑδατος μᾶλλον, καὶ ψυχρὰ
ταῦτα. διὸ καὶ οὐκ ἔχει ἴνας· αἱ γὰρ ἰνές εἰσιν γῆς καὶ στε-
ρεόν· ὥστε καὶ ἐξαιρεθεῖσων οὐ πηγνυται· τοῦτο δ' ἐστὶν ὅτι οὐ
ξηραίνεται· ὕδωρ γὰρ τὸ λοιπόν, ὡς τὸ γάλα τοῦ τυροῦ 30
ἐξαιρεθέντος. σημεῖον δὲ τὰ νοσώδη γὰρ αἵματα οὐ θέλει
πηγνυσθαι· ἰχωροειδῇ γάρ, τοῦτο δὲ φλέγμα καὶ ὕδωρ
διὰ τὸ ἄπεπτον εἶναι καὶ ἀκράτητον ὑπὸ τῆς φύσεως. ἔτι
δὲ τὰ μὲν λυτά ἐστίν, οἷον νίτρον, τὰ δὲ ἄλυτα, οἷον κέρα-
μος, καὶ τούτων τὰ μὲν μαλακτά, οἷον κέρας, τὰ δὲ ἀμά- 384b
λακτα, οἷον κέραμος καὶ λίθος. αἴτιον δ' ὅτι τάναντία
τῶν ἐναντίων αἴτια, ὥστ' εἰ πηγνυται δυοῖν, ψυχρῷ καὶ ξη-
ρῷ, λύεσθαι ἀνάγκη θερμῷ καὶ ὑγρῷ· διὸ πυρὶ καὶ ὕδατι
(ταῦτα γὰρ ἐναντία), ὕδατι μὲν ὅσα πυρὶ μόνῳ, πυρὶ δὲ 5
ὅσα ψυχρῷ μόνῳ· ὥστ' εἴ τι ὑπ' ἀμφοῖν συμβαίνει πηγνυ-
σθαι, ταῦτα ἄλυτα μάλιστα. γίγνεται δὲ τοιαῦτα ὅσα θερ-
μανθέντα ἔπειτα τῷ ψυχρῷ πηγνυται· συμβαίνει γάρ,
ὅταν τὸ θερμὸν ἐξικμάσῃ ἐξίον, τὸ πλείστον ὑγρὸν συνθλί-
βεσθαι πάλιν ὑπὸ τοῦ ψυχροῦ, ὥστε μηδὲ ὑγρῷ δίδοναι δίο- 10

E₁ || τυρὸν γάλα ἢ ὀλίγον ex γάλα ἢ ὀλίγον τυρὸν corr. F₁ || τοῦτο del. restituitque
F₁ || μᾶλλον — γὰρ (25) marg. F₁ || 25 δὲ om. E B: de F codice (vide supra)
incertum || ὁμοίως] ὁμοίως πλείον γῆς H N || γὰρ var. B₁: δὲ M B₁ || 26
ξηραίνεσθαι ex ραίνεσθαι corr. F₁ || μὴ πηγνυται] μῆγνυται E₁: πηγνυται corr. E
|| οἷον] ἢ B₁ || 27-28 καὶ ψυχρὰ ταῦτα aut spurium aut interclusionem esse
putat Th. || ψυχρὰ ταῦτα ex ψυχρότατα corr. E₁: ψυχρότατα ταῦτα corr. F₁ ||
28 καὶ (ante οὐκ) om. M B || ἴνας] (ι- in ras. E_{rec.}) || ἰνές] εἶνες E || γῆς καὶ
ex τῆς γῆς corr. F₁ || στερεῶν E_{corr.} B_{var. m. 1} N_{rec.}: στερεὸν M || 29 καὶ om.
H N B || ἐξαιρεθεῖσων] (Ap): διεξαιρεθεῖσων J F M B || ἔσται E: est Henricus
|| 30 ὥς] Ap: ὥσπερ E B (cf. 383 a 5) F_{corr.} Ol: velud Henricus || τυροῦ ex
πυροῦ corr. F₁ || 31 σημιον E₁ || γὰρ om. H N || 32 ἰχωροειδῇ] (ι prior in ras.
E_{rec.}) || τότε δὲ B: δὲ τὸ τοιοῦτο ci. Th. || καὶ] καὶ δι J₁ || 33 φύσεως] θερμότητος ci.
Th. || ἔτι] (Ap) Ol: ὅτι E₁ B F₁ H₁ N: quoniam Henricus || 34 τὰ (ante
μὲν) ex τ corr. J₁ || κέραμος] (Ap): κέραμος καὶ λίθος J F M B Ol || 384 b 1
οἷον — ἀμάλακτα marg. E₁ || οἷον κέρας om. M B₁ || 2 δ' om. E₁ || 3 εἰ ex ι
corr. E₁ || δυοῖ E_{corr.} m. 1 B N || ξηρῷ] ὑγρῷ corr. F₁ || 4 ὑγρῷ] ξηρῷ corr. F₁ ||
6 ψυχρῷ] ὕδατι H N || εἴ τι] εἴ τι J₁ B₁: εἴ τινα J_{rec.} H N: εἰ E: siquid Henricus
|| 7 τοιαῦτα] ταῦτα E: talia Henricus || 9 ἐξίον ex σξίον corr. E₁ || 10
πάλιν supra add. F₁ || μηδὲ] μὴ J Ol || δίοδον marg. F₁

- δον. καὶ διὰ ταῦτα οὔτε τὸ θερμὸν λύει· ὅσα γὰρ ὑπὸ ψυ-
 χροῦ πηγνυται μόνου, ταῦτα λύει· οὐθ' ὑπὸ ὕδατος· ὅσα γὰρ
 ὑπὸ ψυχροῦ πηγνυται, οὐ λύει, ἀλλ' ὅσα ὑπὸ θερμοῦ ξηροῦ
 μόνου. ὁ δὲ σίδηρος τακείς ὑπὸ θερμοῦ ψυχεῖς πη-
 15 γνυται. τὰ δὲ ξύλα ἐστὶν
 γῆς καὶ ἀέρος· διὸ καυστὰ καὶ οὐ τηκτὰ οὐδὲ μαλακτά, καὶ
 ἐπὶ τῷ ὕδατι ἐπιπλεῖ, πλήν ἐβένου· αὕτη δ' οὐ· τὰ μὲν γὰρ
 ἄλλα ἀέρος ἔχει πλεόν, ἐκ δὲ τῆς ἐβένου τῆς μελαίνης δια-
 πέπνευκεν ὁ ἀήρ, καὶ ἔστι πλεόν ἐν αὐτῇ γῆς. κέραμος δὲ
 20 γῆς μόνον διὰ τὸ ξηραίνόμενος παγῆναι κατὰ μικρόν· οὔτε
 γὰρ τὸ ὕδωρ εἰσόδους ἔχει, δι' ὧν μόνον πνεῦμα ἐξῆλθεν,
 οὔτε πῦρ· ἔπηξε γὰρ αὐτό. τί μὲν οὖν ἐστι πῆξις καὶ τῆξις,
 καὶ διὰ πόσα καὶ ἐν πόσοις ἐστίν, εἴρηται.
- ἐκ δὲ τούτων φανερόν ὅτι ὑπὸ θερμοῦ καὶ ψυχροῦ 8
 25 συνίσταται τὰ σώματα, ταῦτα δὲ παχύνοντα καὶ πηγνύντα
 ποιεῖται τὴν ἐργασίαν αὐτῶν. διὰ δὲ τὸ ὑπὸ τούτων δημι-
 ουργεῖσθαι ἐν ἅπασιν ἐνεστι θερμότης, τισὶ δὲ καὶ ψυχρό-
 τῆς ἢ ἐκλείπει. ὥστ' ἐπεὶ ταῦτα μὲν ὑπάρχει διὰ τὸ ποι-
 εῖν, ὑγρόν δὲ καὶ ξηρόν διὰ τὸ πάσχειν, μετέχει αὐτῶν
 30 τὰ κοινὰ πάντων. ἐκ μὲν οὖν ὕδατος καὶ γῆς τὰ ὁμοιο-
 μερῇ σώματα συνίσταται, καὶ ἐν φυτοῖς καὶ ἐν ζώοις,
 καὶ τὰ μεταλλεινόμενα, οἷον χρυσὸς καὶ ἄργυρος καὶ ὅσα

12 μόνον F || οὐθ' ὑπὸ ὕδατος marg. E₁ || 14 δὲ σείδηρος E: σίδηρος δὲ M
 B || ψυχεῖς J F M B OIV: ψυχεῖς OIG: ψύχει Ald. || πηγνυται || πηγνυται,
 ὥστε πρὸς πῆξιν ἀμφοτέρων δεῖται· διὸ ἄλυτον Ald. (cf. Ap 212, 5 sqq., Op 313,
 12 sqq.) || 15 τὰ — αὐτό (22) om. B₁ || 15-16 γῆς καὶ ἀέρος ἐστὶν H N || 16
 καυστὰ καὶ] καυστὰ B: καὶ καυστὰ ἀλλ' F || 17 ἐπὶ om. H N || ἐβαίνου J F₁ ||
 μὲν] (-en in ras. E) || γὰρ postea add. F₁ || 18 πλείω J M H N B: πλιον E₁
 || ἐβαίνου J E: ἐβεῖου M: ἐβένου F N || 19 πλείον ex πλιον corr. E₁ || 20 μόνον
 (-ον in ras. E): μόνος Ap: modo (tantum) Henricus || ξηραίνόμενος] Ap: ξηραι-
 νόμενον M B F H || μικρόν] μικρόν· διὸ ἄλυτος ci. Th. || 21 μόνον E F: om.
 H N || 22 ἐστὶ om. F || τῆξις καὶ πῆξις F N || 24 ψυχροῦ καὶ θερμοῦ F || 25 τὰ
 om. B₁ || ταῦτα] καὶ ταῦτα J M B || παχύνοντα ex παχύνονται corr. J₁ ||
 πηγνύντα ex πηγνυται corr. J₁ || 26 ποιεῖ F N || τούτων ex τούτων corr. E:
 τοιούτων H N || 27 ἐνεστι] ἐστὶν E H N: μὲν ἐστὶ F: est Henricus || τίς B:
 (i altera in ras. E₁.) || διὸ B: (-e ex corr. E₁.) || ψυχρότης (-is in ras.
 m. 1) E₁: ψυχρότης τίς B || 28 ἢ om. E₁ B || ἐκλείπει ex ἐγκλείπει corr. E₁
 || 29 μετέχει E || 31 ἐν (ante ζώοις) om. E || 32 τὰ] τὰ δὲ H

ἀλλα τοιαῦτα, ἐξ αὐτῶν τε καὶ ἐκ τῆς ἀναθυμιάσεως τῆς ἐκατέρου ἐγκατακλειομένης, ὥσπερ εἴρηται ἐν ἄλλοις. ταῦτα δὲ διαφέρει ἀλλήλων τοῖς τε πρὸς τὰς αἰσθήσεις ἰδίους 385a ἅπαντα, τῷ ποιεῖν τι δύνασθαι (λευκὸν γὰρ καὶ εὐώδες καὶ ψοφητικὸν καὶ γλυκὺ καὶ θερμὸν καὶ ψυχρὸν τῷ ποιεῖν τι δύνασθαι τὴν αἴσθησίν ἐστι), καὶ ἄλλοις οἰκειότεροις πάθεσιν, ὅσα τῷ πάσχειν λέγονται, λέγω δ' οἷον τὸ 5 τηκτὸν καὶ πηκτὸν καὶ καμπτὸν καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα· πάντα γὰρ τὰ τοιαῦτα παθητικά, ὥσπερ τὸ ὑγρὸν καὶ τὸ ξηρὸν. τούτοις δ' ἤδη διαφέρει ὅσπου καὶ σὰρξ καὶ νῦρον καὶ ξύλον καὶ φλοῖος καὶ λίθος καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστον τῶν ὁμοιομερῶν μὲν φυσικῶν δὲ σωμάτων. εἰπωμεν δὲ 10 πρῶτον τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν, ὅσα κατὰ δύναμιν καὶ ἀδυναμίαν λέγεται. ἔστιν δὲ τάδε, πηκτὸν ἀπηκτον, τηκτὸν ἄτηκτον, μαλακτὸν ἀμάλακτον, τεγκτὸν ἄτεγκτον, καμπτὸν ἄκαμπτον, κατακτὸν ἀκάτακτον, θραυστὸν ἄθραυστον, θλαστὸν ἄθλαστον, πλαστὸν ἀπλαστον, πιεστὸν ἀπίεστον, 15 ἐλκτὸν ἀνελκτον, ἐλατὸν ἀνήλατον, σχιστὸν ἄσχιστον, τμητὸν ἄτμητον, γλίσχρον ψαθυρὸν, πιλητὸν ἀπίλητον, καυστὸν ἄκαυστον, θυματὸν ἀθυμίατον. τὰ μὲν οὖν πλείστα σχεδὸν τῶν σωμάτων τούτοις διαφέρει τοῖς πάθεσιν· τίνα

33 τοιαῦτα ἄλλα F || ἐκ] Ap: postea add. E₁: ex Henricus || 34 ἐγκατακλειομένης ex ἐγκατακλειομένης corr. E₁ || 385 a 1 δὲ] δὲ ἅπαντα N (cf. v. 2) || 2 ἅπαντα om. N₁ (cf. v. 1) || τῷ ποιεῖν] καὶ τῷ ποιεῖν J F M B N_{rec.} E_{corr.} m.1 || δύνασθαι τε F || λευκὸν — ἐστι (4) interclusionem distinxit Id. || λευκὸν — θερμὸν (3) post λέγονται (5) coll. N || 3 καὶ ψυχρὸν supra add. E₁: om. N || τῷ — ἐστι (4) marg. N_{rec.} || 4 δύνασθαι om. F₁ (vide infra): δύν εις corr. F₁: δύνασθαι εις B: δύνασθαι πρὸς N_{rec.} (cf. v. 2) || ἐστι ex ἐστι καὶ τῷ δύνασθαι corr. F₁ (vide supra) || 5 λέγονται] λέγοιτ' ἂν B || 6 πηκτὸν καὶ τηκτὸν F || ἄλλα ὅσα B || 7 ἅπαντα B: πάντα ἅπαντα E || ὥσπερ] ὥσπερ καὶ N || 8 δ' ἤδη] δὴ E || 11 τὸν om. E || 12 τάδε et ἀπηκτον supra add. E₁ || 13 μαλακὸν F || μαλακτὸν — ἀκάτακτον (14) post ἄθλαστον (15) coll. B || τεγκτὸν — ἀκαμπτον (14) om. N || τεγκτὸν — ἀκάτακτον (14) om. H || τεκτὸν ἀτεκτον E₁: post ἀκάτακτον (14) coll. Henricus || 14 ἀκαμπτον] (-ον ex corr. J₁) || θραυστὸν — ἀνελκτον (16) post ἀνήλατον (16) coll. J F M B || 16 ἐλατὸν ex ἐλαττον corr. E₁ || ἀνέλατον E_{corr.} m.1 B_{rec.} F N_{rec.}: non ductile liquidum viscosum Henricus || 17 ἀτμητον E₁ || γλίσχρον] (γ- in ras. E₁) || πηλητὸν J: ex πηλητὸν corr. F₁: (-ι ex corr. E₁) || ἀπήλητον J: ex ἀπήλητον corr. F₁: ἀπέλητον E₁ || 18 ἀκαυστον marg. E₁ || 19 τῶν σωμάτων σχεδὸν F: σχεδὸν τῶν σωμάτων τούτων E_{corr.} m.1 B: fere corporum Henricus

- 20 δ' ἕκαστον τούτων ἔχει δύναμιν, εἵπωμεν. περὶ μὲν οὖν πη-
κτοῦ καὶ ἀπήκτου καὶ τηκτοῦ καὶ ἀτήκτου εἴρηται μὲν κα-
θόλου πρότερον, ὅμως δ' ἐπανέλθωμεν καὶ νῦν. τῶν γὰρ
σωμάτων ὅσα πηγνύται καὶ σκληρύνεται, τὰ μὲν ὑπὸ θερ-
μοῦ πάσχει τοῦτο τὰ δ' ὑπὸ ψυχροῦ, ὑπὸ μὲν τοῦ θερμοῦ
25 ξηραίνοντος τὸ ὑγρὸν, ὑπὸ δὲ τοῦ ψυχροῦ ἐκθλίβοντος τὸ
θερμὸν. ὥστε τὰ μὲν ὑγροῦ ἀπουσία τὰ δὲ θερμοῦ τοῦτο πά-
σχει, ὅσα μὲν ὕδατος, θερμοῦ, ὅσα δὲ γῆς, ὑγροῦ. τὰ μὲν
οὖν ὑγροῦ ἀπουσία ὑπὸ ὑγροῦ διατήκεται, ἂν μὴ οὕτως συν-
ελθῇ ὥστε ἐλάττους τοὺς πόρους λειψθῆναι τῶν τοῦ ὕδατος
30 ὄγκων, οἷον ὁ κέραμος· ὅσα δὲ μὴ οὕτω, πάντα ὑγρῷ τή-
κεται, οἷον νίτρον, ἄλλες, γῆ ἢ ἐκ πηλοῦ· τὰ δὲ θερμοῦ
στερήσει ὑπὸ θερμοῦ τήκεται, οἷον κρύσταλλος, μόλυβδος,
χαλκός. ποῖα μὲν οὖν πηκτὰ καὶ τηκτά, εἴρηται, καὶ ποῖα
385b ἄτηκτα. ἄπηκτα δὲ ὅσα μὴ ἔχει ὑγρότητα ὑδατώδη,
μηδὲ ὕδατός ἐστιν, ἀλλὰ πλεόν θερμοῦ καὶ γῆς, οἷον μέλι
καὶ γλεῦκος (ὥσπερ ζέοντα γὰρ ἐστιν), καὶ ὅσα ὕδατος
μὲν ἔχει, ἐστιν δὲ πλεόν ἀέρος, ὥσπερ τὸ ἔλαιον καὶ ὁ ἄρ-
5 γυρος ὁ χυτός, καὶ εἴ τι γλίσχρον, οἷον <πίττα καὶ> ἱξός.
μαλακτὰ δ' ἐστὶ τῶν πεπηγότων ὅσα μὴ ἐξ ὕ- 9
δατος, οἷον κρύσταλλος ὕδατος, ἀλλ'

20 τούτων ἔχειν B₁ H (ut videtur): ἔχει τούτων N || δύναμιν F || εἵπομεν corr. J₁ || οὖν supra add. E₁ || 21 καὶ τηκτοῦ καὶ ἀτήκτου om. H N || μὲν || μὲν οὖν J || 23 πηγνύται (ut videtur) F || 24 μὲν || μὲν οὖν F || 25 τοῦ om. B₃ || 28 διατίκεται E₁ || οὕτω E B₃ H N || συνελήφθη B₃ || 29 ληφθῆναι M₁ B₁ F H N B₃ Ol: (η prior in ras. J): *sumant* Henricus || 30 ὁ om. B₃ || πάντα] ταῦτα J F M₁ B₃ Ap || 31 ἄλλες] ἄλλες καὶ F || ἢ om. H N || θερμῷ B₁ || 32 κρύσταλος M₁ H || μόλυβδος J F M₁ B₃ H E B₃ || 33 οὖν om. F || τηκτά καὶ πηκτά N || 33-385 b 1 εἴρηται, καὶ ποῖα ἄτηκτα ex εἴρηται καὶ ποῖα δὲ ἄπηκτα τε corr. F₁: καὶ ἄτηκτα εἴρηται H N || 385 b 1 ὅσα] Ap Ol: ὅσα ἢ J B₃: ex ὅσα δὲ ἢ corr. F₁ || ἔχῃ J corr. m.1 F || 2 μηδὲ] Ap: μήτε B₃: ἢ μὴ J F M₁ B₃: om. Ol || πλιον E₁ || 3 γλεῦκος] (-ευκος in ras. E₁reco.): ὁ γλεῦκινος B₃: γλυκὺς Ap || ζέοντα ex ζέοντα ἄπηκτα corr. E₁: τὰ ζέοντα ἄτηκτα corr. F || 3-4 μὲν ὕδατος N || 4-5 ὁ ἀργυρος ὁ χυτός] ἀργυρος χυτός E: ἰδράργυρος H N: ὁ χυτός ἀργυρος Ap: *hydrargyros* Henricus || 5 πίττα καὶ om. codd.: ὑγρά πίσσα καὶ Op: (διὸ οὔτε πίσσα οὔτε Ap) || 6 ἱξ om. B₃ || 7 οἷον — ὕδατος om. J₁ Henricus || οἷον κρύσταλος marg. J₁reco.: οἷον κρύσταλος M₁ B₁reco.: οἷον κρύσταλλος πᾶς γὰρ κρύσταλλος E₁corr. m.1 B₃ F₁corr. m.1 N₁reco. (κρύσταλος post γὰρ) || ὕδατος marg. J₁reco.

ὅσα γῆς μάλλον, καὶ μήτ' ἐξίκμασται πᾶν τὸ ὑγρὸν ὥσπερ ἐν νίτρῳ ἢ ἁλσί, μήτ' ἔχει ἀνωμάλως ὥσπερ ὁ κέραμος, ἀλλ' ἢ ἐλκτὰ μὴ ὄντα διαντὰ, ἢ ἐλατὰ μὴ 10 ὄντα ὕδατος, καὶ μαλακτὰ πυρί, οἷον σίδηρος καὶ κέρας καὶ ξύλα. ἔστι δὲ καὶ τῶν τηκτῶν καὶ τῶν ἀτήκτων τὰ μὲν τεγκτὰ τὰ δὲ ἄτεγκτα, οἷον χαλκὸς ἄτεγκτον, τηκτὸν ὄν, ἔριον δὲ καὶ γῆ τηκτόν· βρέχεται γάρ. καὶ χαλκὸς μὲν δὴ τηκτόν, οὐχ ὑπὸ ὕδατος δὲ τηκτόν. ἀλλὰ καὶ 15 τῶν ὑπὸ ὕδατος τηκτῶν ἔνια ἄτεγκτα, οἷον νίτρον καὶ ἄλς· οὐδὲ γὰρ ἄλλο τεγκτόν οὐδὲν ὃ μὴ μαλακώτερον γίγνεται βρεχόμενον. ἔνια δὲ τεγκτὰ ὄντα οὐ τηκτὰ ἐστίν, οἷον ἔριον καὶ οἱ καρποί. ἔστι δὲ τεγκτὰ μὲν ὅσα γῆς ὄντα ἔχει τοὺς πόρους μείζους τῶν τοῦ ὕδατος ὄγκων, ὄντων σκλη- 20 ροτέρων τοῦ ὕδατος. τηκτὰ δὲ ὕδατι ὅσα δι' ὄλου. διὰ τί δ' ἢ μὲν γῆ καὶ τήκεται καὶ τέγγεται ὑπὸ τοῦ ὑγροῦ, τὸ δὲ νίτρον τήκεται μὲν, τέγγεται δ' οὐ; ὅτι ἐν μὲν τῷ νίτρῳ δι' ὄλου οἱ πόροι, ὥστε διαιρεῖται εὐθὺς ὑπὸ τοῦ ὕδατος τὰ μόρια, ἐν δὲ τῇ γῇ καὶ παραλλάξ εἰσι πόροι, 25

8 ὅσα om. H N₁ || 9 ἐν om. B || ἀλ B || μήτ' || μει (ut videtur) E₁ || ὥσπερ κέραμος B: supra add. J || 10 ἀλλ' ἢ ἐλκτὰ Ol: ἀλλ' (ἀλλὰ m. rec.) εἰσίν (ut videtur; ἢ m. rec.) ἐλκτὰ (in ras. 8 litt. m. rec.) E: (ἐλκ- in ras. F₁): ἀλλὰ ἢ ἐλκτὰ οἷον νεῦρον. ἰμάς H N: ἀλλ' ἔστιν ἐλκτὰ Ap: nisi tractiva sint velud nervus corrigia Henricus || 10-11 ἢ ἐλατὰ μὴ ὄντος ὕδατος N₁: μὴδ' ἐλατὰ πλεῖον ἔχοντα ὕδατος ἢ γῆς ci. Id. || 11 καὶ (ante μαλακτὰ) ἀλλὰ H N || 12 ξύλα Ap: ξύλον F H N Ol || δὲ καὶ τῶν marg. J || τηκτῶν καὶ τῶν in ras. 7 vel 8 litt. J || vv. 13-21 male inter se cohaerere putat Vicomercatus || 13 τεγκτὰ . . . ατεγκτα E₁: τεκτὰ . . . ἄτεκτα E_{rec.} || χαλκὸς || ὁ χαλκὸς H N || ἄτεγκτον E: ex ἄτεκτον corr. N₁ || τηκτόν ex τεγκτόν (ut videtur) corr. F₁ || 14 ὦν F || ἔριον J₁ (ut videtur) F₁ || τεγκτόν ex τεκτόν corr. F₁ N₁ B₁ || 16 ἔνια (post ι in E ras. unius litt.) || ἄτεγκτα τηκτὰ E: τεγκτὰ ἐστίν B || ἄλς E || 17 τεγκτόν οὐδὲν ex τεκτόν οὐδέ corr. E₁: τεγκτόν οὐδὲν λέγω corr. H₁ || μαλακόν F || 19 μὲν del. F₁ || ἔχει ἔχει δὲ B₁ || 20 πόρους ex πόρους πόρους corr. E₁ || ὄντας σκληροτέρους E_{rec.} N_{rec.}: ὄντας δὲ σκληροτέρους B: καὶ σκληροτέρων corr. F₁: σκληροτέρων τῶν Ol: ὄντων δὲ σκληροτέρων Cam. || 21 τοῦ om. J || ὕδατος ex ὕδατος ὄγκων ὄντων corr. E₁ || διὰ τί κ.τ.λ. Idelerō videntur ex problematis huc translata || 22 δ' || δὴ οὖν E₁ (ex οὖν corr. m. 1.) B: οὖν E_{rec.} || γῆ μὲν B: μὲν ἢ γῆ N_{rec.} || καὶ (ante τήκεται) om. H || τέγγεται N B || 23 τέγγεται N || ἐν μὲν || μὲν οὖν B || 24 ὥστε || ὥστε γε E: quapropter Henricus || διαιρεῖ H || εἰθὺς F || 25 τὰ om. B₁ || πόροι || οἱ πόροι F N_{rec.}

- ὥστε ὁποτέρως ἂν δέξηται, διαφέρει τὸ πάθος. ἔστι δὲ καὶ τὰ μὲν τῶν σωμάτων καμπτὰ καὶ εὐθυντά, οἷον κάλαμος καὶ λύγος, τὰ δ' ἄκαμπτα τῶν σωμάτων, οἷον κέραμος καὶ λίθος. ἔστιν δὲ ἄκαμπτα μὲν καὶ ἀνεύθυντα ὅσων σωμά-
 30 των οὐ δύναται τὸ μήκος εἰς εὐθύτητα ἐκ περιφερείας καὶ ἐξ εὐθύτητος εἰς περιφέρειαν μεταβάλλειν, καὶ τὸ κάμπτεσθαι καὶ τὸ εὐθύνεσθαι ἔστιν τὸ εἰς εὐθύτητα ἢ περιφέρειαν μεθίστασθαι ἢ κινεῖσθαι· καὶ γὰρ τὸ ἀνακαμπτόμενον καὶ τὸ
 385a κατακαμπτόμενον κάμπτεται. ἡ μὲν οὖν εἰς κυρτότητα ἢ κοιλότητα κίνησις τοῦ μήκους σφζομένου κάμψις ἐστίν· εἰ γὰρ καὶ εἰς τὸ εὐθὺ, εἴη ἂν ἅμα κεκαμμένον καὶ εὐθύ· ὅπερ ἀδύνατον, τὸ εὐθὺ κεκάμφθαι. καὶ εἰ κάμπτεται πᾶν
 5 ἡ ἀνακάμψει ἢ κατακάμψει, τούτων δὲ τὸ μὲν εἰς τὸ κυρτὸν τὸ δ' εἰς τὸ κοῖλον μετάβασις, οὐκ ἂν εἴη καὶ εἰς τὸ εὐθὺ κάμψις, ἀλλ' ἔστι κάμψις καὶ εὐθυνσις ἄλλο καὶ ἄλλο. καὶ ταῦτά ἐστιν καμπτὰ καὶ εὐθυντά, καὶ ἄκαμπτα καὶ ἀνεύθυντα. καὶ τὰ μὲν κατακτὰ καὶ θραυστὰ ἅμα ἢ χωρὶς, οἷον
 10 ξύλον μὲν κατακτὸν, θραυστὸν δ' οὐ, κρύσταλλος δὲ καὶ λίθος θραυστὸν, κατακτὸν δ' οὐ, κέραμος δὲ καὶ θραυστὸν καὶ κατ-

26 ὁπότερος B || 27 τῶν σωμάτων marg. E₁: om. Ol || καὶ εὐθυντά om. F || 28 λόγος B || τῶν σωμάτων om. N || 29 καμπτὰ μὲν καὶ εὐθυντά E B O (ut videtur): ἄκαμπτα μὲν τὰ ἀνεύθυντα H || ὦν E: quosumcumque Henricus || 30 τὸ μήκος δύναται (om. οὐ) E B || περιφερίας E₁ || ἐξ supra add. E₁ || 31 περιφερίαν E₁ || 32 ἢ postea add. E || συνίστασθαι E || 33 Thuroto videntur aut καὶ γὰρ — κάμπτεται (386 a 1), interclusionione indicata, post κοιλότητα (2) traicienda esse aut καὶ ταύτην κυρτὴν ἢ κοίλην vel similia post κινεῖσθαι inse- renda; male enim cum antecedentibus cohaerere καὶ γὰρ κ.τ.λ. || γὰρ supra add. E₁ || 33-386 a 1 καὶ τὸ κατακαμπτόμενον om. B: ἢ (ex corr. m. 1) κατακαμπτόμενον (κατα- supra add. m. 1) F || 386 a 1 κυρτότητα ex κυρότητα corr. E₁: κοιλότητα N || 2 κυρτότητα N || 3 γὰρ] δὲ ci. Th. || καὶ (ante εἰς)] Ol: om. E₁ Henricus: καὶ ἢ corr. E₁: καὶ ἢ B: καὶ ἢ M || τὸ εἰς N: εἰς F || εἴη] ἦν ci. Th. || ἅμα] α E₁ B: simul Henricus || κεκαμμένον J₁: (κε- in ras. B) || καὶ (2) ex καὶ εἰς corr. F₁ || εὐθὺ] εὐθὺ. ἢ B || 4 κεκάμφθαι ex κεκάμψαι corr. J₁ || εἰ] ἢ B || πᾶν ex corr. N₁: παντο E₁ || 6 κυλον E || μεταβίβασις B || καὶ] καὶ ἢ J M N || 7 ἄλλο (post εὐθυνσις)] ἄλλο N || ἄλλο. καὶ om. E B: aliud et Henricus || 8 ἄκαμπτα — καὶ (ante τὰ, 9) om. H || 9 κατακτὰ ex κατα corr. E₁ || 10 κατακτὸν ex κατακτὸν. ὄν corr. E₁ || κρύσταλος M B H₁ N || 11 θραυστὸν (ante κατακτὸν)] θραυστὸν καὶ J₁: θραυστὸν μὲν N || θραυστὸν καὶ κατακτὸν] θραυστὸν καὶ τακτὸν N: κατακτὸν καὶ θραυστὸν F

ακτόν. διαφέρει δ', ὅτι κατάξιν μὲν ἐστὶν εἰς μεγάλα
 μέρη διαίσεις καὶ χώρισις, θραύσις δὲ εἰς τὰ τυχόντα
 καὶ πλείω δυοῖν. ὅσα μὲν οὖν οὕτω πέπηγεν ὥστε πολλοὺς
 ἔχειν παραλλάττοντας πόρους, θραυστά (μέχρι γὰρ τούτου 15
 δίσταται), ὅσα δ' εἰς πολὺ, κατακτά, ὅσα δ' ἄμφω,
 ἀμφοτέρω. καὶ τὰ μὲν θλαστά, οἷον χαλκὸς καὶ κηρός,
 τὰ δ' ἄθλαστα, οἷον κέραμος καὶ ὕδωρ. ἔστιν δὲ θλάσις
 ἐπιπέδου κατὰ μέρος εἰς βάθος μεταστάσις ὥσει ἡ
 πληγῇ, τὸ δ' ὅλον ἀφῇ. ἔστιν δὲ τὰ τοιαῦτα καὶ μαλα- 20
 κτά, οἷον κηρὸς μένοντος τοῦ ἄλλου ἐπιπέδου κατὰ μέρος
 μεθίσταται, καὶ σκληρά, οἷον χαλκός, καὶ ἄθλαστα καὶ
 σκληρά, οἷον κέραμος (οὐ γὰρ ὑπέκει εἰς βάθος τὸ ἐπί-
 πεδον), καὶ ὑγρά, οἷον ὕδωρ (τὸ γὰρ ὕδωρ ὑπέκει μὲν,
 ἀλλ' οὐ κατὰ μέρος, ἀλλ' ἀντιμεθίσταται). τῶν δὲ θλαστῶν 25
 ὅσα μὲν μένει θλασθέντα καὶ εὐθλαστα χειρί, ταῦτα μὲν
 πλαστά, τὰ δὲ ἢ μὴ εὐθλαστα, ὥσπερ λίθος ἢ ξύλον, ἢ
 εὐθλαστα μὲν, μὴ μένει δὲ ἢ θλάσις, ὥσπερ ἐρίου ἢ σπόγ-
 γου, οὐ πλαστά, ἀλλὰ πιεστά ταῦτ' ἐστίν. ἔστι δὲ πιεστά
 ὅσα ὠθούμενα εἰς αὐτὰ συνιέναι δύναται, εἰς βάθος τοῦ 30

12 κατάξιν ex καταταξιν corr. E₁ || μὲν ἐστὶν om. F || εἰς] ἢ εἰς H_{rec.} N_{corr.}
 m.1 Ol || 13 διαίσεις καὶ χώρισις J B₁ N: διαίσεις καὶ χωρὶς (seq. eis eras.) E:
 χώρισις καὶ διαίσεις H: διαίσεις καὶ χωρισμός Ald. || θραύσις ex θραυσεις corr.
 E₁ || δέ] Ol: δ' ei J: δέ, ἢ Ald. || 14 καὶ supra add. E₁ || πλείον F || δύνει J₁: δυνεῖν
 B || οὖν om. J M B B || οὕτως N: deest codex H || πολλοὺς] πολλοὺς μὲν
 M B H || 15 πόρους ex πόρος corr. J₁ || 16 εἰς] ἐπὶ fortasse legendum censet
 Eucken || κατακτά] καὶ τακτά N || 18 δὲ om. H₁ N₁: δ' καὶ F_{rec.} || θλάσις om. F₁
 (cf. v. 19): θάλασσα N₁: θλάσις μὲν Ald. || 19 ἐπιπέδου] ἐπιπέδου καὶ E || βάθος]
 βάθος, ἢ θλάσις F (cf. v. 18) || μεταστάσεις (ut videtur) E₁: μετάβασιν E_{corr.}
 m.1 B || ὥσει ex corr. N_{rec.}: ὥσει E₁ || 20 τὰ τοιαῦτα μαλακτά B₁: ex τοιαῦτα
 καὶ μαλακὰ corr. E₁: καὶ μαλακὰ τὰ τοιαῦτα F: τὰ τοιαῦτα καὶ μαλακὰ Th. ||
 21 κηρὸς ex κηρός (ut videtur) corr. F₁ || μένοντος] μένοντος γὰρ M B_{corr.} m.1
 N_{rec.}: μένοντος μὲν B: manente autem (enim) Henricus || ἄλλου] ὅλου B ||
 22 σκληρόν F || θλαστά J M B₁ N_{rec.} E B: non cedentia Henricus || 23
 ξηρά N || 24 τὸ γὰρ ὕδωρ om. M B₁ || 26 μὲν (ante μένει) om. J_{corr.} m.1 F
 M B H N B Henricus || θλασθέντα ex θλαστέντα corr. E₁ || εὐθλαστα]
 ἄθλαστα F₁(ut videtur) N || χειρὶ (ut videtur) J₁ || 27 λίθον F₁ || 28 εὐ-
 φθλαστα E₁ || θλάσις] φθλάσις E₁ || ὥσπερ ex σπερ corr. E₁ || σπόγγου ex corr.
 N₁ || 29 οὐ ex καὶ corr. B₁ || πλαστά ex θλαστά corr. E₁ || ἀλλὰ πιεστά ταῦτ'
 ἐστίν] (-à altera in ras. E): ταῦτα ἀλλὰ πιεστά N: ἀλλὰ πιεστά ἐστὶ (ex corr.
 m. 1) ταῦτα F || 30 αὐτὰ H B: αὐτὸ F

- ἐπιπέδου παραλλάττοντος, οὐ διαιρουμένου, καὶ <μῆ> μεθισταμένου
 ἄλλου ἄλλῳ μορίου, οἷον τὸ ὕδωρ ποιεῖ· τοῦτο γὰρ ἀντι-
 μεθίσταται. ἔστι δὲ ὥσις ἢ κίνησις ὑπὸ τοῦ κινουντος, ἢ γίγνε-
 386b ται ἀπὸ τῆς ἄψεως· πληγὴ δέ, ὅταν ἀπὸ τῆς φορᾶς. πιέ-
 ζεται δὲ ὅσα πόρους ἔχει κενούς συγγενοὺς σώματος· καὶ
 πιεστὰ ταῦτα ὅσα δύναται εἰς τὰ ἑαυτῶν κενὰ συνιέναι ἢ εἰς
 τοὺς ἑαυτῶν πόρους· [ἐνίστε γὰρ οὐ κenoί εἰσιν εἰς οὓς συνέρχεται,]
 5 οἷον ὁ βεβρεγμένος σπόγγος (πλήρεις γὰρ αὐτοῦ οἱ πόροι),
 ἀλλ' ὧν ἂν οἱ πόροι πλήρεις ὦσι μαλακωτέρων ἢ αὐτὸ τὸ
 πεφυκὸς συνιέναι εἰς αὐτά· πιεστὰ μὲν οὖν ἔστιν οἷον σπόγγος,
 κηρός, σάρξ· ἀπίεστα δὲ τὰ μὴ πεφυκότες συνιέναι ὥσει εἰς
 τοὺς ἑαυτῶν πόρους διὰ τὸ ἢ μὴ ἔχειν ἢ σκληροτέρων ἔχειν
 10 πλήρεις· ὁ γὰρ σίδηρος ἀπίεστος καὶ λίθος καὶ ὕδωρ καὶ
 πᾶν ὑγρόν· ἐλκτὰ δ' ἔστιν ὅσων δυνατὸν εἰς τὸ πλάγιον
 μεθίστασθαι τὸ ἐπίπεδον· τὸ γὰρ ἔλκεσθαι ἔστι τὸ ἐπὶ τὸ
 κινουν μεθίστασθαι τὸ ἐπίπεδον συνεχές ὄν· ἔστιν δὲ τὰ μὲν

31 διαιρουμένου N || καὶ μῆ) οὐδὲ ci. Th. || μῆ praebet B: non Henricus || 32
 ἄλλῳ om. B || μορίῳ J_{corr.} m.1 F M N E_{rec.} || ποιεῖ om. F || 33 ὥσις ex ὥσεις
 corr. E₁ || ἢ in ras. 2 litt. E_{rec.}: del. B₁: om. F H N B: μὲν Ol || κινήσεις
 E₁ || 386 b 1 ἀπὸ (ante τῆς ἄψεως) || ὑπὸ H Ol || ἄψεως J M B₁ || ὅταν om. N ||
 πιέζεται J₁ (-ie- ex corr. m. 1) F₁ (ut videtur) B₁ || 2 κενούς ex καινοὺς corr.
 E₁: κοινοὺς N || συγγενεῖς σώματος H: συγγενοὺν σώματα E₁ (ut videtur) B ||
 3 δύναται Ol: δυνατὰ J M B E_{rec.} B: possunt Henricus || ἑαυτῶν ex ἐν αὐτῷ
 corr. E₁ || κοινὰ N || συνιέναι] συνιέναι ἢ εἰς βάθος τοῦ ἐπιπέδου (cf. v. 20) E_{corr.}
 m.1 B || ἢ in ras. E₁ || 4 τοὺς supra add. F₁ || ἑαυτῶν corr. E₁: ἐν αὐτῷ E₁:
 ἑαυτοῦ E₁ _{corr.} iterum B || ἐνίστε — συνέρχεται om. J M B₁ H: post πόροι (5)
 coll. F || ἐνίστε — πόροι (5) interclusionem distinguit Th. || εἰς E₁ || 5 βεβρε-
 γμένος ex βεβριγμένος corr. E₁ || σπόγγος N₁ || πλήρεις ex πλήρης corr. E₁: ex
 corr. N || 6 ἂν om. F || πλήρεις corr. E₁: om. E₁: πλήρης iterum corr. E₁ ||
 μαλακωτέρων E₁: μαλακωτέρων γὰρ H || 7 συνιέναι] (i prior in ras. E_{rec.}):
 εἰσιέναι N || αὐτό E_{corr.} B N: αὐτό B_{rec.}: αὐτὰ J₁ B₁ H: αὐτό J_{rec.}: ea
 Henricus || πιεστὰ μὲν οὖν ex πεστα μὲν οὖν εστα μὲν οὖν corr. E₁ || εἰσὶν F ||
 σπόγγος] ὁ σπόγγος E₁: σπόγγος ἔριον B_{rec.} || 8 ὥσει ex ὡς corr. E₁: om. H:
 (-ei eis του- in spatio 3 litt., partim in ras. B) || 9 αὐτῶν] ἐν αὐτῷ J B₁ E₁:
 ἐν αὐτοῖς H || ἢ (ante μῆ) supra add. E₁: om. Henricus || σκληροτέρων E₁
 B: σκληροτέρους H: durius Henricus || ἔχειν (post σκληροτέρων) om. N:
 ἔχειν ἢ H || 10 καὶ (post ὕδωρ) supra add. F₁ || 11 ὑγρόν ἅπαν F: ὑγρόν E ||
 εἰσιν H: om. N || 12 τὸ γὰρ — ἐπίπεδον (13) om. F_{corr.} m.1 H: post ὃν (13)
 coll. N: post λίθος (15) coll. F₁ (addito etiam συνεχές ὄν) || τὸ (post ἐπὶ)]
 (τ- in ras. E)

ἐλκτά, οἷον θρίξ, ἰμάς, νεῦρον, σταις, ἱξός, τὰ δ' ἀνελκτα, οἷον ὕδωρ καὶ λίθος. τὰ μὲν οὖν ταυτά ἐστιν ἐλκτά καὶ 15 πιεστά, οἷον ἔριον, τὰ δ' οὐ ταυτά, οἷον φλέγμα πιεστὸν μὲν οὐκ ἐστιν, ἐλκτὸν δέ, καὶ ὁ σπόγγος πιεστὸν μὲν, οὐχ ἐλκτὸν δέ. ἐστιν δὲ καὶ τὰ μὲν ἐλατά, οἷον χαλκός, τὰ δ' ἀνήλατα, οἷον λίθος καὶ ξύλον. ἐστιν δ' ἐλατά μὲν ὅσα τῇ αὐτῇ πληγῇ δύναται ἅμα καὶ εἰς πλάτος καὶ εἰς βά- 20 θος τὸ ἐπίπεδον μεθίστασθαι κατὰ μέρος, ἀνήλατα δὲ ὅσα ἀδύνατα. ἐστιν δὲ τὰ μὲν ἐλατά ἅπαντα καὶ θλαστά, τὰ δὲ θλαστά οὐ πάντα ἐλατά, οἷον ξύλον· ὥς μέντοι ἐπίπαν εἰπεῖν, ἀντιστρέφει. τῶν δὲ πιεστῶν τὰ μὲν ἐλατά τὰ δ' οὐ, κηρὸς μὲν καὶ πηλὸς ἐλατά, ἔριον δ' οὐ [οὐδ' ὕδωρ]. ἐστιν δὲ 25 καὶ τὰ μὲν σχιστά, οἷον ξύλον, τὰ δὲ ἄσχιστα, οἷον κέραμος. ἐστιν δὲ σχιστὸν τὸ δυνάμενον διαιρεῖσθαι ἐπὶ πλεόν ἢ τὸ διαιροῦν διαιρεῖ· σχίζεται γάρ, ὅταν ἐπὶ πλεόν διαιρῇται ἢ τὸ διαιροῦν διαιρεῖ, καὶ προηγείται ἢ διαίρεσις· ἐν δὲ τῇ τμήσει οὐκ ἐστιν τοῦτο. ἄσχιστα δὲ ὅσα μὴ δύνανται 30 τοῦτο πάσχειν. ἐστιν δὲ οὔτε μαλακὸν οὐδὲν σχιστὸν (λέγω δὲ τῶν ἀπλῶς μαλακῶν καὶ μὴ πρὸς ἄλληλα· οὕτω μὲν γὰρ καὶ σίδηρος ἔσται μαλακός) οὔτε τὰ σκληρὰ πάντα, ἀλλ' ὅσα μῆτε ὑγρά ἐστιν μῆτε θλαστά μῆτε θραυστά· τοι- 387a

14 *σταῖς*] (-ais in ras. E) || *ἱξός* om. E_{corr}. B: *gluten* Henricus || 15 *οὖν* om. N₁ || *ταυτ* (ex aut corr. m. 1) *ἐστιν ἐλκτά* E: *ἐλκτά* N₁ (cf. v. 16): *ἐλκτά*, *ταυτά* N_{rec}. || 16 *πιεστά* ex *πιστα* corr. E₁: *πιεστά*, *ταυτά ἐστὶ* N (cf. v. 15) || *οἷον ἔριον* om. F₁: *ὡς ἔριον* F_{rec}. || (*οὐ τ-* ex corr. E₁) || 17 *καὶ* ὁ supra add. E₁ || 18 *δὲ* om. N || *καὶ* om. M B₁ || *ἐλατά*] (post τ in E ras. unius litt.) || 19 *ἀνέλατα* E_{rec}. F || *ἐλατά*] (post τ in E ras. unius litt.) || *ὅσων* ci. Th. || 20 *αὐτῇ*] *αὐτῶν* F₁: *τοιαύτῃ* H || *πληγῇ*] (*πληγ-* in ras. E₁) || *καὶ* (post *ἅμα*) om. J M B₁ H Ol || *πλάτος καὶ βάθος* J B₁ H: *βάθος καὶ πλάτος* M: *βάθος καὶ εἰς πλάτος* B || 21 *δὲ* ἐστιν F || 22 *ἀδύνατα* supra add. E₁: *δυνατά* B₁: *ἀδύνατα ἐστιν* H || *ἐλατά* ex *ελαττα* corr. E₁ || *πάντα* J F M B H || 23 *θλαστά*] *αθλαστα* E₁ || *ελαττα* E₁ || 24 *ἀντιμεταστρέφει* B: ex *οὐκ ἀντιστρέφει* corr. F₁ || 25 *ἔρια* H || *οὐδ' ὕδωρ* del. Th. || 26 *σχιστά* — *ἄσχιστα* ex *εχιστα* corr. E₁ || 28 *διαιρεῖ* om. E N: *dividat* Henricus || *ὅταν* — *διαιρεῖ* (29) om. F || 29 *προηγείται ἢ διαίρεσις* ex *προηγείται ἢ διαιρέσεις* corr. E₁: *προηγῇται τῆς διαιρέσεως* ci. Th. || 30–31 *μὴ δύνανται τοῦτο* E F N: *μηδὲν τούτων δύναται* B || 31 *οὔτε* om. F₁ || *μαλακόν*] *τῶν μαλακῶν* ci. Th. || 32 *μῆ*] οὐ N₁ || *ἄλλα* N₁ || 33 *πάντα* ex *πάντα ἐστιν* corr. E₁: *πάντα σχιστά* F_{rec}: *universa sunt scissilia* Henricus || 387 a 1 *θραυστά· μῆτε θλαστά* B_{rec}. B: *θλαστά* M B₁ H

- αὐτα δ' ἐστὶν ὅσα κατὰ μῆκος ἔχει τοὺς πόρους, καθ' οὓς
 προσφύεται ἀλλήλοις, ἀλλὰ μὴ κατὰ πλάτος. τμητὰ δ'
 ἐστὶν τῶν συνεστώτων σκληρῶν ἢ μαλακῶν ὅσα δύναται
 5 μῆτ' ἐξ ἀνάγκης προηγέσθαι τῆς διαιρέσεως μῆτε θραύε-
 σθαι διαιρούμενα· ὅσα δὲ μὴ ὑγρά ἢ, τὰ τοιαῦτα ἄτμητα.
 ἔνια δ' ἐστὶν ταῦτα καὶ τμητὰ καὶ σχιστά, οἷον ξύλον·
 ἀλλ' ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ σχιστὸν μὲν κατὰ τὸ μῆκος, τμητὸν
 δὲ κατὰ τὸ πλάτος· ἐπεὶ γὰρ διαιρεῖται ἕκαστον εἰς πολ-
 10 λά, ἢ μὲν μήκη πολλὰ τὸ ἐν, σχιστὸν ταύτῃ, ἢ δὲ πλάτη
 πολλὰ τὸ ἐν, τμητὸν ταύτῃ. γλίσχρον δ' ἐστὶν ὅταν ἐλ-
 κτὸν ἢ ὑγρὸν ὃν ἢ μαλακόν. τοιοῦτον δὲ γίνεταί τῃ ἐπαλ-
 λάξει ὅσα ὥσπερ αἱ ἀλύσεις σύγκεινται τῶν σωμάτων·
 ταῦτα γὰρ ἐπὶ πολὺ δύναται ἐκτείνεσθαι καὶ συνιέναι. ὅσα
 15 δὲ μὴ τοιαῦτα, ψαθυρά. πιλητὰ δ' ὅσα τῶν πιεστών μό-
 νιμον ἔχει τὴν πίεσιν, ἀπίλητα δὲ ὅσα ἢ ὅλως ἀπίεστα ἢ
 μὴ μόνιμον ἔχει τὴν πίεσιν. καὶ τὰ μὲν καυστά ἐστὶν τὰ δὲ
 ἄκαυστα, οἷον ξύλον μὲν καυστὸν καὶ ἔριον καὶ ὄστουν, λίθος
 δὲ καὶ κρύσταλλος ἄκαυστον. ἔστιν δὲ καυστά ὅσα ἔχει πό-

3 προσφύεται] (-e in ras. E₁) || ἀλλήλους B || 4 τῶν marg. E₁ || συνθέτων F₁
 || 5 τῆς διαιρέσεως om. M B₁ H || 6 μὴ om. E N Henricus: ἢ B_{rec.} F_{corr.}
 B || ὑγρά del. F₁ || ἢ supra add. E₁: ἢ N₁ B: seu Henricus || τὰ om. E B
 B_{rec.} F_{corr.} m.1 N_{rec.} || τοιαῦτα del. F₁ || τμητὰ J M B₁ || 7 δὲ ex μὲν corr.
 F₁ || ἐστὶν om. F || σχιστά καὶ τμητὰ B || 8 σχιστὸν μὲν] δὲ σχιστά δὲ F₁:
 σχιστὸν ἐστὶ corr. F₁ || τὸ (post κατὰ) om. F B || 9 κατὰ] καὶ κατὰ J F || τὸ
 om. E B Ap || διήρηται (η prior in ras. m. rec.) E || 10 μὲν supra add. F₁ ||
 μήκει M B F_{corr.} m.1 H N B: longitudine Henricus || τὸ ἐν πολλὰ N || ταύτῃ
 ex δαύτῃ corr. N₁ || πλάτει M B F_{corr.} m.1 H B: πλα⁷ N: latitudine Henricus
 || 11 τὸ ἐν πολλὰ N || ταύτῃ om. B_{rec.} N || γλίσχρον] (γ- in ras. E₁) || 11-12
 ἐλκτὸν ἢ ὑγρὸν ὃν ἢ μαλακὸν B: ἐλκτὸν ἢ ὑγρὸν ὃν μαλακὸν η E: ἐλκτὸν ἢ
 ὑγρὸν ὃν μαλακὸν ἢ J₁ H: ἐλκτὸν ἢ ὑγρὸν ὃν μαλακὸν ἢ J_{rec.} F₁ B N: ὑγρὸν ἢ
 ἐλκτὸν ὃν μαλακὸν ἢ M: ἐλκτὸν ἢ ὑγρὸν ὃν (ἢ W B_{corr.}) μαλακὸν (μαλακὸν B_{corr.})
 ἢ (om. B, ὃν W) Ap: ἐλκτὸν ἢ ὑγρὸν ἢ μαλακὸν (μαλακὸν G) Ol (cf. 330,
 19): tractivum vel humidum ens molle fuerit Henricus || 12 ἐπαλλάξει] Ap:
 επαλξει E: ἐλξει B F_{corr.} m.1: tractu Henricus || 13 αἰ supra add. H₁ || σύγκειται
 E₁ F || 14 ἐκτείνεσθαι E || 15 πηλιτὰ J || 16 ἀπίλητα — πίεσιν (17) marg. et
 supra add. F₁: om. Ald.: ante ταῦτα (14) coll. Cam. || ἀπειλητα E₁: ἀπήλιτα
 J || ἢ ὅσα H N: ἢ B || ἢ (post ἀπίεστα) ex corr. F₁ || 17 ἐξη H || 19 δὲ (ante
 καὶ) om. N || κρύσταλος M || ἄκαυστος B: καυστον E₁: ἄκαυστα F H: ἀκαυσ^{στ}
 N: iniustilia Henricus || καυστά ex καὶ καυστά corr. F₁ || πόρους ἔχει B

ρους δεκτικούς πυρός καὶ ὑγρότητα ἐν τοῖς κατ' εὐθυωρίαν 20
 πόροις ἀσθενεστέραν πυρός. ὅσα δὲ μὴ ἔχει ἢ ἰσχυροτέ-
 ραν, οἷον κρύσταλλος καὶ τὰ σφόδρα χλωρά, ἄκαυστα.
 θυμιατὰ δ' ἐστὶ τῶν σωμάτων ὅσα ὑγρότητα ἔχει μὲν, οὕτω
 δ' ἔχει ὥστε μὴ ἐξατμίζειν πυρουμένων χωρὶς· ἔστιν γὰρ
 ἀτμὶς ἢ ὑπὸ θερμοῦ καυστικοῦ εἰς ἀέρα καὶ πνεῦμα ἔκκρι- 25
 σις ἐξ ὑγροῦ διαντικῆ. τὰ δὲ θυμιατὰ χρόνῳ εἰς ἀέρα ἐκ-
 κρίνεται, καὶ τὰ μὲν ἀφανιζόμενα ξηρά, τὰ δὲ γῇ γίγνε-
 ται. διαφέρει δ' αὕτη ἢ ἔκκρισις, ὅτι οὔτε διαίνει οὔτε
 πνεῦμα γίγνεται. ἔστιν δὲ πνεῦμα ῥύσις συνεχῆς ἀέρος ἐπὶ
 μῆκος· θυμιάσις δ' ἐστὶν ἢ ὑπὸ θερμοῦ καυστικοῦ κοινὴ ἔκκρι- 30
 σις ξηροῦ καὶ ὑγροῦ ἀθρόως· διόπερ οὐ διαίνει, ἀλλὰ χρω-
 ματίζει μᾶλλον. ἔστι δ' ἢ μὲν ξυλῶδους σώματος θυ-
 μιάσις καπνός. λέγω γὰρ καὶ ὅστ'α καὶ τρίχας καὶ πᾶν 387b
 τὸ τοιοῦτον ἐν ταύτῳ· οὐ γὰρ κείται ὄνομα κοινόν, ἀλλὰ
 κατ' ἀναλογίαν ὅμως ἐν ταύτῳ πάντ' ἐστίν, ὥσπερ καὶ
 Ἐμπεδοκλῆς φησιν " ταῦτ'α τρίχες καὶ φύλλα καὶ οἰωνῶν
 πτερὰ πυκνὰ καὶ λοπίδες γίγνονται ἐπὶ στιβαροῖσι μέλεσ- 5
 σιν." ἢ δὲ πίονος θυμιάσις λιγνύς, ἢ δὲ λιπαροῦ κνῖσα.
 διὰ τοῦτο τὸ ἔλαιον οὐχ ἔψεται οὐδὲ παχύνεται, ὅτι θυμια-

21 μὴ] ἢ μὴ E: non Henricus || ἐχρη J H E₁: ex N || ἢ om. N || ἰσχυρότερον
 N || 22 κρύσταλλος M: ὁ κρύσταλλος J F B (intercedit ras. unius litt.) E_{corr}.
 m.1 B || 23 ante θυμιατὰ inserit Th. quae vv. 387 b 13-18 reperiuntur;
 quos vide || μὲν ἔχει H || 24 ἐξατμίζειν ex ἐξατμίζει corr. B₁ || ἔστιν — διαντικῆ
 (26) post γίγνεται (29) coll. Th. || 25 καυστικοῦ Ap Ol: ἐκκαυστικοῦ E:
 ἐγκαυστικοῦ B: ustivo Henricus || καὶ om. E_{corr}. m.1 B: et Henricus || πνεύ-
 ματος E_{corr}. m.1 B: spiritum Henricus || ἐκκρισεις E₁ || 26 τὰ ex τὰ τὰ corr.
 E₁ || θυμιάματα E₁: θυμιατὰ, καὶ N || 27 γῇ om. N || 28 ἢ om. E₁ || ἐκκρισεις E₁
 || 29-30 ἀέρος ἐπὶ μῆκος Ap Ol: ἐπὶ μῆκος ἀέρος E || 30 ἢ om. N || ἔκκρισις,
 κοινὴ N || 31 ὑγροῦ ex τοῦ (ut videtur) corr. E₁ || ἀθρόως Olp: ἀέρος J F₁ M
 B H N E₁ Ap: coartacione Henricus || 32 σώματος om. B || 387 b 1 γὰρ δὲ
 M B F₁: δὴ corr. F₁ || καὶ (ante ὅστ'α) om. N || 2 τὸ om. N || τοιοῦτο J || αὐτῷ
 B || 3 κατ' ex nat' corr. B₁ || καὶ om. N || 5 πυκνὰ om. F || λεπιδες J_{rec}. F₁
 E_{corr}. m.1 H N E_{rec}: λωπίδες F_{var}. B || μέλεσιν J F M B H N B: μελέεσσιν
 E_{rec}. || 6 λιγνύς supra add. J_{rec}. B_{rec}. E₁: (-i ex -ei- corr. F₁) || λιπαροῦ ex
 λιπαροῦσα (ut videtur) corr. F₁ || κνῖσα J: κνείσα E₁: κνίσσα καὶ corr. E₁:
 κνείσσα ἢ E_{rec}: κνίσσα καὶ B₁: κνίσσα cet. || 7 διὰ διὰ δὲ ci. Th. || τὸ om. F H
 Ol || οὐχ ἔψεται οὐδὲ παχύνεται || οὐ παχύνεται. ἀλλ' οὐ δ' ἔψεται F₁: οὐχ ἔψεται
 οὐδὲ παχύνεται. οὐ F_{rec}.

- τόν ἐστιν ἄλλ' οὐκ ἀτμιστόν· ὕδωρ δ' οὐ θυματόν ἄλλ' ἀτμιστόν. οἶνος δ' ὁ μὲν γλυκὺς θυμιᾶται. πίων γάρ, καὶ ταῦτά
 10 ποιεῖ τῷ ἐλαίῳ· οὔτε γὰρ ὑπὸ ψύχους πηγνυται, καίεται
 τε. ἔστιν δὲ ὀνόματι οἶνος, ἔργῳ δ' οὐκ ἔστιν· οὐ γὰρ οἰνώδης
 ὁ χυμός· διὸ οὐ μεθύσκει, ὁ τυχῶν δ' οἶνος (μικρὰν δ'
 ἔχει θυμίασιν· διὸ ἀνίησιν φλόγα). καυστὰ δὲ δοκεῖ εἶ-
 ναι ὅσα εἰς τέφραν διαλύεται τῶν σωμάτων. πᾶσχει δὲ
 15 τοῦτο πάντα ὅσα πέπηγεν ἢ ὑπὸ θερμοῦ ἢ ὑπ' ἀμφοῖν,
 ψυχροῦ καὶ θερμοῦ· ταῦτα γὰρ φαίνεται κρατούμενα ὑπὸ
 τοῦ πυρός· ἥκιστα δὲ τῶν λίθων ἢ σφραγίς, ὁ καλούμενος
 ἀνθραξ. τῶν δὲ καυστῶν τὰ μὲν φλογιστά ἐστιν τὰ δ' ἀφλό-
 γιστα· τούτων δ' ἓν αἰ ἀνθρακευτά. φλογιστὰ μὲν οὖν ὅσα
 20 φλόγα δύναται παρέχεσθαι· ὅσα δὲ ἀδύνατα, ἀφλόγι-
 στα. ἔστι δὲ φλογιστὰ ὅσα μὴ ὑγρά ὄντα θυματὰ ἐστιν·
 πίττα δὲ ἢ ἔλαιον ἢ κηρός μᾶλλον μετ' ἄλλων ἢ καθ'
 αὐτὰ φλογιστά· μάλιστα δ' ὅσα καπνὸν ἀνίησιν. ἀνθρα-
 κευτὰ δ' ὅσα τῶν τοιούτων γῆς πλέον ἔχει ἢ καπνοῦ. ἔτι
 25 δ' ἓν αἰ τηκτὰ ὄντα οὐ φλογιστά ἐστιν, οἶον χαλκός, καὶ

8 ἄλλ' — θυματόν (om. δ') supra add. F_{rec.} || ὕδωρ — ἀτμιστόν om. M ||
 ἄλλα τμιστόν N₁ || 9 γάρ, καὶ] γάρ καὶ γάρ καὶ J F_{corr. m.1} M B: καὶ γάρ καὶ
 H: γάρ καὶ γάρ ἐν F₁: γάρ καὶ γάρ E_{corr. m.1} B || 10 ψυχροῦ B || 10–11 καίεται
 τε] (Ap): καίεται E₁: καὶ καίεται E_{corr. m.1} B: crematur vero Henricus || 11
 οὐκ ἔστιν] οὐκέτι E B: pondum Henricus || 12 διὸ] διὸ καὶ E B || τυχῶν ex
 τυχῶν corr. (ut videtur) J₁ F₁ || δ' (post μικρὰν) om. J_{rec.} E B Olp || 13
 θυμίασιν] Ap Olp: ἀναθυμίασιν M F || διὸ] διὸ καὶ Ap Op || ἀνίησιν] (–ησ–
 corr. F₁) || καυστὰ — ἀνθραξ (18) ante θυματὰ (387 a 23) coll. Th. || δὲ supra
 add. E₁ || 15 πάντα om. E_{corr. m.1} B Henricus || πέπηγεν] Ol: ἐπήγνυνεν B_{rec.}:
 πηγνυται E B B₁: coagulata sunt Henricus || ἢ (ante ὑπὸ) om. E Ol: vel
 Henricus || 16 καὶ] τε καὶ N Ol || ταῦτα] ἅπαντα E B: cuncta Henricus ||
 17 ὁ supra add. N₁: καὶ ὁ H || 18 καυστῶν ex καυτῶν corr. E₁: καυστῶν καὶ
 θυματῶν ci. Th. || σστιν E₁: ἐστι corr. E₁: σστι E_{rec.} || ἀφλόγιστα ex ἀφλόγα
 corr. E₁ || 19–20 marg. et supra F || 19 ἀνθρακιστα E₁: ἀνθρακεύεται E_{corr.}
 m.1 B (-αι in ras. m. 1): carbones faciunt Henricus || 20 φλόγα δύναται
 παρασχέσθαι N: φλόγα παρέχεσθαι δύναται E₁: δύναται φλόγα παρασχέσθαι
 E_{corr. m.1} B || ἀδύνατα] οὐ δύναται Ald. || 21 post ὅσα in E ras. 2 litt. || 22
 ἢ ἔλαιον supra add. F || ἢ (post ἔλαιον) ex corr. F₁ || 23 φλογιστά] φλογιστά
 ἐστι F || μάλιστα ex μελιστα corr. E₁: μᾶλλον H || ἀνίησιν E₁ || 24 καπνὸν E
 B: fumi Henricus || ἔτι] ὅτι E_{corr. m.1} B N: amplius Henricus || 25
 χαλκός ex φαλκός corr. F₁

φλογιστὰ οὐ τηκτά, οἶον ξύλον, τὰ δ' ἄμφω, οἶον λιβανωτός. αἷτιον δ' ὅτι τὰ μὲν ξύλα ἀθρόον ἔχει τὸ ὑγρόν, καὶ δι' ὅλου συνεχές ἐστιν, ὥστε διακάεσθαι, ὁ δὲ χαλκὸς παρ' ἑκάστον μὲν μέρος, οὐ συνεχές δέ, καὶ ἔλαττον ἢ ὥστε φλόγα ποιῆσαι· ὁ δὲ λιβανωτός τῇ μὲν οὕτως τῇ δ' ἐκείνως 30 ἔχει. φλογιστὰ δ' ἐστὶν τῶν θυμιατῶν ὅσα μὴ τηκτά ἐστὶν διὰ τὸ μᾶλλον εἶναι γῆς. (τὸ ξηρόν γὰρ ἔχει κοινὸν τῷ πυρί· τοῦτ' οὖν θερμὸν ἂν γένηται τὸ ξηρόν, πῦρ γίγνεται. 388a διὰ τοῦτο ἡ φλόξ πνεῦμα ἢ καπνὸς καόμενός ἐστιν.) ξύλων μὲν οὖν ἡ θυμίασις καπνός, κηροῦ δὲ καὶ λιβανωτοῦ καὶ τῶν τοιούτων καὶ πίττης, καὶ ὅσα ἔχει πίτταν ἢ τοιαῦτα, λιγνύς, ἐλαίου δὲ καὶ ὅσα ἐλαιώδη, κνῖσα, καὶ ὅσα ἥκιστα 5 καίεται μόνα, ὅτι ὀλίγον κηροῦ ἔχει, ἡ δὲ μετάβασις διὰ τούτου, μετὰ δ' ἐτέρου τάχιστα· τοῦτο γὰρ ἐστὶν τὸ πῖον, ξηρόν λιπαρόν. τὰ μὲν οὖν ἐκθυμιάμενα τῶν ὑγρῶν ὑγροῦ μᾶλλον, ὡς ἐλαίον καὶ πίττα, τὰ δὲ καόμενα κηροῦ.

10 τούτοις δὲ τοῖς παθήμασιν καὶ ταύταις ταῖς διαφο-
ραῖς τὰ ὁμοιομερῇ τῶν σωμάτων, ὥσπερ εἴρηται, διαφέρει
ἀλλήλων κατὰ τὴν ἀφήν, καὶ ἔτι χυμοῖς καὶ ὁσμαῖς
καὶ χρώμασιν· λέγω δ' ὁμοιομερῇ οἶον τὰ τε μεταλλευόμε-

26 οὐ] καὶ οὐ M || 27 αἷτιον — ἔχει (31) om. (ut videtur) A: del. Th. (vide quae in CLASSICAL PHILOLOGY X (1915), 192-93 disserui) || δ' om. W Henricus || μὲν om. H || 28 ἐστὶν om. Ald. || διακάεται E₁: διακαλεται E_{corr.} m.1 W: διακαλεσθαι F N || ὁ δὲ] (δὲ in ras. F₁): καὶ N || 29 μὲν om. E || 30 τί . . . τί W || 31 μὴ] δὲ μὴ corr. E₁ || 32 τὸ ξηρόν — ἐστὶν (388 a 2) interclusionem distinxit Th. || τῷ ex το corr. E₁ || 388 a 1 ἂν γένηται ex γένηται ἂν corr. F₁ || 2 διὰ τοῦτο] καὶ vel δὲ adiciendum putat Th. || καίμενος E_{corr.} W_{corr.} B_{rec.} F H N || ξύλων — κηροῦ (9) del. Th. || ξύλον E₁ || 3 λιβάνου W B: λιβάνου τοῦ E₁ || 4 τοιαῦτα] τοιαῦτα ἐστὶ corr. F₁ || 5 κνῖσα J: κνισα E₁: κνίσσα cet. || ὅσα (ante ἥκιστα.) OIV: supra add. F₁: om. N OIG || 6 καίεται E₁ || μόνα] OIV: μόνον E W OIG: soluta Henricus || κηροῦ] Ap OI: τὸ ξηρόν Op: κηρόν Ald. || 7 μετὰ ex διὰ corr. E₁ || τὸ om. M || πῖον] πῖον· ἡ δὲ εἰς τὸ πῦρ μεταβολὴ διὰ τοῦ κηροῦ· (ξηρόν γὰρ τὸ πῦρ.) Ald. || κηρόν ex κηρόν corr. E₁ || 8 τῶν ex corr. H₁ || ὑγροῦ om. H₁ || 9 ὡς — πίττα marg. E₁: om. Ap: habet Henricus || πίτταν N || καίμενα E_{corr.} W B_{rec.} F H N || 10 δὴ F || πάθει F || 11 εἴρηται ex ei corr. E₁ || διαφέρειν B: διαφέρονσιν H: διαφεῖ N || 12 ἀλλήλων om. N || ἀφή corr. B || καὶ (ante ἔτι) om. E_{rec.} W: et Henricus || χυμοῖς καὶ ὁσμαῖς] (Op): χυμοῖς τε καὶ ὁσμαῖς Ac: ὁσμαῖς καὶ χυμοῖς E: saporibus odoribus Henricus || 13 σώμασιν E: coloribus Henricus || οἶον] ὄντα ὦν H: om. F

- να — χαλκόν, χρυσόν, ἄργυρον, καττίτερον, σίδηρον, λίθον,
 15 καὶ τᾶλλα τὰ τοιαῦτα, καὶ ὅσα ἐκ τούτων γίγνεται ἐκ-
 κρινόμενα — καὶ τὰ ἐν τοῖς ζώοις καὶ φυτοῖς, οἷον σάρκες,
 ὅσῃ, νεῦρον, δέρμα, σπλάγχνον, τρίχες, ἴνες, φλέβες,
 ἐξ ὧν ἤδη συνέστηκε τὰ ἀνομοιομερῆ, οἷον πρόσωπον, χεῖρ,
 ποῦς, καὶ τᾶλλα τὰ τοιαῦτα, καὶ ἐν φυτοῖς ξύλον, φλοιός,
 20 φύλλον, ῥίζα, καὶ ὅσα τοιαῦτα. ἐπεὶ δὲ ταῦτα μὲν ὑπ’
 ἄλλης αἰτίας συνέστηκεν, ἐξ ὧν δὲ ταῦτα ὕλη μὲν τὸ
 ξηρὸν καὶ ὑγρὸν, ὥστε ὕδωρ καὶ γῆ (ταῦτα γὰρ προφα-
 νεστάτην ἔχει τὴν δύναμιν ἐκάτερον ἐκάτερον), τὰ δὲ ποι-
 οῦντα τὸ θερμὸν καὶ ψυχρὸν (ταῦτα γὰρ συνίστησιν καὶ
 25 πῆγνυσιν ἐξ ἐκείνων), λάβωμεν τῶν ὁμοιομερῶν ποῖα γῆς
 εἶδη καὶ ποῖα ὕδατος καὶ ποῖα κοινά. ἔστι δὴ τῶν σωμά-
 των τῶν δεδημιουργημένων τὰ μὲν ὑγρά, τὰ δὲ μαλακά,
 τὰ δὲ σκληρά· τούτων δὲ ὅποσα σκληρά ἢ μαλακὰ πῆξει
 ἔστιν, εἴρηται πρότερον. τῶν μὲν οὖν ὑγρῶν ὅσα μὲν ἐξατμί-
 30 ζεται, ὕδατος, ὅσα δὲ μή, ἢ γῆς ἢ κοινὰ γῆς καὶ ὕδα-
 τος, οἷον γάλα, ἢ γῆς καὶ ἀέρος, οἷον ξύλον, ἢ ὕδατος
 καὶ ἀέρος, οἷον ἔλαιον. καὶ ὅσα μὲν ὑπὸ θερμοῦ παχύνε-
 ται, κοινὰ (ἀπορήσειε δ’ ἂν τις περὶ οἴνου τῶν ὑγρῶν· τοῦτο

14 χρυσόν, χαλκόν E: χρῦ χαλῖ N: (χαλκός καὶ τὰ λοιπὰ μέταλλα Op):
 οἷον χρυσόν, χαλκόν Mor. || ἄργυρος N || καττήτερον E₁: κατήτερον corr. E₁ ||
 15 καὶ (post τοιαῦτα) om. F W || ὅσα om. E || τοιούτων N || ἐκρινόμενα J₁:
 ἐκκρινόμενα E₁ || 16 καὶ (ante τὰ) ai J_{rec.} || φωτοῖς E₁ || σάρκα H || 17 ὅσῃ
 W || νεῦρα E_{rec.} F N (ut videtur) || δέρμα om. H || σπλάγχνα N || χρίχας N₁
 || ἴνες E₁ || 18 δὴ N W || ὁμοιομερῆ B₁ || πρόσωπον ex corr. F₁ || 19 τᾶλλα —
 καὶ (20) om. H || φυτοῖς] τοῖς φυτοῖς M B || φλοιός ex φλογος corr. E₁ || 20
 φύλλον] (λ altera in ras. 2 litt. E₁): φύλλον. ἴνες N || ὅσα] ὅσα ἄλλα B || 21
 ἄλλαις αἰτίαις H || 22 ξηρὸν ex σκληρὸν corr. E₁ || ὥστε] ὡς τὸ H || 23 δύναμιν]
 δύναμιν καὶ B₁ || 24 ψυχρὸν] Ap: τὸ ψυχρὸν E W M B || γὰρ] δὲ E_{corr.} m. 1
 W: enim Henricus || 26 δὲ (ut videtur) N: ex δὴ ἔστι corr. F₁ || 26–27
 δεδημιουργημένων σωμάτων (τῶν altero omisso) F || 27 δὲ] δὲ πεπηγότα, τούτων
 δὲ τὰ μὲν ci. Th. || 28 τὰ om. E₁ || σκληρά] (post κ in J ras. unius litt.) || τούτων
 δ’ ὅσα σκληρά ἢ μαλακά W: τούτων δὲ ὅσα μαλακά ἢ σκληρά E: ὅτι γὰρ μαλακά
 ἢ σκληρά ci. Th. || πῆξει ex πῆξις corr. E₁ || 30 δὲ del. E₁: postea add. W₁ ||
 ἢ (ante γῆς) Ac: om. E F₁ N Henricus || 31 ἢ γῆς — ἔλαιον (32) del.
 Th. || ἔλα N: μέλι ci. Vicomercatus || 33 ἀπορήσει E₁ || δ’ ἂν τις] δ’ ἂν E_{corr.}
 m. 1 W: forte (fortasse) Henricus || οἴνου] οἶνον τις E_{corr.} m. 1 W: οἶνον ἀπὸ B_{rec.}
 F_{rec.}: νίηο Henricus || τούτο] τοῦτο μὲν B_{rec.} W

γὰρ καὶ ἐξατμισθεὶν ἄν, καὶ παχύνεται ὥσπερ ὁ νέος· αἶ- 388b
 τιον δ' ὅτι οὔτε ἐν ἐνὶ εἵδει λέγεται ὁ οἶνος, καὶ ὅτι ἄλλος
 ἄλλως· ὁ γὰρ νέος μᾶλλον γῆς ἢ ὁ παλαιός· διὸ καὶ
 παχύνεται τῷ θερμῷ μάλιστα καὶ πῆγνυται ἥττον ὑπὸ τοῦ
 ψυχροῦ· ἔχει γὰρ καὶ θερμὸν πολὺ καὶ γῆς, ὥσπερ ὁ ἐν 5
 Ἀρκαδίᾳ οὕτως ἀποξηραίνεται ὑπὲρ τοῦ καπνοῦ ἐν τοῖς ἀσκούις
 ὥστε ξυόμενος πίνεσθαι· εἰ δὴ ἅπας ἰλὺν ἔχει, οὕτως ἐκατέρου
 ἐστίν, ἢ γῆς ἢ ὕδατος, ὡς ταύτης ἔχει πλήθος· ὅσα δὲ ὑπὸ
 ψυχροῦ παχύνεται, γῆς· ὅσα δ' ὑπ' ἀμφοῖν, κοινὰ πλείονων,
 οἶον ἔλαιον καὶ μέλι καὶ ὁ γλυκὺς οἶνος. τῶν δὲ συνεστῶτων 10
 ὅσα μὲν πέπηγεν ὑπὸ ψυχροῦ, ὕδατος, οἶον κρύσταλλος, χιών,
 χάλαζα, πάχυν· ὅσα δ' ὑπὸ θερμοῦ, γῆς, οἶον κέραμος, τυρός,
 νίτρον, ἄλες· ὅσα δ' ὑπ' ἀμφοῖν (τοιαῦτα δ' ἐστὶν ὅσα ψύξει·
 ταῦτα δ' ἐστὶν ὅσα ἀμφοῖν στερήσει, καὶ θερμοῦ καὶ ὑγροῦ συν-
 εξιόντος τῷ θερμῷ· οἱ μὲν γὰρ ἄλες ὑγροῦ μόνου στερήσει 15
 πῆγνυνται, καὶ ὅσα εἰλικρινῇ γῆς, ὁ δὲ κρύσταλλος θερμοῦ
 μόνου), ταῦτα δ' ἀμφοῖν. διὸ καὶ ὑπ' ἀμφοῖν καὶ εἶχεν ἄμφω.
 ὅσων μὲν οὖν ἅπαν ἐξικμάσθη, οἶον κέραμος ἢ ἤλεκτρον
 (καὶ γὰρ τὸ ἤλεκτρον, καὶ ὅσα λέγεται ὡς δάκρυα, ψύ-

388 b 1 καὶ (ante ἐξατμισθεῖν) om. H N Henricus || ἄν ἐξατμισθεῖν N || ὁ
 supra add. E₁ || αἶτιον] δῆλον E || 2 ἐν om. E B_{corr.} m. 1 H: in Henricus || ἐν
 om. B Henricus || λέγεται οἶνος E B: ὁ οἶνος λέγεται F || ἄλλος] ἄλλως καὶ
 E_{corr.} m. 1 B: aliud Henricus || 4 τὸ θερμὸν μάλιστα N: μάλιστα τῷ θερμῷ J
 F M B H || τοῦ om. N || 5 ὁ om. E: et (et qui) Henricus || ἐν ex corr. F₁ ||
 6 οὗτος B_{rec.}: οὗτ' B || ἀναξηραίνεται E || ὑπὲρ] ὑπὸ E B_{corr.} F₁ N || 7
 ἐξαγόμενος J M B₁ H: ξέόμενος corr. F₁ || πίνεσθαι E₁: ex πίνεσθαι corr.
 B₁: πῆγνυνθαι M H: τήκεσθαι J_{var.} F₁ || εἰ δὴ] εἰ δὲ E₁ M: ἢ διον corr. E₁:
 ἡδιον B || ἅπας ex πᾶς corr. E₁ || οὕτω E: οὗτος B || ἐκατέρως H: ἐκατ' N || 8
 ἢ (ante γῆς) om. Henricus || ἢ (post γῆς)] καὶ E_{corr.} m. 1 B: et Henricus
 || ὡστεαυτης E: ὡς ταῦτ' B: prout ipsius Henricus || πλήθει E B B_{rec.} F_{var.}
 m. 1: multitudinem Henricus || 10 ὁ om. F || 11 ψυχροῦ] ψυχροῦ ἐστὶ corr. F ||
 κρύσταλος M H || 12 πάχυν. χάλαζα F || τυρός] κηρός H || 13 ψύξει ex ψύξιν
 corr. N₁ || 14 post ὅσα in H ras. unius litt. || στερήσει] τῇ στερήσει corr. F ||
 καὶ θερμοῦ] (καὶ θερμ- in ras. 3 litt. E₁): θερμοῦ F: et calidi Henricus: καὶ
 θερμοῦ διεξιόντος ὑπὸ τοῦ ψυχροῦ ci. Th. || 15 μόνον H: μὲν N || 16 πῆγνυνται ex
 πῆγνυται corr. E₁ || κρύσταλος M H || 17 μόνον E_{rec.} F: μὲν N || ὑπ' ἀμφοῖν καὶ
 εἶχεν B || 18 ὅσων] (-ων ex corr. F₁): ὅσων N || ἀπαξ F H || 19 καὶ γὰρ
 τὸ ἤλεκτρον del. Th. || καὶ ὅσα — ὑγρόν (24) interclusionem distinguit Th. ||
 ψύξει E: infrigidacione Henricus: καὶ ψύξει ci. Th.

- 20 ξει ἐστίν, οἶον σμύρνα, λιβανωτός, κόμμι· καὶ τὸ ἤλεκτρον
 δὲ τούτου τοῦ γένους ἔοικεν, καὶ πηγνυται· ἐμπεριειλημμένα
 γοῦν ζῶα ἐν αὐτῷ φαίνεται· ὑπὸ δὲ τοῦ ποταμοῦ τὸ θερμὸν
 ἐξίον ὥσπερ τοῦ ἐφομένου μέλιτος, ὅταν εἰς ὕδωρ ἀφεθῇ,
 ἐξατμίζει τὸ ὑγρόν), ταῦτα πάντα γῆς. καὶ τὰ μὲν ἄτηκτα
 25 καὶ ἀμάλακτα, οἶον τὸ ἤλεκτρον καὶ λίθοι ἔνιοι, ὥσπερ οἱ
 πῶροι οἱ ἐν τοῖς σπηλαίοις· καὶ γὰρ οὗτοι ὁμοίως γίγνον-
 ται τούτοις, καὶ οὐχ ὥς ὑπὸ πυρός ἀλλ' ὥς ὑπὸ τοῦ ψυχροῦ
 διεξιόντος τοῦ θερμοῦ συνεξέρχεται τὸ ὑγρὸν ὑπὸ τοῦ ἐξ
 αὐτοῦ ἐξιόντος θερμοῦ· ἐν δὲ τοῖς ἐτέροις ὑπὸ τοῦ ἔξωθεν πυ-
 30 ρός. ὅσα δὲ μὴ ὅλα, γῆς μὲν ἐστὶ μᾶλλον, μαλακὰ δέ,
 οἶον σίδηρος καὶ κέρας. (λιβανωτοὶ δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα πα-
 ραπλησίως τοῖς ξύλοις ἀτμίζει.) ἐπεὶ οὖν τηκτὰ γε θετέον
 καὶ ὅσα τήκεται ὑπὸ πυρός, ταῦτ' ἐστὶν ὕδατῳδέστερα, ἔνια
 389a δὲ καὶ κοινά, οἶον κηρός· ὅσα δὲ ὑπὸ ὕδατος, ταῦτα δὲ
 γῆς· ὅσα δὲ μὴδ' ὑφ' ἐτέρου, ταῦτα ἢ γῆς ἢ ἀμφοῖν. εἰ
 οὖν ἅπαντα μὲν ἢ ὑγρὰ ἢ πεπηγότα, τούτων δὲ τὰ ἐν τοῖς
 εἰρημένοις πάθεσιν, καὶ οὐκ ἔστιν μεταξύ, ἅπαντ' ἂν εἴη εἰ-
 5 ρημένα οἷς διαγνωσόμεθα πότερον γῆς ἢ ὕδατος ἢ πλειό-

20 λιβανωτὸν E(τ et ν altera in rass. m. 1) B || κόμμη E₁ || καὶ] καὶ γὰρ ci. Th. || 21 ἐμπεριειλιγμένα E₁: ἐμπεριειλιγμένα B || 22 γοῦν om. F₁ || ἐν αὐτῷ ζῶα (ζ- ex corr. m. 1) F || 22-23 δὲ τοῦ ποταμοῦ τὸ θερμὸν ἐξιόν] E₁ (ut videtur): δὲ τούτου τὸ ὑγρὸν E_{corr.} m. 1 B: δὲ τοῦ ποταμοῦ ἐξιόν τε τὸ θερμὸν F: flumine vero calidum egrediens Henricus || 23 ἀφεθῇ] (-εθ in ras. 4 litt. F₁): ἀφῆς J₁ M B₁: ἀφ' ἧς corr. J: ἀφέν H || 24 ἐξατμίζει B₁ H || ὑγρόν] ὑγρὸν πᾶν B || πάντα] πάντα μὲν M B: μὲν πάντα ci. Th. || ἄτηκτα] (τ altera supra add. J₁) || 25 μαλακὰ F_{corr.} m. 1 B || καὶ (post ἤλεκτρον)] Ap: ἡ E B N: et Henricus || λίθοις ἐνίοις J₁: λίθων ἔνιοι H || ὥσπερ] οἶον B || 26 πόροι J_{corr.} m. 1 M B₁ H E || ὁμοιοι B || γίνεταί N: πηγνυται F || 27 καὶ om. B || ὥς (post ἀλλ') om. E B Henricus || τοῦ om. F₁ N || 28 ἐξιόντος B || συνεξέρχεται — θερμοῦ (29) om. F || ἀπὸ M B H || 29 πυρός] πυρός, τὰ δὲ τηκτὰ καὶ μαλακὰ ci. Th. || 30 ὅσον F_{corr.} N || δὲ (ante μὴ) om. E_{corr.} m. 1 B H || ὅλον F_{corr.} N || γῆς ex γης corr. E₁ || μὲν om. F || γίνεταί (in ras. 4 litt. E₁) μᾶλλον E B: μᾶλλον ἐστὶ F: magis Henricus || 31 λιβανωτός B_{rec.} F H N B: thus Henricus || 32 ἐπεὶ ex ἐπὶ corr. E₁ || οὖν] ου E || γε] (γ- in ras. E₁) || 33 πυρός] τοῦ πυρός F || ταῦτ'] ταῦτα δ' B || 389 a 1 ὅσα B || ὕδατος] τοῦ ὕδατος F || δὲ (post ταῦτα) om. F N || 2 μὴδ'] Ap: μὴ M B₁ F H N: om. B_{rec.} B || ὑπὸ μηδτερόν B_{rec.} B || ταῦτα om. E B Ap Henricus || 3 τούτοις F || 4 εἴη] εἴη ι F: εἴη τὰ H || 5 διαγνωσόμεθα] δὴ γνωσόμεθα H N || πρότερον J₁ || γῆς — πότερον (6) supra add. F₁

νων κοινόν, καὶ πότερον ὑπὸ πυρὸς συνέστηκεν ἢ ψυχροῦ ἢ ἀμφοῖν. χρυσὸς μὲν δὴ καὶ ἄργυρος καὶ χαλκὸς καὶ καττίτερος καὶ μόλυβδος καὶ ὕαλος καὶ λίθοι πολλοὶ ἀνώ-
 νυμοι ὕδατος· πάντα γὰρ τήκεται ταῦτα θερμῷ. ἔτι οἶνοι
 ἔνιοι καὶ οὖρον καὶ ὄξος καὶ κονία καὶ ὀρός καὶ ἰχώρ ὕδα- 10
 τος· πάντα γὰρ πήγνυται ψυχρῷ. σίδηρος δὲ καὶ κέρας
 καὶ ὄνυξ καὶ ὀστοῦν καὶ νεῦρον καὶ ξύλον καὶ τρίχες καὶ
 φύλλα καὶ φλοιὸς γῆς μᾶλλον· ἔτι ἤλεκτρον, σμύρνα,
 λίβανος, καὶ πάντα τὰ δάκρυα λεγόμενα, καὶ πῶρος, καὶ
 οἱ καρποί, οἷον τὰ χεδροπά, καὶ σίτος (τὰ τοιαῦτα γὰρ 15
 τὰ μὲν σφόδρα, τὰ δὲ ἥττον μὲν τούτων, ὅμως δὲ γῆς·
 τὰ μὲν γὰρ μαλακτά, τὰ δὲ θυματὰ καὶ ψύξει γεγε-
 νημένα)· ἔτι νίτρον, ἄλς, λίθων γένη, ὅσα μῆτε ψύξει
 μῆτε τηκτά. αἷμα δὲ καὶ γονὴ κοινὰ γῆς καὶ ὕδατος καὶ
 ἀέρος, τὸ μὲν ἔχον αἷμα ἵνας μᾶλλον γῆς (διὸ ψύχει 20
 πήγνυται καὶ ὑγρῷ τήκεται), τὰ δὲ μὴ ἔχοντα ἵνας
 ὕδατος (διὸ καὶ οὐ πήγνυται). γονὴ δὲ πήγνυται ψύξει ἐξ-
 ιόντος τοῦ ὑγροῦ μετὰ τοῦ θερμοῦ.

- 11 ποῖα δὲ θερμὰ ἢ ψυχρὰ τῶν πεπηγότων ἢ τῶν ὑγρῶν,
 ἐκ τῶν εἰρημένων δεῖ μεταδιώκειν. ὅσα μὲν οὖν ὕδατος, ὡς 25
 ἐπὶ τὸ πολὺ ψυχρά, ἔαν μὴ ἀλλοτρίαν ἔχη θερμότητα,
 οἷον κονία, οὖρον, οἶνος· ὅσα δὲ γῆς, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ θερμὰ

6 κοινὰ E_{rec.}: κοινῶν B N: *communium* Henricus || πρότερον E₁ || πυρὸς] τοῦ πυρὸς F || 7 καὶ (post χαλκός) supra add. J₁ || 8 καττίτερος] (τ prima in ras. E₁) || μόλυβδος M B_{corr.} F H B || ὕελλος B_{rec.} F_{corr.} m.1 H N_{corr.} m.1: βέλος N₁ || 8-9 ἀνώνυμοι ὕδατος πολλοὶ N || 9 ταῦτα τήκεται θερμῷ E B N: ταῦτα θερμῷ τήκεται F || ὅτι N || οἶνων H || 10 ὄξος B || ὀρός B F H N B || ἰχώρ E₁ || 11 κέρας ex κεας corr. E₁: κέραμος N || 12 ὀστοῦν καὶ ὄνυξ F || ξύλα H || 13 φλοιὸς E₁ || 14 λίβανος] λιβανωτός M B F H N || λεγόμενα om. B || πῶρος ex πορος corr. E₁: οἱ πῶροι N || 15 τὰ (ante χεδροπα) om. E_{corr.} m.1 B F (ras. unius litt.) || χεδροπα B_{rec.}: (χε- ex corr. F₁): χεδρωπά H: χυδροπά N || σίτος E₁ || 16 ἡτον E₁ || 18 μῆτε supra add. F₁ || 19-20 αἷμα δὲ καὶ γονὴ κοινὰ γῆς ὕδατος καὶ ἀέρος M: κοινὰ δὲ γῆς καὶ ὕδατος καὶ ἀέρος, αἷμα καὶ γονὴ F: αἷμα δὲ καὶ γάλα κοινὰ γῆς καὶ ὕδατος καὶ ἀέρος ci. Ac- corambonus || 20 αἷμα ἵνας E₁: ἵνας αἷμα F || μᾶλλον ex μᾶλλον δὲ corr. B₁ || διὸ] διὸ καὶ corr. E || ψύξει E B (ψ- in ras. m. 1) F_{corr.} m.1 N || 21 τὸ δὲ μὴ ἔχον F || ἵνας E₁ || 23 μετὰ τοῦ] τοῦ (del. m. 1) μετὰ F || 24 οἶα N₁ || 25 χρὴ E_{rec.} B Ac: χρεὶ E₁ || ὡς ex καὶ corr. F₁ || 26 τὸ] Ap: om. E B || ἐχη ex ἔχει corr. N₁ || 27 ὡς] καὶ (si recte Bk.) F₁

- διὰ τὴν τοῦ θερμοῦ δημιουργίαν, οἷον τίτανος καὶ τέφρα.
 δεῖ δὲ λαβεῖν τὴν ὕλην ψυχρότητά τινα εἶναι· ἐπεὶ γὰρ τὸ
 30 ξηρὸν καὶ τὸ ὑγρὸν ὕλη (ταῦτα γὰρ παθητικά), τούτων δὲ
 σώματα μάλιστα γῆ καὶ ὕδωρ ἐστίν (ταῦτα γὰρ ψυχρότητι
 ὠρισταί), δῆλον ὅτι πάντα τὰ σώματα ὅσα ἐκατέρου ἀπλῶς
 389b τοῦ στοιχείου, ψυχρὰ μᾶλλον ἐστίν, ἐὰν μὴ ἔχῃ ἀλλοτρίαν
 θερμότητα, οἷον τὸ ζέον ὕδωρ ἢ τὸ διὰ τέφρας ἡθιζόμενον·
 καὶ γὰρ τοῦτο ἔχει τὴν ἐκ τῆς τέφρας θερμότητα· ἐν
 ἅπασιν γὰρ ἐστὶ θερμότης, ἢ πλείων ἢ ἐλάττων, τοῖς πε-
 5 πυρωμένοις· διὸ καὶ ἐν τοῖς σαπροῖς ζῶα ἐγγίγνεται· ἐνεστί
 γὰρ θερμότης ἢ φθείρασα τὴν ἐκάστου οἰκίαν θερμότητα.
 ὅσα δὲ κοινά, ἔχει θερμότητα· συνέστηκε γὰρ τὰ πλείστα
 ὑπὸ θερμότητος πεψάσης. ἔνια δὲ σήψεις εἰσίν, οἷον τὰ συν-
 τηκτά· ὥστε ἔχοντα μὲν τὴν φύσιν θερμὰ καὶ αἷμα καὶ
 10 γονὴ καὶ μυελὸς καὶ ὁπὸς καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα, φθει-
 ρόμενα δὲ καὶ ἐξιστάμενα τῆς φύσεως οὐκέτι· λείπεται γὰρ
 ἢ ὕλη, γῆ οὔσα ἢ ὕδωρ· διὸ ἀμφοτέρω δοκεῖ τισιν, καὶ οἱ
 μὲν ψυχρὰ οἱ δὲ θερμὰ ταῦτά φασιν εἶναι, ὀρῶντες, ὅταν
 μὲν ἐν τῇ φύσει ὦσιν, θερμὰ, ὅταν δὲ χωρισθῶσιν, πηγνύ-
 15 μενα. ἔχει μὲν οὖν οὕτως, ὅμως δέ, ὥσπερ διώρισται, ἐν οἷς

29 λαβεῖν ex λαβεῖν καὶ corr. F₁ || ὕλην] ὕλην λαβεῖν (ut videtur) B₁ ||
 εἶναι τινὰ F || 30 ξηρὸν καὶ τὸ ὑγρὸν] (ξη- in ras. J₁): ὑγρὸν καὶ τὸ ξηρὸν F H
 N: ὑγρὸν τε καὶ ξηρὸν Ap || δὲ] γὰρ E: autem Henricus || 31 σωμάτων N ||
 γὰρ] δὲ E B: autem Henricus || 32 διώρισταί B || σώματα ὅσα- in ras. E₁
 || -α ἐκατέρου marg. E₁ || 389 b 1 τοῦ στοιχείου E₁: τῶν στοιχείων F || ἂν E B
 || 2 τὸ (post ἢ) om. B || τέφρας] τέφρας θερμότητα E: τῆς τέφρας N || ἡθιζόμενον
 N || 4 γὰρ] γὰρ (ut videtur) γὰρ B₁: marg. H₁ || θερμότης] ἢ θερμότης N
 || πλείων ex πλείον corr. N₁: πλέον B || ἐλάττων B || τοῖς ex τοι corr. E₁ || 5
 ἀπροῖς E₁ || ἐγγίγνεται E₁: ἐγγίνονται B || 6 θερμότης ex ἢ θερμότης corr. F₁ ||
 φθείρουσα M B F H N (φθει- marg. m. rec., -ρουσα ex corr. m. 1) || θερμότητα
 — κοινά (7) om. E || 7 ὅσα — θερμότητα om. N || δὲ ex δὲ ἔχει corr. B₁ ||
 ἔχει del. E₁ || συνέστη E || πλιστα E₁ || 8 θερμότης tythetatae errore Bk. ||
 εἶναι N || σήψεις] Ap: ex σηψις (σ- in ras.) corr. E₁ || εἰσίν] Ap: ἐστίν Ald.
 || συντάγματα E: συντήγματα B M B_{rec}. Ap: τηκτά F₁: συντήγματα ὕδασιν
 ἢ καύσει corr. F: συμπηκτά H || 10 ὁπὸς καὶ μυελὸς F || 11 λιπεται E₁ || 12 γῆ
 om. E₁ Henricus: γῆ supra add. E₁ || ἢ postea add. E₁: καὶ F N || διὸ] διὸ
 καὶ F || 13 ταῦτα εἶναι φασὶν B: φασὶ ταῦτα εἶναι B || 14 πηγνύμενα
 ψυχρὰ E_{corr}. m. 1 B F_{corr}. m. 1: frigida Henricus || 15 ὁν supra add. E₁ || ὅμως
 δὲ] Ap: ὅλως J₁ F_{corr}. M B₁ H: ὅμως (ut videtur) F₁: omnino Henricus

μὲν ἢ ὕλη ὕδατος τὸ πλεῖστον, ψυχρά (ἀντίκειται γὰρ
μάλιστα τοῦτο τῷ πυρί), ἐν οἷς δὲ γῆς ἢ ἀέρος, θερμό-
τερα. συμβαίνει δὲ ποτε ταῦτά γίγνεσθαι ψυχρότατα καὶ
θερμότατα ἀλλοτρίᾳ θερμότητι· ὅσα γὰρ μάλιστα πέπηγε
καὶ στερεώτερα ἐστίν, ταῦτα ψυχρά τε μάλιστα, ἐὰν στε- 20
ρηθῇ θερμότητος, καὶ καί μάλιστα, ἐὰν πυρωθῇ, οἷον ὕδωρ
καπνοῦ καὶ ὁ λίθος ὕδατος καίει μᾶλλον.

- 12 ἐπεὶ δὲ περὶ τούτων διώρισται, καθ' ἕκαστον λέγωμεν
τί σὰρξ ἢ ὅστουν ἢ τῶν ἄλλων τῶν ὁμοιομερῶν· ἔχομεν γὰρ
ἐξ ὧν ἢ τῶν ὁμοιομερῶν φύσις συνέστηκεν, τὰ γένη αὐτῶν, 25
τίνος ἕκαστον γένους, διὰ τῆς γενέσεως· ἐκ μὲν γὰρ τῶν
στοιχείων τὰ ὁμοιομερῆ, ἐκ δὲ τούτων ὡς ὕλης τὰ ὅλα ἔργα
τῆς φύσεως. ἔστιν δ' ἅπαντα ὡς μὲν ἐξ ὕλης ἐκ τῶν εἰρη-
μένων, ὡς δὲ κατ' οὐσίαν τῷ λόγῳ. αἰεὶ δὲ μᾶλλον δῆλον
ἐπὶ τῶν ὑστέρων καὶ ὅλως ὅσα οἷον ὄργανα καὶ ἔνεκά του. 30
μᾶλλον γὰρ δῆλον ὅτι ὁ νεκρὸς ἄνθρωπος ὁμωνύμως. οὕτω
τοίνυν καὶ χεῖρ τελευτήσαντος ὁμωνύμως, καθάπερ καὶ αὐ-
λοὶ λίθινοι λεχθείσαν· οἷον γὰρ καὶ ταῦτα ὄργανα ἅττα 390a
ἔοικεν εἶναι. ἦττον δ' ἐπὶ σαρκὸς καὶ ὅστου τὰ τοιαῦτα δῆλα.
ἔτι δ' ἐπὶ πυρὸς καὶ ὕδατος ἦττον· τὸ γὰρ οὐ ἔνεκα
ἤκιστα ἐνταῦθα δῆλον, ὅπου δὴ πλεῖστον τῆς ὕλης· ὥσπερ γὰρ
εἰ καὶ τὰ ἔσχατα ληφθείη, ἢ μὲν ὕλη οὐδὲν ἄλλο παρ' αὐτήν, 5

16 ὕδατος] τοῦ ὕδατος B || τὸ supra add. F₁ || πλεῖστον E₁ || 17 τοῦτο μάλιστα
E B || 18-19 ψυχρότερα καὶ θερμότερα N || 20 στερεώτατα E B F Ap || ἀν
E_{corr.} B J F M B H N || 21 καὶ B: καίει F || 22 ὁ] (Ap): om. E F H
|| καίει N B || 23 λέγομεν (supra add.) F₁: λέ^{γμ} N || 24 ὅσα H || 25 ὁμοιομερῶν]
ἀνομοιομερῶν E₁: ἀνομοιομερῶν E_{rec.} B Ap || 26 ἐκάστου γένους B || γὰρ om.
F₁ || 27 στοιχείων E₁ || δὲ τούτων] Ap: τούτων δ' E || ὕλη E_{rec.} || ὅλα] ἄλλα (ἀ- ex
corr. m. 1) H || 28 ἅπαντα δὲ B || 29 αἰεὶ B: ἐπεὶ N_{rec.} || μᾶλλον δὲ F: γὰρ
μᾶλλον M || δῆλα M: δῆλον ὅτι κατὰ τὸν λόγον αὐτοῖς ἐστὶ τὸ εἶναι H || 30
ἐπὶ] ἀπὸ M H N || ὑστερον B || οἷον om. F₁ (cf. v. 31) || 31 δῆλον] δῆλον
οἷον F (cf. v. 30) || νεκρὸς om. B || οὕτω — ὁμωνύμως (32) om. H: (ante-
cedit in B rasura 8 litt.) || 32 καὶ (post καθάπερ)] καὶ J M B₁ N B: ἀν
καὶ corr. B₁ || 390 a 1 ἅττα in ras. E₁ || 2 ἐπὶ ex ἐπεὶ corr. E₁ || 3 ἐπὶ om. E
|| ἦττον] γῆς ἦττον E: ἦττον δῆλη F_{rec.}: minus Henricus: ἦττον, ἤκιστα δ' ἐπὶ
γῆς ci. Th. || 4 δὴ] δὲ F₁ H: om. E B Henricus || γὰρ del. F₁ || 5 καὶ om. E
Henricus Ap || ληφθείη] E_{rec.}: ληφθεὶ E₁: ληφθείη corr. E₁: λειφθείη M B

- ἡ δ' οὐσία οὐδὲν ἄλλο ἢ λόγος, τὰ δὲ μεταξὺ ἀνάλογον
τῷ ἐγγὺς εἶναι ἕκαστον, ἐπεὶ καὶ τούτων ὁτιοῦν ἐστὶν ἕνεκά του,
καὶ οὐ πάντως ἔχον ὕδωρ ἢ πῦρ, ὥσπερ οὐδὲ σὰρξ οὐδὲ
σπλάγχνον. τούτων δ' ἔτι μᾶλλον πρόσωπον καὶ χεῖρ.
10 ἅπαντα δ' ἐστὶν ὠρισμένα τῷ ἔργῳ· τὰ μὲν γὰρ δυνάμενα
ποιεῖν τὸ αὐτῶν ἔργον ἀληθῶς ἐστὶν ἕκαστον, οἷον ὀφθαλ-
μὸς εἰ ὄρᾱ, τὸ δὲ μὴ δυνάμενον ὁμωνύμως, οἷον ὁ τεθνεὺς
ἢ ὁ λίθινος· οὐδὲ γὰρ πρίων ὁ ξύλινος, ἀλλ' ἢ ὡς εἰκῶν.
οὕτω τοίνυν καὶ σὰρξ· ἀλλὰ τὸ ἔργον αὐτῆς ἦττον δῆλον ἢ
15 τὸ τῆς γλώττης. ὁμοίως δὲ καὶ πῦρ· ἀλλ' ἔτι ἦττον ἴσως
δῆλον φυσικῶς ἢ τὸ τῆς σαρκὸς ἔργον. ὁμοίως δὲ καὶ τὰ
ἐν τοῖς φυτοῖς καὶ τὰ ἄψυχα, οἷον χαλκὸς καὶ ἄργυρος·
πάντα γὰρ δυνάμει τινὶ ἐστὶν ἢ τοῦ ποιεῖν ἢ τοῦ πάσχειν,
ὥσπερ σὰρξ καὶ νεῦρον· ἀλλ' οἱ λόγοι αὐτῶν οὐκ ἀκρι-
20 βεῖς. ὥστε πότε ὑπάρχει καὶ πότε οὐ, οὐ ῥάδιον διδεῖν, ἂν
μὴ σφόδρα ἐξίτηλον ἦ καὶ τὰ σχήματα μόνα ἦ λοιπά,
οἷον καὶ τὰ τῶν παλαιουμένων νεκρῶν σώματα ἐξαίφνης
τέφρα γίνεταί ἐν ταῖς θήκαις· καὶ καρποὶ μόνον τῷ σχή-
390b ματι, τὴν δ' αἰσθῆσιν οὐ φαίνονται, παλαιούμενοι σφόδρα·
καὶ τὰ ἐκ τοῦ γάλακτος πηγνύμενα. τὰ μὲν οὖν τοιαῦτα
μόρια θερμότητι καὶ ψυχρότητι καὶ ταῖς ὑπὸ τούτων κινήσεσιν ἐν-
δέχεται γίνεσθαι, πηγνύμενα τῷ θερμῷ καὶ τῷ ψυχρῷ·

6 ἄλλο] μᾶλλον H || λόγος] ὁ λόγος E (Ap) || δὲ om. E || 7 τῷ om. M || ἐπεὶ] εχει E || 8 ἔχων E₁ || 9 δέ τι N || 10 τῷ] τῶν E₁ || τὰ] (-a ex corr. E) || 11 ἕκαστα E: *singulim* Henricus || ὀφθαλμὸς] ὁ ὀφθαλμὸς J || 12 τὰ δὲ μὴ δυνάμενα M || 13 λίθινος] λίθος J_{var.} || ἢ (post ἀλλ') οἷον N₁ || εἰκῶν] ἢ εἰκῶν E || 15 γλώσσης M || ἔτι] ἐστὶν H || ἦττον supra add. F₁ || 16 ἄδηλον E || φυσικῶς] τοῦ πυρὸς ci. Vicomercatus: τὸ τοῦ πυρὸς ci. Id. || δὲ om. M B || 17 τοῖς ex τοι corr. E₁ || 19 σὰρξ] καὶ σὰρξ M B F H N: *caro* Henricus: καὶ ἡ σὰρξ Ap || 20 ὥστε] ὡστε E || ὑπάρχει] (-χ- in ras. J_{rec.}) || διεδεῖν J (-iei- in ras. m. rec.) E₁: διελθεῖν F: ἰδεῖν H: διελείν M (Ap): *perspicere* Henricus || ἂν om. E: ἢ H || 21 ἐξίτηλον J || καὶ ex κα corr. E₁ || μόνον E Ap: *sole* Henricus || 22 οἷα E: *quemadmodum* Henricus: ὡς Ap || σώματα] Ap: σώματα, & Ald. || ἐξέφνης E₁ || 23 γίνεταί τέφρα B || καρπὸς H || 390 b 1 τῇ δ' αἰσθήσει M B: κατὰ τὴν δ' αἰσθῆσιν ci. Th. || φαίνεται H || παλαιούμενα M F₁ (ut videtur) H || 2 ἐκ om. N || τὰ μὲν — πηγνύμενα (4) om. M || 3 θερμότητος καὶ ψυχρότητος H: θερμότητος ἢ ψυχρότητι N || ταῖς ex τὴν corr. F₁ || ὑπὸ om. E: *ab* Henricus: ἀπὸ Ap || κίνησιν F₁ || 4 γίνεσθαι ex γίγνεται corr. E₁ || πηγνυμένων H: πηγνυται N: πηγνύμενα ἐν F₁ || ψυχρῷ καὶ τῷ θερμῷ N

λέγω δ' ὅσα ὁμοιομερῇ, οἷον σάρκα, ὁστοῦν, τρίχας, νεῦρον, 5
καὶ ὅσα τοιαῦτα· πάντα γὰρ διαφέρει ταῖς πρότερον εἰρη-
μέναις διαφοραῖς, τάσει, ἔλξει, θραύσει, σκληρότητι, μα-
λακότητι καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς τοιούτοις· ταῦτα δὲ ὑπὸ θερ-
μοῦ καὶ ψυχροῦ καὶ τῶν κινήσεων γίγνεται μειγνυμένων. τὰ δ'
ἐκ τούτων συνεστῶτα οὐδενὶ ἂν ἔτι δόξειεν τὰ ἀνομοιομερῇ, οἷον 10
κεφαλὴ ἢ χεὶρ ἢ πούς, ἀλλ' ὥσπερ καὶ τοῦ χαλκὸν μὲν ἢ
ἄργυρον γενέσθαι αἰτία ψυχρότης καὶ θερμότης καὶ κίνησις,
τοῦ δὲ πρίονα ἢ φιάλην ἢ κιβωτὸν οὐκέτι, ἀλλ' ἐνταῦθα μὲν
τέχνη, ἐκεῖ δὲ φύσις ἢ ἄλλη τις αἰτία. εἰ οὖν ἔχομεν
τίνος γένους ἕκαστον τῶν ὁμοιομερῶν, ληπτέον καθ' ἕκαστον 15
τί ἐστίν, οἷον τί αἷμα ἢ σὰρξ ἢ σπέρμα καὶ τῶν ἄλλων
ἕκαστον· οὕτω γὰρ ἴσμεν ἕκαστον διὰ τί καὶ τί ἐστίν, ἐὰν ἢ τὴν
ὑλὴν ἢ τὸν λόγον ἔχωμεν, μάλιστα δ' ὅταν ἄμφω τῆς τε
γενέσεως καὶ φθορᾶς, καὶ πόθεν ἢ ἀρχὴ τῆς κινήσεως. δη-
λωθέντων δὲ τούτων ὁμοίως τὰ ἀνομοιομερῇ θεωρητέον, καὶ 20
τέλος τὰ ἐκ τούτων συνεστῶτα, οἷον ἄνθρωπον, φυτόν, καὶ
τᾶλλα τὰ τοιαῦτα.

5 λέγω H || ὅσα in ras. E || ὁμοιομερῇ ex ὁμοιομονῇ (ut videtur) corr. J₁ ||
ὁστοῦν, τρίχας, νεῦρον] (τρίχας ex corr., ut videtur, N_{rec.}): καὶ ὁστοῦν καὶ
νεῦρα καὶ τρίχας E: ὁστοῦν, τρίχας, νεῦρα Ald. || 6 ταῖς πρότερον εἰρημέναις ex
corr. N_{rec.} || 7-8 μαλακότητι καὶ τοῖς in spatia a m. 1 relicto et in marg.
N_{rec.} || 8-9 θερμοῦ καὶ ψυχροῦ] (Ap): ψυχροῦ καὶ θερμοῦ E B: calido et frigido
Henricus || 9 γίγνεσθαι E || μινυμένων N || 10 ἔτι om. E: ἔτι εἶναι H: adhuc
Henricus: (οὐκέτ' ἂν Ap) || δόξειεν E₁ || οἷον] ἢ N || 11 κεφαλὴ E₁: (-ε ex -υ-
corr.; sequitur rasura unius litt., B) || χαλκοῦ N₁ || 12 ψυχρότης] Ap:
ψυχρότητος E₁: θερμότης F: frigiditatis Henricus || θερμότης] Ap: θερμότητος
E₁: ψυχρότης F: caliditatis Henricus || καὶ (post θερμότης) om. Henricus
Ald. || 13 πρίονα ἢ φιάλη N: φιάλην ἢ πρίονα F || 14 τέχνει E₁ || φύσις] φύσις
αἰτία B || εἰ] ἐπεὶ E: si Henricus || ἔχομεν H: (-ο- ex corr. N) || 16 τί
(post οἷον) supra add. E₁ || 17 ἢ ex ἢ corr. J₁ F (ut videtur): om. E Henricus
|| 18 τε om. E B || 19 ἢ supra add. J₁ || δηλωθέντων] δηλόν. τεθέντων H || 20
τὰ ὁμοιομερῇ J F E_{corr.} B: τὰ ἀνομοιομερῇ H (Ap): τὰ μοιομερῇ N: τὰ μὴ
ὁμοιομερῇ E₁ M B: otiomeria Henricus || θεωρηταιον E₁ || 21 οἷον — τοιαῦτα
(22) om. B || ἀνθρώπων. φυτῶν B: ἄνθρωπον καὶ φυτὰ H: ἄνθρωπος φυτὸν N ||
22 post τοιαῦτα praebeet E ἀριστοτέλει μετεωρολογικῶν: δ, F τελευτῇ ἀριστοτέλους
| μετεωρολογικῶν. α. β. γ. δ, N τέλος τῶν δ' βιβλίων τῶν | μετεώρων | τοῦ
ἀριστοτέλους.

INDEX VERBORVM

INDEX VERBORVM

In quo reperientur non solum quaecumque in textum recepi (praeter *αὐτός, δε, ταυτός, εἰμὶ, ἐκείνος, καί, καὶ . . . καὶ* et similia, *μέν, ὁ, δε, δεῖ, ὅς, οὗτος, τί, τίς, τίς*, litteras quibus designantur formarum geometricarum puncta atque lineae) sed etiam (signis ( ) vel † indicata) compluria e notis criticis selecta; qui loci signis ( ) inclusi sunt nihilo artius cum proximo superiore vocabulo cohaerent quam cum illo quod hoc antecedit (e.g., et ad ἡ comparativum et ad ἡ disiunctivum referendi sunt loci 353b18, 369a17, b6, 381a15, 386a3, 4, 388b7)

- ἀάξω, 367b2
 Ἀβδηρίτης, 365a19
 ἄβρωτος, 380b3
 ἄγαν, 366b6 (bis)
   † 364b10
 ἀγγεῖον, 349a34, 35, b15, 353b21, 357b4, 358b35
 ἄγροια, 359a11
 ἄγονος, 346b35
 † ἄγρός, 350b14
 ἄγω, 359a28, 362b1, 363b6, 373a11, 380a26
 ἀγώγιμος, 359a8
 ἀδελφος, 339b7, 18, 354a9, 366a35, 373b19
   † 390a16
 ἀδῆλως, 355b32
 ἀδιαίρετος, 343b34, 35, 344a1
 ἀδυναμία, 385a11
 ἀδυνατέω, 375b14
 ἀδύνατος, 340b1, 343a21, b7, 345a32, b12, 18, 353b17, 31, 355a11, b33, 356a19, 32, 357a6, b21, 33, 362b14, 365b19 (bis), 29, 372b2, 5, 376b3, 12, 380a22, b26, 386a4, b22, 387b20
   † 344a6
 ἀεί, 339a26, 31, b25, 340b12, 341a5, 8, 343b28, 345a32, 34, b17, 346a22, 349b8, 351b28, 352a5, 31, b18, 353a7, 12, 16, 20, 22, 23, 25, 22b, 354a19, b14, 32, 355a14, 26, b31, 356a4, 5, 15, 21, b23, 29, 357a2, b27, 29, 30, 358a[10], 18, 24, 25, b12, 13, 29, 360b1, 34, 361a9, 362a30, 363a7, 365a30, b17, 369b28, 33, 370b25, 29, 30, 371a1, b7, 372a12, 373a5, b5, 34, 375b28, 376b17, 25, 377a13, 16, 19, 32, 381a32, 383b27, 389b29
   † 340a33, 345a22, 346b9, 347a8, 350b26, 351a22, 355a1, 356a14, b5, 358b24, 360a31, 365a32, 366b5, 372a11, 13, 380a24
   ἀέναος, 349b9 (bis), 12, 352b5, 12, 353a27
   † Ἀέτιος, 343b19
 ἄήρ, 338b24, 339a16, 18, 36, b3, 32, 340a3, 10 (bis), 12, 17, 20, 22, 24 (bis), 32, 34, 35, 36, b2, 7, 10, 21, 24, 31, 34, 341a3, 8, 17, 27, 30, b18, 342a1, 29, b1, 5, 7, 344a11, b5, 22, 32, 345b33, 34, 346a6, 9, b18, 29, 31, 32, 347a3, 34, 348a8, 10, b13, 28, 349a17, 20, 22, b22, 24, 354b8, 24, 355a24, 30, 357b29, 360a20, 21, 26, 28, 32, 361a24, 27, 364b27, 365a32, 366b7, 23, 367a11, 20, 25, 34, b17, 19, 23, 30, 368a16, 369a27, 371a17, 372a30, b16, 30, 34, 373a29, b1, 2, 9, 15, 21, 374a2, 24, 376b23, 26, 377b16, 25, 27, 379a15, 28, 30, 31, 35, 382a7, 383b24, 26, 31, 384a1, 11, 15, 16, b16, 18, 19, 385b4, 387a25, 26, 29, 388a31, 32, 389a20, b17
   † 340b23, 347b37, 348b26 (?), 365a2 (?), 372b32, 387a31
 Ἀθήνησιν, 343b4
   † 345a2
 ἄθλαστος, 385a15, 386a18, 22
   † 386a26, b23
 ἄθραυστος, 385a14
 ἀθροίζω, 345a9, 346a22, 347b6, 11, 349b4, 354b6
 ἀθροισις, 340a31
 ἀθρόος, 354b12, 13, 355b26, 31, 357a24, 361b18, 366b21, 368b4, 370b7, 371b1, 5, 377b18, 378a5, 387b27
   † 367a30
 ἀθρόως, 367a30, 387a31
   † 355b31
   † ἀθροώτερον, 348b22
   ἀθροώτερος, 348b11 (bis), 22
 ἀθυμίατος, 385a18
   † αἰάζω, 367b2

Αλγαῖος, 354a14, 20 (bis)
 αλγιάλος, 367b13
 Αλγός ποταμοί, 344b32
 Αλγύπτιος, 343b10, 28, 352b21
 Αἴγυπτος, 351b28, 34
 Αἰγών, 350b11
 Αἰδηψός, 366a29
 αἰδώς, 339a25, 353a15, 356b8
 αἰεὶ, 345a22, 346b9, 347a8, 350b26,
 351a19, 22, 355a1, 356b5, 358b24,
 359b22, 372a11, 380a24
 † 345b17, 351b28, 355a14, 365a30,
 369b33, 373a5, 377a16, 389b29
 αἰθήρ, 339b21, 24, 27, 365a10, 369b14,
 20
 Αἰθιοπία, 349a5, 362b21
 Αἰθιοπικός, 350b11
 αἰθρία, 342a12, 34, 343b19, 347a26, 27,
 364b9, 367b9, 369b23
 αἰθριος, 358b1, 2, 364b10, 12, 29
 αἰθριώτατος, 364b7
 αἶμα, 384a16, 25, 31, 389a19, 20, b9,
 390b16
 αἱματώδης, 342a36
 αἰνίττομαι, 347a6
 Αἰολος, 367a3
 αἰξ, 341b3, 28, 31
 αἰρέω, 359a27
 † 369a9, 371b28
 αἰρω, 344b33, 371b28, 372a13, 376b32,
 377a27
 αἰσθησις, 341a14, 15, 344a5, 366b30,
 372b10, 374b16, 382a17, 385a1, 4,
 390b1
 αἰσθητός, 372b1, 373a23, 382a18
 Αἰσχύλος, 342b36, 343a27
 Αἰσώπος, 356b11
 αἰτία, 338a20 (?), b26, 339a24, 340a21,
 25, b18, 31, 341a15, 29, b1, 4,
 342b14 (?), 24, 344a2, b18, 345a11,
 346a26, 30, b2, 20, 23 (?), 347a30,
 b15, 348b26, 30, 349a7, 10, b21,
 352a12, 17, 25, 353a26, 33, b14,
 354a33, b2, 3, 355b20, 356a30, 34,
 b17, 19, 33, 357a14, 358a3, b13,
 359b22, 361a4, b10, 20, 25, 363a18,
 364a13, b30, 365a5, 15, 25, b13, 20,
 366a12, 29, b3, 367a10, 22, b4,
 369a8, b4, 22, 26 (?), 370b33,
 371b19, 20, 373a30, 33, 374b18,
 375a32, 377a29, 379b2, 381a11, b13,
 385a21, 390b12, 14
 † 360b30
 αἰτιάομαι, 357a15, 368a30
 αἰτιατόν, 339a32, 359b9
 αἴτιος, 338a20 (?), 339a29, 31, 342a28,
 36, b14 (?), 345a6, 9, 19, 346b23

(?), 347b1, 19, 32, 348a15, 31,
 351a3, 26, 352a28, b6, 354b21,
 357a32, b7, 22, 359a5, 360b12, 17,
 361a6, 34, 362a2, 16, 364a7, 365a3,
 366a3, b16, 367b7, 368a1, 27, 30,
 32, 34, 369b26 (?), 28, 370a17,
 372a17, 24, b33, 374b6, 377a15,
 378b10, 379a20, 380b6, 381b31,
 382a27, b15, 383a8, b16, 24, 384b2,
 3, 387b27, 388b1
 ἄκαμπος, 385a14, b28, 29, 386a8
 ἀκαριαῖος, 352a26
 ἀκάτακτος, 385a14
 ἀκανστός, 385a18, 387a18, 19, 22
 ἀκνησία, 340b18, 366b6
 ἀκνητίζω, 379a34
 ἀκμάζω, 351a29
 ἀκμή, 351a28
 ἀκοή, 369b9
 ἀκολουθέω, 340b17, 366a7, 369a3,
 370b14, 31
 † 370b10
 ἀκούω, 348a25
 ἄκρα, 373b10
 ἀκράτητος, 384a33
 ἀκρατος, 375a10
 ἀκρίβεια, 362b25
 ἀκριβής, 390a19
 ἀκριβός, 363b32
 ἀκριβῶς, 341a14
 ἀκριτος, 361b30
 ἀκρόνυχον, 367b26
 † ἀκρόνυχος, 367b26
 ἄκρος, 350a32
 ἀκρίς, 340a29, 32, 345a29, b6, 346b24,
 348a17, 369b14, 25, 374b4
 ἄλεια, 341a19, 347a20, 348b4, 362b27,
 366b5, 379a27
 ἀλεινός, 348a19, b4, 9, 349a4, 8,
 363a17, 364a23
 ἀλεινότατος, 358a30
 ἀλεινότερος, 347a21, 348b6
 † ἀλέος, 379a27
 ἀλήθεια, 356b17
 ἀληθής, 343a35, 352a21, 22, 358a16
 † ἀληθινός, 363a17
 ἀληθώς, 390a11
 ἀλλά (vide etiam ἀλλ' ἤ), 339a26, b29,
 340a3, 34, 35, b8, 23, 31, 341a5, 36,
 b8, 342a2, 6, 15, b12, 31, 343a2, 11,
 33, 35, b11, 28, 32, 34, 344a3, 19,
 b2, 30, 345a8, 23, b8, 24, 346a1,
 347a33, b9, 17, 348a7, 30 (bis), b2,
 349b6, 19, 21, 26, 27, 30, 350a35,
 b19, 26 (bis), 30, 351a8, 15, 20, 23,
 29, b8, 20, 352a23, 25, 28, 32, b27,
 353a1, 16, 19, 24, b22, 354a30, b14,

- 17, 21, 355a14, 28, 31, b3, 13, 18, 27, 356a5, 17, 24, b5, 34, 357a3, 15, b16, 18, 358a32, b14, 22, 35, 359a32, b33, 360a3, 7, 17, 29, 31, b15, 361a8, b7, 362a10, 21, b17, 363a3, 15, b19, 23, 365b21, 366a4, b25, 367a30, b3, 33, 368a7, 26, 27, 29, 32, 33, b10, 369a2, 21, b8, 23, 36, 370a3, 8, 11, 25, 371a24, 28, b8, 12, 372a12, b21, 373a19, b31, 35, 374a12, 27, 32, b26, 33, 375a21, b3, 377b15, 29, 378b2, 379a12, b15, 16, 24, 380b26, 27, 381a2, 26, b2, 6, 10, 16, 382a14, b9, 383a6, 19, 20, 31, b13, 32, 384a1, 10, 12, 23, b13, 385b2, 7, 10, 15, 386a7, 25 (bis), 29, b6, 387a1, 3, 8, 31, b2, 8 (bis), 388b27, 390a14, 15, 19, b11, 13
† 343a36, 344b31, 347b30, 372a33, 373b34, 379a14, 384b16, 385b11, 387b7
- ἀλλ' ἤ, 357a22, 358b28, 30, 390a13
† 353a11
- † ἀλλῆ, 353a7
- ἀλλήλων, 338a23, 339a27, 37, 340a14, 17, 342b29, 345b17, 348b3, 354a1, 355b34, 356a23, 363a19, 33, b10, 364a30, 368b11, 371b20, 372a1, 373a8, 9, 375a7, 376a23, 381b30, 382a16, 385a1, 386b32, 387a3, 388a12
† 376a8
- † ἀλλοθεν, 376b3, 11
- ἀλλοθεν, 376b3, 11 (bis)
- ἀλλοιότερος, 370a1
- ἄλλος, 339a4, 13, 19, 35, b1, 5, 340a2, b2, 17, 341a6, 8, 9, b6, 342a6 (bis), b20, 22, 26, 343a6, 29, 345a13, 18, b31, 346a36, b25, 349a14, b5 (bis), 350a23, 27, b4, 10, 19, 351a17, b4, 14, 353a11, 19, 354b5, 7, 11, 12, 355a19, b1, 10, 356a30 (bis), b20, 357b30 (bis), 358b18, 20, 23, 26, 359a33, b12, 21, 360b16, 361b29, 362b32, 363a10, 23, b1, 364b4, 8, 365a4, 5, b15, 365b1, 369a8, b30, 370a22, 32, 372a5, 20, 25, b8, 14, 25, 373b21, 374a11, 19, b8, 34, 35, 375a24 (bis), b17, 20, 376a3 (bis), 8, 17, b30, 378a24, b18, 379a5, 14, b6, 24, 32, 380a15, 16, b8, 29, 381a3, 16, b25, 384b18, 33, 34, 385a4, 6, 9, b17, 386a7 (bis), 21, 32 (bis), 387b22, 388a15, 19, 21, b2, 389b24, 390a5, 6, b8, 14, 16, 22
† 344b13, 351a8, 354b19, 359b27, 370a1, 371b1, 373b12, 386b32, 388a20, 389b27
- ἀλλότριος, 379a18, 22, 381a24, 389a26, b1, 19
- ἄλλως, 356a32, 365b29, 373b32, 379b29, 383a16, 388b3
† 354b14, 373b34, 388b2
- ἄλμα, 343b23
- ἀλμυρὶς, 357b4
- ἀλμυρός, 353a33, b13 (bis), 15, 16, 354b18, 21, 355a33, b4, 9, 357a6, 12, 18, 19, 22, 29, 34, 358a6, 27, b14, 34, 359a6, 13, 21, 23, b4
† 358b24
- ἀλμυρότης, 353b13, 354b2, 356b4, 357a5, 16, b7, 22, 358a4, 359a5
- ἄλογος, 355a21, 35, 366a9, 369b19
- ἀλόγως, 362a14
- ἀλουργός, 372a8, 374b33, 375b11
† 375b9
- ἄλς, 359a13, 29, 32, b4, 383b13, 20, 384a18, 385a31, b9, 16, 388b13, 15, 389a18
- ἄλυσις, 387a13
- ἄλυτος, 383a30, b10, 12, 384a34, b7
† 384b14, 20
- ἄλφειτον, 382a1
- ἄλως, 344b2, 6, 13, 18, 346a5, 371b18, 22, 372b12, 373a27, b34, 374a10, 15, 377b34
- ἄμα eum dativo, 341a24, 355b29, 359a31, 368a34
- ἄμα sine casu, 339b25, 340b5, 341b30, 343a26, 31, 36, 344a19, 346b36, 347b34, 351a29, 354b21, 356b7, 357a14, 360b6, 361a35, 363a22, 26, 364a28, 31, b10, 366a8, 9, b27, 368a7, 18, b8, 371b12, 33, 372b3, 374b7, 377b18, 382b31, 386a3, 9, b20
† 360a10, 372a25
(343b23)
- ἀμάλακτος, 384b1, 385a13, 388b25
- ἀμαυρός, 343b12, 367a23
- ἀμαυρότερος, 344b29, 367a21, 375a30, b3, 13
† 367a23
- ἀμανρώω, 367b28
- ἀμείνων, 383b4
- † ἄμμα, 343b23
- Ἀμμόνιος, 352b32
- ἀμπωτις, 366a19
- ἀμυδρός, 343b13
- ἀμυδρότερος, 372a2
- † ἀμυδρῶς, 343b13
- † ἀμύθητα, 375a23
- ἀμύθητον, 375a23

ἀμφοτέρος, 358b28, 360a10, 364a31,
369b36, 376b1, 382b17, 383b33,
386a17, 389b12

† 353b31, 384b14

ἀμφοτέρως, 350a11, 369b19, 374b23,
377b12, 383b31

ἄμφω, 341a23, 342a8, 347a26, 368a33,
369a14, 370b13, 373b35, 378b20,
379a20, 380a30, 382a2, 383a15, b24,
28, 384a16, b6, 386a16, 387b15, 26,
388b9, 13, 14, 17 (ter), 389a2, 7,
390b18

ἄν, 338b24, 26, 339a8, b3, 6, 12, 15, 32,
33, 340a2, 4, 5, 16, 36, b2, 341a5,
b22, 342a3, 22, 343b33, 35, 344a7,
14, 21, 31, 345b5, 7, 14, 347a7, 13,
27, b25, 348a14, b22, 349a16, 24, 25,
29, 31, 35, b17, 18, 350a1, b19, 24,
351b18, 352b12, 15, 25, 353a11,
354a4, b5, 355a4, b14, 27, 29,
356a14, 17, 18, b23, 357a24, 358a12,
b19, 21, 359a19, 360a26, 28, 32,
b28, 361a20, 25, 362a29, b7, 363a10,
b34, 364a1, 365b29, 366a3, b24,
368a3 (bis), 11, 12, 30, b28, 369b6,
31, 370a1, b15, 25, 371a7, 14,
372b29, 374a15, 18, 19, 376a4, b5,
377a4, 378a7, b26, 379a20, b35,
380b15, 24, 381a12, b16, 17, 382a26,
383a4, 385b26, 386a3, 6, b6, 388a33,
b1, 389a4, 390b10

† 340b3, 344a3, 355b32, 356a16,
357b29, 365b30, 368b23, 371b6,
372b3, 381b25, 382a5, 383a23,
385a5, 389b32

ἄν, 341b25, 360a30, 364b9, 368a27,
370b7, 371a2, 375b34, 376a26,
382b21, 385a28, 388a1, 390a20

† 341b27, 28, 344a22, 360b23,
362b23-4, 364b10, 366a22, 371a16,
19, 20, 374b3, 375b21, 28, 376b12,
379a6, 384a7, 389b1, 20

ἀνά cum accusativo, 361b28, 376a24

† 352b33, 373a3

(366a6)

ἀναβαίνω, 344a20

ἀναβλέπω, 346a34

ἀναβράττω, 368b29

ἀναγκάζω, 370b24

ἀναγκαῖος, 340b34, 341b7, 17, 344b22,
348a30, 351a30, b6, 352a4, 354a10,
b23, 355a2, 356a21, b20, 23, 357a2,
b27, 358a23, 360a10, 14, 15, 17,
361a18, 363b9, 364a11, 365b16, 21,
367a23, 27, 31, 368a5, b3, 369a19,
22, b28, 372b4, 24, 373a3, b16, 19,
377a26

† 359b31

ἀνάγκη, 339a21, 340a11, 15, 344b9,
345b8, <346a9a>, 351a36, 352b16
17, 353a7, 13, 21, 354b11, 357a11,
358b4, 29, 359b31, 360b30, 362b30,
363a12, 365b23, 30, 32, 368a12,
370b27, 372a27, 373b26, 374b17,
375a5, 380a3, 382a9, 10, 22, 384b4,
387a5

† 373a3, 382a26

ἀναγράφω, 350a17

† 373a16

ἀνάγω, 344a6, 346b26, 347a8, 14, 15,
20, 25, 27, 30, 32, 349b3, 354b29,
355a6, 26, 33, b5, 356a20, b22, 24,
30, 357a7, 14, 358b13, 25, 26,
359b35, 360a1, 361a13, 376a1

ἀναγωγή, 355a15

ἀναδίδωμι, 351a15, 17, 356a2

† 356a3

ἀναδύνα, 356a25

ἀναθυμίασις, 340b26, 27, 29, 341b7, 33,
35, 342a4, 18, 19, 22, 28, 344a10, 20,
b1, 24, 346b32, 347b3, 11, 357b24,
358a20, 22, 34, 359b28, 360a8, 11,
15, b1, 16, 18, 26, 361a3, 11, 18, 19,
24, 31, b1, 15, 16, 26, 29, 362a3, 4,
364a12, 365b22, 366a6, 16, b8, 10,
367a32, 368a8, b15, 34, 369a2, 12,
26, 33, 370a28, b16, 371a5, 372b32,
378a18, 21, 26, 29, b2, 4, 384b33

† 346b10, 358a24, 387b13

ἀναθυμιάω, 341a7, 344a21, 360b32,
361b28, 366a5, 368a13

† 362a7

ἀναίσθητος, 374b35

ἀνακάμπτω, 364b12, 25, 385b33

ἀνάκαμψις, 386a5

ἀνάκλασις, 342b6, 11, 343a26, 344b7,
13, 345b10, 20, 29, 346a5, 348a17,
370a16, 23, 372a18, 20, b15, 34,
373a32, 33, b3, 23, 31, 33, 35, 374a2,
8, 10, 33, b22, 375b1 (bis), 14, 26,
376a12, 377b18, 378a2

† 373a9, b26

ἀνακλώω, 340a28, 343a3, b7, 345b27,
370a18, 372a30, b34, 373a3, 18, 35,
b7, 14, 374a23, 29, 375b5, 23, 30,
376b9, 14, 377a31, 33, b6, 10, 12,
32, 378a11

† 374a17, 30, 377b20, 22

ἀνακυκλώω, 339b29

ἀναλαμβάνω, 339a33, 345b31, 380b19

ἀναλίσκω, 368a10, 11, 382b26

ἀναλογία, 340a4, 387b3

† 352b33

ἀναλογίζομαι, 353a4

ἀνάλογον, 339a18, 347b14, 351b4,
362b32, 363a11 (?), 372a5, 375a4,
376a29, 390a6

ἀνάλογος, 363a11 (?)
† 376a29

ἀναλῶ, 339b2

† ἀναμίγνυμι, 342b14

ἀνάπτης, 356a12

Ἀναξαγόρας, 339b22, 342b27, 345a25,
348b12, 365a17, 19, 369b14

ἀναξηραίνω, 355b26, 32

† 388b6

Ἀναξιμένης, 365a18, b6

† ἀνάξιος, 358b29, 359b31

ἀναπετάννυμι, 363a16

† ἀνάπτω, 346a8

† ἀναρίθμητος, 355b22

ἀνάριθμος, 355b22

ἀναρρήγνυμι, 342b14, 368a26

ἀναρροφέω, 365b13

ἀνασπάω, 373b10, 380b22

ἀνατέλλω, 371b27, 372a28, 375b20

† 345b23

ἀνατολή, 345a4, 361a9, b23, 32, 363b1,
4, 5, 14, 18, 21, 364a17, 22, 25,

375b26, 30, 377a3, b28

† 364a24

ἀνατρέπω, 368a31, b31

ἀνάτρεψις, 368a32

ἀναφέρω, 355b19, 360b34, 361a35,
369b10, 371a14, 374a30

† 367a6

ἀναφυσάω, 367a16

ἀναφύσημα, 367a8, 15

ἀναχωρέω, 356b30

† ἀναψύχω, 368b34

ἄνειμι, 350a13, 361a33, 367a4

† 372a13

ἄνελκτος, 385a16, 386b14

ἄνεμος, 340b36, 347a27, 349a12, 17,
20, 21 (bis), 32, 34, 358a30, 360a19,
20, 29, 32, b27, 32, 33, 361a3, 7, 19,
29, 30, b9, 12, 362a31, b34, 363a9,
13, 17, 19, b27, 364a3, 6, 27, b7,
365a11, 366a10, b14, 33, 367a13, 33,
b4, 25, 368a10, 29, 30, b8, 14, 18,
370a26, 29, b8, 19, 30, 371a2,
372b28

ἀνεμώδης, 360b5

ἀνέρχομαι, 358b32

† 356b26

ἄνεν, 341b32, 343a28, b15, 348a26,
349a27, 350a6, 359b32, 33, 367a18,
21, 368a15, 369a6, 373b3, 380a34,
382a5, 27

† 368a16

ἀνείθυντος, 385b29, 386a8

ἀνέχω, 343b3, 374b2

ἀνήλατος, 385a16, 386b19, 21

ἄνθος, 375a23, 28

ἀνθρακευτός, 387b19, 23

† ἀνθρακεύω, 387b19

† ἀνθρακιστός, 387b19

ἄνθραξ, 387b18

ἀνθρώπινος, 383b6

ἄνθρωπος, 339b21, 29, 343a13, 20,
352b20, 359a18, 369b31, 390b21

ἀνίημι, 367a6, b30, 387b13, 23

† ἀνίστημι, 373b20

ἀνίσχω, 342b10, 373b13

† 343b3

ἄνοδος, 355a6

ἀνοιδέω, 367a3

ἀνομοιομερής, 388a18, 390b10, 20

† 389b25

† ἀντανακλάω, 345b27

ἀνταποδίδωμι, 347b32

ἀντεστραμμένος, 375b3

ἀντί, 359a29, 375a28

† 364a2

ἀντίκειμαι, 354b18, 362a14, 378b30,
379b19, 380a8, 381b15, 28, 389b16

ἀντίκρουσις, 371a11

ἀντιμεθίστημι, 366b20, 367b24, 386a25,
32

† ἀντιμεταστρέφω, 386b24

ἀντιπερίστυμι, 347b6, 348b6, 16,
360b25, 361a1, 382a12, 14, b10

† 348b15

ἀντιπερίστασις, 348b2, 349a8

† ἀντιπίπτω, 370b22

ἀντιπνέω, 370b22

ἀντιστρέφω, 386b24

ἀντιτυπέω, 368a3, 370b18, 371a25

† 370b22

ἀντίφραξις, 367b21

ἀντιφράττω, 345a29, b9, 368b10

† ἄντρον, 352b6

† ἄνυδρος, 351b25

ἄνω sine casu, 338a21, 339a22, b18, 23,
37, 340a25, 37, b6, 15, 30, 341a3, 6,
32, 342a<14>, 16, 23, 25, 29, b1,
346a8, b18, 26, 27, 347a1, 2, 4,
348a5, 7, 13, 16, b1, 5, 354b8, 30,
356a5, 19, 360b23, 25, 35, 361a14,
362a33, 365a20, 21, 23, 24, 27, 28,
33, 368b25, 369a18, 21, 24, 25, b21,
371b6, 376b22, 377a18, b34, 378a8,
381b12 (bis), 383b26

† 340b33, 341a9, 342a17, 343a12,

346b11, 352a3, 355a5, 360a26,

367a3, 368b23

ἄνωθεν cum genetivo, 343a18

ἄνωθεν sine casu, 340a21, 342a4,

344a16, 346b25, 351a6, 352a3,
 355a29, 356a11, 17, 358b25, 360b32,
 361a20, 27, 29, 32, 369b14, 15, 20,
 372a11, 377b29
 † 339a22, 365a33, 368b25
 ἀνωθίω, 348a20
 † 348b1
 ἀνωμαλία, 360b1, 377b14
 ἀνώματος, 377b4, 8
 ἀνωμάλως, 385b9
 ἀνώνυμος, 341b15, 359b30, 381b6,
 389a8
 ἀνωνυμώτερος, 381b15
 ἀνωτάτω, 342a17
 ἀνώτερον sine casu, 377a10
 ἀνωτέρω cum genetivo, 353b27
 ἀνωτέρω sine casu, 340b33
 † 342a17
 ἀξία, 357a4
 ἄξιος, 384a4
 ἄξων, 375b22, 376b30
 ἀοίκητος, 362b7, 9, 26
 ἀόρατος, 373a20, b25
 ἀοριστία, 361b34
 ἀόριστος, 380a3, 29, b14, 381a14,
 382a16
 † 381b29
 ἀπαθής, 380b10
 ἀπαντάω, 353b22
 ἀπαξ, 339b28, 356b27, 357a5
 † 388b18
 ἀπαρκής, 363b14, 29, 31, 364a14, b4,
 21, 22, 29, 365a2, 7, 8
 ἀπαρτίζω, 340b35
 ἄπας, 340a32, 33, 35, b34, 343a33,
 b14, 345a21, 22, b13, 346a8, 349a28,
 350b17, 353b7, 354a12, 355a31, b16,
 19, 34, 357a21, 362b18, 365a22,
 368a10, b19, 372a18, 373a20, b25,
 376b9, 378b5, 379b5, 33, 382a4, 26,
 b23, 383a30, 384b27, 385a2, 386b22,
 388b7, 18, 389a3, 4, b4, 28, 390a10
 † 339a16-17, 340b3, 346a9,
 352b26, 357a7, 358a10, 378b14,
 379a5, 381a11-12, 385a1, 7, 386b11,
 387b16
 ἀπατρίζω, 359a31
 ἀπειλή, 369a32
 † ἀπειμι (εἰμί), 383a9
 ἀπειμι (εἶμι), 350b26, 351b6, 361a11,
 383a9, 12
 ἀπειράκις, 339b29
 ἀπειρος, 351a12
 ἀπεπτος, 371a3, 384a33
 † 358a24
 ἀπεπτότατος, 358a6, 7
 ἀπεργάζομαι, 378a16

ἀπέρχομαι, 357a30, b19, 362a3, 384a5
 † 343b31, 361a7
 ἀπέχω, 345b21, 363a31, 32, 33, b8, 9
 ἀπεψία, 357b9, 379a2, b13, 380a6, 9,
 28, 381a12, 13, b9, 20
 ἀπηκτος, 385a12, 21, b1
 † 385b3
 ἀπηλώτης, 363b13, 364a15, 16, b19,
 365a10
 ἀπηλιωτικός, 364a21, b28
 ἀπίεστος, 385a15, 386b8, 10, 387a16
 ἀπίλητος, 385a17, 387a16
 ἀπιστος, 348a27
 ἀπλανής, 343b9, 29, 344a36
 ἀπλαστος, 385a15
 ἀπλετος, 355b23
 ἀπλοῦς, 339b34, 341b7, 378b28, 32,
 379a3
 † 354a22
 ἀπλῶς, 365a26, 382a14, 15, 19,
 386b32, 389a32
 † 340b3
 ἀπνους, 354a22, 361b6
 ἀπό, 339a15, 21, 340a21, 28, 342a4, 8,
 343a3, b3, 19, 344b34, 345a3, b6,
 346a4, 348a17, 20, 350a2, 30, 32, 33,
 b27, 351b19, 353a9, 11, 12, 356a16,
 358a30, 35, 359a8, 361a5, 8, 13, 16,
 21, 22, 362a16, 31, 32, b21, 34,
 363a8, 9, 10, 12, b6, 7, 12, 13, 14, 15,
 16, 17, 18, 19 (bis), 20, 21, 23 (bis),
 25, 28, 30, 364a1, 2, 6, 16, 17, 21, 22,
 24 (bis), 25, 26, b20, 365a9, b21, 22,
 366a29, 367b22, 28, 368a8, b21, 27,
 369b25, 370a18, 372a19, 22, 30
 (bis), [b32], 373a1, 4, 6, 12 (bis),
 13, 18, 35, b1, 13, 14, 15, 374a1, 2,
 9, 23, 24 (bis), 29, 33, b6, 375a2, 18,
 34, b4, 6, 21, 23 (bis), 25, 32, 376a1,
 8, 17, 19, 26, b1, 10, 14, 22, 25,
 377a8, 14, 33, b11, 19, 21, 33,
 380b16, 384a5, 386b1 (bis)
 † 347a33, 360b21, 366a1, 33,
 370a32, 372a2, 374a18, 375b26,
 376a6, 20, 377a31, 378a7, 380b20,
 388a33, b23, 28, 389b30, 390b3
 ἀποβιάζομαι, 351a6, 364a29, b8, 365b4,
 366b11, 27, 368b10, 35
 ἀπόγειος, 363a1
 ἀποδείκνυμι, 344a6
 ἀποδέχομαι, 346b1
 ἀποδίδωμι, 339a7, 355a27, 28, 358a3,
 363a11, 365a34, 373b28
 † ἀποιος, 354a22
 † ἀποιώτατα, 383b20
 ἀποκαθαίρω, 383a34, b3
 ἀποκάθαρισ, 383b4

ἀποκρίνω, 340b20, 345b34, 346b8
(bis), 349b26, 29, 359a4, 360b34,
362a27, 369b28, 372b32, 374a35,
378a31, 32, 379b7, 381b13
ἀπόκρισις, 360b33, 366b12, 381b11
† ἀποκρίπτω, 340b20
ἀπολαμβάνω, 369b26, 372b21, 375b27
† 362b35, 366b10, 16
ἀπολείπω, 346b26, 353a22, 364a26,
367b22
† 352b35, 356b11, 375b27
ἀπόλειψις, 346b30, 351a21, b19
† ἀπόλειψις, 370a1
ἀπολύω, 371a12
ἀπομαραινόμεαι, 343b16, 367b11, 23,
372b29, 375a14
† ἀπομένω, 355a34
ἀποξηραίνω, 388b6
† ἀποπήγνυμι, 362a27
ἀποπνέω, 361b7, 366a33, 382b26
ἀπορρώ, 339a2, b3, 340b4, 342a3,
355a35, b24, 357b26, 361a25,
362a11, 388a33
† 374a25
ἀπορία, 354b15, 19, 22, 355b21
ἀπορρέω, 359a25, b18, 374a25
ἀπορρήγνυμι, 365b8
† 365b11
† ἀπορροή, 367b6
ἀπόρροια, 367b6
ἀπόρρυτος, 353b32
ἀπορώτατα, 383b20
ἀποσβέννυμι, 344a18, 359b6, 361b25
ἀποσπάω, 371a32
ἀποσπινθηρίζω, 341b30
ἀπόστημα, 345b16
ἀποστίλβω, 370a14
ἀποσχιζέω, 350a24
ἀποτείνω, 343b22, 375a33, 377b33
† 374b11
ἀποτελέω, 380a5, 14
ἀποτεμνέω, 377a8
† ἀποτίνω, 377b33
ἀποτος, 380b3
ἀπουσία, 366a18, 382a33, 383b3,
385a26, 28
ἀποφαίνω, 343a1, 365a18
ἀπόφασις, 374b13
ἀποφυσάω, 364b8
† ἀποχωρέω, 356b30
ἀπραγμόνως, 369b27
ἄπτω, 342a4, 343b35
ἀπαυθώ, 342a13, 20, 348a15, b1,
355b1, 360b21, 364a9, 366a32,
367a16, 20, 368b2, 370b20, 373b9
† 378a4
ἀπώλεια, 351b11

ἄρα, 349a33, 373a16, 376a[14], 23, b20
† 376a25
Ἄραβια, 349a5
ἀραιότερος, 364b25
† ἀραιωτέρος, 364b25
Ἀράξης, 350a24
Ἀργεῖος, 352a9, 10
ἀργέστης, 363b24, 29, 364a18, b5, 20,
23, 30, 365a3, 8
† 364a14
ἀργής, 371a20
ἀργιλώδης, 352b10
ἀργός, 352a13, 14
ἀργυρος, 384b32, 385b4, 388a14,
389a7, 390a17, b12
Ἀργυροῦν (δρος), 350b14
ἀριθμός, 357b28, 372a1, 385a11
† Ἀρισταῖος, 343b19
† Ἀριστίας, 343b19
Ἀρκαδία, 351a3, 388b6
† ἀρκτικός, 365a8
† ἀρκτικός, 364a6 (?), 365a8
ἀρκτος, 343a8, 36, b5, 350b4, 7,
364a25, 28, 32, 361a5, 16, 21, b5,
362a17, 21, 32, b7, 9, 34, 363a3, b3,
15, 364a6, 365a9, 377a15, b27
Ἀρκύνιος, 350b5
† ἀρμόζω, 356b16
ἀρμόττω, 353a19, 356b16, 369b36,
372b15
ἄρουρα, 341b26
ἀρρωστέω, 366b28
ἀρρωστία, 373b8
† ἄρτι, 380b30
ἀρχαῖον (adverbium), 351b34
ἀρχαῖος, 339b20, 352a35, 353a34,
354a29, 355b20, 372a22
ἀρχαιότατος, 352b20
† ἀρχαιότερος, 352b20
† ἀρχέτης, 363b29
ἀρχή, 339a9, 11, 14, 24, 31, 33,
340b18, 341b5, 31, 344a17, 27, 31,
33, 34, 345b32, 346b19, 21, 349a28,
33, b1, 28, 34, 350b23, 351a26, b12,
32, 353a34, b1, 5, 354b4, 6, 15,
20, 355b35, 356a4, 8, 22, 33, b1,
357b23, 25, 359b6, 27, 360a11, 13,
33, b30, 361a25, 28, 30, 32, 36, b2,
21, 364b16 (bis), 20, 365a11, 366a7,
12, 22, 368a8, 34, b19, 21, 27,
369a12, 370b14, 28, 371a7, b5, 11,
379b21, 24, 381b24, 390b19
† 341b33, 349b7
ἀρχήν, 353b21
ἄρχω, 339a9, 340b14, 356a8, 10,
358a32, 362a25, 365a9, 366a21, b13,
367a24, 373b14, 19

- ἄρχων, 343b4, 20, 345a2
 ἀσθένεια, 372b8, 373b3, 374a23, b29
 ἀσθενέστερος, 359a33, 374b12, 32,
 375a34, 376b26, 379a34, 387a21
 ἀσθενής, 344a18, 361b15, 362a23, 27,
 369b5, 373b7, 375b14, 377b33,
 378a11
 Ἀσία, 350a18, 353a9
 ἀσκός, 349a35, 388b6
 ἀσπίς, 371a25
 Ἀστέιος, 343b19
 ἀστήρ, 341a33, b3, 28, 34, 342a27, b4,
 21, 28, 31, 33, 343a23, 28, 31, b5,
 12, 17, 18, 26, 30, 33, 344a15, 20,
 24 (bis), 28, 32, 33, b8, 10, 14, 17,
 34 (bis), 345a7, 15, b12, 35, 346a6,
 30, 36, 373a29
 † 355a19-20, 377b16
 † ἀστραπαῖος, 364b30
 ἀστραπή, 364b30, 32, 369a10, b6, 16,
 18, 29, 370a11, 15, 22, 23 (bis), 31,
 33, b7, 371b14
 † 371b11
 ἀστρολογία, 345b1
 ἀστρολογικός, 339b8
 ἄστρον, 338a22, b22, 339b9, 14, 32,
 340a21, 28, 341a11, 22, 342a33, b10,
 343a6, 344a35, b2, 6, 345a26, 27,
 33, b4, 7, 8, 20, 29, 346a2, 8, 11, 19,
 25, 27, 28, 31, b12, 355a19, 361b33,
 371b24, 372b14, 373b12, 375b26,
 29
 † 341a33, 342b21, 31, 344a28, b4,
 345a7, 15
 ἀσυμμετρία, 380a32
 ἄσχιτος, 355a16, 386b26, 30
 † Ἀσωπός, 350a23
 ἀτακτότερος, 338b20
 ἄτε, 358a35, 371b10
 ἀτεγκτος, 385a13, b13 (bis), 16
 ἀτέλεια, 380a6, 8, 31 (bis)
 ἀτενίζω, 343b12
 ἀτκτητος, 378a23, 385a12, 21, b1, 12,
 388b24
 † 385b3
 ἄτμητος, 385a17, 387a6
 ἀτμιδόομαι, 346b25
 ἀτμιδωδέστερος, 341b8
 ἀτμιδῶδης, 358a22, 35, 360a9, b2, 16,
 367b6, 378a19, 27, 29
 † 341b10
 ἀτμιζω, 340b25, 347a13, b7, 8, 29,
 349b23, 354b30, 358b16, 17, 19,
 364b27, 383a24, 384a2, 388b32
 † 353b8, 367b2
 ἀτμίς, 340a34, 35, b3, 27, 28, 341b10,
 346b29, 32, 347a4, 17, 19, 21, 24, 29,
 b5, 18, 24, 350a13, 358a31, 359b30,
 360a2, 23, b35, 364b29, 367a34,
 372b16, 32, 384a6, 387a25
 ἀτμιστός, 387b8 (bis)
 † ἄτομος, 353b28
 ἄτοπος, 342b4, 345a18, 348a4, 349b21,
 350b31, 355a18, b12, 24, 357a18,
 358a15, 360a27
 ἄτροφος, 384a25
 αὐανσις, 379a5
 αὐγή, 375a26
 † 374a27
 αὐλός, 389b32
 † αὐξάνω, 351b7
 αὐξω, 351a31, 355a24
 αὐτόματος, 353b28, 34
 αὐτόπτης, 350a17
 αὐχμάω, 360b11
 αὐχμός, 344b20, 360b5 (bis), 9, 361b9,
 365b9, 10, 366b3, 7, 8, 368b16
 † αὐχμῶδης, 360b5
 ἀφαιρέω, 351b32, 376b21, 382b26
 ἀφανής, 344a5, 377a8, 17
 ἀφανίζω, 343b15, 31, 351b1, 4, 354a31,
 355b13, 29, 356a24, 370a21, 387a27
 † ἀφάπτω, 376b9
 ἀφέλω, 359a30, b3
 ἀφή, 382a19, 20, 386a20, 388a12
 ἄφθορος, 360b11
 ἀφίημι, 347a33, 349a35, b2, 356b30,
 368a17, 24, 388b23
 ἀφικνέομαι, 341a29, 343a20, 355a5,
 b31, 369b11, 375b14, 378a10
 † 378a6
 ἀφίστημι, 347a4, 377a23, 378a4
 † 348a15
 ἀφλόγιστος, 387b18, 20
 † ἀφλογος, 387b18
 ἀφορία, 351b14
 ἀφορίζω, 339b10, 350b23
 Ἀχαῖα, 343b2, 366a26, 368b6
 ἀχανής, 340a32, 355b31, 367a19, 378a6
 Ἀχελῷος, 350b15, 352a35
 ἀχλὺς, 361a28, 367b17, 373a1, b12,
 17, 374a7, 18, 377b19
 ἀχλυνῶδης, 367a20, 23
 ἀχρωμάτιστος, 371a2, b9, 377b1
 ἄχυρον, 344a26
 ἀψις, 386b1
 ἀψίς, 371b28, 29
 ἀψυχος, 390a17
 βαδίζω, 357a2, 373b5
 βάθος, 339b12, 341b34, 342a23, b15,
 350a31, 351a6, 13, 354a18, 368b28,
 382a14, 386a19, 23, 30, b20
 † 378a34, 386b3

βαθύς, 351a12, 354a27 (bis)
   † 354a22
 βαθύτατος, 354a21
 βαθύτερος, 354a19
 Βάκτρος, 350a23
 βάρος, 341b12, 355a34, b5, 356b18,
   358b26, 359a6, 8, 356a28, 368b35,
   369a23
 βαρύνω, 341a5
   † βαρύτατα, 343a5
 βαρύτατος, 340b20, 358b5
   † 343a5
 βαρύτερος, 361a5
   † 358b5
 βασιλεύς, 352b24
 βάσις, 362b2
   † βέλος, 389a8
   βέλτιον, 349a26
 βία, 341a26, 31, 342a25, 369a28, 379a6
 βιάζω, 368a28, 370b19, 371a15
 βίαιος, 370b9
 βιάσκομαι, 351a35
 βλέπω, 352a17, 373b4, 6, 374b20, 26
   † 355b24
 βοήθεια, 379b23
 βόθυνος, 342a36
 βορέας, 343a17, 345a1, 347b2, 6,
   358a35, 361a6, 22, b11, 362a11, 16,
   b33, 35, 363a[2], 4, 6, 17, b14,
   364a13, 15, 20, b26, 368b7
 βόρειος, 344b35, 347a36, 37, b9 (bis),
   363a2, 364a19, 371a3, 8, 377b26
 Βόσπορος, 353a7, 372a15
 βούλομαι, 348b33, 349a20, b15,
   354b32, 363b31, 364a7
 βούς, 359a29
 βραδύς, 341a23
 βραδύτατα, 343a5
   † βραδύτατος, 343a5
   † βραδύτερον, 371a23
 βραδύτερος, 371a23
 βραδυντής, 357b34
   † 343a5, 354a18, 371a23
 βραχύ, 377a26
 βραχύς, 347b22, 348b24, 354a22,
   362b14
   † βραχύτατος, 371b30
 βραχύτερος, 371b30
 βραχύτης, 364a18
 βρέχω, 359a22, 365b6, 365b14, 18,
   366b5
 βροντή, 369a10, 29, b1, 3, 8, 17, 19,
   29, 370a22, 24, 27, 31, 33, b7,
   371b11, 14
 γάλα, 338b22, 339a34, 342b25, 345a9,
   12, 20, 25, 26, 31, 32, 36, b11, 19,

23, 26, 346a17, b2, 5, 13, 390b8, 32,
 361a7, 362b12, 363a22, 364a16, 24,
 30, 368a31, 390b2
   † 346a35, 389a19-20
 γαλήνη, 367b15
 Γαμηλιών, 343b5
 γάρ, 339a8, 11, 18, 23, 29, b6, 7, 21, 23,
   25, 28, 34, 340a1, 4, 6, 15, 26, 30, b3,
   6, 14, 23, 27, 33, 36, 341a15, 21, 26,
   28, 33, b4, 6, 13, 15, 21, 25, 342a3,
   5, 8, 14a, 20, 26, b1, 5, 34, 343a19,
   23, b1, 11, 13, 21, 26, 33, 344a8, 22,
   25, 27, 28, b1, 12 (bis), 20, 36,
   345a21, 22, 26, 29, 32, 33, b10, 12, 22,
   32, 346a2, 8, <9c>, 15, 23, 25, 27,
   35, b3, 14, 17, 35, 36, 347a3, 11, 22,
   24, 25, 26, 29, 37, b2, 3, 8, 12, 16, 18,
   21, 23, 25, 26, 29, 36, 348a5, 11, 12,
   14, 32, 34, b10, 13, 19, 32, 36, 349a2,
   7, 14, 28, b3, 9, 17, 35, 350a7, 9, 10,
   12, 16, 21, b24, 34, 351a5, 9, b5, 25,
   28, 36, 362a2, 3, 6, 10, 13, 22, 24, 26,
   33, b1 (bis), 8, 20, 24, 25, 33,
   353a9, 17, b2, 6, 13, 14, 18, 27, 32
   (bis), 354a13, 16, 19, b5, 13, 18,
   23, 25, 355a1, 4, 9, 10, 26, 35 (bis),
   b2, 6, 9, 15, 17, 22, 25, 30, 34,
   356a4, 12, 15, 20, 21, 26, b6, 7, 12,
   17, 19, 21, 25, 27, 357a2, 7, 16, 19,
   21, 22, 26, 27, 28, 33, b11, 14, 15,
   24, 30, 358a5, 7, 12, 16, 20, 29, 32,
   b5, 7, 19, 20, 31, 32, 359a2, 4, 5, 6,
   7, 13, 14, 20, 24, 27, 30, b1, 10, 12,
   15, 28, 360a15, 20, 23 (bis), 27, 31,
   32, 34, b7, 29, 31, 361a6, 7, 23, 26,
   28, 33, 34, b3, 15, 25, 362a14, 20, 23,
   25, 32, 35, b6, 11, 13, 15, 16, 20, 21,
   26, 363a1, 10 (bis), 11, 29, b12, 13,
   15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 25, 28, 29,
   30, 34 (bis), 364a1, 2, 20, 22, 29, b5,
   7, 10, 22, 31, 33, 365a1, 8, 15, 17,
   21, 26, 35, b3, 10, 18, 24, 30, 33,
   366a2, 6, 9, 14, 15, 21, 27, 31, b4
   (bis), 6, 8, 14, 20, [21], 24, 25, 31,
   367a3, 9, 13, 14, 19, 23, 26, 30, b1,
   8, 13, 21, 25, 368a3, 16, 18 (bis), 31,
   32, 33, b3, 6, 11, 19, 26, 27, 30, 33,
   369a4, 11, 12, 17, 23, 35, b10, 21, 24,
   27, 28, 31, 34, 370a2, 9, 13, 18, 20,
   27, b4, 9, 12, 19, 23, 26, 371a7, 8, 17,
   21, 27, 32, 33, b7, 20, 372a3, 7, 15,
   18, 23, 24, 27, b2, 3 (bis), 14, 20, 22,
   26, 30, 373a4, 6, 10, 14 (bis), 24, b5,
   7, 15, 27, 374a1, 4, 10, 14, 20, 22, 25,
   26, 28, 32, b3, 6, 9, 13, 16, 21, 23, 25,
   375a2, 8, 9, 14, 16, 18, 23, 32, b5, 19,
   30, 33, 376a3, 13, 19, 21, 22, 29, 32,

- b5, 22, 25, 28, **377a3**, 7, 10, 27, 30, 34, b6, 11, 12, 17, 25, 31, 33, **378a9**, 16, 18, 33, b1, 4, 14, 21, 22, 24, **379a4**, 7, 10, 15, 16, 22, 23, 25, 27, 29, 31, 34, b3, 20, 29, 34, 35, **380a4**, 11, 15, 22, 34, b6, 17, 18, 20, 22, 23, 25, 30, **381a11**, 16, 18, 31, 32, b5, 6, 8, 12, 19, 31, **382a10**, 13 (bis), 23, 24, b4, 5 (bis), 8, 15, 18, **383a2**, 7, 11, 17, 34, b15, 16, 21, 25, 27, 34, **384a4**, 6, 9, 25, 28, 30, 31, 32, b5, 8, 11, 12, 17, 21, 22, **385a2**, 7, 22, b3, 14, 17, 33, **386a3**, 15, 23, 24, 32, b(4), 5, 10, 12, 28, 32, **387a9**, 14, 24, b1, 2, 9, 10, 11, 16, 32, **388a7**, 22, 24, b1, 3, 5, 15, 19, 26, **389a9**, 11, 15, 17, 29, 30, 31, b3, 4, 6, 7, 11, 16, 19, 24, 26, 31, **390a1**, 3, 4, 10, 13, 18, b6, 17
 † **340b22**, **345a34**, b26, **348b7**, **353b25**, **356b35**, **357a24**, **363b22**, **364a24**, **365b1**, **367b11**, **375a12**, 13, **377a8**, **379a5**, b15-16, **380a33**, b2, **385b7**, **386a21**, b6, **388a28**, b20, **389b29**
 γε, **340a3**, b8, **342a16**, **343a1**, b25, 34, **347a6**, **349a31**, **351a8**, b16, **354b34**, **355a12**, 28, b25, **356b35**, **357a11**, **358b7**, 10, **362a30**, **365a16**, 22, **370a5**, **371a29**, **373b35**, **374a5**, **376a8**, **379a12**, b24, **388b32**
 † **339b26**, **345b30**, **352b22**, **355a35**, **356a1**, **362b23-4**, **364a7**, b31, **365b25**, 31, **366a32**, **368a31**, **371a33**, **382a4**, **385b24**
 γερός, **380a24**
 † γείνομαι, **361a14**, **365b9**, 23, **366a30**, **367b20**, **368a14**, **370b29**
 † γείος, **368b33**
 γειτνίαισις, **363a14**
 γειτνίω, **388b21**, **350a5**, **360b20**, **363b22**, **368b15**
 γελᾶω, **369a32**
 γελοῖος, **352a26**, **354b33**, **357a24**
 γελοῖος, **362b12**
 γεμίζω, **359a11**
 γένεσις, **338a24**, **340b37**, **342a14a**, **346b19**, 23, **347b22**, 34, **348a15**, **349b2**, **351a20**, b9, **352a25**, b17, **353a34**, b6, **354b1**, 28, **355a30**, **356b8**, 35, **357b17**, **358a2**, 27, **361a32**, 36, **365a11**, **374a14**, **377b25**, **378b28**, 32, **379a3**, b8, **389b26**, **390b19**
 γεννάω, **341b36**, **357a5**, 6, **378a32**, **379a1**
 γένος, **353b32**, **365a15**, **378a22**, b6, **383b11**, **388b21**, **389a18**, b25, 26, **390b15**
 † **379b8**
 γεώδης, **359a4**, 24, **384a20**
 γῆ, **338b25**, **339a16**, 17, 19 (bis), 28, 37, b4, 6, 11, 13, 31, **340a6**, 7, 22, 27, 28, 29, 34, b3, 10, 21, 25, 26, 35, 37, **341a11**, b6, 9 (bis), 10, 20, **342a10**, **343a12**, **344a9**, 12, b12, **345a27**, 30, b3, 4, 5, 6, 7, 9, **346b11**, 17, 24, 29, 31, **347a8**, 10, b27, 29, **348a9**, 17, 20, 24, 29, 34, b4, **349b4**, 18, 20, 22, 23, 24, 29, 31, 33, 34, **350a2**, 16, b24, 36, **351a2**, 11, 14, 19, 22, 25, 27, 30, 33, b9, **352a27**, b6, 28, **353a21**, 23, 25, b1, 7, 12, 14, 16, 18, **354a7**, 10, 12, 25, 28, 30 (bis), 32, b9, 23, 31, **355a22**, 23, b18, 35, **356a14**, 24, **357a7**, 10, 15, 20, 25, b6, 9, 12, 13, 18, **358a15**, 19, b6, 30, 31, **359b7**, 10, **360a5**, 6, 7, 8, 16, b31, **361a17**, 23, 31 (bis), 34, b1, 3, 17, **362a5**, 35, b4, 5, 13, **364a10**, 11, **365a14**, 21, 27, b1, 7, 13, 24, **366a3**, 10, 16, 28, 32, 33, b17, 22, 29, 32, **367a3**, 9, 12, 16, 24, b5, 16, 24, **368a14**, 16, 21, 25, 30, b1, 10, 13, 19, 23, **369a3**, **370a26** (bis), b27, **371a11**, **372a12**, **373a23**, **375b28**, **377a19**, 23, 25, **378a5**, 7, 10, 13, 15, 16, 20, b3, **379a15**, 23, **382a3**, 5, 6, b3, 6, 32, **383a13**, 26, 27, b9, 12, 19 (bis), 20, 22, **384a3**, 8, 15 (bis), 17 (bis), 28, b16, 19, 20, 30, **385a27**, 31, b2, 8, 14, 19, 22, 25, **387a27**, b24, 32, **388a22**, 25, 30 (bis), 31, b3, 5, 8, 9, 12, 16, 24, 30, **389a2** (bis), 5, 13, 16, 19, 20, 27, 31, b12, 17
 † **342a13**, **367b12**, **368a32**, **376a8**, **377a27**, **384a25**, **385b10-11**, **390a3**
 γῆρας, **351a28**, **379a5**
 γηράσκω, **351a34**
 γίγνομαι, **339a1**, 8, 29, 37, b29, **340a9**, 10, 12, 14, 17, 22, 24, 30, 33, b17, **341a9** (bis), 12, 16, 19, 24, 25, 27, 33, b7, 30, 35, **342a6**, 9, 18, 27, 30, b2, **343a16**, 26, 34, 36, b1, 4, 5, 13, 27, 29, 32, **344a15**, 21, 25, 31, b1, 2, 5, 7, 9, 14, 16, 20, 21, 28, 29, 30, 34, 36, **345a2**, 4, 5, 11, 36, b36, **346a1**, 7, <9d>, 14, 15, 26, 27, b5, 7, 10, 22, 30, 31, 35, **347a5**, 17, 22, 26, 28, 29, 35, 37, b1 (bis), 5, 8, 15, 18, 28, 30, 37, **348a2**, 5, 12, 19, 21, 23, 27, 28, 29, 31, 35, b2, 5, 9, 12, 17, 21, 22, 23, 26, 29, **349a3**, 4, 8, 10, 32, b5, 7, 22, 25, 27 (bis), **350a6**, 18, b22, 26, 29,

351a8, 23, 26, 30, 35, 36, **b3**, 4, 8, 10, 11, 13, 20, 23, 24, 25, 29, **352a8**, 13, 14, 19 (bis), 29, 34, **b3**, 12, 14, 16, 19, 21, 26, 34 (bis), 35, **353a7**, 10, 13, 14, 20, **b10**, 12, 15, 22, 35, **354a26**, **b1**, 14, 18, **355a7**, 10, 24, 30, **b17**, 23, **356a18**, 19, 25, **b7**, 10, 33, **357a1**, 8, 29, 34, **b2**, 8, 14, 30, **358a5**, 13, 15, 17, 25, **b12**, 16, 20, 25, 26, **359a3**, 15, 29, 31, 35, **b4**, 13, 14, 16, 21, **360a1**, 2, 10, 22, 28, 34, 35, **b1**, 3, 4, 7, 16, 27, 28, 29, 35, **361a2**, 3, 4, 5, 7, 10, 13, 14, 18, 20, 23, **b2**, 8, 9, 10, 18, 21, 22, 23, 24, 26, 33, **362a3**, 4, 11, 13, 14, 15, 20, **b7**, 11, **364a12**, **b14**, 32, **365a1**, 4, 30, **b3**, 9, 14, 17, 22, 23, 27, **366a2**, 5, 8, 11, 13, 19, 24, 29, 30, 31, **b3**, 9, 20, 21, 23, 29, 31, 32, **367a1**, 8, 9, 12, 14, 20, 28, **b7**, 8, 14, 17, 20, 23, 25, 29 (bis), 31, 32, **368a9**, 14, 16, 26, 34, 35 (bis), **b6**, 7, 8, 13, 16, 18, 24, 28, 30, 33, **369a2**, 8, 16, 22, 29, 31, 33, 35, **b2**, 4, 7, 18, 22, 24, 30, 33, 36, **370a3**, 5, 19, **b6**, 9, 11, 12, 14, 16, 22, 25, 27, 29, 30, **371a3**, 7, 9, 10, 16, 19, **b4**, 19, 20, 23, 26, 31, 32, 33, **372a8**, 11, 14, 19, 21, 22, 23, 24, 27, **b13**, 15, 22, 25, 27, 28, 29, 34, **373a27**, 29, 34, **b1**, 8, 14, 16, 22, 23 (bis), 32, 34, **374a1**, 10, 12, 14, 16, 18, 21, 22, 23, 25, 31, 34, 35, **b12**, **375a10**, 18, 22, **b1**, 12, 13, 14, 16, 26, 28, 29, **376b24**, **377a13**, 15, 22, 26, 27, 30, 32, **b4**, 14, 27, 33, 34, **378a1**, 7, <8>, 9, 11, 20, 25, 34, **b1**, 2, **379a3**, 9, 10, 11, 22, 34, **b21**, 27, 31, 32, **380a25**, 31, **b16**, **381a4**, 11, 15, 21, 26, 28 (bis), **b4**, 5, 9, 16, 32, **382b28**, **383a12**, 25, 33, **b1**, 2, 3, 6, 8, 12, 28, 31, 32, **384a18**, **b7**, **385b17**, **386a33**, **387a12**, 27, 29, **b5**, **388a1** (bis), 15, **b26**, **389a17**, **b18**, **390a23**, **b4**, 9, 12
 † **342a31**, **b9**, **344a35**, **345a6**, **348a14**, **b10**, **359a12**, **360a3**, **361a17**, **364b15**, **370a20**
 γινώσκω, **357a28**
 † **389a5**
 † γίνομαι, **388b30**
 † γλεύκω, **385b3**
 γλεύκος, **379b30**, **380b32**, **384a5**, **385b3**
 γλάσχος, **383b34**, **385a17**, **b5**, **387a11**
 γλισχρότης, **382b14**, 16, **384a2**
 † γλυκέως, **357b1**, **358b15**
 γλυκός, **355a33**, **b5**, 7, 9, **357a9**, 29, **b1**, **358b13**, 15, **359a26**, **b14**, **385a3**, **387b9**, **388b10**

† **385b3**
 γλυκύτατος, **354b29**, **357a30**
 γλώττα, **390a15**
 † γνώριμος, **373a31**
 γουή, **389a19**, 22, **b10**
 γόνιμος, **373a31**
 γούν, **351a13**, **388b22**
 † **340a32**, **374b18**
 Γραικός, **352b2**
 γραμμή, **367b10**, **373a5**, **375b21**, **376a2**, 10, 19, **377a5**
 † **362b1**
 γραφέως, **349b1**, **372a7**
 γράφω, **349b1**, **355b33**, **362b12**, 13, **363a26**, **373a16**, **376b9**
 γωνία, **373a12**, **375b24**, **376a12**, 13, 29, **b9**, 16 (bis)
 δάκρυον, **379b31**, **388b19**, **389a14**
 δάκτυλος, **342a10**, **369a23**
 δαλός, **341b3**, 28, 32, **342b3**, 16, **344a26**
 Δαρείος, **352b28**
 δαψίλεια, **343a10**
 δέικνυμι, **339b32**, **345b1**, **362b15**, **372a32**, **b10**, **376b5**, 10, 31
 † **373a27**
 δέιλη, **371b25**
 δεκτικός, **387a20**
 δελφίς, **345b22**
 δέρμα, **388a17**
 Δευκαλίων, **352a32**
 δέυρο, **354a8**, **362b35**, **363a18**
 δεύτερον, **356b14**, **374b11**
 δεύτερος, **346b16**, **375b13**
 δέχομαι, **342b8**, 13, **349b18**, **350a9**, **352b8**, **356a26**, **361a17**, **365b2**, 3, **366b1**, **385b26**
 † **362b24**, **373a25**
 δέω, *absent*, **340b14**, 24, **341a10**, 21, **b18**, **342b24**, **343a28**, **b10**, 27, **345a19**, 35, **b24**, 36, **346a7**, **347a2**, **b34**, **348a22**, **b5**, **349a34**, **b25**, **350b22**, 25, **352a15**, **b11**, **353b18**, 21, 27, **356b25**, **357b11**, **358a18**, **b31**, **359b5**, **360a31**, **362a28**, **363a10**, 25, 28, **365a26**, **b12**, **366b14**, 23, 29, **369a12**, **b21**, **371b7**, 21, **372a25**, 32, **373a19**, **374b9**, 24, **379b14**, 17, **383b22**, **389a25**, 29
 † **346b35**, **347a25**, **362b35**, **369b14**, **384b14**
 δή, **339a19**, 36, **b2**, 6, 13, 28, **340a24**, **341a17**, **b18**, **342a8**, 28, **344a29**, **345b35**, **346a8**, **352a28**, **354b15**, 19, **355b30**, **356a31**, **357b1**, 26, 33, **358a4**, 19, **359a27**, **b34**, **360a5**,

365b28, 366b29, 367a9, 369b14, 371b32, 372a12, 373a11, 13, 16, 375b3, 376a6, 377a8, 19, 379b12, 382a27, b2, 385b15, 388a26, b7, 389a7, 390a4
 † **341b24, 342a29, 343b4, 345b36, 349b13, 350b18, 26, 351a14, 352b3, 11, 355b15, 356a14, 360a17, 31, b17, 361a24, 365a26, 367b1, 29, 373a8, 21, 375b28, 379a8, 15, 33, b22, 27, 380a29, 383a8, 30, 385a8, b22, 387b1, 388a10, 18, 389a5**
 † *δηλονότι*, **384a16**
δῆλος, **344a4, b20, 345a22, 346a35, 347a24, b33, 348a13, 32, b2, 349a30, b19, 350a15, 22, 352b23, 33, 354b10, 355a13, 356b8, 20, 357a21, 29, b6, 25, 358b34, 359b20, 360a15, 361a31, 36, b3, 362b32, 363a9, 364a27, 365b19, 367a8, 368a9, 371a7, 29, 372b32, 373b17, 374a22, b7, 28, 375b19, 376b5, 378b21, 382a18, b31, 383a9, 389a32, b29, 31, 390a2, 4, 14, 16**
 † **374b8, 388b1, 390a3, b19**
δηλῶς, **347b21, 349b35, 351a1, b35, 352b19, 369b9, 372b22, 380a2, 390b19**
 † **373a31**
δημιουργέω, **384b26, 388a27**
δημιουργία, **389a28**
Δημόκριτος, **342b27, 343b25, 345a25, 356b10, 365a18, b1**
 † *δήπου*, **367a9**
diā cum accusativo, **339a4, 13, 340a21, 25, 27, 31, b1, 22, 25, 32, 341a2, 4, 15, 28, 30, b1, 4, 11, 12 (bis), 16, 30, 36, 342a8, 9, 12, 19, 21, 24, 32, b8, 20, 29, 33, 343a2, 4, 9, 11, 17, 26, 344a16, 28, b7, 21, 36, 345a11, 34, 346a3, 4, 9a, <9d>, 12, 22, 26 (bis), 33, b6, 8, 28, 30, 347a8, 9, 14, 21, 28, b6, 13, 14, 348a7, 9, 16, 28, 35, b7, 11, 24, 26, 30, 349a1, 7, 8, 10, 24, b9, 13, 21, 22, 23, 351a3, 31, 32 (bis), b8, 16, 21, 30, 352a4, 10, 12, 14, 26, 353a8, 26, 27, 32, 354a6, 7, 9, 15, 18, 22, 26, 31, 33, b6, 27, 31, 34, 355a33, 34, b4, 5, 19, 20, 21, 356a3, 30, 34, b17, 18, 20 (bis), 34, 357a3, 9, 14, 17, b9, 12, 20, 358a5, 27, 33, b7, 12, 21, 26, 27, 359a5, 11, b22, 360a1, 4, 24, 34, b2, 13, 30, 34, 361a4, 12, b10, 11, 20, 25 (bis), 31, 33, 34, 362a7, 8, 11, 25, b16, 27 (bis), 28, 363a3, 14, 15 (bis), 364a9, 12, 21, 22, 30, b5, 15, 25, 26 (bis), 28, 31, 32, 365a22, 32, b3, 13, 24, 33,**

366a12, 18, 23, 30, 31, b3, 5 (bis), 13, 24, 367a15, 18, 19, 32, 33, b3, 4, 5, 11, 15, 19, 28, 368a19, 21, 22 (bis), 27, b9, 18, 369a1, 4, 8, b1, 2, 4, 9, 22, 370a20, b21 (ter), 27, 31, 33 (bis), 371a4, 6, 11, 20, 21, 22, 27, b9, 18, 20, 372a23, b7, 373a19, 21, 24, 26, 27, 29, 33, b2, 6, 31, 374a3, 6, 23, 26, b14, 18, 21, 29, 375a7, 12, 32, b1, 3, 12, 376b24, 377a20, 23 (bis), 25, 31, b[8], 8, 14, 18, [20], 22, 23, 378a5, 7, 17, 30, 34, 379a12, 22, b7, 380a6, 18, 32, b5, 12, 26, 381a6, 11, 14, 16, 17 (bis), 23, 24, b13, 17 (bis), 18, 382a2, 4, b14, 383a20, b2, 30, 32, 384a2, 33, b11, 20, 23, 26, 28, 29, 385b21, 386b9, 387b7, 32, 388a2, 389a28, 390b17
 † **342b5, 350a12, 353a35, 360a2, 364a24, 371a23, 373a25, 374a3, 24, 377b11, 378a8, 380b2, 383b34, 384a32, 389b2**
diā cum genetivo, **339b8, 32, 342b5, 10, 31, 35, 343a5, 344a3, 4, 346a33, 349b12, 350b3, 352a29, 353b14, 17, 355a7, 9, 356a13, 26, 357a31, b1, 358a4, 359a3, 4, b6, 13, 362b3, 363b32, 365a33, b34, 366b20, 367b1, 368a3, 20, 371a28, 372a15, 374a7, b10, 377b11, 378a6, 379b22, 23, 24, 384b21, 385b21, 24, 387b28, 388a6, 389b2, 26**
 † **341a2, 342a9, 360a24, 367a3, 369a21, 372b15, 373a24, 388a7 (347b24)**
διαγιγνώσκω, **389a5**
διάγραμμα, **375b18**
διαδέχομαι, **343a7**
διαδίδωμι, **344a29, 350b29, 360a5**
διαδρομή, **341a33, 342a7, 344a15, 28, 32 (bis), 346b12**
διαθέω, **341b2, 342a27, b21**
διαίλω, **387a28, 31**
διαίρεσις, **372b1, 4, 26, 373a23, 386a13, b29, 387a5**
διαίρετός, **372b3**
διαίρέω, **363a29, 366a12, 379b5, 385b24, 386a31, b27, 28 (ter), 29 (bis), 387a6, 9**
 † **347a34, 390a20**
 † *διαίρω*, **386a31**
 † *διαίτσω*, **344a32**
διακαίω, **345a17**
 † **343a9, 387b28**
διακάω, **387b28**
διακείμει, **360b24**
 † **372b30**

διακόπτω, 345b36
 διακοσμέω, 338a22
 † διακρατέω, 366b13
 διακριβόω, 367b11
 διακρίνω, 340a10, 20, b13, 341a17, 28, 344b22, 345a8, b34, 346a9a, 15, b22, 354b30, 361b17, 367a25, 369a17, 370a30, 381a6
 † 341a30, 369a25
 διακρίσις, 340b3, 341b15, 368b28, 369b35
 † διακωλῶ, 346a13
 διάλαμψις, 369b15, 370a24
 † διαλανθάνω, 375a28
 διαλείπω, 346a36, 362a28
 † διάλυσις, 372b19
 διαλύω, 343b25, 26, 344b23, 346a13, 347a35, 355a31, 367a24, 373a28, 374a13, 377b31, 378a1, 4, 7, 387b14
 † 360a2
 διαμαρτάνω, 375a27
 διαμένω, 351a34, 355a11, b27, 366b20, 357b27, 358b30
 † 344a29
 † διαμερίζω, 354b7
 διάμετρος, 342a26, 363a34, b2, 6, 9, 10, 17, 20, 26 (bis), 31, 34, 364a2, 28, 376b14, 377a3
 διανοόμαι, 355b29
 διάνοια, 356b31
 διαντικός, 387a26
 διαντός, 385b10
 † διάξηρος, 352b19
 † διαπηδάω, 350a8
 διαπιδάω, 350a8
 διαπίπτω, 365b12
 διαπνέω, 370b6, 384b18
 διαπνοή, 368b9
 διαπορέω, 340a19, 342b26, 349a13
 διαρκέω, 349b11, 352b4
 διαρραίνομαι, 341a30
 † διαρρέω, 347a34
 διασειώ, 359a22
 διασκεδάννυμι, 346b27
 † διασκορπίζω, 376b23
 διάσπασις, 372b19, 20, 29
 διασπᾶω, 367a29, 372b21, 26, 378a6, 8
 διασπείρω, 341b33, 369a25
 διάστασις, 350b36
 † 372b19, 29
 διάστημα, 340a1, 37, 345b3, 17, 376b8
 διαστρέφω, 383a25
 διατεινῶ, 355b26, 367b10
 διατελέω, 341a8, 351a23, 372a16
 διατήκω, 385a28
 † διατίθῃμι, 355b26
 † διατίνω, 367b10

διατμίζω, 344b23, 353b8, 357a11
 διατρίβῃ, 374a12
 διατρίβω, 353a35
 διάττω, 341b35
 διανλωνίζω, 366a27
 διαφαίνω, 342b6
 διαφέρω, 340a13, 341b5, 24, 347b15, 349a23, (bis), 350a10, 351a33, 353b25, 355b27, 356b12, 26, 367a22, b34, 369a7, 360a15, 18, 362b20, 365b15, 368a18, 369b30, 372a19, 374a1, 4, b22, 375a24, b33, 376a22, 377b11, 381a10, 385a1, 8, 19, b26, 386a12, 387a28, 388a11, 390b6
 διαφείγω, 357b22
 διαφθείρω, 352b29
 † 355b27
 διαφορά, 340b9, 347a10, 353b29, 359b20, 368b22, 371b16, 378a16, 380b31, 388a10, 390b7
 † 338b22, 360b14
 διάφορος, 360b14
 διαχέω, 370b5, 376b23
 διάχυνσις, 382a30
 † 382a27
 δίδνυμι, 343b31
 δίδωμι, 359a27, 368b9, [26], 376a4 (bis), 5, 7, 384b10
 δίδωμι (είμι), 365b34, 371a22
 † 371a24
 † διεξαίρω, 384a29
 διέειμι, 388b28
 † 357b6, 371a22, 388b14
 διεξέρχομαι, 368a6
 διέρχομαι, 339a5, 344a30, 368a4, 371a27
 † 368a6, 370b5, 371a24, 378a5, 390a20
 διέχω, 362b35
 † 363a5
 διηθέω, 354b17, 359b7, 368a22, 371a27
 † 357a31, 359a4, b13
 διήκω, 360b13, 363a5, 18
 † 362b35
 διικνέομαι, 374b15
 † 362b35, 378a6
 διίστημι, 339a27, 371b12, 14, 386a16
 † 376b27
 δίνῃ, 370b22, 371a11
 † 370b28
 δίνος, 370b28
 διό, 340a34, 342a1, 13, 26, 343b23, 344a14, 346b7, 34, 347b24, 348a18, b3, 8, 32, 349a20, 26, b7, 350a2, 14, 351a21, 352a11, 10, b28, 31, 353b9, 12, 27, 354b16, 33, 355b16, 358a14, 31, 35, 360a2, 361a9, 25, b23,

- 362a15**, 28, **b12**, **363a28**, **b22**, **364b6**,
33, **365b8**, **366a5**, 26, 28, **368a6**, **b25**,
369a19, **370a19**, **b9**, **371a24**, **b9**,
372b10, 18, 24, **373a2**, **b34**, **374a8**,
b14, 35, **375a26**, **377b16**, 34, **378a32**,
b3, **379a8**, 14, **b4**, **380a1**, 29, **b2**, 10,
21, **381a20**, 29, **382a20**, **b4**, 33,
383a10, 25, **b13**, 19, 25, **384a19**, 28,
b4, 16, **387b12**, 13, **388b3**, 17,
389a20, 22, **b5**, 12
† **373b10**, **375a28-9**, **377b20**,
384b14, 20, **385b5**
δίοδος, **351a6**, **384b10**
διονομάζω, **350b12**
διόπερ, **343a15**, **346a13**, **356a27**,
358b15, **359a10**, **372a28**, **373b10**,
387a31
† **346b7**, 34, **350a14**
διαράω, **390a20**
διορίζω, **339a11**, **b15**, 26, **340b5**,
341b1, **353b30**, **364a20**, 22, **378b10**,
26, **380a10**, **381a21**, **389b15**, 23
† **381b31**, **389a32**
διορισμός, **339a34**
διορίττω, **352b25**, 29
διότι, **339b17**, **350b28**, **353a25**, **356a35**,
362a26, **372a32**, **b12**, 13, 28, **375a28**,
383b34, **384a1**
† **352a11**, **353a27**, **351b33**, **371b16**
† *Διότημος*, **343b5**
διπλοῦς, **339a14**, **341b8**, **357b24**, **360a9**,
375a30, **378a17**
δίπλωμα, **346a24**
δls, **339b28**, **356b13**, **372a29**
† **343b31**, **383b13**
διττός, **369a13**
† **360a9**
διῶρυξ, **350a1**
δοκέω, **339b23**, **340a36**, **341a35**, **b34**,
342a32, **b3**, 16, 18, 29, **343b34**,
344a24, 25, **347b35**, **348a14**, **349a23**,
b3, **354b4**, 15, **360a3**, **351b30**,
366a27, **367a33**, **368a24**, **370a17**,
371b2, **372b2**, 3, **373a20**, 26, **b5**,
375a11, **377b3**, **383a4**, **387b13**,
389b12, **390b10**
δόξα, **339b19**, 29, 34, **343b25**, **354b19**,
370a17
δράω, **359a16**
δρόσος, **347a16**, 18, 22, 36, **b17**, 20, 31,
349a9, **378a31**
δυναμαι, **339a6**, **341a17**, **343a13**,
347a27, 32, **351a13**, 34, **b18**, **352a11**,
355a2, **363a5**, **365b3**, 34, **366b24**, 28,
368a5, 13, 22, **b2**, 20, **370b31**,
371a10, 12, **372a6**, **373b9**, **380a14**,
b9, **381a4**, **b2**, **385a2**, 4, **b30**, **386a30**,
b3, 20, 27, 30, **387a4**, 14, **b20**,
390a10, 12
† **378a6**
δυνάμει, **339b1**, **340b15**, 28, 29, **358b8**,
369a14, **370b13**, **378a33**, **390a18**
δυναμεις, **339a23**, 32, **b17**, 24, **340a14**,
16, **345b33**, **347a8**, **351a33**, **357b3**,
358a24, **359a33**, **b10**, 13, **366b16**,
22, **367b5**, **369a5**, **370b14**, **378b29**,
33, 34, **379a20**, **b4**, 11, **382a5**, 31,
385a11, 20, **388a23**
† *δυνατέω*, **375b14**
δυνατός, **344a6**, **345b28**, **348a5**, **357a19**,
360a17, **362a33**, **b6**, 34, **370a7**,
386b11
† **386b3**, 22
δύω, **361b31**, **371b27**, **372a28**, **373b13**
δωο, **339a17**, **340a5**, 19, **342a24**,
347b14, **359b28**, **361b25**, **362a32**,
b2, 5, **368a1**, **371b32**, **372a16**,
378a16, 18, 19, **b12**, 13, **382a28**, 31,
32, **384b3**, **386a14**
† **373a11**
δύσος, **343b15**, **361b32**, **371b26**, **375b26**
δυσμή, **343b3**, **350b1**, **361a9**, **363a34**,
b5, 6, 12, 19, 25, **364a21**, 24, 26,
365a7, **367b9**, **372a14**, 16, **377b28**
δυσόριστος, **378b24**, **381b29**
δυσχωρία, **368a5**
δύω (verbum), **342b10**, **343b22**
Δωδώνη, **352a35**
ἐάν, **341b27**, 28, 32, **342b10**, **344a6**,
22 (bis), **348b21**, **355a27**, **356a24**,
358b35, **359a12**, 14, 18, 22, **360b14**,
23, **361a27**, **b18**, **362b23**, **364b10**,
366a22, **371a16**, 17, 19, 20, **b13**,
372b17, 20, **373b21**, **374a35**, **b3**,
375b21, 25, 28, **376b7**, 12, **378a1**
(bis), **379a6**, **b22**, **380b9**, **381a11**,
24, **382b19**, **384a7**, 19, 21, **389a26**,
b1, 20, 21, **390b17**
† **352b12**, **360a30**, **370b25**, **374b1**,
379a3, **382b21**
ἐαρ, **347b37**, **348b26**, 28, **365a2**, **366b2**
ἐαρινός, **364b1**
ἐάω, **347b10**, **356b28**, **372b21**
ἐβδομηκοστός, **362a24**
ἐβενος, **384b17**, 18
Ἐβρος, **350b17**
ἐγγίγνομαι, **359a21**, **b10**, **369b12**,
370a6, 24, **379b6**, **381b10**, **389b5**
† **357a16**, **374a14**
ἐγγύθεν sine casu, **364b7**, 31, **367b2**,
374a2
† *ἐγγύθει* sine casu, **364b7**

ἔγγυς cum genetivo, 369a3, 377b20, 30
 ἔγγυς sine casu, 347a33, 361a36,
 362a22, 377b31, 378a1, 390a7
 † ἔγγυτάτα cum genetivo, 339a19
 ἔγγυτάτα sine casu, 372a4, 375a15
 ἔγγυτάτω cum genetivo, 339a19
 ἔγγυτάτω sine casu, 364b5, 375b6, 7
 † 372a4, 375a15
 ἔγγυτερον cum genetivo, 352a4, 381a32
 ἔγγυτερον sine casu, 348b22
 † ἔγγυτερος, 381a32
 ἔγγυτέρω cum genetivo, 375b5
 ἔγκατακλείω, 378a15, 29, 381b2,
 384b34
 ἔγκαταλείπω, 368a4
 † ἔγκανστικός, 387a25
 ἔγκυκλιος, 339a4, 341b14, 344a9
 † 339a12
 ἔγκυκλιως, 339a12
 † ἔγκυκλος, 339a12
 ἔγχειρέω, 352b27
 † ἔγχειρίζω, 352b27
 ἔγχωσις, 352b34
 ἔγω, 339a9, 11, b8, 13, 16, 19, 23, 27,
 36, 340b4, 24, 341a25, 342a31, 32,
 343b11, 15, 344a8, 345a22, b21
 (bis), 31, 32, 348b14, 349a14, 352b6,
 18, 354a34, b26, 356a7, b3, 357b23,
 359b25, 28, 362a34, b11, 31, 32,
 363a29, 365a13, 30, 366b15, 370a25,
 372b9, 373b30
 ἔδεσμα, 359b16
 ἔδρα, 350a34, 35, 356a4
 ἔδωδή, 381a2
 ἔθελω, 347a5
 ἔθνος, 350a34, 351b11, 16, 23
 ἔθω, 357b7
 † 371b25
 εἰ (vide etiam πλὴν εἰ), 339a6, b12, 15,
 340a1, 5, 13, 18, 24, 33, 35, 342b4,
 343a26, b33, 35, 344a3, 25, 29,
 345b1, 12, 15, 24, 346a27, 347b26,
 348b18, 349a25, 28, 30, b15, 21,
 350b25, 33, 354a5, 6, b1, 355a16, 18,
 35, b12, 28, 356a10, b27, 28, 357a6,
 12, 13, 14, 24, b1, 358a32, 359a16,
 360a27, 362b18, 364a2, 365b19, 28,
 369b31, 35, 372a14, b30, 374a18,
 375a4, 376b10, 377b13, 380b23,
 381b16, 383b15, 21, 22, 30, 384a24,
 b3, 6, 385b5, 386a2, 4, 388b7, 389a2,
 390a5, 12, b14
 † 342a8, 355a14, b17, 356a24, b7,
 357a21, b14, 361a33, 364b12, 371b9,
 372a27, 373b28, 374a14-15, b1,
 376a7, b17, 378a21, 379b2, 383a31,
 386a13, 388a11, 390a20

εἶδος, 338b25, 339a29, 357b28, 31,
 359b28, 360a18, 363a32 (bis),
 378a20, b28, 379b10, 17, 26, 380b32,
 381b4, 24, 382a29, b11, 13, 383b14,
 388a26, b2
 † 341b24
 εἶδωλον, 373b5
 εἰκάζω, 366b29
 † 369a30
 εἰκότως, 372b22
 † 351b19
 εἰκών, 390a13
 † εἰλέω, 356a5
 εἰλέω, 356a5
 εἰλικρινής, 340b8, 388b16
 εἶμι, 365b31, 34, 368a20
 εἶπερ, 340a37, 345a19, 346a8, b1,
 347a6, 349b23, 352b17, 353a19,
 354b20, 356a21, b7, 8, 22, 357b15,
 365b35
 † 350b25, 376a25, 380a9
 εἶπον, 340a6, 19, 22, 341b19, 346b5, 7,
 347b29, 32, 349a16, 350a14, b20, 25,
 351b35, 355a11, 356b16, 27, 30, 33,
 357a24, 27, 358a7, 15, 21, b16,
 365b22, 369a13, 370b3, 372b12,
 377a32, b28, 379b10, 17, 382b2,
 385a10, 20, 386b24
 † 339a6, 350b8
 εἶρεσία, 369b10
 εἶρις, 372a21, 373a2 (?), 374a8, 20,
 b28, 375b12, 16
 εἶρω, dico, 338a24, 339a8, 33, b16, 36,
 340b6, 19, 341a12, 342b26, 344b18,
 25, 345a13, b32, 346b2, 11, 347a23,
 348b29, 349a11, 353a26, b20,
 354a34, b32, 355b20, 356b3, 357a25,
 27, 358a16, 27, b35, 359a20, 23, b21,
 25, 28, 360a9, 12, 22, 34, b30,
 361b12, 363a20, 24, 364a13, b30,
 365a6, 13, 26, b10, 366a29, 367a22,
 27, 369a9, 15, b24, 27, 370a33, b33,
 371b1, 16, 372b34, 373a32, b17,
 374a11, b9, 375a5, 30, 377a30,
 378b5, 19, 34, 379b9, 10, 17,
 380a18, 27, b12, 15, 34, 381a15, 22,
 b13, 22, 382a32, b7, 23, 27, 384a9,
 11, b23, 34, 385a21, 33, 388a11, 29,
 389a4 (bis), 25, b28, 390b6
 † 352a12, 353a16, 378a20
 εἰς, 338a23, 339b2, 340a31, 35, 341a4,
 5, 10, 342a10, 11, 13, 24 (bis),
 343a29, b13, 344a6, 16, 26, b24,
 345a9, 346a33, 34, b9, 28, 33 (bis),
 347a1, 17, 19, 348a16, b1, 13, 14, 33,
 349b6, 19, 24, 34, 350a13, 25, 31, b3,
 13, 28, 351a4, 6, b13, 19, 24, 352a7,

353b22, 354a7, 13, 14, 16, b17, 30,
355a31, 32, b10, 16, 17, 25, 31, 34,
356a8, 15, 23 (bis), 24, 29, 31, b26,
357a23, 24, 32, 358a9, 23, b16, 20,
359a1, 17, 26, b2, 19, 360a2, 5, b18,
20, 34, 361a1 (bis), 23, 35, b18,
362b35, [363a2], 364a9, 10, b12, 15,
365a7, 9, 20, b5, 366a10, 16, 19, 32,
b11, 13, 32, 367a7, 10, 19, 24, b4,
24, 368b3, 16, 369a2, 15, 18, 21, 25,
33, 370a31, b11, 18, 23, 24, 371b7,
372b17, 24, 31, 373b20, 374b1, 20,
21, 25, 31, 32 (bis), 375a17, 377b27,
378a30, 379a4, b26, 380a25, b19,
22, 24, 32, 381a7, 382a11, 14, 384a7,
385b30, 31, 32, 386a1, 3, 5, 6 (bis),
12, 13, 16, 19, 23, 30 (bis), b3 (bis),
[4], 7, 8, 11, 20 (bis), 387a9, 25, 26,
b14, 388b23

† 340a8, 341a9, 344b13, 14,
354b31, 358a10, 359b18, 370a19,
382b30, 385a4, 388a7

εἰς, 339a11, b1, 14, 342b30, 343a23,
25, b17, 346a6, 8, b4, 347a30,
349a21, 22, 26, 28, b5, 34, 351b33,
352b31, 353b22, 360b11, 363a11,
367a2, 368a1, b16, 19, 22, 370b25,
26, 27, 372a26, 373a14, 15, 20,
377b17, 378a30, 382b28, 29, 387a10,
11, 388b2

† 347b26, 348a6, 379a33

εἰσάπαξ, 367b32

εἰσβάλλω, 351a10, 356a11, 359b19

εἰσβλέπω, 377b1

εἰσεμι, 359a2, 383a9, 28

† 386b7

εἰσέρχομαι, 355b7

† 355b11

εἰσοδος 384b21

εἰσοικίζω, 351b31

εἰσπλέπω, 371b7

† 369a36

εἰσπλέω, 350a31, 353a3

εἰσρέω, 356a16

† 356a14

† εἰσρυσσις, 356a11

εἰσω sine casu, 348b6, 365b28, 366a4,
22, b21, 367a17, 28, 32, 368b8,
374b3

† 366a19

εἶτα, 343a25, 348a1, 351a34, b2,
353a11, 359b6, 365a2, 376a16,
379a9, 381b11

εἶτε, 354b26 (bis), 356b18, 19, 357a8,
b13 (bis), 382b11 (bis)

† 357a6, 384b6

ἐκ, 339a20, 340a2, 341a25, 342a10,

b8, 16, 343a6, b32, 344a7, b32,
345b29, 346a32, 347a13, 30, b3, 18,
27, 348b7, 349a28, b4, 6, 14, 33,
350a3, 4, 14, 16, 18, 23, 26, 36, b5,
11, 14, 15, 17, 18, 22, 29, 34, 351a4,
b2, 9, 353a4, 354a7, 24, 25, b15, 17,
356b31, 357a29, b4, 5, 6, 358a14, 16,
17, 18, 34, b35, 359a28, 29, b20,
360a22, 26, 361a19, 31, 36, b1,
362b1, 363a12, 26, 364a32, 365a7,
b5, 366a33, b23, 367a16, b23, 368a7,
369a2, 3, 23, 370b15, 32, 371a30,
372a11, 31, 373a11, 374a13, 30, b5,
15, 375a29, b18, 377b29, 378a9, 25,
b14, 20, 33, 379a9, b19, 380a23
(bis), 24, 381b25, 382b2, 383b26,
31, 384a19, b18, 24, 30, 33, 385a31,
b30, 388a15, 389a25, b3, 26, 27, 28,
390b2, 10, 21

† 342b21, 348b13, 349b5, 382a10,
b4

ἐκαστος, 339a37 (bis), b35, 340a2,
341a9, 345b24, 346a34, b9, 350a17,
351b23, 354b29, 355a27, b11, 22,
356a3, 30, 357a21, b30, 31, 360a27,
b2, 365a12, 369b34, 370a24, 371b22,
372a17, 373a20, 22, 33, b15, 24, 27,
378b2, 6, 33, 379a17, b17, 20, 380a9,
19, 382a6, 385a9, 20, 387a9, b29,
389b6, 23, 26, 390a7, 11, b15 (bis),
17 (bis)

ἐκάστοτε, 349a24, 361b3

ἐκάτερος, 360a18, b18, 371b18, 33,
375a1, 380b12, 381b32 (bis), 384a3,
b34, 388a23 (bis), b7, 389a32

ἐκβάλλω, 367b13, 375b31, 376a1,
380a26

† 383a18

ἐκδίδωμι, 351a11

ἐκεῖ, 339b24, 341a33, 344b7, 346b3,
347a37, b28, 30, 31 (bis), 348a17,
18, 349a28, 30, b23, 351a9, 354a11,
b30, 355b11, 359a27, b15, 362b34,
363a7, 18, 368b7, 390b14

† 354a8, 19

ἐκεῖθεν, 339a23, 347b12, 356a33,
359b20, 361a33, 363a12

† 354a19, 364b7, 31

ἐκείνως, 377b13, 387b30

ἐκεῖσε, 354a8

ἐκθλίβω, 341a5, 342a1, 9, 369b5,
371a18, 383a18, 385a25

ἐκθλίψις, 342a15, 369a22

ἐκθυμιάω, 388a8

ἐκκαίω, 341b16, 20, 36, 342a17, 344a18

† 341b23, 384a20, 23

† ἐκκαλέω, 375b31

ἔκκανσις, 342a2, 15
 † ἔκκανστικός, 387a25
 ἐκκάω, 341b23, 384a20, 23
 † 341b16, 20, 342a17, 344a18
 ἔκκειμαι, 376a10
 † ἐκκόπτω, 367a10
 ἐκκρίνω, 342a1, 18, 345a7, 357b11,
 364b32, 369a24, 27, b32, 370b5, 8,
 17, 29, 32, 371a10, 379b8, 380b20,
 381b2, 387a26, 388a15
 † 370a30
 ἐκκρισις, 342a15, 344b21, 346a1, b6,
 361b18, 367b15, 369a36, 370b3, 9,
 11, 378a12, 387a25, 28, 30
 ἐκκρῶω, 381a16
 † 342a1
 † ἐκλαμβάνω, 371a18
 ἐκλείπω, 342b34, 347b20, 367b4,
 369a17, b3, 374b13, 384b28
 ἐκλείψις, 367b20, 25, 26, 27, 30, 31
 † ἐκμαραίνω, 361b15
 ἐκνεφίαις, 365a1, 3, 366b33, 369a19,
 370b8, 17, 29, 371a3, 4, 10, b15
 ἐκπιδάω, 369a23
 ἐκπύρρημι, 346b12, 367a10
 † 371a17
 ἐκπίπτω, 342b17, 344b33, 345a14,
 369b7, 371a1, 375b22
 ἐκπνέω, 371a13, b5
 † 365a4
 ἐκπτωσις, 370a5
 ἐκπυρόω, 338b23, 340b13, 341a18, 32,
 34, 342b2, 22, 344a14, 369b5,
 371a15, 23, 378a21
 ἐκπύρωσις, 342b2
 ἐκρέω, 356a16
 ἐκρήγνυμι, 366b32, 368b5
 ἐκριπίζω, 346a9
 ἐκροή, 351a4, 356a10
 ἐκρουσις, 351a10
 ἐκρυσσις, 351a5
 ἐκτείνω, 374b11, 387a14
 † 371a13
 ἐκτέμνω, 362a35
 † ἐκτίνω, 374b11, 387a14
 ἐκτμημα, 362b5, 363a29
 ἐκτός sine casu, 372a2, 374b4, 379b22,
 381a29, 31, 382b24, 25
 † 382b18, 383b26
 ἐκτός cum genetivo, 345a6, 346a14
 ἐκχυσις, 354a26, 368a32
 † 356a6
 † ἐκχωρέω, 356a21-2
 ἔλαιον, 381a8, 382b16, 383b14, 21, 28,
 384a16, 385b4, 387b7, 10, 22, 388a5,
 9, 32, b10
 † 384a1

ἔλαιώδης, 388a5
 ἐλατός, 378a27, 385a16, b10, 386b18,
 19, 22, 23, 24, 25
 † ἔλαττον, 371b25, 389b4
 ἐλαττονάκις, 368b25, 371b25
 † ἔλάττω, 375b2
 ἐλάττωω, 339b9, 342b6, 343b33,
 348a36, b20, 21, 349b13, 351a16,
 352a19, b14, 353a3, b10, 356b10,
 357b14, 358b14, 15, 360a35, 361b16,
 362a24, 366a11, b11, 368a13, 21,
 371b29, 374b12, 19, 375b2, 4, 28,
 376a21, b4, 377a6, 11, 378a2,
 379a31, 381a5, 19, b19, 383b3, 4,
 385a29, 387b20, 389b4
 † 348b18, 385a16
 ἐλαφος, 384a27
 ἐλάχιστος, 345b21
 ἐλάχιστος, 361b4, 371b28, 372a4,
 375b7, 29, 377a9
 ἐλιξ, 371a12
 ἐλεκτός, 385a16, b10, 386b11, 14, 15,
 17, 18, 387a11
 ἐλκω, 343a3, 9, 355b10, 359a6, 360a7,
 364b13, 365b5, 379a25, 380b24,
 386b12
 † 356a5
 Ἑλλάς, 351a7, 352a9, 34
 ἐλλείπω, 349b18, 363a4, 382a20
 † 347b29
 Ἑλλην, 352b3
 Ἑλληνικός, 350b15, 352a33
 Ἑλλησποντος, 366a26
 ἐλλησποντίας, 364b19
 ἐλξίς, 390b7
 † 387a12
 ἔλος, 350b20, 21, 351b31
 ἐλώδης, 351b24, 352a3, 10
 ἐμβάλλω, 344a27, 356a31, 359a18, 34, b2
 † 359b19
 ἐμμείγνυμι, 357a16
 ἐμμένω, 376b28
 † ἐμίγνυμι, 357a16
 Ἑμπεδοκλῆς, 357a26, 369b12, 381b32,
 387b4
 † ἐμπεριελίττω, 388b21
 † ἐμπεριέχω, 369b13
 ἐμπεριλαμβάνω, 358a23, 369a25, b13,
 388b21
 ἐμπερίληψις, 369b19
 † ἐμπύρρημι, 346b12
 † ἐμπύρρημι, 371a17
 ἐμπίπτω, 344a16, 361b19, 365a4, 5,
 20, b6, 8, 369a36
 † 348b15, 360b18, 365b11, 375b22
 ἐμποίω, 372b8
 † 370a6

ἐμφάλω, 345b26, 372a33, b2, 4, 5,
373b18, 377b21

† 372b6

ἐμφασίς, 345b15, 18, 24, 373b24, 31,
374a16, 377b17

ἐμφύτος, 355b9

ἐν, 339a2, 26, 28, 37, b4, 29, 36, 340a7,
9, b8, 11, 30, 33, 37, 341a6, 14, b9,
26, 342a17, 35, b18, 19, 343a8, 15,
23, 35, b2, 15, 19, 31, 344a33 (bis),
b13, 32, 36, 345a21, 32, 34, b1, 13,
16, 17, 19, 24, 25, 26, 346a16, 24
(bis), 25, 27 (bis), 28, 31, 35, 36,
b10, 21, 347a18, 22, 23, 29, 34, 36,
b4, 8, 10, 12, 20, 26, 28, 348a3, 4
(bis), 19, 21, b3, 4, 5, 6, 9 (bis), 19,
20, 21, 28 (bis), 349a3, b12, 22, 24,
26, 30, 33, 350a6, 18, 34, b1, 351b4,
9, 14, 25, 352a5, 29, b11, 353b31,
354a8, 10, 23, b8, 355a28, 34, b6
(bis), 15, 26, 32, 356b1, 19, 357a9,
19, 21, 23, 31, 34, b3, 6, 7, 9, 12,
358a5, 10, 12, 13 (bis), 16, 17, 19,
27, b1, 3, 5, 8, 14, 23, 25, 34, 359a8,
9, 10, 17, 24, 35, b1, 15, 21, 360a6, 16,
22, b9, 27, 31, 361a10, 15, b5, 16, 28,
31, 362a19, 363a24, 365b9 (bis), 10,
22, 25, 26, 366b2, 3, 7, 9, 11, 15, 17,
23, 25, 29, 31, 367a1, 3, 7, 9, b6, 12,
17, 29, 368a5 (bis), 6, b19, 29, 32,
369a26, 31, 35, b12, 26, 370a2, 14,
26, 27, 29, b17, 19, 20, 28, 371a18,
b1, 2, 30, 31, 372a2, 14, 24, 26 (bis),
28, 33, 34, b2, 9, 373a13, 14, 22, b10,
12, 18, 20, 374a4, 13, 31, b3, 10, 19,
27, 33, 375a9, 11, 19, 20, 23, 25, 26,
b7, 31, 32, 376a2, 9, b15, 28, 377a11,
13, 19, 24, b1, 2, 3, 8, 378a3, 12, 15,
18, 20, 30, b14, 379a17, 26, 27 (ter),
28, 31, 32, 35 (bis), b3, 4, 24, 30, 34,
35, 360a11, 13, 28, b14, 17, 18, 21,
25 (ter), 27, 28, 32, 381a10, 13, 14,
17, 18 (bis), b7, 8, 10 (bis), 11, 12
(bis), 13, 18, 28, 382a1, 6 (bis), 7,
b5, 12 (bis), 383a6, 25, b25, 384b19,
23, 27, 31 (bis), 34, 385b9, 23, 25,
386b29, 387a20, b2, 3, 388a16, 19,
b2, 5, 6, 22, 26, 29, 389a3, b3, 5, 14,
15, 17, 390a17, 23

† 339a12, 341a9, 345b14, 357a22,
363b14, 367a2, 371a30, 374a35-b1,
379b6, 20, 382a25, 383a8, 384a1,
386b3, 4, 9, 387b9, 390b4

† ἐνακολουθῶ, 371b7

ἐναντίον, 347a24, 37, 348b12, 352a12, 23,
360b9, 17, 363b3(?), 377a26, 381a30

† 374a13

ἐναντίος, 356b35, 358b1, 360b22,
361a11, 363a21, 30, 32, 34, b3
(?bis), 8, 10, 13, 15, 17, 18, 20, 23,
27, 28, 32, 364a28, 33 (bis), b17, 18,
366a19, 368a35, b5, 369a21, 370b12,
372a2, 12, 373a2, b6, 21, 23, 34,
374a13, 375a31, 377b34, 379a3,
380a27 (bis), b20, 381a5, 12, 13,
b14, 21, 382b33, 383a8, b15, 16, 17,
384b2, 3, 5

ἐναντίως, 360b24, 375a1

† 363a34, b13

ἐναντίως, 344b36

ἐναπολαμβάνω, 366b10, 16, 372b30

† 370a30

ἐναπολείπω, 352b35

† ἐναπόλειψις, 370a1

ἐναπόληψις, 370a1

ἐναποσβέννυμι, 369b16

† ἐναργῶς, 377b25

ἐνδεής, 379a19

ἐνδεῖα, 379a19, 380a6, 7, 32, 381a14,
15, 16, b17

ἐνδελεχής, 347a5

† ἐνδελεχῶς, 347a5

ἐνδέχομαι, 339b10, 343b21, 348a12,

358a26, 362b16, 24, 363a22, 373b29,
377a12, 390b3

† 349b18

ἐνδεῶ, 346a2

ἐνδιατρίβω, 348a8, 357a4

ἐνείμι, 340b31, 347b25, 26, 358a27, b5,

359b9, 379b35, 380a22, b26, 383b26,
30, 384b27, 389b5

ἐνεκα, 369b30, 390a3, 7

ἐνθα (demonstrativum), 362b26, 27

ἐνθα (relativum), 361a24

ἐνθεν (demonstrativum), 351b3

ἐνιαυτός, 344b28, 349b19, 352a30,
355a27

ἐνοι, 339b9, 342a9, 343a33, 345a27,

349b30, 353b11, 354b34, 359a10,
b16, 364b19, 33, 366a8, 367a7,

372a7, 33, 34, 381b9, 382b15, 383a4,
b11, 384a8, 385b16, 18, 387a7, b19,

25, 388b25, 33, 389a10, b8

† 375a24

ἐνίστορε, 343a2, 360b2, 15, 364a31,

365b28, 366a9, 367a21, b8, 20,
368a24, 371a30, 382b8, [386b4]

ἐνισχύω, 362a25

† ἐννοέω, 373a19

† ἐνοπτος, 372b7, 373b22

ἐνοπτρον, 342b12, 346b13, 14, 15, 19,

26, 372a33, b1, 7, 373a19, 22, b8,
16, 18, 22, 25, 27, 374a25, 29, b19,

377b[8], 14, 17, 33, 378a4, 11

ἐνταῦθα, 341a26, 347b30, 31 (bis),
349a30, 351a25, b8, 25, 352b2,
357a28, 358a26, b1, 361a17, 362b33,
35, 363a[2], 4, 6, b15, 366b23,
370b30, 375a33, 378a31, 382a4,
390a4, b13
† 343b24
ἐνταυθοί, 343b24
ἐντελεχεία, 381b27
ἐντεῦθεν, 339b35, 340b14, 350a22, b10,
16, 361a20, 362a30, 372b28
† 357a28
ἐντιμότερος, 352a12
ἐντός cum genetivo, 340b34, 345a6,
354a11
† 346a14
ἐντός sine casu, 346b16, 351a27,
365b27, 366b10, 367a30, 372a3,
375b4, 380b23, 24, 381a29, 31,
382b18, 20, 24, 25
† 374b4
ἐντυγχάνω, 372a29
ἐνυγρος, 351a19
† 351b25
ἐνδρος, 351a34, 35, b25, 352a22,
353a21
ἐνπάρχω, 357a8, 359a24, 369b32,
370a7, 25, b15, 380b14, 381b2
ἐξ, 338b25, 339a9, 12, 21, 33, 37,
340a10 (bis), 12, 14, 17, 24 (bis),
32, 33, 343a1, 346b31, 32 (bis),
347b20, 349a33, 35, b1, 22, 350a25,
b20, 23, 361b12, 24, 353a34, b21,
356a2, 360a14, 361b21, 362b21,
363b3, 365a11, b32, 367a14, 368a10,
27, 370b18, 372a2, 12, b23, 373a2,
20, b6, 15, 21, 23, 25, 34, 375a31,
377b34, 378a34, b20, 379b11,
380a30, b20, 382a2, 10, 384a18, b33,
385b6, 30, 387a5, 26, 388a18, 21, 25,
b28, 389b25, 28
† 356a3
ἐξάγω, 383a16
† 388b7
ἐξαιρέω, 384a29, 31
† 356a20-21
ἐξαίρω, 356a20
ἐξαίφνης, 368a6, 390a22
† ἐξανουδένω, 367a3
ἐξασμίζω, 347b27, 355a18, 383a16,
b29, 384a14, 387a24, 388a29, b1,
24
ἐξαψις, <346a9d>
ἐξειμι (εἴμι), 356a29, 357b6, 379a23,
382b21, 383a20, 384b9, 388b23, 29,
389a22
† 388b28

ἐξέρχομαι, 361b29, 366b33, 367a5,
383a27, 384b21
ἐξεστι, 358b8, 374a5
† ἐξέλω, 384a2
ἐξηκοστός, 353a4
ἐξικμάζω, 384b9, 385b8, 388b18
† 384a10
ἐξίστημι, 389b11
ἐξίτηλος, 390a21
† ἐξορμάω, 366a8
ἐξουσία, 359a27
ἐξω cum genetivo, 342b20, 343a25,
350b3, 354a2, 15, 22, 362b28, 363a5
† 362b21
ἐξω sine casu, 345a1, 347b8, 348b16,
350a22, b13, 354a27, 356a21, 361b7,
365b26, 27, 366a5, 8, 20, 367a19, 30,
368b6, 375a2, 4, b9, 380b21, 381b1,
18, 382b18
† 380b18
ἐξωθεν sine casu, 366b21, 372a4,
375a34, b7, 380b18, 23, 33, 388b29
† 350a22 (?), 366a20
ἐξωθέν, 351b5
ἐοικα, 339b26, 342a2, 8, 346a30,
351b19, 352a2, 355a7, 17, 356b6,
12, 357b19, 360b13, 369b24, 388b21,
390a2
† 355a35
ἐπάγω, 379a25
† 348a14, 379a25
ἐπαγωγή, 378b14
ἐπαίρω, 377a9
† 372a13
ἐπακολουθέω, 371b7
ἐπακτός, 382b11, 12
ἐπάλλαξις, 387a12
ἐπαλλάττω, 374b4
† ἐπαλξις, 387a12
ἐπανατέλλω, 376b29
ἐπαναβαίνω, 342b34
ἐπανέρχομαι, 343b24, 348b13, 381b11,
385a22
ἐπάνω cum genetivo, 377a4
ἐπάνω sine casu, 375b28, 377a6
† ἐπαρκέω, 341b31
ἐπεί, 342a15, b1, 343b17, 344a5, b31,
349a31, 350b20, 352b16, 353a15,
b35, 355a12, 356a15, 361a14, 30,
362a30, b30, 35, 363a5, 9, b7,
365a22, 368a30, 372b4, 375b17, 28,
374a18, 376a3, b3, 377a3, b22,
378b10, 379a19, 380a12, 30, 381a3,
b6, 29, 382a17, 24, b1, 384b28,
387a9, 388a20, b32, 389a29, b23,
390a7
† 339a11, 343b4, 357b24, 360a17,

365b21, 374a14-15, b33, 389b29, 390a2, b14
ἐπειδή, 339a11, 343b36, 348b2, 357b24, 360a17, 365b21
ἐπειδήπερ, 343a29
ἔπειμι (εἶμι), 351a6, 353a22
ἐπείπερ, 376a12
ἔπειτα, 358a10, 384b8
ἐπέκεινα, 362b6, 364b1
ἐπέρχομαι, 349b11, 14, 352a24, 361a7, 367a17
ἐπέχω, 354a10, 355b18, 369a1
 † **363b9**
ἐπὶ cum accusativo, 339a15, 341b31, 342b32, 344a11, 18, 19, 23, 29, b30, 347a33, 348a19, 351a15, 352a3, 17, b4, 355b28, 356a3, 15, 17, 360b13, 361a8, 9, 12, 15, 362b15, 17, 25, 363b7 (bis), 364a3, 12, 31, b13, 365b31, 33, 366a7, 15, 367a27, b34, 368a1, b13, 19, 22, 24, 27, 371a11, 373a11, 15, 374b33, 375a20, b23, 24 (bis), 31, 376a12, 17, 27, b19, 20, 377a14, 16, 21 (bis), 386b12, 27, 28, 387a8, 14, 29, 389a26, 27
 † **342a4, 344b31, 350b28, 351a11, 353b35, 356a6, 358a9, 361a14, 362b4, 5, 376a3, b10, 377a9, 22, 378a10, 382b1, 386a16, 388b32**
ἐπὶ cum dativo, 341b9, 343a15, 345a4, 348a22, 355a14, 362a29, 363a34, b4, 373a6, 375b9 (bis), 10 (bis), 11, 20, 21, 22, 33, 376a2, b5, 7, 8, 13 (bis), 14, 32 (bis), 377a1, 3, 5, 7, 27, 384b17, 387b5
 † **347a29, 356a3, 362a19, 363b1, 375b30, 376b30**
ἐπὶ cum genetivo, 340b19, 341b15, 342a36, 343b4, 19, 344b7, 345a1, 15, b18, 36, 348a8 (bis), 10, 12, b34, 352a9, 15, 32, 353a18, 358a1, b28, 359b30, 360b23, 361b3, 362b3, 363b1, 2, 3, 4, 5, 6, 34, 365a24, 32, 369b9, 370a26, b27, 372b15, 373a5, 10, 375a22, b11, 19, 26 (bis), 29, 30, 34, 376a6, 15, b17 (bis), 29, 30, 377a1, 5, 6, 9, 27, b4, 379a13, 380a15, b15, 17, 381a30, 389b30, 390a2, 3
 † **356a3, 361a13, 362b25, 368b13, 369b23, 371a11, 372a30, 375b10, 20, 21, 22, 376b8, 377a3**
 † *ἐπὶ sine casu, 357b24, 373b17, 376b3, 379a19, 380a30, 381b6*
ἐπιβλέπω, 355b24
 † *ἐπιγινώσκω, 347b25*
ἐπίηλος, 357a20, 361a27, 367b3

ἐπιδηλώω, 373a31
ἐπιδήλω, 344b28, 354a15, 368a13, 374b21
ἐπιδιατρέβω, 371a23
ἐπιδίδωμι, 353a2
ἐπίδοσις, 351b26
ἐπιεύγνυμι, 373a10, 375b23, 376a17, 27 (bis)
ἐπιζητέω, 362a16
ἐπικαίω, 371b14
 † **371a19, 21**
ἐπικάω, 371a19, 21
ἐπικρατέω, 347b26
ἐπικρέμαμαι, 350a8, 352b9
ἐπιλανθάνομαι, 351b21
ἐπιλείπω, 358b27
 † **367b4**
ἐπινέφελος, 369b23
ἐπίπαν, 358b15, 386b23
ἐπίπεδον, 373a14, 375b31, 376a1, 9, b15, 382a12, 14, 386a19, 21, 23, 31, b12, 13, 21
 † **386b3**
 † *ἐπιπερίρρυσσις, 356a3*
ἐπιπίπτω, 364b3
 † **365a4, 5**
ἐπιπλέω, 348a9, 359a13, 18, 384b17
 † **359a16**
ἐπιπολάζω, 339a17, 341b11, 358b33, 360a7, 368b29, 383b25
ἐπιπολῆς, 362a27, 368a27
 † *ἐπιπρόσθεσις, 342b9*
ἐπιπρόσθησις, 342b9
ἐπιρρέω, 361b30
ἐπίρρυσσις, 356a3
ἐπισημαίνω, 368a1
 † *ἐπισκεπτέον, 378b5*
 † *ἐπισπῶ, 379a25*
 † *ἐπισυμμαίνο, 368a1*
 † *ἐπισυνίστημι, 372b17*
ἐπιτελέω, 381a28
 † **379b23**
ἐπιτέλλω, 345b23, 361b31
ἐπιτολή, 361b35
ἐπιτρέβω, 371a23
ἐπιφάνεια, 372a31
 † *ἐπιχειρέω, 362b27*
ἐπίχυσσις, 356a6
ἐπομβρία, 360b6, 361b10, 365b10, 366b3
 † **366b9, 368b20**
ἐπομβρος, 360b4
ἐπωθέω, 370b23
ἐργάζομαι, 353b29, 375a27, 378b27, 379a10, b11, 383a32
ἐργασία, 353a4, 378b27, 384b26
ἐργον, 349b35, 352b22, 353a6, 17,

- 360a15, 361b3, 370b3, 378a12, b29, 381a30, 387b11, 389b27, 390a10, 11, 14, 16**
 † ἐριθεία, **359a28**
 ἔριον, **378a26, 382b12, 385b14, 18, 386a28, b16, 25, 387a18**
 † **386b7**
 Ἐρμῆς, **342b33**
 Ἐρύθεια, **359a28**
 ἐριθρός, **352b23, 364a2, 374a5**
 ἔρχομαι, **342b29, 348a17, 351b27, 352a6, b15, 355b11, 367a10, 23, 369a28, 361a20, 367a8, 372b24, 31, 377a21, 378a5**
 † **365b6, 367a24, 377a22**
 † ἔς, **359b2**
 † ἔσοπτρον, **373b25**
 ἔσπερα, **343b19, 344b34, 345a3, 350a33**
 Ἔστια, **369a32**
 ἐσχατεύω, **362b22**
 ἔσχατος, **339b2, 14, 341b20, 345b33, 350a36, b7, 352a5, 354b25, 369a17, 390a5**
 † **351b19, 362b22**
 ἔσω sine casu, **366a7, 19, 375b9**
 † **366b21**
 ἔτερος, **340b7, 345a34, 346a24, 25, 26, 347a34, 349b32, 351a35, 352b14, 353b33, 354b19, 359a35, 360a17, 362a32, 34, b4, 31, 363a8, 28, b27, 364a29, 365a4, 25, 30, b2, 366a10, 369b35, 370b16, 18, 371b1, 375a28**
 (bis), **377a14** (bis), **380a14, 381b13, 382a15, 383b16** (bis), **388a7, b29, 389a2**
 † **353a4, 358b12, 368a23, 370a1**
 ἐτησία, **361b24, 35, 362a12, 19, 23, 24, 30, 363a15, 365a6**
 ἔτι, **338a21, 25, b25, 339a3, 342b17, 22, 343b32, 345a1, b9, 25, 346a10, 14, 20, b13** (cf. τε . . . ἔτι δέ), **347a25, b25, 26, 348a23, b15, 28, 31, 349a12, b27, 350a31, 351b21, 353a7, 8, 33, b35, 354a19, 355a15, 356a19, 357b12, 359b7, 24** (cf. τε . . . καὶ . . . καὶ . . . ἔτι δέ), **360b26, 361a4, b5, 9, 17, 362a22, 363a22, 365b13, 366a23, 367a20, 368b35, 369a10, 16, 371a7, b15, 24, 372a13, 373b15, 374a11, b32, 375a26, 378b20, 379b13, 382a23, 383a8, 384a33, 387b24, 388a12, 389a9, 13, 18, 390a3, 9, 15, b10**
 † **344a11, 350b27, 355b24, 356a32, 362b31, 32, 33, 367a8, 11, 371a11, 373a31, 380a20**
 ἔτος, **353a4, 360b4, 368a1, 372a28**
 Εὐβοία, **366a27**
 εὐδία, **346b34, 347a22, b1, 2, 5, 372b19, 29, 33**
 εὐδιενότερος, **347a23, 348a3**
 εὐεργῶς, **377b25**
 εὐήθης, **365a29**
 † **365a33**
 εὐθενέω, **352a6**
 † εὐθηνέω, **352a6**
 εὐθλαστος, **386a26, 27, 28**
 εὐθυνοισι, **386a7**
 εὐθυντός, **385b27, 386a8**
 † **385b29**
 εὐθύνω, **385b32**
 † **352a6**
 εὐθύς (adiectivum), **367b16, 18, 386a3**
 (bis), **4, 6**
 εὐθύς (adverbium), **343b22, 357a13, 367b32, 368a9, 371a6, 385b24**
 † **377b30**
 εὐθύτης, **367b11, 385b30, 31, 32**
 εὐθυωρία, **371a13, 377b1, 387a20**
 εὐκαίρως, **341b22**
 Εὐκλήης, **343b4**
 εὐκράης, **352a7**
 εὐκρατος, **344a14, 20**
 εὐλογος, **341a24, 346a8, 354b5, 357a2**
 εὐλόγως, **341a27, 361a20**
 Εὐξεινος, **350b3, 354a17**
 εὐσκότερος, **380a5**
 εὐόριστος, **360a23, 378b24, 381b29**
 Εὐρύπος, **366a23**
 εὐρίσκω, **350b19, 351a5, 13, 352a24, b27**
 εὐρόνοτος, **363b22**
 εὐρος (ὅ), **363a7, b21, 364a17, b3, 19, 20, 24, 26, 373b11**
 † **350b17, 364a31**
 † εὐρος (τό), **370b18**
 εὐρύς, **370b18**
 εὐρυχωρία, **367a18**
 Εὐρώπη, **350b3**
 εὐσήμενος, **363a27**
 † εὐσθενέω, **352a6**
 εὐφύια, **344a28**
 εὐώδης, **385a2**
 ἐφάπτω, **339a2, 376a6, b9**
 ἐφέξῃς, **373a21**
 Ἐφέσος, **371a31**
 ἐφήμερος, **347b21**
 ἐφθός, **380b10, 21, 381a21, 27, 29, 383a5**
 ἐφοδος, **343b3**
 ἐφοράω, **343b11**
 † ἐφυργος, **352b14**
 ἐφυδρος, **347a31, 352b14**

ἐχω, 339a18, 25, b5, 19, 340a11 (bis),
 b9, 21, 26, 341a23, b22, 25, 342b16,
 343a2, 11, b12, 344a33, 345a20, b33,
 346a24, 34, b3, 347a19, 24, 349a31,
 b3, 350a34, b27, 31, 351a4, 5, 10, 28,
 b27, 352a7, 11, b25, 353a17, 18,
 355a4, 356a4, 33, 357a16, 358a3,
 b8, 359a10, 15, 26, b9, 360a11, 30,
 32, 33, b15, 18, 361a30, 362a9, 10,
 13, b2, 30, 32, 363a14, 19, 27,
 364b15, 16, 28, 365a15, 27, 28, b18,
 25, 29, 366b1, 22, 27, 368b19, 369a5,
 14, 24, 370b25, 371a4, 372a1, 3, 9,
 31, b1, 4, 30, 34, 373a23, 25, b29,
 32, 374a5, 9, 16, 22, 33, b28, 32,
 34, 375a2, 4, 32, b8 (bis), 376a24,
 28, 31, 32, b3, 11, 15, 377b25, 378b3,
 4, 33, 379b10, 380b27, 381b28,
 382b11, 14, 26, 383a27, b4, 19, 21,
 384a24, 28, b18, 21, 385a20, b1, 4,
 9, 19, 386a15, b2, 9 (bis), 387a2, 16,
 17, 19, 21, 23, 24, b13, 24, 27, 31,
 32, 388a4, 6, 23, b5, 7, 8, 17, 389a20,
 21, 26, b1, 3, 7, 9, 15, 24, 390a8, b14,
 18
 † 340b24, 343a27, 345b2, 362b35,
 385b10-11, 390a7
 ἐψησις, 379b12, 380b13, 34, 381a9, 12,
 22, b3, 7, 14, 21
 † 381b10
 ἐψητός, 380b24, 381a7
 ἐψω, 379b28, 380b15, 19, 22, 29, 31,
 381a1, 4, 8, 18, 24, 31, 382b25,
 384a2, 4, 20, 21, 387b7, 388b23
 † 380b14
 ἐωθεν, 345b23, 371b25
 ἐῶς, 367b27
 ἔως (coniunctio), 349a35, 352b15,
 355a4, 362a29, [363a2], 368a11, 12,
 370b25, 379b35
 † ἔως (praepositio), 351b19
 ἔως (substantivum), 350a21, 29, 33,
 364a24, 365a10, 367a25
 ζᾶω, 355a4
 ζέσις, 340b23, 341b22, 370a6, 8, 9
 Ζεύς, 343b30
 ζεφυρακός, 364a20
 ζέφυρος, 363a7, b12, 364a18, b3, 23,
 365a8 (bis)
 ζέω, 370a10, 379a31, 385b3, 389b2
 † 354b11
 ζημιόω, 359a11
 ζητέω, 354b11, 355b20, 356b17
 ζήτησις, 349a27 (bis)
 ζοφερός, 375a19
 † ζωδιακός, 345a20

ζῳδιον, 343a24, 345a20, 346a12
 ζωή, 351b10
 ζώνη, 343b24
 ζῶν, 339a7, 351a28, 355b6, 358b9,
 11, 366b25, 378b31, 379b6, 381b9,
 382a6, 384b31, 388a16, b22, 389b5
 ῥ (comparativum), 341b29, 344b17,
 345a6, 20, b3, 4, 5, 346a15, 25, 26,
 b34, 347a32, b9, 348b9, 12, 18, 20,
 27, 349b8, 350b33, 352a21, 353a4,
 354a17, 356a17, b1, 32, 357a3,
 359a6, 360a3, 362a19, b23, 363a18,
 364a6, b11 (bis), 368a13, 21, 370a2,
 371a22, b25 (bis), 373b13, 15,
 374b20, 376a8, 378a2, 379a27, 30,
 b3, 380b3, 381a19, 20, 31, b19 (bis),
 383b19, 386b6, 28, 29, 387b22, 24,
 29, 388b3, 390a6, 14, 16
 † 362a21
 ῥ (disiunctivum), 339b15, 340a10, 32,
 33, 341b25, 342a7, 23 (ter), b8,
 344a26, 35, 36, b31 (bis), 345a17,
 346a2 (bis), b22, 347a21 (bis), 24
 (bis), 349b1, 5 (bis), 18, 350a11,
 b21, 352a1 (bis), b10, 355a3, 6,
 356b5, 21, 22, 23, 27, 357a12, 30,
 b28, 359a18, b5, 10, 25, 360b8, 10
 (bis), 20, 361a26, 28, b25, 27, 28,
 29, 32, 362b8 (bis), 364b17, 18,
 366a7, 8, 25, 367b8, 9, 368a28,
 370b19, 21 (bis), 372a13 (bis), 20,
 28, b7 (bis), 13, 19, 373a1, 4, b21,
 374a4, 13 (bis), 19, b10, 23, 375a25,
 26, b26, 376a21 (bis), 377b11 (bis),
 378a27 (bis), 31 (bis), 379a31, b28
 (ter), 29, 380a29 (bis), 30, b1 (bis),
 16, 381a4, 5 (bis), 17 (bis), b17, 18,
 382a9, 10 (bis), 15, 22, 23 (bis), 25
 (bis), 33 (ter), b2 (ter), 7, 9, 11,
 14, 16 (bis), 17, 18, 23 (bis), 24
 (bis), 32 (ter), 33, 383a1, 23 (bis),
 384a24, 385b9, 10 (bis), 32, 33,
 386a1, 5 (bis), 9, 19, 27 (ter), 28, b3,
 9 (bis), 387a4, 12, 16 (bis), 21, b15
 (bis), 22 (bis), 388a2, 4, 28, 30
 (bis), 31 (bis), b8 (bis), 18, 389a2
 (bis), 3 (bis), 5 (bis), 6 (bis), 24
 (bis), b2, 4 (bis), 12, 17, 24 (bis),
 390a8, 13, 18 (bis), b11 (ter), 13
 (bis), 14, 16 (bis), 17, 18
 † 368a27, 369b2, 370b24, 374b1,
 381a10-11, 382b10, 384a26, 385b1,
 2, 387a6, b6, 388b25, 389b8, 390a20,
 b3, 10
 (353b18, 369a17, b6, 381a15,
 386a3, 4, 388b7)

ῥ, 340b9, 341b22, 344a14, 30, 354a9,
361a33, 368a3, 369a17, b2, 6, 370a9,
b24, 371a1, 13, b5, 9, 374b4, 384b28,
387a10 (bis)

† 375b9

ῥγέομαι, 339b22

ῥῥη, 339b7, 340a31, b26, 341b24,
343b4, 31, 345a12, 348b29, 350a21,
353a1, b18, 354a14, 355a30, 356a12,
359b28, 361b8, 29, 362a4, 366b31,
367a15, b21, 23, 29, 368a16, 26, b22,
369b10, 370b4, 371a26, 372b22, 27,
373b20, 374a35, 377a22, 379b12,
385a8, 388a18

† ῥῥιδιον, 388b7

ῥδύνω, 359a34

ῥδυσμα, 381b30

ῥθέω, 353b15, 357a31, b1, 359b13,
389b2

† 359b7

ῥθμός, 359a4

ῥκιστα, 348a21, 387b17, 388a5, 390a4
† 390a3

ῥκω, 356b22

ῥλεκτρον, 388b18, 19, 20, 25, 389a13

ῥλύομαι, 350a31

ῥλιος, 341a13, 20, 23, 24, 35, b7,
342a33, b19, 343a4, 10, 14, 15, 20,
34, 36, b6, 21, 344b3, 5, 15, 345a7,
16, 22, 27, 29, 30, 34, 35, b2, 4, 5,
6, 8, 11, 20, 27, 346a4, 12, 14, b21,
36, 347a4, 348b33, 349b3, 351a32,
353b7, 8, 12, 354a29, b27, 34, 355a6,
8, 11, 13, 15, 17, 19, 23, b19, 356b22,
28, 357a8, b20, 359b34, 360a7, 16,
b14, 361a7, b14, 36, 362a6, 18, 25,
363a14, 364a9, 11, 25, b15, 17,
365b25, 366a15, 18, 367a20, 23, b22,
368b20, 21, 369b14, 370a3, 371b23,
372a13, 20, b13, 373a1, 17, 19, 21,
28, b12, 21, 30, 33, 374a7, 12, b2
(bis), 25, 375a3, b5, 15, 376b22, 28,
377a9, 28, 31, 33, b7, [7], 9, 19, 21,
22, 30, 31, 34, 378a1, [3], 4, 6, 7,
383b34

† 343a19, 355a18, 371b27, 374a18
ῥμέρα, 342a12, b19, 344b33, 345a2,
347a13, 348b9, 349a7, b16, 28,
354b14, 20, 355b22, 28, 360a3, 4,
361b33, 362a1, 366a14, 15, 18,
367b9, 34, 370a20, 21, 371b25, 31
(bis), 372a15, 21, 26, 377a12, 13, 20,
25

† 355a14

ῥμέρη, 355a14

ῥμέτερος, 343a3, 345b11, 351b10,
366b30

ῥμικύκλιον, 345a23, 346a24, 371b27,
375b17, 27, 28, 376a3, b12, 13, 21,
377a6, 7, 16 (bis)

ῥμισφάριον, 375b19, 24

† ῥν, 376b16

ῥπερος, 351a21, 353a24, 369a4 (bis)

ῥπερ, 367a17

† 346a8

ῥράκλεια, 367a1

ῥράκλειος, 354a12, 362b21, 28

ῥράκλειτος, 355a14

ῥρακλῆς, 359a28

ῥρέμα, 343b14, 373b4, 375a21

ῥρεμαϊότερον, 368a12

† ῥρεμαϊτερον, 368a12

ῥρεμέω, 345b13, 16, 349a2, 367b30

† ῥριδανός, 351a16, 18

ῥτοι, 356b23

ῥττάομαι, 368b4

ῥττον, 340b8, 341b5, 343a34, 347b16,
348b26, 354a15, 356b17, 357a10,
358a33, 359b11, 360a35, 362a26,
365b16, 368b33, 370b8, 371a20, b24,
374b30, 377b6, 379a26, 34, b2,
382a17, 388b4, 389a16, 390a2, 3,
14, 15

ῥττων, 348a2

ῥφαιστος, 369a32

ῥχέω, 367a14

ῥών, 353a10, 11

† ῥάλασσα, 357b7, 386a18

ῥάλαττα, 339b12, 342a11, 349a13,
350a22, b13, 351a4, 9, 12, 22, 23, 24
(bis), b5, 352a19, 24, b19, 23, 28,
30 (bis), 353a21, 22, 23, 32, b1, 9,
17, 31, 35, 354a3, 5, 9, 19, 23, 32,
b3, 13, 16, 22, 355b2, 3, 4, 18, 23, 33,
356a7, 23, 29, 32, 34, b1, 9, 24, 31,
357a8, 21, 25, b6, 20, 27, 358a14,
b7, 16, 24, 30, 359a1, 2, 9, 15, b22,
362b18, 29, 363a5, 366a25, 28, 31,
367a15, 17, b12, 16, 368b2, 9, 34,
369a6, 370a13, 373b11, 374a30,
379b4

† ῥάσιος, 373b4

ῥάττον, 341a34, 35, 346a15, 348b18,
32, 349a1, 364a26, 373a28, 381b1

† ῥάττων, 345b18

ῥανμαστός, 342a5

ῥεάομαι, 350a15

ῥεῖον, 378a23

ῥεῖος, 339b25

ῥέλω, 362a30, 384a31

† 347a5

ῥεολογία, 353a35

θερμός, 343a15, b1, 350a29, 362a12, 19, 29, 31, 363a10, b4, 5, 18, 25, 364b2, 3, 371b31, 377a20
 † 340a28, 361b35, 363b6
 θερμαινώ, 341b6, 353b11, 355a16, 18, 23, 357b11, 360a8, 25, 362a10, 21, 364a11, 365b26, 379b29, 380b33, 381a32, 382b8, 17, 23, 384b7
 θερμασία, 380b21
 θερμός, 340a28, b16, 23, 25, 26, 27, 28, 341a6, 15, 27, 32, 36, b11, 14, 342a1, 16, 21, 344a10, b24, 345a8, 346b30, 347a8, b6, 27, 348a20, b3, 14, 16, 36, 349a3, 358a13, 31 (bis), 34, b7, 359a32, b5, 360a25, 27, b31, 34, 361b16, 364a23, 366a28, 367a32, 33, b2, 23, 28, 369a17, 21, 370a3, 371a1, 5, 372b31, 375b12, 21, 379a1, 19, 24, 28, 30, 31, b12, 19, 380a5, 22, 32, b1, 3, 18, 381b8, 382a32, 33, b9, 10, 17, 20, 24, 33, 383a1, 2, 4, 9, 16, 18, 27, 28, 29, 30, b10, 15, 30, 384b4, 9, 11, 13, 14, 24, 385a3, 23, 24, 26 (bis), 27, 31, 32, b2, 387a25, 30, b15, 16, 388a1, 24, 32, b4, 5, 12, 14, 15, 16, 22, 28, 29, 389a9, 23, 24, 27, 28, b9, 13, 14, 390b4, 8
 † 348b33, 366b6
 θερμότητος, 358b10, 11, 359b19
 θερμότερος, 347a24, 364a21, 24, 373a28, 380a4, 389b17
 † 389b18-19
 θερμότης 340a21, 30, b13, 341a13, 19, 24, 30, 346b25, 26, 347a32, b4, 25, 348b7, 351a31, 355b10, 358b8, 359b35, 360a6, 16, 362a4, 6, 28, 369a25, b25, 378b15, 379a17, 18, 21, 26, 32, 35, b7, 21, 24, 34, 380a3, 7 (bis), 20, b6, 10, 13, 23, 381a14, 19, 23, 25, 28, b8, 17, 382b18, 21, 26, 383a31, 384b27, 389a26, b2, 3, 4, 6 (bis), 7, 8, 19, 21, 390b3, 12
 † 347a24, 384a33
 θέρος, 348a18, b26, 28, 349a5, b8, 361a13, b32, 366b4, 379a29
 θέσις, 339a33, 340a20, 341b24, 342a22, 346a18, 34, b16, 356a10, 363a21, 25, b11, 372a3, 374a30, b1, 375a31
 † 352b33
 θετόν, 388b32
 θέω, 339b25
 θεωρέω, 338a25, b26, 339a6, b32, 35, 345b27, 346a31, 353b18, 363a26, 366b23, 371a30, 31, 372b9, 374b15, 22, 27, 375b18
 θεωρήμα, 339b8, 37, 345b2
 θεωρητόν, 390b20

Θῆβαι, 351b34
 θήκη, 390a23
 † 351b34
 θημών, 344a26
 θήρα, 348b35
 θηρεύω, 348b35
 θιγγάνω, 342b29
 θλάσις, 386a18, 28
 † 386a19
 θλαστός, 385a15, 386a17, 25, b22, 23, 387a1
 † 386a22, 29
 θλάω, 386a26
 † θλίβω, 341a5
 θλίψις, 382a13
 † 342a21
 θνήσκω, 390a12
 θρασκίας, 363b29, 364a1, 14, b4, 22, 29, 365a3, 7
 † 363b33
 θραύσις, 386a13, 390b7
 θρανστός, 385a14, 386a9, 10, 11 (bis), 15, 387a1
 θραύω, 387a5
 θρίξ, 386b14, 387b1, 4, 388a17, 389a12, 390b5
 † θυμίαμα, 387a26
 θυμιασις, 387a30, 32, b6, 13, 388a3
 θυματός, 385a18, 387a23, 26, b7, 8, 21, 31, 389a17
 † 387b18
 θυμιάω, 362a7, 9, 11, 387b9
 λατρός, 384a21
 ιδέα, 380a17, b30
 ιδία, 378b5
 ιδιαιτερος, 382a3
 ἴδιος, 360b15, 374b16, 385a1
 ιδίω, 350a1, 357b14, 18, 21
 ιδίως, 379a12
 † ιδιώτατος, 382a3
 † ιδρώω, 350a1
 ιδρώω, 339b11
 ιδρώς, 353b12, 13, 357a25, 29, b4, 14, 358a10
 Ἰερὰ (νῆσος), 367a2
 † ιητρός, 384a21
 ἰθαγενής, 364a16, 18
 ἱκανός, 341a20, 32, 360b24, 352b24
 † 360b33
 ἱκανώς, 339b33, <341a23>, 344a4, 5, 357a27, 28
 ἱκμάς, 376b28
 ἰλός, 388b7
 ἱμάς, 386b14
 † 385b10
 ἱμάτιον, 359a22, 371a28, 382b19

ἴνα (coniunctio), <346a9c>, 349a2,
 353a35
 ἴναχος, 350b16
 Ἰνδική, 362b21, 28
 Ἰνδός, 350a25
 Ἰξός, 355b5, 356b14
 Ἰπποκράτης, 342b36, 343a28, 344b15
 Ἰρις, 371b18, 26, 32, 372a9, 21, 373a2,
 32, b32, 33, 374a8, 15, 20, 21, 30,
 b5, 28, 375a1, 10, 11, 15, 18, 30, b6,
 7, 9, 12, 16, 376b24, 27, 377a13, 15
 Ἰριώδης, 374a28
 ἰς, 384a28 (bis), 388a17, 389a20, 21
 † 388a20
 ἰσάζω, 358b15
 ἰσημερία, 364b1, 371b30, 377a12, 14
 (bis)
 ἰσημερινός (adiectivum), 343b3, 345a3,
 350b1, 363a34, b1, 12, 14, 364a17
 ἰσημερινός (substantivum), 377a18
 ἰσον, 345b21, 22
 ἴσος, 340a14, 350a12, 355b26, 356a21,
 357a11, 372a1, 373a5, 8, 10, 11, 13
 (bis), 376b15, 17, 18, 20
 ἰστοαχῶς, 345b17
 ἰσότης, 340a4, 15
 ἰστημι, 374b4, 376b27
 Ἰστρος, 350b2, 3, 9, 356a28
 ἰσχυιον, 343b11
 ἰσχυρός, 361b27, 364b6, 367a22, b32
 † 366a23
 ἰσχυρότατος, 366a24
 † ἰσχυρότερον, 387a21
 ἰσχυρότερος, 366a23, 371b4, 374b31,
 387a21
 † 366a24
 ἰσχυρῶς, 349a9, 366b14
 ἰσχύς, 366b27, 370b10
 ἰσχύω, 361a35, 367a31, 379a28
 ἰσχω, 343a27, 30, 356a13
 ἴσως, 339b33, 353b2, 357a27, 365a26,
 390a15
 Ἰταλία, 367a7
 Ἰταλικός, 342b30
 ἰχθύς, 348b35, 359a21, 26, 29
 ἰχώρ, 389a10
 ἰχωροειδής, 384a32
 καθάπερ, 343a27, 344b27, 345b1, 4,
 346b7, 347a23, 31, b12, 29, 348b29,
 349b1, 30, 350a14, 352b18, 353b14,
 354b5, 24, 32, 355a13, b6, 356b1, 29,
 357a26, 31, b29, 31, 359b15, 16,
 360a19, 21, 26, 29, 362b33, 366b19,
 367a27, 368a6, 31, 369b17, 370a2,
 374a19, 378a17, 380a18, 382b7,
 389b32

καθαρός, 339b30, 344b14, 383b1
 † καθαρισ, 383b4
 καθαρώτερος, 340b8
 κάθεις, 356a11
 κάθετος, 373a11, 376b19
 καθήμι, 351a13
 † καθό, 361a33
 καθόλου, 339a7, 359b31, 378b28,
 379b16, 381b4, 385a21
 καίκλας, 363b17, 30, 364a15, b1, 12,
 14, 18, 24, 25
 † καινός, 365b5, 386b2
 καίπερ, 344b4
 † 369a20
 καιρός, 344b26, 358b23
 καίτοι, 341a34, 343b6, 10, 25, 345b24,
 348a22, 349b15, 356a18, 22, 362b25,
 365b15, 369a20, b11, 370a5, 373b35
 καίω, 341b2, 26, 27, 30, 342b3, 343a9,
 371a24, 387b10, 388a6, 389b22
 † 342a10-11, 358a12, 14, 359b10,
 363a13, 371a28, 31, 33, b3, 14,
 382b8, 383b12, 388a2, 9, 389b21
 † κακός, 361b33
 καλάμη, 341b27
 κάλαμος, 349a1, 3, 359b1, 385b27
 καλέω, 338a26, 339b3, 24, 340b22,
 341b3, 27, 31, 342b25, 30, 343b23,
 344a23, 345a13, b7, 346a20, 32, b13,
 347a12, 16, 349a17, 350a19, 30, b7,
 13, 14, 351a9, 11, b34, 352a32,
 b2, 353b26, 356a1, 359b29, 361a21,
 362a12, 14, 363b11, 24, 29, 30,
 364a3, 18, 19, 24, b19, 367a3,
 368a11, b31, 369a29, 31, b6, 15,
 371a1, 16, 20, 21, 374a17, 387b17
 † 340b24, 356a3
 καλῶς, 352a7, 11, 355b14, 375a5
 κάμινος, 383a25
 καμπτός, 385a6, 13, b27, 386a8
 † 385b29
 κάμπτω, 385b31, 386a1, 3, 4 (bis)
 † 385b33-386a1
 κάμψις, 386a2, 7 (bis)
 Κανωβικός, 351b33
 καπνός, 341b21, 342b11, 19, 359b32,
 360a25, 361a19, b19, 371a33 (bis),
 374a6, 7, 387b1, 23, 24, 388a2, 3,
 b6, 389b22
 καπνώδης, 341b10, 15, 360a10, b3,
 374a26, 378a19
 † κάρος, 386a21
 καρπός, 385b19, 389a15, 390a23
 Κάσπιος, 354a3
 κατά cum accusativo, 338a21, b20,
 339a1, 6, 340a15, 25, 341a13, b24,
 27, 29, 31, 33, 34, 342a<14a>, 15,

26, b9, **343b15**, 16, 34, **344a6**, 34, b8, 11, 16, 31 (bis), **345a15**, **346a1**, 6, 10, b9, **347a5**, 11, 12, 13, 32, **349b16**, 28, **350a8**, 27 (bis), b28, **351a11**, 17, 20, 25, 28, 30, 36, b15, 25, 30, **352a30**, 32, b22, **354a1**, 2, 5, 6, 12, 23, b10, 14, 29, **355a27** (bis), b22, **356a9**, 15, b33, **357a1**, **358a18**, 25, b11, **359b24**, 33, **360b1**, 6, 7, 15, 16, 19, 28, **361b1**, 6, 7, **362a34**, b10, 11, 14 (bis), 17, 19, **363a25**, 30, 31 (bis), 32, 33 (bis), b8 (bis), 9, 10, 11, 17, 20, 25, 26, 28, 31, 34, **364a2**, 28, 32, b15, **365b24**, **367a33**, **368a1**, b12, 14, 15, 17, 22, 24, **369b22**, **370a6**, b5, 13, 28, **371a13**, **372a2**, **374a17**, **375b9**, 21, 34, **377b1**, **378b11**, 19, 30, **379a2**, 4, 8, 13, 17, 19, 24, b5, **380a17**, 19, 26, 33, b29, **381a8**, 9, **382a5**, 11, b7, 19, **383a8**, **384a3**, b20, **385a11**, **386a19**, 21, 25, b21, **387a2** (bis), 3, 8, 9, 20, b3, 22, **388a12**, **389b23**, 29, **390b15**
 † **341b25**, **350b28**, **352b33**, **356b31**, **359a22-3**, **363b2**, **365a12**, **368b18**, **380a18**, **382a12**, **390b1**
κατά cum genetivo, **339b12**, **356b31**, **359a19**
 † **344b16**
καταβαίνω, **349b32**, **355a26**, **356b26**, **361a15**
καταβολή, **352b15**
καταδύνω, **359a9**
καταδύω, **359a19**
 † *κατάθεσις*, **356a11**
κατακαλώ, **358a14**, **361b20**, **363a13**, **371a28**, **379a7**
 † **359b2**
κατακάμπτω, **386a1**
κατάκαμψις, **386a5**
κατακάω, **359b2**
κατακλείω, **366a16**
κατακλυσμός, **352a33**, **368b5**, 12
 † **368a34**
κατακτός, **385a14**, **386a9**, 10, 11 (bis), 16
καταλείπω, **367b18**
καταλήγω, **340b9**
 † *κατάλογος*, **352b33**
καταμαραίνω, **344a30**, **361b27**, **368a7**, **372b20**
 † *καταμίγνυμι*, **357b7**
καταντικρύ cum dativo, **356a10**
καταξηραίνω, **340b1**
κάταξις, **386a12**
καταπαύω, **361b20**, 22, **364b14**
 † **364b15**
καταπίνω, **351a1**, 16

καταπλύνω, **357b5**
καταπυκνώω, **346a29**
κατάρρους, **380b5**
κατάσπασις, **369b20**
κατασπάω, **371a15**
 † *κατάταξις*, **386a12**
κατατεφερόω, **367a7**
 † *κατατιμίζω*, **384a2**
 † *καταφαίνω*, **372a13**
καταφανής, **375a22**
καταφέρω, **347a15**, **348a11**, **354b31**, **358b3**, **369b15**, **372a13**
καταψύχω, **361a2**, **368b34**
κάτειμι, **350a9**, **358b33**, **360a5**
κατέρχομαι, **348b15**, **368b26**
κατέχω, **345a1**, **355b2**, **360b33**, **367b30**
κατοικέω, **350a34**, **362b27**
κατοικισμός, **351b22**
κατλίτερος, **368a14**, **389a8**
κάτω cum genetivo, **342a30**, **348b4**, **376b32**
 † **377a4**
 (368b24)
κάτω sine casu, **340b12**, **341a6**, 22, 31, 34, **342a12**, 13, 14, 20, 21, 23, 25, **343a12**, 19, **344a34**, **347a1**, 3, 5, 9, b15, **348b18**, 21, **356a6**, **358b6**, **360b24**, **362b4**, **365a20**, 23, 25, 27, **366b1**, **369a20**, b15, 21, **370b33**, **377a22**, **381b11**, 13, **383a34**
 † **342a5**, **352a2**, b33, **354b31**, **358b5**, **365a28**, 33
κάτωθεν sine casu, **342a5**, **344a19**, **352a2**, b33, **356a10**, 17, **361a26**, 33, 35, **365a33**, **368a28**, b25, **377b29**
 † **368b23**, **383a34**
κατώτερον sine casu, **342a18**, **377a10**
 † *κατώτερος*, **377a10**
 † *κατωτέρω sine casu*, **377a10**
Καύκασος, **350a26**, 28, **351a8**
καῦμα, **342b10**, **362b17**
καυματώδης, **364b23**
καυστικός, **387a25**, 30
 † *καῦσις*, **389b8**
καυστός, **384b16**, **385a18**, **387a17**, 18, 19, b13, 18
 † *καντός*, **387b18**
κάω, **358a12**, 14, **359b10**, **371a31**, 33, b3, **382b8**, **388a2**, 9, **389b21**
 † **341b2**, 26, **388a6**, **389b21**
 † *κείθεν*, **347b12**
κείμει, **342a22**, **346a18**, 28, **347a10**, **350b21**, **354b9**, 12, **357b24**, **360b14**, **363a3**, 33, b20, 26, 27, **364a30**, **372a2**, **375a32**, **379b15**, **380a18**, b30, **387b2**
 † **363a30**, **364a19**, **372b30**

Κελτική, 350b2

† κε, 381a5 (?)

κενός, 365b5, 386b2, 3, [4]

κενώω, 349a35, b15

κέντρον, 362b1, 373a16, 375b20, 376b20, 377a2, 4, 11

† 376a1

† κέραμαι, 383a21

κέραμος, 380b8, 383a21, 24, b11, 20,

384a34, b2, 19, 385a30, b9, 28,

386a11, 18, 23, b26, 388b12, 18

† 383b23, 389a11

κεράννυμι, 346a6, 372a8

κεραννώ, 372a7

κέρας, 383a32, 384b1, 385b11, 388b31, 389a11

κεραυνός, 339a3, 342a13, 369a11, 19, 371a19, b8, 15

κερματίζω, 367a11

κεφαλή, 362b11, 390b11

κῆριμος, 359a1, 3

κηρός, 386a17, 21, b8, 25, 387b22, 388a3, 389a1

† 388b12

κιβωτός, 390b13

κινέω, 338b23, 339a32, 341a34, b23,

342a28, 344a13, b10, 345b15, 20,

346b20, 349a17, 22, 32, 352a27,

356a5, 360a20, 28 (bis), 32,

361a28, 31, 364b16, 17, 365a21, b2,

6, 366b14, 33, 367a34, b31, 368a13,

21, 22, 28, b23, 369a5, 371a13, b10,

379a30, 33, 381a19, b19, 385b33,

386a33, b13

κίνησις, 338a21, 339a1, 14, 23, 25, 31,

340b13, 18, 341a4, 17, 28, 31, b20,

35, 344a12, 17, 36, 345a7, b34,

346a8, <9c>, 349a20, 361a26, 32,

365a14, 366a4, b26, 28, 368a19, 27,

371a14, 379a35, 381a16, 382a29,

386a2, 33, 390b3, 9, 12, 19

† 338b21

κινητικός, 366a1

κινητικώτατος, 365b30

κιννάβαρι, 378a26

Κλαζομένιος, 365a17

κλάω, φραγρο, 343a14, 373a5, 6, 374b29, 377b22

Κλειδήμος, 370a11

κνίσα, 387b6, 388a5

† κνίσσα, 387b6, 388a5

κοιλία, 349b4, 10, 350b23, 355b13,

358b11, 360b23, 365b3, 366b12,

369b2, 381b11, 12

† 351a4

κοῖλος, 347a30, 350a10, 351a4, 354a23, 356a26, 365a21, 368a23, 386a6

† 355b13, 385b33

κοιλότατος, 355b17

κοιλότερος, 352b33

κοιλότης, 354a12, 386a2

† 355b17, 386a1

κοινῇ, 343a21, 355a12, 378b5

κοινός, 338a24, b24, 340a4, 341b15,

343b8, 346b17, 347a3, 364a15, 17,

b26, 378b20, 379a3, 20, 383a13, 26,

384a15, 17, b30, 387a30, b2, 32,

388a26, 30, 33, b9, 389a1, 6, 19, b7

† 343a21, 364a14, 386b2, 3

† κοινώ, 342a28, 349a32

κοινωνέω, 354a2

† κοινωνία, 358b9

κόλλα, 381b32

κολλάω, 382a1

† κόλῳ (dat.), 354a23

κόλπος, 344b36

κολωνός, 365b8

† 365b11

κόμη, 343a1, 17, 27, 28, 30, b9, 12,

344b2, 6, 346a15, b4, 6

† 388b20

κομήτης (adiectivum), 342b28, 343a16,

24 (?), b5, 32, 344a21, 22, 32, 35, b1,

16 (?), 33, 35, 345b12, 35, 346a3

κομήτης (substantivum), 338b23,

339a35, 342b25, 343a23, 24 (?), 34,

36, b1, 26, 344b10, 13, 16 (?), 345a2,

6, 346a14, b1, 8, 13

† 343b9, 344a31, 346a15

κόμμι, 388b20

κόμψυμα, 349a30

κονία, 357b1, 358b9, 359b7, 12,

378a25, 384a13, 389a10, 27

† κοπή, 374b6

κόπρος, 379a23

κόπτω, 367a10

Κοραξοί, 351a11

Κόρινθος, 345a4

κορυφή, 350a36, 362b3

κοσμέω, 341b13

κόσμος, 339a20, b4, 18, 340b10, 12,

344a9, b12, 346b11, 352a25, 355a23,

356b7

† 340a34

† κου, 344b19

κούφος, 365a29

† 341b11

κουφότης, 355a33, b5

κῶσις, 359b21, 362b16

κρατέω, 358a12, 366a16, 17, b13, 28,

369a1, 370a9, 371a6, 7, 9, 372b30,

376b22, 23, 26, 27, 379a1, 2, 11, 30,

31, 32, b4, 33, 380a3, 23, b6, 23

(bis), 26, 387b16

† 368b20, 380b30
 κρηναίος, 353b28
 κρήνη, 360a5, b34, 359a25, 30, b5, 8, 17
 κρίνω, 382a17
 † 381a6
 κρίνος, 367a22
 κρύσταλλος, 347b36, 348a32, b34, 36, 349a2, 385a32, b7, 386a10, 387a19, 22, 388b11, 16
 κύαθος, 355b29
 κυανοῦς, 342b15
 κυβερνάω, 339a23
 κύκλος, 343a7, 12, 19, 24, 25, 345a3, 16, 20, 22, 25, 33, b19, 346a9a, <9b>, 16, 23, 27, 28, 31, 35, b4, 6, 21, 36 (bis), 357a1, 363a28, 370b22, 26, 371b23, 26, 28, 29, 372b13, 373a3, 4, 5, 16, 375b16, 19, 24, 27, 32, 376a18, b8, 10, 21, 24, 31, 377a2, 11, 26
 † 339a12, 346a12, 375b20
 κυκλοτερός, 362b13
 κύκλω, 340b11, 32, 34, 341a2, 344a13, 347a2, 7, 348b7, 354a4, 356a8, 359b34, 360b8, 10, 361a24, 362b15, 370b32, 371a14, 373a22, 374a17, 27, 375a13, 380b33
 † 345a16
 † κύλα, 347a30
 κύμα, 343b2, 344b35, 368a29 (bis), 34, b5, 12
 κυμαίνω, 356a17, 367b13
 κύριος (adiectivum), 346b20, 361a34, 372b29
 κυρίως, 379b14, 380b14
 κυριώτατος, 361a20, 364a4, 14
 κυρτός, 350a11, 365a31, 386a5
 † 385b33
 κυρτότης, 386a1
 † 386a2
 † κύστη, 357a33
 κύστις, 357a33, 358a9
 κύων, 343b12, 361b35
 κωλῶ, 340a29, b32, 33, 341a4, 342b20, 345a29, 348b20, 361b21, 23, 362b18, 364a30, 368b34, 370b23, 24
 κῶνος, 345b6, 362b2, 5, 375b22, 376a12
 † 355a23
 κώπη, 369b10, 374a29, b6 (bis)
 κωπηλασία, 369b11
 † λαβρότατος, 348b10
 λαβρότερος, 348b10 (bis), 23
 λαμβάνω, 339b4, 21, 340b35, 341a10,

25, 343a2, 17, b9, 346a7, 347b34, 349a34, 351a33, 354b22, 355a8, 29, 356b30, 357b23, 359b11, 27, 360b8, 11, 362b24, 368b21, 371b21, 372a32, b23, 375a28, 388a25, 389a29, 390a5
 † 357b12, 385a29
 λαμπρός, 361b5, 8, 370a19, 371b24, 372a21, b6, 7, 373b22, 23, 374a3, 7, b10, 377b9
 λαμπρότατος, 346a20
 † λαμπρότερος, 348b10
 λαμπρότης, 370a15
 λανθάνω, 351b10, 15, 23, 354a4, 360a4, 361b7, 362a15, 372a23, 25, 374b24
 † 375a28
 λέγω, dico, 339a10, 34, b5, 21, 37, 340a20, 23, b5 (bis), 24, 341a14, b1, 14, 342b26, 30, 343a21, 22, b8, 344a2, b15, 26, 27, 345a12, 15, 26, b10, 31, 33, 346b17, 347a7, 348b10, 13, 349a13, 15, 21, 25, 27 (bis), 29 (bis), b30, 350a18, b8, 352b18, 26, 353a19, 34, b2, 26, 354b25, 26, 355b15, 34, 356a18, 30, 357b21, 23, 358b18, 24, 359a20, b27, 33, 360a20, 363a25, b22, 364b13, 365a26, 31, 368a25, 369a11, b12, 21, 370a1, 5, 21, b4, 371b19, 372b10, 373a34, 374a19, b17, 378b22, 24, 379a13, b15, 26, 380a2, 12, 15, 16, b3, 5, 9, 10, 14, 28, 31, 381a4, 9, 13, 27, b4, 14, 382a3, b8, 11, 25, 384a4, 385a5 (bis), 12, 386b31, 387b1, 388a13, b2, 19 (Id.), 389a14, b23, 390a1, b5
 † 342b25, 344a7, 379b30, 385b17
 λέγω, lego, 388b19 (S.-Hilaire)
 λείος, 372a31, 373a35, 377b21
 † 359a34
 λειότερος, 374b19
 λείπω, 340b2, 351b17, 353b9, 357b12, 20, 358a19, 359b3, 372b5, 384a8, 385a29, 389b11
 † 356b23, 382a20, 390a5
 λεκτέον, 341a16, 354b2, 356b4, 21, 357a13, b10, 365a14, 378a16, 381b23
 † 382a27
 † λεπίς, 387b5
 λεπτομερέστερος, 368a19, 370b6
 λεπτός, 359a32, 367b9, 15, 18, 369b5, 370b8, 371a18, 19, 373b8, 374b1, 380a24, b2
 † 382a20
 λεπτότατος, 354b28, 358a9, 365b35
 λεπτότερος, 371a16
 † 370b6, 379b27

λεπτότης, 368a21, 371a20, 22
 λεπύνω, 381a6
 λευκαίνω, 383b29 (bis)
 λευκόστος, 362a14
 λευκός, 341a36, 342b9, 18, 359a35,
 373a21, 374a7, 27, b27, 30 (bis),
 375a8, 14 (bis), 16, 18, 21 (bis), 25,
 377b9, 16, 23 (bis), 385a2
 λευκότερος, 374a3
 λευκότης, 373a26
 λήγω, 340a31, 348a16, 366b32
 λήμη, 379b32
 ληπτέον, 339a21, 346b19, 378b26,
 390b15
 † 381b23, 382a27
 λαν, 339b34, 344a17, 350b8, 365a26,
 369b28, 377b30
 † 372a31
 λίβανος, 389a14
 † 388a3
 λιβανωτός, 387b26, 30, 388a3, b20, 31
 † 389a14
 λιβή, 350b11, 352b32, 358b3, 363a5
 λιγνός, 374a24, 26, 387b6, 388a4
 λιγυστική, 351a16
 λιγυστικός, 368b32
 λίθινος, 390a1, 13
 λίθος, 344b32, 368b29, 376a22, 25, 30,
 380b25, 383b5, 11, 20, 384a18, b2,
 385a9, b29, 386a10, 27, b10, 15, 19,
 387a18, b17, 388a14, b25, 389a8,
 18, b22
 † 384a34, 390a13
 λιθώδης, 352b10
 λικνον, 368b29
 λιμνάζω, 340b37, 351b8, 352a5, 14,
 b35, 356a7
 † 367a34
 λιμνη, 349b29, 350a25, 31, 35, b31,
 351a8, 352b34, 353a2, 5, 10, 12,
 359a17, 21
 λιμνώδης, 353b24
 λιπαράϊος, 367a6
 † λιπαρέω, 387b6
 λιπαρός, 387b6, 388a8
 λίψ, 363b19, 23, 364a16, b2, 18, 25
 λογίζομαι, 362b24
 λόγος, 339b37, 340a11, 343b32, 344a6,
 350b8, 352b33, 354b10, 356a15,
 357a4, b22, 34, 360a22, 362b14, 15,
 363a26, 369b27, 370a1, 6, 372b15,
 374b17, 375b9, 376a2, 5, 9, 23, 24,
 28, 31, 32, b3, 11, 378b20, 33,
 379b35, 389b29, 390a6, 19, b18
 † 376a6, 385b28, 390b5
 λοιπός, 338a25, 340a19, 353b4,

356a12, b21, [376b7], 379b10,
 384a30, 390a21
 † 388a14
 λοξός, 342a27, 361a23
 λοις, 387b5
 λουτρόν, 379b23
 † λοφάω, 362a7
 λοφώδης, 367a4
 Λύγος, 359b17
 λύγος, 385b28
 λύσις, 354b22, 355b2
 λυτός, 383b10, 13, 384a34
 λύχνος, 342a3, 5, 9, 374a20, 27, 32,
 375a27
 λύω, 375a15, 382b33, 383a1, 2, 4, 7,
 10, b16, 384b4, 11, 12, 13
 † 383b10
 λωφάω, 362a7

μάθημα, 339b33
 † 363a24
 μαθητής, 342b36
 Μαιώτις, 350a25, 353a1, 354a13, 17,
 20, 362b22
 μακράν, 348a35, 356a25
 μακρός, 351b20, 367b10
 † μακρότερον, 375a32
 μακρότερος, 375a32, 377a13
 μαλακός, 382a11, 12, 13, 15, 18, 21,
 22, 25, 383a19, 386b31, 32, 33,
 387a4, 12, 388a27, 28
 † 385a13, b17, 386a20
 μαλακότης, 382a9, 390b7
 μαλακός, 384b1, 16, 385a13, b6, 11,
 386a20, 388b30, 389a17
 † 387a11-12, 388b25, 29
 μαλακώτερος, 383a25, 385b17, 386b6
 μαλάττω, 378b17, 383a31
 μάλιστα, 338b22, 340b9, 341a27, 28,
 35, b16, 22, 342b7, 8, 344a8, 30, b12,
 345a8, <346a9b>, 347a34, 348a1,
 23, 31, b15 (bis), 352a34, 356b2,
 358a8, 361a5, b23, 36, 362a20, 30,
 364a33, b4, 6, 7, 16, 21, 30, 365a2
 (bis), 4, 5, b31, 33, 34, 366a1, 16, 17,
 20, 30, b2, 368a4, 372b25, 373b14,
 374a21, 375a9, 376b27 (bis),
 377b15, 378a29, 379a3, 384b7,
 387b23, 388b4, 389a31, b17, 19,
 20, 21, 390b18
 † 341a24
 μάλλον, 340a26, b31, 341a13, 24, 34,
 b5, 342a2, 17, b17, 345a6, 20,
 346a29, b34, 347a18, 22, b7, 9, 15,
 348a16, 18, b15, 27, 350b32, 352a5,
 b13, 14, 364a27, 365b3, 366a16, b1,
 357a2, b18, 359b10, 360a2, 4, 36,

b11, 361a36, 362a19, 27, 363a17, 18, 27, 364b11, 366b2, 367a29, 31, 368a20, b9, 20, 369b20, 370a19, 371b29, 373a23, b13, 15, 17, 377b24, 25, 26 (bis), 379a29, 380b3, 19, 381a22, b1, 26 (bis), 27, 382a17, b5, 383b20, 384a13, 17, 24, 27, 385b8, 387a32, b22, 32, 388a9, b3, 30, 389a13, 20, b1, 22, 20, 31, 390a9
 † 341a27, 360a3, 361a5, 362a2, 29, 381a30, 387b23, 390a6
μανός, 377b5
μανότης, 371a27
μαραίνω, 361b15, 383b30
 † 368a7
μάρανσις, 361b21, 372b19
μαρτυρέω, 350b28, 360a33
 † *μαρτυρία*, 350b19
μαρτύριον, 350b19, 359a19
 † *μάχομαι*, 370b5
μέγας, 343a18, b1, 18, 344b34, 345a1, 348a11, 31, 32, b25, 349b4, 350a35, 351a10, b2, 15, 352a16, 30, 31, 353b3, 354a7, 11, 355b28, 356a25, 360a33, 364b11, 377a19, 386a12
 † 345a33, 351a9, 366b30
μέγεθος, 339b7, 34, 340a8, 9, 16, 343b35, 344a1, b29, 31, 345b2, 346a9a, <9d>, 29, 348a27, 36, 349b9, 18, 350a28, b8, 352a27, b6, 7, 353a3, 354b13, 355a21, b23, 358a29, 361b33, 362b23, 365a32, 366a11, b24, 368a2, 370a6, 373b11, 26 (bis), 377a20, 24
 † 341b34
μέγιστος, 345a33, 346a<9b>, 11, 17, 20, b6, 350a3, 4, 14 (bis), 19, 20, 28, b6, 9, 12, 351b13, 356a28, 366a6, 369a9, 371b28, 372a4, 375a2, 3, 17, b33
 † 348a31
μεθίστημι, 344b4, 345a35 (bis), 351b3, 365a31, 385b32, 386a22, 31, b12, 13, 21
μέθοδος, 338a25
 † 339a7
μεθύσκω, 387b12
μείγνυμι, 342b9, 353b16, 354b7, 358a21, 359a12, 13, 372b7, 374a6, 25, 383b27, 390b9
μείζων, 343b33, 36, 344a1, 345b2, 3, 347a12, 348a25, b9, 24, 349b8, 363a16, 366a13, b30, 367a29, 369a30, 371b27, 29, 373b11, 375b17, 24, 376a11, 12, 13, [14], 21, b4, 377a16 (bis), 19, 381a30, 385b20
μεικτός, 381b25, 383a21, 384a3

μείζεις, 357a18, 20, 358b34
μείρομαι, 352a29
μελαίνω, 371a23
μελανία, 374a26, 375a12
μελάντατος, 375a9
μελάντερος, 373a26, 374b14, 19, 20, 29
 † *μελανώτερος*, 373a26, 374b19
μέλας, 342b15, 18, 372b25, 373a25, 374a1, 3, 4, 19, 29, b10 (bis), 12, 14, 28, 30, 375a20 (bis), 26, 383b8, 384b18
μέλι, 383a5, 384a15, 385b2, 388b10, 23
 † 388a31
μέλλω, <346a9b>, 367a13, 371b9, 372a27
μέλος, *membrum*, 387b5
 † *Μέλων*, 343b5
Μέμφις, 352a1
μέν οὖν, 338a20, 339b2-3, 16, 36, 340a17, b4, 19, 29-30, 341a9, 19, 21, b35, 342a16-17, b19, 21, 27, 343a8, 22, 344a2, 33, b8, 17, 26, 345a13, 28, b28, 346a11, b10, 20, 348a14, 36-b1, 349a9, 350a18, 23, b2, 22, 351a7, 31, b13, 352a17, 353a25, 34, b17, 19, 29, 354a32, b3, 355a32, 356a33, b6, 16, 27, 357b8, 21, 358a26, b12, 359b22, 360a21, b5, 361a12, b8, 20, 363a8, 18, 27, b26, 364a4, 365a10-11, 19, 25, b32, 368b22-3, 369a7, 24, b3, 15, 370a16, 21, b10, 13, 371a9, b14, 22, 372a16, 29, b15, 33, 373a35, b32, 374b15, 31, 375a1, 29, 376b30, 377b13, 378a1, 12, 21, b5, 25, 28, 30, 379b8, 18, 380a6, 9, 16, 23, 27, b11, 381a9, 22, b3, 14, 20, 382a14, 16, 28, b22, 27, 383a6, 19, 26, b11, 18, 26, 31, 33, 384a12, b22, 30, 385a18, 20, 27-8, 33, 386a1, 14, b7, 15, 387b19, 388a3, 8, 29, b18, 389a25, b15, 390b2
 † 341b28, 29, 345a14, 357a4, 358b22, 383a15, 384a15, 385a21, 24, b23
μέντοι, 338b20, 340a14, 343b12, 348b27, 351a25, 352b17, 358a2, 16, 372b18, 386b23
 † 345b16, 368b20
μένω, 342b13, 344a29, 345a35, b20, 24, 346b23, 348a6, 14, 352b17, 355a29, 356b18, 357b31, 359b7, 360b21, 365a32, 386a21, 26, 28
 † 345b16, 351a34, 371b9
μερίζω, 354b7, 365b28
μέρος, 338a25, b25 (bis), 341a6, 343a19, b23, 344a10, 345b14, 18,

350a25, 32, 351a28, 30, 33, 36,
354a24, 355b11, 357b12, 29, 358b13,
29, 359a30, b3, 31, 360b7, 9, 15,
363a25, 364a9, 368b12, 14, 17,
373a4, 378a16, b31, 379a2, 13, b5,
386a13, 19, 21, 25, b21, 387b29
† 341b32, 343a14, 377a24
μεσημβρία, 361a6, 16, 22, 362a34, b8,
363b3, 16, 364a7, 16, 366a14, 15, 17,
371b25, 32, 377a10, 15, 17, 23, 27
μεσημβρινός, 362b11, 375b29, 377a22
μέσης, 363b30, 34, 364a15, b21, 31
μεσονύκτιον, 367b27
μεσονύκτιος, 367b26
† 367b27
μέσος, 339a15 (bis), 340b19, 20,
345b22, 356a1, 5, 11, 15, 361b28,
362b3, 363b29, 30, 377a21
† 345a33, 346b24, 356a3, 360b10,
377a22
μεσότης, 382a19
μεσουρανέω, 372a14, 373b13
μεσουράνιος, 378a8, 9
μεστός, 377b2
μετά cum accusativo, 342a11, 344b33,
346b16, 350b9, 353a11, 354b8,
355a30, 360a3, 4, b27, 361b11, 35,
362a12, 13, 18, 22, 365a14, b29,
366b19, 367b8, 9, 369b7, 371b30,
372a21, 377a12
† 343b5
μετά cum genetivo, 349a27, b32,
358a31, b13, 366a2, 367a4, 381a15,
383a18, 387b22, 388a7, 389a23
μεταβάλλω, 347a1, 351a20, 21, b4, 24,
352a5, b1, 353a21, 24, 354b6, 355a9,
357a3, b28, 358b33, 359b14, 23,
360b26, 362b8, 365b5, 366a22,
370a30, 374b23, 31, 375a17, 377b27,
378b16, 379b1, 380b9, 33, 381a24,
385b31
μετάβασις, 386a6, 388a6
† 386a19
† μεταβίβασις, 386a6
μεταβολή, 338a23, 351b12, 36, 352a18,
26, b16, 354b27, 358a1, 361b31, 34,
369a26, 374b35, 378b29, 32, 379a33
† 388a7
μεταδιώκω, 389a25
μεταλλευτός, 378a21
μεταλλεύω, 378a27, 384b32, 388a13
† μέταλλον, 388a14
μετανάστασις, 351b16
† 351b22
μεταξύ cum genetivo, 339b13, 31,
340a5, 341a11, 343a8, 372a9,
373b30, 374a13, 375a11

μεταξύ sine casu, 340a18, 346a35,
369a4, b2, 389a4, 390a6
μεταπίπτω, 360b18
μετάρροια, 367a28
μετάστασις, 364b15, 367b12, 386a19
μεταφορά, 357a27, 380a18, b30
† 380b31
μετέχω, 358a26, 365a35, 384b29
μετεωρίζω, 346b28, 347a13, 29, 32,
357b20
† 354b7
μετεωρολογία, 338a26
μετεωρολόγος, 354a29
† 338a26
μετέωρος, 343a31, 348a6, b20, 368b20,
378a18
μετοπωρινός, 358a29, 364b2, 371b30,
377a12
μετόπωρον, 348a1, b27, 28, 358b4,
365a2, 366b2
μέτριος, 360b10
μετρίως, 346b2, 359a9
μέχρι (praepositio), 339b15, 340b6,
343b22, 24, 345b30, 349a34, 350a32,
36, 351a33, b17, 355a4, 356a11, b23,
361b24, 362b21, 26, 365a10, 16,
367b33, 368a12, 372a16, 386a15
μέχρι πρός, 355a6
μέχρις, 351b18
† μέχρις (praepositio), 356b23
μή, 339b30, 340a14, b30, 34, 341a9,
16, 21, 342b12, 13, 343a33, 344a3,
30, b13, 15, 24, 345a5, 19, 30, 34,
b25, 29, 36, 347a13, 27, 28, b26, 35,
348a28, 33, 349a16, b11, 21, 25, 27,
28, 350a17, b26, 351a4, b26, 352b5,
17, 18, 29, 353a20, 354a29, 355a27,
35, b12, 356a2, 23, 357a18, 21, b33,
358a12, 32, 359a2, 360a25, b14,
362b18, 363a24, 364a2, 29, b9,
365a27, b3, 366b28, 367a29, 368a4,
b2, 9, 369b33, 36, 370b21, 371a10,
25, 372b30, 374a14, b15, 24, 376a21,
b10, 377a25, 378a5, b16, 379a2, 6,
b14, 380a18, 23, b6, 381a19, 25,
b16, 19, 382a11, 12, 23, b14, 15,
383a20, 31, 384a12, 14, 19, 24, 26,
385a28, 30, b1, 6, 10 (bis), 17,
386a27, 28, <31>, b8, 9, 30, 32,
387a3, 6, 15, 17, 21, 24, b21, 31,
388a30, b30, 389a21, 26, b1, 390a12,
21
† 339b25, 340a12, 342b8, 343b17,
344a18, 345b17, 356a3, 357a12,
368a13, 369b30, 373a19, 374b26,
379a3, 384b10, 385b2, 389a2,
390b20

μηδέ (adverbium), 355a17, 357a12
 (bis), 354b10, 389a2
 μηδέ (coniunctio), 341a10, 345a5,
 b17, 372b31, 380b7, 385b2
 † 385b10-11
 μηδεις, 345b9, 346a33, 351b18, 20,
 359a21, 362a9, 372b1, 373a23,
 380b25, 382b14, 15
 † 386b30-31
 μηδέν, 374b26
 † μηδέπω, 372b27
 † μηδέτερος, 389a2
 μηκέτι, 351b18
 † 372b20
 μήκος, 341b25, 27, 29, 32, 344a23, 29,
 351b32, 356a27, 362b17, 20, 367b10,
 368b27, 385b30, 386a2, 387a2, 8, 10,
 30
 † Μήλων, 343b5
 μήν (particula), 340a3, 35, b7, 343a35,
 344b30, 348a7, 30, 349b21, 350b30,
 352a23, 353a1, 19, 355b24, 357a15,
 360b15, 373b31, 379a12
 † 344b31
 μήν (substantivum), 343b5, 372a26
 μηνύω, 344b13
 μήπω, 361b28, 30, 367b21, 373b21
 † 362b18
 μήτε, 340a27, 28, 343b17 (bis),
 344a17, 18, 345b17, 347a19, 20,
 372b20, 21, 385b8, 9, 387a1 (ter),
 5 (bis), 389a18, 19
 † 357a12, 385b2
 μήτε . . . τε, 378a4-5
 † μίγνυμι, 357a16, 374a25
 μικρομέρεια, 348a9
 μικρομερής, 372b17
 μικρόν, 342b34, 362a3, 367b9
 μικρός, 339b34, 340a12, 341b20, 31,
 33, 342b33, 343a11, 19, b16, 344a27,
 347a11, b21, 348a11, 349b31, 33,
 350a8, b28, 351a7, b2, 15, 25, 30,
 352a15, 17, 26, b9, 25, 353a10,
 354a2, 7, 11, 361b2, 7, 366b30,
 372a11, b15, 368b13, 369a30, 370a9,
 b5, 371b2, 372a34, 373a30, b25,
 374a10, 17, 377a17, 18, b33, 384b20,
 387b12
 † 377b8
 μικρότατος, 374a34
 μικρότης, 348a8, 369a5, 373a19,
 [377b8]
 Μιλήσιος, 365a18
 μίλτος, 378a23
 μιμέομαι, 346b36, 381b6
 μιμνήσκομαι, 343b18
 μνεία, 352a1

μνημονεύω, 351b12, 20, 26
 † μοιῶς, 379a33
 † μόλιβδος, 349a2, 385a32, 389a8
 † μόλιβος, 349a2
 μόλιβδος, 349a2, 385a32, 389a8
 μόλυνσις, 379a2, b14, 381a12, 22, b9,
 14
 † μολύνω, 381a21
 Μόλων, 343b5
 μονή, 344a24, 25
 μόνιμος, 387a15, 17
 μόνον, 339b19, 31, 340a34, b31,
 341a20, b27, 343a36, b10, 345a7,
 b30, 354b17, 355a13, 19, 357a30,
 358b30, 35, 360a7, 17, 366b22,
 369b23, 372a29, 34, 376b2, 380b15,
 382a7, 383b18, 34, 384a9, b14, 20,
 390a23
 † 355b3, 358b28, 372a33, 375a7,
 30, 384b12, 388a6, b15, 17, 390a21
 μόνος, 340a3, 18, 345a22, 346a35,
 349b25, 350b26, 355a5, 361a7,
 362b6, 363a11, b26, 372a6, b5,
 373b18, 375a7, 30, 378b4, 380a34,
 383a13, 384b5, 6, 12, 21, 388a6, b15,
 17, 390a21
 † 345b30, 380a34, b15, 384b20
 † Μόνων, 343b5
 μόριον, 340a6, 341a5, 345a24, b23,
 347a12, 353b3, 356b35, 357b28,
 360b11, 365a24, 369a4, 370b20,
 373b15, 374a17, 385b25, 386a32,
 390b3
 † 357b29
 μορφή, 359b11, 379b27
 μνελός, 389b10
 μυθολογία, 356b12, 359a17, 27
 μῦθος, 356b11, 17
 μυθώδης, 350b8
 μυκάομαι, 368a25
 Μυκηναῖος, 352a9, 11
 μύλη, 383b7
 μυλίας, 383b12
 † 383b7
 † μυχός, 359b9
 μύω, 381b3
 μωλύνω, 381a21
 † μώλυσις, 379a2, b14, 381a12, 22
 ναός, 371a31
 ναυσιπέρατος, 351a18
 Νέλιος, 350b14, 351b30, 353a16,
 356a28
 νεκρός, 389b31, 390a22
 νέος, 355a14 (bis), 386b1, 3
 † Νέσος, 350b16
 Νέσσος, 350b16

† Νέστος, 350b16
 νεῦρον, 385a8, 386b14, 388a17,
 389a12, 390a19, b5
 † 385b10
 νεφέλη, 346b33, 35, 348a20, 367b19,
 370a14, 375a16
 † 369b23
 νεφέλιον, 367b9
 νέφος, 340a25, 31, b30, 33, 341a10,
 346b33, 347b12, 23, 26, 348a16, 23,
 26, b8, 349a18, 350b25, 358a23,
 360b1, 361a1, 0, 27, 364b9, 14, 24,
 33, 367a21, 369a15, 16, 27, 28, 35,
 36, b2, 12, 26, 370a27, 29, b18, 28,
 29, 31, 32, 371a1, 10, 12, 18, 372b17,
 373a18, b20, 22, 30, 374b20, 21, 25,
 375a9, 13, 19, 377a33, 34, b1, 2, 3,
 4, 5
 † 360b35, 370b30, 371a31, 377a31
 νεωστί, 367a1
 νημεία, 347a26, 361b23, 25, 366a5,
 367a22, 26 (bis), b18, 23, 368b7
 νήμεος, 361b6
 νηνεμώτατος, 366a14
 νηνεμώτερος, 366a18, 373a24
 νήσος, 356b14, 367a2, 3, 13, 368b32
 Νικόμαχος, 346a2
 † νικητικός, 371a4
 νικτικῶς, 371a4
 νίτρον, 383b12, 19, 384a18, 34,
 385a31, b0, 16, 23 (bis), 388b13,
 389a18
 νιφετός, 349a9, 371a8
 † 371a4
 νιφετώδης, 364b21
 νοέω, 340b14, 24, 341b18, 345b36,
 347a2, 349b17, 353b21, 358a18,
 363a28, 366b15, 29, 373a19, 374b9
 νομή, 363a14
 νομίζω, 339a29, b24, 25, 34, 344a5,
 b19, 348b5, 349b21, 25, 350b22,
 35, 351a25, b22, 352a16, b4,
 355b12, 356b9, 359b5, 365a27,
 379b17
 † 341a24
 νομοστέον, 339a24, b14
 νόσος, 361b14
 νοσώδης, 384a31
 νοτίζω, 361b2
 νότιος, 347a36, 37, b9, 10, 358a28,
 363a6, 364a19, 374a21, 377b26, 27
 † 343a14, 358b1, 364a21
 νοτίς, 343a11, 350b29, 365b25
 νότος, 343a8, 10, b3, 345a1, 347b2, 5,
 358a29, b2, 361a6, 22, b11, 362a12,
 31, 363a6, 8, 13, 17, b15, 22, 364a15,
 21, b23, 367a13, 368b7

† 343a14, 347b9
 νυκτερινός, 360a4
 νύκτωρ, 342a11, 34, 345b25, 347a15,
 360a3, 370a20, 372a12, 21, 376b25
 νῦν, 339b32, 37, 340b6, 36, 341a17,
 b19, 343a30, 344a7, 346a36, b1, 30,
 351a24, 352a12, 14, 21, 23, b2, 4,
 353a3, 356b32, 357a14, b13, 15,
 358b23, 362b7, 12, 363a11, 25,
 365a16, 367a8, 371a31, 373a34,
 374a16, b17, 376b30, 377a2, 8,
 383b23, 385a22
 νύξ, 342b20, 345a23, b8, 22, 350a32,
 354a31, 362a1, 7, 9, 366a13, 17,
 370a14, 371b24, 375a20
 † 370a20
 Νύσσης, 350b12
 ξανθός, 372a10, 375a7, 11, 17, b11,
 377b11
 † ξανθότατος, 375a10
 ξανθότερος, 375a10
 † ξέω, 388b7
 ξηραίνω, 347a20, 349b14, 351a34, b7,
 30, 352a6, 20, b14, 35, 353a11, b8,
 10, 356b25, 28, 357a1, b10, 13, 18,
 360a8, b31, 361b17, 362a2, 5,
 365b4, 7, 11, 369a34, 378b17,
 381a32, 382a30, b1, 10, 16, 19, 21,
 22, 27, 383b33, 34, 384a1, 5, 9, 10,
 26, 30, b20, 385a25
 † 357b16
 ξηρασία, 384a11
 ξηρός, 340b16, 27, 28, 341b10, 14, 22,
 344a10, b27, 35, 351a20, b3, 6, 24,
 352a13, b19, 353a7, 14, 17, b11,
 355a9, 356b15, 357b16, 25, 358a19,
 22, 31, 34, b10, 359b29, 32 (bis),
 360a12, 25, b3, 16, 19, 23, 24, 361a2,
 30, 362a9, 10, 364b19, 20, 365b22,
 24, 366b6, 9, 369a14, 26, 370a28,
 371a5, 372b33, 378a21, b3, 13, 18,
 23, 379a9, 10, 380a34, b19, 381a23,
 28, b23, 25, 26, 29, 31, 382a3, 10,
 b2, 3, 4, 33, 383a2, 12, 17, b9, 15,
 384b3, 13, 29, 385a8, 387a27, 31,
 b32, 388a1, 6, 7, 9, 22, 389a30
 † 351a36, 352b14, 358a24, 384b4,
 386a23
 ξηρότερος, 344b22, 348b27, 351a36,
 b28, 356b32, 379a22, 380a5, b21,
 381a28, 29
 † 380a4
 ξηρότης, 361b22, 378a30
 ξύλινος, 390a13
 ξύλον, 361a19, 369a35, 371a26, b4,
 374a5, 380b27, 29, 384b15, 385a9,

b12, 386a10, 27, b19, 23, 26, 387a7,
18, b26, 27, 388a2, 19, 31, b32,
389a12

ἐυλόδης, 387a32

† ἐννοοῦμαι, 361b14

ἐύω, 388b7

ἔγκος, 339b6, 340a7, 9, 349b18,
360a12, 362a27, 364b6, 368b31,
369a12, 367a4, 368a23, 365a30, b20
† 385b21

ἔδος, 343b23, 345a14, b28, 356a27,
362b24, 370b19, 379a4

† 345a16

ἐθεν, 339a23, 31, 349a24, 353a17,
354b6, 356a8, 358a26, 32, 360a28,
361b3, 364b13, 371b4, 372b28,
380b4, 382a29

† 352a27, 371a1

† οἷα, 390a22

οἶδα, 362b26, 365a30, 390b17

οἰητέον, 355a35, 357b25, 367a9

οἰκέις, 345a30, 355a34, 360a24, b19,
362a6, 379a17, 21, 24, 26, b3, 19,
20, 22, 380a3, 7, 382a23, 389b6

† 371b7, 380b30

οἰκειότατος, 346a30

οἰκειότερος, 358b23, 385a4

οἰκέως, 347a10

οἰκῶ, 362b1, 362a33, b5, 30, 31,
363a29, 365a7, 25

οἰκησις, 363a3

οἰκία, 371b7

† 360b19, 379b22, 380a3

οἰκίζω, 362a3

† οἰκίον, 379b3

† οἰκισις, 363a3 (?)

οἰκουμένη, 362b13, 26, 363a1, [2],
364a7, 365a30

οἶνος, 358b19, 382b13, 384a4, 13,
387b9, 11, 12, 388a33, b2, 10, 389a9,
27

οἰνώδης, 387b11

οἶμαι, 341b8, 349a25, 350b33,
352a17, 25, b11, 353b10, 354b3,
356b6, 357a25, 369b31, 371b7,
372a22

† 349b32, 357b10, 358b14, 25

οἶον, 338b22, 339b11, 340a34, b15, 23,
25, 29 (bis), 32, 341b18, 29, 342a35,
b3, 9, 19, 343b23, 344b6, 345a17,
346b6, 35, 349a35, b16, 20, 34,
350a7, b31, 351a2, b27, 352a29, b12,
353b12, 24, 26, 354b7, 356a7, 10,
357a30, b5, 359b7, 32, 360b19,
361a18, b26, 362a6, 35, 364a30, 33,
b18, 366b18 (bis), 367a1, 4, 28, b10,

368a5, b25, 369a22, b33, 371a3, 25,
28, 30, 372a14, 373a9, b12, 374b13,
375a25, 378a22, 26, 28, 31, 379a5,
b23, 380b25, 26, 32, 381b10, 26, 32,
382b12 (bis), 383a21, 22, 29, 31,
b12, 384a5, 13, 21, 26, 34 (bis), b1,
2, 32, 385a5, 30, 31, 32, b2, 5, 7, 11,
13, 16, 18, 27, 28, 386a9, 17, 18, 21,
22, 23, 24, 32, b5, 7, 14, 15, 16 (bis),
18, 19, 23, 26 (bis), 387a7, 18, 22,
b25, 26 (bis), 388a13, 16, 18, 31
(bis), 32, b10, 11, 12, 18, 20, 25, 31,
389a1, 15, 27, 28, b2, 8, 21, 30,
390a1, 11, 12, 17, 22, b5, 10, 16, 21,
† 349b4, 351b28, 362a17, 383a5,
b11, 385b10, 388a14, 389b31,
390a13

οἶος, 344a25, 345b35, 356a13, 357b3,
358b21, 368a3, 370a5, 373b4,
374a18, 377a32, 380a14

† 356a7, 356a7, 389a24

οἶοςπερ, 355a7

οἶός τε, 348a6, 353b32, 354a32,

357b10, 17, 364a28, 375b16

† οἶω, 358a25

οἰωνός, 387b4

ὀλιγάκις, 339b28, 348a2, 368b24,
372a24, 376b25

ὀλιγος, 345a2, 347b18, 20, 350a6, b28,
352a11, 354a10, 358a31, 359a9,
361b15, 18, 364a3, 366b13, 374a28,
b22, 378a10, 379a27, b2, 380b1,
382b21, 384a24, 388a6

ὀλιγότης, 347a14, b16, 349b13,
363b25, 367a19, b3, 381b17

ὀλον, 359b30, 380b13, 386a20

ὀλος, 339a20, 341a2, 343a7, 346a7,
350b3, 351b11, 352a17, 18, 28, b16,
353a15, b4, 354a25, 355a24, b27,
356a21, 357a3, 358a17, 359b19,
365a23, 33, 369a6, 371b23, 372a15,
374a16, 20, 375a13, 385b21, 24,
387b28, 388b30, 389b27

† 386a21

ὀλυμπίας, 363b24

† ὀλύμπιος, 363b24

ὀλως, 342b18, 348a2, 352a1, 357a6,
b10, 361b24, 364a19, b1, 365b16,
368b2, 378a9, 380a2, 382b13,
387a16, 389b30

† 389b15

ὀμαλής, 372b17

ὀμαλός, 377b16

† 372b17

ὀμαλότης, 377b17

ὀμαλύνω, 381a20

ὀμαλῶς, 381a31

Ὀμβρικός, 359a35
 ὀμβριος, 349b11, 365b2
 ὀμβρος, 352a31, b3, 360b8, 27, 28,
 361b11, 365a22, b24, 370b16
 † 349b11
 Ὀμηρος, 351b35
 ὀμίχλη, 346b33, 35
 ὄμμα, 346a21, 349b16, 353a8, 371a30
 ὀμογενής, 378b16 (bis)
 † ὀμογενῶς, 381b15
 ὀμοιομερής, 384b30, 385a10, 388a11,
 13, 25, 389b24, 25, 27, 390b5, 15
 † 388a18, 390b20
 † ὄμιον, 381b16
 ὄμιος, 341a25, 342a6, 31, 344a24, 27,
 347b32, 350b34, 355a9, 16, 367b12,
 369b31, 370a12, 374b5, 377b13,
 379b16, 381b5, 7, 9, 30, 383b8
 † 373a10, 381b15, 388b26
 ὀμοίωτος, 374a32
 † ὀμοιόχροια, 342b20
 ὀμοιωτής, 340a33, 341b34, 344a22, b29,
 345b21, 346b20, 347b1, 22, 349a30,
 b2, 30, 350a4, b10, 18, 353a12, 18,
 21, 27, 355a27, 31, b14, 357a24,
 358a12, b2, 29, 31, 359a35, 362a22,
 26, b30, 365a22, 367b3, 368b20,
 369b25, 370b28, 371a28, 372b14,
 373a3, 30, 376b4, 10, 15, 31, 377b16,
 379a33, b32, 381b15, 384a25,
 388b26, 390a15, 16, b20
 † 341b16, 363a4, 372a12, 377b17,
 379b15-16
 ὀμολογέω, 350a20, 366b6
 ὀμόχροια, 342b20
 ὀμωνύμως, 389b31, 32, 390a12
 ὄμως, 341b16, 343b34, 350a35, 363a4,
 370a3, 385a22, 387b3, 389a16, b15
 ὄνομα, 341b17, 347a10, 379b15,
 380a19, b14, 30, 387b2, 11
 ὀνομάζω, 339b26
 ὄνουξ, 389a12
 ὀξάλη, 359b15
 † ὀξέως, 359b18
 ὀξος, 359b16, 384a13, 389a10
 ὀξύ, 373b4
 ὀξύς, 359b14, 18
 † 359b16
 ὀπιζω, 384a22
 ὀπισθεν sine casu, 353a10, 370b23
 † ὀποῖος, 358b21, 365b30, 370a5,
 375b34
 ὀποιοῦσιν, 375b34
 ὀπός, 384a21, 389b10
 † 372b32
 ὀπόςος, 388a28
 † 359b24

† ὀπότεν, 362a21
 ὀπότερος, 356a17, 370b15, 381b25,
 382a5
 † 385b26
 ὀποτεροσύν, 370b14
 ὀποτέρως, 385b26
 ὀπου, 381a24, b5, 6, 361a17, 366a25,
 367a8, 368a34, b28, 376b27, 390a4
 † 354a6, 374b4
 ὀπτάω, 379b28, 380b17, 381a30, b18,
 383a21, 24
 ὀπτησις, 379b13, 381a23, b3, 14, 16, 21
 ὀπτός, 380b22, 381a26
 † 381a7, 384a21
 ὀπώρα, 348a1, b30
 † ὀπωρινός, 371b30
 ὀπως (adverbium), 342a22, 344a21,
 345a11
 ὀπως (coniunctio), 352b29
 (357a20)
 ὀπωσύν, 360a30
 ὀράω, 339b8, 10, 340a8, 341a17, b26,
 343a25, 30, b15, 20, 21, 26, 30,
 345a27, 30, 34, b13 (bis), 15, 16,
 29, 346a17, 21, 347b8, 348a22, 23,
 25, 26, b2, 350a30, 352b23, 353a9,
 b35, 355a26, b2, 14, 25, 356b19,
 358b8, 365a29, 366a9, 369b7, 371b9,
 373b26, 374a4, b23, 375a33, 377b7,
 11, 389b13, 390a12
 † 342a12, 343b11, 356b26, 390a20
 ὀργανον, 381a10, 389b30, 390a1
 ὀργίζω, 356b16
 ὀρεινός, 350a7, 351a3
 † ὀρεκτός, 378a20, 22, 24
 ὀρθή, 363b2, 373a14
 ὀρθός, 361a23, 35
 † 367a26
 ὀρθριος, 367a21
 ὀρθρος, 366a20, 367a26
 ὀρθῶς, 339b25, 354b23
 † ὀριαῖος, 360b8
 ὀρίζω, 344b17, 346b6, 362b15, 369b29,
 375b19, 377a2, 5, 378b15, 18, 21,
 379a10, 11, 12, b34, 380a19, 22, b1,
 381b31, 382a2, 4, 9, 19, 22, 24 (bis),
 26, 389a32, 390a10
 † 339a33, 378b10
 ὀρίζων, 343a18, 32, b16, 363a27,
 365a29, 375b27, 376b22, 29, 32,
 377a8
 † ὀριον, 371a3
 † ὀριστός, 380a3
 ὀρμάω, 366a8, 10, 368b10, 19, 370b12
 ὀρμή, 364b5, 366a7, 368a9
 † ὀρμίζω, 366a10
 ὀρμηθίας, 362a23

† *δρον*, 350b14
δρος, 341a1, 347a29, 350a3, 4, 5, 15, 19, 20, 29, b1, 5, 11, 14, 21, 27, 352b10, 356b14
δρός, 381a7, 382b13, 384a14, 20, 22, 23, 389a10
δρος, 382a23
† *δρρός*, 381a7, 382b13, 384a14, 20, 21, 22, 23, 389a10
δρυκτός, 373a20, 22, 24
δσμή, 388a12
δσον, 343b21, 344a9, 377a10
† 371a25
δσος, 338b20, 24, 25, 339a4, 35, b30, 340a20, b16, 34, 342a16, 18, b23, 345a27, 29, 347a13, 348b22, 349b9, 13, 350a17, b20, 352b9, 353b24, 354b33, 355a21, 23, 357a15, 358b5, 7, 14, 19, 359b4, 24, 363a24, b10, 365a30, 366a33, b22, 369a25, 372a34, 374b17, 378a12, 15, 27, b19, 379b10, 380b27, 381a4, 382b10, 13, 31, 33, 383a6, 13, 19, 21, 23, 26, 29, b9, 11, 14, 18, 19, 384a3, 7, 11, 14, 18, 26, b5, 6, 7, 11, 12, 13, 32, 386a5, 6, 11, 23, 27 (bis), 30, b1, 3, 6, 8, 10, 21, 29, 386a14, 16 (bis), 26, 30, b2, 3, 11, 19, 21, 30, 387a1, 2, 4, 6, 13, 14, 16, 16, 19, 21, 23, b14, 15, 19, 20, 21, 23, 24, 31, 388a4, 5 (bis), 15, 20, 29, 30, 32, b8, 9, 11, 12, 13 (bis), 14, 16, 18, 19, 30, 33, 389a1, 2, 18, 25, 27, 32, b7, 19, 30, 390b5, 6
† 340a11, 357a27, 377a10, 382b14, 388a28
δσπερ, 341a35, 342b33, 344b10, 345 b36, 349b22, 352a8, 356a16, 19, b23, 367b16, 368a25, 370a17, 371b2, 372a6, 376a15, 16, 19, 24, 25 (bis), 28, 32, b3, 6, 12, 380a9, 386a4
† 356a17, 357b23, 378b23, 383a2
† *δστις*, 379a7, b18
δς τις, 341a5, 353a9, 378a21
δστισοῦν, 379a7, 390a7
δστοῦν, 379a7, 385a8, 387a18, b1, 388a17, 389a12, b24, 390a2, b5
δταρ, 340a10, 341b23, 29, 32, 342b12, 17, 28, 343a6, 10, 16, 344a16, 33, 35, b4, 8, 10, 25, 26, 28, 345b36, 346a5, 347a11, 12, 15, 16, 19, b23, 24, 348a2, 15, b11, 13, 14, 15 (bis), 18, 33, 34, 352b3, 357a1, b13, 358a22, b17, 359a31, b3, 34, 360b32, 361a1, b26, 362a3, 10, 20, 21, b11, 365a4, 366a2, 4, 10, 15, b8, 13, 367a10, 13, b2, 13, 14, 17, 21, 29, 32, 368a21, 34, 35, b14, 21, 22,

369a33, b23, 370a3, 12, b10, 11, 14, 17, 18, 29, 371a10, 11, 15, b1, 372b26, 373b2, 11, 19, 20, 374b25, 375a15, b29, 377a9, 33, b4, 15, 378a31, b33, 379a2, 11, 13, b20, 27, 31, 32, 33, 380a13, b32, 381a26, 28, b3, 382b26, 383a29, b1, 6, 27, 384b9, 386b1, 28, 387a11, 388b23, 389b13, 14, 390b18
† 359a16, 364a16-17, 380a2, 26, 382b19
δτε, 344b31, 353a9, 359a28, 361b36, 362a1
† 344a33, 348a13, 351a20, 359b32, 362a10, 365a34, 382b26
δτέ, 341b35, 36, 342a29 (bis), b2, 3, 343b27 (bis), 345b22, 23, 348a26, b7, 360b3, 4 (bis), 5, 7, 9, 17, 21, 365b27, 28, 372b6, 7
† 348b8
δτι (adverbium), 362a30, 377b15
δτι (coniunctio; vide etiam *πλὴν δτι*), 339b8, 35, 340a17, b31, 341a17, 32, 343a22, b9, 344a2, b16, 19, 21, 345a9, 19, 31, b28, 32, 347a28, 30, 34, b1, 348a13, 19, 36, b2, 27, 349a22, 30, b20, 350a30, 33, b22, 36, 351a26, 352a20, 29, b30, 353a5, 16, 23, b17, 20, 354a32, b10, 355a13, b4, 13, 14, 356a33, b7, 20, 21, 33, 357a21, b6, 25, 358a5, 9, b16, 24, 34, 359a23, 360a13, 18, b12, 361a24, 31, b1, 362a2, 16, b15, 363a8, 364a8, 25, 27, b12, 365a3, b19, 21, 366b15, 368a9, 370a23 (bis), 371a7, 29, 33, b12, 16, 372a24, 29, 373a30, 32, b18, 32, 374b7, 10, 11, 12, 28, 375a19, 29, b16, 376b5, 377a11, 15, b26, 378b25, 380a2, b11, 381a8, 15, 382a7, 18, 383a9, b24, 384a2, 6, 29, b2, 24, 385b23, 386a12, 387a28, b7, 27, 388a6, b2 (bis), 389a32, b31
† 339b17, 343a35, 346a17, 347a24, 360b26, 361b36, 372a32, b28, 383b34, 384a1, 33, 387b24, 388a28, 389b29
(349b27, 365b13, 373b19, 374a11, 378b20, 382a16, 389a9)
οὔ, 339b19, 27, 340a25, 34, b7, 341a33, 36, 342b21, 343a13, 16, 30, b10, 27, 32, 344b1, 29, 30, 345a7, 28, 36, 346a26, b7, 347a29, 32, 36, 37, 26, 11, 25, 348a12, 14, 28, b1, 25, 349a6, b5, 18, 21, 350a22, b22, 30, 351a15, 28, b33, 352a1, 23, 25, b25, 353a27, 354a1, 26, b16, 355a1, 10 (bis), 13, b24, 356a34, b34, 387b12,

15, 358b26, 35, 359a10, 32, 360a3, 7, 17, 29, b15, 362a13, 26, b16, 29, 363a5, 22, 366b22, 32, 367a6, 33, 368a5, 22, 26, 29, 33, b14, 18, 26, 35, 369b23, 24, 27, 370a20, b24, 31, 371a3, 12, 24, 28, b12, 14, 32, 33, 372a6, 8, 373a30, b24, 374a10, 12, 16, 27, 28, 32, 376a2, 9, b2, 22, 24, 377a15, b14, 34, 378a2, 7, 33, b4, 379a12, 32, b6, 15, 16, 380a34, b11 (bis), 22, 24, 30 (bis), 381a1, b1, 382a13 (bis), 383a7, 10, 13, 20, b2, 13, 14, 33, 34, 384a1, 9, 20 (bis), 31, b13, 16, 17, 385b18, 23, 30, 386a10, 11, 23, 25, 29, 31, b[4], 16, 23, 24, 25, 387a31, b2, 8, 11, 12, 25, 26, 29, 389a22, 390a8, 20 (bis), b1
 † 344b31, 348a33, 350b32, 354a32, 358a12, 359a1, 362b34, 371a7, 372a22, 33, 377b13, 378b1, 382a7, 384a2, 386b32, 387b7, 20, 388b32
 οὐ, 340a31, 375b30
 οὐδαμοῦ, 355b21
 † οὐδαμῶς, 372a12
 οὐδέ (adverbium), 340a3, 13, 343a35, 348a7, 350b25, 355a17, 18, 356b21, 357a28, 360a30, 362b35, 371a7, 378a9, b1 (ei), 385b17, 390a8, 13
 † 343a16, 358b27, 383b33
 οὐδέ (coniunctio), 339b28 (bis), 341a32, 345b7, 346b7, 360a33, 364a32, 366a3, 367b32, 368a7, 371a4, 8, b27, 32, 372a12, 374a17, 375b12, 378a34, 379a32, 384a1, b16, [386b25], 387b7, 390a8
 † 363b33, 372a11, 386a31 (364a5)
 οὐδεῖς, 339b27, 340a6, b32, 343a30, b35, 345a23, b28, 348a6, b20, 349a15, b6, 351a13, 352a27, 353b34, 354a1, b11, 355a11, 356a24, 357a22, b17, 364a30, 365a26, 34, b14, 369a5, 370a4, 371a25, 26, 379a33, b1, 380a33, 381a9, 385b17, 386b31, 390a5, 6, b10
 οὐδέν, 340a13, 342b4, 343a34, 344a1, 349a23, 350b31, 32, 355b23, 24, 356a16, b11, 27, 357a10, 358a33, 362b34, 366a9, 368a17, 371b24, 374a4, b22, 375b34, 376a22, 377b11, 379a28, 381a10
 † 340a3, 355b6
 οὐδέποτε, 356b25, 371b26
 † οὐδέπω, 372b27
 οὐδέτερος, 353b31, 383b24, 33
 οὐκ, 339a25, b7, 340a9, 32, b22, 31, 341a32, 342a2, 14a, 343a1, b20, 36,

345a3, b5, 22, 24, 346a33, 347b32, 348a11, 349b9, 351a5, 10, 16, 19, 22, 352a22, 31, 353a18, 23, 25, 354a4, b19, 355a8, 34, b3, 14, 26, 356a4, 14, 357a14, 358b16, 359a26, 360a33, 361a7, 362a13, 32, b6, 363a8, 11, 14, b28, 32, 33, 364a32, b10, 12, 366a3, 367b32, 368a6, 9, 369a2, 5, 370a11, 24, 371a19, 372a22, 373a2, 24, b4, 9, 32, 377b32, 379a25, 381b10, 382a4, 7, 26, 383a8, 384a2, 28, 386a6, b17, 30, 387b8, 11, 389a4, 390a19
 † 362b16, 371a28, 386b24
 οὐκέτι, 362b27, 374b33, 375b12, 378a34, 384a23, 389b11, 390b13
 † 379a25, 387b11, 390b10
 οὐκουρ, 379a30
 οὐν (vide etiam μὲν οὐν), 339a9, 33, 340a22, 32, 341a29, b22, 343b35, 344a16, 345a17, 35, 348a13, 350b9, 34, 351b19, 32, 352a15, b3, 30, 354a23, 355a16, b11, 357b17, 358b3, 361a3, 20, 363a34, b7, 364a22, 29, 366a3, 22, 367b4, 16, 30, 368a11, 370b27, 371a6, b2, 4, 374b18, 375a13, 20, 34, b32, 376a1, 6, 10, 14, 18, 26, b3, 7, 12, 17, 381b1, 382a27, 383b15, 388a1, b32, 389a3, 390b14
 † 339b36, 341b24, 344b29, 352b4-5, 355b34, 359b2, 368a31, 385b22
 οὐπω, 352a1, 370a16, 372b27, 32, 373a31, 377b20
 οὐρανός, 340a6, 341b2, 342a35, 343b23, 346a7, 34, 349b14, 352a19, 28, 353b4, 355a24, 357a3, 364b24, 369b22, 374a31
 † 346a35, b21, 36
 οὐρησις, 366b19
 οὐριος, 364a31
 οὐρον, *urina*, 357b2, 380a1, b5, 382b13, 384a13, 389a10, 27
 † οὐρος, *ventus secundus*, 364a31, 384a13
 οὐσία, 365a11, 370a28, 379b26, 389b29, 390a6
 οὐτε, 339b10 (bis), 340a17 (bis), 343a14, 15, 345b28 (bis), 29, 346a14, 15, 347a26, 27, 348a5, 6, 351a19, 20, 353a16 (bis), 25 (bis), b32, 33, 354a32, b13, 14, 355a29 (bis), 356b5 (bis), 358b27, 29, 30 (bis), 359b32 (bis), 361b36, 362a1, 9 (bis), 363a9 (bis), b33, 364a1, 365a34, 35, 370a7, 8, 372a11 (bis), 12, 375b16 (bis), 376b4 (bis), 377b29 (bis), 30, 31, 379a29, 31,

350b25 (bis), 381a1 (bis), 383b33,
34, 384b11, 12, 20, 22, 386b31, 33,
387a28 (bis)

† 347a29, 378b1, 385b5, 388b6

οὕτε . . . καί, 388b2

† 353a15

οὕτε . . . τε, 350b24-7, 362b6-9,
376b25-6, 387b10-11

οὕτι, 350b32

οὕτω, 340a23, 27, 341a7, 342a23,
344a17, b6, 346a5, 32, 347a20,
349a27, b33, 350b22, 352a2, 353b2,
30, 354a24, 355a8, 358a15, 17,
360a31, b25, 362a20, 364a27, b17,
366b17, 368b26, 369b30, 372a30,
373b7, 22, 378b1, 380a15, 383b16,
384a22, 385a30, 386a14, b32,
387a23, 389b31, 390a14, b17

† 343b36, 344a24, 347b5, 348b1,
351b35, 352a30, 353a12, 354a33,
b32, 357a20, 362a15, 363a10, b22,
364a29, 368a17, 369a35, b18,
370b30, 385a28

οὕτως, 339a31, b36, 340b14, 341b17,
342a8, 343b16, 36, 344a18, 24, b4,
345a20, 346a18, 347a19, b5, 348a10,
349a15, 30, 350a17, b30, 351b35,
352a30, b11, 353a12, 354a33, b32,
356b6, 9, 12, 357a1, 2, 20, 26, 358a3,
359a20, 362a13, 15, b34, 363a7, 10,
364a23, 29, 365a27, b16, 368a17,
30, 369a35, b18, 23, 370a14, b18,
25, 30, 372b30, 377b13, 381b28,
383a34, 385a28, 387b30, 388b6, 7,
389b15

† 340a27, 344b6, 345b2, 347a20,
351b28, 352a2, 353b2, 363a18,
372a30, 378b27, 386a14

οὕχι, 340b37, 342a6, 343a9, b27,
345a22, 27, 34, 347b5, 348a30,
353a15, b21, 357a28, 359a34,
360a18, 30, 362a15, 20, 363b18, 23,
364a28, 367b3, 368b20, 371b8,
377b7, 378a10, 381a8, 27, 382b9,
383a5, b32, 385b15, 386b17, 387b7,
388b27

† 348a6

ὀφθαλμός, 374a22, 390a11

ὀχέω, 348a7

† 351b7

† 348a7

ὀψιαιτερον, 364a27, 367b31, 32

ὀψιαιτερος, 362a24

ὀψις, 343a3, 13, 19, b14, 345b11, 27,
369b9, 370a19, 372a29, 32, b8, 16,
373a2, 17, 18, 35, b2, 7, 33, 374a23,
28, b11, 13, 15, 22, 23, 28, 31, 375a3,

33, b5, 377a31, 32, b7, 10, 18, 32,
378a2, 5, 8, 10

† 377b20, 378a6, 386b1

ὀψον, 381b30

πάγος, 343b19, 348b4, 361b26, 366b5,
371a6

† 383b22

πάθημα, 352a18, 363a24, 365a12,
382a8, 32, 388a10

† παθηματικός, 379b19, 380a8, 381b24

παθητικός, 378b13, 23, 25, 28, 34,
379b19, 380a8, b27, 381b23, 24,
382b4, 5, 385a7, 389a30

† 382a7

πάθος, 338b24, 25, 339a5, 21, 340b17,
341a15, b32, 344b5, 25, 345a18, b25,
346a31, b4, 14, 347a10, 348a14,
356b34, 358b20, 359b24, 360b13,
365a15, 35, b14, 367b7, 368a8, 31,
369a31, 370a12, 17, 25, 371a2, b21,
373b4, 375a22, 378a34, b19, 379a21,
381b5, 382a28, 29, 33, 383b32,
385a5, 19, b26, 389a4

† 372a23, 380a9, 388a10

παιδικός, 339b33

† παῖς, 343b5

πάλαι, 340a2

παλαιός, 339b21, 352b27, 388b3

παλαιώω, 390a22, b1

Παλαιστίνη, 359a17

† Παλαιστίνος, 359a17

† πάλι, 354b30, 362a29

πάλιν, 340a24, 34, 346b29, 31, 347a9,
15, 17, 34, 349a18, b4, 12, 31,
350a13, 33, 351a17, 24, 35, b7,
352a6, b15, 354b30, 31, 355a26, 31,
32, 356a8, 20, 22, 24, b22, 24, 25, 30,
35, 357a1, 10, 358a24, b17, 19, 32,
34, 360a1, 21, 361a14, 362a29,
365b9, 366a19, 32, 367a17, b30,
369b10, 370a3, b11, 375a14, 376b28,
383a28, 33, b6, 384b10

† 352a8, 356a12, 360a2, 5, 366b2,
368b3, 372a13

παμμήκης, 351b10

πάμπαν, 350a7, 352a13, 356b15,
367b18, 22, 373a30, b8, 375a18, b14,
378a11

πανσέληνος, 372a27

παντάπασιν, 369b24

πανταχοῦ, 343a30, 347a36

παντελῶς, 351a7, 374a35, 375a21,

377b31

† 377a22

πάντη, 344a22, 365a28

† 372b4

- παντοδαπός, 342b5, 7, 459b8, 11,
 368a17, 23, 24, 369b1
 πάντοθεν, 373a3
 πάντως, 390a8
 † 371a4
 πάνυ, 371a19, 374b21
 παρά cum accusativo, 343a30, 348a24,
 352b33, 365b15, 370a24, 373a25,
 375a7, 8, 16, 20, 24, 382a28, 387b28,
 390a5
 † 341b24, 351a11
 παρά cum dativo, 339b27, 341a25,
 356a7
 παρά cum genetivo, 342b26, 345a13,
 b31, 350a16, 365a16, 370a22
 † 345a12
 παραβλέπω, 343b13
 παραδίδωμι, 345b30
 παρακολουθέω, 344b3, 346a3
 παραλαμβάνω, 349a15, 365a16
 παραλλάξ, 385b25
 παραλλάττω, 342a33, 386a15, 31
 παράλογος, 347b35
 † 352b33
 † παραλόγως, 352b33
 † παραναλίσκω, 349b11
 παραπλήσιος, 344a25, 366b17, 380b34
 παραπλησίως, 342b35, 349a25, 360b13,
 361a18, 388b31
 παρασκευάζω, 341a20, 355a2
 † παρατάττω, 371b13
 παρεγχεώ, 359a2
 παρεικάζω, 369a30, 370a12
 πάρεμι (είμι), 372b27
 † παρείσεμι, 359a2
 παρεκπύρνω, 341b30
 † παρέρχομαι, 371a22
 παρέχω, 341a13, 355a25, 358a20,
 378a12, 387b20
 παρήλιος, 371b19, 372a10, 16, 377a29,
 30, b15, 23, 24, 30
 † Παρνασός, 350a19
 Παρνασσός, 350a19
 † παρό, 341b29
 παροιμία, 364b13
 παροράω, 355a20
 παουσία, 382a33
 † παρωθέω, 364b11
 πᾶς, 338a20, 26, 339a1, 9, 17, 22, 24,
 26, b17, 340a7, 12, 13, b2, 3, 36,
 341b4, 15, 342a14a, 16, 25, 27, 30,
 343a20, 23, 31, 33, 345b8, 346a9, 22,
 b20, 348a32, 349a12, 21, 23, 26, b5,
 19, 350a20, 26, 35, b21, 36, 351a23,
 29, b8, 29, 33, 352a27, 28, b17, 21,
 26, 31, 353a6, 23, 24, b3, 11, 20,
 25, 26, 33, 354a22, b4, 9, 16, 20, 25,
 33, 355a18, 28, 33, b17, 30, 35,
 356a2, 8, 12, 22, 31, b2, 6, 7, 9,
 34, 357a7, b34, 368a1, 2, 8, 10, 20,
 b7, 10, 30, 359a23, b9, 33, 360a5,
 13, b10, 361a24, 35, b4, 34, 362b3,
 29, 363a1, b32, 365b28 (bis), 34,
 366a8, 367a7, 368a18, 20, 369a12,
 20, 21, 370a27, 371a4, 29, b16, 17,
 20, 31, 372a18, 26, 31, b3, 15,
 373a14, 15, 35, b11, 374b14, 376b15,
 30, 377a16, 378a22, 28, b3, 14,
 379a4, 5, 14, 16, 20, 23, 380a25, b7,
 24, 381a1, 7, 11, b27, 382a17, 24,
 b16, 24, 383b13, 384a5, b30, 385a7,
 30, b8, 386a4, b11, 23, 33, 387b1,
 3, 15, 388b24, 389a9, 11, 14, 32, b10,
 390a18, b6
 † 338b26, 352a13, 354a14, 355a31,
 356a3, b15, 360a16, 365a22, 28,
 366a19, 370a32, 375b14, 378b5,
 382b23, 385b7, 386b22, 388b7
 πάσχω, 339a30, 345a18, 23, 348b14,
 351a29, 352a21, 353b34, 357a15,
 b17, 358b18, 359b25, 368a33,
 371a25, 26, 372a23, 373b6, 378b19,
 24, 379a19, b33, 380b18, 381a9, b30,
 382a31, b2, 383b1, 384b29, 385a5,
 24, 26, 386b31, 387b14, 390a18
 πατάσσω, 371b9, 13
 παύω, 339b33, 352b29, 356b28,
 360b29, 33, 361a3, 4, b10, 14, 362a2,
 8, 364a29, b4, 8, 365b17, 367b33,
 368a7
 † 361b20, 364b14
 πάχυν, 347a16 (bis), 23, 30, b16, 23,
 24, 30, 349a10, 378a31, 388b12
 πάχος, 359a7 (bis)
 † 348b11
 παχύνουσιν, 383a11
 παχύνω, 350a34, b11, 381a6, 383a11,
 13, 14, 17, 20, 22, b18, 24, 27, 29,
 30, 32, 384a9, 10, 12, 14, 23, b25,
 387b7, 388a32, b1, 4, 9
 παχύς, 367b14, 383a23
 † 348b7
 παχύτερος, 359a12, 380a4, 5, 25,
 381a4, 383b28
 πεδίον, 350a6, 368b31
 † πέδον, 368b31
 πέιθω, 354a29, 356b12
 † πείκω, 382a12
 πειρατέον, 358a3
 πειράω, 352b24, 358b18, 366b27
 † πείρω, 366b27
 πέλαγος, 354a7, 10, 15, 27
 Πελοπόννησος, 351a2
 πέντε, 343a31, 362b23

πευθήκοντα, 372a29
 πεπαίνω, 380a25, 33 (bis)
   † 379b28, 380a17
   † πέπανος, 380a16-17
 πέπανος, 379b12, 380a11, 12, 13, 16,
 21, 26, 28, 30, b4, 11, 381b20
   † πέπτω, 380a4, 381b12
 πέπων, 380a17
   † περ, 362b31, 384a21
 περαίνω, 339a26
 πέρας (substantivum), 344a33,
 350a22, 351a13, 353a18, 369a17
 περί cum accusativo, 338b21, 339a19,
 28, b3, 11, 18, 36, 340a22, 33, b2, 10,
 19, 21, 24, 341b2, 19, 342b33, 36,
 343b1, 2, 6, 344a9, 12, b3, 12, 15, 17,
 34, 345a3, 4, 25, b1, 346a7, 14, 15,
 b4 (bis), 10, 14, 17, 18, 24, 347a7,
 b12, 34, 348b34, 349a5, 350b6, 10,
 15, 351a3, 7, 11, 14, 16, 21, b9, 28,
 352a9, 16, 33, 34, 35, b23, 31, 353a1,
 35, b4, 7, 18, 354a30, b9, 23, 24, 25,
 355a3, 11, 23, b30, 356a1, 5, 357a7,
 32, b17, 358b2, 359a16, b17, 18,
 360a27, b25, 361a23, 31, b5, 23,
 362b19, 363a5, 364a3, 33, b2 (bis),
 365a7, 12, 34, b14, 366a14, 17, 24,
 26 (bis), 27, 28, 29, b22, 367a1, 2,
 12, 26, b13, 16, 17, 19, 33, 368b6, 31,
 32, 369a9, 371a31, b22, 23, 24, 25,
 26, 32, 372a12, 17, 31, b9, 13, 14,
 373a1, 17, 27, 29, 34, b34, 374a11,
 20 (bis), 32, b16, 375b18, 376a29,
 b13, 21, 377a14, b28 (bis), 378b6,
 380a19
   † 338a21, 341a9, 350b9, 352b32,
 356a3, 371b30, 373a25, 375a4, b22,
 381b28, 382a28
   † περί cum dativo, 355a7
 περί cum genetivo, 338a20 (bis), 21,
 22, 24, b22, 26, 339a1, 3, 6, 7, 10,
 20, 34, 35, b16, 340a22, 23, b4,
 341a9, 11, 12, 14, 342b21, 25,
 343b18, 344a2, 5, 8, b17, 18, 25, 26,
 345a12, b10, 346b1, 2, 10, 11, 13,
 16, 347b32, 349a9, 12, 13, 14, 15, b2,
 350b8, 353a32, 33, b20, 354a27, b1,
 10, 22, 355a8, b33, 356a29, b4, 9,
 32, 357a4, 5, b26, 33, 358a4, b22,
 31, 359b21, 22, 25, 27, 360a31,
 361b12, 363a21, 23, 25, 365a10, 14,
 369a7, 8, 9, 10 (bis), b36, 370a16,
 21, 32, b3, 371b14, 18, 19, 372b9,
 12, 374a10, b8, 16, 17, 375a4, b17,
 377a29, 378b5, 382b1, 27, 30, 31,
 385a20, 388a33, 389b23
   † 338a23, 339a28, b36-7, 345a13,

b1, 360a27, 369a11, 370a22, 371b15,
 25, 378b6
 περί cum genetivo, 361b9, 382a27
 περίαγω, 356a8, 376b12
   † περιβλέπω, 343b13
 περιδίδω, 359a1
 περιέχω, 339b4, 7, 30, 340a8, 341a30,
 354a6, 369a6, 28, 375a31, 379a12,
 18, 28
   † 379b4
 περιθραύω, 348a35
 περιίστημι, 365a6, 10, 379b4, 382b22
 περικάρπιον, 380a11, 14, 16, 28
 περιλαμβάνω, 350a12
   πéριξ sine casu, 341b13, 381a14
 περίοδος, 346b9, 350a16, 351a26,
 352a30, b15, 362b12
 περιουκέω, 354a4
 περιοράω, 345a28, b8
   † περιρρέω, 356a16
   † περιρρυσίς, 356a3
 περίστασις, 364b14
   † 364b15
 περιτείνω, 341b19, 354b24, 355b28
   † περιτρέπω, 367a32
 περίττωμα, 346b33, 355b8, 13, 356b2,
 357a33, 358a7, 380a2
   † 380a4
 περίττωσις, 358a13
 περιφέρεια, 340b35, 343a18, 350a11,
 372a3, 373a18, 25, 375a2, b4, 6, 7,
 25, 376a6, 7, 8, b2, 385b30, 31, 32
 περιφερής, 348a36
 περιφορά, 340b15, 341a2, b23, 351a32,
 356b29
   † 361b12
 περιχέω, 348b36, 360a27
   † Περσικός, 382a1
   † πέτομαι, 381a1
 πέττω, 358a10, 379b20, 30, 380a2, 4,
 17, 381a1, 16, 25, b12, 20, 389b8
 πέψις, 379b12 (bis), 18, 27, 380a6, 9,
 11, 12 (bis), 22, b13, 16, 381a9, 23,
 b7, 10, 15, 20
 πηγῶτος, 353b20, 25, 33, 35, 360a31
 πηγῆ, 350b28, 30, 33, 361b1, 353a35,
 b17, 20, 22, 27, 31, 354a5, 32,
 355b35, 356a29, 360a33
   † 361b2
 πῆγγυμι, 347a17, 20, 26, b11, 23, 25,
 36, 348a4, 5, 13, 14, 18, 34, b17, 20
 (bis), 349a1, 362a5, 8, 9, 27, 364b11,
 27, 365a1, 370a4, 378a30, b2,
 379a29, 382a23, b1, 29, 31 (bis),
 383a1, 2, 3, 4, 5, 7, 9, 10, 11, 14, 20,
 26, 28, 29, 33, b6, 7, 10, 15, 19, 22,
 23, 384a4, 10, 12, 25, 26, 29, 32,

b3, 6, 8, 12, 13, 14, 20, 22, 25,
 355a23, b6, 386a14, 357b10, 15,
 388a25, b4, 11, 16, 21, 389a3, 11,
 21, 22 (bis), 24, b14, 19, 390b2, 4
 † 388a27, b7
 † πηγύνω, 347b25
 † πηδόα, 349b34, 359a23
 πηκτός, 385a6, 12, 20, 33
 πηλίκος, 339b6
 πηλός, 354a22, 359a14, 383a29, b9,
 385a31, 386b25
 πήξις, 339a4, 342a30, 348a29, 31, b1,
 18, 21, 23, 31, 363a15, 382a25, 27
 (bis), 29, b31, 384a11, b22, 388a28
 † 347b13, 384b14
 πιδάω, 349b34
 πίζω, 386b1
 πίσις, 387a16, 17
 πιεστός, 385a15, 386a29 (bis), b3, 7,
 16 (bis), 17, 24, 387a15
 πιθανός, 357b33, 369b27
 πικρός, 355b8, 357a33, b2, 14, 358a6,
 359a20, b18, 19
 πικρότης, 354b2
 πιλώ, 366b13
 πιλητός, 385a17, 387a15
 Πίνδος, 350b15
 πίνω, 357a34, 388b7
 πίπτω, 342a11, 14, 344b32, 348b25,
 376b19, 20
 † 344b33, 361b19, 364b3
 πιστεύω, 343b10
 πίστις, 372a32, 378b14
 † πιστός, 386b16
 πίττα, 382b16, < 385b5 >, 387b22,
 388a4 (bis), 9
 πίων, 387b6, 9, 388a7
 πλάγιος, 342a24 (bis), 347a1, 361a10,
 370b24, 372a11, 377b29, 378a3, 9,
 386b11
 πλανάω, 343a2, 22, 23, 345a21, 346a2,
 347b35
 πλάνης, 342b28, 31, 343b29, 344a36,
 345b28
 πλανήτης, 346a12
 πλαστός, 385a15, 386a27, 29
 πλάτος, 341b26, 29, 34, 342a23,
 355b25, 362b15, 18, 20, 25, 368b24,
 386b20, 387a3, 9, 10
 † 350b6, 354a10
 πλάττω, 359a1
 πλατύς, 355b31, 358b4, 15
 † 354a10
 πλατύτερος, 358a28, b12, 359a25
 πλείστα, 372a13, 374a21
 πλείστον, 363a31, 32 (bis), b7, 8,
 389b16

πλείστος, 342a24, 27, 343a5, 345a9,
 346a10, 28, 350a3, 5, 18, 26, b4, 9,
 34, 351a2, 352b8, 354a26, b26,
 357b19, 359b6, 26, 361a6, 14, 17
 (bis), 20, b11, 27, 363a4, 365b31,
 33, 366a5, 369b31, 374b34, 375a3,
 376b28, 378a24, 384b9, 385a18,
 389b7, 390a4
 † 350a14
 πλείω, 357a4
 πλείων, 339b15 (bis), 343a25, b17,
 344a3, 19, b20, 27, 346a < 9d >, 25,
 347a25, 352a3, 20, 22, 353b35,
 354a16, 355b23, 357b13, 359a34,
 360a35, b9, 13, 16, 361b16, 362a21,
 28, 363a16, 17, 364a6, 11, 12, 25,
 365b2, 366a9, 13, b8, 9, 371b32,
 375b4, 12, 381a19, b19, 386a14,
 388b9, 389a5, b4
 † 384a25, 385b10-11
 πλέον (adiectivum), 341b28, 343b14,
 346a23, 347a32, 348a20, 359a6,
 360a11, 362b23, 364a8, 370a20, b16,
 374b33, 379b3, 382a5, 383a27, b18,
 23, 384b18, 19, 385b2, 4, 386b27,
 28, 387b24
 † 383b19, 21
 πλέον (adverbium), 347b7, 379a29
 † 360b16, 375b4, 389b4
 πλέονι (dat.), 379b3
 πλεονάζω, 351b6
 πλεονάκις, 344b16, 373a27
 πλευστικώς, 359a10
 πληγή, 369a29, 30, b8, 371b13,
 386a20, b1, 20
 πληθος, 340a8, 341b25, 344a20, b23,
 346a29, 347b10, 16, 22, 349b7, 17,
 32, 350a10, 27, 29, 33, b6, 31,
 351b18, 22, 353a33, b24, 34, 354a9,
 13, 16, b6, 8, 355a20, b21, 25, 356a1,
 b10, 357a11, 19, b10, 31, 358a21,
 23, b6, 359a15, b4, 360a11, 31, 32,
 b12, 361a30, b33, 362b18, 366a23,
 31, 368a2, b29, 33, 370b12, 15,
 381a17, 18, b18, 384a3, 388b8
 † πληθύνω, 351b7
 πληθύω, 351b7
 πλημμυρίς, 366a20
 πλήν (adverbium; vide etiam πλήν ει
 et πλήν ὅτι), 347a36, 350b32,
 354b12, 356a35
 πλήν (adverbium coniunctivum),
 343a1, 344b6, 351a28, 377b2
 πλήν (praepositio), 351b33, 379a15,
 384b17
 πλήν ει, 345a24
 πλήν ὅτι, 370b28-9

†πληρέστατος, 365b5
 πληρέστερος, 365b5
 πλήρης, 339b18, 23, 340a1, 3, 5, 37,
 341a8, 12, 346a19, 36, 359a14, b13,
 362a17, 365b1, 367a34, 376b26,
 383b25, 386b5, 6, 10
 πληρώω, 351a4, 366b12
 πλησιάζω, 341a26, 343a14, 356b29,
 359b35, 361b36, 362a20, 364a26
 πλησιον cum genetivo, 340a27, 29,
 342a32, 347b29, 348a29, 34, 374b25,
 377a33, 378a7
 πλησιον sine casu, 342b29, 346b22,
 347a3, 351b31, 359a26, 362a2,
 367b21, 29, 373b9
 †πλησιος, 377a33
 πλήσσω, 365b33, 371b10
 πλοῖον, 353a3, 359a8
 † 359a11
 πλοῦς, 362b19, 24
 πλωτός, 352b25, 353a26
 πνεῦμα, 338b26, 341a1, b22, 344b20,
 26, 31, 32, 36, 345a4, 349a12, 19, 28,
 353b8, 355a25, 358a30, 359b27,
 360a13, 28, b1, 21, 29, 361a5, 21,
 26, 28, b8, 14, 21, 362b32, 363a1,
 b9, 11, 28, 33, 364a5, 13, 23, 32, b8,
 17, 365b27, 35, 366a1, 2, 4, 8, 11,
 21, 31, b1, 16, 17, 21, 22, 26, 367a5,
 12, 24, 28, b1, 11, 17, 24, 31, 368a2,
 9, 15, 20, 28, 33, 35, b1 (bis), 4, 5,
 10, 11, 23, 369a1, 35, b4, 7, 370a7,
 b4, 17, 22, 32, 371a4, 5, 13, 16, 18,
 27, 29, 33, b2, 5, 8, 11, 13, 372b20,
 26, 27, 373a24, 352b30, 383b26,
 384b21, 387a25, 29 (bis), 388a2
 † 341b24, 366b13, 367a10, 368b12,
 371b1
 πνευματικός, 380a23, 29
 πνευματώδιστατος, 366b4
 πνευματώδστερος, 341b9
 † 366b4
 πνευματώδης, 341b11, 344b27, 366b7,
 380b16
 πνέω, 345a1, 347a28, 358a30, 32,
 361a23, 27, b4, 5, 35, 362a1, 17, 19,
 23, 24, 25, 26, 29 (bis), 31 (bis),
 363a[3], 4, 6, 8 (bis), 12, 13, 22, b16,
 18, 21, 23, 25, 34, 364a1, 3, 21, 22,
 28, 31, 33, b6, 7, 31, 365a4, 5,
 366a10, 21, 367a13, 375b12
 † 363b19, 22, 364a24, 371a13
 πνίγος, 361b27, 362a20
 πνῆεν, 349a33, 356a20, 390b19
 ποίω, 340b13, 342a21, b7, 11, 15, 18,
 23, 343b35, 345a3, 346a9, <9c>,
 <9d>, 347b2, 5, 348b8, 17, 349b16,

35, 351b6, 352a1, b9, 12, 353a10, 35,
 b6, 9, 354a15, 31, b3, 32, 355a1, 25,
 356a3, 6, b8, 14, 15, 357a6, 18, 20,
 358a11, b22, 359a4, 13, 24, b19,
 25, 360a17, b22, 361b19, 362a16,
 b2, 5, 363a15, 364b9, 18, 30, 365b4,
 366a23, b5, 10, 17, 25, 367a17, b6,
 15, 16, 24, 368a10, 14, 33, b5, 11,
 369a29, b1, 33, 370a6, 8, 10, 29, b7,
 9, 371a29, b13, 372a6, 373b3, 374b4,
 11, 29, 375a20, b1, 2, 22, 376a17,
 b10, 15, 16, 377b17, 21, 378a2, 16,
 22, 28, 379a32, b1, 380b18, 20,
 381a1, 24, 382a1, 28 (bis), 31 (bis),
 32, 383a10, 34, b2, 27, 384a11, b26,
 28, 385a2, 4, 386a32, 387b10, 30,
 388a23, 390a11, 18
 † 359a16, 368a24
 ποιήσις, 357a26
 ποιητέον, 356b23
 ποιητής, 371a20
 ποιητικός, 357a27, 378b12, 22, 23, 25,
 27, 379a11, 382b6
 ποικιλία, 342b18, 373b35
 ποίκιλμα, 375a23
 ποικιλτής, 375a27
 ποῖος, 338a23, 339b17, 359b20 (bis),
 363a22 (bis), 365b30, 373a33,
 385a33 (bis), 388a25, 26 (bis),
 389a24
 † 341b1
 † ποῖος, 379b31, 382a25, 28
 πόλεμος, 351b14
 πόλις, 367a6, 7
 πολλά, 360b12, 27, 369b5, 384a17
 † πολλάκι, 371b22, 373b3
 πολλάκις, 341a19, 31, b21, 26, 342b16,
 343a26, 31, 35, 344a14, b16, 345a5,
 346b7, 347b7, 348a9, 23, 349a7,
 353a13, 354a8, 356b27, 360b7, 22,
 361b19, 363b22, 365b14, 366b19,
 367b26, 34, 368b13, 369a24, 370b6,
 20, 371b22, 372a10, 373b3, 375a28,
 383b1, 2
 πολλαπλάσιος, 343a13, 354a17, 360b3,
 368b27
 πολλαπλάσιος, 345b3
 πολλαχῇ, 341b33, 350a8, 352a23,
 365b13, 366b31, 371a31
 † 349b20, 351a2, 359b8
 † πολλαχοῖ, 351a2, 352a23, b1, 359b8,
 366b31
 πολλαχοῦ, 349b20, 351a2, 352b1,
 356a6, 359b8
 † 350a8, 365b13, 366b31, 371a31
 πολλαχῶς, 380b4
 † 365b13

πολλοστές, 357b11

πόλος, 362a33, b4, 31, 363a8, 376a18, b8, 31, 377a1, 10

πολύ, 339b8, 340a3, 36, 342a32, 346a18, 348b8, 349b18, 362b20, 363a16, 377a25

† 364b6

πολύς, 341b6, 342a35, b13, 18, 31, 34, 35, 343a24, b4, 344a11, 17, 18, 19, b21, 30, 345a5, 346a<9c>, 13, b7, 347a33, b17, 18, 19, 25, 27, 348a10, 24, 27, 28, b32, 349a26, b10, 20, 350a10, 27, 34 (bis), b17, 29, 351a10, 15, b25, 352b4, 353a3, 5, 354a9, 28, 356a9, 26, 31, b31, 357a9, 16, 19, 358a4, 20, 33, b3, 360a6 (bis), 32, b6, 361b1, 18, 362a18, 364a8, b6, 28, 365b1, 25, 26 (bis), 366a7, 15, 32, b1, 13, 27, 367a5, 27, 34, 368b3, 23, 26, 369a1, 370b10, 371a18, b3, 4, 5, 372a25, 374a6, 379b2, 380a17, b2, 9, 29, 383a22, b3, 386a14, 16, 387a8, 9, 10, 11, 14, 388b5, 389a8, 26, 27

† 341b33, 344b31, 364b26, 362a28,

376b8

πόμα, 357a29

πόντιος, 368b33, 369a5

πόντος, 350b4

Πόντος, 347a36, b4, 348b34, 351a12, 354a14, 20, 367a1

πορεία, 344b5, 362b20

† 379b23

† πορεύς, 367a6

πορεύσιμος, 362b19

πορθμεύς, 356b16

πόρος, 381b1, 3, 385a20, b20, 24, 25, 386a15, b2, 4, 5, 6, 9, 387a2, 19, 21

† 388b26, 389a14

πόρρω cum genetivo, 345b5, 351a14, 377a23

πόρρω sine casu, 341a21, 22, 347a28, 360b20, 361b5, 362a1, 25, 363a5, 366a9, 367a6, 373b9, 374b14, 18, 377b31, 32, 33, 378a2, 380b7

† 361a34

πόρρωθεν sine casu, 348a35, 367a16, b3, 374a2

πορρώτερον sine casu, 340a26, 346b23, 28, 375a33, b1

† 377a19

πορρώτερος, 377a19

† 340a26, 361a34

πορρωτέρω sine casu, 359b35, 361a34

† 377a19

† πορρωτέρω cum genetivo, 340a26

† πορφύρεος, 375a25

πορφυρούς, 342b8, 374a27, 32, 375a25

πόσος, 338a23, 339b15, 363a23, 384b23 (bis)

ποσόν, 357b28

† ποταμιαίος, 353b28

ποτάμιος, 353b28, 357a22

ποταμός (vide etiam Αλγός ποταμός), 339b12, 347a2, 4, 7, 349a12, 25, 26, b2, 7, 29, 34, 350a2, 4, 6, 14, 20, 23, 26, b4, 10, 19, 23, 30, 33, 351a1, 9, 17, 18, 20, b2, 3, 6, 29, 34, 352b5, 19, 22, 30, 353a2, 6, 14, 19 (bis), 27, 354a13, 16, 17, 24, b13, 16, 355b16, 22, 30, 33, 356a14, 19, 22, 25, 26, 28, 30, 357a17, 18, 23, 358b28, 359a9, 10, 26, b5, 8, 19, 360a20, 361b2, 388b22

† 351a14, 352b13, 353a16

πότε, 351b23, 27, 390a20 (bis)

ποτέ, 340a25, 342a34, 343a28, 345a16, 348b20, 352a8, 353a17, b11, 354b19, 359b5, 365b18, 369b22, 372a15, 373b4, 389b18

πότερον, 339b14, 342a3, 349a33, 356b4, 357a30, b27, 361a26, 389a5, 8

ποτέρωθεν, 361a25

πότημος, 351a14, 354b18, 20, 355a32, b5, 9, 12, 356a34, b25, 29, 357b29, 358b16, 25, 27, 359a3, 6

† 357a22

ποῦ, 339b15

που, 345b5, 352a28, 354a6, 362b18, 368a16

πούς, 388a19, 390b11

πράγμα, 379a32, b1, 15

πράσινος, 372a8, 10, 374b32, 375a8, 12, 16, b10, 377b10

πρηνής, 350a11

πρηστήρ, 339a4, 369a11, 371a16, b15

πρίν (adverbium), 371a22

πρίν (coniunctio), 347a17, b10, 348a5, 349b11, 14, 351b12, 361a27, 29, b17, 19, 362a3, b8, 366b32, 371b10, 377a21, 378a32, b2

† πριστήρ, 371b15

πρίων, 390a13, b13

πρό (praepositio), 349b16, 360a22, 367a21, 29, b8, 25 (bis), 26, 27, 368a15

† 353a4, 361a13

† προαγωγή, 350b22, 351b9

προαίρεσις, 339a9

προαναλίσκω, 349b11

προανέρχομαι, 356b26

προαπολείπω, 352b11

† προαπορέω, 349a13, 357b26

† *προβαίνω*, 343b20
πρόβλημα, 363a24
† *προβείδω*, 343b20
προδιέρχομαι, 345a12
† *προδρομία*, 361b24
πρόδρομος, 361b24
προδύω, 343b20
πρέειμι (εἶμι), 353a13, 358a33, 361b4, 8, 367b34, 370b23, 371b8, 380b8
προείρηκα, 352a12
† 371b20
προέρχομαι, 368a19
προηγέομαι, 373b5, 386b29, 387a5
προθερμάνω, 348b32
πρός cum accusativo (vide etiam *μέχρι* *πρός*), 339a18, b5, 7, 340a4, 8, 12, 13, 19, b5, 6, 10 (bis), 341a29, 342b26, 343a4, 7, 8, 9, 10, 14, 17, 20, 35, b3, 5, 29 (bis), 344b14, 15, 345a24, b4, 5, 11, 16 (bis), 20, 21, 27, 346b27, 31, 347a9, 14, 348b31, 35, 349a14, 350a21, 29, b1, 4, 351b10, 36, 352a28, 353a3, 354a1, 2, 25, 28, 31, b19, 31, 356a12, 22, b16, 357a26, 28, 359b16, 360b14, 20, 361a8, 11, 16, 362a21, 33, 34 (bis), b4, 7, 8, 22, 23, 30, 31, 363a3, 19, 33, b2, 364a6, 7, 8, 30, b26, 365a10, 25, 27, 366a20, b29, 30, 367a25, 369a16, 36, 370a19, 372a5, 14, 20 (bis), 373a4, 6, 9, 14, 18, b6, 7, 23, 33, 374b2, 30, 375a3, 14, 27, b5, 15, 24, 376a3, 5, 11 (bis), 14, 15, 16 (ter), 18, 20 (ter), 21 (bis), 22, 23, 25 (bis), 26 (bis), 28, 30, 31, 32, b1, 2, 4 (bis), 5, 6 (bis), [7], 14, 377a15, 17, 20, 24, 31, 34, b7, 9, 19, 25, 27, 378a5, 10, 380a32, 381a2 (bis), 3, b28, 30, 382a15, 16 (bis), 17, 19, 385a1, 386b32
† 363a23, 364b13, 366a14, 17, 373a7, 376a7, 377a14-15, 384b14, 385a4
πρός cum dativo, 339a24, 341a35, 343a26, 34, b14, 28, 344b1, 345a36, b7, 346a10, 19, 361b12, 363a23, 365a33, 370a31, 373a23, 374b24, 376a7
† 372a11, 373a9, 376b2, 23, 378a10
πρός cum genetivo, 372a11
προσαγορεύω, 339a30, 359b31, 380b7
προσάγω, 374b30
προσαγωγή, 350b22, 351b9, 368a7
† *πρόσγαιος*, 368b33
πρόσγειος, 368b33

προσδέω, *insuper opus habeo*, 353b29
πρόσειμι (εἶμι), 361a10
† 371b8, 383a28
προσεχῆς, 340b12
προσηγορία, 339b22
προσηκόντως, 355a35
προσήκω, 340a26, 341a14, 349a31
προσημαίνω, 367a13
πρόσθεν, 370b23
προσκαίω, 381a27
† *πρόσκειμαι*, 364a7
† *προσκλύζω*, 381a27
† *προσπεριπορίζω*, 376b23
προσπίπτω, 366b14, 368a23, 369a28, 370a9, 371a14, b10, 375a3, 16, b2, 4, 25, 376a19, 377a32, b19, 378a3
† *προσπεριπορίζομαι*, 376b23
προσπορίζω, 376a14
† 376b23
προσπτεριζομένων, 376b23
προστίθημι, 364a19
πρόσφατος, 351b35
προσφέρω, 366a32
προσφιλονεικώ, 343b25
προσφύω, 387a3
προσχών, 351b7, 353a8
πρόσχωσις, 351b30, 352a4, 353a2
πρόσωπον, 388a18, 390a9
† *προτείνω*, 355b28
προτερών, 369b9
πρότερον, 338a25, 339a11, 34, b16, 20, 36, 340b19, 343b18, 345b32, 346b7, 347a6, 351b11, 352a7, 21, 22, b28, 353b20, 354b3, 33 (bis), 356b24, 32, 357b24, 26, 358a7, 359b28, 360a12, 362b7, 364b30, 365a6, 17, b23, 366b32, 367a2, 14, 28, 369a15, b8, 18, 32, 370a8, 371b1, 10, 373a32, b17, 376b31, 377a5, 380a19, 382b8, 385a22, 388a29, 390b6
† 338a26, 340a23, 349a33, 356b4, 357b27, 389a5, 6
πρότερος, 338a26
† 339b20, 356b26, 365a17, b23
προϋπάρχω, 379b1, 383a23
προφανέστατος, 388a22
προχειρίζω, 378b6
πρόχειρος, 356b19
προχείρως, 369b24
† *προχέω*, 351b7, 353a8
† *πρόχωσις*, 351b30, 352a4, 353a2
προωθέω, 364b11, 20, 367a15, 368b2
† *πρωϊαιτερον*, 367b32
πρωτον, 339a10, b2, 340a23, 341b13 (?), 342b27, 343a22, b8, 345a13, 348b34, 349a13, b33, 351b2, 23, 353a5, 11, b6, 356a22, 356b14, 18,

357a12 (bis), 13, 363a30, 367a10, b33, 370b33, 371b21, 372b12, 374b10, 375b30, 378b28, 379a8, 382b2, 383a22, 24, 385a11
 † 349a33, 351b26, 353b23, 355b5
πρώτος, 338a20, b21, 339a24, b17, 340a20, b11, 341b13 (7), 343b20, 344a10, 346b17, 21, 350b14, 351b19, 26, 352b26, 353b23, 354b22, 356a4, 367b17, 388a28, b5, 369b11, 370b20, 372a3, 374a9, 375a2, b6, 9, 381a13, 382a8
 † 339a10, 358b4
πτερὸν, 387b5
πτῶσις, 339a3, 360a33
 † 348b31
πνecia, 381a7
Πυθαγόρειος, 342b30, 345a14
πυκνός, 344b26, 348b25, 350a8, 373b10, 377b16, 19, 387b5
 † 377b5
πυκνότηας, 346a10
πυκνότερος, 342b5, 346a25, 369a16, 18, 370a2, b8, 377b5
πυκνότης, 352b7, 369a22, 36, b3, 370b31, 377b22, 380b26
 † 350a12
πυκνώω, 342a21, 344a30, b4, 364b24, 371a1
πύκνωσις, 342a12, 344a16, 348b11, 372b24, 31
 † 369a22, 371a17, 373b3
πύλη, 370b19
πυνθάνομαι, 350a16
πύον, 379b31
πῦρ, 339a16, 17, 18, 28, 36, b22, 23, 30, 340a1, 2, 10, 18, 20, b1, 7, 22 (bis), 23, 29, 32, 341a3 (bis), 7, 8, 30, b14, 19, 342a7, <14>, 344a26, 345b33, 347a14, 25, b28, 354b7, 9, 25, 355a4, 5, 16, 17, 357b30, 359b6, 10, 360a6, 361b18, 365a29, b26, 366a2, 367a9, 369b12, 15, 16, 19, 370a3, 7, 23, 25, 374a5, 6, 375a20 (bis), 379a15, 16, b3, 380b17, 33, 381a26, 32, b18, 382a7, 383a3, 7 (bis), 14, b11, 18, 23, 28, 384a2, 14, 20, b4, 5 (bis), 22, 385b11, 387a20, 21, b17, 388a1 (bis), b27, 29, 33, 389a6, b17, 390a3, 8, 15
 † 380b18, 388a7, 390a16
πυρήν, 342a10, 369a23
Πυρήνη, 350b1
πυρίμαχος, 383b5
πυρκαϊά, 371b3
 † *πυρός*, 384a30

πυρόω, 358a18, b7, 371b6, 378b3, 4, 387a24, 389b4, 21
 † 341a32
 † *πυρρήν*, 369a23
πυρώδης, 341a36, 342b8, 344a17, b18, 372b33
πύρωσις, 369b6, 371a17, 380b28
 † *πνecia*, 381a7
πωγωνίας, 344a23
 † *πῶλος*, 376a18
πῶποτε, 351a13
πῶρος, 385b26, 389a14
 † 383b22
πῶς, 339b5, 340a19, 341a10, 345b28, 349a32, 351b27, 357a19, 29, b10, 17, 359b23, 361b9, 363a19, 372b33, 373a33
 † 362a13
πωτ, 341b23, 370a28, 372b30, 379b29, 382b1, 384a21
 † 339a22
ράβδος, 370a13, 371b19, 372a11, 374a17, 377a30, 31, b2, 3, 14, 24, 30
ραγδαίος, 349a6
ῥάδιος, 353a4, 368b26, 390a20
ῥαδίως, 343a19, 344b24, 368a4, 22
ραίνω, 374b1, 3, 7
 † 384a26
ράνις, 349b31, 374a9, 34, b1
ραπίζω, 368a16, 370a14
ρέπω, 342a13, 20, 356a17, 358b6
ῥεύμα, 350a2, 26, b14, 18, 351b7, 352b1, 29, 354a26, 356a3, 6, 26, 357b32, 359b4, 8
 † 366a31
ῥέω, 340b33, 341a1, 347a2, 4, 7, 34 (bis), 349a17, 24, 28, 34, 35, b4, 8, 17, 19, 26, 350a3, 4, 15, 19, 23, 25, 27, b2, 9, 13, 19, 20, 25, 34, 353a7, 16, 17, b28, 354a5, 12, 14, 17, 24, 33, b17, 355b16, 22, 31, 356a2 (bis), 9, 10, 14 (bis), 16, 22 (bis), 26, 35, 357a24, b32, 360a30, 31, b19, 361a33, 365b28, 366a4, b14, 367a11, 368a3, b7, 21, 35, 370a28, b21, 379a33, 383b6 (bis), 7 (bis)
 † 366a3, 17, 360a2, 366a8
ῥηγμύν, 367b14, 19
ῥήγνυμι, 365b7, 11, 367a4, 369a34, 371b4
 † 374a25
 † *ῥήν*, 350b34
ῥητέον, 382a27
ῥίζα, 353b1, 388a20
Ὶῖται, 350b7

ρίπτει, 342a9, 12, 32
 † 342a13
 † ρίπτω, 342a13, 359a22
 ῥίψις, 342a2, 6, 7, 21
 ῥοδανός, 351a16, 18
 ῥοδόπη, 350b18
 ῥοῦς, 353a10
 ῥοφέω, 356b15
 ῥόφῃσις, 381a2
 ῥοάδης, 366a25
 ῥύπτω, 359a22
 ῥύσις, 353b27, 355b17, 366a10, 387a29
 ῥυτός, 353b19 (bis)

σαλεύω, 356a3
 σανδαράκη, 378a23
 σαπρός, 389b5
 σαπρότης, 379a6
 Σαρδονικός, 354a21
 ὀάρξ, 355b10, 357b5, 379a7, 385a8,
 386b8, 388a16, 389b24, 390a2, 8,
 14, 16, 19, b5, 16
 σάττω, 365b18
 σαφέστερον, 344b25
 σαφής, 357a25
 † σαφώς, 349a20, 363a27
 σβέννυμι, 346b28, 347b4, 10, 370a10,
 371a6

σβέσις, 370a24
 σεισμός, 338b26, 343b2, 365a14, 34,
 b4, 9, 17, 23, 366a6, 11, 13, 23, 24,
 30, b18, 31, 367a18, 21, 29, b8, 20,
 25, 32, 368a11, 15 (bis), 26, 34, b8,
 11, 13, 18, 28, 30, 33, 369a7, 370a27,
 29

† 368a16

σείω, 365a32, b8, 18, 366b1, 367b33,
 368a4, 12, 31, b1, 26, 35

† 365b11, 367b34

σελήνη, 340b6, 341a22, 342a30, 33,
 344b3, 345b5, 346a15, 353b9,
 367b20, 28, 371b23, 372a22, b13,
 373a2, 27, 375a18, 376b25

Σελλός, 352b2

† Σελός, 352b2

σεμνότερος, 353b2

Σέσωστρις, 352b26

σημαίνω, 339b23, 344b19, 361a28

† 377b25

σημείον, 341a31, 342a30, 345b14,
 346a23, b34, 347a28, b24, 348a33,
 350a30, 354a28, 358a4, 9, 359a23,
 364a2, 31, 366b30, 367a22, b8,
 372b18, 22, 26, 28, 373a4, 5, 6, 15,
 375a9, 17, b21, 376a3, 4, 8, b1, 19,
 377a1, b24, 380a1, 384a6, 31

† 376a6

σημειώδης, 373a30

σήπω, 379a9, 14, 15, 22, 26, 34, b2, 5,
 7, 28, 381b11, 12

σῆψις, 379a3, 8, 13, 16, 21, 389b8

σίδηρος, 378a28, 383a31, 32, b4,
 384b14, 385b11, 386b10, 33, 388a14,
 b31, 389a11

Σικάνη, 359b15

† Σικανική, 359b15

Σικελία, 359b15, 366a26

Σικελικός, 354a21

σίξις, 369b17, 370a8, 9

Σίπυλος, 368b31

† σισμός, 366a6, b31, 370a27, 29

σίτος, 389a15

† σίω, 365a32, b8, 368b35

† σκείρων, 363b25

σκεπτέον, 365b29, 378b5

σκεῦος, 368a5

σκέψις, 349a31, 358b23

σκηνοποιέω, 348b35

σκιά, 345b7, 362b6, 8, 374b5

σκιάζω, 374b3

σκίρων, 363b25

σκληρός, 382a10, 11, 15, 18, 20, 22,
 25, 383a23, b7, 386a22, 23, b33,
 387a4, 388a28 (bis)

† 388a22

† σκληρότερον, 386b9

σκληρότερος, 381a20, 385b20, 386b9

σκληρότης, 382a9, 390b7

σκληρίνω, 378b17, 385a23

σκολιός, 367b14

Σκόμβρος, 360b17

σκοπέω, 352a24

σκότος (τό), 372a25

Σκυθία, 350b7, 362b22

Σκυθική, 359b18

σκωρία, 383b1

† σμικρότης, 369a5, 373a19

σμίρνα, 388b20, 389a13

† Σόλων, 343b5

σομφός, 352b10, 365a23, 366a25, 33

σοφία, 353b6

σοφώς, 349a20

σοφώτερος, 353b5

σπάνιος, 372a14, 23

σπανιώτερος, 344b28

σπασμός, 366b26

σπάω, 379a25

σπέρμα, 380a14, 390b16

σπήλαιον, 388b26

σπλάγχρον, 388a17, 390a9

σπύγγος, 350a7, 366a28, b5, 7, 17

σποράδην, 370b5

σποράς, 344a15, 346a20, 32

στάδιον, 351a14

στάζω, 383b5
 † στάθηνσις, 379b14, 381b16
 σταθμός, 383b3
 σταίς, 386b14
 στάσιμος, 353b19, 23, 34, 354b14
 στάσις, 362b33, 373a25
 στάτευσις, 379b14, 381b16
 στέγω, 352b9
 στενός, 370b19
 στενότερος, 366b11
 στενότης, 354a6, 9, 366a30, 370b21
 † στενώτερος, 366b11
 στερεός, 341a28, 368a23, 384a28
 στερέω, 389b20
 † στερεώτατος, 389b20
 στερεώτερος, 389b20
 στήρησις, 385a32, 388b14, 15
 † στερρός, 341a28, 384a28
 στέφανος, 362b10
 στήλαί, 350b3, 354a3, 12, 22, 362b21, 28
 † στηρίζω, 376b23
 στιβαρός, 387b5
 στίλβω, 370a18
 στοιχείον, 338a22, b21, 339b5, 17, 340a3, 5, b11, 341a3, 354b5, 12, 355b1, 378b10, 11, 382a3, 389b1, 27
 στόμα, 351b32, 359a1, 367b1
 στόμωμα, 383a33, b2
 στρέφω, 370b32, 371a14, 374b2
 στρογγύλος, 348a28, 33, 363a28
 Στρυμών, 350b16
 συπτηρία, 359b12
 † σύ, 374a32
 συγγενής, 339a28, 36, 386b2
 συγκαίω, 383b12
 συγκαταβαίνω, 358b32
 συγκατάγω, 371a12
 † συγκαταμίγνυμι, 357b7
 συγκαταμίσγω, 357b7
 συγκαταφέρω, 357a17, b2, 358a24
 σύγκειμαι, 387a13
 συγκρίνω, 341a4, 342a29, b17, 346b22, 347a17, 19, 350a13, 358b17, 370a30, b15
 † 371b12
 σύγκρισις, 341a10, 344b9, 346a4, 16, 23, b34, 369a14, b33, 34
 συγκριτικός, 378b22
 συζυγία, 378b11
 συλλαμβάνω, 340a7
 † 385a28
 συλλέγω, 347b20, 349b6, 10, 357a33, 384a7
 συλλείβω, 349b33, 350a9
 συλλογισμαῖος, 353b23
 συμβαίνω, 338b20, 339a5, 21, 27,

341a27, 342b33, 344a8, 346a6, b4, 18, 347b34, 348a20, b2, 17, 349b20, 25, 350a17, b21, 32, 351a1, 29, b1, 27, 352a2, 8, 15, 16, 353a9, 12, 26, 354a16, 355a3, 12, 21, b30, 356a14, 18, 32, 357b16, 358a2, b11, 29, 359b24, 360a14, b5, 22, 30, 361b32, 363a24, 365a12, 34, b12, 366b19, 367a27, 31, b6, 12, 20, 27, 369a8, 370a4, b19, 371a8, b21, 372a17, 19, 373a34, b4, 29, 374a14, b16, 24, 375a10, b17, 377b25, 378a12, b11, 379b22, 32, 380a34, 381a18, b17, 382b7, 384b6, 8, 389b18
 † 361a28, 371a31
 συμβάλλω, 345b6, 348b30, 358b3, 376b24
 σύμβολον, 360a26
 συμμείγνυν, 352b30, 354a1, 357a10, 30, 358b22
 σύμμιξις, 358a5, b21, 359a5
 ἰσυμμεταβάλλω, 358b33
 σύμμετρος, 362a4
 † σύμμιξις, 358b21
 † συμπαραλαμβάνω, 358a33
 συμπεριάγω, 344a12
 συμπεριλαμβάνω, 358a33
 συμπτέτω, 379b23, 381a20
 † σύμπτηκτος, 389b8
 συμπίπτω, 343a21, 344a20, 345a5, 349a22, 360b28, 372a15, 25
 συμψηφίζω, 340a18
 σύμφασις, 342b28
 συμφύης, 382b11
 σύμφυτος, 382b12
 συμφύω, 348a12, 378b15
 σύν, 348a24
 συνάγω, 350a1, 354a7, 382b9
 † 349b6
 συναθροίζω, 368b3
 † συναινέω, 379b22
 συνακολουθῶ, 370b10
 † 371b7
 συναλείφω, 365a21
 συναναφέρω, 341a7
 † συνάνειμι, 370a30
 συνανέχω, 372a15
 † συνανίσχω, 372a15
 συναπέρχομαι, 383a19
 συνάπτω, 345a24, 362b16, 373a15
 σύναψις, 343b8
 συνᾶω, 359a18
 σύνεγγυς sine casu, 358a34, 360b14
 σύνειμι (εἶμι), 342a19, 20, b17, 361b1, 364b33, 367b5, 369a27, 370a4, 30, 381b1, 386a30, b3, 7, 8, 387a14
 συνείρω, 362b29

συνεκκρίνω, 357b4, 358a11, 371b12
 † 370b15
 συνεκπίπρημι, 371a17
 † συνεπιπρημι, 371a17
 συνεξατμίζω, 379a24, 382b20, 24,
 383a19, 30
 συνέξेम, 388b14
 † 383a20
 συνεξέρχομαι, 388b28
 συνεξορμώω, 361b14
 συνεπιτέλλω, 379b23
 συνέπομαι, 361a24
 συνέρχομαι, 343b31, 344a1, 348a10,
 368b16, 27, 385a28, [386b4]
 συνεφέλλω, 341a2
 συνέχεια, 373b26
 συνεχής, 339a22, 341a3, 344a11,
 346b11, 351a15, 352b31, 355a9,
 360b6, 362a11, 15, 26, 363a7,
 365b27, 366a6, 369b3, 370b10, 30
 (bis), 371a32, 372b23, 373a19, b26,
 28, 374a34, 386b13, 387a29, b28, 29
 συνεχώς, 341a7, 346a22, b8, 349b17,
 27, 355a15, b30, 359b23, 360a34,
 362a30, b29, 369b23, 373a22
 † 351a15, 363a7, 365b27, 374a34
 συνήθεια, 340b22
 συνήθης, 370a16
 σύνθετος, 382a26
 † 387a4
 συνθλίβω, 378a30, 384b9
 συνίστημι, 339a12, 20, b9, 340a2, 25,
 29, 34, b30, 33, 342a1, 17, 34, b1, 5,
 344a36, b11, 24, 345a8, 346a16, b29,
 347a27, b10, 13, 349a3, 18, b23, 31,
 353b4, 354b20, 31, 355a32, 358a10,
 22, b17, 20, 360a1, 21, 26, b35,
 361a10, 364b9, 27, 369a15, 372b16,
 17, 373a1, b2, 16, 20, 374a18, 376a2,
 9, b2, 12, 18, 378b20, 379a6, b8, 11,
 31, 380a24, b7, 9, 382a25, b28, 29,
 383a12, 17, 384a7, 19, 20, b25, 31,
 387a4, 388a18, 21, 24, b10, 389a6,
 b7, 25, 390b10, 21
 † 385b32
 συννώω, 345a19
 σύνοδος, 343b30
 † σύνταγμα, 389b8
 σύνταξις, 355b10
 † σύντηγμα, 389b8
 συντηκτός, 389b8
 † συντηρέω, 355b34
 συντιτρώω, 355b34
 συνωθέω, 361a1
 συρρέω, 350b28, 353b22
 σύστασις, 340a30, 341b23, 342b14,
 344a34, b18, 345b34, 346a13, b10,

347a35, b21, 352b10, 369a16, 19,
 372b18, 23, 373a28, 31, b3, 374a12,
 377b5, 32, 378a<8>, 26
 † 362b33, 373a25
 συστέλλω, 368b3
 σύστοιχος, 340a5
 συστρέφω, 369a34
 σφαῖρα, 341b20, 346a33, 354b24,
 365a23, 375b33
 † 344a12, 346b11
 σφαιροειδής, 340b36, 365a31
 † σφιγμός, 366b15, 368a6
 σφόδρα, 348a21, 359a13, 364b10, 24,
 367b13, 387a22, 389a16, 390a21, b1
 σφοδρός, 348b19, 366a31
 σφοδρότατος, 365b31, 32
 σφραγίς, 387b17
 σφυγμός, 366b15, 18, 368a6, b25
 σχεδόν, 339a8, 345b30, 346b13,
 350b21, 34, 351a14, 359a14, b25,
 369a9, 372a6, 378a13, 385a19
 σχήμα, 342b12, 348a28, 33, 36,
 362a35, 368a3, 24, 370b26, 372a33,
 b2, 3 (bis), 12, 373b19, 24, 377b7,
 14, 390a21, 23
 σχηματίζω, 344a21
 σχίζω, 340a31, 386b28
 † σχῖνος, 359b1
 σχιστός, 385a16, 386b26, 27, 31,
 387a7, 8, 10
 † 386b33
 σχοῖνος, 359b1
 σῶζω, 351b21, 356a21, 386a2
 σῶμα, 338b21, 339a5, 12 (bis), 13, 20,
 26, b6, 11, 14, 18, 25, 31, 340a1, 5,
 20, b1, 7, 11, 12, 15, 341a12, b17,
 342a7, 343b17, 347b13, 350a12,
 b35, 351a27, 354b4, 9, 11, 355b6,
 356b2, 357b5, 8, 358a6, 11, 13,
 359a24, 360b23, 32, 366a28, b30,
 366a1, b15, 20, 25, 368a6, 370b21,
 378a17, b20, 380b24, 27, 381a13,
 b7, 8, 24, 382a2, 4, 7, 23, 26, b3,
 384b25, 31, 385a10, 19, 23, b27, 28,
 29, 386b2, 387a13, 23, 32, b14,
 388a11, 26, 389a31, 32, 390a22
 † 357a29, 368a5, 373b24, 375a6,
 12, 388a13
 σωματικός, 338a23, 382a8
 σωματώδης, 359a15
 σωτηρία, 355a20
 † τακτός, 386a11, 16
 ταλαντεύω, 354a8
 ταλάντωσις, 354a11
 ταμείω, 350b27, 353b21
 Τάναῖς, 350a24, 353a16

τάξις, 339b5, 347a6, 351a25, 358a25, 26
 ταπεινότερος, 352b32
 παραχόδης, 351b34
 ταριχία, 359a16
 Τάρταρος, 356a1, 18
 † 356a3
 Ταρτησός, 350b2
 τάσις, 390b7
 τάτω, 340a19, 346a33, 355a28,
 364a5, 27
 ταύτη, 351a13, 352b31, 367a17,
 369a18, 370a10, 371a13, 387a10, 11
 † 346a22
 τάχα, 347a7, 349a29
 ταχέως, 355b13, 366a3, 368a7
 τάχιστα, 358b6 (?), 365b32, 388a7
 τάχιστος, 351b13, 358b6 (?)
 τάχος, 342a33, 348b11, 361b22,
 365b33, 370b9, 371a22
 ταχύ, 344a17, 19, 28, 348b7, 33, 349a, 3
 7, 355b19, 32, 365a1, 374a23, 379b5
 ταχύς, 341a21, 22, 342b14, 23, 347b22
 ταχυτής, 342a5, 31, 348b31, 357b34
 τε (non sequente altero membro;
 vide etiam olós τε), 344a7, 347b21,
 354b21 (ut videtur), 358a1, 5 (ut
 videtur), 359a33, 361b11, 364a14,
 366a33, 370a1, 381a13
 † 340a3, 343a1, 345a33, 346b14,
 350a32, 358b15, 18, 359b8, 361a5,
 9, 27, b5, 9, 20, 362b23-4, 32, 33,
 364b7, 365a16, 22, 372b6, 373b23,
 374a5, b27, 376a8, b13, 17, 377b15,
 378a22, 379a6, b15-16, 385a33-b1,
 388b22-3
 τε . . . δέ, 354a6-11 (ut videtur),
 358b12-13, 359a24-35
 † τε . . . εἴτα, 359b5-6
 τε . . . ἔτι δέ, 346b11-13
 τε καί, 338a23, 339a7-8, b13, 340a6,
 20, b7, 22, 25, 341b33, 342a35,
 344a11, 346a9a, 347a26, 354b28,
 356a32, 360b1, 364b6, 31, 367a22,
 26, 370a22, 375a29, 379b21, 384b33
 † 340b18, 346b8, 351a31, 354b28-
 9, 361b11, 366b3, 371b11, 387b16,
 388a12, 389a30
 τε . . . καί, 338b24, 339a7-8, b3-5,
 12, 23-4, 340a1, 37-340b1, 340b5,
 341a21, 28-30, 342b31-2, 343b1-3,
 346a17-18, 27-8, 31, b13, 30,
 347b19, 22, 35, 348a36, b3-4, 23,
 349a3-4, 350a9-12, 27-8, 33, 34, b2,
 11-12, 12-13, 352b18-19, 22-3, 28,
 353a15, 354a4, 15-18, b7, 355a25,
 35-b1, b17-19, 26, 33, 356a28,
 33-4, b10-11, 358a17 (ut videtur),

21-2, 28, 29-30, b33, 359a33-4,
 360a2-3, 19, b27-9, 31, 361a3-4,
 5, 14, 16, b9, 20-21, 362a6, b14,
 14-19, 19-20, 23-4, 32, 363b16,
 27, 364a7-8, 16, 17, 18, 26, b8, 25-6,
 365a11-12, 12, b3-4, 9, 10-11, 25-6,
 31, 366b4-7, 10, 25-6, 367a6-7,
 18-19, 23-5, 368a4, b8, 369b2, 21-2,
 28-9 (an 28-30 ?), 34-5, 370b27-8,
 371a33, b18, 372b4, 13, 373a8, b30,
 374a23-4, 28-9, 376a6, 12, 19,
 376a4, 30, 377a10-11, b28, 378b16,
 19, 379a21, 381a7, 382a4-6, 28,
 385a1-4, 388a13-16, 389b20-21,
 390b18-19
 † 339b25-6, 345a7, b2-3, 346a10-
 20, 350a18-19, 359b23, 360a6,
 361a13, 363b25, 372a31-2, b3-4,
 376a8, 381a26
 τε . . . καί . . . δέ, 342b5-11
 τε καί . . . καί, 342a33, 370a31, 371b15
 τε . . . καί . . . καί, 338b22-3, 26-339a1,
 339a34-5, 341b1-3, 345b13, 346b18,
 360b30-361a1, 365a17-18, 26-
 31, 368b30-32, 369b29, 372a24-6,
 373a7, b10-12, 374b18-20, 377a1-2,
 378b30-31
 τε . . . καί . . . καί . . . ἔτι δέ, 359b22-4
 τε . . . καί . . . καί . . . καί, 350a23-4
 τε . . . καί . . . καί . . . καί . . . καί,
 349a32-3
 τε . . . καί . . . καί . . . καί . . . καί,
 378a22-4
 τέγωω, 385b22, 23
 τεγκτός, 385a13, b13, 14, 17, 18, 19
 † 385b16
 † τείνω, 354b24
 τεκμήριον, 344b19, 352b24, 359a11,
 367a11
 † τέλειος, 380a6, 15, 31
 † τελειότης, 379b21
 τελείωω, 379b20
 † τελείως, 379a9
 τελείωσις, 379b18, 21, 380a19
 † 380a13, 30
 τέλειος, 380a13, 15
 τελευταῖον, 353a6, 356b15
 † τελευταῖος, 344a31
 τελευτάω, 356a23, 364b20, 365a9,
 389b32
 † 381a26
 τελευτή, 344a31, 356a35
 τελέω, 381a26
 τελέως, 377a22
 τελέωσις, 380a13, 30
 τελματιαῖος, 353b24
 τέλος (adverbium), 349b32, 351b2,

353a14, b10, 356b11, 365b17, 367a4, 379a9, 23, 390b21
τέλος (substantivum), **339a8, 25, 26, 346a33, 349b12, 351b13, 374b35, 379a5, 8, b25, 27, 381a1**
 † **382a29**
τέμνω, **363b2, 376a10**
τερατολογέω, **368a25**
τεταγμένως, **358a2**
τέτανος, **366b26**
 † *τετράγωνον*, **376a30**
τετταράκοντα, **367b34**
τέτταρες, **339a13 (bis), 15, 378b10, 11**
τέφρα, **353b15, 357a31, 358a14, b9, 359b2, 7, 367a5, 387b14, 389a28, b2, 3, 390a23**
τέχνη, **353b28, 381b4, 6, 390b14**
τεχνικός, **381a10**
τῆ, **374b2, 3, 377b5 (bis), 6 (bis), 387b30 (bis)**
τήγανον, **380b17**
 † *τηκτικός*, **381b28**
τηκτός, **381b28, 384b16, 385a6, 12, 21, 33, b12, 13, 15 (bis), 16, 18, 21, 387b25, 26, 31, 388b32, 389a19**
 † **388b29, 389b8**
τήκω, **341a18, 362a5, 8, 18, 364a10, 371a26, 382b29, 383a28, 32, b5, 7, 9, 14 (bis), 384b14, 385a30, 32, b22, 23, 388b33, 389a9, 21**
 † **388b7**
τηλικοῦτος, **350b32, 352a1**
τηνικαῦτα, **361b36, 366a20**
τῆξις, **381b28, 382b30, 384b22**
 † **363a15**
τῶθημι, **388b24, 342a4, 348b34, 359a1, 30, 375a24, 382b3**
 † **390b19**
 † *τικτικός*, **381b28**
τιμώτατος, **353b5**
τίτανος, **383b8, 389a28**
 † **366b26**
 † *τιτράω*, **355b34**
τιμῆμα, **343a12, 362a32, 371b27, 375b17, 377a6, 16, 18 (bis), 21 (bis), 24, 25**
 † **363a29, 377a22**
τιμήσις, **386b30**
τιμητός, **385a17, 387a3, 7, 8, 11**
 † **387a6**
τοίνυν, < **346a9a** >, **353a15, 374b28, 389b32, 390a14**
τοιόσδε, **382b13**
 † **379b27**
τοισοδῆ, **375a26 (bis), 379b27**
τοιούτος, **339b27, 340b17, 341a16, b16, 23, 342a26, b2, 12, 16, 22, 343a11,**

344a16, 23, 32, b7, 9, 11, 21, 29, 345a17, 24, b26, 34, 35, 346a1, 4, 9, 13, 16, 36, b10, 347a35, 348a26, 349a16, b6, 20, 28, 350b30, 36, 351a2, 7, b16, 36, 352a18, b3, 12, 353b16, 30, 354a33, b11, 355a7, b18, 356b16, 357a10, 20, b3, 5, 8, 17, 26, 358a5, 8, 16, 19, 32, b4, 6, 22, 359a2, 17, 23, 35, b13, 360b33, 362a35, b25, 365b15, 18, 32, 35, 366a1, 24, 29, b12, 21, 24, 29, 367b5, 368b28, 369a20, b30, 370a5, 17, b20, 371a30, 372a34, b23, 373b18, 374a9, 12, 16, 18, b1, 3, 7, 377a32, b11, 12, 378a14, 24, 25, 379a19, b16, 24, 380a1, 4, 14, 21, 24, 381a5, 382a15, 16, 383a11, 384a5, 19, 27, b7, 33, 385a6, 7, 386a20, 387a1, 6, 12, 15, b2, 24, 388a4 (bis), 15, 19, 20, b13, 31, 389a15, b10, 390a2, b2, 6, 8, 22
 † **340a35, 346a2, 356a18, 357a18, b25, 368a11, 24, 367a13, 369b16, 379b27, 380a15, 384a32, b26, 386b20**
τοιχος, **359a3**
τομή, **375b32, 376a7**
τόπος, **338b22, 339a25, 27, b16, 37, 340a6, 18, 22, 25, 26, b30, 33, 37, 341a6, 11, 29, 32, 342a17, 343a2, 8, 14, 16, 29, 36, b16, 344a34, 345a17, 35, b25, 346a10, 19, b9, 14, 16, 18, 27, 30, 347a18, 21, 23, 31, 33, b8, 12, 19, 21, 348a3, 5, 16, b1, 5, 25, 349a24, b31, 350a5, 7, b6, 15, 21, 24, 29, 31, 351a5, 15, 17, 19, 35, 36, b27, 28, 36, 352a2, 6, 15, 16, 20, 32, 34, b7, 13, 18, 26, 353a17, 20, b4, 7, 354a1, 5, 10, 30, b8, 9, 30, 355a2, 34, b1, 2, 12, 15, 18, 32, 356a9, 27, 33, b32, 357a23, 358a30, 34, 35, b28, 33, 359b1, 360b20, 25, 28, 35, 361a8, 11, 15, b6, 362a17, b7, 10, 23, 30, 363a12, 13, 14, 16, 31 (bis), 33, b1, 8 (bis), 11, 364a3, 6, 8, 12, 26, b28, 365b5, 14, 366a24, 27, 30, b1, 11 (bis), 13, 31, 33, 367a14, 18, b6, 368a1, 3, b14, 15, 22, 24, 369a2, 18, 25, 378a13**
 † **340b10, 341a9, 346a11, 12, 350b4, 351b31, 354a14, 356b33, 364a9**
τοσόσδε, **348b19**
 † **340a11, 379b28**
τοσοσδί, **340a11, 379b28**
 † **348b19**
τοσοῦτον, **343b7, 353a2, 355b27, 359a7, 378a3**

τοσοῦτος, 340a9, 35, 341a12, 346b14, 348a13, 14, 349a11, 353a33, b29, 34, 354a34, 355a20, b21, 356b3, 357a9, b10, 358b14, 24, 359a15, 365a13, 366b26, 374b17, 378a13
 τότε, 343a20, 344b1, 11, 33, 346a2, 352a14, b2, 11, 357a14, b15, 362a27, 364b10, 368b3, 370b12, 371b2, 3, 372a28, 373b32, 374a25, 375a10, 377b2, 379b29, 380a13, 381a18, b19
 † 340b12, 352a8, 356b28, 384a32
 † τουτέστι, 380a3
 τραγικώτερος, 353b1
 τράπεζα, 355b28
 τρεῖς, 347b12, 350b17, 362b23, 365a16, 17, 374b34, 375b12
 τρέπω, 361a15, 367a32
 τρέφω, 351b18, 352a11, 354b34, 355a10, 12, 17, 29
 † 355a30, 367a32, 370b32, 371a14, 380a26
 τριακόσιοι, 351a14
 τρίγωνον, 373a10, 14, 375b32, 34, 376a13, 30, b17
 τριήρης, 369b10
 τρισσαχῆ, 351a15
 † τρισσαχοῖ, 351a15
 τρίτον, 374b12
 τρίτος, 343b23, 345b9, 350a32, 375a4, b8, 13
 † 363b7 (?), 19
 † τριχροος, 371b33, 375a1
 τριχρως, 371b33, 375a1, 5, 29
 † τριχῶς, 371b33, 375a1, 29
 τρόμος, 366b15, 18, 20, 368b23
 τροπή, 343a15, b1, 6, 353b3, 355a1, 25, 361a12, 13, b35, 362a12, 19, 22, 29, 31, b6, 363a9, 10, 364b2 (bis), 377a20, 25
 τροπικός (adiectivum), 343a14
 τροπικός (substantivum), 343a9, 345a6, 346a14, 18, 362b2
 τρώπον, 339a3, 30, 340b4, 341b13, 344a13, 346b3, 349a29, 351b22, 353a9, b15, 354b27, 355a12, 357b9, 360a14, 362b4, 363a30, 364a5, 368b26, 30, 369a30, 370b4, 11, 373b29, 374a31, 375a34, 380a10, b34, 383a15
 τρώπος, 339a7, 340a15, 368b18, 372a19, 374b5
 † 345a17, 346b9, 354a1, 362b10, 363b1
 τροφή, 355a2, 4, 5, b7 (bis), 12, 356b2, 357a34, b8, 358a8, 379b23, 380a12, 28, 381b7

τρῦχος, 371a28
 Τρωικός, 352a10
 τυγχάνω, 339a35, b19, 341b20, 342a22, 343a17, 344a3, 14, 21, b33, 346a5, 11, 17, 349a16, 24, 353b19, 356a14, 357b13, 360a28, 363a23, 364b10, 365a24, 35, 366a4, 22, 369a6, 372b17, 373b2, 386a13, 387b12
 † 359a3, 372a29
 τύμπανον, 362a35
 τύπτω, 365a33, 368a17, 18 (bis), 370a13, 18
 † 365b33
 † τυραννικός, 354a21
 τυρός, 384a22, 24, 30, 388b12
 Τυρρηνικός, 354a21
 τύφω, 362a7
 τυφών, 339a3, 369a10, 371a2, 3, 9, b15
 ύαλος, 389a8
 ύγλεια, 380a1
 ύγραίνω, 348b29, 357b16, 378b17, 382a30, b28, 383a22
 ύγρός, 340b16, 25, 27, 341b9, 344b23, 346b24, 347a8, b28, 348a13, b28, 352b12, 18, 353b7, 354b15, 34, 355a5, 6, 9, 15, 22, b7, 356b3, 357a7, 34, b6, 7, 16, 18, 20, 21, 25, 358a8, 35, b10, 20, 359a31, b29, 32, 33, 35, 360a7, 11, 23, 24, 26, b4, 20, 24, 361a11, 364b18, 365b21, 366b9, 369a13, 370a15, 371a8, 374a22, 377a34, 378b13, 18, 23, 379a8, 10, 17, 24, b28, 380a22, 32, 33, 34, b13, 14, 17, 18, 20, 21, 22, 25, 28, 31, 32, 381a14, 17, 19, 21, 25, b2, 8, 23, 24, 27, 29, 31, 382a3, 10, b2, 3, 4, 20, 21 (bis), 25, 383a3, 11, 13, 16, 17, 18, 20 (bis), 21, 33, b10, 13, 15, 384a18, b4, 9, 10, 29, 385a7, 25, 26, 27, 28 (bis), 30, b8, 22, 386a24, b11, 387a1, 6, 12, 26, 31, b21, 27, 388a8 (bis), 22, 27, 29, 33, b14, 15, 24, 28, 389a3, 21, 23, 24, 30
 † 371a4, 380a3, 382b33, 383a30, 384b3, 388b22-3
 ύγρότερος, 341b12, 342a19
 ύγρότης, 343a3, 352b13, 357b14, 362a10, 367b5, 374a24, 379a25, b33, 380a29, b27, 385b1, 387a20, 23
 ύδατωδέστερος, 377b6, 388b33
 ύδατώδης, 358b2, 364b21, 372b31, 380a23, 29, b16, 385b1
 ύδραγωγία, 349b35

† ὑδράργυρος, 385b4-5
 ἕδωρ, 338b24, 339a16, 19, 36, b9, 340a8, 10, 12, 13, 24 (bis), 33, 35, 37, b3 (bis), 21, 29, 341a4, 10, 343a9, 344b24, 345b26, 346b17, 31, 32, 33, 34, 35, 347a3, 5, 15, 17, 19, 24, b11, 13, 37, 348a4, 6 (bis), 9, 10, 13, 18, b7, 10, 16, 18, 23, 32, 33, 36, 349a3, 5, 18, 19, b3, 5, 10, 14, 16, 19, 22, 24, 26, 28, 32, 350a9, 10, 13, b31, 35, 351a7, 15, 352b8, 35, 353a33, b18, 30, 354b4, 11, 16, 20, 21, 23, 355a16, 18, 26, 31, 32, b1, 3, 16, 17, 21, 25, 29, 35, 356a1, 13, 19, 33, b1, 22, 34, 357a9, 11, 20, 22, 32, b1, 10, 30, 32, 358a23, 27, 28, b3, 4, 20, 21, 359a3, 13, 19, 25, 30, b3 (bis), 13, 17, 22, 360a2, 3, 5, 12, 19, 21, 24, 25, 30, b10, 11, 29, 35, 361a2, 3, 12, 14, 15, 17, 362a5, 17, 363a14, 364a8, 365b1, 2, 11, 366a3, b12, 368a5, 26, 27, 31, 369b31, 370a2, 4, 13, 18, 31, b12, 372a30, b18, 22, 24, 373b1, 14, 374a1, 14, 18, 35, b20, 27, 377b2, 3, 20 (bis), 24, 26, 27, 378a32, 33, 34, 379a15, 28, b6, 380a34, b10, 381b18, 382a1, 4, 5, 6, 13, b3, 6, 10, 11 (bis), 13, 28, 32 (bis), 383a2, 5, 6 (bis), 12, 13, 27, b14 (bis), 18, 21, 25, 27 (bis), 30, 31, 384a1, 3, 6 (bis), 7, 10, 11, 12, 15, 17, 24, 25, 27, 30, 32, b4, 5, 12, 17, 21, 30, 385a27, 29, b2, 3, 6, 7, 11, 15, 16, 20, 21 (bis), 24, 386a18, 24 (bis), 32, b10, 15, [25], 387b8, 388a22, 26, 30 (bis), 31, b8, 11, 23, 389a1, 5, 9, 10, 19, 22, 25, 31, b2, 12, 16, 21, 22, 390a3, 8
 † 353b15, 356a3, 358b15, 366b13, 382b30, 384a16, b6, 389b8
 † ὕεινος, 358a25
 ὑερός, 347a12, b17, 18, 31, 349a9, 370b12
 † 358a25
 ὕλη, 339a29, 340b15, 342a28, 361a32, 364b28, 368a10, 33, 370b13, 15, 371b3, 378a33, b33, 379a1, 16, b20, 33, 380a9, 382a8, 28, 388a21, 389a29, 30, b12, 16, 27, 28, 390a4, 5, b18
 † 360a11, 19, 374a20
 ὕπαντρος, 366a25
 ὕπαρχω, 339a37, 340a16, 17, 349b27, 353b17, 357b9, 358b24, 360a5, 365b23, 24, 370b13, 372b11, 377b20, 378b31, 382a9, 384b28, 390a20
 † 369b32

ὕπεικω, 370b21, 382a11, 12, 13, 23, 386a23, 24
 ὑπέκκαυμα, 341b19, 24, 25, 29, 344a29, 31, b14, 361b19
 ὕπερ cum accusativo, 340b26, 372a28, 375b28
 † 340b15, 343a12, 344a9, 346b29, 378a13
 ὕπερ cum genetivo, 343a12, 32, b15, 346b29, 349b22, 30, 350b7, 362b11, 31, 366b32, 377a25, 378a13, 388b6
 † 350a30
 ὑπερβαίνω, 350a21
 ὑπερβάλλω, 340a4, 36, 341a1, 346a18, 349b17, 350a23, 362b16, 382a20, 383a31
 ὑπερβολή, 340b23, 342b32, 344b30, 352a31, b3, 356b33, 365b15, 381a27
 † ὑπερέχω, 340a16
 ὑπερξηραίνω, 382a7
 ὑπερομβρία, 366b9, 368b17
 † 365b10
 ὑπεροχή, 340a9, 359b34
 ὑπερυγραίνω, 365b11
 ὑπερχέω, 367a19
 † ὑπέρχομαι, 343b31, 367a19
 † ὑπέχω, 349b27
 ὑπό cum accusativo, 340b15, 341b13, 18, 342a3, 344a9, 11, b5, 345a27, 349b4, 29, 350b6, 21, 351a8, 11, 354a30, 355b35, 362a17, b9, 364a9, 25, 366a28, 367a12, 368a14, 16, b9, 369b33, 376a12, 377a19, 378a[3], 6, 10
 † 341b36, 362a19, 367b12, 371b23, 24, 374a18, 375b24
 ὑπό cum dativo, 350b27
 † 388a20
 ὑπό cum genetivo, 340b18, 24, 341b3, 6, 23, 35, 36, 342a15, 31, 343a4, 10, 344a12, 35, 36, b23, 32, 345a18, 28, 29, 30, 33, 346a1, b24, 25, 348a30, b16, 349b3, 24, 351b5, 352b6, 353b7, 12, 355a15, 16, 23, b9, 356b22, 357a8, 17, 359a28, 360a32, b21, 31 (bis), 361b27, 362a6 (bis), 18, b9, 363a29, 364a11, 365b2, 7, 11, 25, 367a16, 368b1, 4, 369a1, 6, 370a2, 7, 372b27, 373b8, 375b27, 378a7, b32, 379a18, 35, b18, 21, 34, 380a20, 21, b6, 10, 13, 17, 20, 28, 33, 381a23, 25, 26, 27, b8, 382b17, 20, 22, 26, 383a1 (bis), 2 (bis), 3 (bis), 4, 5, 6, 7 (bis), 14, (bis), 15, 16, 18, 23, 26, b9, 11, 18, 22, 23 (bis), 24, 28, 33 (bis), 384a2, 8, 12, 14, 20, 21, 33, b6, 10, 11, 12, 13 (bis), 14, 24, 26, 385a23, 24 (bis),

25, 28, 32, b15, 16, 22, 24, 386a33, 387a25, 30, b10, 15 (bis), 16, 388a20, 32, b4, 8, 9, 11, 12, 13, 17, 22, 27 (bis), 28, 29, 33, 389a1, 2, 6, b8, 390b3, 8
 † 345a13, 349b6, 350b7, 370a18, 376b22, 377a4, 8, 33, 380b16, 383a10, 386b1, 388b6, 14
 † υποβάλλω, 362b16
 υπογραφή, 346a32, 363a26
 υποδοχή, 349b7, 13, 16
 υποθύγιον, 359a18
 † υποκαίω, 355a17
 υποκάτω cum genetivo, 377a4
 υποκάω, 355a17
 υπόκειμαι, 339a29, b2, 344a8, 345b32, 363a30, 364a7, 378b33, 379b11, 26, 382b6
 † 377a31, 379b19
 υπολαμβάνω, 339b26, 342b23, 344a7, 346a30, 353b2, 354b33, 355a8, 18, b14, 357a2, 358b31, 360a29, 365b16, 366b24, 369a12, 379b14
 † 372b21
 † υπολειπτόν, 369b35
 υπολείπω, 343a4, 6, 7, 17, 24, 29, b17, 22, 344b11, 353a15, 355b19, 356b5, 11, 23, 357a8, 362b8
 † υπόλειψις, 339b20, 351b19
 υποληπτέον, 340b30, 346b3, 352a29, 356b9, 369b35, 377a29
 υπόληψις, 339b20, 345b10, 354b23
 υπόλοιπος, 347b27, 368a11, 370b3
 υπομένα, 351b17, 21, 355a34, b4, 14, 356a35
 υπόνομος, 350a1
 υπονοστέω, 365b12, 367a24
 † υπονόστησις, 368b12
 υπόστασις, 353b23, 355b8, 367b8, 358a8, b9, 12, 368b12, 382b14
 υποτείνω, 376a13
 υποτέμνω, 356a27
 υποτιθήμι, 340a23, 374b9
 † υποτινώ, 376a13
 υποχώρησις, 380a1, b5
 † υποχώρησις, 380a1
 ὑπτιος, 350a11
 Ὑρκάνιος, 354a3
 ὑστεραίος, 343b21
 ὕστερον, 344b18, 352a3, b29, 357a12, 365a18, 367b34, 369b8, 32, 374a11
 † 389b30
 ὕστερος, 351b19, 389b30
 † 365a18
 ὕφασμα, 375a23
 ὕψηγέομαι, 339a6, 370b4

ὕφιστημι, 339a17, 341b12, 357b3, 358b27, 382b15, 383a34
 † 358b33
 ὕψηλός, 341a1, 347a35, 348a21, 23, 350a2, 5, 7, b22, 352b7, 354a24, 28, 31
 † ὕψηλότατος, 341a1
 ὕψηλότερος, 352b27, 354a25
 ὕψος, 347a33, 350a30 (bis), b5
 ὕω, 349b4, 32, 358a25, b14, 25, 360a12, 19, b30, 373b20, 21, 374a13
 Φαέθων, 345a15
 Φαίδων, 355b32
 φαίρω, 339b20, 35, 340b36, 341a18, 36, b2, 342a11, 31, 34, b9, 11, 21, 35, 343a5, 6, 28, 32, 33, 34, b18, 33, 36, 344a1, 7, 27, 35, b3, 8, 9, 11, 27, 345a24, 28, 33, 36, b14, 346a3, 5, 17, 29, b1, 14, 360a3, 15, 19, 21, 351b29, 32, 352a20, b21, 32, 354a2, 6, 11, 19, 24, 33, b11, 14, 355b4, 8, 21, 356a23, b32, 357a32, b3, 15, 22, 362b10, 14, 19, 29, 363a11, b32, 365b13, 367b10, 369b8, 17, 370a12, 13, 17, 20, 371b3, 6, 22, 372a10, b6, 373a2, 21, 22, 35, b10, 27, 31, 374a3, 8, 9, 19, 27, 33, b5, 13, 14, 18, 26, 29, 33, 375a1, 7 (bis), 8, 13, 18, 19, 21, 29, b3, 11, 377a34, b9, 10, 12, 16, 23, 378b14, 382a6, 387b16, 388b22, 390b1
 † 339b31, 342b3, 344b10, 345a21, 352b14, 354b29, 371a32, 383b26
 φανερός, 339b12, 340a18, 342b1, 343a32, b32, 345a23, 31, b30, 346a21, 34, 349b15, 350a36, b24, 33, 351a10, 352b30, 353a14, 23, 355a4, 356a31, b14, 357b32, 358a4, 360a18, 362b3, 365b21, 371a33, 373a25, b33, 378b26, 384b24
 † 351a9
 φανερώς, 346b1, 21, 354b10, 355a25, 361a29, 366b33, 371b2
 φαντασία, 339a35, 342b23, 32, 372b8, 374b8, 375a5, 24
 † 370a15
 φάντασις, 370a15
 φάραγξ, 350b36
 φάρμακον, 381a3
 φάσις, ἀρρατίζω, 342b34
 Φῆσις, 350a28
 φάσκω, 355a22, 365a33
 φάσμα, 388b23, 342a35, b22
 φέγγος, 343b13, 22, 346a26, 370a21
 φέρω, 339a12, b31, 35, 340b10, 341a6,

- 18, 26, 31, 342a < 14 >, 16, 23, 25, 26, b3, 343a10, 13, 344a13, b10, 345a16, 21, 27, b19, 346b25, 31, 347a9, 11, 31, 348a24, 34, 35, b19, 24, 354a29, b26, 29, 355b5, 359b34, 361a9, 362b9, 365a20, 28, b33, 366a3, 367a30, 368b1, 369a20, 21, 24, 28, 34, b21, 370b24, 33, 371a11, 22, 32, b6 (bis), 378a5, 6, 10, 383b26
 † 341a24, 344b9, 354b14, 31, 356b26, 371a23, 375a19, 377b12
 φέψαλος, 367a5
 φημί, 339a14, 21, 36, b28, 30, 340a13, b7, 342b27, 343a1, 27, b7, 10, 26, 28, 344a15, 345a14, 17, 31, b35, 346a5, 348a30, b14, 349a16, 21, 350a35, 36, b10, 352a20, b5, 20, 353b9, 11, 14, 354b17, 355a1, 13, 14, 356b10, 19, 357a16, b19, 358a15, 359b29, 365a19, b1, 6, 17, 368b16, 369b13, 26, 370a11, 25, 375a27, 378a19, 379b30, 381b10, 382a21, 387b4, 389b13
 † 343b11, 355a14
 φθάνω, 349b14, 356b26, 361b17, 19, 362a2, 364b11, 371a22, 24, 27
 φθαρτικός, 382b7
 φθείρω, 353a20, 355a3, 31, 379a6, 13, 389b6, 10
 † 352b29
 φθίνω, 351a30, 31
 † 349b14, 356b26
 φθορά, 338a24, 345a16, 346b23, 351b12, 13, 352b17, 354b28, 358a1, 378b30, 379a4, 8, 11, 16, b9, 390b19
 † 367b29
 φιάλη, 390b13
 φλέγμα, 380a21, 384a32, 386b16
 Φλεγραιός, 368b31
 φλέψ, 388a17
 φλογιστός, 387b18, 19, 21, 23, 25, 26, 31
 φλοιός, 385a9, 388a19, 389a13
 φλόξ, 341b2, 21, 26, 342a4, b3, 19, 346b12, 355a7, 9, 357b32, 366a3, 369a31, 33, 371a32, b6, 374a6, 24, 387b13, 20, 29, 388a2
 † φλύος, 389a13
 φαβερός, 348a24
 φοινίκας, 364a4, 17
 † φοινίκειος, 372a4
 φοινίκιος, 372a4
 † 372a9, 374a4, 32, 375a2, 377b10
 † φοινικιούς, 374a4, b31, 375a13, 22, b8, 10, 377b10, 13
 φοινικιούς, 342b7, 11, 20, 372a7, 9, 374a4, 8, 28, 32, b11, 31, 375a2, 8, 11, 12, 13, 15, 22, b8, 10, 377b10, 13
 φοιτάω, 347b12
 φορά, 338a21, b22, 339a22, b18, 340b32, 341a20, b14, 342a2, 25, 27, 29, 343a10, 344a9, 12, 23, 24, 31, b10, 12, 345a18, 346a4, 8, < 9c >, 12, 27, b11, 22, 348a29, b18, 22, 352b12, 356a12, b28, 361a12, 22, 25, 34, b12, 364a10, 367b29, 368b21, 370b26, 386b1
 † 345a16, 346b23, 351b12, 368b22, 378b30
 φορτίον, 347a31
 φρέαρ, 347b9
 φρεατιαιός, 353b26
 φροντίζω, 355a19
 φρούδος, 340a2, 353a1
 φύλλον, 387b4, 388a20, 389a13
 φύμα, 379b31, 380a21
 φυσάω, 367b1
 φύσει, 342a25, 365a22, 367a32, 379a6, b11, 380a9, 381b5
 φυσικός, 338a21, 351b8, 378b29, 32, 379b7, 18, 380a20, 22, 32, 381a11, 382a1, 385a10
 † 361b26
 φυσικώς, 390a16
 φύσις, 338a20, b20, 339a13, b4, 9, 15, 26, 340a36, b27, 341a16, b18, 342a < 14a >, 16, 349a11, 19, 353a32, 354b32, 357a28, 358a18, 359b23, 24, 360a13, 19, 24, 361b9, 365b18, 366a1, 369a7, 370a26, 32, 372b21, 374a3, 376b26, 378b21, 25, 30, 34, 379a4, 8, 14, 17, 24, b25 (bis), 34, 35, 380a26, 381b6, 26, 383b21, 384a33, 389b9, 11, 14, 25, 28, 390b14
 † 361b12, 379b27, 382a5
 φυτόν, 339a7, 351a27, 378b31, 384b31, 388a16, 19, 390a17, b21
 φύω, 340a32, 341b16, 342a16, 355b11, 358a10, 17, 359b1, 360b2, 365a20, b31, 34, 366a21, 33, 369a20, b21, 378a17, 386b7, 8
 φωνή, 365a24
 φῶς, 342b6, 15, 345a26, 28, 31, b29, 346a24, 367b22, 374a27
 χάλαζα, 347b14, 28, 31, 32, 36, 37, 348a3, 12, 19, 21, 26, 31, 32, b17, 24, 30, 349a10, 369b32, 388b12
 † 348b8
 χαλαζώδης, 364b22, 365a1
 χαλεπός, 355b25, 361b30, 361a31
 χαλκός, 377b21, 378a28, b1, 385a33,

- b13, 14, 386a17, 22, b18, 387b25,
 28, 388a14, 389a7, 390a17, b11
 χάλκωμα, 371a26
 Χαονία, 359a25
 χάριν, 350b19, 353b5
 Χάρυβδης, 356b13
 χάσμα, 342a35, b14, 17, 352b6
 χαῖνος, 359a32
 χεδροπά, 389a15
 † χεῖά, 347b30
 χειμερινός, 343b6, 347a18, 350a21,
 362a13, 22, 363a9, b5, 6, 19, 21,
 364b3, 377a24
 † 343a15, 363b4 (?)
 χειμών, 343b19, 344b35, 347a18, b2,
 3 (bis), 37, 348a1, b9, 27, 349a6,
 b6, 8, 12, 352a30, 31, 360a2, 361a12,
 13, b6, 32, 366b5, 374a21, 379a27
 † 364a8
 χείρ, 369b33, 374b6, 386a26, 388a18,
 389b32, 390a9, b11
 χειρόκμητος, 353b25, 361a30
 χειροποίητος, 351b33, 353b33
 † χειρότητος, 381a30
 χείρων, 352a8
 χερσεύω, 352a23, 358a25
 χέρσος, 351a24, 352b34
 † χέω, 360a27
 Χῆος, 342b36
 χιών, 347b13, 16, 23 (bis), 30, 348a3,
 22, 359a33, 362a18, 364a8, 369b31,
 388b11
 † 362a21
 χλωρός, 361a19, 374a5, 387a22
 Χοάσπη, 350a24
 χονδρός, 359a32
 χράομαι, 341b17, 349a1, 359b16, 31,
 360b10, 372b11, 374b7, 376b8,
 382a19
 χρεία, 381a3
 Χρεμέτης, 350b12
 χρή, 339a29, b3, 344b19, <346a9c>,
 351a25, b22, 352a26, b4, 357b15,
 365b16, 370a6
 † 389a25
 ρήσιμος, 352a14, 379b29
 † χρίω, 382b19
 χροα, 342b5, 344b7, 356a13, 359b11,
 372b25, 374a9, 33, b5, 375a31,
 377b12, 17
 † 359a34
 χροιά, 359a34
 † 374a9, 381a3
 χρόνος, 342b13, 32, 35, 343a5 (bis),
 344b31, 347b19, 348a6, 28, b19, 21,
 351a23, b9, 20, 21, 26, 31, 362a4,
 29, b4, 13, 34, 383a13, 15, 18, 24,
 355a11, 28, b26, 356b21, 33, 362a21,
 364a25, 365a16, 374a14, 383b28,
 387a26
 χρόνος, 348a9, 378a28, b1, 4, 380b29,
 384b32, 388a14, 389a7
 χρώζω, 371a24, 375a6
 χρώμα, 342a36, b7, 13, 344b8, 372a1,
 6, 9, 25, 34, b5, 6, 8, 373b18, 24, 27,
 28, 35, 374a11, 31, b7, 8, 11, 27,
 31, 375a5, 6, 11, 12, 25, 29, 31, b2,
 8, 10, 377b3, 8, 15, 21, 22, 383b8,
 388a13
 † 372a33
 χρωματίζω, 342b4, 369b7, 371a17,
 374a15, b26, 378a25, 387a31
 χυμός, 354b1, 356a13, 357a9, 16,
 358a5, 11, b19, 22, 369b9, 12, 20,
 378b1, 380b2, 32, 387b12, 388a12
 χυτός, 378a27, 385b5
 χώρα, 345a10, 347b24, 348a19, 349a4,
 9, 351b17, 18, 29, 352a9, 16, b21,
 22, 32, 33, 364a18, 355a27, 360b7,
 8, 13, 18, 19, 362a33, 365a35,
 366a25, 33, 368b32
 † 348b6
 χωρέω, 371b1, 5
 † χώρησις, 386a13
 χωρίζω, 339b10, 354a3, 379a14,
 382b19, 384a19, 22, 23, 389b14
 χωρίον, 374b1
 χωρίς cum genetivo, 387a24
 χωρίς sine casu, 339a8, 343a22,
 359b21, 371a32, 386a9
 † 386a13
 χώρισις, 386a13
 † χωρισμός, 386a13
 ψαθυρός, 385a17, 387a15
 ψακάς, 347a11, 348a7, 11, b8, 23, 25,
 373b16, 20
 † ψεκάς, 347a11, 348a7, 11, b8, 23,
 373b16, 20
 ψευδής, 344a3
 ψεύδω, 349a31
 πολλοίς, 371a21
 † 371a23
 ψοφητικός, 385a3
 ψόφος, 348a24, 26, 367a4, 18, 368a14,
 17, 19, 20, 369a29, 31, b1, 11, 16,
 370a8, 10, 371b12, 13
 † 368a24
 † ψύγω, 348b32, 349a7
 ψύξις, 341b36, 347a9, b13, 351a31,
 354b31, 360a1, 361a2, 382b18,
 383a29, 388b13, 19, 389a17, 18,
 22
 † 389a20

- ψῦχος, 347a20, b26, 348a2, 361b25,
 362b9, 17, 27, 367a26, 31, b6, 371a6,
 379a26, 383b34, 387b10, 389a20
 † 384b14
- ψυχρός, 340b16, 347b3, 25, 348a16,
 b1, 3, 4, 6, 13, 16, 368a33, 35,
 360a23, 24, b25, 364a23, b9, 11, 27,
 32 (bis), 366b6, 367a34, b3, 378b13,
 22, 379a1, 20, 30, b3, 380b2, 382a33,
 b1, 4, 6 (bis), 9, 22, 30, 383a1, 3
 (bis), 6, 10, 14, 18, 23, 26, b13, 15,
 22, 26, 384a8, 9, 12, 27, b3, 6, 8, 10,
 11, 13, 24, 385a3, 24, 25, 387b16,
 388a24, b5, 9, 11, 27, 389a6, 11, 24,
 26, b1, 13, 16, 20, 390b4, 9
 † 340b25, 27, 371a4, 387b10,
 388b14, 389b14
- ψυχρότατος, 340b20, 364b22, 389b18
 † 384a27-8
- ψυχρότερος, 340a27, 348a4, 364a20,
 369a18
 † 364b32, 389b18-19
- ψυχρότης, 347a25, b6, 348b19,
 349b23, 24, 352b8, 362a8, 371a9,
 378b15, 379a21, b13, 380a8, 20,
 381a15, 17, 384b27, 389a29, 31,
 390b3, 12
- ψύχω, 342a19, 346b29, 347a15, b18,
 348b32, 33, 349a7, 350a13, 359a31,
 b3, 360b35, 369a26, 370a4, 382b17,
 23, 30, 384a26, b14
 † 384a2
- ὤδῃ, 339a9, 344a7, 363b12
 † 373a19
- ὠδί, 370a29
 † 365a32
- ὠθέω, 344a26, 368b4, 386a30
- ὠκεανός, 347a6
- ὠμός, 380b2, 5, 7, 8 (bis), 11
- ὠμότης, 379b13, 380a27, 30, 31, b4, 12,
 381b21
- ὦν, 359a14
- ὠρα, 347a22, b24, 348b6, 349a4,
 352a30, 360b2, 361b28, 31, 362a15,
 364a33, 365a35, 366b4, 371b31
 † 355a27
- ὠραῖος, 360b8
- † ὠρέω, 356a20-21
- † ὠριαῖος, 360b8
- ὠρίων, 343b24, 361b23, 30
- ὠς (adverbium), 339a28, 341b7,
 342a8, 28 (bis), 343a8, 344b13, 15,
 30, 347b30 (bis), 31, 348b12,
 350b10, 23, 354b26 (bis), 355b11,
 358a26, 359a27, b29, 360a23 (Id.),
 b2, 12, 27, 362b24, 364b17, 366a7,
 14, 367a27, 368a33, 34, 372a19, 22,
 373b9, 374a5, 376a10, b31, 378a19,
 32, 33, b22, 379b26, 381b14, 382a19,
 29 (bis), b7 (bis), 9, 383a5, 15, 16,
 384a30, 387a8, 388a9, b8, 19, 27
 (bis), 389a25, 27, b27, 28, 29,
 390a13
 † 339a31, 344b31, 358a21, 375b22,
 376a25, b13, 380b15, 382a32,
 383b22, 23, 386b8, 16, 388a22,
 390a22
- ὦς (coniunctio), 340a6, 343a35,
 346b5, 347a24, 350b25, 351b35,
 352b33, 355a11, b34, 356a32,
 b8, 13, 357b33, 358b15, 360a23
 (S.-Hilaire), 361a36, 362b32,
 365a32, 366b29, 369a30, b12,
 372b32, 386b23
 † 356b22, 383a10
- ὦς cum participio, 339b27, 342a6,
 343b20, 346a26, b2, 20, 348a25, 29,
 349a18, 352a1, 18, 20, 353b3, 5,
 354a23, b14, 355a29, 361a29,
 365a23, 26, 31, 369b17, 370a12,
 372b11
 (368a9, 372b33)
- ὦσαντας, 369b34, 379b6, 383b32
- ὦσις, 386a19, 33, b8
- ὦσπερ, 339b1, 340a16, 23, 341b21, 26,
 342a3, 10, 343b34, 344a23, 32, b2,
 345b11, 346a4, 347a2, b1, 348a7, 8,
 13, 22, 30, 349a2, 14, 25, 33, b30,
 350a1, b25, 351a27, 352a14, 32, b4,
 353a5, 13, b21, 354a23, b12, 355a5,
 13, b1, 11, 15, 28, 356b10, 18, 357b1,
 19, 358a6, 16, 18, 21, b27, 359a3, 14,
 17, 32, 360a9, 12, 25, b23, 361b2,
 18, 362b31, 363a1, 6, 31, 365b10,
 22, 366a19, 22, b15, 20, 33, 367b1,
 2, 18, 368a16, 29, b16, 23, 29,
 369a13, 15, b6, 370a11, b11, 18, 29,
 372a30, 373a2, 374a15, 20, b9, 28,
 34, 375a20, 33, 377b21, 28, 378a6,
 34, b23, 379b30, 380b4, 15, 381a7,
 b4, 10, 32, 382a32, b16, 19, 23, 25,
 383a24, 384a8, 18, 23, b34, 385a7,
 b3, 4, 8, 9, 386a27, 28, 387a13, b3,
 388a11, b1, 5, 23, 25, 389b15,
 390a4, 8, 19, b11
 † 341a35, 344b13, 356b8, 364b13,
 369a30, 370a5, 373b9, 375b22,
 383a5, 384a30
- ὦσπερ, 375b22
- ὥστε (adverbium), 364b13
 † 355a29
- ὥστε (coniunctio), 339a22, 27, 340b35,
 341a4, 18, b20, 342a10, b1, 3, 12, 34,

343b16, **344a17**, 18, **b5**, 22, 24,
345a30, **b33**, **346a16**, 18, 21, **b1**,
347a6, 20 (bis), 25, 31, **b3**, 5, 7,
348a24, **b5**, **349b10**, 23, **350b32**,
351a33, **b15**, 20, 26, **353a3**, 4, **354a4**,
26, **b10**, **355b27**, **356b8**, 25, **357a17**,
358a31, **b5**, **359a2**, 7, 21, **360a26**,
362a4, **b18**, 33, **363a12**, **364b26**,
365a27, **b19**, 25, 35, **366a7**, 18, **b27**,
367b17, **368a13**, 21, 24, **b19**, 21,
369b35, **370b24**, **371a29**, **b6**, **372b30**,
373a10, **b8**, 22, 28, **375a4**, **b2**, 7,

13, **376a5**, 7, 15, 25, 30, **b1**, 6, 26,
377a6, 19, **b13**, 22, **378a2**, 4, 10,
379a19, 28, 32, **b1**, 4, 16, **380b34**,
381a4, 19, 20, **b1**, 19, 20, **382a24**, 29,
383a9, 10, 33, **b5**, 7, **384a7**, 29, **b3**,
6, 10, 28, **385a26**, 29, **b24**, 26,
386a14, **387a24**, **b28**, 29, **388a22**,
b7, **389b9**, **390a20**
 † **384b14**, **388b8**
ᾠφέλεια, **352b25**
ᾠχρα, **378a23**
 † *ᾠχρος*, **378a23**

CONSPECTVS FOLIORVM, PAGINARVM, CAPITVM

Editionis Bekkeri paginae et versus	Editionis Aldinae folia	Editionis Erasmi primae folia	Editionis Erasmi secundae paginae	Editionis Erasmi tertia paginae	Editionis Camotii paginae	Editionis Sylburgii paginae	Editionis Casuboni primae paginae	Editionis Ideleri capita versibus Bekkerianis collata
1831	1498	1531	1539	1550	1551	1584	1590	1834-36
338a20	162v	142r	252	241	331	1	325	I, 1, §1; §2=25
b20	..	..	..	..	..	..	326	.....
339a 1	..	..	..	..	..	2	..	§3=5
12	163r	..	..	..	..	..	..	I, 2, §1=11
15	..	..	..	..	332	..	..	§2=21
33	..	..	..	..	..	3	..	I, 3, §1
b10	163v	..	253	..	..	..	..	§2=2
12	..	..	..	..	333	..	..	§3=16
27	..	..	..	..	..	4	..	§4=21
29	..	142v	..	..	..	..	..	§5=30
37	..	..	..	..	..	..	327	§6=36
340a 3	..	..	..	242	..	..	..	§7
7	164r	..	..	..	..	..	..	.....
8	..	..	..	..	334	..	..	§8=13; §9=19
21	..	..	..	..	..	5	..	§10=24; §11=32
b3	164v	..	..	..	..	..	..	§12=4; §13=10
5	..	..	..	..	335	..	..	§14=19; §15=23
16	..	..	..	..	..	6	..	§16=29; §17=36
341a 1	165r	..	..	..	..	..	..	.....
2	..	..	..	..	336	..	..	.....
3	..	..	254	..	..	..	..	§18=5
8	..	143r	..	..	..	..	..	§19=9
10	..	..	..	..	..	..	328	§20=17
11	..	..	..	..	..	7	..	§21=28
35	..	..	..	..	337	..	..	.....
b1	165v	..	..	243	..	..	..	I, 4, §1; §2=6; §3=12
6	..	..	..	..	..	8	..	§4=18; §5=22
32	..	..	..	..	338	..	..	§6=28
36	166r	..	..	..	..	..	..	§7=35
342a 1	..	..	..	..	..	9	..	§8=3; §9=8
15	..	..	..	..	..	..	329	§10=12; §11=16
30	..	143v	..	..	..	..	..	§12=21; §13=27
31	..	..	..	..	339	..	..	.....

224 CONSPECTVS FOLIORVM, PAGINARVM, CAPITVM

1831	1498	1531	1539	1550	1551	1584	1590	1834-36
342a34	..	..	..	..	..	10	..	I, 5, §1
35	..	..	255	..	..	..	..	.....
b 2	166v	..	..	..	..	..	..	§2=5; §3=14
25	..	..	..	244	..	..	..	I, 6, §1
29	..	..	..	..	..	11	..	§2
33	..	..	..	..	340	..	..	§3=35
343a 5	167r	..	..	..	..	..	..	§4=4; §5=15
23	..	..	..	..	..	12	330	§6=20; §7=26
30	..	..	..	..	341	..	..	§8=35
b 7	167v	..	..	..	..	..	..	§9=8
17	..	144r	..	..	..	..	..	§10=14
18	..	..	..	..	..	13	..	§11=25
26	..	..	..	..	342	..	..	.....
31	..	..	256	..	..	..	..	§12=32
344a 6	168r	..	..	..	..	..	..	§13=2
14	..	..	..	..	..	14	..	I, 7, §1=5; §2=11
21	..	..	..	245	..	..	..	§3=16
24	..	..	..	..	343	..	..	§4=23
30	..	..	..	..	..	..	331	§5=33
b 6	168v	..	..	..	..	..	..	§6
8	..	..	..	..	..	15	..	§7=12; §8=17
23	..	..	..	..	344	..	..	§9=26
36	..	144v	..	..	..	..	..	§10=34
345a 3	..	..	..	..	..	16	..	§11=5
4	169r	..	..	..	..	..	..	I, 8, §1=11; §2=13
21	..	..	..	..	345	..	..	§3=18; §4=25
26	..	..	257	..	..	..	..	§5=31
34	..	..	..	..	..	17	..	§6=36
b 3	169v	..	..	..	..	..	..	§7=9
6	..	..	..	..	..	..	332	§8=12
18	..	..	..	..	346	..	..	.....
19	..	..	..	246	..	..	..	§9; §10=25
29	..	..	..	..	..	18	..	§11=31; §12=35
346a 2	170r	..	..	..	..	..	..	§13=6
15	..	..	..	..	347	..	..	§14=11; §15=16
19	..	145r	..	..	..	..	..	§16; §17=23
24	..	..	..	..	..	19	..	§18=31
32	170v	..	..	..	348	..	..	§19=35
34	..	..	258	..	..	..	..	.....
b11	171r	..	..	..	..	..	..	§20=3; §21=10
19	..	..	..	..	..	20	..	I, 9, §1=16

1831	1498	1531	1539	1550	1551	1584	1590	1834-36
346b20	..	..	..	..	..	..	333	I, 9, §2
29	..	..	..	247	..	..	..	§3=26; §4=32
30	..	..	..	..	349	..	..	§5=35
347a11	171v	..	..	..	..	..	..	§6=3; §7=8
14	..	..	..	..	..	21	..	I, 10, §1=13; §2=16
25	..	145v	..	..	..	..	..	§3=22; §4=26
27	..	..	..	..	350	..	..	§5=30; §6=35
b 9	..	..	..	..	..	22	..	§7=4; §8=7
14	172r	..	..	..	..	..	..	I, 11, §1=11; §2=16
25	..	..	259	..	351	..	..	§3=22; §4=28
27	..	..	..	..	..	..	334	I, 12, §1=34
348a 4	..	..	..	..	..	23	..	§2=2; §3=7
13	172v	..	..	..	..	..	..	§4=11; §5=14
19	..	..	..	248	..	..	..	§6=20
23	..	..	..	..	352	..	..	§7; §8=26
35	..	..	..	..	..	24	..	§9=30; §10=36
b 6	..	146r	..	..	..	..	..	§11=2; §12=8
12	173r	..	..	..	..	..	..	§13; §14=18
21	..	..	..	..	353	..	..	§15=22; §16=26
31	..	..	..	..	..	25	..	§17=29; §18=32
349a 1	..	..	..	..	..	..	335	§19=3; §20=7
11	173v	..	..	..	..	..	..	I, 13, §1=12
16	..	..	260	..	..	..	..	§2
19	..	..	..	..	354	..	..	§3=20; §4=26
27	..	..	..	..	..	26	..	§5=28
b11	174r	..	..	..	..	..	..	§6=2; §7=7
17	..	..	..	249	..	..	..	§8=15
18	..	..	..	..	355	..	..	§9=19
23	..	..	..	..	..	27	..	§10=27
29	..	146v	..	..	..	..	..	§11=35
350a11	174v	..	..	..	..	..	..	§12=6; §13=9
16	..	..	..	..	..	..	336	§14=14
18	..	..	..	..	356	..	..	§15; §16=23; §17=26
20	..	..	..	..	..	28	..	§18=30; §19=36
b 8	175r	..	261	..	..	..	..	§20=4; §21=10
15	..	..	..	..	357	29	..	§22; §23=18; §24=22
27	..	..	..	..	..	..	..	§25; §26=30; §27=34
351a 6	175v	..	..	..	..	..	..	§28=3
12	..	..	..	..	358	30	..	§29=7
13	..	147r	..	..	..	..	..	§30
14	..	..	..	250	..	..	..	I, 14, §1=19; §2=25

226 CONSPECTVS FOLIORVM, PAGINARVM, CAPITVM

1831	1498	1531	1539	1550	1551	1584	1590	1834-36
351a27	..	..	..	..	..	..	337	I, 14, §3=28; §4=31
36	..	..	..	..	..	..	..	§5
b 4	176r	..	..	..	..	..	..	§6=5; §7=8
6	..	..	..	..	..	31	..	§8=13; §9=19
10	..	..	..	..	359	..	..	§10=25; §11=28
35	..	..	262	..	..	..	..	§12=32
352a 2	176v	..	..	..	..	32	..	§13=3; §14=6
8	..	..	..	..	360	..	..	§15=9; §16=14
17	..	..	..	..	..	..	..	§17; §18=21
31	..	147v	..	..	..	..	..	§19=25; §20=28
34	..	..	..	..	..	33	..	§21=31; §22=35
b 1	177r	..	..	..	..	..	..	§23=3
4	..	..	..	..	..	..	338	§24=13; §25=16
6	..	..	..	..	361	..	..	§26=20
7	..	..	..	251	..	..	..	§27=24
30	..	..	..	..	..	34	..	§28
33	177v	..	..	..	..	..	..	.....
353a 4	..	..	..	..	362	..	..	§29=1; §30=7
14	..	..	..	..	..	..	..	§31; §32=19
26	..	..	..	..	..	35	..	§33=25
32	178r	..	263	..	363	..	..	II, 1, §1; §2=34
b 4	..	148r	..	..	..	..	..	§3=5
11	..	..	..	..	..	339	..	§4; §5=13
18	..	..	..	..	..	36	..	§6
20	178v	..	..	..	..	..	..	.....
23	..	..	..	..	364	..	..	§7; §8=27
31	..	..	..	252	..	..	..	§9=30; §10=35
354a14	..	..	..	..	..	37	..	§11=5; §12=11
18	179r	..	..	..	..	..	..	§13=15; §14=22
20	..	..	..	..	365	..	..	§15=27; §16=32
b 1	..	..	..	..	..	..	..	II, 2, §1; §2=4
11	..	..	..	..	..	38	..	§3
17	..	..	264	..	..	..	..	§4=15
18	179v	..	..	..	..	..	..	.....
19	..	..	..	..	366	..	..	.....
22	..	..	..	..	..	..	340	.....
23	..	148v	..	..	..	..	..	§5; §6=32; §7=34
355a 3	..	..	..	..	..	..	..	§8
8	..	..	..	..	..	39	..	§9
17	180r	..	..	..	..	..	..	§10=15
19	..	..	..	..	367	..	..	§11=18; §12=25

1831	1498	1531	1539	1550	1551	1584	1590	1834-36
355a30	..	..	..	253	..	..	..	II, 2, §13=32
b 4	..	..	..	..	..	40	..	§14; §15=11
16	180v	..	..	..	..	..	..	§16; §17=20
18	..	..	..	..	368	..	..	§18=25; §19=30
35	..	..	..	..	..	41	..	§20=34
356a 5	..	..	..	..	..	..	341	§21
11	..	149r	265	..	..	..	..	§22=14
15	181r	..	..	..	..	..	..	§23=19
16	..	..	..	..	369	..	..	§24=25
32	..	..	..	..	..	42	..	§25=29; §26=33
b 4	..	..	..	..	..	..	..	II, 3, §1; §2=6
14	181v	..	..	..	..	..	..	§3=9
15	..	..	..	..	370	..	..	§4; §5=21
27	..	..	..	254	..	..	..	§6
29	..	..	..	..	..	43	..	§7=30; §8=35
357a10	182r	..	..	..	..	..	..	§9=5
12	..	..	..	..	371	..	..	§10=13
19	..	..	..	..	..	..	342	§11; §12=24
26	..	..	..	..	..	44	..	§13=28
b 1	..	149v	..	..	..	..	..	§14
8	182v	..	..	..	..	..	..	§15=7
9	..	..	..	..	372	..	..	.....
10	..	..	266	..	..	..	..	§16; §17=15
23	..	..	..	..	..	45	..	§18=18; §19=21
24	..	..	..	..	..	..	..	§20; §21=30
358a 7	183r	..	..	..	..	..	..	§22=3
9	..	..	..	..	373	..	..	§23; §24=14
21	..	..	..	..	..	46	..	§25=20; §26=27
32	..	..	..	255	..	..	..	§27
b 1	..	..	..	..	..	..	343	.....
3	183v	..	..	..	..	..	..	§28; §29=6
7	..	..	..	..	374	..	..	§30=12; §31=16
17	..	..	..	..	..	47	..	§32=22
20	..	"152"r	..	..	..	..	..	§33=27; §34=31
35	184r	..	..	..	..	..	..	§35=34
359a 5	..	..	267	..	..	..	..	§36=3; §37=7
6	..	..	..	..	375	..	..	§38=11; §39=16
15	..	..	..	..	..	48	..	§40=22; §41=27
32	184v	..	..	..	..	..	..	§42=33
b 1	..	..	..	..	..	..	..	§43
4	..	..	..	..	376	..	..	§44; §45=8

228 CONSPECTVS FOLIORVM, PAGINARVM, CAPITVM

1831	1498	1531	1539	1550	1551	1584	1590	1834-36
359b12	..	..	..	..	..	49	..	II, 3, §46
16	..	..	..	..	..	..	344	§47=17; §48=22
31	185r	..	..	..	..	..	..	II, 4, §1=27; §2=32
34	..	..	..	256	..	..	..	§3
360a 5	..	..	..	..	377	..	..	§4; §5=8
6	..	"152"v	..	..	..	..	..	§6=13
10	..	..	..	..	..	50	..	§7=17; §8=21
27	185v	..	..	..	..	..	..	§9; §10=33
b 1	..	..	268	..	..	..	..	§11=5; §12=9
2	..	..	..	..	378	..	..	§13=15
7	..	..	..	..	..	51	..	§14=17
25	186r	..	..	..	..	..	..	§15=22; §16=26
32	..	..	..	..	..	..	345	§17=29
361a 1	..	..	..	..	379	..	..	§18
4	..	..	..	..	..	52	..	§19; §20=7
12	..	..	..	..	..	..	..	§21; §22=14
21	186v	..	..	..	..	..	..	§23
25	..	"153"r	..	..	..	..	..	§24
33	..	..	..	..	380	..	..	§25=30
36	..	..	..	257	..	53	..	.....
b 1	..	..	..	..	..	..	..	§26; §27=5; §28=8
18	187r	..	..	..	..	..	..	II, 5, §1=14; §2=20
30	..	..	269	..	..	..	..	§3=24
32	..	..	..	..	381	..	..	§4=30
33	..	..	..	..	..	54	..	§5=35
362a10	..	..	..	..	..	..	346	§6=3; §7=11
12	187v	..	..	..	..	..	..	§8=16
28	..	..	..	..	..	55	..	§9=22
29	..	..	..	..	382	..	..	§10=31
b 8	..	"153"v	..	..	..	..	..	§11=4
9	188r	..	..	..	..	..	..	§12; §13=12
26	..	..	..	..	..	56	..	§14=20
27	..	..	..	..	383	..	..	§15=25
34	..	..	..	258	..	..	..	§16=30
363a 6	188v	..	..	..	..	..	..	§17=1; §18=4
22	..	..	..	..	..	57	..	§19=8; §20=13
23	..	..	..	..	..	..	347	§21=18
24	..	..	270	..	..	..	..	II, 6, §1=21; §2=25
28	..	..	..	..	384	..	..	§3=30; §4=34
b 8	189r	..	..	..	..	..	..	§5=7; §6=11
21	..	..	..	..	..	58	..	§7=17

230 CONSPECTVS FOLIORVM, PAGINARVM, CAPITVM

1831	1498	1531	1539	1550	1551	1584	1590	1834-36
368a26	..	..	..	..	394	..	..	II, 8, §39
28	..	..	..	..	..	..	351	§40=32
31	..	..	..	..	..	68	..	§41=35
b 4	194r	..	..	..	..	..	..	§42=3; §43=6
12	..	..	..	..	..	..	..	§44; §45=17
25	..	..	..	..	395	..	..	§46=22
27	..	..	..	..	..	69	..	§47=28; §48=32
369a 1	..	..	..	262	..	..	..	§49=3; §50=7
2	194v	..	..	..	..	..	..	II, 9, §1=10; §2=12
17	..	..	274	..	..	..	..	§3
21	..	154r	..	..	..	..	..	§4=19
23	..	..	..	..	396	..	..	§5=24
25	..	..	..	..	..	70	..	§6=29; §7=35
b 1	195r	..	..	..	..	..	..	§8=4; §9=7
10	..	..	..	..	..	..	352	§10=11; §11=15
20	..	..	..	..	397	71	..	§12=19; §13=23
27	..	..	..	..	..	..	..	§14; §15=31
35	195v	..	..	..	..	..	..	§16=34
370a15	..	..	..	..	..	72	..	§17=3; §18=10
17	..	..	..	..	"498"	..	..	§19=16; §20=21
30	..	..	..	263	..	..	..	§21=25; §22=32
b 3	196r	154v	275	..	399	..	..	III, 1, §1
8	..	..	..	..	..	73	..	§2=10
16	..	..	..	..	..	..	353	§3=17
26	196v	..	..	..	..	..	..	.....
29	..	..	..	..	400	..	..	§4=31
371a 6	..	..	..	..	..	74	..	§5=1; §6=7
9	..	..	..	..	..	..	..	§7; §8=15
25	197r	..	..	..	..	..	..	§9=17; §10=21
29	..	..	..	..	401	..	..	§11=24; §12=30
b 2	..	..	..	..	..	..	..	§13; §14=7
5	..	..	..	..	..	75	..	§15=11; §16=14
19	..	155r	..	..	..	..	..	III, 2, §1=18
22	..	..	..	264	..	..	..	§2
26	197v	..	..	..	..	..	..	§3
29	..	..	276	..	..	..	..	.....
31	..	..	..	..	402	..	..	.....
32	..	..	..	..	..	..	354	§4=33
372a 2	..	..	..	..	..	76	..	§5=5; §6=10
27	198r	..	..	..	..	..	..	§7=16; §8=21
32	..	..	..	..	403	..	..	§9=24; §10=29

1831	1498	1531	1539	1550	1551	1584	1590	1834-36
372a34	..	..	..	..	..	77	..	III, 2, §11
b 6	..	..	..	..	..	..	..	§12
12	..	..	..	..	..	..	..	III, 3, §1; §2=15
18	..	..	..	..	..	..	..	§3; §4=22; §5=26
29	198v	..	..	..	..	..	..	§6
32	..	..	..	..	..	78	..	§7=34
373a 1	..	..	..	..	404	..	..	§8=6
10	..	155v	..	..	..	..	..	§9=13
17	..	..	..	..	..	..	355	§10=19
29	..	..	..	265	..	..	..	§11=21
30	..	..	277	..	..	..	..	§12=27
31	199r	..	..	..	..	..	..	.....
32	..	..	..	..	..	79	..	III, 4, §1; §2=35
b 1	..	..	..	..	405	..	..	§3=5; §4=10; §5=13
29	..	..	..	..	..	80	..	§6=17; §7=24
35	199v	..	..	..	406	..	..	§8=27; §9=31
374a 1	..	..	..	..	..	..	..	§10; §11=4; §12=8
25	..	..	..	..	..	81	..	§13=11; §14=16
32	..	..	..	..	..	..	356	§15=20; §16=23
35	200r	156r	..	..	407	..	..	§17=29; §18=33
b21	..	..	..	..	..	82	..	§19=3; §20=7
24	..	..	..	266	..	..	..	§21=15; §22=21
26	..	..	278	..	..	..	..	§23=24
34	..	..	..	..	408	..	..	§24=30
375a 1	200v	..	..	..	..	..	..	§25; §26=7; §27=14
17	..	..	..	..	..	83	..	§28; §29=22; §30=28
33	..	..	..	..	409	..	..	§31=32
b 2	201r	..	..	..	..	..	..	§32=3
14	..	..	..	..	..	84	..	§33=9
16	..	..	..	..	..	..	357	III, 5, §1; §2=19
25	..	156v	..	..	..	..	..	§3
34	..	..	..	..	410	..	..	§4=30
376a 4	201v	..	..	..	..	..	..	§5=3; §6=10; §7=14
11	..	..	..	..	..	85	..	§8=18; §9=22
27	..	..	279	267	..	..	..	§10=26; §11=32
b 2	..	..	..	..	411	..	..	§12=3; §13=7
10	202r	..	..	..	..	..	..	§14=12; §15=17
11	..	..	..	..	..	86	..	§16=22; §17=28
377a 4	..	..	..	..	"410"	..	..	§18=1;
8	..	..	..	..	..	..	358	§19=3
11	..	..	..	..	..	87	..	§20
18	202v	..	..	..	..	..	..	§21=19; §22=24

232 CONSPECTVS FOLIORVM, PAGINARVM, CAPITVM

1831	1498	1531	1539	1550	1551	1584	1590	1834-36
377a29	..	157r	..	..	..	..	..	III, 6, §1; §2=34
b 4	..	..	..	..	413	..	..	§3; §4=11
8	..	..	..	..	..	88	..	§5=15; §6=22
19	203r	..	..	..	..	..	..	§7=27; §8=34
378a 4	..	..	280	..	414	89	..	§9=6
5	..	..	..	268	..	..	..	III, 7, §1=12; §2=18
21	203v	..	..	..	..	..	..	§3
25	..	..	..	..	..	..	359	§4=26; §5=32
b 3	..	..	..	..	..	90	..	§6
10	..	157v	..	..	415	..	..	IV, 1, §1; §2=13
16	204r	..	..	..	..	..	..	§3=20; §4=25
29	..	..	..	..	..	91	..	§5=28; §6=31
379a 1	..	..	..	..	416	..	..	§7=3; §8=8; §9=12
16	204v	..	..	..	..	..	..	§10; §11=19
27	..	..	281	..	..	92	..	§12=22
30	..	..	..	269	..	..	..	§13=26; §14=29
34	..	..	..	..	..	..	360	§15=33
b 1	..	..	..	..	417	..	..	§16=2; §17=4
6	..	..	..	..	..	..	..	§18
17	205r	..	..	..	..	..	..	IV, 2, §1=10; §2=14
18	..	..	..	..	..	..	..	§3
24	..	158r	..	..	..	93	..	§4=21; §5=25
32	..	..	..	..	..	..	..	§6
380a 2	..	..	..	..	418	..	..	§7=3; §8=6
11	..	..	..	..	..	..	..	IV, 3, §1; §2=16
20	..	..	..	..	..	..	..	§3
21	205v	..	..	..	..	94	..	§4=23; §5=26
30	..	..	..	..	..	..	..	§6; §7=33
b 3	..	..	..	..	419	..	..	§8
7	..	..	..	..	..	..	361	§9; §10=11
17	..	..	..	..	..	95	..	§11=16; §12=19
22	206r	..	..	..	..	..	..	§13=24
23	..	..	282	..	..	..	..	§14=28
32	..	..	..	270	..	..	..	§15=31
381a 4	..	..	..	..	420	..	..	§16=1; §17=4
13	..	158v	..	..	..	..	..	§18=9; §19=12
15	..	..	..	..	..	96	..	§20=14; §21=22
25	206v	..	..	..	..	..	..	§22=29
b 7	..	..	..	..	421	..	..	§23=1; §24=3
14	..	..	..	..	..	97	..	§25=9; §26=13
20	..	..	..	..	..	..	..	§27
23	..	..	..	..	..	..	362	IV, 4, §1; §2=27

1831	1498	1531	1539	1550	1551	1584	1590	1834-36
381b29	207r	..	..	..	..	..	..	IV, 4, §3
382a 3	..	..	..	..	..	..	..	§4; §5=6
10	..	..	..	..	422	..	..	§6=8; §7=11
14	..	..	..	..	..	98	..	§8; §9=17
24	..	..	283	..	..	..	..	IV, 5, §1=22; §2=27
31	..	..	..	..	..	..	..	§3
b 1	207v	..	..	..	..	..	..	§4
2	..	..	..	271	..	..	..	§5=6
8	..	159r	..	..	..	..	..	§6=10
12	..	..	..	..	..	99	..	.....
13	..	..	..	..	423	..	..	§7; §8=16; §9=22
31	..	..	..	..	..	..	363	IV, 6, §1=28; §2=31
383a 4	208r	..	..	..	..	..	..	§3=6; §4=10; §5=13
11	..	..	..	..	..	100	..	§6=19; §7=22
15	..	..	..	..	424	..	..	§8=26; §9=32
b 7	208v	..	..	..	..	..	..	§10=2; §11=5
9	..	..	..	..	..	101	..	§12; §13=13
15	..	..	..	..	425	..	..	IV, 7, §1=18; §2=20
25	..	..	284	..	..	..	..	§3=24; §4=28
31	..	..	..	..	..	..	..	§5
384a 1	..	159v	..	..	..	..	..	§6=3; §7=5
2	..	..	..	272	..	..	..	§8=8
7	..	..	..	..	..	102	..	§9=11
9	..	..	..	..	..	..	364	§10=16; §11=19
11	209r	..	..	..	..	..	..	§12=22; §13=25
14	..	..	..	..	426	..	..	§14=29; §15=33
b 2	..	..	..	..	..	..	..	§16
4	..	..	..	..	..	103	..	§17; §18=7; §19=11
14	209v	..	..	..	..	..	..	§20; §21=17
15	..	..	..	..	427	..	..	§22=19; §23=22
24	..	..	..	..	..	..	..	IV, 8, §1; §2=30
34	..	..	..	..	..	..	..	§3
385a 2	..	..	..	..	..	104	..	§4=8; §5=10; §6=12
18	..	..	..	..	428	..	..	§7
19	210r	..	..	..	..	..	..	.....
20	..	..	..	..	..	..	365	§8=22
25	..	..	285	..	..	..	..	§9=26
27	..	160r	..	..	..	..	..	§10=31
b 2	..	..	..	..	..	105	..	§11=1
6	..	..	..	273	..	..	..	IV, 9, §1; §2=12; §3=15
20	..	..	..	..	429	..	..	§4=19; §5=21
22	210v	..	..	..	..	..	..	§6=26; §7=29

1831	1498	1531	1539	1550	1551	1584	1590	1834-36
386a 1	..	..	..	..	..	..	..	IV, 9, §8
2	..	..	..	..	..	106	..	§9 = 4; §10 = 9
12	..	..	..	..	..	..	..	§11; §12 = 14
21	..	..	..	..	430	..	..	§13 = 17; §14 = 25
26	211r	..	..	..	..	..	..	§15 = 29; §16 = 33
b 2	..	..	..	..	..	107	..	§17 = 4
3	..	..	..	..	..	..	366	§18 = 8; §19 = 11
21	..	160v	..	..	..	..	..	§20 = 15; §21 = 18
22	..	..	..	..	431	..	..	§22
26	..	..	286	..	..	..	..	§23 = 25
27	211v	..	..	..	..	..	..	§24; §25 = 31
387a 1	..	..	..	..	..	108	..	§26 = 3; §27 = 7
11	..	..	..	274	..	..	..	§28; §29 = 15; §30 = 17
23	..	..	..	..	432	..	..	§31; §32 = 26; §33 = 29
32	212r	..	..	..	..	..	..	§34
b 2	..	..	..	..	..	109	..	§35 = 7; §36 = 13
18	..	..	..	..	..	..	..	§37
20	..	..	..	..	..	..	367	§38 = 21; §39 = 24
26	..	..	..	..	433	..	..	§40 = 27; §41 = 31
388a 2	..	..	..	..	..	110	..	§42; §43 = 8
5	212v	..	..	..	..	..	..	IV, 10, §1 = 10; §2 = 13
17	..	161r	..	..	..	..	..	§3 = 20; §4 = 26
27	..	..	..	..	434	..	..	§5 = 29
31	..	..	287	..	..	..	..	§6 = 32
b 1	..	..	..	..	..	111	..	§7; §8 = 8
10	213r	..	..	..	..	..	..	§9; §10 = 18
22	..	..	..	275	..	..	..	§11
28	..	..	..	..	435	..	..	§12 = 24
32	..	..	..	..	..	112	..	§13
389a 5	..	..	..	..	..	..	368	§14 = 2; §15 = 7
11	213v	..	..	..	..	..	..	§16; §17 = 13; §18 = 18
30	..	..	..	..	436	..	..	IV, 11, §1 = 24; §2 = 25
31	..	..	..	..	..	113	..	§3 = 29
b11	..	161v	..	..	..	..	..	§4 = 5; §5 = 7; §6 = 12
17	214r	..	..	..	..	..	..	§7 = 15; §8 = 18
23	..	..	..	..	..	..	..	IV, 12, §1; §2 = 26
32	..	..	288	..	437	..	..	§3 = 29
390a 1	..	..	..	..	..	114	..	§4 = 2; §5 = 10
19	..	..	..	..	..	..	369	§6 = 14; §7 = 16
22	214v	..	..	..	..	..	..	§8 = 20
b 7	..	..	..	276	..	..	..	§9 = 2; §10 = 6; §11 = 9
11	..	..	..	..	438	115	..	§12 = 14; §13 = 19

HOC VOLVMINE CONTINENTVR

	PAGINAE
Praefatio	vii
De Codicibus	xxv
Notitia Litteraria.	xlii
Epitome.	xlv
Conspectus Siglorum	xlvii
Ἀριστοτέλους Μετεωρολογικά	3
Index Verborum	165
Conspectus Foliorum, Paginarum, Capitum	223

PRINTED AT
THE HARVARD UNIVERSITY PRESS
CAMBRIDGE, MASS., U.S.A.

PA
3893
M7
1919

Aristoteles
Aristotelis Meteorolo-
gicorum libri quattuor

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY
